

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_190456

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No.

۱۴۵۰۹۱ - د - ف

Accession No.

۲۴۴۰

Author

دانشگاه تهران - کتابخانه مرکزی

Title

فهرست کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران - جلد دوم

This book should be returned on or before the date last marked below.

۲۲۳۰

تستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنغرف ، شعرها هم شنغرف ، در صفحه عنوان رباعی است از محمد حسینی نوشته خود او در ۱۲۸۲ ، در ۴۷۴ ص.

۲۴ ص ۱۰ × ۱۵ - ۱۸۸ ص ۱۵ × ۴۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی

هیچ‌چیز نه

۱- شرح گلشن راز از حسین بن عبدالحق الهی اردبیلی^(۱) که در ۹۰۸ ساخته است . اومتولی مزار شیخ صفی بوده است (دانشمندان آذربایجان ۱۷).

آغاز: بسمله . افتح علینا ابواب فضلك یا حلیم .

بنام آنکه دل در گلشن راز

هزاران نغمه کرد از عشق اوساز

اما بعد چنین گوید ... حسین بن عبدالحق اردبیلی الاهی ... که این ورقی چند

است در شرح عبارات .. گلشن راز .

انجام :

ش . تاریخ انعامش چوروشن

زده عقلش رقم از شرح گلشن (۹۰۸)

حداویدا اسیر تست الهی

.. که با نهد ختم بر سعادت

۲- حاشیه‌ای است بر این شرح و جمله در بخته در نسخه ما هست در ۹-۲۲۸ .

آغاز: بسمله . تیمنا و تبر لا یذکره اولاً بیاید دانست که الله را اعتبار

معتبر .

۱- در فهرست مجلس ۳۶۲:۲ از شرح اثبات الواجب دوتی از حسین الهی اردبیلی یاد

کردند

انجام : بملاحظه وجود .

۲۰۱۳۱

نسخ سده ۱۳ ، نشانه‌ها شگرف .

۲۱س/۸×۱۷ - ۲۲۹×۱۴/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد نیم‌اج تریاکی ضریبی مقوایی درون

کبود .

سرورالعارفین

از نوروزعلی بن محمد باقر بسطامی خادم آستانه دز سر گذشت مختار که پس از تحفه حسینیّه خود در مشهد طوس بسال ۱۲۶۵ ساخته است در آن از شعرهای میرزا هادی نایینی مؤلف سرورالمؤمنین و از این کتاب او یاد شده است (مشار ۹۵۸).
آغاز: بسمله . و به نستعین . نحمدك اللهم يا من جعل سرورالعارفین فی لقاء

عطیّاته... اما بعد چنین گوید ... نوروز علی بن محمد باقر بسطامی

انجام : وطلب مغفرت یاد نماید و کان الفراغ فی السنه ۱۲۶۵

۲۰۱۳۱

نسخ ۱۲۵۴ ، عنوان و نشان شگرف .

۱۵س/۱۹×۱۴ - ۲۲۹×۱۴/۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد نیم‌اج تریاکی ضریبی مقوایی

مفاتیح البکاء

از محمد صالح بن محمد برغانی قزوینی ده آن را پس از معدن البکاء عربی خود بفارسی نوشته و این یکی ترجمه گونه ایست از آن در چهارده مجلس . نام کتاب در دیباچه هست .

آغاز: بسمله . حمدله ... چنین گوید ... محمد صالح بن محمد البرغانی ...
 القزوینی ... که چون فارغ شد از تألیف معدن البکاء .
 انجام : قتل ابن بنت نبیها . باتمام رسید کتاب منبأ البکاء در نهم شهر شوال
 من سنة ۱۲۵۲ ... اولاً و آخراً .

۲۶۲۳۳

تعلیق سده ۱۴ ، نشان شنغرف ، در بایان مرثیه ایست از محمد علی .
 ۱۴ س ۱۱ × ۱۷/۵ - ۳۸۲ × ۱۷ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

دیوان

از ملا حاجی محمد کریم بن حسن مجنون است و مقدمه ای منشور در دیبچه
 دارد که گویا آشوب نامیده میشود و گویا هم آشوب نام دیوان او باشد .
 او در درشت (باب الدشت) سپاهان می نشست و در ۱۲۸۵ زنده بوده و این آشوب را
 ساخت است (ص ۱۵ و ۲۷ نسخه ما) دیبچه در ص ۱-۲۳ و دیوان در ص ۲۴ است تا پایان
 نسخه ما .

آغاز: هو الله تعالی . کتاب آشوب محمد کریم الشهیر به ملاحاجی المتخلص
 به مجنون . بسمله . حمد بیحد و ثنای بی عد واحدی را روا است ...

حمد مخصوص ذات اقدس تست

که معرّاز چشم و گوش استی

انجام :

شتاب عمر تو مجنون اگر که پنهانست

شود ز سرعت و تعجیل آب جو واضح

۲۶۳۴

شکسته نستعلیق سده ۱۱ و ۱۰ ، نشان و شکل شنگرف ، ۹۲ شکل هندسی و ۵۳۶ ص ۱۰۱۸۴ س
دارد .
۱۹ س ۵/۱۰ ، ۳۶۸×۱۱۱/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی

توضیح التذکره

شرح نظام‌الدین حسن بن محمد اعرج نیشابوریست بر تذکره نصیری که در
۷۱۱/۱۶۱ ساخته است (ذریعه ۲: ۴۹۲) .

۲۶۳۵

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنگرف ، گرد آورده محمد مسیح درب امامی ، ش ۱۰ مورخ
۳ صقر ۱۲۸۵ است .
سطر جلیبا ، ۸/۱۹ ، ۸۶،۱۴۳ ، ۲۴ کاغذ فرنگی - جلد تیماج بریاکی

مبصره

بندها ایست بد نظرم و نشر گرد آورده محمد مسیح بن عبد الحمید سپاهانی درب
امامی متخلص بموسوی ساندن تبریز که در ۱۲۸۵ تحصیل می‌دارده است . چنین است
فهرست آن:

- ۱- شعرهایی از سرابندکان عرب وفارس (س ۱- ۱۸) .
 - ۲- هدایة الاسماء فی بیان کتب العلما از حسن بن علی نردی (ثنوی ۵) فهرست
کتابهای شیعی و سنی است از الف تا لام الف و نام کتاب و مؤلف در آن یاد شده است
(۲۰-۲۷) .
- آغاز: هدایة الاسماء فی بیان کتب العلما . بسمله . حمدله . وبعد فیقول . .

حسن بن علی الیزدی الکننوی ان هذه رسالة مختصرة فى اسامى كتب الشيعة ... مع ذكر بعض كتب العامة .

انجام : طب الاثمة لابی عتاب عبدالله بن بسطام .

۳- لامية العجم طغرایى با شرح لغوى (۳۰ - ۳۳) .

۴- شعرهایى از بحر العلوم و قاضى نظام الدين اصفهانى و دیگران عربى (۳۴ - ۳۵) .

۵- لامية العرب از ثابت بن جابر شنفري ازدي (۳۶ - ۴۰) .

۶- شعرهایى به ترتيب تهجى که در آنها کلمه نخستين مصرع نخستين هر بیت باقافية آن يكى است (۴۲-۵۴) .

۷- نونية ميرزا نصير طيبى عربى (۵۴ - ۵۶) .

۸- ميمية على بن عيسى اربلى (۵۶ - ۵۷) .

۹- مرثية بحر العلوم برای امام حسين (ع) (۵۸-۵۹) .

۱۰- « الرسالة لبحر العلوم » (اندكى از آغاز آن) و قصيدة او :

الاعد عن ذى بئينة او جمل

فما ذكرها عندى يمر ولا يحلى

و اختصار او از همین قصیده که در رد ابن ابى الحديد است (۶۰-۶۶) .

۱۱- نزهة الارواح امير حسينى تالیف ۷۱۱ (۶۸ - ۱۲۷) .

۱۲- المطرب و المرقص (۱۲۸ - ۱۴۶) از نورالدين ابوالحسن على اندلسى

که شعرهای شاعران را در این زمینه گردآورده است .

آغاز: بسمله . قال رئيس الادباء و عميد الفضلاء نورالدين ابوالحسن على بن

الوزير العالم ابى عمران ... الاندلسى ... اما بعد حمد الله الذى شرف الانسان .

انجام : الخباز البلدى له فى المرقص .

دری شجر للطیر فیه تشاجر

کان صنوف النور فیه جواهر

کان القماری والبلابل حولنا

قیان و اوراق الغصون شعائر

۱۳- شعرهای سرخوش هروی (۱۴۸ - ۱۵۰) و لغزی از خود نویسنده نسخه

بشر (۱۵۱) و کنیه های جانوران و جز آنها (۱۵۲) و شعرهایی بعبی (۱۵۳).

۲-۳-۴

نسخ محمد حسین بن علاء الدین درزی مازندرانی که همه شماره ها بخط او است و نام او در دنبال اثناعشریه صوم برده شده است ، تاریخ نوشتن او در دنبال اثناعشریه حلوة ۱۱۰۵ است ، رضاعیه را او در ۱۷ ذی قعدة ۱۱۰۵ نوشته است ، در ص ۱۴ شعریت بفارسی درباره رافضی و جز آن ، در ص ۲۵۱ جدول قاریان است بارمر ، مقدمه جرری در این نسخه با شرح لغوی است میان سطور و برابر است با ص ۶۰۴ تا ص ۱۴ ص ۶۰۵ و ص ۸ ص ۶۰۸ تا ص ۶۱۱ مجموعه المتن و از میانه افتاده (ص ۲۵۸ و ۲۵۹) و در پایان دوبیت چایی را ندارد ، در ۲۶۶ دودانه است در تجوید و احوال فمر بشنگرف و مشککی ، در ۲۶۷ جدول نجومی است ، طریقه ختم شرف الدین علی شولستان در ۱۴۰ - ۱۴۲ دیده میشود ، در بر ۳های میان شماره ها و هاشم آنها پراکنده ها است از حبر و شعر ، مصطفی بن آخوند ملا سلیمان تملیسی نسخه را داشته بود.

۱۴ ص ۱۵۰ - ۱۴۳ ۱۴۴ ، کاغذ سپاهی - جلد تِمَاج نریاکی.

و پیچیدن

۱- حرز النجاة فی نظم الواجبات از حسن بن سلیمان سلیمی تونی (۲-۹) در

اصول دین و پاکی و نماز تا حج . سراینده این منظومه شیعی امامی است.

آغاز: بسمله . وبه نستعین چنین گوید ... الحسن بن سلیمان التونی المشتہر

بالسلیمی ... که چون جمعی از دوستان ... از فقیر التماس نمودند که شرایط واجبات

نماز و باقی عبارات را در سلك نظم منتظم سازد ... نامش حرز النجاة فی نظم

الواجبات ...

تبارك خالق بيجون تعالى ربنا الاعلى

حكيم و عالم و عادل قديم و فريدی همتا

سخن از واجبات آمد بنام حق ادا کردم

که نام ذات پاک او است مقصود همه اشیا

انجام :

بدین شادیم و شاد چون سلیمی

بفقر عافیت کرده قناعت

۲- الذبیحیة (۱۲) از شیخ بهایی .

۳- الخوف والرجاء (۱۴ - ۷۰) از حسن بن عبدالرزاق لاهیجی (مجلس ۳: ۴۷)

در پنج فصل :

۱- توحید .

۲- عدل .

۳- نبوت .

۴- امامت در سه موصد .

۵- معاد در چهار مطلب .

در دیباچه نامی بر ساله داده نشده است . در نسخه ما حواشی است بر این بابشانه

« م ح م » از نویسنده نسخه و بی نشان .

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد بدانکه اصول دین یعنی چیزهایی که بنای دین

مبین بر آنها است ... و این مجموع را ... رقم قلم شکسته بسته کمترین ... حسن بن

عبدالرزاق بموافقت براهین عقلی و دلایل نقلی و اخبار اهل بیت اختیار ... در پنج

فصل مرقوم ... گرداند .

انجام : و اندوه ندارند اللهم اجعلنا من افضل اهل جنتك و فضلك ... و

الحمد لله رب العالمين (تم الكتاب الخوف والرجا) .

۴- تحفه شاهی (۷۲-۱۰۶) از عماد الدین علی شریف قاری استر ابادی بنام ابوالمظفر

شاه تهماسب بن حیدر حسینی بهادر خان دریک مقدمه و دوازده باب و خاتمه (دیباچه) .
آغاز: بسمله .

ای کنه تو بر تر از شناسایی ما

وصف تو برون ز حد گویایی ما

... حمدی که قاریان و ان من شيء الابسیح بحمدہ بچهر و اخفا در حالت شدت
و رخا و بتلاوت آن تفاخر و استعلا نمایند .
انجام : و قران ایشان را لعنت کند .

۵- مختصر در معرفت تقویم (۱۰۶ - ۱۱۵) از عبدالقادر رویانی (حقوق ۶۱) .

آغاز: بسمله . الحمد لله العلی و الولی .. اما بعد این مختصری است در معرفت
تقویم ... مشتمل بر مقدمه و دو باب و خاتمه . . که بنده ... عبدالقادر رویانی ... در قلم
آورده .

انجام : بهیچ کاری نشاید والله اعلم بالصواب .

۶- اصول دین (۱۳۵ - ۱۴۵) از محمد مؤمن بن عبدالغفور در پنج فصل

آغاز: بسمله . الحمد لله و الصلوة علی محمد و آله اما بعد پس چنین گوید .
محمد بن عبدالغفور الملقب بمؤمن ... که بدانکه اصول دین که بر هر مقلقی واجب
است دانستن آن ... پنج است و مجموع مسائل این پنج اصل چهار مسأله است و مجموع
این مسائل در پنج فصل شمرده میشود

فصل اول در توحید و مسائل آن هفت است . .

فصل دوم در عدل و مسائل آن چهار است ...

فصل سیم در نبوت و مسائل آن ده است ...

فصل چهارم در امامت و مسایل آن پنج است .

فصل پنجم و مسایل آن چهارده است .

انجام : و تفصیل این مسائل و دلایل آن در رساله دیگر نوشته خواهد شد
ان شاء الله تعالی و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً .

۷- الانما عشرية (۱۴۶ - ۱۷۲) در صوم است از شیخ بهایی .

آغاز : بسم الله . الحمد لله الذي جعل الصوم جنة من النار ... اما بعد فيقول ...
محمد المشتبه ببهاء الدين العاملي لما فرغت من تاليف المقالة الانمي عشرية في الصلوة
اليوميد و اختها الانما عشرية الحجية النمس منى بعضي الاخلاء . . تاليف اثنا عشرية
صومية .

انجام : ثواب خدم القرآن في غيره و الحمد لله رب العالمين

۸- الانما عشرية (۱۷۶ - ۲۲۱) از شیخ بهایی (ف ۱۷۵۹) این نسخه در پایان

تاریخ ندارد

۹- سر گذشت امامان (۲۲۲ - ۲۲۷ بخط نستعلیق) کوبا پاره ایست از کتابی .

آغاز : لمعد دانی در احوال حضرات ائمة معصومین . . ذکر امامت علی بن

ابی طالب .

انجام : و الله اعلم بالصواب

۱۰- ... (۲۲۸ - ۲۳۰) ... (۱۹۰۰)

۱۱- ... (۲۳۱ - ۲۶۲) از «ابن حجر» در ... ۱۰۰۰ ... در عهد عبدالملک

چاپ شده است

فصل پنجم

سبع و ستمالین و شکسته گویا از خود گرد آورده چک ، جدول رزمشکی و لاجورد و شنگرف ،

عنوان لاجورد ، برخی هاها چلیپا نوشته شده ، فهرست نام شاعران در آخر هست ، در پایان مهر «درویش
محمد ۱۲۹۲» دیده میشود .

۱۴ سر ۲۵ ، ۱۴۵ ، ۱۱۳ ، ۱۱۵ ، ۱۹۰ ، کاد و رنگی - جلد نیاچ عبا یی

تذکره مدایح متعدده

گویا گردآوری شمس المعالی اسحق بن احمد نیریزی که آنچه خود او و دیگران در ستایش شاهزاده مؤیدالدوله ابوالمظفر تهماسب میرزا فرمانفرمای شیراز سروده اند در آن آورده و سرگذشت و روش او را آشکار داشت (س ۱-۳۸) بخشی ازین شیرازیه نام دارد (س ۳۹-۱۸۹) و پس از آن باز شعرهایی است در ستایش از مؤید (۱۹۳-۲۲۷). در خود جنگ نامی بدان داده نشده بلکه در نسخه چنین نامیده شده است.

فهرست عبارات منثور این جنگ

- ۱- عریضة الى الملك الهمام به نشر عربی ۲۸
 - ۲- از محمد بن آدم به شاهزاده به نشر عربی ۳۰
 - ۳- از میرزا اسحق شمس المعالی بشاهزاده به نشر عربی ۳۳
 - ۴- دفتر یکم شیرازیه به نشر فارسی ۳۹
 - ۵- رساله دوم در ستایش او به کنایه به نظم فارسی ۴۷
 - ۶- دفتر سیم به نظم و نشر فارسی و اشاره به حسام‌الملک ۵۹
- فهرست شاعرانی که ستایش کرده اند:

- ۱- میرزا اسحاق شمس المعالی به نشر عربی ۳۳
- ۲- ابوالقاسم مدرس سیاهانی به نشر عربی ۶
- ۳- مولوی شیرازی به نشر عربی ۹
- ۴- میرزا جعفر نجفی موسوی به نشر عربی ۱۹
- ۵- وفارشیرازی به نشر فارسی ۷۰-۷۶-۱۰۶-۱۰۸-۱۱۳-۱۳۱-۱۸۱
- ۶- میرزا فرج‌الله طرغه منشی ضیاءالملک ۸۰-۱۶۷

۷- صابر مہدی شیرازی ۸۳-۸۴-۸۵-۹۱-۹۲-۱۳۰-۱۸۸

۸- آقا سید نصر اللہ کاشانی ۸۸

۹- آقامیرزا علی ۹۳

۱۰- پسر مؤید الدولہ ۱۲۷۱، ۹۹

۱۱- ذوقی ۱۰۹-۱۱۲

۱۲- صنعت ۱۱۴-۱۲۵-۱۴۶-۱۴۸

۱۳- میرزا محمد علی شہرہ ۱۱۶

۱۴- اقبال یا مسکین ۱۱۸-۱۲۲

۱۵- منعم ۱۲۸-۱۳۳

۱۶- الفت ۱۳۴

۱۷- نصر اللہ خان مرو دشتی اصطخر ۱۳۷

۱۸- قراب ۱۴۰-۱۵۲

۱۹- مینائی خراسانی ۱۴۲-۱۵۸-۱۶۴-۱۷۵

۲۰- طرب ۱۵۰

۲۱- سحاب ۱۵۲

۲۲- ملول ۱۶۰

۲۳- وحید بہجت شیرازی ۱۶۴

۲۴- آصف ۱۷۳

۲۵- رخشا ۱۷۸-۱۸۱

۲۶- داوری ۱۸۳

۲۷- حران ۱۸۵

۲۸- عرفان بہ نظم عربی ۱۹۳

۲۹- میرزا محمود کاشی صدرالشعرا ۲۰۷-۲۲۱

۳۰- میرزا ابراهیم ادیب ۲۱۲

۳۱- سروش شمس الشعرا ۲۱۸

۳۲- میرزا حسن قادر بر و جردی ۲۲۴

همه این شماره ها از ۵ تا ۳۲ بجز شماره ۲۸ به نظم فارسی است.

۲۱۳۸

نستعلیق سده ۱۴۳۰ و یا نوشته یکی از شاعران شیروانی ، نشان شگرفی .
۱۷س ۱۳×۷ - ۵۵×۱۴×۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج مشکی

مراثیه شرح سحرگه الزین

حاشیه ایست بر شرح بخاری بر حلاوة العین کاتبی . در هامش نسخه ما حاشیه ها ایست بر این حاشیه در بیشتر صفحات با نشانه « ملا اسماعیل سلمه الله تعالی ، ملا اسماعیل اصفهانی دام فیضه ، لالستان اسماعیل سلمه الله ، عن الاستاد ملا اسماعیل ، محمد حسینی ، م ن م ن ، منه ، فخر الدین ، محمد بن شروین ، زین ، منه رحمه الله ، محیی الدین رحمه الله ، عبدالرحمن » و بیشتر اینها از ملا محمد اسماعیل سپاهانی است .

این حاشیه در فهرست طوس (۸۳:۴) از ملا میرزا جان باغنوی دانسته شده و در نسخه ما از شیروانی (نیز سیه دیده شود)

آغاز: قوله الحکمة استکمال النفس الانسانیة اه الاستکمال مصدر والمصادر قد یطلق ویراد بها معانیها التسمیة الحديثة وقد یطلق ویراد بها الحاصل بالمصدر .
انجام : کونه معدوما مطلقا فیصیر خلاصه .

۲۶۳۹

نسخ سده ۱۳، اصل نسخه مؤلف، عنوان و نشان شنگرف، خط و مهر او درص ۵۶۱ و ۳۵۲ هـ است.
 ۲۱ س ۱۴ × ۲۱ - ۳۵۶۰ ۱۸/۵ × ۲۹، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی ضربی درون آبی

تجلیه الاولیاء

ترجمه و شرحی است بر اصول کافی کلینی از محمد علی بن محمد حسن اردکانی
 که در روز آدینه ۱۲ رجب ۱۲۳۷ با انجام رسانده است چنانکه در این نسخه ما دیده میشود
 (ف ۱۱۹۷).

۲۶۴۰

نسخ معرب سده نهم، عنوان درشت تر، از پایان افتاده و میرسد تا بر سر گذشت زینب بنت علی،
 یادداشت عبدالفاضل میرزا مورخ ۱۲۸۰ در صفحه عنوان هست.
 ۲۱ س ۱۷ × ۱۹۴، ۲۵ × ۲۱/۵ ۳۰، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

کشف الخصال فی مناقب ائمه

از ابن الفخر بهاء الدین ابوالحسن علی بن ابی الفتح فخرالدین عیسی اربلی (۶۲۵-
 ۶۹۲) است (طوس: ۵، ۱۵۶ و ۳۰۶).

۲۶۴۱

نستعلیق سده ۱۱، نشان و آیات شنگرف، صفحه نخستین آراسته، جدول زرد و لاجورد، نسخه
 کامل است.
 ۲۱ س ۱۱ × ۳۷۶، ۱۷ × ۱۹ ۲۶، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی.

مصابی

از مولی کمال الدین حسین کاشفی بیهقی است (حقوق ۲۱۱).

۲۶۴۲

نستعلیق روز شنبه ۲۱ج ۱۴۱۱/۲ (۱۸ کانون یکم ۱۳۰۹ رومی) از خود مؤلف ، عنوان شنغرفی، سواد دستخط ناصرالدین شاه در ستایش این کتاب در پایان هست .
 ۱۲س ۱۴/۵ × ۱۹ ، ۲۰۶ ۳/۵ × ۴۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی .

زبدة الوقایع

از میرزا موسی خان طباطبایی انصاری منشی اول وزارت امور خارجه است در تاریخ و جغرافیای شهر وان در ۵۱ فصل و فهرست در آغاز هست . او این کتاب را زمانی که در وان و حکاری و تبلیس کارپرداز ایران بوده است نوشته و در ۱۳۰۹ آن را پرداخته است کتاب در دیباچه چنین نامیده شده است .

آغاز: بسمله عموم خانزادان دولت و پروردگان خوان احسان نعمت را لازم و واجب است .

انجام : بتاريخ امروز که یوم شنبه بیست و یکم شهر جمادی الثانیه ۱۳۱۱ مطابق ۱۸ کانون اول ۱۳۰۹ رومی است با تمام رساند والسلام .

۲۶۴۳

نسخ و نستعلیق خوش سده ۱۲ ، جدول شنغرفی ولاجورد ، عنوان و عربیها شنغرفی و نسخ ، ۱۷ برگ آغار و صالی و اندکی از عبارات رفته است .
 ۱۹س ۱۴/۵ × ۲۱ - ۳۵۵ ۳ × ۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز

ماتمکده

از محمد تقی بن علی محمد نوری مازندرانی متخلص بو حید در ده انجمن در سوگواری حسین (ع) و روضه به نشر و نظم و جز ماتمکده‌ها است که در فهرست مشار

(ص ۱۳۵۴) و طوس (۳۱۱:۵) از آنها یاد شده است . بسیار شیوا و شایسته برای چاپ است
نام مؤلف و کتاب در دیباچه هست .

آغاز: بسمله . و به نستعین ستایش سزای گیهان خدا ایست که هر ذره بر کمال
صنعش خورشید است .

انجام: باستغفاری گمارند که هذا غایة مامولی و نهاية مسئولی و السلام علی
ثابعی الحق .

۲۶۴۴

نستعلیق محمد حسین بن غلامعلی با جوهر بنفش درشت در ۱۷ ج ۱۴۴۲/۱
۲۹ س ۱۴/۵ × ۲۹ × ۳۱۰۴ ۵/۲۲ × ۴۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوایی

تاریخ جلال الدین خوارزمشاه

اصل از نامق باشد دانشمند عثمانی در ۱۶ فصل و مترجم فارسی آن دانسته نشد کیست.
آغاز: هو الفتح العلیم . بسمله . و به نستعین . الحمد لله رب العالمین ... بهتر
آن است قبل از شروع به تحریر کتاب اسامی سلاطین خارزمی را بقارئین محترم
معرفی نموده .

انجام: جان را بجان آفرین تسلیم نمود فسیحان الذی من لایموت.

۲۶۴۵

نستعلیق پسر مؤلف درج ۱۳۳۸/۲ که در ارومیه میان ده و دوازده روز نوشته است ، یادداشت
۱۴۴۲ و ۱۴۴۴ و ۱۲۴۵ دارد . پسر مؤلف در پایان تاریخ مرگ پدر را می آورد و شرحی درباره کتاب و تصحیح
و اضافاتی که مؤلف کرده و در این نسخه آمده است می نویسد ، در پایان نسخه باره ایست از سرگذشت
حجاج

۲۳ س ۱۴/۵ × ۴۱/۵ - ۲۹ س ۲۱ × ۴۲ ، کاغذ فرنگی آبی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی .

مصائب الابرار و نوائب الاشیار

از الله قلی بن شاه میرزای محزون سلماسی در گذشته روز آدینه ۱۲۳۱/۱ع
در يك مقدمه و چهارده مجلس و يك خاتمه در سوگواری و روضه خوانی است.
آغاز: بسم الله الحمد لله الذي نور صدورنا بنور المعرفة و الايقان ... و بعد چنین
گوید... ابن شاه میرزا الله قلی المحزون السلماسی .
انجام: برای اهل نظر کافی است والله الموفق .

۲۶۴۶

نسخ محمد طاهر بن علی اکبر تبریزی در شنبه ۱۱۰۴/۴ج ۴۱، عنوان و نشان شنغرف، یادداشت
ابوالحسن بن شاه کوثر در ۱۲۱۴ در صفحه عنوان هست، ابراهیم بن شیخ حسین بلاغی در سپاهان در
۱۴۰۴ و عبد الله بن محمد رضای شبر و جمال الدین بن عیسی در ۱۴۹۹ نسخه را داشته اند.
۲۶س ۱۲×۲۴ - ۲۸۰ ۴ ۲۱×۴۱، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی داخل و بوته درون روغنی
گلداز .

الانقی مشیة فی المراهنة البدیة

از ابن ام قاسم محمد بن محمد بن محمد بن حسن حسینی عاملی عینائی جزینی
است و دوبار بچاپ رسیده است (طوس ۳:۵) .

۲۶۴۷

نسخ جعفر بن میرزا ایک مشهدی در ۱۴ محرم ۱۰۷۶، جدول زر و لاجورد، سر لوح بر آراسته، حواشی
دارد با نشانه «محمد تقی حسینی، حسن علی، م و سلمه الله» بنسخ و نستعلیق.
۲۷س ۱۴×۲۶ - ۲۹۴ ۴ ۲۵×۴۸ کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکوی درون عنابی

الانقبصار فی ما اختلف من الاخبار

از شیخ طوسی است.

سبع سده ۱۳، عنوان و نشان شنغرف، دربرخی جاها درهامش هم نوشته شده است.
 ۴۹س ۱۲× ۱۹، ۶۱س ۱۹/۵× ۴۰، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبزی درون عنابی.

دیوان

از سلطان محمد سیف الدوله قاجار متخلص به سلطان پسر فتحعلیشاه و در آن
 غزل است، بترتیب تهجی (۱-۴۸) و ترجیع بند و ترکیب بند و قطعه (۴۸-۶۸) و رباعی
 (۶۸-۸۸) و مثنوی بنام سیف الرسائل در سرگذشت خود او و دشمنی حاج میرزا آقاسی
 با او و رفتن او بعراق عرب (۸۸-۱۱۴) و مراثی (۱۱۴-۱۲۱). او در ۱۲۸۴ از مشهد
 برگشته بود (مجمع الفصحاء ۳۱: ۱- ذریعه ۹: ۵۹- سپه ۲: ۴۷۷ - مجلس ۳: ۱۴۷)
 نسخه ای از دیوان او بنوشته ذریعه در آستان قدس هست.

آغاز: غزلیات بسمله.

خواند کجا بچهر و خطت مشک و ماه را

چشمی ده فرق لبرده سفید و سیاه را

دل ملک خط بفر رخ آمد که پیر ده

حرمت نهد بحشمت سلطان سپاه را

انجام :

چون دامن دولت از دست بشد سلطان را

خوش زمزمه سو گش بسرای بدیوانها

تعلیق روز یکشنبه ۱۸ شعبان ۱۰۸۵، عنوان و نشان شنغرف، نسخه از تفسیر سوره کهف
 نایابان فرآن.

۲۶س ۱۲× ۲۱- ۴۴س ۱۸/۵× ۴۰، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضریبی ملوایی درون زرد

ترجمة النواص

از ابی الحسن علی بن حسن زواری است که در ۹۴۷ (فصل الله) ساخته است
(حقوق ۵۲) .

۲۶۵۰

تستعلیق ۱۱۲۰ ، عنوان شنگرف ، نسخه کامل است .

۱۷س ۱۰۵۸ - ۲۲۳۳ ۱۸ ۴۰۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیه ای گردمشکی مقوایی درون
نخودی .

زبدة النبیف

از مولی حیدر بن محمد خوانساری که در ۱۰۳۸ ساخته است (ف ۲۶۶۷ - متناثر
س ۸۷۶ - ذریعه ۱۲ : ۲۲) .

۲۶۵۱

نسخ سیدعلی اکبر بن سیدعبدالحسین بن محمد صادق حسینی طباطبائی در روز پنجشنبه ۴-۱۳۱۴/۱
درش ۱ و در شب چهارشنبه ۱۱/۴/۱۳۱۵ درش ۲ .
۱۷س ۱۰۵۸ ، ۱۳۴۴ ۱۸ ۲۲۰۵ ، کاغذ قرنکی - جلد بجاج مشکى .

در پیرامون

- ۱- تحفة حاتمیه یا هفتاد باب (۱ - ۵۰) از شیخ بهایی (ادبیات ۸۵) .
- ۲- شرح بیست باب اسطرلاب طوسی (۵۲ - ۲۶۸) از عبدالمعلی بیرجندی
(مدرس ۲۳۹) .

۲۶۵۲

نسخ سده ۱۱، عنوان و نشان شنغرف ولاجورد وزیرین و مشکى، جدول زرولاجورد، یادداشت احمد عمرى دارنده نسخه مورخ ۱۱۷۵ بامهر او در صفحه عنوان هست، در نسخه از دیباچه از فهرست آخر باب ۲۷۴ هست تا باب ۴۴۷ سپس افتاده و مسائلى پس از آن میاید و میرسد بباب ۱ تا پایان سفر ۶ اصل کتاب.

س ۲۵×۴۰/۵، ۴۶۰×۱۷، کاغذ سپاهانى - جلد تیماج مشکى ضربى

الفترحات المکیمه

از ابن عربى است.

۲۶۵۳

تستعلیق ۲۹ رمضان ۱۲۶۴ قویا از خود مؤلف، نشان شنغرف، جدول زرو مشکى ولاجورد. س ۱۴×۹/۵، ۴۲۷×۲۴، کاغذ فرنگى - جلد پارچه ای درون مشکى.

التیوضیه الناصریه فی المیزان الالهیه

از نصرالله بن حاج محمد حسین دماوندی که در سیاست مدنى و بنام ناصر الدین میرزای قاجار ساخته و در دیباچه آن از بدایة المعرفه خود که در یک مقدمه و سه فصل و یک خاتمه است و در زمان خاقان خلد آشیان ساخته است و از تحفه محمدیه خود یاد کرده است. او این کتاب را در پیچی ئیل ۱۲۶۲ هنگامی که از تهران باذربایجان نزد این شاهزاده رفته بود نگاشته است. در آن نخست بحثی فلسفى آمده و سپس از پادشاهی و عدالت و صفات پادشاه یاد شده است.

آغاز: و ما النصر الا من عند الله العزيز الحكيم والله يؤيد بنصره من يشاء و هو العزيز الرحيم. بسمله. احمدك يا من بك استعين... اما بعد بنده در گاه خداوندی

ابن مرحوم الحاج محمد حسین نصرالله دماوندی بعرض اخلاء روحانی واجلاء ذوقانی
میرساند .

انجام : ومسند نشین باستحقاق گرداناد . تمت الكتاب... فی بیست ونهم شهر
رمضان المبارک بعد الف ومائین و اربعة [و] ستین ۱۲۶۴ - شکر که این نامه بعنوان
رسید - پیشتر از عمر بپایان رسید

۲۶۵۴

نستعلیق سده ۱۰ ، عنوان شغرف ، جدول لاجورد ، درمقن وهامش نوشعه شده . آغاز وانجام
افاده . این نسخه بدست یکتا سنی خفگی افاده و درص ۴ عبارتی را تراشیده و نام «چاربار ابونکر و
عمر و عثمان و علی» بجای آن گذاشته است .
۱۹س ۱۴ ، ۳۲۸۷ ، ۲۲/۵×۱۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی متوایی

کلیات

از ابن همام شیرازی شیعی زنده در ۹۰۴ (س ۱۶۱۰ و ۲۱۸) و آشنای بعرفان
و کلام و فقه و ادب است در ۱۶۰۰ بیت است و چنین است فهرست آن که آقای
باستانی راد نوشته است :

۱- دیباچه و مقدمه ۱۰ تا ۱۰

۲- شرح حدیث کمیل : « ما الحقیقه . » ۱۰ تا ۲۲

۳- حکایت آل عبا ، حکایت حضرت حسین (ع) و شرح حال حضرت صادق و
مطالب عرفانی و شرح کلمات حضرت علی بن ابیطالب و حکایاتی از عرفا و مشایخ از
ابراهیم ادهم و شیخ ذوالنون مصری و شبلی و ابومحمد و بوسعید میهنه ای و مالک دینار
و عبدالله مبارک و شیخ نظامی و بحیی بن معاذ و رابعه عدویه و شرح قسمتی از نهج البلاغه
و حکایت شیخ نصیری و حکایت ملک شاه و ابوالمعالی جوینی و حکایت سلطان حسن و قاضی
حسن که در عهد مؤلف بود (ص ۲۴۲) و واقعه جنگ احمد بیگ بارستم بیگ پسر عم خود
و سپردن فارس بقاسم بیگ پرناک و آزردن شدن ابراهیم سلطان و غلبه رستم بیگ که

این وقایع در زمان ابن همام در تبریز اتفاق افتاده (ص ۳۱۲ تا ص ۳۱۷) و وصایای ارسطاطالیس و آداب اجتماع و ترتیب فرزند و سلوک با مردم و آداب غذا خوردن و نشست و برخاست (از ص ۲۲ تا ص ۳۵۸).

۴- تفسیر منظوم سوره یاسین مسمی بنام روضه القلوب که در تاریخ ۹۰۴ تألیف کرده و ۲۰۶ بیت میباشد از ص ۳۵۹ تا ص ۴۷۱.

۵- کتاب هدایة العارفین که چهاراربعین میباشد در شرح احادیث حضرت رسالت مشتمل بر ده باب که بطرز بدیع و نادرست که هر باب بترتیب عدد شامل حدیثی است مطابق با آن عدد مثلاً حدیث پنجم در امر به پنج چیز یا ترك پنج چیز میباشد که احادیث متعددی در بن باب نقل نموده و قس علیهذا که در این کار ابتکاری خرج داده ورنجی برده (از ص ۴۷۲ تا ص ۵۷۴ متن).

۶- منظومه و مثنوی اسرار دل در معارف و تصوف و عرفان مشتمل بر مقالات و مقامات العارفین (از حاشیه ص ۱ تا ص ۹۳)

۷- مثنوی شهادتنامه در کیفیت واقعه کربلا که بتاریخ پنجم ربیع سنه ۹۰۲ انجام یافته و ۱۲۰۰ بیت (از ص ۹۳ تا ص ۱۶۱ در حاشیه)

۸- نسخه نفیس تحفة الملوك فی بیان طریق السلوك و نواصیح تاریخ انمام نسخه بیست و هفتم محرم سنه نهصد و سه و شماره ابیات آن دوهزار بیت است که در ص ۲۷۹ اشاره بتاریخ و دیگر مطالب دارد (حاشیه ص ۱۶۳ تا ص ۲۸۵).

۹- کتاب مصابیح الهدی در تفسیر و ترجمه احادیث نبوی مشتمل بر چهاراربعین و ابیات آن هفتصد بیت است (حاشیه ۲۸۶ تا ۳۳۶).

۱۰- کتاب فتح نامه در تفسیر سوره فتح در جمادی الثانیه ۹۰۳ و شماره ابیات یک هزار و سیصد و پنجاه (از ص ۴۷۲ تا ۵۶۷ حاشیه).

۱۱- ترجمه اربعین سید علی که بخواش یکی از فقرا و دراویش بنام

شیخ شمس‌الدین محمد (س ۵۷۱) نظم کرده است (ازس ۵۶۸ تا ۵۷۴ حاشیه).
ابن‌همام در لاهیجان بسال ۹۵۹ نوربخش را دیده است (س ۸۹).

۲۱۵۵

ستمعلاق سده ۱۴، عنوان شغرف، فهرست در آغاز هست، در ۱۴۰۴ آران کریم بن بهاء‌الملک بوده است، و آن آمده که در روز پنجشنبه نوز و ۱۶ ج ۱۴۴۷ در سپاهان داخل کتابخانه دارایی شده است، نسخه را در ۱۴۵۹ آقای باستانی داشته است.
س ۱۴/۵ - ۲۱ - ۴۲۴۲ - ۴۰ × ۳۰ - کاعد فرنگی - جلد تیماج ترناکی مقوایی.

دربرگردن سخن شاعر گو

ازبندرا بن داس Bindrāban Dās خوشگو از دودمان Bais (گویا وایشیا) در گذشته میان ۱۱۶۱ و ۱۱۷۰ و شاه ارد میرزا محمد افضل سرخوش (۱۰۵۰-۱۱۲۶) که در ۱۱۴۷ (= سیمت خوشدلوی) در چهاردفتر بنوشت. دری وسه دفتر بنوشت استوری ساخته است. دری شوشتری مقلد چمن سرور (س ۲۴۸۲) نسخه‌ای از این کتاب را که پاره‌ای از جلد دوم پنداشته است و از سیل‌مدرسه ۱۳۲۸ شم‌شمار بدست آمده بود بافته و نزد سید محمد بن سید عبدالحکیم برده و مرثب ساخته و در ۱۲۵۰ دیباجه‌ای با فهرست بنام شاهزاده حشمة‌الدوله محمد حسین میرزای قاجار و میرزا اسمعیل خان و میرزا احمد خان در آغاز آن گذارده است. در دیباجه از ذی‌حجه ۱۲۳۶ و محمد علی میرزای دولت‌شاه و محمد صالح خان منکری بینکلی خوزستان و عربستان و علی‌قلی خان گروسی که دستور دیباجه و فهرست نوشتن برای آن داده بود یاد شده است. دفتر نخستین ابن کتاب از رودکی تا کافی و درباره ۳۶۲ شاعر و دومی انجامی تا شکونی و درباره ۸۱۱ شاعر یا تا میرزا احمد بیک و درباره ۵۵۵ شاعر و سومی درباره شعرای جدید و معاصر است. نسخه‌ها مانند نسخه مجلس است و بنوشت دری جلد دوم است و سرگذشت ۷۷۰ شاعر دارد.

(مجلس ۲۳۵:۲ - سپه ۴۷۳:۲ - زیرعه ۴۲:۵ - استوری ۱:۸۲۶).

آغاز:

در بن زمانه رفیقی که خالی از خلل است

صراحی می ناب و سفینه غزل است

کشتی حیات را ناخدا حمد خدا ایست که بنی نوع انسان را از بحر عدم بکناره

وجود کشانیده .

انجام : یاری شیرازی از ولایت شیراز بود در زمان سلطان حسین میرزای

بایقرا ظهور یافته ازوست .

گفتم در آنکوش مرا تشنه جگر کرد

بشنید ازین دوش واران گوش بدر کرد

چنین است فهرست شاعران در نسخه ما که آقای باستانی راد به ترتیب تهجی

نوشته و آن را « تذکره آب آورد » خوانده است

حرف الف

۱ دهر شاه غازی ۸ ظفر خان احسن ۹

۱۰ عنایت خان آشنا ۱۱ استغنائی کشمیری

۱۲ اسیر شهرستانی ۱۴ اسیری لاهوری

۱۴ اسیر مارندرائی ۱۴ اسیر ورامینی

۱۵ اسیری سبیرازی ۱۵ اوجی نطنزی

۱۵ اوجی کشمیری ۱۶ الفت خراسانی

۱۶ الفب هندی ۱۶ الفتی مستوفی

۱۶ الفتی ساوجی ۱۷ قلیچ خان الفتی

۱۷ الفتی یزدی ۱۷ الفتی منهدی

افتی کمره‌ای ۱۷	امانی منجّه هروی ۱۷
امانی کرمانی ۱۸	امانی خان‌زمان ۱۸
امانی اصفهانی ۱۹	ادهم همدانی ۱۹
ادهم ترکمان ۲۰	ادهم قزوینی ۲۲
اشراق میرداماد	اشرف خان ۲۳
اشرف معین‌الدین ۲۳	خلیفه اسد ۲۳
قاضی اسد ۲۳	اسدبیک قزوینی ۲۳
اسد تورانی ۲۴	اسد شوشتری ۲۴
میراسدالله اصفهانی ۲۴	اهلی نوایی ۲۴
اهلی شیرازی ۲۴	انیسی آقا‌بدر ۲۶
انیسی خوارزمی ۲۸	انیسی قندهاری ۲۸
انیسی ذوالقدر ۲۸	ابن نصح تاج‌الدین ۲۹
اسمعیل باخرزی ۲۹	جمال اسمعیل اصفهانی ۲۹
اسمعیل نخشیمی ۳۰	ملک‌ابوالفتح سیستانی ۳۰
شیخ نجم‌الدین احمد معروف مکرری ۳۰	
خواجه میرزا احمد رازی ۳۱	
قاضی احمد لاغر سیستانی ۳۱	احمدی ۳۲
آشوب مازندری ۳۲	آشوب همدانی ۳۳
آشوبی ۳۳	ابوالحسن فراهانی ۳۳
سلطان‌اویس ۳۴	امیرابوالبرکته ۳۴
ابراهیم هروی ۳۴	ابراهیم اردوبادی ۳۴
شیخ اللهقی ۳۵	شیخ ابونصر ۳۹
خواجه نصیرادیب ۳۵	اسعدالدین اسعد بخارایی ۳۵

اسعد شیرازی ۳۵	اسعد استر ابادی ۳۶
الهی اسدابادی ۳۶	الهی قمی ۳۸
الهی هندی ۳۸	الهی هراتی ۳۸
آگهی خراسانی ۳۸	افدسی ۳۸
اصلی ۳۹	اظهری ۳۹
افسر ۳۹	سید امیر خان ۳۹
آقامیر ۴۰	امیری رازی ۴۰
امیری سیستانی ۴۰	امری اصفهانی ۴۰
اعظم شاملو ۴۰	افصح ۴۱
اعلا ۴۱	انور ۴۱
افکاری ۴۱	احراری ۴۲
الونا بخاری ۴۲	آنی کشمیری ۴۲
ایما ۴۲	امینافرا هانی ۴۲
آرام ۴۲	امینی هندوستانی ۴۵
میر امین قمی ۴۳	آفتی تونی ۴۵
اجری ۴۳	ابوتراب انجدانی ۴۳
ابوتراب رازی ۴۶	ارسلان مشهدی ۴۶
ارشاد ۴۶	ایزدی ۴۶
امتی تربتی ۴۶	خواجه ایوب ۴۷
اختری یزدی ۴۷	امیدی تهرانی ۴۷
آصفی قمی ۴۸	آصف ۴۸
میرزا اصغر طوسی ۴۹	اثیر الدین اومانی ۴۹
افضل کرمانی ۴۹	احسان ۴۹

اکبر دولت آبادی ۴۹	شیخ ابوسعید ارکالبی ۴۹
ابوالقاسم فندرسکی ۴۹	ابوالقاسم میرزا ۴۹
	میرزا اشراق بروجردی ۵۲
حرف با	

بیرام خان ۵۴	بابر شاه ۵۲
باباشاه ۶۳	میرزا بیدل ۵۵
باقر نجم ثانی ۶۳	میر باب ۶۳
باقر اصفهانی ۶۳	حاجی باقر شیرازی ۶۳
میر باقر نطنزی ۶۴	میرزا باقر مشهدی ۶۴
میرزا باقر قاضی ۶۵	میر باقر ابیک ۶۵
بایندر خان ۶۷	باقر درجزینی ۶۵
بدر چاچی ۶۷	بدخشی ۶۷
باقر هندی ۶۵	باقر مذهب ۶۵
باقی تبریزی ۶۶	باقی نهاوندی ۶۶
باقیا ۶۶	باقی ختلانی ۶۶
پرتوی شیرازی ۶۸	باباعبدی ۶۶
برهمن هندی ۶۸	برهمن گرجی ۶۸
بسمل ۷۰	پستی ۶۹
مولانا بقائی ۷۰	بصیر ۷۰
بقائی جانیپوری ۷۱	بقائی ۷۱
پورحسن ۷۱	بنائی ۷۱
پهاری قمی ۷۲	بهار اصفهانی ۷۲

میرزا جان بهائی ۷۲	بهاء الدین اندجانی ۷۲
بهرام سقا ۷۲	بهرام بیگ ۷۲
بهوبت بانیه ۷۳	حاجی بهرام ۷۳
بیان میرزامهدی ۷۳	بیاضی هندی ۷۳
بیکس غزنی ۷۴	بیانی قزوینی ۷۴
بیخود سبزواری ۷۴	بیکسی شوشتری ۷۴
بیخودی فراهی ۷۶	بیخودی ۷۵
بیغم ۷۶	بیخبر ۷۶
بیدا ۷۶	بینش ۷۶
میرزا برقی ۷۷	بزمی هندی ۶۹
	بهادرخان ۱۷۶

حرف تا

تذروی ابهری ۷۹	تنهای قمی ۷۸
تسلی ۸۰	تسکین ۸۰
تباری ۸۰	تجلی ۸۰
تأثیر ۸۱	تحسین ۸۱
تلاش ۸۲	تابع ۸۱
تسلیم ۸۰	تصنیف ۸۲

تنهای شهرستانی ۸۲

حرف ثا

ثنائی گنابادی ۸۳	ثنائی مشهدی ۸۲
	ثاقب ۸۳

حرف جیم

میرزا جعفر اصفهانی ۸۶	جهانگیر شاه ۸۴
میرزا جعفر کاشی ۸۸	میرزا جعفر هراتی ۸۸
سید جعفر نور بخش ۸۹	میرزا جعفر قزوینی ۸۹
جعفر تبریزی ۸۹	جعفر رازی ۸۹
جعفر بیگ ۹۰	میرزا جعفر ۸۹
الله ویردیخان جعفر تخلص ۹۰	جعفر شیرازی ۹۰
جلالی دهلی ۹۱	جلالای نائینی ۹۰
جلال الدین جلالی ۹۱	ملك جمال الدین ۹۱
جلال طبیب ۹۱	جلال فراہانی ۹۱
جلیل کاشی ۹۲	سید جلال الدین ۹۲
جمال الدین گیلانی ۹۲	جمال الدین خجندی ۹۲
جمال الدین اشك العطنی (؟) ۹۳	جمال الدین ابهری ۹۲
جنون ۹۴	جمالی کنیو ۹۳
جنونی کشمیری ۹۵	جنونی بدخشانی ۹۴
جناق قندهاری ۹۵	جنتی ۹۵
جوهری قندهاری ۹۶	جوهری سمرقندی ۹۵
جودت ۹۶	جوهری زرگر ۹۶
ملاجامی ۹۷	جویا ۹۷
جاروب ساز ۹۸	احمد جامی ۹۸
جاهی ۹۹	جاوید ۹۹

جذابى ۱۰۰	جدائى ۱۰۰
جناب اصفهاني ۹۹	جهانخاتون ۱۰۰
حالتى جغتائى ۱۰۱	حسينى همدانى ۱۸۹
حافى ۱۰۱	حالتى گيلانى ۱۰۱
حكيم حازق ۱۰۱	حامدى ۱۰۱
حافظ شيرازى ۱۰۳	ميرزا حاتم بيگ همدانى ۱۰۲
حاتمى هراتى ۱۰۳	ميرحامى ۱۰۳
حالى ۱۰۳	حاجى رازى ۱۰۳
ملاحبيب شاه عبدالعظيمى ۱۰۳	حاتم كاشى ۱۰۳
حزبنى ۱۰۲	حريف ۱۰۴
مير سيف الله حزنى ۱۰۵	حزنى اصفهاني ۱۰۴
سلطان حسين ۱۰۵	سيد حسين حسيني ۱۰۵
حسين صراف ۱۰۵	ميرزا حسيني ۱۰۵
خواجه حسين هروى ۱۰۶	قاضى حسن خوانسارى ۱۰۵
قاضى حسن قزوينى ۱۰۶	حسين الميرى ۱۰۶
سلطان حسن خليفه ۱۰۷	حسن بيگ بروجردى ۱۰۷
حسن بيگ شكرعلى ۱۰۸	حسنخان شاملو ۱۰۷
ملاحسنعلى شوشترى ۱۰۸	ملاحسينعلى يزدى ۱۰۸
ميرزا احسنعلى ۱۰۹	ملاحسنى خوانسارى ۱۰۹
خواجه حسن قندهارى ۱۰۹	حسن بيگ ۱۰۹
حسام ۱۱۰	نجم الدين حسن بن سنجر ۱۰۹
حشمى خوانسارى ۱۱۰	حسابى ۱۱۰
امير حضورى ۱۱۴	مير حشمى ۱۱۱

حقی ۱۱۱	حقیری ۱۱۴
میرحیدر ۱۱۱	حیانی ۱۱۱
حیدری همدانی ۱۱۲	حیرانی ۱۱۲
حاجی حیدر تبریزی ۱۱۵	حیرتی ۱۱۲
میرزا حاتم بیگک حاتم تخلص ۱۱۵	میرحسینی کاشی ۱۱۶

حرف خا

خبازی نیشابوری ۱۱۷	امیر خسرو دهلوی ۱۱۶
خلقی ۱۱۷	خواجو کرمانی ۱۱۷
خوشی ۱۱۸	خلیل خلقی هراتی ۱۱۷
خسروی قهستانی ۱۱۸	خلیل بیگک بیان ۱۱۸
خواجه زاده ۱۱۸	میرزا خنجر جغتائی ۱۱۸
خاوری ۱۱۹	خروشی ۱۱۹
خضابی ۱۲۰	خیالی ۱۱۹
خضعی ۱۲۰	خازن ۱۲۰
خضری لاری ۱۲۱	خضری خوانساری ۱۲۰
	خطیب ۱۲۱

حرف دال

دانشمند ۱۲۵	دارا ۱۲۱
داعی ۱۲۶	درویش دهکی ۱۲۵
دعائی ۱۲۶	دوش باف ۱۲۶

دستور ۱۲۷	دوائی ۱۲۶
درکی ۱۲۷	دلیری ۱۲۷
دوری ۱۲۸	دخلی ۱۲۸
میرزاداد ۱۲۸	دقایق ۱۲۸
دانش جعفری ۱۲۹	دانهی ۱۲۹
	میررضی دانش ۱۲۹

حرف ذال

میرزا محسن ذوالقدر ۱۳۲	سید ذوالفقار ۱۳۲
------------------------	------------------

حرف را

رحمی بخاری ۱۳۶	عبدالرحیم خان ۱۳۳
رفیع الدین کاشی ۱۳۷	رفیع قزوینی ۱۳۶
رفعتی تبریزی ۱۳۸	میرزا رفیع شهرستانی ۱۳۷
رافعی ۱۳۸	رافعی اسفراینی ۱۳۸
سید مرتضی رضی ۱۳۹	رضی ارتیمانی ۱۳۸
ملك رضی الدین ۱۳۹	رضی قزوینی ۱۳۹
رضائی رازی ۱۴۰	رضایی کاشی ۱۴۰
ریاضی سمرقندی ۱۴۰	ریاضی تربتی ۱۴۰
مجدالدین رشید ۱۴۱	رضوان ۱۴۱
رشیدی ۱۴۱	سلطان رشید ۱۴۱
رونقی بخاری ۱۴۲	رشیدای کاشی ۱۴۱
رونی همدانی ۱۴۲	رونی بلخی ۱۴۲

روغنی ۱۴۲	رونق ۱۴۲
روسی ابرقو ۱۴۴	روح الامین ۱۴۳
ردائی ۱۴۴	قاضی روح الله ۱۴۴
رشکی همدانی ۱۴۴	رشکی قمی ۱۴۴
رمزی کاشی ۱۴۵	رسمی هروی ۱۴۵
رهی ۱۴۵	شاه رمزی ۱۴۵
میررکن الدین ۱۴۷	رکن الدین ۱۴۶
شیخ رباعی ۱۴۷	رازی ۱۴۷
رهائی ۱۴۷	رجائی ۱۴۷
	رفیقا ۱۴۸

حرف زاء

زنکی ۱۵۱	زلالی خونساری ۱۴۸
زاهد ۱۵۱	زاغی قهوه چی ۱۵۱
ملازمانی یزدی ۱۵۰	زنبیل بیگ ۱۵۰
زین خان ۱۵۱	زلالی هروی ۱۵۱

حرف سین

سرخوش ۱۵۳	سام میرزا ۱۵۲
سوسنی مهتاب خان ۱۵۲	سلیم محمدقلی ۱۵۸
سرمد ۱۵۵	حکیم سعید ۱۵۵
سالک قزوینی ۱۶۲	سالک یزدی ۱۶۰
سلمان ساوجی ۱۶۵	مهالك شیرازی ۱۶۵

محمد هاشم سنجر ۱۶۶	سلمان جابری ۱۶۵
سنجری قمی ۱۶۸	سنجری ۱۶۸
سیار ۱۶۸	سنجری ترگو ۱۶۸
سعد کل ۱۶۹	سعدالدین هراتی ۱۶۹
سعیدای گیلانی ۱۷۰	سعیدای اردستانی ۱۶۹
میرزا سیاهی ۱۷۰	سیاهی تورانی ۱۷۰
ساقی ۱۷۱	شیخ ساقی ۱۷۰
مالاسیری جربادقانی ۱۷۱	سیری رازی ۱۷۱
سهمی ۱۷۲	سیری غزنوی ۱۷۲
سهمی تبریزی ۱۷۳	سهمی بخاری ۱۷۲
سبب بیگک ۱۷۳	سگک لوند ۱۷۳
سهراب بیگک ۱۷۴	سخن ۱۷۴
سرائی هندی ۱۷۵	سامع ۱۷۴
سخی کرمانی ۱۷۵	سرائی لاهوری ۱۷۵
سپهری ۱۷۶	سروری ۱۷۵
سلطان قندهاری ۱۷۶	سلطان خان زمان ۱۷۶
سروش ۱۷۷	سودائی ۱۷۷
سبقت ۱۷۷	سراج ۱۷۷
سپیلی ۱۷۹	سلوکی ۱۷۹
سرودی ۱۸۰	سیفی عروضی ۱۸۰
سابق ۱۸۱	سایر ۱۸۰
سید ۱۸۱	سقا ۱۸۱

حرف شین

شکیمی ۱۸۷	ملاشاه ۱۸۲
شاه پور ۱۹۱	شکیمب ۱۹۱
شاه باقر ۱۹۳	شاه کرم ۱۹۳
شادمان ۱۹۳	شاه مراد خونساری ۱۹۳
شاهی ۱۹۴	شاهکی ۱۹۳
شریف آملی ۱۹۵	شرف تبریزی ۱۹۴
سید شریف کاشی ۱۹۵	خواجه شرف شیرازی ۱۹۵
شرف الدین ترشیزی ۱۹۶	امام شرف الدین ۱۹۶
ملاشوقی ۱۹۷	میرزا شرف جهان ۱۹۶
شوقی اردستانی ۱۹۷	شوقی شوشتری ۱۹۷
شرقی یزدی ۱۹۸	شوقی ساوه‌ای ۱۹۷
شرقی قزوینی ۱۹۹	شایق ۱۹۸
میرزا شمس الدین شهرستانی ۱۹۹	شمس الدین بدخشانی ۱۹۹
مولانا شهیدی قمی ۲۰۰	شمسی یزدی ۱۹۹
	شهید غازی ۲۰۰
میرزا شفیع ۲۰۱	میرزا احمد شفیع مازندرانی ۲۰۱
شفیع باخرزی ۲۰۱	شفیعا ۲۰۱
شجاع کاشی ۲۰۲	شفیعی بخاری ۲۰۲
شجاعی دماوندی ۲۰۲	ملك شجاع ۲۰۲
حکیم باقر شفایی ۲۰۶	حکیم شفائی ۲۰۳
شعوری مشهدی ۲۰۶	شعوری کاشی ۲۰۶
ملاشکوهی همدانی ۲۰۶	شعوری تبریزی ۲۰۶

ملک شمال الدین ۲۰۸	شکوئی ۲۰۷
باباشوخی ۲۰۸	شیخ شهاب الدین ۲۰۸
شمخال بیک ۲۰۸	شوکتی ۲۰۸
شعیب ۲۰۹	ملاشیری ۲۰۸
شانی تکللو ۲۱۰	شبابی ۲۱۰
ملاشیدا ۱۸۲	شتاب ۲۱۱
میر شریف شیرازی ۱۹۵-۱۹۶	

حرف صاد

صیدی ۲۱۶	میرزا صائب ۲۱۱
محمدصادق توبسر کانی ۲۱۷	درویش صادق ۲۱۷
صادق حلوائی ۲۱۸	صادق گاو ۲۱۷
صادق معالی ۲۱۸	میرزا صادق ۲۱۸
داطم صاحب ۲۱۹	صاحب سیما کاشی ۲۱۸
میرزا صالح منشی ۲۱۹	میرزا صادق اردوبادی ۲۱۹
سید صالح بروجردی ۲۲۰	میرزا صالح تبریزی ۲۱۹
صالحا ۲۲۰	صالحی ۲۲۱
صفی قلی بیگک ۲۲۲	صفی قلیخان صفی ۲۲۱
میر صفی ۲۲۲	صفی قلی بیگک جارجی ۲۲۲
صفا ۲۲۳	صفیا ۲۲۳
حکیم صوفی ۲۲۳	صوفی ۲۲۳
ملا صوفی کرمانی ۲۲۳	صیرفی کشمیری ۲۲۴
صافی کازرونی ۲۲۳	صفیای اصفهانی ۲۲۳

صیرفی کشمیری ۲۲۴	صیرفی ساوہ ای ۲۲۴
صیرفی ۲۲۴	شیخ صیف الدین ۲۲۴
صفاتی ۲۲۴	صبری روزبهان ۲۲۴
صبوری تبریزی ۲۲۴	صبری اردستانی ۲۲۴
صبوری همدانی ۲۲۵	صبوحی خوانساری ۲۲۵
صبوحی جغتائی ۲۲۶	میر صبحی مازندرانی ۲۲۶
صاعدی ۲۲۶	صدقی ۲۲۷
شیخ صمد ۲۲۷	صحت ۲۲۷
صحیفی شیرازی ۲۲۷	میر صیفور ۲۲۷
میر صدرالدین مشهدی ۲۲۴	

حرف ضاد

ضمیری اصفهانی ۲۲۸	ضیاء الدین کاشانی ۲۲۹
ضمیر همدانی ۲۲۹	ضیاء الدین دهلوی ۲۲۹
ضمیر حلوائی ۲۲۹	ضمیر میهنی ۲۳۰
ضیاء اصفهانی ۲۳۰	ضیاء طهرانی ۲۳۱
ضیائی قزوینی ۲۳۱	ضیاء کاشانی ۲۳۲

حرف ط

شاه طاهر دکنی ۲۳۲	طاغر ۲۳۳
طاهر مازندرانی ۲۳۴	طاهری فاینی ۲۳۵
ملا طغرای مشهدی ۲۳۵	طغرای فریومدی ۲۳۷
میرزا طالب ۲۳۸	حکیم طالب ۲۳۹

طالع سبزواری ۲۳۹	طالع ۲۳۹
طبعی ۲۴۰	طلوعی کشمیری ۲۳۹
طابعی ۲۴۰	طبعی قزوینی ۲۴۰
طیبی ۲۴۰	طارمی ۲۴۰
طریقی ۲۴۳	طرزی ۲۴۱
طائف ۲۴۳	طفیلی ۲۴۳
	طوقی ۲۴۴

حرف ظا

ظریفی ۲۴۴	ظہیر ۲۴۴
-----------	----------

حرف عین

نعمت خان عالی ۲۴۹	عرفی ۲۴۵
عاشق ۲۴۹	عاقل خان ۲۵۱
عتابی ۲۵۳	عرشی ترک ۲۵۲
ملاعزت شیرازی ۲۵۴	عزتی ۲۵۳
عزیری ۲۵۴	میرعزی ۲۵۴
عزالدین ۲۵۵	باقرعزت ۲۵۵
عبدالعزیز ۲۵۶	عزیز کو کلتاش ۲۵۶
قاضی عمار ۲۵۶	قاضی عبداللطیف ۲۵۶
قاضی علا ۲۵۶	قاضی عمان ۲۵۶
قاضی عیسی ۲۵۷	قاضی عطا ۲۵۶
عارف ایچی ۲۵۷	قاضی عبدالله ۲۵۷

عارفی ۲۵۸	شبنم عارف ۲۵۸
عرفی کمانگر ۲۵۸	امیر عرفی مشهدی ۲۵۸
سلامؤمن عزت ۲۵۵	عارف شیرازی ۲۵۹
عرفان ۲۵۹	عارف ۲۵۸
علی بدخشانی ۲۵۹	علی فتحی ۲۵۹
علی بافقی ۲۵۹	امیر سید علی ۲۵۹
آقا علی ۲۶۰	علی رازی ۲۶۰
مالا علی شهر یاری ۶۰	علی کل ۲۶۰
علیقلمی تر کمان ۲۶۱	آقا علی کیانی ۲۶۱
میر علی اصغر ۲۶۱	میرزا علیخان ۲۶۱
عبدی ابرقویی ۲۶۱	مالاخواجه علی ۲۶۱
عبد علی ۳۶۲	عبدی بیگک ۲۶۲
عبدی گنابادی ۲۶۲	عبد رضا ۲۶۲
مالا عبدالمحسن ۲۶۲	عبدی شیروانی ۲۶۲
عبدالله قندهاری ۲۶۳	میر عبدالحق ۲۶۳
میرزا عبد القادر ۲۶۳	میر عبدالله ۲۶۳
میرزا عبدالله ۲۶۴	میر عبدالمباقی ۲۶۴
عبد القادر هیئتی ۲۶۴	عبدالصمد ۲۶۴
عنایت زر گریزدی	میرزا عنایت ۲۶۵
مالا عشرتی یزدی ۲۶۵	عنایت گیلانی ۲۶۵
عشرتی اصفهانی ۲۶۵	عشرت گیلانی ۲۶۵
عشقی خان ۲۶۶	عشق ۲۶۶

عمادالدین ۲۶۶	خواجہ عماد فقیہ ۲۶۶
میر عماد قزوینی ۲۶۷	آقا عظیم ۲۶۷
عظیمانی شاہ پوری ۲۶۸	شیخ عطار ۲۶۸
عصار ۲۶۹	خواجہ عابد ۲۶۹
عباسقلیخان عباس تخلص ۲۷۰	وزارت خان عالی تخلص ۲۷۰
عقل کل ۲۷۰	عالمی دارا بجر دی ۲۷۰
عریان ۲۷۱	علوی ۲۷۱
عامی ۲۷۱	عالی بخارائی ۲۷۱
عرشی ۲۷۲	عطا ۲۷۲
علمی ۲۷۲	علمی ۲۷۲
عہدی ۲۷۳	عوفی ۲۷۳
عاکفی ۲۷۳	میر عین علی ۲۷۳
عروجی ۲۷۳	ملاعطای جونپوری ۲۷۴
ملاعصری ۲۷۴	عافل ۲۷۴
عبیدزاکانی ۲۷۵	

حرف غین

غزالی ۲۷۶	غزالی شہابی ۲۷۷
غنی کشمیری ۲۷۷	غنی تفرشی ۲۷۹
غنی بیگک ہمدانی ۲۸۱	میر غنی یزدی ۲۸۲
غیرت ہمدانی ۲۸۲	حاجی غیرت ۲۸۲
غیرت دہلوی ۲۸۳	غیوری کابلی ۲۸۳

غیوری هندی ۲۸۳	غیوری ۲۸۳
قاضی غضنفر ۲۸۳	غضنفر کاهجاری ۲۸۳
غریب ۲۸۴	ملا غربتی ۲۸۴
ملا غیوری ۲۸۴	غیاثای حلوائی ۲۸۵
امر غیاث ۲۸۷	غفوری ۲۸۷
قاضی احمد غفاری ۲۸۷	خواجه غافل ۲۸۷

حرف فا

فیاضی ۲۸۹	فیاض لاهیجی ۲۹۰
فائز اردبیلی ۲۹۱	فائز قمی ۲۹۳
فائز ابهری ۲۹۲	میرزا صادق فائز ۲۹۲
فیضان ۲۹۳	فصیحی هروی ۲۹۴
سید محمد فکری ۲۹۵	فکری رازی ۲۹۶
فکری اصفهانی ۲۹۶	میر فکرت ۲۹۶
فکری سبزواری ۲۹۷	فکری سمرقندی ۲۹۷
فتحی لاری ۲۹۷	فتحی اردستانی ۲۹۷
فتاحی ۲۹۸	فتاحی شیرازی ۲۹۸
فایح ۲۹۸	فارغ قمی ۲۹۸
میر فارغ ۲۹۹	محمد ابراهیم فارغ ۲۹۹
فارغی دیوانه ۳۰۰	میر فارغی ۳۰۰
فصیحی تبریزی ۲۹۵	فروغی کشمیری ۳۰۰
فروغی عطار ۳۰۰	سید فارغ تبریزی ۳۰۱

بابافغانی ۳۰۲	فریبی دماوندی ۳۲
فریبی اصفهانی ۳۰۳	فریبی سمنانی ۳۰۳
فانی تبریزی ۳۰۳	فانی کشمیری ۳۰۳
فنائی ۳۰۴	فدائی گیلانی ۳۰۴
فدائی لاهیجی ۳۰۴	فخرالدین سماکی ۳۰۵
میرزا فقیر ۳۰۵	فقیر تبریزی ۳۰۵
میر فهمی ۳۰۵	ملافهمی ۳۰۹
فهمی کاشی ۳۰۶	فهمی بخاری ۳۰۶
فرصت ۳۰۶	فرصت کشمیری ۳۰۷
ملافاضل ۳۰۷	امیر فضلی ۳۰۷
فضولی بغدادی ۳۰۷	فضولی جربادقانی ۳۰۸
فوجی ۳۰۸	فسونی ۳۱۰
فزونى ۳۱۱	ملافریدون ۳۱۱
فرج الله شوشتری ۳۱۲	فارس ۳۱۳
فاجر بهبهانی ۳۱۳	فتوی ۳۱۴
فیروزشاه ۳۱۴	فصیحی تبریزی ۲۹۵
فردی کربلائی ۳۱۴	

حروف فاف

قادری داراشکوه ۳۱۵	قاسم خان ۳۱۶
قاسم دیوانه ۳۱۶	قاسم مازندرانی ۳۱۶
سید قاسم ۳۱۷	قاسمی گنابادی ۳۱۸

قاسمی خافی ۳۱۸	قاسمی اردستانی ۳۱۸
قاضی ۳۱۹	قادر غزنی ۳۱۹
قابلی ۳۱۹	قانع ۳۱۹
قابل ۳۱۹	قبول ۳۱۹
قبائی ۳۲۰	قبلان بیک ۳۲۰
حاجی محمدخان قدسی ۳۲۱	قدسی تفرشی ۳۲۳
قدیم ۳۲۳	میرفرشی ۳۲۳
قربی ۳۲۳	قراری ۳۲۳
سیدقراری ۳۲۴	قطب‌الدین ۳۲۴
قطبا ۳۲۴	قمر ۲۴
فلندر ۳۲۴	قوام‌الدین ۳۲۴
قوسی ۳۲۴	قیصر ۳۲۴
قیدی نیشابوری ۳۲۴	قیدی شیرازی ۳۲۵
قیدی کرمانی ۳۲۵	

حرف کاف

دلیم همدانی ۳۲۵	گلشن ۳۲۸
کلامی لاری ۳۲۸	کلامی اصفهانی ۳۲۹
کابل ۳۲۹	کلان ۳۲۹
حکیم کاظم ۳۲۹	کلبعلی مهابادی ۳۲۹
ملا کمال ۳۲۹	میرزا کامران ۳۳۰
کامران بیک ۳۳۰	کاهی سبزواری ۳۳۰

کاشف آقا اسمعیل ۳۳۱	کاشف شریف ۳۳۱
کافی اردبیلی ۳۳۱	حسن بیک گرامی ۳۳۱
گرامی ترک ۳۳۱	کرمی ۳۳۲
کوثر ۳۳۲	کیخسرو خان ۳۳۲
کاظمی ۳۳۳	کاظم کاشی ۳۳۳
کوکبی ۳۳۴	گویا ۳۳۴
کفری ۳۳۴	کربلایی ۳۳۴
گلخنی ۳۳۴	خواجه کی ۳۳۵
کمال الدین کاشی ۳۳۵	

حرف لام

لسانی شیرازی ۳۳۵	لعل بدخشان ۳۳۵
لطفعلی بیگ ۳۳۶	لطفی کمانگر ۳۳۶
ملا لطفی ۳۳۶	لطفی نیشابوری ۳۳۶
لطیف ۳۳۶	لذت استرآبادی ۳۳۷

حرف میم

مایلی ۳۴۰	مایلی ۳۴۱
موالی ۳۴۲	مسیح رکنا ۳۴۲
محمد حسین مسیح ۳۴۴	مسیحا ۳۴۴
شیخ سعد الله مسیحا ۳۴۵	مجد همگر ۳۴۵
مجدالدین خوافی ۳۴۶	مجدالدین مجدی ۳۴۶
مجدالدین یاری ۳۴۶	شیخ مجدالدین ۳۴۶

مجتشم خراسانی ۳۴۹	مجتشم کاشی ۳۴۷
مسیحای معنی ۳۴۹	معنی کشمیری ۳۴۹
معنی شیرازی ۳۵۰	معنی استرابادی ۳۵۰
شهاب‌الدین محمود ۳۵۱	معینی ۳۵۰
پهلوان محمود بوریا ۳۵۲	محمود شوشتری ۳۵۲
ملك محمود گجراتی ۳۵۲	رکن‌الدین محمود ۳۵۲
مجدای منصف ۳۵۴	میرزا ملك مشرقی ۳۵۲
رفیع‌الدین مسعود ۳۵۵	منصف اصفهانی ۳۵۵
خواجه مسعود ۳۵۵	مسعود زرکش ۳۵۵
مسعود دولتیاری ۳۵۶	مسعود ۳۵۶
مقیمای مقصود ۳۵۶	منجيك ۳۵۶
میرك مقصود ۳۵۶	درویش مقصود ۳۵۶
معصوم ۳۵۷	مقصود کاشی ۳۵۷
منصور برخورداريک ۳۵۷	میرزا معصوم ۳۵۷
محمد بن الحسین ۳۵۷	سراج‌الدین محمد ۳۵۷
فخر‌الدین محمد ۳۵۸	محمد بکری شهرزوری ۳۵۸
امیر سید محمد ۳۵۹	سعدالدین محمد حموی ۳۵۸
شاه صفی‌الدین محمد ۳۵۹	شاه قوام‌الدین محمد ۳۵۹
میر محمد باقر ۳۵۹	شمس‌الدین محمد ۳۵۹
محمد علی ماهر ۳۶۰	فضل‌الدین محمد ترك ۳۵۹
محمد مؤمن ۳۶۱	محمد تقی مروارید ۳۶۱
محمد بیگ داغستانی ۳۶۱	محمد کاظم ساوجی ۳۶۱
خواجه محمد طاهر ۳۶۲	محمد جان بیگ ۳۶۱

محمد قاسم تبریزی ۳۶۳	محمد قلی قطبشاه ۳۶۲
قاضی محمد ۳۶۲	محمد علی شوشتی ۳۶۲
حاجی محمد کابلی ۳۶۲	میر محمد قاسم رازی ۳۶۲
محمد اکبر ۳۶۳	محمد رضای مشهدی ۳۶۳
حاجی محمد علی اصفهانی ۳۶۳	میرزا محمد حسین کرمانی ۳۶۳
شمس الدین محمد سیستانی ۳۶۴	سید محمد کر ۳۶۴
میرزا محمد رضای قمشاهی ۳۶۴	محمد رضا ۳۶۴
محمد رستمدراری ۳۶۵	میر محمد جان ۳۶۵
مست علی ۳۶۵	میر محمد هاشم محرم ۳۶۵
مطلع محمد امین ۳۶۵	سید مطلع ۳۶۵
مشفق قمی ۳۶۶	مطلع قزوینی ۳۶۶
میر محنتی ۳۶۶	مشفق بخاری ۳۶۶
میرزا محسن برتری ۳۶۷	محنتی عیشی ۳۶۶
آقا ملک معرف ۳۶۸	ملک قاسم ۳۶۷
ناصر کشمیری ۳۶۸	ملک بیگ ۳۶۸
مرتضی قلیخان قورچی ۳۶۸	ماهر ۳۶۸
سید میرزا مهدی ۳۶۹	میرزا مهدی ۳۶۹
میرزا مهدی قمی ۳۷۰	سید مهدی طباطبا ۳۶۹
میر محمد هاشم محترم قصه خوان ۳۷۸	مریداحول ۳۷۰
منطق ۳۷۰	شمس الدین مذکر ۳۷۰
مظفر ۳۷۰	مظهر الدین قوشچی ۳۷۰
متکلم ۳۷۱	مظفر حسین میرزا ۳۷۱
میر کرمانی ۳۷۱	مرتضی قلی شاملو ۳۶۸

مکتبی ۳۷۱	میرم شاه ۳۷۱
مانی طوسی ۳۷۲	مانی شیرازی ۳۷۲
مقصودی ۳۷۳	موجی ۳۷۳
مشهودی ۳۷۳	صادق مینا ۳۷۳
منظور ۳۷۴	محضری ۳۷۴
مفرد همدانی ۳۷۴	مجلسی ۳۷۴
ورشده علی بیگ ۳۷۴	مشهور ۳۷۵
حاجی مطیعا ۳۷۵	ملا مقید بلخی ۳۷۵
مظفر کاشی ۳۷۳	مسیری خوانی ۳۷۶
میرزا میرک ۳۷۷	میر کرمانی ۳۷۱
مخلص رازی ۳۷۷	فضلعلی بیک ممتاز ۳۷۷
شیخ موزون ۳۷۷	مستغنی کشمیری ۳۷۷
مؤمن حسن یزدی ۳۷۷	مسلمی ۳۷۸
شیخ ابوالفضل مبارک ۳۷۸	مظهری کشمیری ۳۷۹
محشری خونساری ۳۷۹	مهی کلان هندی ۳۷۹
ملا مخفی دشتی ۳۸۰	ملا مقنن ۳۸۱
مقیمای شیرازی ۳۸۱	مقیمای کفرانی ۳۸۱
منشی ۳۸۱	مخترع ۳۸۱
ملهمی تبریزی ۳۸۲	میر عطاء منتهی ۳۸۲
سلطان مصطفی میرزا ۳۸۳	مراد فروینی ۳۸۳
مراد همد ۳۸۳	مکارم ۳۸۳
منظری سمرقندی ۳۸۳	منیر ۳۸۴

مشرب اصفهانی ۳۸۶	مشرب همدانی ۳۸۶
محسن شیرازی ۳۶۷	مذاقی ۳۸۶
مرتضی قلی خان ایشیک آقاسی ۳۶۹	خواجه محسن رازی ۳۶۷
	منعم حکاک ۳۸۳

حرف نون

نادر شیرازی ۴۰۹	ناجی شیرازی ۴۰۵
ناظم سبزواری ۳۹۳	نادم گیالانی ۴۰۲
شاه ناصر ۳۹۲	درویش ناصر کاری ۳۹۱
ناصر تبریزی ۴۰۳	مالانصیرای ناصر ۳۹۱
نامی رازی ۴۰۰	ناصر ترک ۴۰۳
ناکام ۴۰۸	محمد معصوم نامی سندی ۴۰۰
نیشاری ۴۰۷	ناطق ۴۰۸
نجاتی مشهدی ۴۰۴	نجاتی نافع ۴۰۴
نجیب چرکس ۴۰۵	نجفعلیخان ۴۰۶
شیخ نجم الدین رازی ۴۱۰	نجیب شیرازی ۴۰۵
ندائی سمرقندی ۴۰۳	نخشبی ۴۰۶
ندیمی بدخشانی ۴۰۲	ندیم کشمیری ۴۰۲
نزاری ۴۰۶	نرگسی ۴۰۶
نسبتی تهاوری ۴۸۸	نزهتی ۴۰۸
محمد صالح نسبت شوشتری ۳۸۹	نسبت فارسی ۳۸۹
نصرتی ۳۹۲	نسیم شاملو ۴۰۸

نصیرای تنکابنی ۳۹۱	نصیرای همدانی ۳۹۰
نصیری قاضی اردوباری ۳۹۱	نصیبی ۴۰۱
بابانصیبی ۴۰۱	نصیب ۴۰۲
نظام دست غیب ۳۹۴	نظام کلاغ ۳۹۶
نظر بلخی ۳۹۶	نظمی بهبهانی ۳۹۶
مالانظر ۳۹۶	نظمی تبریزی ۳۹۶
نظیری ۳۹۶	علیشیرنوایی ۳۸۷
میرنوایی ۳۸۸	بابا سلطان نوایی قمی ۳۸۸
نویدی شیرازی ۴۰۰	نویدی تربتی ۴۰۱
نوری ۴۰۱	نورالله رازی ۴۰۱
نوری رامهرمزی ۴۰۱	نورس ۴۰۸
نوعی نیشابوری ۴۰۸	نقی کمره ۳۹۲
نقی مشهدی ۳۹۳	نقی ملتانی ۳۹۳
نقیای قهپایه‌ای ۳۹۳	امیر نیساری بخارائی ۳۹۷
ملانیکی ۴۰۹	نظام استرآبادی ۳۹۵
نجاتی شرازی ۴۰۴	نگاهی ۴۰۹
شاه نظر ۴۰۹	ملا ناظم هراتی ۴۱۰

حرف و او

ولی رام ۴۱۱	ولی دشت بیاضی ۴۱۳
ملاولی ۴۱۴	ولیعقی بیگک ۴۱۴
والی ۴۱۵	والی یزدی ۴۱۵

یوسف واله ۴۱۵	جمالای واله ۴۱۵
اسلامخان واله ۴۱۶	واعظ قزوینی ۴۱۶
محمد شفیع واعظ ۴۱۷	واعظ شیروانی ۴۱۷
واضح پهلوان ۴۱۷	میرزا مبارک واضح ۴۱۸
درویش واله ۴۱۸	واقف خلخالی ۴۲۰
ملاعلیقلی واقف ۴۲۱	واقفی ۴۲۱
وائق ۴۲۱	ملاامهدی وائق ۴۲۱
وحشی ۴۲۲	وحشتی ۴۲۳
وحشت ۴۲۳	وقوعی ۴۲۳
شاه واحد ۴۲۳	طاهر وحبید ۴۲۴
واحد تبریزی ۴۲۵	وفائی ۴۲۶
وفای کور ۴۲۶	واصلی ۴۲۶
واصل ۴۲۶	وارسته ۴۲۶
وقاری ۴۲۷	وجهی ۴۲۸
واصف ۴۲۷	واهب ۴۲۸
وهمی ۴۲۷	

حرف حا

همایون شاه ۴۲۹	امیر همایون ۴۳۲
همایون همدانی ۴۳۲	میرهمام درویش ۴۳۲
خواجه همام ۴۳۲	هاللی ۴۳۳
هلال قزوینی ۴۳۴	هلاکی ۴۳۴

هاشمی ۴۳۴	هاشمی اصفهانی ۴۳۵
هاشمی قندهاری ۴۳۵	همت فرح آبادی ۴۳۵
ملك همت ۴۳۶	ملافضل همتی ۴۳۶
میرزا هادی شهرستانی ۴۳۶	هجری ۴۳۶
میرمحمد هادی ۴۳۷	همدم ۴۳۷
همدمی ۴۳۷	هدایت الله شرف ۴۳۷
ها تقی ۴۳۷	هنر ۴۳۸
لامع ۴۳۸	

حرف یا

قاضی یحیی لاهیجانی ۳۳۹	قاضی یحیی گیلانی ۴۴۰
میر یحیی قمی ۴۴۰	یحیی خان ۴۴۱
ابن یمن ۴۴۱	یمینی سمنانی ۴۴۱
یعقوب چرخي ۴۴۱	یقین ۴۴۱
درویش یوسف کشمیری ۴۴۲	درویش یوسف لاری ۴۴۲
ملا یوسف جربادقانی ۴۴۲	باری ۴۴۳
یاری یزدی ۴۴۳	

{ ۱۵۶۶ }

رياضی السیاحه

از مست علی شاه حاج زین العابدین بن اسکندر تمکین شیروانی (۱۱۹۴ - ۱۲۵۳) که بنام شاهزاده محمد رضا میرزا پسر فتحعلیشاه فرمانفرمای گیلان در ۱۲۱۷ - ۱۲۴۲ در دو جلد ساخته است .

(مشار ۸۶۷ - استوری ۱: ۱۱۵۰ - ذریعه ۱۱: ۳۲۷)

۲۶۵۷

نسخه یقیناً ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، از آغاز و انجام افتاده و ارفهرست هم بابهای ۲۹ تا ۴۰ مانده است .

۱۶ س ۱۰/۵ × ۱۹ - ۳۴۶۵ ۱۷/۵ × ۲۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد مقوا

اخلاق بخوبی جانی

از فضایل «آبی ضیاء الدین گرگانی (ص ۷) که بنام شاه تهماسب (ص ۲۳) در ۹۳۰ (صفحه عنوان) در ۴۱ باب ساخته است . در فصل ۱ باب ۱ «رسالة مختصر خود در بیان واجبات عقلیه» را که بروش پرسش و پاسخ است گنجانده . میدانیم که ضیاء الدین علی بن سدیدالدین داود گرگانی مختصری در واجبات عقلیه دارد (ف ۵۳۶ ش ۳ و ش ۱/۳۱۹۰ و ۳۳۸۲/۷ - طوس ۲۰۶:۵).

این را هم میدانیم که شیخ علی بن داود خادم استرآبادی انساب النواصب نوشته است در ۵۱ باب در ۱۰۷۶ (ذریعه ۲: ۳۸۸ - طوس ۵: ۲۹) ولی دانسته نیست که او همانکس باشد . چنین است فهرست بابها :

باب اول در بیان اصول دین در پنج : فصل توحید و عدل و نبوت و امامت معان ،
ذیرپادشاه عالی جاه طهماس .

باب دوم در فضل علم و عالم و متعلم يك فصل آنهم در سه فصل .

۲۶۵۷

- باب سیم در فضیلت نماز که هفت فصل دارد .
- باب چهارم در فضیلت ثواب روزه در يك باب و چهار فصل .
- باب پنجم در بیان فضیلت زکوة در سه فصل .
- باب ششم در بیان صفت دوزخ در سه فصل .
- باب هفتم در بیان خمر خوارگان و قمار و غیره در چهار فصل .
- باب هشتم در بیان زنا کنندگان يك باب و سه فصل .
- باب نهم در بیان عذاب رباخوارگان و انبازداران در سه فصل .
- باب دهم در بیان غیبت و بهتان در يك باب و يك فصل .
- باب یازدهم در بیان سخاوت و بخل در دو فصل .
- باب دوازدهم - در بیان شکر برای تعالی - که آنهم يك باب دارد مشتمل بر دو فصل .
- باب سیزدهم در بیان صبر و شکیبائی در دو فصل .
- باب چهاردهم در توکل بر خدای در دو فصل .
- باب پانزدهم در بیان خیرات .
- باب شانزدهم در بیان توبه و استغفار در يك باب و دو فصل .
- باب هفدهم در اکرام ضیف و مهمان در سه فصل .
- باب هفدهم در بیان حقوق والدین و زوج و زوجه و عبد و اقارب در شش قسم .
- باب نوزدهم در بیان امانت و دیانت در دو فصل .
- باب بیستم در بیان صلوات که مشتمل است بر بابی در بیان صلوات و موعظه و دو فصل .
- باب بیست و یکم (در متن : دوازدهم) در بیان موت و وفات و باب دیگری در بیان سیرت و موعظه در چهار فصل گویا این یکی بیست و یکم باشد
- باب بیست و دوم در بیان خوف و ترس الهی .

باب بیست و سیم در بیان امر بمعروف و نهی ازمنکر در يك باب .
 باب بیست و چهارم در بیان حکمت باری تعالی در سه فصل .
 باب بیست و پنجم در بیان حیا و عفت در يك باب و سه فصل .
 باب بیست و ششم در بیان فضیلت حلم در سه فصل .
 باب بیست و هفتم در بیان عجب و تکبر در يك باب و دو فصل .
 باب بیست و هشتم در بیان شفقت و صدق در چهار فصل .
 باب بیست و نهم در بیان تواضع و نكوهش در يك باب و سه فصل .
 باب سیام در بیان علو همت در پنج فصل (در فصل ۵ این باب داستان دُخمه
 انوشیروان هست) .

باب سی و یکم در بیان رزق و پرستش خدای تعالی در يك باب و سه فصل (این باب
 در فهرست بجای باب سیام آمده است) .

باب سی و دوم در فضیلت خاموشی و تنهانشستن در يك باب و سه فصل .
 باب سی و سیم در بیان دوستی باری تعالی در دو فصل .
 باب سی و چهارم در بیان عهد و وفاداری در يك باب و يك فصل .
 باب سی و پنجم در بیان عدالت و مشاورت در سه فصل .
 باب سی و ششم در بیان شناختن نقش خود و راه شیطان در يك باب و دو فصل .
 باب سی و هفتم در بیان شناختن دنیا و خرسندی بقضا در يك باب و دو فصل .
 باب سی و هشتم (بی شماره در متن) در دفع اشرار در سه فصل .
 باب سی و نهم در بیان دریغ خوردن بر دنیا و یقین داشتن بخدای تعالی و موعظه
 در سه فصل .

باب چهارم در بیان محبان و شیعیان خاندان در هشت فصل .
 در بیشتر بابها عنوانهای خطبه و تمجید و مناجات و نعت نبی و سید المرسلین و

و منقبت امیر المؤمنین و با بهاء و فصلها و در پایان موعظه آمده و مطالب از روی اخبار و حکایات ثابت میشود. کتابی است که برای تبلیغ مذهب و دعوت باخلاق نیکو ساخته شده است.

۲۶۵۸

تستعلیق سده ۱۲ .

۲۱ س ۱۵ × ۸ - ۱۰۹ س ۱۵ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج نریاکی درون آبی .

مقالات

از شمس تبریزی است

آغاز برابر با آغاز نسخه شماره ۲۱۵۵ قونیه (فیلم شماره ۳۹ دانشگاه - زندگانی مولوی چاپ دوم ص ۸۹-۲۰۸) .

انجام : شفاعت کردندندی قبول کردمی دیگری را با خود .

۲۶۵۹

نسخ شنبه ۲۹ رمضان ۱۰۲۹ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زنگاروز و مشک و شنگرف و لاجوره ، در ۴۴۶ ص .

۲۵ س ۱۱ × ۲۱ - ۲۲۲ س ۱۹ × ۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی

تفسیر سنن ابی حنیفه

از مولانا معین الدین مسکین فراهی هروری در گذشته ۹۰۷ (- طوس ۱ : ش ۶۲

تفسیر و ۴ : ۳۸۱ - ۴۸۱ - مجلس ۲ : ۳ - استوری ۱ : ۱۱ و ۱۱۹۴ - روضه الصفا در

سرگذشت سلطان حسین میرزا بایقرا - ذریعه ۳۷ : ۳ و ۴ : ۳۴۵ و ۶ : ۲۸۵) .

۲۶۶۰

نستعلیق سده ۱۳ ، عنوان ولفان شنگرف .

۱۵س۱۲×۲۰/۵ ، ۱۶۹س۳۱۸/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضریبی

زینة المدايح

از محمد صادق همای مروزی است و بنام شهریار فتحعلیشاه قاجار که در ۱۲۲۳
گردد آورده و سرایندگان ستایشهای که از این شاه شده است هم در آن نام برده شده
است و مانند مدایح معتمدیه تذکره ای میباشد از ستایشگران آن شاه (ذریعه ۱۲: ۹۵)
ادبیات ۳۰۸ - مجلس ۲: ۲۳۲ - استوری ۱: ۸۸۴).

۲۶۶۱

نسخ سده ۸ ، عنوان شنگرف ، شرح ریزر میان سطرها و هامش ، محمدلای در بامداد روز
پنجشنبه ۹ رمضان ۷۶۴ نسخه را داشته است (صفحه عنوان) ، مهر کمال الدین محمد بن حسین در آغاز نسخه
هست ، نسخه وقف شده با تولیت ملاشمیع و آقامحمدزمان ، از مقامه ۱۳۶ افتاده.

۱۵س۱۱/۵×۱۸ ، ۱۶س۳۶×۲۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای درون بنفش

المقامات

از تحریری است .

۲۶۶۲

نستعلیق زیبای سده ۱۰ ، عنوان شنگرف ، جدول زر و مفکی و لاجورد ، یادداشت مورخ ۱۲۵۵

و ۱۲۵۸ و ۱۳۷۰ دارد ، آغاز و انجام افتاده.

۲۱س۱۱/۵×۱۸ ، ۱۸۶س۳۱۶×۲۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مفکی

خمسسه

از امیر خسرو دهلوی بدینگونه :

- ۱- مطلع الانوار .
- ۲- شیرین و خسرو .
- ۳- مجنون و لیلی .
- ۴- آینه اسکندری .
- ۵- هشت بهشت .
- (ادبیات ۲۶۷) .

۲۶۶۳

نسخه ملحق سده ۱۱ ، عنوان شنگرو ، نسخه را محمدحسین بمحمدسید بخشیده و خط و مهر او مورخ ۱۳۵۱ هـ است .
 ۱۸×۱۱/۵ ، ۱۶/۵×۱۶ ، ۴۴×۱۷/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد پارچه ای

انساب السادات

از محمد بن علی بن دیباج که بدرخواست سید نقیب محمد بن محمد علوی حسینی سپاهانی در سپاهان در ۷۱۲ ساخته و سر گذشت علی (ع) تا طالب بن ابی طالب از سادات بنام که برای امامت و پیشوایی برانگیخته و ترشح شده بودند در آن آورده و در کمتر از یک هفته آن را ساخته است .

آغاز: بسمله وبه نستعين . الحمد لله الذي انبت حب حبا هذا الدين في قلوب المؤمنين فنبت و عنه ما نبت ... وبعد فلما اتفق الاجتياز بمحروسة اصفهان . . اقتضى الاتفاق ... التشرف بجناب السيد ... المرتضى النقيب ... جمال الملة والدين . . محمد بن محمد العلوی الحسنی الاصفهانی .

انجام : والله اعلم واحکم ولیکن هذا آخر ما ثبت في هذا المختصر كتبه جامعه
 محمد بن علی بن علی بن الحسن بن رمضان بن علی بن عبدالله بن حمزة بن المفرج بن موسی
 يعرف بعمر بن علی بن القاسم بن محمد بن القاسم الرسی بن ابراهیم طباطبائی اسمعیل
 الدیاج بن ابراهیم الغمر بن الحسن بن الحسن بن علی بن ابی طالب (ع) فی ایام من
 ربیع الآخر سنة اثنی عشرة و سبعمائة حامداً لله تعالی ومصلیاً علی نبیه نبی الرحمة محمد
 وآله رب اختتم بالخیر .

۲۶۶۴

نسخ سده ۱۱ ، جدول شنگرف ولاجورد ، حواشی دارد
 ۱۹س ۸×۱۶ ، ۴۶۷×۲۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى مقوای

بخشۀ الأمان الواقیة و حجة الايمان الباقیة

از تقی الدین ابراهیم بن علی بن حسن کفعمی که در ۸۹۵ ساخته است (منزوی
 ۱ : ۹۰) .

۲۶۶۵

نسخ زین العابدین بن شاه نظر طالقانی در ۱۱۱۴ ، جدول مشکى و خاکستری ، در ۷۲۲ ص ، نسخه
 بنوشته باستانی جلد ۴ است . پس از دیباجة و ترجمه دیباجة مؤلف از بند «الدین یعصم» آغاز و میرسد
 به بند «السلطان الجائر والعالم الفاجر اشد الناس تکایة»
 ۱۴س ۱۱/۲۱ ، ۴۶۱×۳۰ ، سپاهانی - جلد تیماج عنابی ضربی مقوای

نظم الفرو و نقد الدرر

شرح و ترجمه فارسی غرر الحکم و درر الکلم آمدی است از عبدالکریم بن محمد
 یحیی قزوینی که در شصت سالگی بنام شاه سلطان حسین ساخته است .

(سپه ۲: ۱۰۵ - طوس ۱: ۱۰۱ اخبار - دیباچه محدث بر شرح غررالحکم
خوانساری ص لا - ما)

آغاز نسخه ما: بسمله . غرر در رحمد و ثنایی که چون حلقهٔ بندگی زینت کوش
غیب نیوش مستمعان ملاغلی را شاید . . . شایستهٔ نثار ساحت عزت حضرت مضمی
است .

انجام : زانم نبود شغل بجز گفتاری :

۲۶۶۶

تستعلیق سده ۱۳ ، عنوان و نشان و جدول شنگرف ، از بابیان افشاره
س ۲۳×۲۰ ، ۲۴×۱۷ س ۶۳ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

تقریم التواریخ

ترجمه فارسی کتاب حاج خلیفه چلبی است و تاو قایع ۱۰۸۵ را هم دارد .

۲۶۶۷

تستعلیق مورخ شوال ۱۱۴۴ چنانکه در ص ۳۵۷ زیده میشود ، در ۴۶۷ س .
س ۱۹×۲۱ ، ۲۴×۲۸ س ۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنایی مقوایی^۱ ضربی

دیوان

از حسرت مشهدی گویا همان سید محمد خادم مشهد رضا در طوس در سده ۱۱ و ۱۲
(ذریعه ۹: ۲۳۸) دارای ۹۰۰۰ بیت بدینگونه : غزل بترتیب تهجی (۱- ۱۴۸) ، تخمیس
اشعار معاصران (۱۵۱ - ۱۷۱) ، رباعی (۱۷۱ - ۱۷۵) ، مثنوی سرپای معشوق با
دیباچه‌ای به نثر (۱۷۶ - ۱۸۳) ، ماده تاریخ (۱۸۳ - ۱۸۹) ، مرثیه (۱۹۰ - ۲۷۳) ،
قصیده بترتیب تهجی و رباعی درستایش اما همان و شاه تهماسب (۲۷۴ - ۳۵۵) ، قصیده‌های

شکوی در ستایش شاه تهماسب و شکایت از دشمنان (۳۵۶ - ۳۸۲) ، مثنوی در سفر
 باعتبار قدس (۳۸۳ - ۴۰۸) مثنوی در حکایات و داستانها و سفر به بند (۴۰۸ - ۴۶۷)
 آغاز: بسمله .

زهی از شمع اوصاف فروزان بزم دیوانها
 برنگ مردمك روشن زمهرت مهر عنوانها
 نظر گر لمحهای یابد زعین التفات تو
 شود از دیده آهو بیابان نر گسستانها
 انجام :

بچینی از ریاض زندگانی
 گل مقصود دل تا میتوانی

سخ روز سه شنبه ۹ محرم ۱۱۰۴ و مقابله شده در روز یکشنبه ۹ ج ۱۱۵۷/۲ ، عنوان و نشان شنغرف
 ۲۴۴ - ۲۱/۵ × ۱۴/۵ ص ۴۹/۵ × ۲۰/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج غناب مقوایی

تسهیل المنافع

فی الطب و الحکمة المحتوی علی شفاء الاجسام و کتاب الرحمة .
 از ابراهیم بن عبدالرحمن بن علی بن ابی بکر ازرق در گذشته شب دوشنبه
 ۹ شعبان ۸۷۷ (پایان نسخه ما) که در روز پنجشنبه ۲۶ محرم ۸۷۲ ساخته در پنج قسم
 و عبری و در پزشکی است (چلپی ۱ : ۲۸۶) شامل دو کتاب شفاء الاجسام جمال الدین
 محمد بن ابی الغیث کمرانی و کتاب الرحمة حکیم مقری مهدی ضبری است .
 آغاز: بسمله . وبه نستعین . الحمد لله المتعالی عن الازداد المقدس عن الازداد
 اما بعد فان الطب علم عظم نفعه .

انجام : علی صاحبها افضل الصلوة والسلام .

۲۶۶۹

نسخ محمد شریف بن محمد حسین بن حاجی محمد کاظم سرکانی در رجب ۱۱۴۴ ، دوازدهم شهری :
 حواشی فیض و دیگران در آن هست بخط نستعلیق ، اجازه محمد مهدی موسوی شهرستانی بشیخ محمد
 حسین بن محمد بن علی عینائی احسائی بخط و مهر مجیز در آن دیده میشود نیز اجازه مولانا احمد بن حسن
 بن محمد بن علی بن خلف بن ابراهیم بن صیف الله دهستانی بشیخ محمد حسین یاد شده مورخ روز ۱۷ صفر ۱۲۰۴ ،
 سپس عبارات فقهی از شیخ علی و دیگران .
 ۱۸ س ۷/۵ × ۱۸ ، ۳۱۹۱ × ۱۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

المنافع

از فیض کاشانی است .

۲۶۷۰

نسخ ۱۰۸۸ در متن و هامش ، گویا نسخه اصل ، عنوان و نشان شناسی ، آشناسازی دارد
 ۲۵ س ۱۲ × ۴۹۷ ، ۳۵ × ۴۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی مقوایی ،

تتمیم فی النجاة

از محمد خلیل بن حاجی محمد (۱۰۳۵ - ۲۷ شعبان ۱۰۹۳) که در پنجاه و
 سه سالگی در روز شنبه ۲۶ رجب ۱۰۸۸ (پایان نسخه) در دوازده باب ساخته است .
 در فضایل امیر المؤمنین علی و امامان شیعی دیگر است و ترجمه بدیست از کتابهای
 اخبار شیعی . عنوانهای افتتاح ابواب و صدف و بحر و فصل الخطاب و گوهر دارد . نام
 کتاب و مؤلف و تاریخ در پایان آمده است .

آغاز: بسمه . الحمد لله عند ما خلق الله والحمد لله مثل ما خلق الله . . بسمله و

ما قدروا الله حق قدره... اما بعد روایت کند شیخ بزرگوار راوی مناقب حیدر کرار.

انجام : انك على كل قدیر وبالاجابة بدید برحمتك یا ارحم الراحمین .

۲۶۷۱

تعلیق سیدزین العابدین بن سید حیدر در ۱۰ ذی حجه ۱۰۷۲ ، عنوان و نشان شنگری ، یادداشت ۱۲۶۲ در صفحه عنوان هست .
 ۲۵×۲۱ - ۲۵۴×۱۹/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی ،

گزشت اللغات

از محمد بن عبد الخالق بن معروف کیلانی است (حقوق ۱۷۵ - ادبیات ۴۰۰) .

۲۶۷۲

نسخ سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنگری ، حواشی ریزتر ، حواشی دارد با نشانه « س ، سید ، دارالحدیثی »
 ۲۵×۱۴ - ۱۴۹×۲۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد کالینگور مشکی .

طوالع الانوار فی شرح طوالع الانوار

شرحی است از شمس الدین محمود بن عبدالرحمن سپاهانی بر طوالع الانوار بیضاوی که بنام اتابک سپهسالار ابوالمعالی محمد بن سیف الدین ابوالفتح قلاون ساخته است . (مجلس ۵۰:۲) .

۲۶۷۳

تعلیق درشت در متن و شرح و معنی زیر خط سرخ ، عنوان شنگری ، فهرست مطلبها با اشاره به شماره صفحه در آغاز هست ، نسخه اصل و گویا مؤلف آن را برای چاپ آماده کرده است ، حاشیه دارد با نشان احمد ۱۲×۱۹ - ۱۹۲×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبزی درون کبود

الفرائد الایمنیة فی شرح الفوائد المصمديّة

شرحی است بفارسی از احمد بن محمد رضای شریف رضوی کروی کبودوندی
بر کتاب شیخ بهایی که بنام محمد امین پسر اللهیارخان برادرزاده خود نوشته و در ۱۳۰۸
آغاز و در ۱۳۱۱ بانجام رسانده است . سر گذشت شارح دردبیاچه هست .
آغاز: بسمله . وبه نستعین . بعد الحمد والصلوة چنین گوید ذرّه بی مقدار ابن
محمد رضا احمد کبودوندی کروی .
انجام : حرره الافل الجانی احمد الشریف الرضوی ۳۴ .

۲۶۷۴

نسخ سده ۱۱ عنوان و نشان و شکل شنگرف درش ۱ ، ش ۲ مورخ روز شنبه ۱۰۴۷/۴۹
۲۳س ۱۱/۵ ۲۱×۴۰ ۳۱۳۷۰ ، کاغذ فرنگی آهارمهره - جلد تیماج مشکى مقوايى

معجمو

- ۱- شرح زیج الغ بیک (۲ پ - ۳۳ پ) از بیرجندی (ف ۹۱۵ - استوری ۷۱:۲) که در ۹۲۹ ساخته است . در نسخه ماحواشی است از ملا مظفر منجم کونابادی
بنام او و برخی بانشان « لمحرره » .
- ۲- رساله در تصحیح زیج الغ بیک (۱۳۴ ر - ۱۳۷ ر) از غیاث الدین منصور شیرازی
در گذشته ۹۴۸ یا ۹۴۹ در دوازده فصل و یک خاتمه . استوری (۸۲۰۲) از این رساله یاد
نموده است .

آغاز: بسمله . حمد و سپاس ملکی را که مصباح و جعلنا سراجا وهاجا فر وخته
حکمت او است ... اما بعد چنین گوید مؤلف این کتاب غیاث الدین منصور شیرازی که

این رساله ایست در تصحیح زیج میرزای شهید و این کتاب مشتمل است بر دوازده فصل و خاتمه .

انجام : ولهذابیک طریق صحت داده میشود والسلام (تألیف کرده شد این فی يوم السبت غرة شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۴۲ ... وخیر الاوصیاء)

۲۶۷۵/۱

نسخ سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول زر و لاجورد ، دوسر لوح زرین ، نسخه از آغاز است تا سوره بنی اسرائیل (ج ۱ مواهب علیه)
 ۳۴۸۹ - ۱۸×۱۱/۵ - ۳۴۸۹×۱۷/۵ ، کاغذ سپاهانی جلد تیماج مشکى مقوای

۲۶۷۵/۲

نسخ سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول زر و لاجورد ، یادداشت ۱۲۶۴ دارد ، نسخه از کشف است تا پایان (ج ۲) ، بهمان سطر و اندازه درون و بیرون و کاغذ و جلد (۳۴۷۴)

مواهب و لیه

از مولی حسین ناشفی است که در روز ۲ شوال ۹۰۲ بانجام رسانده است .

۲۶۷۶

نسخ محمد عظیم بن عبدالله نیشابوری در بلخ در ۴۹۹ ج ۱۱۰۵ ، جدول زر و مشکى ، نسخه درش ۱ از ص ۶۵ آغاز میشود تا ۹۴ و بر شماری دارد بخروى ، ش ۴ بخط سده ۱۳ است ، در ۹۴ پ تا پایان نسخه قصیده است منسوب به علی ع و سپس عبارتی است بهر بی درباره اسم اعظم بهر بی با جداول و همه اینها بخط سعلیق ریز نوشته شده است

سطر گوناگون ۱۶×۱۲ - ۳۴۱×۱۷ ، کاغذ سمرقندی و فرنگی - جلد مقوای

مجموعه

۱- خواص و منافع سور و آیات قرانی (۶۵ ر - ۹۲ پ) .

آغاز: خواص آیات قرآنی بسمله . و لاحول و لا قوة الا بالله ... اللهم بك استفتح
چنین گوید مؤلف این کلمات و محرران مقالات تمیمی رحمه الله که پیوسته در اطراف
عالم در جستجوی خواص و منافع اشیا و اظهار خفایا و امور ... بودم تا کتاب منافع و
خواص سور قرآن مجید بدست آوردم مروی از امام جعفر صادق (از دیباچه بر میآید
که مؤلف بهند رفته و از فرهنگ هندی بهره برده است) .

انجام : و آية الكرسي را تا بجائی بخواند که هو العلی العظیم .

۲- قصیده جلجلو تیه (۹۳-۹۴) منسوب به علی (ع) بادیباچه ای بفارسی و در آن
آمده که این قصیده بلغت عربی و قلم سریانی بوده است و اسراری در آن هست و آداب
خواندش در این دیباچه یاد شده است .

آغاز قصیده :

بدات بسم الله روحی به اهدت

الی کشف اسرار بباطنه انطوت

انجام :

کذا الاول و الاصحاب کلهم

بعد دوام الدهر یا نور جلجلت

۲۶۷۷

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شغرفی ، در ۷۲۴ ص و نزدیک به ۱۷۰۰۰ بیت از پایان القاره

است .

۲۴×۱۸ ، ۳۳۶۴×۱۹/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تهاج مشکی مقوایی درون مشکی

خلاصة التجارب

از بهاءالدوله حسن بن قوام الدين قاسم حسینی دیلمی رازی طرشتی نوربخشی که در ۹۰۷ ساخته است (ره آورده ۲۸۳ - مشار ۶۱۲ - مطرح الانظار) اوراست شرحی بر رساله العون خود او که در منطق است و بعربی و در طرشت «راز» ساخته است و در پایان آن دارد «من الف الحمدالی قاف التوفیق تاریخ به تتمیم هذا الشرح وقد وقع ذلك فی طرشت من قری راز» و نسخه نوشته حیدرعلی بن کمال الدین محمد نور بخشی کشمیری درج ۱/ ۹۱۰ از این رساله را آقای باستانی راداشته بود (یادداشت او در لای نسخه ما).

۲۶۷۸

نسخ سده ۱۰۰۹ ، در ۳۷۴ ص و فردیک به ۱۰۰۰۰ بیت .
 ۲۷×۱۶ ، ۱۷۷×۱۴۳ ، کاغذ سمرقندی متن و حاشیه - جلد تیماج نریاکی زرکوب

شرح الشرح

اژ سعد تفتازانی است (ف ۲۲۹۰) در نسخه ما تاریخ تألیف ۷۷۰ دارد .

۲۶۷۹

نستعلیق حبیب الله که برای ملا محمد تقی کاشانی در روز شنبه ۵ ذی قعدة ۱۲۶۵ نوشته است ، عنوان و نشان شنغرف ، فهرست در آغاز هست .
 ۲۳×۱۱ ، ۱۶۰×۳۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضری

الملل والنحل

از شهرستانی است .

۲۹۸۰

شکسته نستعلیق علی اصغر بن علی اکبر طالقانی درج ۱/۱۲۷۴ ، جدول زرومشکی ولاجورد ، واشی ملا اسماعیل دارد ، نسخه در ۱۴۲۵ ق از آن معتضدالدوله بوده است .
 ۱۸س ۸/۵ × ۱۶/۵ ، ۳۲۱ × ۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی

المشاهیر

از صدرای شیرازی است .

۲۹۸۱

نسخ محمد صادق بن محمد علی سرکانی در سپاهان در روز سه شنبه ۱۶ع ۱۰۴۸/۴ ، جدول مشکی وزرد ، یادداشت تملک عبدالعالی اسماعیل بن شیخ ابراهیم در رجب ۱۱۴۱ بامهر مورخ ۱۱۰۴۱ او و یادداشت تملک نورالدین علی میسی عالمی حلی مورخ ۱۰۴۰ هست ، نیز تملک و یادداشت محمد مؤمن بن شمس الدین محمد بامهر او (ص ۵۴-۹۶ و صفحه عنوان)
 ۱۲س ۹ × ۱۷ - ۴۹ × ۱۶ ۲/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فهوه ای مقوایی

المفاوضات

نامه صدر الدین قونوی و یاسخ خواجۀ طوسی است . (ادبیات ۴۳۳ - طوس ۴ : ۲۴۱۹) .

۲۹۸۲

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شتغرف .
 ۱۷س ۱۱ × ۴۰ - ۳۸ × ۱۹ ، کاغذ هندی - جلد مقوا

رسالة فتیسی

عنوان « تمهید » دارد و در آن از سید شریف یاد شده و آرای دانشمندان در باره نفس آمده است .

آغاز: بسمله . اما بعد کلام سیدالانام ... که یا علی اذا تقرب الناس الى خالقهم بانواع العمل والبر تقرب انت بانواع العلم ... دلیل است قاطع و برهانی است ساطع بر آنکه وسیله قرب حکیم علام غیر از علم تام امری دیگر نیست .

انجام : از رقم آن باز نموده شد والله المستعان و علیه التوکل و الامان (تمت الكتاب) .

۲۶۸۳

نستعلیق محمد حسین کاتب در ۱۲۴۵/۱۶ در ش ۴ ، نشان شنگری ، ش ۹ ناقص ، همه شماره ها یک خط است ، در ۹۸ ر - ۱۰۰ ر مثنوی مولوی است ، در پایان خطبه ایست به عربی .

۱۵/۸×۱۵ ، ۳۱۰۲ ۴۱۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج قهوه ای مقوایی

مجموعه

- ۱- الکلمات المکتونة (۱ پ - ۶۵) از فیض کاشانی (طوس ۴ : ۲۲۶) .
- ۲- لوايح (۶۶ پ - ۸۹ ر) از جامی .
- ۳- ارشاد السالكين (۸۹ پ - ۹۵ ر) از شیخ محمد بن فضل الله عارف و در باره عقیده صوفیان است در باره وحدت وجود و این نام در صفحه عنوان آمده است و در آغاز خود این رساله دارد « رساله عقاید صوفیه » مانند ش ۴
- آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمين . . بدان ای عزیز ارشدك كه صوفيان قایل بوحدت وجود اند و بذوق و وجدان چنین یافته اند .
- انجام : واعمل علیه و توصل .
- ۴- رساله عقاید صوفیه (۹۵ ر - ۹۸ ر) از همو ، این رساله هم در وحدت وجود است .
- آغاز: بسمله . حمدله . که موجودی نیست مگر روی .

انجام : ومن عند محمد رسول الله عليه الصلوه والسلام .

۲۶۸۴

نستعلیق محمد در ۱۴۴۴ ، عنوان شگرف ، جدول زر و هنگرف و لاجورد ، سر لوح زرین، نسخه تاسر مذشت و مرگ پیامبر را دارد .
 ۱۹س ۱۴×۲۰ ، ۳۱۸۱×۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد روغنی در زمینه سرخ با گل و بوته درون و بیرون .

خداوند نامه

از فتحعلیخان صبای کاشانی است که در سه سال سروده است (ادبیات ۲۶۱).

۲۶۸۵

نستعلیق نظام دهاوی در محرم ۹۸۵ درش ۱ و ش ۴ نیز تاریخ ۹۸۵ دارد ، جدول و ستون بندی بزرو لاجورد و مشک ، سر لوح زرین ، در متن و هامش نوشته شده است ، در ۱۴۰۰ بیت .
 ۱۵س ۹×۱۴ - ۳۴۰۴×۱۸/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی گرد سرخ

هجده

- ۱- دیوان (۱ - ۷۵۳ متن) از انوری ابیوردی است .
- ۲- دیوان (ص ۱- ۷۵۴ هامش و متن و هامش تا ص ۷۹۵) از سلمان ساوجی (مجلس ۳: ۱۶۹ و ۳۰۰ - سپه ۲: ۶۰۶ - ذریعه ۹: ۴۶۲ - مشار ۳۷) .
- ۳- قصیده مصنوع (۷۹۵ - ۸۱۶) از همو که در تبریز در ۷۵۰ بنام غیاث الدین محمد صاحب دیوان سروده است (مجلس: ۳: ۵۳۳۳ - دستورالوزراء ص ۳۲۶ و ۳۹۹) .

۲۶۸۶

نستعلیق ج ۱۴۵۹/۴ در متن و هامش ، ۵۴ تصویر دارد .
 ۱۸س ۷/۵×۱۷/۵ - ۳۷۱×۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی درون سرخ

«نطق الطیر»

از شیخ فریدالدین عطار نیشابوری است .

۲۶۸۷

نستعلیق خوش میرزا عبدالله بن رمضانعلی همدانی برای محمد ولی پسر محمد حسین خان در ۱۲۳۶/۱ع ، عنوان شنگرف ، سر لوح زرین ، کنار دو صفحه نخستین برآراسته ، جدول زر و لاجورد ، نسخه جلدنخستین است
 ۱۷س ۲۱×۱۱/۵ - ۲۴×۱۸/۵۴۲۴۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی زرکوب

ابواب الجنان

از میرزا رفیعای قزوینی است .

۲۶۸۸

نسخ سده ۹۰ ، عنوان درمغن درشت تر و درهما من بشنگرف ، فهرست شعرا در آغاز نسخه دیده میشود ، نسخه جزو یکم است ، در صفحه عنوان آمده : «الاول من المختار من کتاب الاغانی اختیار جمال الدین بن المکرم» و گویا هم پنداشته اند که بخط خود او است .
 یادداشت محمد بن عیسی عقلونی قرشی در پایار . هست مورخ ۱۰۰۶ ، مهر فضل الله حسینی و خط او در صفحه عنوان هست
 ۱۹س ۱۸×۱۱ ، ۲۵×۱۷/۵۴۲۴۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز ضربی عقوایی

«مختار الاغانی فی الاخبار والنهانی»

از جمال الدین ابی الفضل محمد بن مکرم انصاری نگارنده لسان العرب در گذشته ۷۱۶ (ص ۸۳ نسخه ما) بترتیب حروف است (چلیبی ۱ : ۱۲۶) نام گزیننده در پایان سرگذشت لبید (۱۸۳ پ) آمده است نسخه ما از سرگذشت ابوالعتاهیه است تا اسماعیل قراطیسی . در آغاز یاد شده از اختصار رشید ابوالحسین احمد بن رشید بن زبیر و اینکه

ابوالفرج اغانی را در پنجاه سال گرد آورده و یکبار بخط خود آن را نوشته و بسیف الدوله ارمغان داده و هزار دینار گرفته است و اینکه صاحب عباد این پول را کم میدانست و میگفت که در کتابخانه ام ۱۱۷۰۰۰ جلد کتاب است و بجز اغانی را نمی پسندم و اینکه عضدالدوله در سفر و حضر آن را با خود میداشته است و اینکه اصل مسوده اغانی در بازار وراقان تابچهها هزار درهم بفروش رفته است و نسخه ای از آن هم بده هزار درهم خریده شده بود .

آغاز: بسمله رب اعن بکرمک یا کریم اما بعد حمدالله رب العالمین . فهدا ما اخترته من کتاب الاغانی الکبیر لابی الفرح الاصفهانی الکاتب .
انجام : نجز الجزء الاول من مختار الاغانی بحمدالله ... یتلوه ان شاءالله تعالی
فی الجزء الثانی وقعة بدر .

۲۶۸۹

نستملق ۱۰ شوال ۱۰۷۵ و عنوان شنغری در ش ۱ ، ش ۲ ناقص و میرسد بمبحث تب ربع از فصل یکم بهمان خط .

۱۴×۸ ، ۲۰×۱۴۳۵۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد نیمای مشکى

مجموعه

۱- الرسالة لشرفیة (۱۰۲ -) از صفی الدین عبدالمؤمن محمد ارموی بغدادی که بنام شرف الدین هارون بن شمس الدین محمد جوینی ساخته است در پنج مقاله (دستورالوزرا ص ۲۷۰ - چلبی ۱: ۵۵۶) .

آغاز: بسمله . الحمد لله على آلائه واشكر على سوابغ نعمائه ... وبعده رسالة تشتمل على علم النسب التالیفیه على نهج استنبطه القدماء من حکماء اليونان مضاف الى زیادات نافعة لم اجدھا فی شیء من مصنفاتهم ولا فی شیء من کتب المحدثین .

انجام : فلیکن هذا القدر كافیا فی علم التالیف .

۲- رساله در شناخت تب (۱۰۳-۱۱۵) دو باب باید داشته باشد و باب یکم در دو فصل .

آغاز: بسمله بدان .. که تب حرازیست عزیزه که مشتعل میشود در دل.
انجام افتاده : با سکنجبین نزوری و ماء الاصول .

۲۶۹۰

نستعلیق ۳۱۰۱۶ نسخه اصل .

۱۴ س ۱۰×۱۴ ، ۲۴۸×۱۶ ، کاغذ فرنگی کیود - جلد تیماج حنایی ضربی

ینایع الحکمة

از ملا ابوالحسن بن محمد کاظم جاجرمی که در اخلاق و سیاست مذهبی است و در هفده فصل و یک خاتمه در سپاهان در ۱۲۴۰ ساخته است فهرست در آغاز هست . در تهران بسال ۱۳۰۴ بچاپ سنگی رسیده است (مشار ۱۶۸۶ - دفتر نخستین نشریه کتابخانه مهر کزی دانشگاه ص ۲۲۶) .

۲۶۹۱

نستعلیق شوال ۱۲۷۰ در ش ۱ ، مورخ ذی قعدة ۱۲۶۹ در ش ۴ .

۱۸ س ۹/۵×۱۶ ، ۱۹۷×۱۷۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مشکی

مجموعه

۱- حاشیه شوارق الالهام (۲ پ - ۱۲۴ ر) بحر بی از میرزا محمد حسین بن محمد

کاظم مفشی کرمانی

آغاز: بسمله . اول دفتر بنام ایزدانا .. اما بعد فیه قول .. محمد حسین بن محمد کاظم المنشی الکرمانی ... هذه تعلیقات علی الشوارق .

انجام : افعاله الحديث (تم هذه النسخة الشريفة التي صنّفه هادی المضلین... میرزا محمد حسین کرمانی .. فی شهر شوال سنة ۱۲۷۰) .

۲- الرسالة العشقية یا کیمیاء السعادة (۱۲۵ پ - ۱۹۷ پ) بعربی از همو که برای حاج میرزا آفاسی نوشته و در آن بحاشیۀ شوارق خود اشاره نموده است .

آغاز: بسمله . حمدله . . . فبقول . . . محمد حسین بن محمد کاظم المنشی الکرمانی . . . انه سئلنى بعض احلائى

انجام : بسته شد دیگر نمیآید برون (تمت هذه الرسالة الموسومة بکیمياء السعادة والمعروفة بالعشقية فی شهر ذی القعدة ۱۲۶۹) .

۲۶۹۲

تستعلیق ترسمی مصطفی بن داود در ۴۱ رجب ۹۴۴ ، عنوان و نشان شنغرف ، سراوح دارد ، نسخه از آن محمد امین بن عبدالعلی زنجانی بوده است ، نسخه پاکیزه ایست .

۱۹ س ۱۱ × ۱۷ × ۴۴ ، کاغذ سمر قندی - جلد تیماج قهوه ای ضربی .

کفر اللغات

از محمد بن عبد الخالق بن معروف است .

۲۶۹۳

تستعلیق ۲۶ ع ۱۲۵۸/۱ ، نشان شنغرف . ش ۲ و ۳ هم مورخ ۱۲۵۸ است .

۱۷ س ۱۰ × ۱۵ - ۱۱۵ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی

مجموعی

۱- اصول دین (۱ پ - ۸۰ پ) از سید محمد کاظم بن محمد قاسم حسینی رشتی بفارسی در پنج باب (توحید - عدل - نبوت - امامت - معاد) هر یک چند فصل

(ذریعه ۱۹۲:۲ - فهرست احسائی ۱۱۳:۲ - مشار ۱۱۴) .

۲- پرسش و پاسخ (۸۱ پ - ۹۵ ر) درمباحث فلسفی و کلامی است که گویا از سید کاظم رشتی پرسیده اند بقاری و او به عربی پاسخ داده است درمسائلی مانند سرّ عصمت و ولایت مطلقه و حدیث تازیانه و جزاینها که رویهم یازده پرسش است .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد فان العبد الفانی الجانی يقدم العذر الیکم من بسط المقال .

انجام : من الاطوار الوجودية فافهم فهمك الله تعالى والسلام خير ختام (پس ازین تفسیر حدیث نافوس است) .

۳- اسرار شهادة الحسین (۹۶ ر - ۱۱۵ ر) به عربی گویا از همو که در پاسخ حاج عبدالوهاب قزوینی (فهرست احسائی ۱۳۵:۲ - ذریعه ۴۶:۲) گفته است ولی در نسخه ما از پرسنده نامی برده نشده است .

آغاز: اعلم ان الله عزوجل لما وجب ان يكمل صنعه .
انجام : وبهذا القدر كفاية لاهل البداية وصلى الله على محمد وآله الطاهرين .

۲۶۹۹

نستعلیق محمد باقر بن شیخ عبدالله جرابری شیرازی درع ۱۰۴۴/۴ ، عنوان شنگرف ، ش ۴ ناقص است ، نسخه از آن عبدالمهدی بن حاجی مطلبی سعیداری بوده است ، مهر محمد علی بن عبدالجواد در آن هست ، شعرا بر ابراهیم جعفری دارد ، اجازه محمد مهدی فتولی عاملی یکی از شاگردانش در آن دیده میشود
۲۴ ص ۷/۵ ، ۲۶۸ ۳۶×۱۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد نیماج قهوه ای ضری مقوایی

مجموعی ۹۹

۱- المطالب المظفرية في شرح الرسالة الجعفرية (۱ پ - ۲۴۷ پ) از میر

محمد بن ابی طالب استر ابادی است (ف ۲۰۴۶) نام کتاب وشاه (سیف الدین مظفر بتکچی) در دیباچه نسخه ما در هامش افزوده شده است .

۲- تحریر بیان الاخبار التی فی اول الاستبصار (۲۴۸ ر و پ) از قطب راوندی که چهار فصل از آن در نسخه ما دیده میشود و بسیار سودمند است.

آغاز: بسمله . تحریر بیان الاخبار التی فی اول الاستبصار من جمع مولینا الامام العالم السعید قطب الدین شیخ الاسلام ابی الحسین سعید بن هبة الله الراوندی قدس الله روحه العزیز . بسمله . اما بعد حمد الله الذی خلقنا و علمنا البیان ... فانی اذکر خلاصة ما فی الفصل الاول من کتاب الاستبصار ثم شرحها . . علی ما هو مذهب فی عمله بالاخبار و اتبع ذلك ایضا ما اختاره المرتضی و هو خیر الاختیار ... فصل اعلم ان الاخبار المتواترة توجب العلم والعمل علی الاطلاق .

انجام : فصل والعلوم التی یحصل عند الاخبار المتواترة لکل عاقل هکستبة عند الشیخ المفید و ذهب المرتضی الی تقسیم ذلك ... و اذ اصحت هذه الجملة فی صفة الخبر الذی لابد ان یکون المخبر به صادقا (ننوشته مانده).

۲۶۹۵

تستعلیق مؤلف ، عنوان و نشان شنکری .
۱۹/۵×۹/۵ ، ۲۴×۱۳۳/۸ ، کاغذ هندی موریانه خورده - جلد تیماج فهوه ای ضری

شاهیه

از محمد علی بن میرزا محمد خلیل حسینی مرعشی در حیلله های ربا که او منکر آنها است . رساله ایست استدلالی و بسیار سودمند . نام کتاب در دیباچه آمده.

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی انزل القرآن بلسان عربی مبین اما بعد چون فقیر حقیر محمد علی بن المرحوم میرزا محمد خلیل الحسینی المرعشی حیلله ریا

را مخالف آیات متکثره و اخبار متواتره بامعنی وقانون عقلا وقراین کثیره و اقوال مفسرین واجماع عصر شارع ومثل عمل يوم سبت و ام الفساد شریعت و مجموعه مخاطر عظیمه یافت .

انجام : فاعتبروا یا اولی الابصار و صلی الله علی خیر خلقه محمد سیدالابرار و آله الاطهار و اتباعه الاخیار .

۲۶۹۶

نسخ ریز ۸۳۴، عنوان و نشان و شکل شگرفی، حاشیه ها با نشانه «س»، مالک رمضان بن علی ترکی
۳۱/۵×۲۰ - ۸۳۸۹×۲۸ ، کاغذ سمرقندی - جلد تماج سرخ مقوایی

نهاية الادراك في دراية الافلاك

از قطب شیرازی که در چهارمقاله (مقدمات - اجرام علوی - هیئت ارض - مقادیر ابعاد و اجرام) بدرخواست اشرف الدین محمد بن عمر بدخشانی ساخته و کتاب تذکره طوسی را در آن گنجانده است (ش ۵۹۶ سپه - نسخه مورخ ۷۴۱ قاهره خدیویه مورخ ۷۴۱ - ف ۹۲۶ - دیباچه درة التاج) .

آغاز: بسمله . رب وفقنی لانمامه اما بعد حمدالله فاطر السموات فوق الارضین عبرة للنظرین للمتوسمین ... فانی قد کنت برهة من الزمان عازما علی ان احرر لنفسی ولسایر الاخوان فی علم الهیئة ... رسالة مغینة عن غیرها .

انجام : وانجاز ما وعدته فلنختم الكتاب .. ومفاتیح الکلام والحمد لله رب العالمین (تمت الکتاب فی ۸۳۴) .

۲۶۹۷

نستعلیق روز وروشنه ۲۶ محرم ۱۴۰۴ ، ش ۲ مورخ شب یکشنبه ۵ رمضان ۱۴۰۴
۳۱/۵×۲۰ ، ۲۴×۱۷/۵۳۷۰ ، کاغذ قرنگی - جلد تماج قهوه ای

مجموعه

۱- تحفه عباسی (۲-۴۱ پ) از محمد بن علی مؤذن سبزواری که بنام محمد مؤمن بیک و شاه عباس دوم در ۱۰۷۷ ساخته است .
(ذریعه ۳: ۴۵۲ - مشار ۳۶۸) .

۲- مناسک العاشقین (۲۴ پ - ۷۰ پ) بفارسی گویا از میرزا بابا ابوالقاسم بن عبدالنبی حسینی شیرازی شریفی ذهبی متخلص برآز (مشار ۱۴۹۸) در هشت باب و یک خاتمه و در آغاز هر یک دیباچه ای به نثر عربی و خود رساله بنظم است .
آغاز: هذا کتاب مناسک العاشقین . هو بسمله . هذه جذوات من نار جلال العشق
الربانی ...

بنام آنکه ذات او علی شد

جهان از فیض نورش منجلی شد

انجام :

که میری جان بجانان واصل آید

بحق وصل هدامت حاصل آید

۲۶۹۸

نسخ محمد امین بن عبدالوهاب عبدالوهابی در شب شنبه ۱۲ محرم ۱۱۰۳ ، عنوان شنگرفی ،
نسخه رارضافلی بن حسن شریعت سنگلجی در ۲۷ شوال ۱۳۵۵ داشته است .
۱۷×۱۰/۵ ، ۲۵×۱۹×۱۷۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای کنار زرین

المبدء والمعاد

از صدرای شیرازی است .

تستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنغری ، فهرست در آثار هست
 ۱۳س ۱۴/۵×۱۰/۵ ، ۴۲×۱۶/۵۴۴۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

تذکره مدایج معتبره

از میرزا محمد علی بهار مذهب سپاهانی است (ادبیات ۱۰۰) .

تستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنغری ، جدول زر و مشک و لاجورد .
 ۱۵س ۱۵×۹ ، ۲۱×۱۴/۵۳۱۰۹ ، کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد تیماج حنایی مقوایی

دیوان

از حاج میرزا احمد نقیب گنجی شیرازی (۱۲۳۸-۱۳۰۲) بادیباچه ای به بشر در
 سرگذشت او (مجلس ۴۴۲:۳) .

آغاز دیوان . بسمله فی القوائد و الغزلیات علی ترتیب حروف التهجی حرف
 الالف فی توحید الباری عزاسمه .

سپاس ما نشد شایسته شان تو یار ما

سپاسی خود بشان خویشتن بر خویشتن فرما

انجام :

دوش گفتم از بی تاریخ این غوغا نقیب

هین ز چنگال یمین الدوله پاشید این تفنک

(سنه ۱۲۹۰)

تسعلیق سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنغرف .
چلیپا س ۱۴×۱۸ ، ۲۴×۱۵/۵۳۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیهوهای

جنگ

شعرهای فارسی و ترکی است که سلیمان قاضی ترک در ع ۱۱۹۵/۱ گردآورده است .

فهرست نامهای شاعران در نسخه ما هست :

۱- بفارسی: فردوسی ۱ ، صائب ۲-۳۵ فقیه ۳ ، ثنائی ۴ ، شمس ۶ ، ابن عوفی ۷ ، ملای رومی ۱۱-۲۳ ، سعدی ۱۱ . صافی ۱۲ ، فرشته ۱۳ تا ۲۲ (بترتیب تهجی نزدیک ۱۵۰ بیت) ، شوکت ۱۶ ، جامی ۲۳-۴۰ ، رکن کمال ۲۵ ، خسرو ۲۸ و ۲۸ ، جنتی ۳۰ ، احمد جام ۳۰ ، مانی ۳۲ ، فاخری ۳۳ ، عینی ۴۲ ، ناصر خسرو ۴۶ ، امام فیض رازی ۳۳ . هلالی ۴۶ ، اهلی ۴۶ .

۲- بنرکی: عزتی ۱ ، راغبی ۱ ، علوی ۲ ، مرادی ۲ . الهی ۹ ، بیانی ۱۰ ، عینی ۲ ، صافی ۲۶ ، عالی ۲۶ ، آتشین ۳۳ ، جوری ۳۴ ، کریمی ۳۹ ، سفائی ۵۱ ، شرحی ۵۳ ، نابی ۵۵ ، مانی ۵۵ ، غوثی ۵۶ ، عندلیبی ۵۶ ، زوحی ۵۷ ، اسحاق ۵۸ عشقی ۵۸ ، رحمی ۵۸ ، اصولی ۶۰ .

تسعلیق محمد حسین در ۱۴۱۰ ، عنوان و نشان شنغرف در ش ۱ ، جلد یکم ش ۱۴۲ محمد حسین در ۱۴۱۴/۹/۲۱ ق و جلد ۴ آن را در دوشنبه ۱۴۱۰/۴/۲۴ نوشته است ، اربعینات مورخ ۱۲ محرم ۱۴۱۰ است ، در ش ۴ فهرست همه رسائل دهگانه آن در صفحه عنوان هست و جز چهار رساله که چهارمین هم ناقص است ندارد .
س ۱۰×۱۶ ، ۴۷۴ س ۲۴×۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیهوهای

مجموعه

۱- مفتاح الفلاح فی شرح دعاء الصباح (۲ پ - ۴۸ ر) از مولی محمد اسماعیل بن محمد حسین بن محمد رضا بن علاء الدین محمد مازندرانی سپاهانی خواجویی در گذشته ۱۱ شعبان ۱۱۷۳ نزدیک به ۳۰۰۰ بیت که در جوانی ساخته و در پیری آن را پا کنویس کرده است و آن در هامش زاد المعاد چاپ زحلی بزرگ دیده میشود (ذریعه ۱۳: ۲۵۳) آغاز: بسمله. نحمدک اللهم یا من اذهب اللیل مظلمًا بقدرته... و بعد يقول... محمد بن الحسین بن محمد رضا المشهور باسمعيل... هذا الدعاء الشريف المعروف بدعاء الصباح الموصوف بمفتاح الفلاح ومصباح النجاح.

انجام: عن جرائمهم بمحمد وآله وقائهم.

۲- شرح کتاب التوحید (۴۹ پ - ۳۱۶) از قاضی سعیدای قمی (جلد ۱ و ۳) (ف ۵۸۸) .

۳- الاربعینیات لکشف الانوار القدسیات (۳۱۷ پ - ۳۳۳ پ) از همو شامل :

۱- روح الصلوة .

۲- الاشارة و البشارة .

۳- الفوائد الرضویة .

۴- مرقاة الاسرار .

(۱۵۹ - ۲۸۸ - ۴۰۷ - ۲۱۲۴ - مجلس ۴ : ۴ و ۲۰۸ تا ۲۱۶ - طوس)

(۱۳۸ : ۵) .

۴- شرح حدیث الغمامة (۳۳۴ پ - ۳۷۳ پ) از همو (ف ۴۵۴ - سپه ۱: ۲۶۴)

۲۷۰۳

تعلیق فرج الله جهان شاهی درع ۱/ ۱۲۶۴ ، درمیان و پایان نسخه شعرهای فارسی است .

۱۵×۹س ، ۱۵×۳۱۳ ، کاغذ قرنگی - جلد تیماج مشکی

مجموعه

- ۱- ترجمه الشریعة (۱ پ - ۱۶ پ) از فیض کاشانی که در ۱۰۵۵ ساخته است
(سپه ش ۶۳۹۸/۵) - ذریعه ۱۰۹: ۴ - مشار ۶۰۴ - چاپ ۱۲۶۰ ق و ۱۳۲۰ خ
- ۲- ترجمه الصلوة (۱۷ پ - ۳۲ ر) از همو که در ۱۰۴۳ ساخته است (سپه
ش ۶۳۹۸/۲ - چاپ بهمن کریمی در ۱۳۲۰ خ - ذریعه ۱۱۴: ۴ - مشار ۴۰۵)
- ۳- تحفه سلیمانیة عباسیه در شرح رساله رضویه (۳۳ پ - ۶۰ پ) از محمد
نصیر بن قاضی بن کاشف الدین محمد یزدی در شرح ذهبیه منسوب بامام رضا (ش ۲۵۸۳/۱)

۲۷۰۴

تستعلیق مؤلف چه در پایان جلد یکم خود او تصریح دارد و نسخه هم حک و اصلاح شده است، مالک
علوی طباطبائی در ۱۲۸۴
۲۲ س ۱۲/۵ ، ۴۴۴ ۱۹/۵ × ۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فقهی ضری زرکوب میانه ترج
و مقوایی

مقتضب فی التوفیر فی الامامة

تفسیری است از امیر محمد مؤمن بن شاه قاسم سبزواری بروش اخباریان و نام
کتاب تاریخ آنست (۱۰۶۹) (امل الاصل - ذریعه ۴ : ۳۱۶) نام مؤلف و کتاب در
دیباچه هست چنین است:

- ۱- دیباچه مؤلف درس گذشت خود او (۷-۱) .
- ۲- مقدمه ای در سه فصل و یک خاتمه (۶۳-۸) .
- ۳- خود تفسیر که تا اندکی از سورة انفال بیش نیست (۶۴ تا پایان) او مجلد یکم
(تا پایان اعراف) را در ۱۰ ذی حجه ۱۰۶۹ ساخته است .

آغاز: بسمله . والاستعانة بالله العزيز العليم. الحمد لله الذي شرفنا بعبوديته و
هدانا الى الاعتقاد بربوبية.

انجام : واعلموا ان الله شديد العقاب.

۲۷۰۵

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زر و لاجورد ، با سر لوح زرین ، دو صفحه در
آغاز زرافشان ، فهرست در آغاز هست ، مهر امام علی بن محمد علی بن فتحعلیشاه و تاریخ ۱۲۴۸ در آغاز دیده
میشود ، در پایان « وصیت حضرت خداوندگار بخط اشرفی شان » آمده و باید نقل وصیت مولوی باشد ، نسخه
دفتر پنجم و ششم است

۱۴ س ۱۹ × ۸ ، ۳۴۰۰ × ۱۴ × ۲۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضریب مقوایی

هفتوی

از مولوی رومی است .

۲۷۰۶

نستعلیق سده ۱۴ ، آغاز و انجام افتاده
۲۰ س ۲۰ × ۱۱ ، ۱۷۶ × ۱۷/۵ × ۲۷ ، کاغذ هندی - جلد تیماج حنایی ضریب درون نخودی

تاریخ اکبری

از خواجه ابوالفضل بن مبارک علامی نا کوری در تاریخ جلال الدین شاه هندی
(ادبیات ۵۶).

۲۷۰۷

نستعلیق سده ۱۰ و ۹ ، عنوان زر و لاجورد و شنگرف ، جدول و ستون بندی زر و لاجورد ، با پنج سر لوح
زرین -
۲۱ س ۱۷ × ۱۱ ، ۲۲۲ × ۱۷ × ۲۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکی ضریب درون نخودی

خمس

از امیر خسرو دهلوی بدینگونه :

- ۱- مطلع الانوار (ص ۱ - ۸۴).
- ۲- شیرین و خسرو (۸۷ - ۱۸۹).
- ۳- مجنون و لیلی (۱۹۰ - ۲۴۸).
- ۴- آینه اسکندری (۲۵۱ - ۳۵۹).
- ۵- هشت بهشت (۳۶۱ - ۴۴۳).

۲۷۰۸

تستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنگری ، حواشی دارد که باید از خود مؤلف باشد ، در هامش فرهنگی است در لغات مرکب گویا از خود مؤلف (در آغاز نسخه)
 ۳۰/۵×۲۱ ، ۳۸×۴۰ ، کاغذ - جلد تیساج چنایی ضربی

تختة اللغات

فرهنگی فارسی بفارسی و این نام از آقای باستانی راد است .

درواژه درختك دانا شعر خود مؤلف گواه آمده :

حدیث مهر من و آن نگار اگر بشنیدی

بود چه مهر درخشان و آن درختك دانا

آغاز: فصل الالف مع الالف ا ب سه معنی دارد اول معروف است.

انجام : در فصل واو : ویره درختی را گویند ... و بالارود ویژه (ناقص)

۲۷۰۹

تیمعلیق . فتح علی سلطان بن محمد جعفر بن محمد عیسی در تهران در ذی حجه ۱۲۱۴ برای حسین قلیخان

در تهران ، جدول شنغرفی زرولاچورد ، نقشه های رنگین دارد ، در ۸۲۱ ص ، آغاز کمی افتاده است
 ۲۴×۱۴/۵ ، ۴۰×۴۰ ، ۴۱۱×۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز مقوایی

ترجمه جهان نما

اصل از کاتب چلبی است که در ۱۰۵۸ بنام سلطان محمد خان عثمانی در يك
 مقدمه و دو بخش و ۴۶ فصل بترکی ساخته است و ترجمه از محمد چارمحالی و در زمان
 آقا محمدخان قاجار شده است .

(چلبی ۱: ۴۱۴ - مجلس ۲: ۴۳۸ - ذریعه ۴: ۹۵ - استوری ۲: ۱۴۰).

۲۷۱۰

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرفی ، یادداشت مورخ ۱۲۸۵ و مهر صدیق الملک رئیس وزارت
 خانه و یادداشت تملک محمود میرزا مورخ ۱۳۲۹ در صفحه عنوان هست ، نسخه بخش ایمان و کفر است
 ۲۲×۱۱/۵ ، ۱۹/۵×۴۰ ، ۴۹×۱۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضری مقوایی

صافی

ترجمه و شرح ملاخلیل قزوینی است بر کافی کلینی .

۲۷۱۱

تستعلیق و نسخ جلال الدین انجو بدستور سلطان محمد کاتب سپاهانی (درش ۱ و نوشته خود او در
 برخی از شماره های دیگر ، چلبی و راسته ، عنوان و نشان شنغرفی ، مورخ صفر ۱۰۹۵ در بندر سورت
 (ص ۱۱۶) و مورخ روزيك شنبه شعبان ۱۰۹۵ نوشته همدو (ص ۲۴۶) ، درص ۴۶۸ آمده : «قال جامع الكتاب»
 مهر «محمد ابراهيم بن اسمعيل» دارد ، از پایان افتاده است ، در ۶۴۷ ص .
 ۲۰×۱۱/۵ ، ۴۰×۴۴ ، ۴۶×۱۶/۵ ، کاغذ سپاهانی ، جلد تیماج تریاکی ضری مقوایی

جنگ

کرد آورده سلطان محمد کاتب سپاهانی در مکه و بندر سورت در ۱۹۰۵ بدینگونه

۱- دعوات الاسماء (ص ۱-۵) .

آغاز: شرح چهل اسم شریف بسمله . مختصر من شرح ابو الفتوح شهاب الدین سهروردی المقتول بحلب رحمه الله المسمى بكتاب دعوات الاسماء وهى اربعون اسما... اعلم ان هذا الاسماء رفيعة الشأن... فلنذكر من خواصها يسيراً من كثير والله ولى التوفيق والتيسير .

انجام : يا عجيب فلا تنطق الانس بكل آلائه و ثنائه . من واظب على قرائته... فلا يتكلم الا بخير والحمد لله... وسلم تسليماً .

۲- رساله فى الصلوة (۸۵-۱۱۶) كه بدرخواست سيد فريد الدين فريدون جعفر حسینی نيشابورى ساخته شده و عربى است و دريك مقدمه و چهار باب و يك خاتمه .
آغاز: بسمله . وبه ثقتى . الحمد لله ولى الحمد المبدء المعيد الفعال لما يريد... وبعد فان التماس من اجابته من افضل الطاعات... ان اكتب رساله موجزة تشتمل على واجبات الصلوات المفروضات وما عساه يستنح من المندوبات .

انجام : مصروف افيمما يحبه و يرضاه (كتبه فى بندر سورت فى شهر صفر سنة ۱۰۹۵) .

۳- آداب واحكام حج (۱۲۱-۱۳۸) بفارسى .

آغاز: رساله آداب حج واحكام آن . بسمله . الحمد لله رب العالمين... اما بعد اين رساله ايست مختصر در بيان واجبات حج وعمره وبرخى از مستحبات هر دو آن مشتمل است بر مقدمه و سه فصل و خاتمه .

انجام : در رساله ديگر ذكر كرده ايم وساير فروع واحكام نادره در رساله كبيره والدقيق... مذكور است هر كه خواهد بايد بآن رجوع كند و الحمد لله...
كثيرا كثيرا .

۴- بحر طويل شاهداى نيشابورى (۱۵۲ - ۱۵۴) .

آغاز: منشأ نشأ صهبای سخن نام کریمی است که در بزم کرم چیده بساط طرب.

انجام: ز اقبال شهنشاهی آمین و دعا را.

۵- قصیده ملاعلی رضای تجلی (۲۱۶-۲۱۸).

آغاز:

پر شد ز عطر خوشدلی از بسکه زد نگار

چون عطسه از دماغ زمین جست نو بهار

انجام:

خصمت چو دانه در دهن آسیا شود

بارا محب جاه تو از عیش کامکار

۶- الاعتقادات (۲۲۰-۲۲۷) از ابن بابویه.

۷- رساله در علم حروف بفارسی (۲۳۱-۲۳۷).

آغاز: والله المستعان. بسمله... اما بعد این رساله ایست در علم حروف که

اسکندر رومی از حکمای عصر خود طلب نموده وجهت او پیدا کردند و این رساله را

طالینوقودوس خوانند و ارسطاطالیس پسندیده است.

انجام: وضع حمل او بشود و شکل اینست.

۸- رساله در عبادات بفارسی (۲۶۱-۳۱۷) از عبدالله بن حسین شوشتری دریک

مقدمه و چند باب.

آغاز: بسمله... بعد از حمد و ستایش پرورد گاری که اقبال بالکلیه بوی موجب

خلاصی از آلام است... چنین گوید... عبدالله بن حسین الشوشتری که این رساله ایست

در بیان عبادات و افعال نماز و توابع آن.

انجام: وعمل بآن دور از صواب نیست (تم بعون الله تعالی فی شهر صفر ۱۰۹۵).

۹- نامه اوزبگان بدانشمندان شیعی و پاسخ محمد مشکک (۳۱۸-۳۲۶) نوشته

سلطان محمد کاتب اصفهانی در مکه در روز یکشنبه شعبان ۱۰۹۵.

۱۰- نامه حسن عسکری (ع) بمردم قم (۳۲۷ - ۳۲۸).

۱۱- رساله در ارتداد واحکام آن (۳۲۸ - ۳۳۰).

آغاز: بسم الله والحمد لله على التوفيق... شیمه ذمیمه ارتداد که باتفاق اهل ادیان از اعظم گناهان است.

انجام: وحق امام علیه السلام است (در پایان «شرایط نامه میان اهل اسلام و اهل ذمت» است نزدیک يك صفحه).

درس ۳۳۱ آمده که علامه را پسرش شیخ فخر الدین در خواب دید و از چگونگی پرسید و او گفت: «یا بنی لولا کتاب الالفین و زیارة الحسین ع لاحترقنا الفتاوی».

درس ۵ طریق تلاوت سوره یس است، و درس ۶-۱۳ ادعیه السراست، درس ۱۳-۱۶ المناجات بالاستخاره... و بطلب الحاجات، در ص ۱۶-۱۸ دعاء المجیر، در ص ۱۸-۲۴ دعا های قاف و توسل و معراج و امان و تهلیل، در ص ۲۵-۴۲ «الباب الرابع فیما ورد فی مناقب علی بن ابی طالب کرم الله وجهه» (کسی روی این عبارت خط کشیده و نوشته: صلوات الله وسلامه علیه)، در ص ۴۲ - ۷۷ از باب ۱۶ عیون اخبار الرضا است، در ص ۷۷-۸۵ بند هائی از عدة الداعی و اثبات الواجب دوانی و حکایات الفصحاء و تفسیر نیشابوری و تحلی الافراح فی شرح تلخیص المفتاح زر کشی است.

درس ۷۷-۸۴ و ۱۱۶ - ۱۲۰ و ۱۵۴ - ۱۷۴ دعا و طلسم و ختم و تاریخ و نجوم و کلام و حکایت و ادب است در ۱۳۸ - ۱۵۱ از نهج البلاغه و کتابهای دعا و فقه بندهایی آمده است.

درس ۱۷۷-۲۱۱ از مکارم الاخلاق و کتاب من لایحضره الفقیه و جزاینها بندهایی آمده.

درس ۲۱۲ شعرهای فارسی چندشاعر است.

درس ۲۱۳ از طاعون سال ۵۶۴ از صفه الصفوة یاد شده است.

درس ۲۱۹ و ۲۳۷ - ۲۶۱ و ۳۳۷ پراکنده‌ها است .

درس ۲۲۷ - ۲۳۰ اسماء حسنی است .

درس ۳۳۱ - ۳۳۲ مسایل چهار گانه فقهی شهید اول است بنقل از ابو طالب اسماعیل رازقی .

درس ۳۳۵ سرگذشت سلمان است و در بر گهای دیگر هم مطالب پراکنده ای هست بر بی در ادب و خبر و دعا و ملل و نحل و تاریخ و اخلاق .

۲۷۱۲

تستعلیق سده ۱۱ و شکل و نشان و خط روی متن مشکى و شنگرفى در ش ۱، ش ۴ نسخ و از آغاز است
نابایان تصورات ، مهر کریم حسینی ، ورخ ۱۴۰۴ دارد ، مالك محمد خليل بن محمد جعفر طالقانی
۲۴س ۱۴×۱۸/۵ - ۴۵×۱۸۳۴۵۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکى ضربى بالولا

و شنگرفى ۵۵

- ۱- شرح التذکرة النصیریة (۱ پ - ۲۰۲ ر) از عبدالعلی بیرجندى که در
ع ۹۱۳/۱ ساخته است (مدرس ۲۳۰ - ف ۹۰۹ - طلس ص ۲۱۴ ش ۲۹۷۲) .
- ۲- لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار (۲۰۳ ر - ۲۵۲) از قطب رازى .

۲۷۱۳

تستعلیق اسدالله بدستور محمد کاظم خان در روز پنجشنبه ۱۸ ذی قعدة ۱۲۵۰ ، عنوان و نشان
شنگرفى .
۱۵س ۱۰×۱۹ ، ۱۱۷×۴۵ ، کاغذ فرنگى - جلد تیماج سرخ ضربى مقوایى

شرح نصاب

از عبدالصمد بن کمال الدین بن امیر حاج که بنام ضیاء الدین محمد بن سلطان محمد
استرآبادی ساخته است (فرهنگنامه ها ص ۲۰۵) .

۲۷۱۴

نسخ سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، حواشی لغوی دارد . یادداشت تملك محمد امين كاشانی
 درسمنان در رمضان ۱۱۵۹ بامهرش در صفحه عنوان هست ، نسخه تا احتجاج سيدمرتضى است و افتاده
 ۱۹س ۱۲×۱۷ ، ۳۲۶۶ ۱۸×۴۴/۵ ، كاغذ سپاهانی - جلد تيماج لریاکی مقوایی

الاحتجاج على اهل اللجاج

از شيخ ابو منصور احمد بن علی بن ابی طالب طبرسی است (طوس ۵:۵)

۲۷۱۵

نستعلیق سده ۱۲ ، جدول وستون بندی زرولا جورد ، سر لوح زرین ، در ص ۳۴۰ و ۴۴۱ و جاهای
 دیگر خط شاعر هست که در حواشی این صفحات هم شعرهایی افزوده است و نسخه تصحیح شده اوست و
 نشانه «بلغ» دارد در چند جا ، نسخه راسید کریم بن منتظم الدوله فیروز کوهی متخلص بامیر در تهران به
 پنجاه تومان در ۱۵ آبان ماه ۱۳۱۶ خ خریده بوده .
 ۱۷س ۸×۴۰ - ۳۲۱۳ ۱۶×۴۰ ، كاغذ فرنگی - جلد تيماج مشکی ضری مقوایی بالولا

دیوان

از مولی رفیع الدین محمد بن مولی فتح الله واعظ قزوینی، در گذشته ۱۰۸۹ با
 تخلص واعظ است نزدیک ۷۲۰۰ بیت، بدینگونه :

۱- غزلها بترتیب تهجی ص ۱-۲۴۵ .

۲- رباعیات و مفردات ص ۲۴۶-۲۶۳).

۳- قصاید و قطعات و مثنویها ص ۲۶۳ - ۴۲۲ .

(ذریعه ۹: ۳۸۰).

آغاز:

این قدر طول امل ره میدهی در دل چرا
مصحف خود را باین خط میکنی باطل چرا
عیش دنیا احتلام خواب غفلت بیش نیست
از خیالی این قدر آلود گی ای دل چرا

انجام :

بود تا گفت و گو از نیک و از بد
الهی نیک خواهش بد نبیند
بلغ . قائل این پریشان سخنان محمد رفیع واعظ بقدم نظر بر سراسر این نسخه
عبور نموده ... و خس اغلاط پا کیزه ساخت امید ... وسیله یادآوری گردد (بریده شده
و چند کلمه ای خوانده نمیشود) .

۲۷۱۶

تستعلیق ابوالحسن بن عبدالله در ۱۰۶۸، عنوان و نشان شنگرف ، سر لوح زرین، جدول زرو لاچورد،
حواشی لغوی دارد، با فهرست ، مالك امير نظام گروسی در تاریخ ۱۳۶۵ ، نیز تاریخ ۱۱۷۹ در صفحه عنوان
هست ، نسخه هر پنج جلد را دارد .
۴۵ س ۱۵ × ۴۰ ، ۴۱ × ۱۸۳۴۹۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج حنائی و نقوایی

تَبْصِرَةُ الْأَعْيُنِ وَ تَرْجُومَةُ الْأَعْيُنِ

از وصاف الحضرة خواجه شهاب الدین عبدالله شرف شیرازی است (ادبیات ۸۱ -
نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه دفتر نخستین ص ۱۶۷) .

۲۷۱۷

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنگرف ، در هامش پایین صفحه ۱۳۵ تاریخ ۱۱۱۴ دیده میشود ، در ۵۰۸
ص ، آغاز و انجام الفاده ، در پایان برخی از قصیده ها افزوده شده و تصحیح گردید پس گویا بخط خود
شاعر باشد .

۱۶ س ۴۰ × ۲۵ ، ۴۵ × ۱۵۳۴۵۴ ، کاغذ هندی رنگارنگ - جلد مقوای اعطف تیماج

دیوان

از حسن کشمیری که قافیه های سخت مانند قافیه ثاء نزدیک بچهل قصیده و یکصد بیت ولغتهای دشوار در آن هست و خود اولغتها را ترجمه کرده است .
 قصیده و غزل و رباعی دارد بترتیب تهجی در ۸۰۰۰ بیت . در آن از شاه قیاضی سلطان هند ستایش شده (ص ۴۵۲) و از عرفی و جامی (ص ۱۹۴) یاد گشته است .
 در دنبال هر قصیده ای یک رباعی و یک قطعه و غزلی هست . ماده تاریخی در آن هست بنام شمس علی در ۱۱۱۳ . شاعر بسیار شیفته کشمیر است . یک قصیده رائیه او نام گنج مضامین دارد .

آغاز:

دل و ولای تو دین منست و امانت
 بعشق تو نکنم کف ز دامن تورها
 نثار خاک رهت میکنم کنون دل و جان
 نکرده ام چو در آن روز جان خویش فدا
 باین دوروزه فانی عمر غره مباش
 که آید اسب اجل هر نفس بچولانی

انجام :

درین حدیقه میارای جسم خویش چو گل
 که دست غیر خودت خوش بخواست گل دانی

شرح معجم البحرین و ملتقى النیرین

متن از ابن ساعاتی و در فروع حنفی است (جلد ۲: ۳۸۳) و شامل مختصر قدوری و منظومه نسفی است و شرح آمیخته با متن و شارح بدست نیامده است که کیست.

آغاز: بسمله ... الحمد لله جاعل العلماء انجما للاهتداء و وصف الله تعالى بذلك لبراعة الاستهلال .

انجام : (بالانفع للمصارف) ای بما يبلغ به نصابا ... لانه ابلغ في معرفة المالية (افتاده در فصل : تزکی مال التجارة) .

۲۷۱۹

نسخ عبدالله بن محمد هندی درزی قعده ۱۴۱۴ ، عنوان و نشان شنغرف .
 ۳۶×۱۹ ، ۵۰×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی

المجاهدة لمن يريد عز ث الاخرة

رساله ایست صوفیانه درباره کوششها و مجاهدات و اخلاق و ریاضات.

آغاز: بسمله . و به ثقتی و رجائی الحمد لله علی کل حال . . . فاصنع لکلامی ایها المصدق لی فی القول والحال فانه ما نال من نال من السعادة فی بلوغ الآمال الا بالتذلل و تلقی العلم و العمل عن خيار الرجال .

انجام : و اتباعهم عدد انفاث اجمعین و الحمد لله رب العالمین .

۲۷۲۰

نسخعلیق چهارشنبه ۱۳۹۶/۴ ، عنوان و نشان شنغرف ، نسخه از آن کریم بن میرزا علی بن نجفعلی شاله تراش بوده است .
 ۱۶×۱۰/۵ ، ۱۸۵×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج خنایی ضربی مقوایی

سیف‌الامه و برهان‌المله

از مولی احمد نراقی (۶ ، ۱۱۸۵ - ۵ ، ۱۲۴۴) که در ۱۲۳۳ بانجام رسانده است (۵۸۳ - مشار ۹۹۳) .

۲۷۲۱

تستعلیق خوش سده ۱۱ ، جدول زروشنگرف ، سرلوح زرین ، دو صفحه نخستین زرانندود، نسخه نزدیک به ۲۶۶۴ بیت و ناقص نوشته مانده است .
 ۱۲×۶ ، ۱۳×۵ ، ۱۴×۴ ، کاغذ متن و حاشیه سپاهانی - جلد روغنی گلدردر زمینه سبز
 گرد آن صلوات نوشته شده است

کنز الاسماء

از صفی بن ولی قزوینی که در ۱۰۹۰ در شاه جهان آباد ساخته است . در آن از شیخ علیخان زنگنه و میرزا حبیب الله صدر و ملا مظفر یاد شده است (ص ۱۰۴) عنوانها اشاره و تنبیه و سؤال و جواب است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله و سلام علی عباده ... حقیر ... صفی بن ولی قزوینی ... عرضه میدارد ... بالتماس عزیزی این رساله موسومنه بکنز الاسماء را محتوی بر کشف حقیقت گفتار در اسم و مسمی و تسمیه و بیان معانی اسماء حسنی که نودونه نام ماثور است و رجوع آنها بیک ذات و هفت صفت است یا زیاده ... در سال هزار و نود ... در شاه جهان آباد بقلم ناقص فقیر تحریر یافت .

انجام : و اسمی برای (ننوشته مانده در : اشاره ، در توقف اسماء الله بر توقیف) .

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنکرف ، از پایان افتاده .
 ۱۸×۱۰ ، ۱۳۳۵/۵×۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی

لوازم الانشا

از ملا میر قاری گیلانی شاعر (۲۳۵ و) و نگارنده اسرار الحکم (در ۱۰۵۳ در شش باب) و بنام میرزای عالم و عالمیان میرزا محمد شفیع صدر زمان صنوی و وزیر دارالمرز و گیلان در دو فصل: نخستین آداب انشا و لوازم تحریر و شرایط منشی و نام پیشه‌وران و هنرمندان ، دومی فرهنگی است .

شعر مؤلف هم در آن آمده است (ص ۳۵ و ۳۶).

آغاز: بسمله. صحایف شرایف سپاس و تحایف لطایف محامد معالی اساس زیاده از آنکه اندیشه صحیح فلك پیمای دبیران روشن رای و شیرین ادا متصدی و مباشر شطری از آن تواند بود .. دیباچه این کتاب مزین است باسم ... میرزا محمد شفیع میرزای عالم و عالمیان ... این کتاب مسمی بلوازم الانشا از مؤلفات ... ملا میر قاری گیلانی و این کتاب مفصل است بدو فصل .

فصل اول در معنی انشا و آداب طریق این فن زیبا و اسامی الصناع والمحترفة بلسان العرب، و ترجمتها بالفارسیة ...

فصل دوم در حل معانی بعضی الفاظ و کلمات عربیه ... بدو طریق.

اول بطریق اجمال که ترتیب حروف تهجی مرعی نباشد .

دویم بسبیل تفصیل که حروف تهجی مرعی افتد و در ذیل این برخی از لغات و الفاظ

فارسیه قدیمه نیز ذکر پذیر می گردد .

انجام : باب الهاء مع الكاف من المصادر هتك یرده دریسن هلك و هلوک
(افتاده) .

۲۷۲۳

نسخ اسحاق بن عباس انصاری در شعبان ۱۴۹۵ از روی خط مؤلف ، حواشی نستعلیق ، عنوان
شنغری .

۱۵س×۸ ، ۱۱×۱۵/۵×۴۱ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

مجمع الرشاد

از علی نقی بن محمد رضای انصاری است در میراث عبرتی .
آغاز : بسم الله الباعث الوارث رازق العباد بالحرث فی البراث .
انجام : وتظهر الفائدة لو ترك اماهی زوجته .

۲۷۲۴

نستعلیق ۱۱۰۷ ، عنوان شنغری ، جدول زرولاچورد و شنغری ، فهرست دارد .
۱۷س×۷ ، ۴۲×۱۵/۵×۴۴ ، کاغذ هندی - جلد تیماج مشکی متوایی

سلامان و ايسال

از جامی است بنظم فارسی (منزوی ۲ : ۳۲۶ - مشار ۹۷۰) .

۲۷۲۵

نستعلیق سده ۱۱ ، ش ۱ ناقص تا سرگذشت محمود خوارزمی و ش ۴ از آغاز افتاده است
۱۸س×۱۰/۵×۴۰ ، ۴۷×۱۶/۵×۱۴۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد مقوا

مجموعه

۱- ترجمه نزهة الارواح (۱ پ - ۴۲ پ) (ف ۶۹۵ ن ۲) .

۲- رساله اخلاقی (۳ ر - ۱۱۴ پ) .

در آن عنوان : باب سوم و فصل در بیان سخن چند که در سلوک بادوست و دشمن بکار آید و تتمه در سخنی چند از هر جا و از هر چه که باشد و باب پنجم در صبر و شکر و باب ششم در عدل و انصاف و خاتمه در مثل های عرب و حکایات ایشان بایگانگان و فصل در احوال معلمان و فصل در بیان چیزی چند دیده میشود . پیداست که از مؤلفی شیعی است و برای یکی از پادشاهان صفوی یا یکی از فرمانروان شیعی هند نوشته شده است .

آغاز افتاده : بان ادب میکنند ... باب سیم در معاشرت با مردم و سلوک با اهل مدینه و منزل آدمی .

انجام :

ملك بدو خرم و معمور باد

چشم بد از مملکتش دور باد

۳- اخلاق پادشاهی (۱۱۵ پ - ۱۳۷ ر) .

آغاز : بسم الله . الحمد لله رب العالمین ... و بعد نوشته میشود که مره آخری مثال واجب الامتثال از محل رایت سعادت ... اعنی پادشاه دین پناه ... ابو النصر سلطان گیتی پناه ... رسید که چون ازین غفلت پیشه ... سهوی بظهور رسیده ... و در آن مجموعه از اهم چیزها ... یعنی بهترین صنفی از اصناف مردم که سروران و پادشاهانند و از عزم و تدبیر ایشان فصلی مشبع نوشته نشده باشد باید که مختصری مفید درین باب بر همه ابواب مقدم باشد ... این تتمه را که ... رساله ایست جدا گانه ... بر مقدمه و پنج فصل و خاتمه گفتار بسر آید .

انجام : واز جمله اتفاقات حسنه اینکه روزی که امر عالی بانتخاب تاریخ حکما و دیگر سخنان از کلام اکابر و فضلا شرف صدوریافت کلمه انتخاب (۱۰۵۴) موافق تاریخ کتاب بود چون ثانی الحال مامور شد که آن منتخب را باخلاق و سیر پادشاهان صورت اتمام دهد اخلاق پادشاهی (۱۰۵۵) مطابق آمد اللهم ایده بمزید التایید و ایده بکمال التایید و انصر علی الاعداء و احفظ فی الضراء و الستراء بحمد و آله .

از اینجابر میآید که مؤلف این سه شماره : اخلاق پادشاهی و رساله اخلاقی و ترجمه نزهة ، یکی است و اینها را در سالهای ۱۰۵۴ و ۱۰۵۵ ساخته است .

۲۷۲۶

نستعلیق سده ۱۴ و ۱۳ ، عنوان شنغری ، نسخه از ص ۴۴۱ است تا ۴۸۱
۱۹ ص ۷/۵ ، ۱۸۳۴۴ × ۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد .

مجموعه

۱- دیوان (متن) از میرزا محمد مهدی فروغ فرخی پسر میرزا محمد باقر بهجت آتشی سپاهانی (ریحانة الادب ۱ : ۱۸۵ - مجمع الفصحا ۲ : ۳۹۶) اودر بیست سالگی شعر سروده است .

در تذکره مدایح معتمدیه (ش ۲۶۹۹ - مجلس ۳ : ۶۸۴ ش ۱۲ - ادبیات ص ۱۰۱ ش ۱۲) از آقا محمد باقر بهجت اصفهانی پدر فروغ یاد شده است (ذریعه ۹۹ : ۱۴۶) و از میرزا محمد فروغ پسر میرزا محمد حسین منجم باشی سپاهانی (مجلس ۳ : ۶۸۵ ش ۵۷ - ادبیات ص ۱۰۳ ش ۶۲) نه از این فروغ .
آغاز : در وصف بهار کوید .

اکنون که شد میسر گلشن ریاض خلد
از کف منه صراحی می تا میسر است
خاص این زمان که موسم طغیان عشق ماست
تانر گس است غمزه زن و گل سمنبر است

انجام :

ز عشق توبه فروغا چسان توانم کرد
مرا که دل بکمند نگار سیمین است
۲- دیوان (هامش تاص ۴۶۵) از آقا محمد خیاط عاشق سپاهانی (۱۱۱۰-۱۱۸۱)
است (ذریعه ۶۷۲:۹ - مجلس ۳: ۳۴۵ و ۶۷۶).

آغاز:

بچشم دیگران در صید من منگر نظر بگشا
پریم بر بند و بند از بال مرغان دگر بگشا
شب عید است و گو پیرمغان شکرانه عشرت
خرابات مغان را در بهنگام سحر بگشا

انجام :

صبر بی پایان ندارم ورنه درانجام عشق
مژده صدر حمت از وی خوشتر از آغاز هست
(در هامش س ۶۸ پنج بیتتی است از مخلص شیرازی).

۲۷۲۷

نسخ سده ۱۴ است، پایان نوشته مانده.

س ۴۱/۱۴ × ۲۴ ، ۳۸۶ × ۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمه جلد تریاک شیرازی

جامع الثقات فی اجوبة السئالات

از میرزای قمی که محمدحسن بن محمد صالح حسینی نور بخشی کرد آورده است .
(طوسی ۵ : ۵۵۱ - ذریعه ۵۹:۵) .

۲۷۲۸

نستعلیق عبدالله مقابی مورخ روز و شنبه ۱۲ شوال ۱۲۹۱ که از روی نسخه ای کهن تصحیح و مقابله کرده است ، عنوان شنگرفی ولاچورد ، در ۴۰۷ ص و ۵۲۴۰ بیت .
۱۷×۲۱ ، ۱۵۴×۳۰/۵ ، کاغذ رنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی

دیوان

از عثمان مختاری غزنوی است (ادبیات ۲۷۰) .

۲۷۲۹

نستعلیق مؤلف ، خط حسین قلی بن دیوان بیگی در ۱۷۷ ر هفت ، حواشی دارد از خود مؤلف .
۲۷×۴۱/۵ ، ۲۰۰×۳۰/۵ ، کاغذ رنگی - جلد تیماج تریاکی درون قهوه ای

تاریخ ایران

از ملاباشی عبدالرحیم بن حسین علی هروی و نسخه ما جلدیکم و در تاریخ ایران پیش از اسلام بر حسب طبقات و سالهای پس از هبوط آدم و تاریخ اسلام تا عروج پیامبر و او آن را در ۱۲۸۳-۱۲۸۴ (۴۴-۲۰۰ ر) ساخته و در آن از ناسخ التواریخ خرده گیری نموده است . او مؤلف طرائف الحکمه است (ف ۲۹۶ - حقوق ۱۶۱) .

آغاز: پسمله . ذکب عقیده متقدمین مورخین در امتداد زمان و مدارستار کان

آسمان . مردم عجم که در مملکت ایران زمین ازین پیش سکون داشته اند.
انجام : وقایع بعد از هجرت را در جلد ثانی باختصار نگارش خواهد شد انشاء الله
 تعالی هذا آخر المجلد الاول (قد تمت بید مؤلفه ... ابن حسین علی عبدالرحیم فی حادی
 عشر شهر ربیع الثانی من شهر سنة ۱۲۸۴) .

۲۷۳۰

نسخ سده ۱۳۰۹ و ۱۳۰۸ برگ پایان مورخ ۸/ج ۱/۱۰۵۵ ، عنوان و نشان شنغرفی ، نسخه از آن محمد
 حسین بن شیخ عبدالنبی جزایری شیرازی بوده است ، نسخه جریکم است تا پایان چهار .
 ۲۸ س ۱۳ × ۱۹ ، ۱۰۴ × ۱۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

تحریر الاحکام الشریعة علی مذهب الامة

از علامه حلی است .

۲۷۳۱

تعلیق محمود بن محمد تقی شیرازی در سده ۱۲ و نشان شنغرفی درش ۱ که از مجموعه ای جدا شده
 از ۱۷ تا ۲۷ آن ، ش ۲ هم بخط نستعلیق سده ۱۲ است و ناقص .
 سطر ۳۰ تا ۳۹ و ۲۰ × ۲۸ ، کاغذ فرنگی کبود و نخودی - جلد تیماج مشکی

مجموعه

۱- معراج نامه (پ - ۱۱ ر) منسوب بابن سینا که از عبادی مروزی است (حقوق
 ۱۹۹ - مه دوی ش ۲۲۷) .

۲- معراج نامه (۱۲ پ ۱۴ پ) منسوب بابن سینا بانشای دیگر .
 آغاز: رسالة للشيخ الرئيس ابی علی بن الحسين عبد الله سینا قدس روحهم (؟)
 سپاس خداوند آسمان و زمین را و ستایش دهنده جان و تن را ... اما بعد وصیت میکنم

که این کلمه چند که در تحقیق شرح می‌رود از اغیار و نامحرم دریغ دارند که مدتها از ظهور این کلمات بحکم خطر محترز می‌بودم .

انجام : الایمان یمانی و الحکمة یمانیة و مدد آن قوت از روح قدسی کشند چنانکه پیغمبر فرمود (اقتاده) .

۲۷۳۲

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنغرف .

۱۵×۱۱ ، ۱۸×۱۷ ، ۴۹۷×۱۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی

ترجمه کَشکول

فضل الله بن احمد بیک اردلانی کردستانی بدستور امیر امان الله خان فرمانروای کردستان^(۱) آن را ساخته است . شیخ محمد قسیم عبارت عربی کَشکول بهایی را ترجمه لفظی کرده و اردلانی آن را بانشای سلیمسی در آورده و در بسیاری از جاها شرح هم داده است .

(ذریعه ۴: ۱۳۰ - طوس ۲: ۱۵۹ ش ۸) .

آغاز: حمدی که مسبحان ملاء اعلی را د: خروش و شکر که ساکنان فضای قدس را بجوش آورد .

انجام :

ما غرت و رقاء فی دوحه

واضحك الرونس بکاء السحاب

۱- این امیر همانکسی است که فخرالدین بن احمد رودباری عرفان الخیول بنام او

نوشته است و او در نزدیکیهای ۱۲۸۰ زنده بوده است

۲۷۳۳

نسخ علی یزدی در ۱۲۴۴ ، عنوان شنغرف ، حواشی ملاعلی نوری و ملا محمد اسمعیل نوری دارد ،
صفر یکم است .

۲۷ س ۱۸/۵ × ۹/۵ ، ۴۲۶۹ س ۱۷/۵ × ۲۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضریى مقوایى

الحکمة المتعالية فی الامصار الاربعة العقلية

از صدرای شیرازی که در ۵۸ سالگی در ۱۰۳۷ بدان میپردازخته است (حقوق
۳۱) .

۲۷۳۴

نسخ سده ۱۴ ، عنوان شنغرف ، جدول شنغرف وزرولاجورد ، سر لوح دارد .
۲۵ س ۱۱/۵ × ۲۰/۵ ، ۴۰۸ س ۱۸ × ۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضریى زرگوب مقوایى

تحفة الأبرار

از محمد باقر شفتی است .

۲۷۳۵

نسخ عبدالله بن ملا ابراهیم تبریزی در پایان ع ۱۲۸۵/۴ بدستور حاج میرزا محمد کاظم وکیل
طباطبایی پسر میرزا عبدالوهاب مشهور بمیرزا پاشای وکیل ، شجرة نسب این وکیل هم در نسخه هست ،
عنوان شنغرف ، فهرست در آغاز هست ، نیز سند روایت کتاب .
۱۹ س ۹/۵ × ۱۷/۵ ، ۱۷۱ س ۱۸ × ۲۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضریى مقوایى

مقاتل الطالبیین و اخبارهم

از ابی الفرج علی بن الحسین سپاهانی (۲۰۱۴-۳۵۶) است (معجم المطبوعات ص ۳۳۷)

۲۷۳۶

نسخ عبدالرحیم بن ملا عبدالغفور در ۴۴۴ع/۱۲۴۱، عنوان و نشان شنگری، حواشی بفارسی و عربی دارد، در ۳-۴ پ پراکنده‌هاست یکی از آنها ساعت فامه شیخ بهلولی است، در دو صفحه آخر هم پراکنده‌هایی دیده میشود، نسخه در کتابخانه صنایع الدوله بوده است .
 ۱۱س/۱۴×۱۹، ۱۴س/۵×۱۹، ۱۴س/۵×۱۹ - کاغذ فرنگی رنگارنگ - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

الطريقة المحمدية

از محمد بن پیر علی بن محمد علان صدیقی بکری در گذشته ۹۸۱ است در اخلاق
 به عربی در سه باب هر يك در سه فصل (چلبی ۲: ۹۹).
 آغاز: الحمد لله الذى جعلنا امة وسطا خير الامم ... وبعد فان العقل و النقل
 متطابقان ان الدنيا فانية .
 انجام : بصير بالعباد اللهم ارحم ... مصنفه ... ووالديه .

۲۷۳۷

نستعلیق و نسخ سده ۱۴، نشان شنگری، آیهها زیر خط سرخ، آغاز و انجام افتاده.
 ۲۱س/۱۴×۲۱، ۲۱س/۱۸×۲۱، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوایى

خلاصه دینیج

از فتح الله بن شکر الله شریف کاشانی است (حقوق ۱۰۲)

۲۷۳۸

نستعلیق عبدالوهاب دهخوارقاری در روز سه شنبه ۱۴ج/۱۲۴۸، عنوان و نشان شنگری، فهرست
 در آغاز هست، جلد ۱ در ۱-۸۷ و جلد ۲ در ۸۸-۲۶۰ .
 ۲۶س/۱۴×۲۰، ۲۶س/۵×۴۰، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى

الانوار النعمانية

از سید نعمه الله جزایری توشتری است که در شب سه شنبه ۲۲ رمضان ۱۰۸۹ ساخته است. (طوس ۳۰: ۵ و ۲۳۲).

۲۷۳۹

نسخ میرزا محمد باقر بن زین العابدین بن حسین بن علی یزدی حایری گویادر ۱۲۸۲، عنوان و نشان شنگرف، درص ۴۶۹ - ۴۷۰ تقریظی است از همین یزدی برای کتاب واز آن برمیآید که نسخه از آن خود مؤلف بوده است، فهرست دارد بخط باستانی.
 ۳۰/۱۱/۴۰ - ۲۹/۵/۱۹۳۲۱، کاغذ فرگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

ملوك الكلا و متعجرات الخا ص والنما

از سیف الدوله سلطان محمد میرزا پسر فتحعلیشاه که در دیباچه آن از سال ۱۲۸۱ یاد میکند (ص ۵) و شامل دوازده رساله است در نسخه ما. فهرست همه آنها را خود مؤلف در آغاز گذارده است باسر گذشتی از خود و از این فهرست برمیآید که رسالدها باید هجده تا باشد.

در فهرست سپه (۲: ۴۷۸) و مجلس (۳: ۱۴۸) از این کتاب همان یاد شده است.
 دیباچه کتاب درص ۱-۵ است و سپس رساله‌ها است بدینگونه:

۱- رساله در خطبه و مقامه و انشاء قصیده و غزل و لغز و معما و قصه و حکایت از خود او و دیگران عربی (۶-۱۶۱).

۲- رساله در کیمیا و اکسیر و خواص اشیا و ختومات و دعا بفارسی در چند باب و فصل (۱۶۲-۲۸۱).

۳- تحقیق القوانین در دستور زبان و صرف و نحو زبان فارسی باشواهد شعری

درد و تقریر (صرف - نحو) بفارسی از روی بحر قلزم و تحفة العجم و چراغ و بحر الفصاحة و برهان قاطع و رساله عبدالواسع (۲۸۳ - ۳۳۱ ناقص و ننوشته مانده در آخر).

۴- رساله ریاضی و حساب (۳۳۳ - ۳۳۹).

۵- رساله در هیئت دریک مقدمه و چند فصل بفارسی (۳۳۹-۳۴۸).

۶- رساله در نجوم و تقویم عبری در چند فصل (۳۴۹-۳۵۹).

۷- رساله در اعداد و اوقات والواح و تکسیر و جداول آن و جفر بفارسی در چند فصل (۳۶۱-۳۷۵).

۸- رساله در علم ما سه بندی و خیوط و تعریف دویست و بیست و یک شکل آن دریک مقدمه و دواب و خاتمه بفارسی از روی کاشف الغیوب (۳۷۷-۴۲۶).

۹- زین الرسائل بفارسی در یک مقدمه و یک باب و نتیجه و خاتمه که در ۱۲۶۸ ساخته است در آداب معاشرت و نصایح و سخنان بزرگان و حکایات و وقایعی که برای مؤلف رخ داده است و آنرا بنام دوستی زین العابدین نام ساخته است (۴۲۸-۴۵۸).

۱۰- وسیلة النجاة بفارسی در آداب صلوة و وضو بطریق شافعی که از شیخ و سیم کردستانی گرفته تا طرز تقیه در برابر مخالفان را بشیعیان بیاموزد (۴۶۱ - ۴۶۸).
۱۱- شرح نوزالهدایة منسوب ملاجلال دوانی بفارسی و عربی (۴۷۳-۴۹۲) او هم این کتاب را از دوانی می پندارد و نمیداند که رساله خلق افعال دوانی خاتمه ای ندارد (ص ۴۸۱).

۱۲- رساله در علم رمل و احکام آن دریک مقدمه و چهارده باب و خاتمه بفارسی (۴۹۵ - ۵۲۰).

آغاز: بسم الله ... الحمد لله الدائم الديمةوم و الفرد القيوم . . . و بعد فی عرب فی صوافی مبانی العقول القویمة ... المدعو بسیف الدولة سلطان محمد ... ابن السلطان ... فتح علی شاه ... شرح بعض حالاته .

انجام : باتمام رسید آنچه منظور بود از تألیف و ترتیب والحمدلله اولوا آخرها
وظاهرها و باطنا ۱۲۸۲ .

۲۷۴۰

تعلیق محمد سید خواجه نسفی پسر شامید خواجه نسفی که برای محمد ابراهیم دیوان یکی پسر
محمد حکیم گلفوش یکی در ۱۲۴۵/۴ ج ۳ نوشته است ، عنوان و نشان شنگری ، در ۵۱۰ ص .
۱۹ س ۸/۵ × ۱۸/۵ ، ۳۲۵۶ ۱۷ × ۳۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

مجموعه الشرائع یا شرح گلشن یا شرح فن

گزیده و گرفته از مفاتیح الاعجاز فی شرح گلشن راز شمس الدین شیخ محمد
نوربخشی اسیری لاهیجی در گذشته ۹۱۲ که در ۸۷۷ در شانزده هزار بیت ساخته است
(مجلس ۳- ۹۹ و ۶۷۲ - مشار ۱۴۶۴ - ذریعه ۹ : ۷۶ - سپه ۵۵۸ : ۲) و شارح آن دانسته
نشد کیست این شرح ده هزار و دو بیت است بجز دباچه و فهرست .
آغاز: بسمله . حمد بی حد و مر واجب الوجود را که نزال فیض و افضال ریاض
ارواح و اشباح ارباب معرفت را مخضر ساخت .
انجام : وچپستر موضعی است در هشت فرسنگی شهر تبریز و مدفن و مولد
ایشان ... همانجا است .

نام کتاب در صفحه ۳ آمده و شارح درباره کتاب چنین میگوید : «این مختصر
ازین جهت که همین معانی ابیات گلشن است» شرح گلشن است و از این رو که در وی تمامت
اصطلاحات صوفیه است «شرح فن» است و چون حامل فوائد غریبه است «مجموعه الفوائد»
است .

شارح در صفحه ۲ باز میگوید : «هر چه نقل از کتب صوفیه است در این مختصر آنهمه
ازین ضعف است» و در این شرح در چند مورد با ذکر نام و نقل مطالب از کتب صوفیه یاد نموده
که برخی از آنها دیده نشده و در چند جا اعتراضاتی بکلمات لاهیجی شارح گلشن نموده

و موارد نقض ورد را ثابت کرده و در واقع همچو شرحی دیده نشده است .

برای نمودن اهمیت کتاب نام کتب صوفیان و مؤلفان آن یاد میگردد و سپس موارد اعتراض بر لاهیجی - ر - ر (یادداشت باستانی) :

۲۹	مقصد اقصی شیخ عزیز نسفی
۳۱	تہمیدات عین القضاۃ ہمدانی
۳۵	کتاب مبدئ و معاد عزیز نسفی
۳۵	مرصاد العباد شیخ نجم الدین رازی
۳۸	کشف المحجوب
۴۰	کتاب فقرات خواجہ احرار
۵۸	فرہنگ گلستان
۷۳	شرح فتوحات داود قیصری
۷۹	مکاتیب جامی
۱۷۳	دہ قاعدہ میر سید علی ہمدانی
۱۰۰	شرح رسالہ حق الیقین
۱۱۳	اصطلاحات عبدالرزاق کاشی
۱۱۶	شواہد النبوة جامی
۱۱۸	شرح فارضیہ از عبدالرزاق کاشی
۱۲۳	شرح لمعات جامی
۱۴۱	رسالہ وجودیہ میر سید شریف
۱۶۹	شرح عبدالغفور لاری بر رسالہ شیخ نجم الدین کبری
۱۷۰	ترجمۃ العوارف
۳۱۲	رسالہ حقائق شیخ محمد فضل اللہ

- ۳۲۵ رساله حجة الاسلام غزالی
- ۳۷۰ روضة الارواح
- ۳۷۰ کتاب المحققین
- ۴۲۹ رساله شیخ عبد الله بلیانی
- ۳۵۰ رساله قدسیه مولانا یعقوب چرخ
- ۳۵۰ شرح رباعیات شیخ صیرفی
- ۴۳۱ رساله مضمون به علی غیر اهلہ از غزالی
- ۴۴۷ رساله تحقیقات خواجه محمد پارسا
- ۴۴۸ رساله شمایل الانقیاء
- ۴۶۵ شرح قصیده عطار

موارد اعتراض بر کلام لاهیجی شارح گلشن راز :

۱- صفحه ۶۶ سطر ۱۵	۲- ص ۶۷ سطر ۱۷
۳- ص ۱۴۸ س ۱۲	۴- ص ۱۷۲ س ۹
۵- ص ۱۷۶ س ۵	۶- ص ۱۹۵ س ۸
۷- ص ۱۹۹ س ۲	۸- ص ۳۶۱ س ۲
۹- ص ۳۸۳ س ۱۲	۱۰- ص ۴۲۴ س ۶
۱۱- ص ۴۲۶ س ۱۷	۱۲- ص ۴۵۴ س ۱۰
۱۳- ص ۴۶۴ س ۳	۱۴- ص ۴۸۱ س ۱۲

تسلیق سده ۱۲ ، عنوان و نشان شغری ، آغاز از دیباچه افتاده و از سرگذشت سلطان خواجه علی
 است نامه دهم در شگفتگی و تعاری عالم و طبقات و سایر صفات
 ۲۳ ص ۱۲ × ۲۴ ، ۳۶۸ ص ۱۷/۵ × ۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکي مقوالی

هالم آرای عباسی

از اسکندر بیگ منشی است (مجلس ۲: ۱۴۹).

۲۷۴۲

نستعلیق سده ۱۲ ، عنوان و شعر و نشان شنکرف ، آغاز از دیباچه افتاده و در انجام میرسد بر
گذشت نصر بن ناصر الدین سبکتکین .

۱۷س ۸×۱۸/۵×۳۱۵۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی

ترجمه تاریخ یمنی

از ابوالشرف ناصح بن ظفر بن سعد منشی گلپایگانی (جربادفانی) (جزو ۱) و حبیب
الدین محمد گلپایگانی (جزو ۲) است . جزو سوم آن ترجمه ثقة الاسلام علی بن موسی
تبریزی است (مشار ۳۹۶ - ادبیات ۵۴۱ - نشریه ۱: ۱۶۷) .

۲۷۴۳

نسخ بر مؤلف صفی الدین در روز چهارشنبه ۲۰ ج ۱/۱۱۴۴ ، عنوان و نشان شنکرف ، حواشی
دارد از بر مؤلف صفی الدین و از صالح خلخالی بر محمد سعید، در پایان فوایدی است .
۲۷س ۱۴×۲۲ ، ۴۴۴ س ۲۰×۴۲ ، کاغذ - جلد تیماج قهوه ای مقوایی

مجمع البحرين و مطلع النیرین

از فخر الدین طریحی در گذشته ۱۰۷۵ و چنانکه در هامش نسخه ما آمده است
آنرا در روز سه شنبه ۶ رجب ۱۰۷۰ بانجام رسانده است .
(سپه ۲: ۲۷۲ - معارف ۱: ۲۰۰)

نسخ معرب خوش محمد قاسم قاری در ۱۱۴۰ ، جدول زرو لاجورد و شنگری
 ۱۲س ۱۴×۴۲ ، ۱۵س ۱۸×۴۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبزرکوب مقوایی

جنگ

محمد قاسم قاری که سه قصیده در آن آورده است :

- ۱- از کعب بن زهیر (بانت سعاد) .
- ۲- از ابو عبدالله محمد بوصیری در ستایش پیامبر (برده) .
- ۳- از فرزدق در ستایش علی بن الحسین (ع) .

تستعلیق عباسقلی نوری در روز آدینه‌ی حجه ۱۲۵۹ توشقان لیل ، عنوان شنگری ، جدول شنگری
 وزرومشکی ولاجورد ، ستون بندی سرخ
 ۲۹س ۱۵×۴۷ ، ۹۷س ۲۱/۵×۴۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

الحروب العمیمیه

از محمد رضای پروین نوری و در مقتل است.

آغاز:

ز بسم الله آغاز سازم کلام

که بخشد بنظم کلامم نظام

انجام :

غرض بهر تاریخ کردم سؤال

«بتاریخ» آمد جواب مقال (۱۲۱۳)

۲۷۴۶

نسخ سده ۱۴، عنوان شنغری، نسخه در ۱۴۳۰ از آن عبدالحمید قاجار بوده است
 ۲۱س ۲۷×۲۲۴۴۰۴، کاغذ فرنگی - جلد تیماج آریاکی مقوایی

برهان قاطع

از محمد حسین بن خلف برهان تبریزی که در ۱۰۷۳ (بنوشته عبدالحمید قاجار
 در نسخه ما) ساخته است (ادبیات ۴۷ - سپه ۱۶۱:۲ - مجلس ۸۳:۳) در زیرهه (۱۳۳:۹)
 تاریخ تألیف ۱۰۸۲ آمده است:

۲۷۴۷

نسخ ۷۴۰ (پایان ربع مهلکات)، عنوان و نشان شنغری، پنج برگ آغاز و یک برگ آخر لو نویس
 نسخه تا «پیدا کردن احوال مردگار» است
 ۲۱س ۲۷×۱۹۴۴۸، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکئی مقوایی

کیمیای مہیات

از محمد غزالی است.

۲۷۴۸

لستعلیق عبدالحی قرشی در سورت در ۱۵ محرم ۱۰۰۶ در ش ۴، عنوان شنغری، ش ۱ ناطیفه
 خوارزمشاهیان را دارد و میرسد بسلفریان، ش ۴ چلیبا در چهارستون و از فصل ۴ باب ۵ «در باب ذکر
 مشایخ» از او پس قرن آغاز و میرسد بعدد اولیا و جز و مجموعه ای بوده و بریده شده است
 سطر گوناگون ۲۴×۱۴/۵ - ۲۴×۱۶۴۴۷، کاغذ هندی - جلد تیماج مشکئی مقوایی

مجموعه

۱- نظام التواریخ (ص ۱-۳۷) از قاضی فخر الدین ابوالحسن علی بیضاوی که در ۶۷۴
 ساخته است.

۲- زبدة التواریخ (۵۳-۳۸) از مولانا محمد بن احمد قزوینی و بندی است از آن.

۱۸۸۸۹

استعلیق سده ۱۴ ، جدول شنگرف و زر و مشکى و لاجلارد ، سرلوح زرین ، نسخه جلد یکم است .

۱۴س ۱۱×۱۹/۵ ، ۴۴۴×۱۹/۵ ، کاغذ فرنگى آبی - جلد مخمل مقوایى با تصویر امان الله در پشت جلد

جنگ در لار گمانیه

گزارش سفر جنگی ژنرال اسکوبلف است از ۱۸۸۰ تا ۱۸۸۱ تألیف «کروود کف» که امان الله میرزا مترجم زبان روسی بدستور شاه ترجمه بفارسی کرده است. آغاز: بسمله . جنگ در ترکستان سفر اسکوبلف از سنه ۱۸۸۰ الی سنه ۱۸۸۱ باب اول: شرح مختصری از مملکت ماوراء خرز. - انجام : از قرار بیست کپک حساب شود (فهرست در پایان است).

۲۷۵۰

استعلیق سده ۱۰ و ۹ در متن و هامش ، عنوان سفید ندارد شده ، جدول سبز و زرین ، سرلوح دارد ، نسخه کاملی است و نزدیک ده هزار بیت

۱۴س ۱۱×۱۹/۵ ، ۴۴۴×۱۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیمانج عنابی زرکوب مقوای

دیوان

از سیف اسفزنک است (ادبیات ۲۵۶).

آغاز:

شب چو بردارد نقاب از هودج اسرار من

خفته گیرد صبح را آه دل بیدار من

انجام :

چون باد كنك مجلس سرد تو فراخ
چون خاك سبك خامه توباه انگيز

۲۷۵۱

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان شنگرف ، ۱۰۶ ص
۱۲×۲۱ ، ۴۵۴ ۳۰×۱۹ ، كاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی

هیرت نامه

از میرزا عبدالرزاق بیك مقتون بن نجفقلی دنبلی كه بدستور شاهزاده عباس
میرزا نایب السلطنه ترجمه کرده است (ادبیات ۱۲۴ - مجلس ۳ : ۱۷۵) تاریخ شاه
سلطانحسین صفوی و چگونگی پایان کار صفویان است.

۲۷۵۲

نسخ محمد تقی حسینی در ۱۰۸۸ با اجازه سماح صالح بن عبدالکریم بحرانی در روز ۲۲ ج ۱۱۹۱
ج ۱۰۸۸ برای سید میرزا سلطان محمودخان در پایان جلد ۱۹ ، عنوان و نشان شنگرف ، بلاغ تصحیح
و سماح دارد در چندین جا ، در صفحه عنوان خط علی رضا بن اسدالله بن حسین حسینی و میر محمد صادق و
پدرش زین العابدین موسوی مورخ ۱۳۶۹ بامهر اینها و محمد علی بن محمد باقر سپاهانی بهبهانی و مهر
محمد باقر العلوم هست ، اینجا جزو فردیک به ۵۰۰۰۰ بیت
۲۵×۱۲ ، ۴۵۴ ۳۰×۱۹ ، ۴۴۸۸ . كاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی درون سبز
پریده .

مصباح السالکین لتهج البلاقة

شرحی است از این میثم بحرانی است که در نیمه شب شنبه ۶ رمضان ۱۲۷۷ بانجام
رساندم است (حقوق ۲۳۶ - مجلس ۲۱: ۴ - سپه ۴۹: ۲).

۲۷۵۳

نسخ روز پنجشنبه ۸ صفر ۱۲۶۲، عنوان و نشان شنغرف.

۲۱ س ۱۱/۵ × ۱۹/۵ ، ۳۰ × ۲۰ ۳۴۷۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج، شکلی ضربی مقوایی

حلیقه الشیعه

از محقق احمد اردبیلی دانسته اند (حقوق ۹۵) در آن (ص ۲۳ چاپ سنگی ۱۲۶۵) از تحفه الابرار که باید همان کتاب محمد طاهر شیرازی در گذشته ۱۰۹۸ باشد یاد شده است و همین هم خود قرینه ایست که آن از اردبیلی نیست.

۲۷۵۴

تستعلیق عنوان درشت تر و شنغرف در متن و در بالای صفحات ، نشان شنغرف ، یادداشت ۱۳۱۸ در پایان هست.

۱۶ س ۱۴ × ۲۹ ، ۳۷/۵ × ۲۴ ۳۴۷۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

نجاهة المعصین

از ذوالفقار بن رجب مشهدی بخاری است که در روز دوشنبه ۲۹ رجب ۱۳۰۶ در يك دیباچه دارای دو مقدمه و ۷۶ مجلس بشماره شهیدان کربلا بگفته ملا آقای دربندی که میگفته است آنها از ۷۰ بیشتر و از ۸۰ کمتر بوده اند با ملحقات و خاتمه ساخته است . در آغاز آن از ۱۲۹۹ یاد شده که: مؤلف در آن سال بیخارای شریف رفته بود . فهرست هم در آغاز هست . در مقتل حسین بن علی (ع) و روضه خوانی است و پیش از هر مجلس از یکی از مسائل اخلاقی بحث شده است و نام مؤلف و کتاب و تاریخ در آغاز و انجام دیده میشود .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . دیباچه کتاب نجات العاصین مشتمل بر دو مقدمه مقدمه اولی در اقرار و اعتراف نمودن جامع بعجز و نادانی خود . این نجات عاصیان است ای عزیز .

انجام : حسرت این کتاب را خواهند کشید چه حسرتی.

۲۷۵۵

نسخ محمد رحیم درج ۱۱۱۰/۴ برای رستم خان ، عنوان شنگرف ، هالك آفاسید میرزا ابوالقاسم
پسر آفاسید علی در ۸ محرم ۱۲۹۱-
۱۵×۲۹/۵ ، ۳۸×۴۳۳۱۳۸ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی

البصائر النصیریة

از قاضی زین الدین عمر بن سهلان ساوی است که برای ابن ابی توبه وزیر نوشته است (دیباچه تبصره ساوی چاپ نکازنده - دستورالوزراء ص ۱۹۹ - تاریخ طبرستان ابن اسفندیار ص ۱۳۱ - نسائم الاسحار ۶۹ - آثارالوزراء عقیلی ص ۲۵۲ - تجارب السلف ص ۲۸۲ - تاریخ وزرای اقبال ص ۲۶۳) .

۲۷۵۶

نستعلیق چاشت روز یکشنبه ۱۱۳۹/۱۶۱۷ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زرولا جوردر، سرلوح زرین، عنوانها در هاشم دیده میشود ، با یادداشت های محمد مهدی عبدالرب آبادی (۱۸۱۳) پ ۲۴۲ و جزآن) ، همه هفت اقلیم در آن هست .

۲۷×۴۵/۵ ، ۴۵×۴۱/۵۳۴۵۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکي ضری مقوایی

هفت اقلیم

از امین احمد رازی است (ادبیات ۵۲۱) .

نسخه سده ۱۳ ، برای میرزا فرج الله وزیر و صاحب اختیار الکای سنندج و کردستان نوشته شده است ، عنوان و نشان شننگری ، فهرست مطالب در آغاز بخط باستانی رادهمت ، مهر «محمد علی الرضوی» و «یا علی ادرکنی» دارد .

۲۷س ۱۱/۵ × ۲۱/۵ ، ۴۸۱×۱۸۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

الحسنی القصص

از احمد بن ابی القتح بن ابی جعفر شریف حایری سپاهانی است و از روی تحفة الابرار علی بن محمد جعفر بن محمد علی بهبهانی و تاریخ دینوری و ابن خلکان و شیخ جزری و ابن اثم و حافظ ابرو و روضة الصفا و طبری و مطلع السعدین و تواریخ مصر و بغداد و روم و هند و ایران و ترکستان و فرنگ برای میرزا فرج الله اردلان وزیر کردستان و صاحب اختیار الکای سنندج در ۱۲۵۰ و کسری ساخته است در آن نکاتی در باره تاریخ هند و تسلط انگلیسها بر آن دیده میشود .

(سپه ۵۵:۳ - طوس ۷۳:۳) .

آغاز: بسمله . و به نستعین .

بیا و بنگرا گر چشم خورده بین داری

که سنگریزه بطحا عقیق و مرجان است

العبد الراجی احمد بن ابوالفتح الشریف الحائری الاصفهانی معروض میدارد که نظر بشوق بسیار بمطالعه سیر و تواریخ ... طالب کتابی شدم که منتخب و مجموعه کلیات امور و عوارض روزگار ... باشد .

انجام : که دیگر یار ایران زمین نکردند لقد کان فی قصصهم عبرة لاولی

الالباب (در عنوان : عزم و حزم پادشاه در دفع دشمن)

نستعلیق سده ۱۴ ، جدول وستون بندی بز روشنگرف ولاجورد ، دو صفحه آغاز میان سطر ها و کنار صفحه بز روشنگرف آراسته وحاشیه سازی شده است ، باشش سر لوح زرین .
 ۱۶س ۱۰×۲۱ ، ۱۰۴×۱۷۳ ، ۲۹×۴۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

گلیات

گویا از نشاط اصفهانی عبدالوهاب در گذشته ۱۲۴۴ است . نخست منشآت است
 و سپس چند قصیده آنگاه غزلها و رباعیها باز چند انشا و قصیده و قطعه و ترجیع بند و
 جزنسخه مجلس (۳: ۶۷۷) است . تخلص «نشاط» در پایان پاره ای از غزلها دیده میشود .
 آغاز نخستین غزل این است :

پیداست سر وحدت از اعیان اماتری

العکس فی المرایا والنفس فی القوی

آغاز : بسمله .

این نه خواب است این نه بیداری

این نه مستی است این نه هشیاری

نه هشیاریم تا گویی نه مستیم

که هم پیمانه هم پیمانان شکستیم

انجام :

جهان بر مراد جهاندار باد

جهان آفرینش مدد کار باد

نسخه هردو جلد است ، در همان زمانها به پنجومان خریده شده است (صفحه عنوان)
 ۲۲س/۱۰/۵×۲۲ ، ۳۱×۱۹۳۲۷۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

القوانین المحکمة

از میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی که در قم در پایان ع ۱۲۰۵/۶ بانجام رسانده است .

۲۷۶۰

نسخ سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول لاجورد وزرین ، با سر لوح زرین و رنگارنگ ،
 نسخه در ۱۱۵۳ از آن محمد صفی حسینی موسوی بوده و خط و مهر او در آن هست ، نسخه تامز راست .
 ۲۴س/۱۱×۲۲ ، ۴۰/۵×۱۸/۵۳۴۷۹ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی زرکوب مقوایی
 درون عنابی

تهذیب الاحکام

از شیخ طوسی است .

۲۷۶۱

نستعلیق علی حسینی گرمانی در صفر ۱۲۵۲ برای محمد رضا خان ، عنوان و نشان شنگرف ، در متن و .
 حاشیه نوشته شده ، درویش حسین سراج همدانی بسردرویش غلامحسین سراج در آن دوبیت شعر برای
 شیخ عبدالله نوشته است (ص ۸) ، یادداشت ۱۳۳۲ در پایان بوده و درست خوانده نمی شود ، نزدیک به ۱۵۰۰۰
 بیت است ، سرگذشت محقق از تقی الدین محمد حسینی کاشی در ص ۷-۱۵ هست .
 ۱۵س/۶/۵×۱۴ ، ۴۰×۱۸/۵۳۴۵۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

دیوان

از کمال الدین سید علی بن خواجه میر احمد محتشم کاشانی (در گذشته ۹۹۶)
 نزدیک به ۱۵۰۰۰ بیت با دیباچه ای از تقی الدین محمد حسینی کاشی شاگرد او .

بنام جامع اللطائف هم خوانده است .
(مجلس ۲: ۲۴۶ - ادبیات ۱۵۰).

۲۷۶۲

نسخ حیدر بن عبدالحمید قاینی در ۱۰/۱۶۸۸ ، عنوان ولفان شنگری ، نسخه از سورة کھف است
تألیفان قرآن ، یادداشت مورخ شوال ۱۲۸ (= ۱۲۰۸) در آغاز هست ، ۵۶۸ بر گشمار کهن دارد .
۲۴/۱۴/۲۵ ، ۲۴/۲۲/۵۳۵۶۸ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشککی ضریبی مقوایی فرسوده

تفسیر زاهد در واجکی

متنی پر ارزش بفارسی و شیعی امامی از سده ششم است، در صفحه عنوان نسخه ها
در آغاز فهرست آمده: «فهرست تفسیر عجم جوهر النفیس...».

مؤلف آن سیف الدین فخر الاسلام ابونصر احمد بن حسن بن احمد بن سلیمان
زاهد در واجکی^(۱) یادارانی در گذشته ۵۴۹ است که در ۵۱۹ بفارسی ساخته و تفسیر
سیف الدین (طوس ش ۲۶ مورخ ۲ ع/ ۹۷۷ و کامل ، فیلم ش ۱۰۹۵ دانشگاه) یا تفسیر
زاهدی نیز خوانده میشود (استوری ۱: ۱۱۹۰ و ۱۱۹۰ - نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه
دفتر نخستین ص ۷۶) ولی نام آن گویا همان لطائف التفسیر باشد که در نسخه فاتح
ش ۳۰۳ مورخ ۸۷۷ (سوره ۱-۲۸) آمده است .

در نسخه ما گویا «جوهر النفیس» نامیده میشود . نسخه ای از آن در کتابخانه
ملک هست (ش ۲۱۸ و ۲۱۹ از سده ۸ و ۷ و کامل).

در آن درباره عمر با اینکه چیزی نیامده است نویسنده نسخه ما در ک ۳۹۹ «رضی الله
عنه» افزوده است .

در این تفسیر در آیه اطیعوا الله و اطیعوا الرسول واولی الامر منکم حدیثی از جابر
درباره دوازده امام آمده است (ک ۱۱۸ ر) و از جاهای دیگر هم پیداست که مؤلف

شیعی دوازده امامی است . مفسر در بسیاری از جاها از امام جعفر صادق نام میبرد و در باره او « علیه الصلوة والسلام » میگوید اگر چه سنی خشکی که این نسخه بدست او افتاده آن را برداشته و بجایش « رضی الله عنه » نوشته است (۲۳ پ - ۱۵۹ ر) در ک ۱۱۸ پ از امام زین العابدین و امام محمد بن علی الباقر یاد شده و درباره آنها علیه السلام گفته شد . در چندین جا هم دارد « اصحاب ما » (۱۶۷/۲۱ ر و ۱۸۱ پ س ۱۹ و ۱۸۵ ر س ۴) و نیز طریقه مخالفان (۱۸۱ ص ۱۸ پ) در ک ۲۶۰ ر شعر ابوالاسود دئلی درباره دوستی علی آمده است .

در برخی از جاها آمده : « عرف فارسین است » (۶۹/۲۰ پ) و « متداول فارسیان » (۴۰۸/۱۹ ر) .

شعرهای عربی در آن دیده میشود از ابوالقاسم بن حبیب (۳۷ پ) و منصور فقیه (۵۵) و دیگران و نیز شعرهای فارسی مانند :

برخیز و درخت را بیفشان

تا شاد شوی کنون ببارش

کان مریم تا درخت نفشانند

خرما نفشان در کنارش

(۲۴ ر)

دهر نگر کنز سر نامردمی

بر حذر است آدمی از آدمی

(۱۶۱ پ)

ای شهره شهر علم را در

شبیر گرسنه است و شبیر

از گرسنگی رخا ایشان

اندر زردی شدست چون زر

با اینهمه طعمه کسردم ایثار
از بهر ثواب روز محشر
(۴۹۸ ر)

در گ ۴۷۸ ر هم شعر فارسی دیده میشود :
بجان تو که جمله رستگاری

بد نیست و بزهد و ترسکاری
مکن تکیه که من پور فلانم
نسب را کی کند حق خواستاری
به بین تو جایگاه و جای سلمان

مکان بولهب در ذم و خواری
در گ ۴۷۲ در پایان آمده « سید رحمه الله - ابوالقاسم بلخی - ابوعلی جبایی »
و از مفسران کهن و روات هم در آن یاد شده است . نیز در آن بر اشعریان رد شده است
(۱۲۵ پ) .

عبارات فارسی سره فراوان در آن هست :

درود گر بجای نجار (۱۸۶ ر) و اسیه بجای آسیه (۱۸۶) و قصر و کوشک (۱۲۳ ر)
و پیرزن روی انجوغ گرفته و پشت کوژ شده و چشم مژه افکن کشته (۴۱۵/۲ ر) و
بیمارستان (۱۵۸ ر) و دروغ زن (۲۰۵ پ) و بزغ (۱۷۰/۱۹ ر) و کوههای بیخ آور و بلند
(۱۷۹/۲۱ پ) و ایشانان (۱۸۹/۸ پ) و شباروزی (۴۷۹ پ) و دید که نان و بریان میخورند
و نمیدرپیش خود نهاده بود (۲۳۹/۹ پ) . و دپس بدرستی که ما موسی را علیه السلام
کتاب توریت فرستادیم « (۱۲۸ پ)

آغاز: سورة الکهف مکية ... بسملة . قوله تعالى الحمد لله ... کذباً حق سبحانه
و تعالی بندگان خیر را تعلیم کرد و بایشان آموخت که چگونه حمد و ثنا گویند او

را بر بزرگوارترین نعمتی که برایشان کرده است و آن قرآن است.

انجام : روایت است که چون قل اعوذ برب الفلق خوانده باشی بگو اعوذ برب الفلق و چون قل اعوذ برب الناس بخوانی بگو اعوذ برب الناس و صلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین الطییین الطاهرین وسلم تسلیما کثیرا کثیرا .

۲۷۶۳

تعلیق مظفر طاهر سمنانی در ۱۴ صفر ۹۵۷ ، عنوان و نشان لا جور .
۱۶س ۱۳×۱۹/۵ ، ۲۴۰×۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

تذکرة الشعراء

از دولت‌شاه سمرقندی است .

۲۷۶۴

تعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شغرف ، نسخه در ۱۴۱۶ از آن محمد مهدی بن علی طباطبائی
بوده و خط و مهر او در آن هست .
۲۴س ۱۴×۲۲ ، ۱۱۷×۳۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد مقوایى بالولا

آینه حق‌نما

از یکی از شاگردان دلداری علی نقوی است و در آن سرگذشت این استاد و استادان
و شاگردان او و بسیاری از دانشمندان شیعی معاصر که در لکنه و در زمان او آمده
بودند هست و برای غازی دین حیدرخان بهادر پادشاه اوذ Oudh بسال ۱۲۳۱ ساخته
شده است (ص ۲۵) در سه باب است :

۱- مدح علمای با عمل و مذمت علمای سوء .

۲- معرفت علمای عصر در دو فصل و چند تبصره .

۳- حالات و مکارم اخلاق جماعت دیگر از علما در چند تبصره.

(ذریعه ۱: ۵۲ - استوری ۱: ۱۱۳۲).

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی انار الحق و اعلی اعلامه ... اما بعد برار باب عقول

صافیه . . محتجب نماید .

انجام : مشتمل بر عقیده سامی منزلت عالی.

۲۷۶۵

تستعلیق ۱۰۲۸ ، عنوان و نشان شنغری ، بر ۳ یکم نو نویس ، نسخه از آغاز است تا پایان سوره

کهف .

۲۵س ۲۸×۱۵/۵ ، ۳۵۱۶×۳۷/۵ ، کاغذ سیاهانی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی درون لفافی

شده و شعرهایی در آن نوشته شده است.

ترجمه النواعی

از حسن بن علی زواری است (حقوق ۵۲).

۲۷۶۶

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغری ، صفحه یکم نو نویس .

۲۹س ۲۲×۹/۵ ، ۳۲۷۸×۲۹ ، کاغذ سیاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

ترجمه قطب شاهي

از ابن خاتون عاملی است (حقوق ۵۵).

۲۷۶۷

نسخ سده ۷۰۶ ، عنوان و نشان شنغری ، نسخه ۲۲۴ بر ۳ بوده است ، از آن صالح بن محمد

صالح بن علی امامی جزوری در ۶۸۵ و صدرالدین محمد سعید قاضی قم بامهر او و محمد نامی در ۱۲۱۱ و

خواجه علیشاه طوسی وحسام الدین علی کیا پسر غیاث الدین حسینی و صدر الشریعه محمد در ۱۱۴۸ و کمال
مقری طبیب، نسخہ را سی بنکہ دودانگی کم طسوجی خریدہ اند، شعری از لجم الدین کبری در صفحه عنوان
ہست و شعرهای عرفانی دیگر از ابن ابی الحدید، نسخہ از باب الطاء مع الهمزہ کتاب الباباء مع الہاء است.
۲۴س ۱۲×۲۴، ۳۲۲۲×۴۰، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج عنابی ضربی مقوایی

احصای اللغۃ

از زمخشری است (چلبی ۱: ۸۹ - معجم المصطبوعات ۹۷۳).

۲۷۶۸

نستعلیق عبدالکریم باروی در یک شنبہ ۸ شعبان ۱۲۲۲، عنوان و نشان شنغرف.
۱۴س ۱۴/۵×۲۴، ۳۲۹۱×۲۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قہوہ ای مقوایی و مشکی ضربی
مقوایی

نگارستان

از قاضی احمد بن محمد خفاری قزوینی کہ ۹۵۹ ساخته است (حقوق ۳۲۱ -
ادبیات ۵۱۳ - نشریہ ۱۶۶:۱ - فہرست نخجوانی ص ۱۹۶).

۲۷۶۹

نستعلیق ترکی سدہ ۱۰، عنوان و جدول شنغرف، مہر محمد حسنی مورخ ۱۲۴۸ در آغاز و انجام
ہست .
۲۵س ۱۵×۲۴، ۳۶۰×۴۲، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قہوہ ای گرد مشکی

کامل التہبیر

از ابو الفضل حبیب بن ابراہیم بن محمد تفلیسی است (مشارہ ۱۲۴۵).

تستعلیق محمد علی بن غلام علی بروجردی در ۱۲۴۴، عنوان و نشان شنغرف .
 ۱۹ س ۱۲/۵ × ۳۲۱۳۲، ۴۰ × ۲۰، کاغذ فرنگی - جلد روغنی فرسوده درون ۳ دلداری

برگات القائمة لایفاظ النائم

از ابوالحسن بن محمد کاظم جاجرمی است در اخلاق و در ۱۲۳۹ در یک مقدمه
 و دو فصل و یک خاتمه دارای یازده فایده ساخته است . فهرست مطالبها در آغاز هست .
 ۳۰۴ آیه ۵۷ و حدیث در آن آمده است (ذریعه ۳: ۸۸) .
 آغاز: بِسْمِ اللَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَدْلِ الْحَكِيمِ الَّذِي لَا يَرِيدُ ظُلْمًا . . . اما بعد بنده حقیر
 . . . ابن محمد کاظم ابوالحسن جاجرمی . . . عرضه میدارد .
 انجام : از ناظران امید عقو دارم .

تستعلیق ۱۱۷۱، عنوان قال واقول و نشان شنغرف ، نسخه از آن علی بن فرج الله جزایری و شیخ
 محمود فرج الله در ۱۲۴۴/۴ بوده است ، از خطبه افتاده است و میرسد بمبحث عام و خاص .
 ۱۶ س ۱۱ × ۱۹، ۳۲۰۷ × ۲۸، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکمی مقوایی

فائدة الوصول وایضاح السبل

فی شرح مختصر منتهی السؤل و الامل فی علمی الاصول و الجدل
 از علامه حلی است (ف ۱۷۰۶)

تستعلیق محمد باقر رشیدای ثانی مازندرانی برای شاهزاده در ۱۲۲۸/۴، عنوان و نشان و جدول
 شنغرف ، سر لوح زرین .
 سطر گوناگون ۱۰/۵ × ۱۸، ۳۴۴۹ × ۲۷، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی

تاریخ جهانگشای نادری

از میرزا محمد مهدیخان منشی استرآبادی است (حقوق ۱۰۵ - ادبیات ۶۲) .

۲۷۷۳

نستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ ، عنوان و نشان شنغرف .
 ۲۰×۲۱ ، ۲۸×۱۹ ۳ ، کاغذ فرنگی - جلد روغنی فرسوده درون عنابی

تاریخ بهارستان طهماسبی

از عبدالعلی وقایع نگار که پس از جلوس شاه سلطان حسین و پس از سال ۱۱۲۶ و پس از ۱۱۳۵ که محمود سیستانی شوریده بود نوشته و میرسد تا بسر گذشت فرزندان رضاقلی میرزا و ایلچی گری مؤلف در سال ۱۱۶۰ و « خاتمه کار خاقان مقفور و کیفیت قتل او با اولاد اعقاب » .

آغاز: تاریخ بهارستان طهماسبی . بسمله . سپاس خداوندی را سزا است که پروردگار جهانست . . . و بعد چنین گوید ... عبدالعلی وقایع نگار درسنة تنگوزئیل یکهزار و صد و بیست و شش پس از رحلت شهنشاه سعید و جلوس ... شاه سلطان حسین بهادرخان .

انجام : علی شاه تمامی فتود و اسباب (افتاده در دنبال عنوان : اولاد شاهزاده نصرالله میرزا) .

۲۷۷۴

نسخ ۱۰ و ۹ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول لاجورد ، یادداشت ۱۳۲۶ دارد ، آغاز افتاده .
 ۱۹×۱۸ ، ۲۴×۱۸ ۳ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

ظفر نامه

از شرف الدین علی یزدی است (ادبیات ۵۴۳ - نشریه ۱ : ۱۸۳) .

تسعیق خوش سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنگری ، آغاز و انجام افتاده .
 ۱۸×۹ ، ۲۱×۱۴۳۲۰۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکمیزی درون نخودی

فتح الفوائض والدرر

از محمد عیسی بن محمد جعفر فتحی که بنام شاهزاده علیشاه در ۱۲۲۵ ساخته
 است بنظم و نثر و شعرهای خود اوهم با تخلص فتحی در آن هست .
 آغاز: بنده احقر محمد عیسی پسر محمد جعفر ... بنا بر حکم شهزاده ... علی
 شاه ... نامه مختصر ... در سیر پیغمبر و عترت ... آن سرور برشته مسطر کشد ... پس
 ترتیب داد او را بیک فتح و یک رشح و دودمدح و دوازده طرح و در ضمن هر یک چندین
 شرح مقرر و فتح الفوائض (الفوائض) والدرر نام نهاد .
 انجام : قصه های رسولان را بیان فرمود پس حضرت فرمود چونکه (در شرح
 دوم طرح دوازدهم در امام دوازدهم) .

تسعیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنگری .
 ۱۵×۸ ، ۱۵/۵×۱۴/۵۳۶ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای

مجموعه

۱- قصیده طوبی (س ۱-۱۰) در پاسخ قصیده نصیر الدوله : در ذریعه از چهار شاعر
 طوبی نام یاد شده است (۹ : ۶۵۱) .

آغاز: در مدح مرحوم نصیر الدوله در وزن و قافیه مطابق قصیده خود ایشان که

در مدح مرحوم میرزا آقاخان صدراعظم گفته‌اند و یزدانی تخلص دارند چنانکه در
کنج شایگان مرقوم و مطلع آن قصیده این است :

از رای تو ای صدر فلک قدر ملك خو

شد ملك شه آراسته چون روضه مینو

و عمده غرض در این قصیده تظلم و دادخواهی از عم غم اندیشه جفا پیشه ستم
تیشه حاجی علی نقی بوده است . بسمله .

ای ماه من ای مهر و مهت ، همچو دوهندو

ای شاه من ای چون دوغلامت کی و منکو

انجام :

طوبی بدعا دست بر آورد و همان به

کز لطف خطاهاش کنی بکسره معفو

بر مسند عزت بودت جای هماره

هان تا اثری هست ازین طارم نه تو

۲۰ - « تحقیق نامه (۲-۱۱) » مختصری که مقدمه ایست از برای نسخه مبارکه

انتظام نامه تجارتی « بنام نایب السلطنه امیر کبیر در پنج مطلب .

آغاز: بسم الله خیر الاسما . فهرست عرایض دعا گو است که حال تقریباً ده ماه

است در مجلس محترم تجارت عارض شده ام .

انجام : و لوازم دولت خواهی و خدمتگذاری قیام داشته باشیم امر کم مطاع.

نستعلیق روز شنبه صفر ۱۲۵۸ در ش ۴ که نسخه سوم است ، جدول شنغری ، همه شماره ها

پیک خط .

۱۷۸۸ ، ۱۱۶۳ ، ۲۲×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیمبند کتان - ضربی درون سرخ

مجموعه

- ۱- تفسیر آیه « ائنکم لتکفرون بالذی خلق الارض فی یومین » (۱ - ۶۵) از سید کاظم رشتی که بخواهش سید محمود مفتی بغداد ساخته است (فهرست احسائی ۲ : ۱۳۳) .
- ۲- السرفی جعل الائمة من ذریة الحسین (ص ۶۶ - ۱۰۹) از همو .
- ۳- اسرار شهادة الحسین (۱۰۹ - ۱۶۱) از همو گریا در پاسخ حاج عبدالوهاب قزوینی (فهرست احسائی ۲ : ۱۳۵) .
- ۴- مقصد اقصی (۱۶۲ - ۲۳۱) از عزیز نسفی (حقوق ۲۰۴ - ادبیات ۴۳۸) .

نسخ سده ۱۰ ، جدول ششگونی ، بر سه باحرفی ابجد شماره شده و ۱۴ بر سه نخسین الفاده و از شماره « یح » آغاز میشود ، در پایان پنج صفحه تراکندهای نظم و نثر است ، در پشت بر سه ۱۴۲ (قکب) خط علاءالدین محمد بن مسیب اردوبادی مورخ ۴۰ رجب ۹۷۲ هـ .

۱۲ س ۸ × ۱۶ ، ۱۴۲ × ۱۴۲ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى ضربی فرسوده

الكلمات القصار

سخنان کوتاه پیامبر اسلام است از الف تا یا و در آغاز نسخه ما آمده « کلمات الطریفه » .

آغاز افتاده : الحرام والمسجد الاقصی . مماورد من حکم رسول الله ص فی حرف الالف ایضا : از کر تغنم اکف تسلیم .

انجام : وان عملها فاکتبوها علیه بمثلها . هذا قول سید الاولین . . . محمد و وصلى الله عليه وسلم .

تستعلیق مؤلف که نسخه را در ۱۲۴۴ بنام فرزند خود میرزا حسن وقف کرده و مهر او هم در نسخه هست.

۱۵×۱۰س ۷۴، ۲۱×۱۵/۵س ۷۴ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

مجموعه

۱- آینه گیتی نما (۱ - ۵۵) از سالک العارفین در هفت باب و در عرفان است و او آن را در هفته سوم دهه سوم ماه هم سال ۱۲۴۳ ساخته است .

آغاز: هو تصنیف حقیر عاصی کلب آستان امیر المؤمنین سالک العارفین در تطبیق آفاق و انفس موسوم بآینه گیتی نما . انه من سلیمان و انه بسمله . و به نستعین ، هذا کتابنا ينطق عليكم بالحق الحمد لله الذي فضلنا على كثير من عباده المؤمنين آينه گیتی نماى حقیقى حمد و ثنای خداوند گاریگانه ایست .

انجام : فانما ائمه على الذين يبدلونه ۱۲۴۳ .

۲- سرمکنون و در مشحون (۵۷ - ۱۴۴) از همو تألیف روز ۳/۳/۱۲۳۸

آغاز: تصنیف عاصی کلب آستان امیر المؤمنین سالک العارفین در تطبیق بسمله موسوم به سرمکنون هو الله تعالى شانه العزیز انه من سلیمان و انه بسمله . هذا کتابنا ينطق عليكم بالحق الحمد لله الذي فضلنا على كثير من عباده وصلى الله خير خلقه محمد و المخلوق من طينته ... اما بعد حقیر ... سالک العارفین مکشوف ضمیر ... سالک ... میدارد .

انجام : من الالف الثاني من سنې هجرة احمد المختار عليه وآله الاطهار سنة

۱۶۳۴

۲۷۸۰

تعلیق سده ۱۴ ، عنوان ورقم شنگرف .
۱۵س۸/۵ ، ۱۶×۸ ، ۳۱۰۴ ، ۲۲×۱۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج مشکى ضربى مقوایى

مرآة الاصرار

از علی بن اسماعیل منجم است در يك مقدمه و سه مقاله درزایچه و طالع خسرو
پسر امان الله خان فرمانروای کردستان و نزدیک ۱۲۶۸ ساخته است . نام مؤلف و کتاب
در آغاز هست .

آغاز: بسمله . درخشنده تر ستاره و فرخنده تر سیاره که از افق مقال اهل
کمال طالع و لامع گردد حمد حکیمی است.
انجام : احکام سال را استخراج و عرض مینمایند .

۲۷۸۱

نسخ سده ۱۴ ، نشان شنگرف .
۱۸س۱۰×۱۵ ، ۲۹۶×۱۵۳/۵ ، ۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج حنای مقوایى

الروضات فی رثاء الطاهرات

در ۱۲۶ روضه است و مقتل مانند و اخلاق شیعی بفارسی و عربی گویا همان
باشد که در ذریعه (۱۱ : ۲۷۹) یاد شد بنام الروضات فی المآتم الحسينية از میرزا
باقر بن زین العابدین یزدی :

آغاز آن : الحمد لله الذى جعل مصیبة الال اعظم المصائب فى النفس و الاهل و
العمال (ذریعه) .

آغاز نسخه ما افتاده : فصل فی بیان روضه الحمد لله العزیز الغفار .
انجام : و مهجة قلب البتول الالمنة الله على الظالمین .

۲۷۸۲

تستعلیق سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنکری ، آغاز و انجام افتاده . باملحقانی از لغت امیر علی شیر
در باره لغات فارسی
۱۶ س ۷/۵ × ۱۴/۵ ، ۴۳۱۱۵ ، ۴۰/۵ × ۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوای

خلاصه و بیامی

فرهنگی است ترکی بفارسی از میرزا محمد بن عبدالصبور خویسی و کزیده
سنگلاخ میرزا محمد مهدیخان منشی استرآبادی (دانشمندان آذربایجان ۱۲۲ - سیمه
۱۷۳:۲ - منزوی ۲:۲۷۵ - مجلس ۳:۱۱۱ - ذریعه ۷:۲۲۹) .

۲۷۸۳

تستعلیق سده ۱۴ و عنوان و نشان شنکری در ش ۱ که بخط باستانی است ، ش ۴ را آقای باستانی دردی
۱۴۴۷ خ در دامغان در خانه شیخ محمد صالح حائری مازندرانی از روی نسخه نوشته شهاب الدین
علی حسینی طباطبائی شولستانی مورخ شب شنبه ۲۷ ذی قعدة ۱۰۱۹ در سپاهان از آن همین شیخ محمد
صالح علامه حائری نوشته است ، ش ۴ نوشته او است از روی نسخه شولستانی مورخ روز آدینه ۸ محرم
۱۰۱۹ ، ش ۴ هم بخط او است ، ش ۵ را هم او از روی نسخه شولستانی مورخ شب شنبه ۱۹ ذی حجة ۱۰۱۹
نوشته ، ش ۶ نیز از او است مورخ ۱۵ دی ۱۴۲۸ خ از روی نسخه حائری ، ش ۷ را هم باستانی نوشته است .
۲۰ س ۷/۵ × ۱۴ ، ۴۶۳۴۶ ، ۱۷ × ۱۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی

هج دی ۵۵

۱- رساله فی سبب ظهور الکواکب لیلا و خفائهنهاراً (۱-۵) از ابی البرکات
بغدادی در پاسخ پرسش شاه از این مسئله .

آغاز: بسمله . و بعد حمدالله و الثناء عليه كما هو اهله و مستحقه فان السلطان الذى به جمع الله تعالى فيما تفرق فى عظماء الملوك ... كان ... تفكر فكر احكميا فى سبب ظهور الكواكب لبلا و خفائها نهاراً .

انجام: فهذا جواب السؤال و كشف الاشكال عن تمامه .

۲- كلمه التصوف (۳-۱) از شيخ شهيد اشراقى است (ف ۴۸۰) .

۳- طهارة الاعراق (۶-۱) بندى است از كتاب مشكويه رازى .

۴- العهد (۳-۱) از ابن سينا (مهدي ش ۹۲۸/۱) .

۵- رسالة فى الصلوة على لسان العقلاء (۱۱-۱) همان رساله ابن سينا .

۶- رسالة فى فهرست الكتب ومؤلفيها (۲۹-۱) گويا از سيد عبدالله شبر است

كه جامع المعارف و الاحكام و شرح المفاتيح دارد (ف ۱۵۳۲ - كشف الحجب ۳۵۴)
درباره كتابهاى شيعى است و در آن آمده « و سياتى انش . بيان جمله من مؤلفات فى
ترجمة اسماء الرجال » .

آغاز: بسمله . و نشير الى جمله من كتب الحديث التى بايدينا الان وقفنا عليها
و جمعنا اخبارها فى كتاب جامع الاخبار فى الحلال و الحرام و كذا فى شرح المفاتيح
وانى مالم نقف اليه بخصوصه ولكن نقلنا عنه بواسطة العلامة المجلسى والمحدث الحر
العاملى فمنها كتاب الكافى لثقة الاسلام ... الكلينى .

انجام: حتى ان ابا عبدالله جعفر بن محمد الصادق ع كتب (ناقص در نسخه

اصل) .

۷- رسالة فى الانتفاء عما نسب اليه من معارضة القرآن (۳-۱) از ابن سينا كه در

پاسخ نامه شيخ ابو عبدالله جوزجاني نوشته است (ف ۲۴۳۶) .

۲۷۸۴

تستعليق على محمد شاهرودى در ۱۳۱۰ ، سومى چلپا

۱۳/۵/۱۶ × ۲۲ × ۳۲ ، كاغذ رنگى - جلد مقواى زر كوب زمينه زرد و سلدان درون

روغنى سلدان .

مجموعه

۱- مصباح العارفین (۱-۵۸۶) : از محمد بن محمد بن محمد بن ابراهیم شریف حسینی
کلباسی است در کلام شیخی که در ۱۳۱۰ و کسری در چند باب هریک در چند مصباح
هریک چند نور ساخته است ، نسخه ما جلد یکم است .

آغاز: بسملة الحمد لله المحتجب بشعاع نوره عن نواظر خلقه . . . و بعد چنین
گوید ... محمد الحسینی الشریف ... نامیدم این کتاب را به مصباح العارفین .
انجام : فی محرم الحرام هزار و سیصد و پانزده .

۲- لب اللباب (۵۸۹ - ۶۳۸) از همو . نویسنده نسخه از این کتاب در پایان
مصباح العارفین (ص ۵۸۷) یاد کرده و در خود این کتاب (ص ۶۱۵) هم از آن یاد شده است .
از درس ۲۳ مورخ ۱۹/۲/۱۲۹۹ است تا درس ۲۵ مورخ ۲/۲/۱۲۹۹ .
آغاز: درس یوم دوشنبه ۱۹ شهر جمادی الثانیة ۱۹۹ بسملة . بعد از آنکه فارغ
شدند از صلوات بر ائمه ... شروع فرمودند .

انجام : بجهت اینکه آن هم مقترن بصفه است .

۳- تفسیر آیه البسملة (۶۳۹ - ۶۴۱) در آن يك مقدمه است .

آغاز: بسملة . رسالة فی تفسیر آیه البسملة در تفسیر بسم الله است و قبل از
تفسیر مقدمه در کار است .

انجام : و بیش ازین تصریح جایز نیست والله ملهم الصواب و صلی الله علی محمد
و آله خیر الانجاب .

لسخ شوال ۹۹۲ از محمد بن ناصر بن علی غنیه هذیلی ، عنوان و نشان شنگرف ، نویسنده که مالک نسخه هم بوده است با کمک زین الدین علی بن حرز بن احمد ماحوزی آن را در ۶ محرم ۹۹۳ مقابله کرده است ، مالک محمد مهدی بن محمد سعید و سعید حسن حسینی
 ۲۵ س ۷/۱۵ ، ۱۹۱ ۳۱۴ × ۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی مقوایی

تسديد القواعد فی شرح تجريد العقاید

از شمس الدین محمود بن ابی القاسم عبدالرحمن بن احمد اصفهانی است که در نسخه ما در دیباچه شارح تسدید العقاید فی شرح تجرید القواعد نامیده شده است .

لستعلیق ۱۲۵۹ (ص ۸۰) ، عنوان و نشان شنگرف ، پس از ش ۱ پراکنده ها است تا ص ۹۷ ، در ص ۱۰۵ تاریخ ۱۲۶۲ دارد ، سپس پراکنده های نجومی و جز آنست ، در ص ۴۱ شهرها ایست از اخضر بخط خود او بفارسی در ص ۴ شهریت از باقر اصفهانی .
 ۲۴ س ۸ × ۱۴ ، ۶۴ ۳۱۱ × ۱۷/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای مقوایی .

۱- دیوان (۸ - ۸۰) از اخضر فدایی کزازی است که در این دیوان از کزاز (ص ۵۹ س ۲۰) و از ۱۲۴۱ (ص ۷۶) یاد کرده است. در ص ۴۹ آمده که من ۱۵۰ کتاب خوانده ام .

آغاز قصیده :

شایسته تاج و تخت لولاک

یارب بضیاء چشم بینش

خورشید سپهر آفرینش

آن یکه سوار آسمان کرد

انجام :

تخم را در شوره پاشیدن چه سود

آهن سرد است کوبیدن چه سود

(۱۲۵۹)

۲- اختیارات (۹۷ - ۱۰۵) از مجلسی دوم .

آغاز: بسمله . حمدله . این رساله ایست در بیان آنچه از احادیث معتبره

اهل البیت ع معلوم میشود از سعادت و نحوست ایام .

انجام : در نزد اهل فرص اسفندار است (۱۲۶۲) .

۲۷۸۷

تستعلیق و نسخ سده ۱۱ ، نشان شنغرف ، نسخه گویا از آن حاجی ملاهادی سبزواری بوده است .

۲۴س/۵×۸/۱۲ ، ۱۹۱/۵۳×۱۴/۵×۲۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی

مجموعه ۵۹

۱- مقالة فی الزمان (۱-۳۲) گویا از صدرای شیرازی .

۲- حاشیه شرح حکمة العین (۳۵ - ۱۱۵) از ملا میرزا باغنوی است (طوس

۸۳:۴) از آغاز کتاب است تا مبحث عدم وحدوث .

۳- حاشیه شرح حکمة العین (۱۱۶ - ۲۱۱) از مسئله سریان مبحث جواهر

و اعراض تا مبحث نفس از ملا میرزا جان باغنوی .

۴- حاشیه شرح حکمة العین (۲۱۳ - ۳۸۲) از مبحث وجود امور عامه تا تقابل

گویا از همو .

تستعلیق سده ۱۴ ، جدول شنگرفی وزنگاروزرولاجورد ، ش مورخ ۱۳۱۴ .
 ۱۴×۸ س ۱۱۰ ، ۱۸/۵×۱۴ س ۱۱۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى

مجموعه

۱- حسنيه (۱-۱۴۰) درنجوم از محمد اسحاق كشميرى بنام خواجه ابوالحسن
 در يك مقدمه و دو خاتمه .

آغاز: بسمله . چندین ارقام سعادت انجام لقد خلقنا الانسانى فى احسن تقويم
 بر رايحه استعداد نوع انسانى ثبت نمود .
 انجام : منكب الحوز الميمنى .

۲- بيست باب در معرفت اسطرلاب (۱۴۳- ۱۷۸) از خواجه طوسى (مدرس
 ۲۳۵ و ۳۰۹) رباعى خواجه در اسطرلاب در دنبال هست .

۳- جدول اختيارات اتصالات القمر بالكواكب و حالاته (۱۸۰-۲۲۶) بيشتى
 جدول است و بفارسى است .

۴- رساله اسطرلاب (۲۲۹- ۲۶۹) .

آغاز: بسمله . اما بعد اين مختصر است در صنعت اسطرلاب شمالى و جنوبى
 مشتمل بر بيست باب .

باب اول در مقدمات صنايعه كه معرفت آن در صنعت اسطرلاب ضرورىست چون
 خواهند كه خطى تصنيف كنند .

انجام : و مرجع همه يكى است اگر تعرض بذكر آن طرق شود اين مختصر
 بتطويل انجامد پس باينقدر اختصار كنيم والله الموفق بيستم جميدى الاول با تمام رسيد
 سنه ۱۲۱۳ .

سخ محمد امین بن ابوالقاسم درع ۱۰۳۷/۱، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی دارالبثانه «لاری»
 خبیصی» و دیگران

۲۱س ۱۶×۱۶ ، ۱۱۲×۴۴ ، کاغذ سپاهانی ، جلد تیماج فیهوای

الفوائد البیانیة

از عبدالرحمن جامی است .

نستعلیق مؤلف .

۱۶س ۱۵×۹ ، ۲۱۴×۱۶/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاک مقوایی

رساله در معاد جسمانی

از احمد مراغه‌ای از شاگردان شیخ مرتضی انصاری که بدستور حاجی میرزا
 جواد آقای مجتهد تبریزی در ۱۳۴۲ ساخته است . او میگوید که رساله‌ای را که محمد بن
 محمد کریم بن ابراهیم در شرح گفتار شیخ احمد بحرینی: «الجسد العنصری لایعود»
 نگاشته است ولی عهد آن را دید و خواند و نزد آن دانشمند تبریزی فرستاد و او بمن
 فرمود که آن را پاسخ گویم . عبارات متن پس از «قوله» میاید و سپس گفتار خود
 مراغه‌ایست .

آغاز: بسمله . حمد و ثنای نامعدود حضرت واجب الوجودی را سزااست که
 قدرت او عام است بجمیع ممکنات .

انجام : سنه هزار و سیصد [وچهل] و دو هجری ۱۳۴۲ .

نسخ مؤلف ، نسخه مجلد ۲۱ است ، مهر حسین تهرانی دارد .
 ۲۰س ۱۰×۱۵ ، ۲۹۹س ۱۴/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ضربی مقوایی

منهج الاجتهاد

شرح شرایع است از ملا محمد تقی بن محمد برغانی قزوینی که در شب ۹ محرم ۱۲۵۴ کتاب قضاء را با انجام رسانده است (طوس ۵: ۵۲۱) .
 آغاز: بسمله . حمدله ... قوله کتاب القضاء هولغة لمعان کالحکم .
 انجام : فیلزم العزم علیهما فتدبر الفراغ بید مؤلفه الخاطی ابن محمد محمد
 تقی من هذا المجلد الواحد و العشرین من مجلدات منهج الاجتهاد فی لیلة التاسوعا
 من شهر محرم الحرام سنة ۱۲۵۴ ... اللهم وفق لاتمام المجلد الاخر بمحمد وآله .

نسخ ترکی سده ۱۳ ، جدول شمگرف . در دو صفحه نخستین از فتح المقور بشرح منظومه القصور
 احمد بن خلیل سبکی شافعی است که در شرح منظومه « الثبیت عند النبیوت » جلال الدین سیوطی است بخط
 تازه تری . در پایان هم ۱۲ برگ منشآت ترکی است بهمین خط تازه .
 ۲۱س ۷×۱۴ ، ۵۷س ۱۳/۵×۲۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکیه مقوایی

منهجات

از نابی افندی و بترکی و بنشر و نظم بادیه اچای درس گذشت اواز حبشی زاده
 پس از مرگ او .
 آغاز: بسمله . ضمائر ارباب عرفانه پوشیده د کلاز که اشعار بلاغت شعار و
 سلامت ده ناده گفتار ... نابی افندی .

۱۶۴۳

انجام : و مجادله لریمی (در اظهار حزن نابی در افتراق باقی پاشاه) .

۲۷۹۳

تستعلیق مؤلف .

۱۷/۵×۱۱/۵ ، ۲۴×۱۸۳۲۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى مقوایى

شهادت الصدور

از علی بن محمد علی دولابى تهرانى در وعظ و پند بفارسى و روضه خوانى است .

آغاز: بسمله . الحمد لله الحكيم الغفور الذى فضلنا على سائر الامم . . . فيقول
على بن محمد على الدولابى الطهرانى . . . ان لكل فرد من الواعظين و الذاكرين و
الرائين تذكرة لنفسه و تبصرة لامره ... و رويته من ابحار انوار اخبار المواعظ و اسرار
الشهادات و المصائب و المقاصد و المطالب مجموعة و هذا مجالس مرتبة لى المذنب
فى مواعظ شهر رمضان ... و سميته بشفاء الصدور .

انجام : المجلس السابع والعشرين . بسمله .

۲۷۹۴

نسخ سده ۱۴، عنوان و نشان شنغرف .

۱۷۵×۸ ، ۲۴×۱۶۳۲۴ ، کاغذ فرنگی ، جلد مقوای سرخ

رسالة كيميا

از غازی در منسوبات چهل گانه در چهل باب بر خى در چند فصل از روى اسکندر
نامه نظامى و از روى حروف و کلمات و در آن از شيخ صفى الدين و نسيمى و سيد فضل

ونعمة الله و شمس تبریزی و جلال الدین رومی و بوعلی سینا و میرعلی شیرنوازی و شیخ زاهد کیلانی و خواجه نصیر الدین ... : صور حلاج یاد شده و شعرهای شاه نعمه الله و شیخ صفی و سیدنسیمی در آن آمده است و نسخه ایست شگفت .
 آغاز: بسمله . نقلست که علمایان از حضرت امیر المومنین علی ... پرسیدند .
 انجام : وساعت ۲ زیاد و کم (در فصل ۵ پس از باب ۱۷) .

۲۷۹۵

نسخه ای سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، نسخه دفتر دوم است ، از آغاز و انجام افتاده ، از چند سطر پیش از عنوان « ذکر صورانبیا علی نبیناع » پیش از گفتار درمیلاد با اسعادت آن شفیع روز میعاد : « بنار ا بطلب ... ذکر صورانبیا علی نبیناع هشام ابن العاص گوید سه مرا بایکی از قریش که برسات پیش هر قل ... فرستاد تا او را باسلام دعوت کنم » آغاز میشود و میرسد به « وضالت ابو موسی چه اعتراض » پس از عنوان « ذکر اجتماع فریقین در رومة الجندل و آنچه واقع شد فیما بین ابو موسی اشعری و عمر عاص از مکر و حیله » در آن از دفتر دوم یاد شده است .

۱۹س ۱۴×۱۸ ، ۴۴۹×۳۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج نریاکی ضربی مقوایی

روضة الصفا

از میرخواند که برای « امیر عالی مقدار » علی شیرنوازی (ص ۵۰۷) ساخته است (ادبیات ۲۹۹) در نسخه ما که اصل است نه دست برده هدایت از مؤلف روضة الاحباب یاد گردید (ص ۳۹۰) .

۲۷۹۶

نسخ سده ۱۴ و ۱۳ ، مشکى در آنها ، عنوان و نشان و تفسیر شنگرف ، جدول شنگرف و زر و لاجورد ، سر لوح زرین ، شماره آنها در متن و در هاشم با کلمه آخر آیت در اسخته ماهست .
 ۱۷س ۹/۵×۱۸ ، ۱۸۴×۳۵/۱۶ ، کاغذ فرنگی آهار مهره - جلد مقوایی

المعین

تفسیری است بر بی از نور الدین محمد بن مرتضی بن محمد مؤمن بن مرتضی اخباری کاشانی زنده در ۱۰۷۸ - ۱۱۱۴ است (منزوی ۶۵:۱ - طوس ۴۱۶:۴ ش ۲۷۱ (۱) - ذریعه ۳۱۵:۴) و در این کتاب (ص ۵) می نویسد «خطر بخاطر الفاتران اکتب تفسیراً معیناً للقاری فی وضوحه علی فهم الایات و افیا للتالی فی ایجازه با کثر المهمات اذ کر فیہ ما ورد عن اهل البیت ... وصنعت لما کان من الفاظ الائمة ... بعینه هذه العلامة: م، ولما استفدته من کلماتهم ... وتصرفت فیہ من عباراتهم ونقلته بالمعنی هذه العلامة: ع ... ولما نقلته بعینه او بالمعنی من تفسیر علی بن ابراهیم القمی معالم ینسبه الی الامام و ظاهره انه مسند الیه هذه العلامة: ی، ولما ینبیین کلام المعصوم او الایة بعد تمام الخبر هذه العلامة: ن، و ما لم یصدر بهذه العلامات فهو من قول المفسرین علی تصرف ما فی العبارات و من اراد الاطلاع علی متون الاخبار و الکتب الماخوذة منها فلیرجع الی التفسیر الصافی المنسوب الی عمی المحسن الاستاد و من علیه فیما استفدته المعمول و الاستناد و سمیته بالمؤلف من هذه الاربعة الارقام (م . ع . ی . ن)

در آغاز ضوابط و در پایان باید خاتمه ای در ادعیه باشد. این نشانه های چهار گانه در نسخه ما تنها در سورة فاتحه و آغاز بقره (ص ۱۰۹ و ۱۰) دیده میشود.

آغاز: بسمله . و به استعین . الحمد لله الذی جعل القرآن وسیلة لنا الی اشرف منازل الکرامة ... و بعد فیقول ... محمد بن مرتضی المدعو بنور الدین .

انجام نسخه : سورة الذاریات ... قتل الخراصون لعن الاخذون و الذین .

نسخ علاء بن علاء حاجی حبیب سبزواری اسعرا بادی در طوس در روز دوشنبه ۷ رجب در ۹۸۴ ،
عنوان شنغری ، حواشی دارد ، نسخه مجلد یاجرو اول و از آغاز است تا پایان مجلد یکم ، مالک محمد امین
کبر پزی و محمد سعید .

۲۵/۱۱×۱۷ ، ۱۵۳/۳×۲۴/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج عنابی غربی

مجمع البیان للعلوم القرآن

از ابوعلی طبرسی است . تاریخ تألیف روز شنبه يك شب مانده از شعبان ۵۳۰
برای مجلد یکم در آیت : فمن بدله بعد ما سمعه فانما اثمه (۱۷۷:۲) در پایان نسخه ما
هست .

۲۷۹۸

نسخ جلال بن سلمان محمود ، در ۵ ج ۸۴۹/۱ در ۲ ، ش ۱ بهمین خط ، ش ۴ مورخ شب دوشنبه
۲۶ ج ۸۵۰/۴ از مسعود بن سلمان بن محمود ، شکل ورقم و عنوان و نشان شنغری ، حواشی دارد در هر سه
شماره .

در صفحه عنوان یادداشتها است و تاریخ بمکه رفتن سید تاج الدین در یسین روز ۲۴ ج ۸۶۵/۱ ، در
پایان دوبیتی است از داعی نظام الملك جلال قهستانی خراسانی بخط او مورخ ۱۵ ج ۸۵۵/۴ ، تاریخ تولد
جلال بن سلمان در چاشمگاه روز شنبه ۴ رجب ۸۲۶ در شب نخستین چله تاستان در صفحه عنوان ش ۴ هست
۱۹/۵×۱۴ ، ۱۴۶/۳×۱۸ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى مقوایی درون ۳ جلد

مجموعه

۱- اشکال التاسیس (۲ - پ ۱۲ پ) از شمس الدین محمد بن اشرف حسینی
سمرقندی .

۲- شرح اشکال التاسیس (۱۳ ر ۵۴ ر) از قاضی زاده رومی بر متن سمرقندی در

(ف ۹۰۳ - طلس ص ۳۲۹ و ۲۱۰ - مجلس ۱۰۷:۲ و ۲۲۴:۴ - استوری ۲: ۷ - برو کلمن ۱: ۴۶۸ و ذیل ۱: ۱۴۹).

۳- شرح المخلص (۵۵ پ - ۱۳۶ پ) از سید شریف علی کرگانی در گذشته ۸۱۶ (چلبی در ملخص - طوس ۳: ۳۳۸).

انجام : بسمله سبحانه اللهم يامدبر اطباق السموات بلا عمد واوتاد على القطب والمحور ... و بعد فقد دلت البراهين العقلية والشواهد النقلية على ان اقصى ما يترقى الانسان ... معرفة الصانع .

انجام : وهذه السنة ناقصة عن السنة الشمسية الحقيقية بعشرة ايام و عشرين ساعة ونصف ساعة بالتقريب .

۲۷۹۹

تعلیق مؤلف ، عنوان و نشان شنرف ، آغاز و میان برهای ۳ و ۴ و جاهای دیگر افتاده است
۱۴ س ۸/۵ × ۱۳/۵ ، ۱۵۲ × ۱۴ ، کاغذ رنگی - جلد تیاچ فیهو ای

در چهره نسیح

از میرزا نسیر بن حاجی معصوم مراغه ای منخلص به نصیرا ک در سال ۱۱۴۳ (تخاف و ئیل) بنام شاه تهماسب دوم ساخته است . نام مؤلف و کتاب و شاه و تاریخ در دیباچه و پایان هست . در ختم چهارم خاتمه طبقات سلاطین ایران است تا شاه تهماسب (در ۱۱۳۴) شعری از مؤلف در نصایح حکمای متقدمین هست .

فهرست مطالبها

مقدمه گویا در چهار قسم: احادیث قدسی و وحی الهی - کلمات محمد ص - کلمات امامان - نصایح انبیا و رسل
باب اول در نصایح پادشاهان سلف در ۵ فصل: پیشدادیان - کیان - اشکانیان -

ساسانیان - متفرقه .

باب دوم در نصایح حکما در ۴ فصل :

متقدمین - متاخرین - متفرقه - مشایخ .

باب سیم در حصر و احصاء فضایل ایشان که صفات حمیده است و ضد آن در

۳ فصل :

احصای ایشان - قیافه - نقل چندی مشتمل بر نصایح .

خاتمه در تحریر نصایح درویشان و لطیفه ظریفان که بر سبیل نقل بسلاطین و

پادشاهان و غیره گفته اند در چهار حتم .

آغاز: کم کشتگان ظلمت وادی را بما من هدایت دلالت نماید متعطشان بادیه

جهالت را بسر چشمه فرات میرساند .

انجام : و فراغ از تألیف این اوراق بتاریخ ۹ شهر رجب المرجب تخافوئیل

سنه ۱۱۴۳ امید و ملتزم آنکه هر گاه این مجموعه نصیحت بر مطالعه کیمیا اثر

صاحب خردان دقایق بین و فیلسوفان حقایق آیین برسد قلم عفو بر جرایم این ذره

بی مقدار کشیده عیب نادانی را پوشیده دارند باقی والسلام [علی] من اتبع الهدی سنه

۱۱۴۳

۲۸۰۰

تعلیق ۱۵ ج ۱۲۰۵ ، عنوان و نشان شنغری .

آغاز افتاده : « درعاشربود ضرب قوی گردد و غرض حاصل آید ، یز : باید که طالع از سعدی خالی

نبود » تا پس از بند « قنچ » میرسد به خاتمه در اختیارات متفرقه (در ۲۰ فصل)

اختیارات نجوم (لواایع القمر)

از مولی حسین کاشفی است (ف ۱۲۳).

تستعلیق مؤلف .

۱۳۰۷/۱۲ ، ۲۴۰/۵۳۱۲×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی

تحفة الوزراء و مرآت العرفاء

از محمد علی شریف کرمانشاهی است که در شب ۱۶ محرم ۱۲۹۳ ساخته است .
شعرهایی از او در ستایش ناصرالدین شاه و صدراعظم آقا حسین و دیگران در آن هست
کتاب را در زمان این شاه ساخته و نام شاه و مؤلف و کتاب و صدر اعظم در دیباچه
هست و آن در چهارده مقام و یک مقدمه و در عرفان شیعی است . نام مؤلف و تاریخ تألیف و
تحریر در پایان آمده است .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذي نزه قلوب اوليائه عن الالتفات الى ماسواه .

انجام : سمت تحریر پذیرفته والسلام .

تستعلیق محمد رضا بن آقا غلام حسین ناجرهرانی در رجب ۱۳۰۷ (لوی لیل)

۱۳۰۷/۱۲ ، ۲۴۰/۵۳۱۲×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی

سخن دقّة الانصاف

در عرفان و اخلاق است بفارسی از میرزا عبدالکریم خان بن میرزا محمود
متخلص به سرمست و ملقب به روحی که در چهل و نه سالگی ساخته است . آثار سه
شاعر : آخوند ملا علی ضیایی و میرزا فتح الله جلالی و آقا میرزا شکر الله پسر مسکین
که چهار تقریظ و ماده تاریخی برای انجام یافتن کتاب در ۱۳۰۷ سروده اند در دیباچه
هست . نام مؤلف و کتاب و تاریخ ۱۲۷۹ و ۱۳۰۱ و ۱۳۰۷ و ناصرالدین شاه و ظل السلطان

که مؤلف میگوید بسپاهان رفتیم و از چاکران او شدم و بامور و علم و عمل نظامی در دستگاه او پرداختم در دیباچه هست . رساله ایست در پاسخ پرسشهای سیاح یمنی (ذریعه ۶: ۳۸۰ - مشار ۵۵۶)

۲۸۰۳

تستعلیق ۱۳۱۵ ، عنوان باجوهر آبی
۱۲س ۸×۱۵/۵ ، ۳۶۷×۱۰۰۳۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای نطف میسن سرخ

حکمة اللغه

اخلاقی و فکاهی است و بسیار شیرین در آن از سهام الدوله امیر مفتح فرمانروای بجنورد در قطعه‌ای از خود مؤلف یاد شده است (ص ۴۴ و ۴۶) در باره نام کتاب آمده «کتاب حکمة اللغه در زشت و زیبا» او پس از هر عنوانی اخلاقی لغائی را می‌آورد و مانند عبید زاکان تفسیر می‌کند .

آغاز: دیباچه چون تحصیل دانش و کمال و تکمیل آداب و مهال هر کسی را در خور حال از فرائض اعمال است

انجام: الیخچال چو یخچال فروج پیره زال . الیگانه چه فرزانه رفیق فرزانه
یوم چهارشنبه بیست و چهارم شهر ربیع الثانی فی سنة ۱۳۱۵

۲۸۰۴

تستعلیق سده ۱۳۱۳ و یا نسخه اصل باشد ، عنوان و نشان شنگرف .
۱۴س ۱۰×۱۴/۵ ، ۱۱۹×۱۸۳۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد نیم‌جای حنایی

جانور نامه

رساله ایست در باره جانوران و داستانهای در باره آنها .

آغاز: بسمله . قال الاصعى كل ذات طوق فهى حمام و المراد بالطوق الحمرة
و الخضرة او السواد المحيط بعنق الحمامة ... شافعى مى فرمايد كه ما عب من الماء عبا
و هدر فهو حمام و ماشرب قطرة قطرة فليس بحمام .
انجام : تلك العروف الخمسة .

۲۸۰۵

نسخ محمد بن حسن تبریزی حکم آبادی در سده ۱۳ ، عنوان و نشان شنغرف .
۱۷س ۱۵×۹ ، ۱۲۷۳ ۱۵/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

لؤلؤتى البحرینى فی الاجازة لقرنى العین

از شیخ یوسف بحرانی است .

۲۸۰۶

نسخ دهه سوم ذی حجه ۱۴۰۹ گویا از مؤلف ، نشان شنغرف .
۱۶س ۱۴×۷ ، ۱۸۰۳ ۱۴/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تماج سبز ضریب مقوایی

هتجاج الننون

در منطق است از میرزا محمود خان کنگاوری مدیر و منشی روزنامه فرهنگ
در سپاهان و مترجم شاهزاده ظل السلطان بنام او و ناصر الدین شاه .
در آغاز نسخه تقریظها ایست از دانشمندان ترکمانند ملا افندی صالح زاده رشدی
و صبحی بیک افندی و مصطفی عاصم افندی و خیر الله افندی و احمد جودت افندی و
شیروانی زاده محمد رشدی افندی و عبدالکریم افندی از کارکنان مجلس تنظیمات
و عدلیه و وزارت علوم و انجمن دانش و یکی مورخ ۱۳۰۹ است بر این کتاب عبری

وفارسی . این رساله ترجمه گونه ایست از متنی کوتاه درسی اروپائی «موافق مسلك جدید» در يك مقدمه و شش مقاله و يك خاتمه و يك لاحقه (در پنج فصل) و در ۱۳۰۹ ساخته شده و مؤلف بر آن چیزهایی هم افزوده و دگرگون هم ساخته است . برای تاریخ ترجمه علوم جدید بسیار سودمند است .

آغاز: بسمله . لسان عقل و نقل ناطق و ناطقه عالم و عالمیان مصدق است که برای هر فردی از افراد نوع بنی آدم حمد و ثنای جان بخش جهان آفرین اس الاسباس جمیع وظایف مرتبه است .

انجام : و خطا بکلی محفوظ و سالم ماندن امکان ندارد .

۲۸۰۷

نسخ معرب روشن کاظم بن یاسین بن ابراهیم مشهور به صواف درمکه در ۱۷ رجب ۹۹۷ ، عنوان و نشان شنگرف ، حواشی بنشان قاموس وس ، در پایان بندیت ادبی از شیخ زین الدین عاملی ۱۷ س ۱۰/۵ × ۱۶ ، ۲۲ × ۱۵/۵ ۳۷۷ ، کاغذ بغدادی - جلد تیماج حنائی ضربی مقوایی

درة التواضع في اوهام الخواص

از حریری است (سپه ۱۹:۲) سند روایت کتاب در آغاز چنین است: از ابوطالب عبدالجبار بن محمد معافری بقرائت در ج ۵۵۳/۱ از بهاء الشرف ابوالحسن جعفر بن عبدالصمد بن المتوکل علی الله از شیخ رئیس ابی محمد قسم بن علی بن محمد بن عثمان حریری بصری .

۲۸۰۸

نستعلیق ۱۴۵۶ در یزد ، عنوان شنگرف . در سه صفحه آخر از جنات الخلود است و در دو صفحه آغاز و آخرین صفحه پراکنده های تاریخی است سطر گوناگون ۹/۵ × ۱۷ ، ۲۱ × ۱۴/۵ ۳۸۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج درون حنائی

خلاصه التواریخ

تاریخ ایران بفارسی و بسیاق و فهرست و اراست از پیشدادیان تا قاجار. این نام کتاب در صفحه عنوان آمده است .

آغاز: خلاصه التواریخ پادشاهان ایران از قرار تفصیل است .

انجام : السلطان ابن السلطان مظفر الدین شاه قاجار سنه هزار و سیصد و سیزده هجری در تبریز بر تخت سلطنت جلوس کردند .

۲۸۰۹

نستعلیق سده ۱۳ ، یادداشت خریداری نسخه درع ۱۳۴۲/۴ دارد .

۱۷س/۵×۶/۵ ، ۱۲/۵×۱۴۳۷۴ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

استخراج زایجه

رساله ایست در استخراج زایجه و طالع تولد عباس میرزا نایب السلطنه در روز

چهارشنبه ۴ هلالی و ۵ حسابی ذی حجه ۱۲۰۳ برابر ماه آبه ماه رومسی ۲۱۰۰ و ۲۰ اسفندماه ۱۱۵۹ یزد کردی و ۱۰ پور (۹) ماه جلالی ۷۱۱ ملکشاهی .

آغاز:

بنام خدایی کنم ابتدا که محتاج اویندو شاه و گدا

... حمد و سپاس عالی اساس بی نهایت و شکر و ثنای بی قیاس دور از نهایت .

انجام جدول است .

۲۸۱۰

نسخ سده ۱۱ ، متن و عنوان و نشان شگرف ، کتاب در صفحه عنوان از صلاح صفدی دانسته شده است ،

مالک سید مصطفی نظیف در ۴۷۸ ص .

۲۳س/۵×۸/۵ ، ۴۱×۱۴۳۱۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی

تمام المتن في شرح رسالة ابن زيدون

از صلاح الدين صفدى (۶۹۶ - ۷۶۴) و در پايان آن رساله فاضل محيى الدين بن عبدالله بن عبدالظاهر است براى ناصر الدين حسن بن مشاور كتانى قفيصى ابن النقيب بروش رساله زيدونيه (جلبى - معجم المطبوعات ۱۲۱۲ - بروكلمن ذيل ۱ : ۴۸۵)
آغاز: بسملة. رب يسر . الحمد لله الذى شرح صدورنا بالاسلام وطرح بالاستغفار
عناء اعباء الاثام .

انجام :

فهب الصبح لاعدمتك مولى

ذات بنان هام و بر عميم

تمت رسالة ابن زيدون بحمد الله وعونه وحسن توفيقه والحمد لله وحده .

۲۸۱۱

تستعليق سده ۱۳ ، عنوان شنغرف ، انجام افتاده ، در نسخه از صفى عليشاه دانسته شده است
دس ۱۵×۷/۵ ، ۴۱×۱۴/۵۳۱۴۲ ، كاغذ فرنگى ، جلد تىماج قهوه اى ضريبى

بحر الامور ايا السبع الثمانى

از ميرزا محمد تقى مظفر على شاه در تفسير سورة فاتحة الكتاب بنظم (ف
۲۱۴۵) .

۲۸۱۲

تستعليق محمد باقر بن محمد تقى حسينى قروينى در ۱۲۴۴ و ۱۲۴۴ در سپاهان در مدرسه جده، عنوان و
و نشان شنغرف ، ش ۱ حواشى نورى دارد
دس ۱۹×۸/۵ ، ۴۱×۱۵۳۲۲۴ ، كاغذ فرنگى - جلد تىماج مشكى ضريبى

مجموعه

۱- رساله فی القضاء و القدر (۲ پ - ۴۵) از صدرای شیرازی.

۲- رساله فی حدوث العالم (۴۶ پ - ۷۸ پ) از همو

۳- رساله الحشر یا طرح الکونین (۷۹ ر - ۸۹۱ پ) از همو .

۴- رساله فی القدر (۹۰ ر - ۹۲ ر) از همو .

۵- رساله فی مقدمة الواجب (۹۳ پ - ۱۳۲ پ) از آقا حسین خوانساری.

۶- رساله در اختیار عباد (۱۳۳ ر - ۱۳۴ ر) از همو .

آغاز: بسمله . و به نستعین . سهیل بی بی یار! لطیفی را که بنای بندگی را بر تنگنای جبر و اضطرار نهاده .

انجام : و در آتش جهنم کباب خواهد شد عیبهها خواهند کرد اینجا شراب آنجا کباب.

۷- رساله فی اجتماع الامر والنهی (۱۳۵ پ - ۱۴۱ ر) از امیر سید علی طباطبائی چنانکه نویسنده نسخه باونسبت داده است

آغاز: بسمله . حمدله . و بعد فهذه اصل يتضمن تحقیق القول باستحالة اجتماع الامر والنهی فی شیء مطلقا .

انجام : لعدم وضوح الامر به مع ان الاصل عدمه

۸- رساله فی الخطاب الشفاهی (۱۴۱ پ - ۱۵۱ ر) از همو چنانکه نویسنده نسخه میگوید .

آغاز: بسمله . و به نستعین . اعلم ان الادلة عند الاصحاب اربعة الكتاب والسنة والاجماع والعقل .

انجام : هذا القید له مدخلية فی السبب.

- ۹- رساله فی حجية الظن (۱۵۲ پ-) گویا از همو .
- آغاز: لایق قدانعمد الاجماع علی ظاهر الکتاب والظن المستفاد منه .
- انجام : قوم مذموا من اداء الزکوة .
- ۱۰- الفوائد الحائریة (۱۵۷ پ - ۲۲۴ ر) از آقا محمد باقر بهبهانی در ۳۶ فائده که در کربلا نوشته است (حقوق ۳۵۰) .

۲۸۱۳

لستعلیق سده ۱۴ ، عنوان ششگونی ، یادداشت ۱۴۶۲ در آخر همت .
 ۱۴س/۵×۶/۵ ۱۴/۵۳۲۲۰۰ ۴۰×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریبی مفتوایی

گلشن اسرار

از حاجی محمد کاظم گلبن کازرونی شیرازی در سه مجلد بنظم و نشر در عرفان :
 جلد یکم در بیان عقاید بزرگان (ص ۴ - ۱۱۲) دوم در شناخت سالک و بیان سلوک
 (۱۱۳ - ۳۴۲) سوم در بیان آداب مرید بامراد (۳۴۳ - ۴۳۸) دد هاشم ص ۴۲۰
 رباعیاتی است از او و سرگذشت او در ص ۴۳۶ - ۴۳۸ هست .

آغاز:

بنام نامی حی یگانه
 خداوندی که او بشکافت دانه
 منزله ذاتش از قید صفات است
 صفاتش در حقیقت عین ذات است

انجام :

و گرنه آب صدقش نیست در جام
 بغیر از افتری اضغاث احلام

... میان ما و آن مردخوش آیین

کنند عدل خدایسی حکم آیین

حمعسق وتمت کلمة ربك .

۲۸۱۴

نسخه مدد ۱۱۰۹، عنوان شنغرف . نسخه يك صفحه و نیمی پیش از سرگذشت محمد بن الحسن خراعی
است و میرسد بپایان قسم ۲
۲۷س/۹×۱۸ ، ۳۸۴×۱۴ ، کاغذ سپاهانی . جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

و تيممة الدهر في معادن أهل العصر

از ثعالبی است (ادبیات ۵۲۵) .

۲۸۱۵

نستعلیق سید حسن بن محمد صالح حسینی در ۱۱۰۴ ، جدول زرومشکی و لاجورد ، سر لوح زرین .
۱۴س/۷×۱۴ ، ۳۱۰۵×۱۲/۴۱ ، کاغذ سپاهانی . جلد تیماج چنایی ضربی

معانی الترمذیان

ترجمه اعتقادات ابن بابویه است از محمد مهدی رضوی و بنام شاه تهماسب
چنانکه در آغاز نسخه ما آمده و نام مترجم و شاه و کتاب در دیباچه آن یاد شده و آغاز
و انجام مانند نسخه کتابخانه ادبیات (س ۲۰۱ فهرست) است .

۲۸۱۶

نسخ روز دوشنبه ۱۳۱۰/۱ج ۲۹ ، عنوان شنغرف ، جدول شنغرف و زرو لاجورد ، سر لوح زرین
۱۷س/۸×۱۵ ، ۵۲×۱۴/۴۱ ، کاغذ فرنگی . جلد تیماج عنا بلی ضربی وایی

در آثار المحققین

از محیی الدین میرزا محمد حسین بن میرزا محمد کاظم رونق علمی شاه بهمی
کرمانی در گذشته ۱۲۲۵ یا ۱۲۳۰ (طوس ۴: ۱۳۴ و ۲۴۰ - ف ۴۹۱ - طرایق ۲: ۹۲)
در چهار باب و خاتمه مانند نسخه ش ۲۸۳۱/۱.

۲۸۱۷

نسخ هدایت الله بن محمد هادی مرودشتی در ۱۲۹۹ نوشته از روی چاپ ۱۲۸۵، جدول شنگری
وزرومشکی ولاجورد.

۱۹س ۸×۱۶/۵، ۱۱۴×۱۴/۵×۲۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز درون بنفش

گیله و درینه

از ابن مقفع و عربی است.

۲۸۱۸

شکسته استماعی سده ۱۲ در متن و هامش، در صفحه عنوان آمده « دیوان وحید و کلیات آثار
وحید - میرزا محمد طاهر وحید »، در صفحه عنوان چهار بند شعر فارسی است و توانا از عالی در ماده تاریخ
مرگ نواب در پایان دو صفحه شعر فارسی است ارشید ا
۱۵س ۶×۱۲/۵، ۱۲۲×۱۴/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی

دین از

از میرزا محمد طاهر وحید منشی قزوینی مورخ در گذشته نزدیک ۱۱۲۰ است.
تخلص وحید در پایان غزلها هست و آنها را ترتیبی نیست و در پایان چند ترجیع است
و چند رباعی (سپه ۲: ۶۹۹ - مجلس ۳: ۶۱۷).

آغاز:

چو ریگ بادیه درد دلم حساب ندارد
 اگر بکوه رسد ناله ام جواب ندارد
 هزار جان بدراید زخانه چون بدر آیی
 در آمدی که ترا هست آفتاب ندارد

انجام :

گر مهر علی بود کسی را بسرشت
 وانگاه بود همیشه در دیو کنشت
 گر زانکه بر نندش سوی دوزخ بمثل
 جا گرم نکرده می بر نندش بهشت

۲۸۱۹

تستعلیق عبدالصمد بن علی اصغر تبریزی در روز دوشنبه ۱۹/۴/۱۴۱۲ در ش ۱ و مورخ روز یکشنبه
 ۲۴ صفر ۱۴۱۲ در ش ۲، در متن و هاشم نوشته شده .
 ۱۷/۵×۱۲، ۱۴۳×۲۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی مقوایی

«بچشمی درک»

۱- دیوان (۲ پ - ۶۱ پ) صدر الممالک آقا میرزا نصرالله نصرت علی شاه
 اردبیلی نعمه‌اللہی در گذشته ۶ محرم ۱۲۷۱ تخلص اوهم در آن آمده و بیشتر مرثیه
 خاندان پیامبر است و غزل است و رباعی‌ها در باره فرزند خود و مثنوی در باره خوابی
 که میرزا تقی علی آبادی صاحب دیوان دیده است و شانزده بند بر روش محتشم .
 (طرائق الحقائق ۳ : ۱۰۸ - دانشمندان آذربایجان ص ۳۷۵ - مجمع الفصحاء

آغاز:

بغاك گلشن از زلفت مگر افشاندۀ ای دلها
 كه شكل دل همی روید بگلشن غنچه از گلها
 بگلشن دل نیاساید غم از دل هیچ نزداید
 كه رهرو تا وطن ناید نیاساید بمنزلها

انجام:

تا بود ناصواب خطا کرد آسمان
 این ظالم بی حساب کجا کرد آسمان
 ۲- دیوان (۶۲ پ- ۳۱۸ پ) مولی حسین دخیل مراغه ای (سده ۱۳) که مرثیه حسین
 (ع) و خاندان او است بترکی (ذریعه ۹: ۳۲۰) نخست تعزیت قاسم بن حسن (ع) است در ۱۷
 مجلس و سپس تعزیت حسین بن علی (ع) است در چندین مجلس تخلص او هم در برخی
 از بندها هست.

آغاز:

گلور بویه جلسه بر تشنه لب جوان داماد
 ده آب فرات کیمی کوز ماشین روان داماد

انجام:

روضه حیات جانوه جان دوست کزیدور
 ترك الله جان ویرنجه بوجان کلامدور

مجموعه

۱- مقامع الفضل (ص ۱ - ۲۸۹) از آقا محمدعلی کرمانشاهی (۱۱۴۴-۱۲۱۶) که در آن از مجلسی دوم و آخند ملا محسن کاشی و محمد باقر سبزواری و میرداماد یاد کرده و مجلسی یکم رانیا و مجلسی دوم رادایی خود میخواند (ص ۳۶ و ۵۰ و ۱۴۴) او در آن حدیقه الشیعه را از ارادبیلی میداند (۶۶) و میگوید که آخند ملا محمد باقر قمی در ملاز الاخیار و حر عاملی آن را از او میداندند. ارجوزه طیبی ابن سینا (ف ۲۴۲۰) در آن هست. (ص ۱۱-۱۷)

در آن از سال ۱۱۱۸ (ص ۲۰) و از معتزك الاقوال فی احوال الرجال خود او (ص ۹۶) یاد شده است (حقوق ۲۰۳ - مصفی ۳۱۱).

۲- ترجمه فقه النساء (۲۹۲ - ۳۵۲) درباره احکام فقهی زنان است. آغاز: بسم الله الحمد لله المتفضل المنان الرحيم الرحمن المنان على كل خلقه... اسا بعد معروض میدارد... که بعضی صلحا... از این قلیل البضاعه التماس نمودند که رساله ای نوشته شود در بعضی احکام زنان. انجام: یارب دین جان و بر ایمان زند. والحمد لله تعالی... الطاهر بن المعصومین.

تستملیق سده ۱۳. عنوان و نشان شنترقی .
۱۵×۹ ، ۳۱۰۰×۲۱ ، کاغذ فرنگی ، جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی .

فرهنگ

از حسین وفایی که در ۹۳۳ سال چهارم پادشاهی تهماسب صفوی از روی صحاح الفرس محمد هندو شاه منشی و معیار جمالی شمس فخری و فرهنگ شیخ شمس الدین

محمد کشمیری (ادبیات ۳۷۰ ر ۳۷۱) ساخته و در بیشتر جاها شعرهای خود را گواه آورده است. (دیباچه برهان قاطع چاپ معین ص ۷۴- دیباچه جلدده فرهنگ نظام ص ۵۱) نزدیک به ۲۴۲۵ واژه در آن هست و ۲۵ باب دارد بترتیب حروف آخر و ۴۵۱ فصل دارد.

آغاز افتاده: کشمیری تسوید کرده بود باز نمود و اکثر این لغات از صاحب اللغة محمد بن فخر الدین هندو شاه است.

انجام نانوشته مانده: فصل سیم حرف پی سی و هشت لغت است پاتله و پاتیله دیک حلوائی را گویند... دلاکانه درم سنگ باشد که شیرازیان آن را پاسنگ ترازو گویند (از باب ۲۳)

۲۸۲۲

نستعلیق سده ۱۴.

۱۳×۱۴، ۳۲۱۶، ۲۱×۱۴، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تر یاکی

نور الانوار

بفارسی در مرثیه و مقتل حسین بن علی (ع) است از خطایی که میخواست فضایل الانوار در چهارده دفتر سازد و نتوانست و این یکی را نوشته است (دیباچه) شعرهای خود او هم با همین تخلص در آن هست نام مؤلف و کتاب در دیباچه دیده میشود در آن از حدیقه الشیعه یاد شده است. شاعر شاید همان خطایی باشد که در ذریعه (۲۸۹:۹ ش ۱۷۸۱) آمده است.

آغاز افتاده: این دیواری آبدار در پایه منزلت و افتدار.

انجام افتاده: که آنچه گفتم زیاده بر آنست (در حدیث مختار).

نستعلیق سده ۱۲، عنوان و نشان و متن شنغرف .
 ۲۳س ۱۰×۱۶، ۱۷×۱۴۳، کاغذ فرنگی، جلد تیماج مشکی عطف قهوه‌ای

شرح السلم المنورق فی علم المنطق

از عبدالرحمن اخضری جزایری و شرحی است بر منظومه منطقی که خود او
 در ۹۴۱ در ۲۱ سالگی سروده است (چلبی ۲ : ۳۰ - معجم المطبوعات ۴۰۶)

نستعلیق حاج شیخ محمد سلطان المتکلمین، نشان شنغرف .
 ۲۴س ۱۴×۱۸، ۷۵×۱۷۳، کاغذ فرنگی - جلد پارچه‌ای

گرد آورده همین سلطان المتکلمین است و در آن بخشی از ترجمه البلد الامین
 تألیف محمد باقر بن اسماعیل حسینی خاتون آبادی زواری سپاهانی که برای شاه سلطان
 حسین صفوی ساخته است (ذریعه ۴: ۸۴) و عباراتی درباره پیدایش آیین وهابیه و بندی
 از عجایب الآثار جبرتی را آورده و در نیمه دوم آن سرگذشت زینب دختر علی (ع) را
 گذارده است .

نسخ و نستعلیق یکشنبه ۱۹ج ۱۲۹۴ از روی نسخه پسر فیض علم الهدی مورخ ۱۲۹۰ و نشان
 شنغرف .

۱۶س ۸×۱۴، ۵۴×۱۴۳، کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج سرخ ضری

مجموعه ۵۹

- ۱- الكلمات المضمونة (۱ پ - ۲۷ ر) عبری و در توحید است و از فیض کاشانی و عنوانهای آن فصل و وصل است و آنرا در ۱۰۹۰ ساخته و نزدیک به ۸۰۰ بیت است (فهرست فیض در محجة البیضاء جلد ۲ ص ۱۱ و ۲۸ و ۴۰) .
- آغاز: بسمله . الحمد لله الواحد القهار ... فیقول ... محسن بن مرتضی ... هذه رموز عرفانیة و اشارات فرقانیة الى تحقیق التوحید و مراتبها .
- انجام : و تاریخ ختمها ختمی (۱۰۹۰) .
- ۲- الكلمات المخزونة (۲۸ پ - ۵۳ ر) عبری و فارسی از هموو گزیده ایست از کلمات مکتونه او که در ۱۰۸۹ ساخته و نزدیک به هزار بیت است (فهرست فیض در دیباچه محجة البیضاء جلد ۲ ص ۱۱ و ۲۸ و ۴۰ - ملی ۱۳۵:۲) :

{ } { }

نسخ عربی سده ۱۱ و ۱۲ در متن و هامش ، عنوان و نشان شناسی .
 ۲۳ ص ۹/۵ × ۱۵/۵ ، ۲۱ × ۱۵۳۱۰۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی مقوایی

پنجنگ

شعرهای عربی است که آوردۀ محمد بن صالح هلالی که در ۱۰۶۲ میزیسته است . نخست قنایندی است بترتیب تهجی قافیه ها و شعر خود او و حسن بزرینی و قیس اطمی و جمال الدین ابن مطروح و بسیاری از شعرای عربی زبان دیگر از قدیم و جدید . در هامش نسخه عبارات منثور است و از آنها است نامه تیمور بر برقوق عبری (ص ۸۰) .

آغاز: حرف الهمز .

ابت الوصال مخافة الرقباء

و انتك تحت مدارع الظلماء

انجام افتاده :

و لقد جهدت فلم اجد له شاستی

غير الوصال من الصدود مخلصا

۲۸۲۷

لسخ محمد صادق شیرازی در سده ۱۳ ، عنوان شنگرف ، خط شیخ مرتضی و محمد حسین حسینی (بامهر او) در آغاز کتاب و خط حاجی ملاعلی کنی در آخر کتاب و اجازه باخوند ملاعلی بخت و مهر مؤلف در پایان نسخه دیده میشود ، حواشی دارد از انصاری ، یادداشت مورخ ۳۶ رجب ۱۲۹۴ در صفحه عنوان هست ، نسخه طهارت است تا احکام حیض و استحاضه و نفاس .

۷۱س ۸×۱۵ ، ۱۵۱/۵۳×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

نیجات الایمان فی بنی المایان

از شیخ محمد حسن بن محمد باقر سپاهانی .

۲۸۲۸

تستعلیق سده ۱۳ و ۱۴ ، عنوان و نشان شنگرف .

۱۶س ۸×۱۶ ، ۱۶۹/۳×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ، شکی

سحر الزمان فی فتن الزمان

از مولی صفی علی بن حسین کاشفی در پنج مقاله هر یکی پنج باب و هر بابی

دوازده فصل . نام کتاب و فهرست مقاله ها در آغاز هست (ذریعه ۶ : ۳۹۲) .

آغاز: بسم الله ... الحمد لله الذي انزل الكتاب مشتملا على غرائب الخواص

حروفه و کلماته... اما بعد چنین گوید . . . علی بن الحسین الواعظ الکاشفی المشتبه
بالصفی ... که این رساله ایست کثیر الفوائد .

انجام افتاده و میرسد بفهرست باب پنجم و هشت برگ پایان نسخه ما هم گویا
از همین کتاب باشد .

۲۸۲۹

نسخ رجب بن محمد قاضی درزی جبله یمن در نیمه محرم ۱۰۰۷ عنوان و نشان و رقم و جدول ششگرف
درش ۴ ، ش ۱ هم همین گونه و به همین خط است ، یادداشت محمد زمان تبریزی مورخ ۱۰۹۷ که نسخه را در
شاهجهان آباد ب چهارروپیه خریده و یادداشت سالم بن بدر بن سالم سمولی عادی مورخ ۱۰۸۰ در ۳ ۱۱۹
هست .

۲۳×۱۶ ، ۱۴۱×۵/۱۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی نخودی - جلد تیماج مشکی درون سرخ

مجموعه ۵۹

۱- القواعد الاصولیة فی الاشکال الرملیة (۶۵ ر - ۱۱۸ پ) در یک مقدمه و پنج
و یک خاتمه است و رسوم کتاب جدولهای رمل است .

آغاز: الحمد لله رب العالمین وصلواته علی نبینا .. اما بعد فقد سألنی من اتشرف
بخدمته .. ان اصنع له مختصرا فی علم الخط .. و سمیته القواعد الاصولیة فی الاشکال
الرملیة .

انجام : صفة المسجد .

۲- علم الفلك (۱۱۹ پ - ۱۴۱ پ)

آغاز: بسم الله . کتاب فی علم الفلك و هوستون بابا الباب الاول فی معرفة حساب
الجمال .

انجام : وفی درج العرض .

نستعلیق عبدالصمد بن حسین بن محمد شوشتری در ۱۴۷۹ - ۱۴۸۱ - ۱۴۸۹ در سپاهان در مدرسه جده ، نشان شنگری ، در ص ۹-۱۰ بندیت درباره خوشنویسان و برشمردن آنها، ص ۴۴ درباره کتابهای جفر است.

در ۴۷۶-۴۷۷ بندیت در تفسیر حدیثی از معانی الاخبار از آقا محمد باقر بهبهانی، در ص ۴۰۶-۴۱۴ بندیت درباره شعور اشباء عبری، فهرست رساله ها در صفحه عنوان هست و فهرستی هم بخط باستانی را در آغاز گذارده شده است ، پراکنده های فراوانی در این نسخه هست.
۱۷س ۹×۱۴ ، ۱۶۳۲۰۰-۴۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

در مجموع

۱- رساله در معرفت و حالات نبض (۷-۱) گو با از عبدالصمد شوشتری نویسنده نسخه ما .

آغاز: فصل در بیان بعضی از حالات نبض بدانکه نبض حرکت شرائین را خوانند .

انجام : خون آورده متعفن گشتی والله اعلم بالصواب .

۲- ترتیب الطب (۱۰-۱۱) از ابقر اطو عربی (ف ۷۰۲).

۳- رساله فی الفصد (۱۵-۲۲) از ابوبکر محمد بن زکریا رازی (مجلس ۴: ۲۵۲)
نسخه ترجمه فارسی آنست.

آغاز: چنین گوید فاضل محمد زکریا الرازی رحمه الله که خواستم تا پیدا کنم منفعت رگ زدن را که کرا بیشتر باید زدن و کرا کمتر.

انجام : تا آماس نگیرد و ریش نشود .

۴- رساله فی الفصد (۲۳-۳۳) از ابوالحسن علی بن محمد گرگانی فصاد و در چند فصل است .

آغاز: بسمله. شکر و سپاس خدای را ... که [...] جهان است و آفریننده جانوران ...
 چنین گوید ابو الحسن علی بن محمد الجرجانی الفصاد که چون طبیبان و فسادان را
 تأمل کردم کارهای ایشان بی ثمر دیدم و کارهای دشوار بردست گرفته بودند ... پس ...
 واجب بود این مقاله ساختن ... و مقالتی دیگر هم درین فن بشهری کرده ام آن را
 دراز است این ازان مختصر کردم .

انجام : وعلت اندران تضویدید آید که بدو منسوب بود والله اعلم و احکم .
 ۵- رسالة فی الوقف (۳۵ - ۳۸) گویا از عبدالصمد شوشتری و آداب وقف در
 آیتهای قرآن در آن یاد شده است در آن از ادلة القاری نقل شده است
آغاز: بدانکه س وقف هر دو علامت سکتته اند .
انجام : و طویل خوانند .

۶- رسالة تعیین المخالفین عن امیر المؤمنین (۳۹ - ۴۲) روا بودن لعن و نفرین
 بر مخالفان و دشمنان علی در آن روشن شده است و جز نفحات الالهوت کر کی (طوس ۴: ۲۶۵)
 و گویا اینهم از کر کی باشد .

آغاز: بسمله . الحمد لله حق حمده والصلوة علی رسوله محمد و آله الطاهرين
 قد برز الامر العالی ... بتعیین المخالفین عن امیر المؤمنین ... والاشارة الی شیء من احوال
 مخالفینهم .

انجام : و معرفة استحقاقهم الطعن و اللعن علی السنة اهل الايمان الحمد لله
 رب العالمین وصلوته علی سیدنا محمد و آله الطاهرين برحمتك يا ارحم الراحمین .
 ۷- قانونچه (۴۸ - ۱۴۸) از چغمینی (ف ۷۹۷) .

۸- نور الهدایة (۱۴۹ - ۱۶۸) که از ملا جلال الدین محمد دوانی دانسته اند
 (ادبیات ۵۱۵) .

۹- شرح « کنت کنز مخفیا » (۱۷۰) از صدرای شیرازی است در رفع اشکال

این حدیث . شرحی دیگری بر این حدیث محیی الدین اندلسی دارد (ف ۴۶۹ - طوس ۱۰۶: ۵).

آغاز: قال شیخ محیی الدین رحمه الله اعلم وفقك الله ما يجب ويرضى ان بعض اهل العلم اورد على هذا الحديث القدسی ... اشكالا عظيما .

انجام : سبب للظهور والادراك وهو اعلم بالحقایق (من افادات صدر الحکماء و المتألهین مولانا صدر الدین الشیرازی رحمه الله).

۱۰- تفسیر سورة اخلاص (۱۷۱) افاده ای از خواجه طوسی در تأویل این سوره است بفارسی (منزوی ۴۹: ۱) .

۱۱- التبصرة فی بیان اصطلاحات الصوفیة (۱۷۳ - ۱۸۱) اصطلاحات صوفیانست از عبدالرزاق کاشانی و سپس نکوهش از تصوف و گویا از همان شوشتری باشد ..

آغاز: بسملة تحف و دعوات غیر معدود ... هدیة روح بهتر عالم و عالمیان پیغمبر آخر الزمان و بعد فهذه رسالة فی بیان الالفاظ المطلحة بین الطائفة الصوفیة وقد نص بعضا منها ... مولانا کمال الدین ... شیخ الرزاق الکاشانی .

انجام : ولا تنظروا الی من له عمامة طویل عریض وله من الاثواب اقبية سودو بیض و السلام علی من الهدی و سيعلموا الذین ظلوا ی منقلب ينقلبون انا لله راجعون

۱۲- مرآت المحققین (۱۸۳-۲۰۶) از شبستری (طوس ۴: ۲۳۹ و ۳۴۹)

۱۳- تورات (۲۰۷ - ۲۱۰) دوازده کلمه است بر گزیده علی (ع) با ترجمه فارسی

۱۴- طب النبی (۲۱۱-۲۱۸) بعربی.

۱۵- اصطلاحات صوفیه (۲۲۰) بفارسی .

۱۶- قواعد العقاید (۲۲۱ - ۲۵۶) از خواجه طوسی.

۱۷- اجوبة المسائل (۲۵۸ - ۲۶۸) پاسخ سه پرسش است یکی درباره بیتي از

خیام و یکی ادبی و یکی منطقی و سپس پنج پرسشی از خود پرسنده است .

آغاز: ... الحمد لله الذى افاض علينا ذوارف المعارف... ايها الاخ العزيز
قد ارسلت الينا الصحيفة المكتوبة فيها شزيمة من المسائل بطريق السؤال ... فخطر
بالي ان نكتب فى الجواب .

انجام : هذا ماسمع ... مع تفرق الاحوال و عدم فراغ البال والسلام على من
اتبع الهدى . تمت هذه المؤلفه قد الفتها ... فى غرة شهر جميدى الاخير من شهور سنة سبعة
وسبعين بعد المائة والالف ... وانا . . عبدالله بن ميرزا احمد الطهرانى . . وكتبت لخدمة
السيد ... الصادق عسى ان يكون لها اديه درجة القبول .

١٨- تعريف العلوم الادبية (٢٧٠ - ٢٧٤) د: بارة چهارده علم ادبى است.

١٩- فهرس العلوم ومؤلفها (٢٨٣-٢٩٧) از قبض كاشانى در هفت باب . (ديباچه

محبته ١: ٢٠ و ٣٤ و ٤٢)

آغاز: بسمله . حمدله و سلام على عباده الذين اصطفى اما بعد فهذه رسالة فى
فهرس العلوم الدينية والديتوية العقلية والنقلية.

انجام : وجوده العميم انه جواد كريم .

٢٠- رسالة فى الناسخ والمنسوخ فى القرآن (٢٩٩ - ٣٠٣) از على بن شهاب

همدانى .

آغاز: بسمله . الحمد لله حق حمده والصلوة على خير خلقه اما بعد فيقول ... على
شهاب الهمدانى ... فهذا ما جمعته من ناسخ القرآن ومنسوخه.

انجام : وسورة قل يا ايها الكافرون منسوخة بآية القتال والله اعلم بالصواب واليه

المرجع والمآب.

٢١- آداب المناظرة (٣٠٣-٣٠٤).

آغاز: بسمله ... مسئلة متعلق بعلم المناظرة وكيفية البحث مع الخصم و الرد

عليه اذا ذكرت قضية فان كان بطريق النقل فلا منع عليك.

انجام : والمعارضة مناقضة على سبيل المعارضة .

۲۲- ملهم نامه (۳۱۴ - ۳۹۵) در بیان احکام آیات ارضی و سماوی در دوازده

باب هریکی بیست و پنج فصل .

آغاز: بسمله ... از حضرت امام محمد جواد ع منقول است که چون ماه نو بینی

انجام : و توبه عبادان و زاهدان .

۲۳- رساله فی کیفیت علم الواجب (۳۹۶ - ۳۹۸) از محمد شریف کشمیری.

آغاز: بسمله ... ربنا آمنا من لدنک رحمة وهیء لنا من امرنا رشدا ... فیقول...

محمد شریف کشمیری ... ان فی کیفیت علم الواجب ... یالعمدومات والحوادث تحیر

آراء العلماء ... وقد سالت عن ذلك المولى ... شاه تقی الدین محمد النسابة ... فافاد ...

ان علمه تعالی عین ذاته .

انجام : الحديث فاحفظ هذا التحقیق فانه من نفايس الافادات التي هی بالحفظ

يليق .

۲۸۲۱

نسخ سده ۱۴ و ۱۳ ، و باید رویهم ۴۵ رساله باشد ولی ۴۸ و ۴۹ افتاده و برخی هم ناقص گذاشته شده

و ۴۴ رساله و مقاله و نسخه مانده است .

در پایان بندی از کفکول و شعرهایی ارشاد نعمة الله و حکایاتی است بفارسی

۱۸×۹/۵ ، ۲۵۰×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی

مجموعه ۹

۱- مرآت المحققین (۱-۶۶) از محیی الدین میرزا محمد حسین رونق علی شاه

(ش ۲۸۱۶) .

۲- رساله حسن و عشق (۶۵-۹۶) از شاه نعمة الله کرمانی و رساله های شماره ۳

تا ۴۱ هم از او است .

آغاز: بسمله . سیاس بی قیاس و حمد بی حد مران کنز خفارا باد که چون

روزازل واجیت دم زده: خلوت خانه در بیرون قدم زد.

انجام : صید مکن تانکنی خویش صید .

۳- مکانفات (۹۸ - ۱۲۶ آغاز افتاده) (ف ۴۴۲ ش ۵ - ریو ۲: ۸۳۳).

۴- تعریفات (۱۲۶-۱۴۴) .

۵- رساله خلوت (۱۴۴).

۶- مراتب (۱۴۴-۱۷۰).

۷- برزخیه (۱۷۰-۱۸۶)

۸- حروف (۱۸۶-۱۸۸) .

۹- تحقیقات رساله حروف (۱۸۸-۱۹۸). (ف ۴۴۰ ش ۱ - ریو ۲: ۸۳۲).

۱۰- تحقیقات (۱۹۸-۲۱۹).

۱۱- رساله هاء (۲۱۹-۲۲۶) .

۱۲- ذوقیات (۲۲۶) .

۱۳- رساله بشرح سؤال کمیل (۲۲۹-۲۳۵).

۱۴- رساله اصول (۲۳۵-۲۴۱-۲۲۹) .

۱۵- رساله عینیه (۲۴۱-۲۴۴).

۱۶- رساله وجود (۲۴۴-۲۴۶) .

۱۷- نصیحت نامه سیدخلیل (۲۴۶-۲۵۱) .

۱۸- نصیحت نامه سید نورالله (۲۵۱-۲۵۴) برای پسر پسر خود .

۱۹- نصیحت نامه برای خلیفه (۲۵۴-۴۵۸).

۲۰- نسبت خرقه (۲۵۸-۲۶۰).

۲۱- صورروحه (۲۶۰-۲۶۶) .

۲۲- رساله درتوکل (۲۶۶).

۲۳- رساله فی استعمال العلم (۲۶۶-۲۷۰) .

۲۴- رساله مظهریه (۲۷۰-۲۷۱) .

۲۵- رساله بیان خورش (۲۷۱- ۲۷۶) .

۲۶- رساله بیان نفس و نکات (۲۷۶-۲۹۰) .

۲۷- رساله بیان برازخ (۲۹۰-۳۰۷) .

۲۸- رساله نکات (۳۰۷-۳۱۹) .

۲۹- ذوقیات (۳۱۹-۳۲۲) .

۳۰- فیوضات (۳۲۲-۳۲۸) .

۳۱- مجمع الاسرار (۳۲۸-۳۳۶) .

۳۲- مجمع لطایف (۳۳۶-۳۹۳) .

۳۳- مخزن الاسرار (۳۹۳-۴۰۰) .

۳۴- رساله الهام (۴۰۰-۴۱۶) .

۳۵- اسرار حروف (۴۱۶-۴۱۸) .

۳۶- بیان اقطاب (۴۱۸-۴۲۵) .

۳۷- انعامات (۴۲۵-۴۴۶) .

۳۸- رساله هدایه (۴۴۶-۴۵۶) .

۳۹- رساله فی بیان حقیقه الفقر (۴۵۶-۴۵۸) .

۴۰- رساله حروف کاینات (۴۵۸-۴۷۳) .

۴۱- رساله بیان نفس (۴۷۳-۴۷۵) .

۴۲- تعلیق و ذیل شیخ علی حزین بر رساله وجیزه سید نعمه الله (۴۷۷-۴۹۰

نسخ درشت تر) که خاتمه‌ی است از او بر رساله وجیزه او و بدستور عمده الملك امیر خان

نعمۃ‌اللہی از راجہ ہای ہند نوشتہ است در ۱۱۵۷ (نسخہ ما از روی آن نوشتہ شدہ است).

آغاز: بسملہ. الحمدللہ وسلامہ علی عبادہ الذین اصطفی وبعد دراین اوان یکمی از اعظم دوستان ایدہ اللہ رسالہ و جیزہ ... سید نعمۃ فارسی کرمانی را ... کہ بخط مبارک وی بود بنظر رسانیدہ التماس تصحیح و توضیح آن لفظا و معنی نمود ... و خاتمہ رسالہ را بہ مقالہ ای کہ برزبان جاری شد تذیل نمود.

انجام: واین تذیل را بہمین قدر اقتصار نمودیم نفع اللہ بہ الطالبین وجعلنا وایاہم من الفائزین (نمقہ: بیمناہ ... محمدالمشتہر بعلی بن ابی طالب بن عبد اللہ اللاہجی الزاہدی ... بمحروسۃ دہلی عام ۱۱۵۷ و الحمدللہ حق حمدہ وعلی فضلہ).
 ۴۳- بیان عقاید متصوفہ در وحدت وجود و تشیع آنہا (۹۰-۹۲) کہ بندی است بفارسی (نستعلیق چلیبا).

۲۸۳۲

نستعلیق علی اکبر بن محمد ربیع آشتیانی قمی در روز شنبہ ۱۴ محرم ۱۲۵۰
 ۱۲س ۱۲/۵×۱۲/۵ ، ۱۹/۵×۱۲/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج مشکی ضربی مقوایی

دیوان

از عاشق و غزلہا است بترتیب تہجی قافیہ (ذریعہ ۹: ۶۷۳) تخلص شاعر در پایان غزلہا هست.

آغاز:

زہی مثالی کہ چون جمالت

زمانہ نقشی بستہ زیبا

بخنده شیرین ببذله شکر

بغمزه لیلی بمشوه سلمی

انجام :

کل پریشان نیست غنچه تنگ دل در بوستان

بلبل خوش نغمه یکدم میسرودی کاشکی

ماه که بیمهرش که از وی هست استغنا گذشت (؟)

ناله ای با ناله عاشق می شنودی کاشکی (؟)

۲۸۳۳

نسخ عربی سده ۱۱ و ۱۲، عنوان و نشان شغرفی، باحواشی رضی الدین محمد طیب، مالک نسخه: اووپرش محمد مؤمن و محمد صالح طیب اردبیلی، نسخه را محمد شفیع حسینی نایب صدارت و شریعت وقف کرده بود ۱۱۰۰ و اندی، یادداشت صدر الاسلام محمد حسینی خاک خرابات که در ۱۳۴۷ سواهی باین وقف میدهد در آغاز هست، شعری عربی مورخ ۱۰۲۸ در پایان هست نیز شعرهای فارسی آقا محمد جان قدسی و میر صفی تبریزی، نسخه از باب چهارم است

۱۹ س ۱۴ × ۲۴ ، ۳۲۷ × ۲۴ ، کاغذ بغدادی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

تذکرة اولی الالباب والجامع للعجب العجائب

از شیخ داود انطاکی است (ف ۶۴۴۷).

۲۸۳۴

نسخ سده ۱۱، متن زیر خط سرخ، عنوان و نشان و شکل شغرفی، نام مؤلف را در دیباچه پاک کردند و نوشتند «حبیب الله» در ۸ برسم آخر مقام دوم در حساب اهل تنجیم است گویا از حساب فارسی قوشجی.

۱۷ س ۱۵ × ۴۱ ، ۳۱۶ × ۱۱/۵ ، کاغذ سیاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

تنقيح المقالة في توضيح الرسالة

از شاهمير هبة الله حسنى حسيني شيرازى (حقوق ۶۵).

۲۸۳۵

نستعليق ونسخ معرب ومقابلہ شدہ از سده ۱۰ و ۱۱ ، عنوان و نشان شنكرى ، هفت برى آغاز
فونويس ، مالك ابوالقاسم بن حاجى ملاعلى رضا
۱۹س ۱۰×۱۴ ، ۱۶۰×۱۴ ، كاغذ سمرقندى - جلد تيماج حنايى ضربى مقوايى

فرو العكم و درر الكلم

از عبدالواحد آمدى است (طوس ۵: ۱۳۷ - مجلس ۴: ۱۹).

۲۸۳۶

نسخ سده ۱۰ و ۱۱ درش ۱-۵ و سده ۱۴ درش ۶-۱۴ ، عنوان و نشان شنكرى .
۱۷س ۵×۱۵ ، ۱۹۵×۱۴ ، ۲۱/۵×۱۴ ، كاغذ سمرقندى و فرنگى - جلد تيماج ترياكى درون سرخ

هجرى ۱۰۰۰

۱- رساله فى تدبير الجبلى (۱-۱۲) از ابوبكر محمد بن زكرياى رازى.

آغاز: قال ابوبكر محمد بن زكرياى الرازى تدبير الجبلى^۱ ان يوقى جميع
الاغذية التى يجمع حرارة و مرارة .

انجام: والمختلف الذى يشبه بعضه بعضا على اوجاع القلب والله تعالى اعلم.

۲- رساله فى معرفة التفسرة والبول (۱۲-۳۶)

آغاز: بسمله . حمدله ... قد كنت وعدت عند شرحى ما يحتاج الى معرفته من
الدلائل الموقوف على حقيقة العلل و طريق علاجاتها فى الكتاب المتقدم بهذا و هو
كتاب ايضا حجة العلاج عند تعذر شرح البول و النبض فى ذلك المواضع بقصدى

كان فيه من استعمال الاختصار ان افرد بشرحهما مقالة فاستوفى الكلام فى انواعهما فيها .

انجام : واذا قد بينا ما اردنا تبينه من امر البول فيكمل بانه باذن الله وارادته وناخذ من شرح النبض ان شاء الله العزيز الحمد لله وسلامه على نبيه محمد المصطفى وآله اجمعين آمين .

٣- رسالة فى معرفة النبض (٣٧-٤٨) .

آغاز: شرح معرفة النبض نبداً بعون الله وتأيدده فى شرح النبض فى هذا الباب.

انجام : فهذا فى معرفة ما يحتاج اليه من امر النبض كاف وبالله الثقة .

٤- رسالة فى حدود الامراض (٤٩-٧٤) از ابو منصور حسن بن نوح قمرى .

آغاز: بسم الله . قال احوج عبد الله الشيخ ابو منصور الحسن بن نوح القمرى انى

لكنه معرفتى بفضل علم الطب على سائر العلوم عدا الالهية ... لا ازال مفكراً فى جمع ما يقرب البعيد ويسهل المتوعر .

انجام : وطبق عليه الطبق وصارت عنقه فى ذلك التقرير ورأسه خارجاً منه والله

اعلم بالصواب .

فهرست بابها

الباب الاول فى اسامى العلل الحادثة من الفرق الى القدم .

الباب الثانى فى اسامى العلل الحادثة فى سطح البدن .

الباب الثالث فى اسامى الحميات وتوابعها .

الباب الرابع فى اسامى ما فى بدن الانسان .

الباب الخامس فى اسامى الطبائع وما فى معناها من الالفاظ و الحوادث فى بدن

الانسان .

الباب السادس فى الاسامى التى يستعمل فى المعالجات .

الباب السابع فى اسامى الاطعمة والاشربة .

الباب الثامن فى الفاظ القرابادينات .

الباب التاسع فى اسامى الاوزان والمكائيل .

الباب العاشر فى اتخاذ الاشيا التى لا بد منها كل يوم .

۵- رسالة فى الموت السريع (۷۴ - ۷۸) از ابقراطيس وترجمة ابن بطريق هما نكه

كوبند كه جالينوس آن را از گوراويافته است .

آغاز: هذا الكتاب يسمى الموت السريع هذا كتاب ابقراط الحكيم بالاسناد

الذى وجد فى قبره ترجمة يحيى بن البطريق وهو خمسة وعشرون قضية فى الموت فقال

ابقرط اذا كان وجه المريض ورم لا يوجده حس ... فاعلم انه يموت الى ثلاثة وعشرين

يوما .

انجام : ودفعه الى ميثودورس خليفه وامينه والله اعلم بالصواب واليه المرجع

و المآب .

۶- زاد المسير فى علاج البواسير (۸۱ - ۱۱۲) از محمد بن محمد بن محمد قوصونى

كه بدستور مولانا حسن بن سلمين حاكم شرعى اقليم منوفيه در چهار فصل ويك خاتمه

ساخته است .

آغاز: بسمله . نحمدك يا حافظ الصحة على هذه الابدان ويامزيل العلل والادواء

رحمة ... فيقول ... محمد بن محمد بن محمد القوصونى الطبيب . . . هذه رسالة لطيفه

محتوية على مباحث شريفة متعلق بالعلة المعروفة بالبواسير .

انجام : يتوع لتبه يفتح البواسير والله اعلم بالصواب .

۷- مجل العسير فى اقسام و علل البواسير (۱۱۲ - ۱۴۷) از محمد بن غياث الدين

شيرازى كه براى اديس بن حسن پادشاه مكه درسه فصل و يك خاتمه ساخته است .

در بيشر جاها مانند رسالة پيش است .

آغاز: بسملة . الحمد لله حمدا كثيرا لا يعد ولا يحصى ... فيقول ... محمد بن غياث الدين الشيرازي الطبيب... هذه رسالة محتوية على مباحث بما يتعلق بالعلل المعروفة بالبواسير.

انجام : وجعل على البواسير فتح افواه عروفا وسكن الوجع .

٨- رسالة الفرض في معرفة النبض (١٤٧-١٦٣) از فرج الله بن محمد طبيب.

آغاز: بسملة . حملة . وبعد فهذه لطيفة كالفرض في معرفة النبض وصفتها اجابة لبعض الاخوان .

انجام : فبعضهم صغير متفاوت قال المؤلف فرج الله بن محمد ... هدا ما اردت اثباته في هذه الاوراق من احوال النبض .

٩- رسالة الحميات (١٦٣-١٨٠) از ابقراط در عنوان آمده «رسالة حميات من معالجات ابقراط وتصنيف الشيخ ره» .

آغاز: علاج حمى اليوم و علامتها ان كانت علة هذه الحمى من حرارة الشمس ييس جلده .

انجام : و تهرب الى غور البدن ويبرد لذلك ظاهر (تمت بحمد الله . بلغ من المنتسخ الذى لا يخلو من الغلط) .

١٠- اسرار النساء (١٨٠-١٩٩) در عنوان آمده «رسالة موسومه باسرار النساء من تصانيف جالينوس» .

آغاز: سالت فينا لينيوس الملكة جالينوس ان يؤلف كتابا في اسرار النساء على ما سالته ويكتب لها غرضها في الكتاب و ان يقسمه لها قسمين ... ذكر الادوية التي تسمى البدن و ترطبه وتنعمه وتنميه .

انجام : و انياب سرطان بحرى .

١١- رجوع الشيخ الى صباه في القوة والباء (١٩٩-٢٨٤) در دو قسم و جزو: يكى در سى باب در اسرار رجال دومى در سى باب در اسرار نساء در عنوان آمده كه از شيخ داود

مصری است. فهرست بابها در آغاز هست و آشفته مینماید و در خود رساله عنوان و الباب الثامن عشر فی الخواص المعینة علی الباء، دیده میشود. رساله ای بهمین نام در دو جزو هر يك سی باب از مولی احمد بن سلیمان (ابن کمال پاشا) در گذشته ۹۴۰ که برای سلطان سلیم عثمانی ساخته است یاد شده که در عنوان بابها بار سالة مایکی نیست ولی در آغاز با آن یکی است (چلبی ۵۳۵: ۱، آ ۵۰۰، ۲۲۶).

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی خلق الاشیاء بقدرته و اتقنها بلطیف صنعه

انجام : فینبغی ان یدمنه من (ناقص).

۱۲- رساله الربو وضیق النفس (۲۸۶-۲۹۲) از شیخ داود مصری (عنوان).

آغاز: فی الربو الربو ثلمة ای حادثة فی الریه .

انجام : و علاجه علاج تلك الاورام علی ماسیجیء ان شاء الله تعالی .

۱۳- الرساله الشهابية فی الصناعة الطبیة (۲۹۲-۳۸۸) .

آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی خلق المخلوقات بقدرته و علم الانسان مالم یعلم

بحکمته ... و بعد فهذه رساله فی الصناعة الطبیعة الفت برسم الخزانة العالیة المولویة

الاجلیة المحز میه خزانة مولانا و سیدنا شهاب المله و الدین احمد بن عیسی صاحب

المحرسة . . وهی تشتمل علی نکت و نوا در من امر المعالجات . . و اهمیتها بالرسالة

الشهابیة فی الصناعة الطبیة و فهرست ابوابها ثمانین بابا .

انجام : فلیس ینفعنی علمی ولا عملی .

۲۸۲۷

نسخ درشت و نستعلیق ریز خود شاعر در سده ۱۳ در متن و هامش ، عنوان و نشان شناسی

۱۴س ۱۱/۶ ، ۱۴۲۱۴/۱۱ ، ۱۶/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى درون سبز

دیوان

از حیران یزدی و غزل است و ترکیب بند و قصیده و رباعی و مثنوی نزدیک ۳۱۹۰ بیت.

(ذریعه ۲۷۲:۹ - مجلس ۳:۲۶۸).

در آن شعرها ایست درباره درد چشم خود او (۹۷) و مدرسهٔ مصلى صفدرخان (۹۶)
و مصباح کفعمی (۹۳) و ستایش هلاکومیرزا (۱۶۴) و طرازیزدی شاعر (۱۸۱) و کتاب
وصاف (۱۸۲) و تاریخ تولد پسرش در ۱۲۵۸- (۱۹۶).

۲۸۳۸

نسخ محمود بن حسین گرّین در چاشت روزیکشنبه ۴۴ج ۸۱۴/۱ درش ۴ که از آغاز ناقص و از نیمهٔ
دوم باب ۴ مقاله یکم را دارد، ش ۱ تاریخ ندارد و بهمین خط است، درش ۴ که نیمهٔ دوم کتاب است هم
نام او را دارد با تاریخ ۷۱۴ و حاشیه دارد با نشانه «م»، ش ۴ نیز حواشی دارد با نشانه «ه» نسخه از ص
۴۸ است ناص ۱۴۲، درص ۶۲ شعرهای فارسی است، درص ۶۴ و ۶۴ بندیت در هندسهٔ بعرى
۱۶س ۱۴/۵ × ۱۱۳/۴۸، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج ضری مقوایی

مجموعه

۱- المختصة المرشدية فی القواعد المنطقية (۲۹-۳۱) رسالهٔ کوتاهی است بر روش
متاخران.

آغاز: دلالة اللفظ على تمام مسماء مطابقة كدلالة البيت على مجموع الجدار
والسقف.

انجام: لم يلزم كونه في الماء وليس في الماء (تم المختصر المرشدية في القواعد
المنطقية بحمد الله وحسن توفيقه بمحمد وآله).

۲- الملخص (۳۳-۶۲) از چغمینی.

۳- تلخیص المفتاح (۶۵-۱۲۱) از خطیب.

۲۸۳۹

نسخ محمدحسن بن محمدعلی در خیوشان روز دوشنبه ۱۶ رمضان ۱۲۲۱ در ش ۱ ، ش ۴ مورخ روز سه شنبه ۱ محرم ۱۲۲۰ ، ش ۶ مورخ ۱۱ محرم ۱۲۲۱ ، ش ۷ مورخ روز آدینه ۱۴ محرم ۱۲۲۱ ، ش ۸ مورخ ۱۶ محرم ۱۲۲۱ ، در ۱۱۴ ر - ۱۱۵ ر خبراست بفارسی ، در ۱۱۶ پ - ۱۲۱ ر حدیث است ، ش ۱۴ مورخ روز آدینه ۲۸ محرم ۱۲۱۳ و حواشی دارد و شعرهایی دیگر در تجوید در هاشم و پایان آن هست ، ش ۱۴ همان و بیاچه است ، عنوان و نشان شنگرف .

۱۷ س ۱۰ × ۱۶ ، ۱۶۳۹ × ۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی گرد مشکی درون زرد و

مقوایی

مجموعه

- ۱- الاعتقادات (۱ پ - ۲۵ پ) از ابن بابویه .
 - ۲- الفخریة فی معرفة النیمة (۲۶ ر - ۳۵ پ) از حسن بن مطهر حلّی .
 - ۳- اصول دین (۳۶ ر - ۷۶ پ) از مولی احمد اردبیلی است .
- آغاز افتاده : و این قسم را واجب می گویند و عرب آن را الله میگوید و عجم خدای .

انجام : مانند ش ۸/۸۷۸ دانشگاه (ف ۵۷۷) و ش ۳۹ و ۳۵۱ طوس .

۴- طب النبوی (۷۷ ر - ۸۰ پ) .

۵- الذمیه (۸۱ پ - ۸۹ ر) منسوب با امام رضا .

۶- هزارویک مسئله (۹۰ پ - ۱۰۴ پ) که حدیثهای نبوی است .

آغاز: بسمله . حمدله ... در خیر است از حضرت سید کائنات محمد مصطفی ...

که روزی در مسجد نشسته بود .

انجام : باین درست باز گشتند .

۷- خواص نادعلی (۱۰۵ پ - ۱۰۷ ر) سی و هشت خاصیت برای آن بر شمرده

شده است .

آغاز: بسمله . وبه نستعين . الحمد لله افاض الارواح من القدم ... اين رساله ايست مشتمل از بعضی خواص و اسرار اين کلمات التامات .

انجام : از شر دشمن ايمن گردد ان شاء الله تعالى .

۸- قصه ادهم درویش (۱۰۷ پ - ۱۱۴ ر) همان داستان ابراهيم ادهم .

آغاز: قصه ادهم درویش با وزير ادهم پادشاه و دختر پادشاه که اسم دختر مهرافروز است . بسمله . حمدله . اما بعد راويان اخبار و نوافلان آثار آورده اند که در بلاد خراسان وزیری بود که او را ادهم وزير می گستند .

انجام : الحال پادشاهی ابراهيم ادهم در اینجا مشهور است .

۹- تفسير الفاتحة والاحلاص والقدر (۱۱۵ پ - ۱۱۶ پ) بفارسی از ملا محمد

طاهر .

آغاز: اعوذ بالله ... گویی که پناه می برم بخدا .

انجام : بر اهل جور و ظلم و فاسق و فاجر .

۱۰- رساله نکاح (۱۲۲ پ - ۱۲۵ ر) از فاضل خراسانی (بنوشته باستانی) .

آغاز: بسمله . حمدله ... بدانکه باید دانست که لفظ نکاح و تزویج را متعدی

میکنیم .

انجام : مجموع شد هفتاد و دو .

۱۱- لؤلؤیه (۱۲۶ ر - ۱۳۰ پ) از سید ابوالقاسم قاری که در زمان شاه عباس دوم

در تجوید و قرائت بسال ۱۰۶۱ ساخته است . در آن آمده « لؤلؤیه عقد آن نظم لآلی (= ۱۰۶۱) نام و سال » نام ناظم و شاه در آغاز هست .

آغاز:

ای کلام از انتظام نام ذات در نظام

وی ز شهد شکرین شکر ت زبان شیرین یکام

۱۹۸۴

انجام :

بعد از اهدای دعای ازدیاد عمر شاه

روح ناظم را بحمد و سوره ای یاد آرگاه

جامع این رساله و ناظم

خادم قاریان ابوالقاسم

مولدش مشهد امام رضا

برضا نیست در دکن برضا

۱۲- معالم الدین (۱۳۱-۱۳۹ ر) از ابو منصور حسن عاملی .

۲۸۴۰

نستعلیق سده ۱۰ ، جدول زرو مشکی و ششگری و لاجورد با سر لوح ، انجام در رباعیات افتاده .

۱۴ س ۸ × ۱۴ ، ۱۹ × ۱۳۳۸۶ ، کاغذ سمرقندی ، متن و حاشیه و رنگارنگ - جلد تیماج مشکی عطف

قهوه ای .

دیوان

از حافظ شیرازی است .

۲۸۴۱

نستعلیق شاعر ، جدول مشکی ، تاریخ تولد ۱۲۸۳ و ۱۲۸۶ در صفحه عنوان هست .

۱۵ س ۷/۵ × ۱۵ ، ۲۰/۵ × ۱۳۳۴۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی

بهار و خزان

دیوانی است از منظور احمد بن محمد رضای خوانساری در سو گواری و منقبت

خاندان پیامبر آمیخته با داستان یوسف و زلیخا .

در آغاز نسخه ما آمده «المجلد الثالث من مجلدات تذکرة المصائب فی المناقب
والمصائب من آل ابی طالب وهو الموسوم بالفارسیة بهار و خزان من مؤلفات و الممتلكات
اقل الذرات احمد بن محمد رضا الخونساری المتخلص بمنظور» (بخط و مهر شاعر).

آغاز:

حمد بیحد مر خدا ای را سزا است
کوبری از صفات ناسزا است
خالقی کز کاف و نون کرده عیان
سطح ارض و طارم هفت آسمان

انجام:

فرس (۴) بود سازم بیان آن داستان
از برای عاشقان صادقان

۲۸۴۲

نستعلیق - ۱۳ ، درص ۵۸ - ۵۹ شعرها است بحر بی از امام زمان بنقل الرشید احمد احسائی
از پدرش .
۳۲ س ۱۰ × ۱۶/۵ ، ۴۱ × ۱۵۳۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

مجموعه ۵۹

۱- رساله در رد عقاید صوفیه (۱ - ۴۶) گویا از میرزا محمد اخباری است
بفارسی .

آغاز افتاده : اتحاد است ثانی صیرورت شی است بشیء دیگر بطریق استحاله.
انجام : بانوار الحکمة و الیقین بحق محمد و آلہ الطاهرین سلام الله علیهم
اجمعین .

۲- رساله در رد وحدت وجود و توجه صوفیان در نماز و دعا بمرشد (۴۷-۴۸) گویا از همو .

آغاز: بسمله . بعد از اتمام رساله عقاید و تزییف آرای متصوفه ملاحظه متفطن شدم که در بعضی السنه وافواه افتاده است که اهل ذکر صورت آن شخص صاحب اجازه را در خیال خود نگاه میدارند .

انجام : تفکر نمایی در هر باب حق بر شما ظاهر میشود والله یهدی . اولاً و آخراً انتهی ما اردنا نقله من کلماته و باین ختم می نمائیم رساله را (تمت ۱۲۳۹) .

۲۸۴۲

نستعلیق بخط محمد یوسف حسینی است در روز آدینه ۲۹ محرم (۲۹ خرداد) ۱۱۶۵ ، آغاز افاده است .
سطر چلیپا ۱۶×۹ ، ۴۵×۱۲ ، کاغذ رنگی - جلد تیماج مشکى .

بیتفکرت

شعرها ایست از عندلیب و در آن آمده که در ۱۱۶۰ برای شغل علمداری و صاحب جمعی از طرف نادرشاه خواسته شده و چون کم آورد شاه دستور داد که چشمش را بکنند و او را بشهر ساری بفرستند و او تا مرگ نادر در آن شهر میزیسته است (س ۳) .

نیز شعرهای از مجذوب بنام شاهراه نجات و از کلیم و داستانی درباره موسی .

۲۸۴۳

نستعلیق مؤلف .

۱۲×۷ ، ۱۲×۱۱ ، ۱۷/۵×۱۱ ، کاغذ رنگی - جلد تیماج مشکى ضری مقوایی

دیوان

از سید رضای فروغ که میگوید ده هزار بیت قصیده سروده ام (ص) رویهم
نزدیک بسه هزار بیت شامل :

۱- منظومه فضل (۱-۸۶) چنانچه خودش نامیده است (ص ۴۳۴).

آغاز:

ستایش خداوند معبود

که از جود آورد موجود را

بفضل حقش فضل نام

که باشاهمه ذاکر فضل امام

.....

روایت کند ناظم این کتاب

فروغ سخن پرور نکته یاب

که چون از قصاید مراده هزار

بفضل خدا آمد اندر شمار

در ص ۷۷ هم آمده: « فروغ که از بس بعصیان درم »

انجام :

فروغ آن چنان مایل روی اوست

که عشاق مشتاق دیدار دوست

جمال ازل کیست غیر از علی

شه لم یزل کیست غیر از علی

۲- ساقی نامه (۸۷-۱۹۸) .

این دورا گویا او میخواست « الدرر المنظومة » بنامد .

آغاز:

بیا ساقی ای مونس دوستان

بزن خیمه اندر سرا بوستان

که فصل گل ولاله و عیبر است

ز گل بوستان اخضر و احمر است

انجام :

دل از خواندن شعر من شاد کن

پس از مرگ با رحمتم یاد کن

فروغ نگارا بمهر علی

بکن عیش و بگذر بمهر ولی

تمام شد ساقی نامه و توفیق نظم مثنوی را از جناب اقدس ولایت مآب... میخواهم

امید که مرا نیز بدوستان بخشند و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد ...

المیامین .

۳- مثنوی هفت بزم (۲۰۱-۲۳۸) .

آغاز :

آنچه بخشد جان عالم را سنا

هست من معبود را حمد و ثنا

زان سپس باید نمودن ابتدا

هم بنام ابتدای ما سوی

.....

کوز الطاف تو حالی کرده عزم

داستان راند همی از هفت بزم

انجام :

ای فروغ روی آن ماه تمام

ختم کن این خوش سخن را و السلام

دل دوستان از محن دور باد

سر دشمنان از بدن دور باد

تمت کتاب الدرر المنظومه والمثنوی بید مؤلفها ... سید رضا المتخلص بفروغ

فی اربعة عشر من شهر ربيع الاول سنة ۱۲۹۶ هـ الهجرة ... الى يوم البقاء .

۲۸۴۵

تستعطق سده ۱۳ و ۱۴ . ش ۱ حواشی دارد، در ص ۸۷-۱۱۸ پراکنده های نظم و نفاست و پس

از ش ۲ هم پراکنده ها است و در پایان ترجیع بندها قافیه است.

۱۱ س ۱۰×۱۰ ، ۱۰۲ ص ۱۰/۵×۱۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی

مجموعه ۵۹

۱ - العروة الوثقی (ص ۸۶-۱) از جلال خادم طبسی و در سلوك و طریقت است

و شعرهای او هم در آن هست .

آغاز: بسمله . حمدله . صلوة . اما بعد بر ضمیر منیر اهل دانش و ارباب بینش

واضح و لایح باد که مفرد مجرد مقید یعنی قاسم قلندر ... که یکی از تکیه داران قرچق

بند بقا و کمر بسته گان صاحب کسوت تکبند و منتشاء و فناست صدای سفید مپره ارادت

بگوش هوش فقیر بی بضاعت جلال خادم طبسی رسانید و از کجکول معرفت نواله‌ارشاد و هدایت طلبید ... از هر باب سخنی چند بخیر الکلام مرتب بر چند کلمه یاد داد مسمی بعروة الوثقی و بعد از چند سال این کلمات بنظر بی نظیر فرزند سعادت مند ابوالفتح غیاث‌الدین محمد رسید کلماتی چند با و ملحق نمود . کلمه اول در بیان توبه... سی و دویم در بیان فنا .

انجام : درین محل که سخن بفناء مطلق رسید ختم کلام واجب آمد... خداوند سبحانه و تعالی عوام و خواص را ازین مقامات فیضی کامل نصیب گرداناد بحرمة الاقطاب والاوتاد .

۲- نان و حلوائی (۱۱۹ - ۱۴۸) از شیخ بهایی .

۲۸۴۶

نسخ عبدالعلی بن محمد صالح مراغی بخواش آفاءهدی (سده ۱۴)، عنوان و نشان شنغرف، درص ۴-۲ بخط معین‌العلماء خویی مورخ ۱۳۰۹ هندی است و در آن از داستان باب یاد شده است .
سطر چلیپا ۱۱×۱۶ ، ۳۴۷ ، ۱۴/۵×۲۱ ، کاغذ ، فرنگی ، جلد تیماج مشکی

زاد المسافرین

در پزشکی است از محمد مهدی بن علی نقی شریف در دو مطلب که بخواش میرزا محمد اسماعیل ساخته و در ۱۰ صفر ۱۱۴۱ بانجام رسانده است (ره آورد ص ۲۳۵ ذریعه ۱۰:۱۲ - مشار ۸۷۲) .

آغاز : سپاس افزون از قیاس از خواش بیماران و ستایش تجاوز از شوق درد مندان بلبقا نثار بارگاه طبیبی است مهربان .
انجام : ورنه سخن بسیار است .

۲۸۴۷

نستعلیق پسر فیض علم الهدی محمد از روی نسخه اصل در ۱۱۰۶ و مهرش «محمد علم الهدی علم الهدی محمد ۱۰۷۳» در صفحه عنوان هست ، عنوان و نشان شنگرف ، مهر ابراهیم بن محمد رضای حسینی مورخ ۱۲۳۱ و محمد رضای محمد صفی حسینی و محمد علی بن محمد باقر مورخ ۱۲۱۳ و محمد رضای طباطبائی در آغاز و پایان نسخه هست.

۱۷×۱۴ ، ۳۱۶۴×۴۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

منتخب الاوراد

از فیض کاشانی که بدرخواست پسرش علم الهدی محمد در سپاهان بسال ۱۰۶۶ ساخته است و گزیده ایست از خلاصه الاذکار او (مجمعه ۲: ۱۵ و ۳۱ و ۴۰).

آغاز: بسمله نحمدك اللهم على ما مننت به علينا من اجابة دعائنا ... فيقول... محمد بن مرتضى المدعو بمحسن ... قد سالني ولدي ... محمد الملقب بعلم الهدى .. ان انتخب له ما يعمل به ويواظب عليه مما يتكرر في الايام والليالي .. وسميته بمنتخب الاوراد ورتبته على ثلاثة ابواب.

انجام: وذلك في ايام اقامتنا باصفهان صينت عن الجور والظلم - وكتب الفقير الى ربه .. محمد يدعى علم الهدى ابن محمد المتحسن ... انه لما يشاء فعال .

۲۸۴۸

نستعلیق ۱۷ شعبان ۱۲۴۱ در ش ۱ ، ش ۴ مورخ شوال از محمد اسمعیل ، همه شماره ها بیک خط ، عنوان شنگرف.

۲۱×۱۷ ، ۴۵×۱۷۳/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنائی ضربی

مجموعه

۱- مناجات نامه (۲ پ - ۹ ر) از خواجه عبدالله انصاری .

آغاز: دلادرحق میکن نظرها که در راه تومی بینم.

انجام :

بنگر که چه روز از کجا آمده ای

میدان که چه میکنی کجا خواهی رفت

۲- اسماء حسنی (۱۰ پ - ۱۷ پ) هزارویک نام خداست و طالع بینی از روی

آنها با شماره آنها .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذي تخصص به الاسماء الحسنی والصفات العلیا... بدان
وفقك الله تعالى که اسماء حسنی الهی ... هزارویک نام عظام است باتفاق علمای سلف و
هر طایفه ای از ایشان آن را بنوعی جمع کرده اند از آن جمله سلطان سعید سلطان محمود
غزنوی در نوبت ثانی که تسخیر نیشابور نموده از علما و پیشوایان آنجا التماس نموده که
هزارویک نام باری تعالی جمع نمایند ... پس ایشان گفتند که این را زمانی باید دویگر
علما را جمع باید کرد باتفاق اسماء عظام را جمع نمایم پس سلطان فرمود از اطراف
علما را جمع کردند مثل ابوالقاسم قشیری وقاضی محمد ناصحی وقاضی صاعد و ابونصر
صابونی وخواجه سهل صعلوکی و ابو جعفر نحوی و ابو منصور هرروی و ابوسلیمان خطابی
و ابوالفضل سرخسی و ابو عبدالله شیرازی و ابواسحق جمشید و دیگر علما و ائمه دین در
خطه محروسه نیشابور جمع آمدند و سلطان فرمود تا خزینه گشادند و ایشان را عطا و صلّه
بسیار دادند و هر یک را وظیفه لایق تعیین نمود و ایشان بجمع آن مشغول گشتند و مدت
یکسال آن را از کتب اسلام بر توافقی الفاظ آن اسماء مرتب ساختند و بعرض سلطان
رسانیدند ... پس نسخه را بر رسم تحفه پیش خلیفه ابوالعباس فرستاد ... و این فقیر از
آن جمع ایشان و جمله های دیگر هزارویک نام عظام که اعرف و اشهر بود التقاط نمود
بر توافقی معنی و بر ترتیب اعداد مرتب ساخت .

انجام : راحم الضعفاء ۱۲۳۲ .

۳- الرفع و الدفع (۱۸ پ - ۲۸ پ) از فیض کاشانی چنانکه در عنوان رساله دیده (میشود) محجة ۲: ۱۷ و ۳۳ و ۴۶ .

آغاز: بسملة الحمد لله وسلامه على عباده الدين اصطفى .، اما بعد این رساله ایست [در] دفع آفات و رفع بلیات از خود و مال خودمان و اطفال بقرآن و دعا و عوذ و ورقی و علاج و دوا منقول از ائمة معصومین و اکابر دین و حکماء پیشین مشتمل بر ده باب. **انجام :** و مجموع آنچه درین باب مذکور شد از اسحق کندی منقول است که در رساله قلع آثار آورده .

۴- اختیارات (۲۸-۳۵ پ) از محمد باقر مجلسی در سه فصل و یک خاتمه، پس از خاتمه احکام گرفتن آفتاب و ماه است در ماهها .

آغاز: بسملة . حمدله . اما بعد چنین گوید ... محمد باقر بن محمد تقی ... که این رساله ایست در بیان آنچه از احادیث معتبره اهل بیت ... معلوم میشود از سعادت و نجوست ایام هفته و ماه . **انجام :** و مرد فاجر فاسقی دعوی پادشاهی کند .

۲۸۴۹

نستعلیق سده ۱۴

۱۱۹×۱۴۳۹، ۲۰/۵×۲۰ کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

دیوان

از سید لاهیجی کیلانی در تغزل و مدح و سوگواری و آن را گویا کوهر مراد (س ۱) نامیده است و يك قصیده آن ملح العرفان (ص ۷) و یکی رکن العرفان (ص ۸) و یکی نکات العرفان در چند بند (۱۹-۷۹) و یکی مشکات و یکی مصباح (۱۰۷-۱۰۹) نامیده میشود. در دیباچه منشور آن نام میرزا محمد علی خان لاهیجانی یاد شده است.

آغاز:

در عهد دولت قمر برج عز وجاه
 آن حامی شریعت و آن جان دین پناه
 این در معرفت که ز بحر حقیقت است
 وین گوهر مراد که روشن نموده راه

.....

بکنه ذات تو کنه خرد برد کی پی
 شود مسافت گردون بگرد کان کی طی
 حکیم وصف جلال و جمال میگوید
 مگو مگو سخن سر برو بر وهی هی

.....

خمید قامت سروت بدهر باسید
 گذشت فصل بهار و رسید موسمی

انجام :

سید چو ز احوال غریبش پرسید
 گفتند غریب این دیار آمد و رفت

۲۸۵۵

نستعلیق سده ۱۱ ، آغاز و انجام افتاده است .
 ۶×۱۴ ، ۸۴×۱۲ ، ۲۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى با جدول سرخ و مقوایی

دیوان

از کمال الدین اسماعیل اصفهانی سراینده سده ششم و هفتم (مجلس ۳: ۳۸۷- سپه

۶۶۱:۲ - منزوی ۲:۲۰۵) قصیده و قطعه و رباعی دارد و مرتب نیست و نزدیک بدو هزار و پانصد بیت.

۲۸۵۱

نسخ محب علی بن کربلایی حسینعلی در ۱۲۶/۴ع ۱۲۶۴ (سویا: ۱۲۶۴) عنوان و نشان و جدول ششگرف. ۲۰س/۸/۵×۱۵/۵×۲۲، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی

رسالة دعوی نیکه

ترجمه و شرحی است از ابوالقاسم بن محمد کاظم شریف موسوی بر رسالة ذهبیه منسوب بامام رضا بنام محمودخان کلانتر تهران پس از سال ۱۲۶۳ که مؤلف بدستور شاه بتهران آمده و در خانه کلانتر بوده است در یک مقدمه و بیست و هشت قانون و یک خاتمه و جدولهای بسیاری در آن هست و بنوشته خود شارح شرحی است شکفت و علل مطالبی که او میپندارد از امام است در آن آمده است. نام مؤلف و کتاب و تاریخ و نام کلانتر در دیباچه و پایان هست. او رسالة را در روز دوشنبه ۱۲۶۳/۷/۲۱ در خانه کلانتر بانجام رسانده است.

آغاز: بسمله. حمد غیر محدود و ثناء نامعدود و مر حکیمی را سزا است که مشیت خاکی را باشارة خلق الانسان ضعيفا خلعت وجود بخشید.

انجام: و کان الافتتاح و الاختتام بهذه الرسالة علی العجالة فی بیت العالی بالجاه الذی سبق ذکره زاد الله فی عزه و عمره و دولته و شوکته و اولاده آمین یا معین.

۲۸۵۲

نستعلیق خوش سده ۱۳ از مؤلف، سر لوح زیبا و صفحات زرافشان با حواشی لغوی ۱۱س/۷/۵×۱۵/۵×۲۲، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

منشآت

بشر و نظم از احمد بهشتی کرمانشاهی (ص ۱۴ و ۲۳) عنوان «عریضه مطایبات»
و «صورت گذارش حالی است» در میانه هست .
آغاز: بسمله . درخشان گوهر حمد و سپاس فزون ازو هم و قیاس ایثار پیشگاه
لم یزل ولا یزال که ابدیست .
انجام : که جام می بکف کافر مسلمان دان . العبد بهشتی یاهو .

۲۸۵۲

نستعلیق میر نجم الدین حاجی میر هاشم رشتی در شب یکم شوال ۱۲۹۵ بارس لیل ، عنوان
درشت تر .
۱۶س ۸×۱۶ ، ۲۲×۱۵/۵۳۲۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی متوالی

الذیل

حاشیه ایست از آقا محمد باقر بهیمانی بر منهج المقال استرآبادی (حقوق ۳۴۸)
نسخه ما همان پنج فائده مقدمه است .

۲۸۵۴

نستعلیق محمود بن لطف الله بن لطف الله در روز پنجم ۲۷ دی حجه ۹۸۴ ، نشان شنگرف ، خط و
مهر محمد هاشم بن زین العابدین موسوی که دارنده نسخه بوده است در آن هست ، در پایان هشت صفحه
در باره احتجاج پیامبر است بری .
۱۹س ۱۱×۱۶ ، ۲۱×۱۵/۵۳۱۵۸ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ ضربی متوالی

مکارم الاخلاق و معاصن الآداب

از ابی نصر حسن طبرسی است در دوازده باب (ف ۲۷۹۹) .

تستعلیق مؤلف که ش ۴ را در روز شنبه ۱۲۴۳/۱۴۲۸ نوشته است ، حواشی دارد در همه شماره ها که بیک خط است ، ش ۴ مورخ شب آدینه پایان ج ۱/۱۴۴۰ است .
 ۲۲/۵×۱۴/۵ ، ۱۶۷/۱۱×۱۸ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد حنایی ضربی مقوایی .

مجموعه

۱- جنگ (۱-۳۶۸) از محمد کاظم رحمت یزدی پسر حاج محمد صادق که در ۱۲۰۵ زاده شده است سرگذشت او در این مجموعه (۳۴۱ و ۳۶۱ و ۳۶۳) هست و میگوید که سی استاد دیدم و ششصد کتاب خواندم و آنها بر می شمرند و شاعر هم بوده است او شاگرد مولانا محمد اسماعیل بن محمد سمیع اصفهانی بوده است (ص ۳۸۹) او تقویمی در ۱۲۲۴ استخراج کرده است . مطالب پراکنده از اخبار و ادب و نظم و نثر عربی و فارسی در آن هست .

در این جنگ از استادش محمد اسمعیل اصفهانی و شعر او (ص ۱۶۵) یاد شده و از این شاعران : سید محمد زواره ای مشکین متخلص به سید (۲۵۹ و ۲۲۸) و میرزا محمد علی آزاد کشمیری متخلص با آزاد (۲۵۸) و آقا محمد طلعت (۲۵۷) و محمد صالح و امق (۲۵۸) و میرزا محمد کوزه کنانی منشی (۲۱۰) و سید نقی قزوینی مؤلف و وظائف نفس المناظره و آدابها در پنج بیت عربی (۹۵) و سید حسن کچکویی متخلص بنیاز (۸۱) و سید ابوالقاسم قاینی (۱۲۳) و میرزا هادی نایینی مؤلف لسان الذاکرین (۳۰۹) و میرزا قوام قزوینی (۳۴۰) و میرزا آقاسی (۴۵) .

آغاز: بسمله . حمدله . صلوه . و بعد فیقول ... محمد کاظم بن الحاج محمد صادق

۲- السبع المثانی (۳۶۹-۳۸۲) - دو صفحه باز بنام السبع المثانی بنظم درس

۴۰۸-۴۰۹ هست) او این کتاب را پس از عقد الثریا در ۱۴/۱/۱۲۴۰ سروده است و در باره

امامان است و ستایش از آنها بنظم .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی عظم حلمه فعفا .

انجام : وبعد اوسحقا لاعداء الله .

۳- الجوابات العشرة (۳۸۴ - ۳۹۱) ده پاسخ است پیرسشی که فتح علی شاه

کرده که عمر طبیعی باید هشتاد سال باشد یا صد و بیست سال و چرا این طور نیست.

آغاز: بسمله الحمد لله الذی لا اله الا هو .

انجام : ولكن دلت علی موضعه للمريدین و الحمد لله رب العالمین و السلام

علی محمد و آله اجمعین .

۴- زهرة الجواد (۳۹۳-۴۰۷ و ۴۰۹-۴۳۴) در هیئت بنظم عربی و نام آن در رساله

هست و در پنج باب و یک مقدمه است .

آغاز:

الحمد لله الذی قد انسلک

فی عالم الشهود ماتحت الفلک

انجام :

و الرحمة لنا و لکتاب

الرافمین ذلک الکتاب

استعلاق خوش آغاز سده ۱۴ ، عنوان شنغرف ، در ۲۰ ص .

۱۸×۲۱ ، ۱۶×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد مخمل سبز و درون مذهب

تاریخ و جغرافیای کرمان

از افضل الدوله کرمانی که در ۱۳۲۳ ق ساخته و از اوضاع آن روز کرمان و مرگ

حسن علی خان امیر نظام گروسی و دفن او در ماهان (ص ۱۴) و تأسیس کنسولگری های انگلیس در ۱۳۱۲ و روس در ۱۳۲۱ در کرمان (۱۳ و ۱۴) یاد کرده است. میکیلخوما کلای (پیام نوین س ۲ ش ۱۷) از این رساله نام برده است. این رساله جز سالایه احمد علی خان کرمانی است (حقوق ۱۳۳) استوری (۱۶۹:۲) از « جغرافیای مملکت کرمان » در چهار تنبیه که در ۱۲۹۶ (۱۸۷۳) در زمان فرمانروایی مرتضی قلی خان تألیف شده است یاد کرد جز نسخه ما .

در پایان «تظلم مملکت کرمان بخاکپای شاهنشاه ایران» آمده است و بدبختی آنروزه مردم کرمان ازان پیدا است .

آغاز: (تاریخ و جغرافیای قدیم کرمان است) از تواریخ قدیم و آثار رمیم استنباط میشود که مملکت کرمان بزرگ و عظیم بوده .

انجام : استدعا چنین است که مهندس قابلی برای بازدید و ساختن این دوسد از دار الخلافه فرستاده شود شهر صفر ۱۳۲۳ فدوی افضل الدوله کرمانی .

۲۸۵۷

نستعلیق سده ۱۴ .

۱۷/۵×۱۸ ، ۲۲/۵×۱۷۳۲۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج فهرده ای

سجنگ

از حاجی مالاباف و اعظ کجوری تهرانی (۱۲۵۵-۱۳۱۳) مؤلف جنة النعیم (ذریعه ۱۶۰:۵) از التبر المذاب فی بیاب ترتیب الاصحاب (۱۸۹) والدمعة الساکبة (۱۴۵) و ریاض الجنة (۱۴۴) و اغانی (۱۰۷ و ۱۲۶) و شرح الصلوة علی النبی تألیف ملازین العابدین گلپایگانی (۱۴۸) و مجموعه شیخ علی زهیری (۱۹۴) و سر الانساب (۱۶۹) و اثبات الوصیه (۱۶۵) و محاضرة الابرار و مسامرة الاخیار یا مسامرات محیی الدین (۱۵۷) و

احوال بعض المجانین از کتاب شیخ عبدالحسین طهرانی (۱۵۴) و قصیده میرزا محمد قاسم وزیر پس از کندن چشمش، بفرمان پادشاه در مدح امام رضا و شکایت بشاه نزدیک به ۹۴ بیت در آن دیده میشود (۹۳-۱۰۴).

در آن بندی از نهاية الانساب محمد بن هرون موسوی نیشابوری که در ۵۵۸ گزرده است بنقل از نواب اعتضاد السلطنه در باره داستان شهر بانویه آمده است (ص ۱۴۱).

خط محمد تقی طهرسی مورخ شوال ۱۲۸۷ در نصف در صفحه عنوان هست و در همین صفحه آمده « هذه الرسالة من افصح الفصحاء و ابلغ البلغاء الخطيب الالعی المرحوم الحاج ملا باقر الواعظ الطهرانی وفيها مواعظ لمن اتعظ » نیز « تاریخ تولد نور چشمی شمسینه ثانیه در شب چهارم شهر محرم الحرام فی سنة ۱۲۸۸ » و نیز « خرجت من النجف ... يوم الثلاثاء من سادس شهر شوال ۱۲۹۲ ».

۲۸۵۸

تستعلیق سده ۱۰ و ۹ در ۲۴۰ ص ، آغاز و انجام افتاده.
 ۱۵ س ۸/۵ × ۱۶ ، ۲۴ × ۱۵۳ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز ضری مقوایی درون سبز و مصور بشکل يك بالوبرنگ روغنی

دیران

از جمال الدین حسین بن حسن خوارزمی کاشانی در گذشته ۸۳۹ و نسخه ما نزدیک به ۳۴۵۰ بیت و مرتب نیست و تخلص « حسین » در آن آمده و قصیده و غزل است (ذریعه ۲۵۱:۹ - منروی ۱۴۶:۲).

در آن آمده: « سال هشتم صد و بیست و هشت از تاریخ - باخر رمضان و باول شوال » (ص ۵۶) و « تاریخ رحلت تو چو خلد النعیم بود » (= ۸۳۵) (ص ۸۸).

نیز :

ملك جم ده بنیم جرعه حسین
که ترا ذوق خواجه جامی است
(ص ۲۱۷)

در آن یاد شده از شاه ابراهیم سلطان وقبة الاسلام خوارزم و شهر خوارزم و فرغان و روح
پاك شاهى عالى قدروسیدى عالى جناب وسیدى عالى نسب و امیرزاده میر عبدالله و سلطان
کیا کی خان خان کشور و خواجه یونس و خواجه محمد شهاب و سید علای دین و سلطان
عهد ابراهیم و عصام دین عصمت و ابن افضل و خواجه سلیمان حکیم و سید اعظم محمد
و خواجه ابوالفتح و خواجه بوالوفا و خواجه جامی و شه ملک نویان و خواجه غیاث الدین
و الدنيا و تاریخ مرگ او :

گشت تاریخ وفاتش رحمة الله علیه
کز وفا داری سزای رحمت الله بود
(ص ۳۳۱) و شیخ ابوالحسن و مرثیه شهزاده بایسنغر (ص ۲۳۴).

آغاز:

از کدامین برج یارب تافت این اختر گزو
پایه بخت و سعادت سعد اکبر یافته
گلشن آرای قضا بنشانند اندر باغ ملك
نونهالی را کزو آفاق زیور یافته

انجام :

دایما از دفتر و اوراق در اشکنجهام
وقت آن آمد که خطی بر سر دفتر کشم

پای همت در نهم بر فرق چرخ چنبری
تا نکوید چون در خاماش در چنبر کشم

۲۸۵۹

نستعلیق مؤلف، تاریخ تولد حاجی محمد کریم خان کرمانی در شب پنجشنبه ۱۸ محرم ۱۲۲۵ در صفحه

عنوان هست.

۱۷/۵/۱۰/۵۱۶ ، ۲۴×۱۸۳۲۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضریبی مقوایی

ارشاد المتحیرین فی امر الدین

در عرفان و کلام شیعی شیخی عربی و فارسی و برای تاریخ این گروه بسیار سودمند است و در دهه سوم شوال ۱۳۰۲ در کمتر از چهار ماه ساخته شده است. فهرست مطلبها در آغاز نسخه جدا گانه هست. در دیباچه فهرست آمده که مقالات از سخنان حاج محمد کریم خان و پسرش آقا محمدخان و بینات از سخنان شیخ احمد وسید کاظم و تنبیهات از خود مؤلف است. او در خود کتاب در سر گذشت خود همین اندازه میگوید که شاگرد ثقة الاسلام بودم و نام خود را نهان میدارد.

آغاز: بسمله . الم احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا آمنا الحمد لله رب العالمین اما بعد فهذا مختصر مشتمل علی زبدة ما یجب استحضاره لکل احد ... و سمیته بارشاد المتحیرین فی امر الدین و رتبته علی مقدمة و اربعة عشر مقالات و بینات و تنبیهات و خاتمه و توصیة .

انجام : مصلیا مستغفرا .

۲۸۶۰

نستعلیق سده ۱۴ و ۱۳

۱۰/۵/۱۹×۱۵۵۰ ۳۱۶×۲۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد ضریبی مقوایی

دیوان

مثنوی شیعی است از فارغ کیلانی و در آن آمده :

بنده در سال نهصد و هشتاد

رو بگیلان نه‌دام از بغداد

چون رسیدم برودبار از راه

کشت یاری دچار من آنگاه

همدم و همزبان و اهل صلاح

بود نامش محمد مداح

آن چنان در گرفته صحبت ما

که بماندم چهار سال آنجا ...

آغاز:

لله الملك و لله و مالک

هو باقی غیر هالک

سر این نامه نام آن معبود

که ز نامش دو کون یافتند وجود

انجام :

در رسانید حضرت باری

این سخن را بگوش آن ماهی

ماهی آن حرف (افتاده)

جزاھر الکلاّم و مفتاح الامرام

از پرویز خان سلماسی در چهارده جمله و یک خاتمه و در ۱۳۰۲ ساخته است با دیباچه حبیب الله دنبلی متخلص به لسان الولاية بخط خود او (مشار ۵۱۶ - ذریعه ۵ : ۲۷۵).

۲۸۶۲

تستعلیق سده ۱۱۹۱۰ ، جدول زر و لاجورد ، سر لوح زرین و آراسته دارد ، دو صفحه آغاز زرافشان (ص ۱-۳۱۰) مالک قربانعلی طبیب ، در پایان در ۴۱۴ - ۴۵۸ فصایدی است که نباید از شاپور باشد .
۱۲/۵/۱۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی زرکوب درون عنای .

دیوان

از شرف الدین شاپور ارجاسب فریمی تهرانی رازی زنده در ۹۹۶ در قزوین و در ۱۰۲۵ در لاهور و در ۱۰۲۶ در سپاهان و در ۱۰۲۷ در حجاز و در گذشته ۱۰۲۸ یا نزدیک ۱۰۳۰ (ذریعه ۹ : ۴۹۰) .
غزلهای اوست و مثنوی خسرو و شیرین و رباعی و ترجیع بند او با تخلص شاپور و فریمی .
آغاز :

ز خط زابل نگر در دجان فزای لعل جانانرا

ز خاصیت نیندازد غباری آب حیوان را

چه مذهب دارد آن ظالم چه ملت دارد آن کافر

که غارت میکند چشمش دل گیر و مسلمان را

انجام :

بشمینم و خویش را دهم دل

بر دوری دوستی نهم دل

۲۸۶۳

تعلیق گردآورنده در سده ۱۲ ، جدول شنگرف ولاجورد.

۱۳/۵×۸/۵ ، ۱۹/۵×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج تریاکی ضریقی مقوایی

جنگ

گزیده از شعرهای چندین شاعر از محمد کاظم بن محمد هاشم در ۱۱۸۲ و چنین است فهرست نام آنها :

سعدی (۳۶-۱) ، جامی (۳۴-۳۸) ، آقامحمد عاشق (۳۸-۳۹ و ۴۶) هاتف در تخمیس غزل عراقی (۳۹-۴۰) ، میرسیداحمد (۴۰) ، محتشم (۴۱-۴۶ و ۱۰۳ و ۱۰۸-۱۲۳ و ۱۲۷-۱۴۱) ، خیام (۵۱-۸۴) ، میرزا عبدالباقی طبیب (۸۵-۸۸) ، دامی (۱۰۰) ، صهبا (۱۰۷) ، کمال خجند (۱۴۲-۱۴۶) ، شفیعا (۱۲۶) ، کلیم (۱۴۲) .

نامه‌ای در آن هست (۴۷-۴۸) از خود گردآورنده که از روستای کوتاه در سفر کوه‌گیلیویه بزکی خان نوشته هنگامی که او بسیاری از مردم سپاهان را باسیری برده و آنها را شکنجه میداده است . نیز وصیت نامه او (۸۸-۹۳) و نامه آقا محمد بیدآبادی استاد ادب و یکی از دانشمندان بنام حاجی میرزا باقر مورخ صفر ۱۱۸۲ (۹۳-۹۶) و یک نامه از همان بیدآبادی بگردد آورنده از کربلا و مسوده قبالة نامه از دواج میرزا آقامیرپسر میرزا محمد مهدی بامهر نساخانم دختر میرزا محمد کاظم مشرف توپخانه بکابین ۲۵۰ تومان و ششدهک یکدر خانه در بیدآباد سپاهان بنام خانه محمد شفیع

جوراب دوز بیهای صددیغار تبریزی مورخ ۱۸ شعبان ۱۱۲۶ (۹۶-۱۰۰) و یک نامه (۱۲۳ و ۱۲۴).

آغاز: ختم نامه . الا الله از روز شنبه تا جمعه موازی هشتاد و یگهزار مرتبه بگوید .

انجام : مالک اشتر را که بنوک نیزه جان ستان مرد و مرکب را از خیابان میر باید .

۲۸۶۴

لسخ عربی محمد بن احمد فاضل منوفیه مالک نسخه ، عنوان و نشان شنغرفی ، مالک محمد عارف بن لعمان ، از موقوفات رمضانیه ابراهیمیه در ۱۲۴۰ (۹۷ و ۹۸) فهرست رساله ها در آغاز هم بخط نویسنده نسخه وهم بخط باستانی راد هست ، در یک برگ پیش از رساله نام پدران پیامبر است از المواهب اللدیه بالمنح المحمدیه و سخی از ابوالهذیل علاف درباره دوسعی
۲۱ س ۸/۱۴ ، ۲۹۶ ۱۳/۱۹/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی زرکوب مقوایی

مجموعه

۱- کشف الاسرار عن حکم الطیور و الازهار (۱- ۲۲ پ مورخ آدینه ۵ محرم ۱۰۴۲)
از شیخ عزالدین احمد بن غانم مقدسی و پندها است بزبان پرنده ها و گلها .
آغاز: بسمله . قال الشيخ .. عزالدین احمد بن غانم المقدسی رحمه الله الحمد لله
البعید فی قربه القریب فی بعده المتعالی فی جده عن هزل القول وجده .

انجام : من غیر خصوص ولا خط منقوص تمت احکام کشف الاسرار علی حکم الطیور و الازهار علی التمام والکمال والحمد لله وحده ... اجمعین .

۲- در النحور فی مدائح الملك منصور (۲۳- ۴۴ پ مورخ شنبه ۱۳ محرم ۱۰۴۲)
از صفی الدین حلّی و قصاید او مرتب بحروف در آغاز و انجام بهتها .

آغاز: بسمله و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب قال الصفی الحلّی
یمدح السلطان الملک المنصور طاب ثراه و سماها درالنحورفی مدائح الملک المنصور
علی عدد الحروف اولاً و آخراً کل قصیده تسعة و عشرين بیتاً وهی احسن ادبه . . .
حرف الالف :

ابت الوصال مخافة الرقباء

و انتك تحت مدارع الظلما

انجام :

یانع العود واهب القود هامی

الجود هتف العدی و فتح الولی

۳- الذهب المسبوك فی ذكر من حج من الخلفاء والملوك (۴۵ر-۷۱پ مورخ
۱۴ محرم ۱۰۴۲) از تقی الدین یا شهاب الدین ابو محمد ابوالعباس احمد بن علی بن
عبدالقادر بن محمد بن ابراهیم بن محمد بن تمیم مقریزی شافعی .

آغاز: بسمله و هو حسبی و نعم الوکیل الحمد لله و به المستعان علی کل ما
عزوهان و صلی الله علی نبینا محمد خاتم النبیین ... و بعد فاسأل الله مبتهلاً الیه .

انجام : فكان آخر العهد به قتل حنقا والله اعلم .

۴- الرسالة المعمائية یا التحفة البديعة (۷۲ ر - ۸۷ ر مورخ ۱۷ محرم ۱۰۴۲)
در معنیات استاز معین الدین بن احمد شهیر به ابن البکاء حنفی بلخی مؤلف کنز الاسماء
فی کشف المعنی در پایان محرم ۹۹۳ (تحفه بدیعہ) بنام امیر محمد درویش درسه باب.

آغاز: بسمله . بنهایه احدیناطی الذکر ابتدی و بمجد شق قلبه و انزل علیه حم
اهتدی ... و بعد فیقول ... عبدالمعین بن احمد الشهیر بابن البکاء البلخی الحنفی.

انجام : و صلی الله علی سید الاولین ... الی یوم الدین .

۵- الامام باخبار من بارض الحبش من ملوک الاسلام (۸۸ ر - ۹۶ پ مورخ

دوشنبه ۱۹ محرم ۱۰۴۲) از مقریزی در ذی قعدة ۸۴۱ كه بچاپ رسیده است (معجم ۱۷۸۰).

آغاز: بسمله . رب يا كريم الحمد لله رب العالمين ... وبعد فهذه جملة من اخبار الطائفة القائمة بالملة الاسلامية ببلاد الحبشة .

انجام : ورضى عن اصحابه .

۶- اغائة الامة بكشف الغمة (۹۷ ر - ۱۲۸ پ مورخ ۴ صفر ۱۰۴۲) از همو در محرم ۸۰۸ در تاريخ قحطها وغلاها است .

آغاز: بسمله . صلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين الحمد لله مصرف الامور بحكمته .

انجام : و حسبنا الله ونعم الوكيل .

۷- المقاصد السننية لمعرفة الاجسام المعدنية (۱۲۹ ر - ۱۳۶ پ مورخ ۶ صفر ۱۰۴۲ از همو در شوال ۸۴۱)

آغاز: بسمله . صلى الله على سيدنا محمد ... الحمد لله رب العالمين . . . وبعد فهذه مقالة وجيزة فى ذكر المعادن .

انجام : احسن الله تقضيها عنا بخير .

۸- المنحة العارضية على الالغاز الفارضية (۱۳۷ ر - ۱۵۶ پ مورخ ۹ صفر ۱۰۴۲)

از شيخ حسين حلبى در ۱۰۱۸ و در شرح لغزهاى ابن فارس است .

آغاز: بسمله وبه نستعين فى كل الامور نحمدك يا من شرح صدور الصدور لحل عقد معانى المعميات والالغاز ... اما بعد فان الالغاز المنسوبة الى ... عمر بن الفارض ... رايت مذاهب المنتحلين فيها غير مهذبة .

انجام : ارخ وما فيه رين الف و ثامن عشر .

۹- نحل عبر النحل (۱۵۷ ر - ۱۸۴ پ مورخ ۱۳ صفر ۱۰۴۲) از مقریزی و

بچاپ رسیده است .

۱۰- النفود القديمة الاسلامية (۱۸۵ ر- ۱۹۶ پ مورخ ۱۷ صفر ۱۰۴۲ پ)

از مقریزی.

آغاز: بسمله . وهو حسبی و نعم الوکیل الحمد لله رب العالمین ... وبعد فقد برز الامر المطاع ... بتحریر نبذة لطيفة فی امور النفود الاسلامية .

انجام : الى يوم الحشر والمآب .

۱۱ - علم القوافی و الاوزان (۱۹۷ ر - ۲۰۶ پ مورخ ۲۰ صفر ۱۰۴۲) از

شمس الدين نواجی .

آغاز: بسمله . حسبی الله وحده و كفى قال الشيخ شمس الدين النواجی هذه مقدمة فی صناعة النظم والنشر.

انجام : من یسئل عن عدد عدوه بل عن مكانه .

۱۲- حل القهوة و حرمتها لعلماء الشام (۲۰۷ ر - ۲۱۹ پ نوشته سه شنبه ۲۲ صفر

۱۰۴۲) فتاوی شیخ موسی حجازی حنبلی و شیخ عبدالله ابو کثیر یمنی شافعی و قاضی احمد شیشنی مصری حنبلی وقاضی شهاب الدین احمد بن النجار و ابو الفتح محمد بن عبدالسلام تونسلی مالکی و شیخ حسن بن کثیر و بدرالدین زر کشی و سید محمد بن عراق جیلی در آن آمده است .

آغاز: بسمله . صلی الله علی سیدنا محمد وسلم اما بعد حمد الله ... فقد وقع بین علماء دمشق الشام ... فی سنة ثلث و خمسين و تسعمائة کلام فی القهوة التي نشأت و حدثت بدمشق و غيرها فی هذا الزمان .

انجام : نجز الكتاب ثانی عشر شهر شوال سنة اثنین و تسعمائة .

۱۳- کنز الملوك فی کیفیة السلوك (۲۲۰ ر- ۲۵۴ پ نوشته روز سه شنبه ۲۹ صفر

۱۰۴۲) از شمس الدین یوسف سبط ابی الفرج ابن الجوزی (پس از ۹۳۰) که مانند جوهرة الزمان فی تذکرة السلطان خود او در پنج باب (تفویض - تاسی - صبر - رضا - زهد)

است و در آن داستانهای درباره شاپور و انوشروان و خشنوا شاه هیتالیان و فیروز پسر یزدگرد و یزدگرد پسر شاپور و برخی از خلفا هست و بسیار شیرین و تا اندازه ای دراز .

آغاز: بسمله . رب یسروا عن وصل علی النبی وسلم . الحمد لله الذی ضرب دون اسرار الافکار حجابا .

انجام: وتعلوا الی عالم الانوار هذا آخر الکتاب والله اعلم بالصواب... وصحبه وسلم .

۱۴- الضوء الساری لمعرفة خبر تمیم الداری (۲۵۵-۲۷۰ پ نوشته روز شنبه ۳۰ ع/۱۰۴۲) از مقریزی .

آغاز: بسمله وبه استعین وهونعم المعین . الحمد لله علی نعمائه . . . وبعد فهذه مقاله وجيزة وتحفة سنیة عزیزة سميتها الضوء الساری لمعرفة تمیم الداری.

انجام: بطریق شرعی ام لا والله اعلم .

۱۵- الدر المنظم فی الاسم الاعظم (۲۷۱-۲۷۴ پ نوشته روز یکشنبه ۴ ع/۱۰۴۲) از جلال الدین سیوطی .

آغاز: بسمله . وبه نستعین فهو نعم المعین الحمد لله الذی له الاسماء الحسنی . وبعد فطال ماسئلت عن الاسم الاعظم وماورد فيه فاردت ان اتبع ماورد فيه من الاحادیث والآثار و الافوال .

انجام: والله اعلم وهذا آخر الدر المنظم فی الاسم الاعظم تم وکمل علی التمام والکمال وحسبنا الله ... وسلم تسلیما کثیرا کثیرا .

۱۶- حصول الانعام والمیر یسؤال خاتمة الخیر (۲۷۵-۲۸۰ ر نوشته روز دوشنبه ۵ ع/۱۰۴۲) از مقریزی .

آغاز: بسمله . اللهم انا نسالك التوفيق الحمد لله وحده و صلى الله على نبينا محمد ... اما بعد فنسأل الله المبتدى لنا بضعه .

انجام : واعوذ بك من سوء الخاتمة عند الموت والله اعلم تم بحمد الله تعالى ... وسلم تسليما كثيرا كثيرا .

۱۷- مفاخرة الفاطمة وعلى (۲۸۰ پ - ۲۸۳ پ) .

آغاز: بسمله روى عن سلمان الفارسی ... انه قال خرج النبی ... ذات يوم الى زيارة ابنته فاطمة .

انجام : وانصرف ... ونعم الوكيل .

۱۸- فی سبب اسلام ابی بکر ممانقل عنه (۲۸۳ پ - ۲۸۴ ر) .

آغاز: بسمله . ومما روى عن مانقل عن الامام ابی بکر .

انجام : فكان اسلام ابی بکر هذا المنام وصلى الله على نبينا محمد وآله وصحبه ورضى الله عن اصحابه اجمعين آمين .

۱۹- قصة سعيد بن جبیر (۲۸۵ ر - ۲۸۶ ر) وباب فی فضل الصبر (۲۸۶ ر - ۲۸۷ ر) و
اسماء الشهور وحديث ودعاء وحكاية وقصيدة وفائدة و من كتاب سهام الاصابة فی الدعوة
المستجابة للسيوطي ومناظرة على و ابی بکر فی الفضيلة (۲۸۷ پ - ۲۹۲ پ) .

۲۸۶۵

تعلیق اسمعیل بن محمد امین در ۱۹ ذی قعدة (سدة ۱۱) با حواشی خود مؤلف با نشان « منه مدظله ، منه ، در ش ۱ ، ۳ بخط مؤلف است وخط خوردگی دارد ، ش ۱ از آغاز افتاده : « كلامه الشريف طاب ثراه ... » ، مهر « داود بن الحسن الموسوی ۱۴۴۰ » دارد .

۱۱×۶/۵ ، ۱۸×۱۴×۴۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکی

۱- رساله رؤیة الهلال (۲- ۱۵ پ) از محمد بن عبدالفتاح سراب تنکا بنی (ف ۱۹۲۱) .

۲- المفردات الفارقة (۱۶- ۴۵ ر) حاشیه ایست بر شرح شهید دوم بر لمعة شهید یکم و مؤلف آن را چنین نامیده و گویا خود او این نام را میخواست پاک کند و روی آن را سیاه کرده است .

آغاز: بسمله . لله الحمد كما هو امله والشكر كما يوجبه طوله .. وبعد فيقول...
عبدالقادربن صدرالدين الحسيني المازندراني ... هذه تعليقات وايرادات اتفقت مني...
على شرح اللمعة الدمشقية والحاشية الجمالية .

انجام : وسلامة العبارة عنهما كما ترى فافهم (درنرحم) .

۲۸۶۶

لستعليق سده نهم ، جدول زرومشکی ولاجورد .
۱۴س ۱۰×۱۶ ، ۴۹×۱۲×۲۰ ، کاغذ سمرقندی - جلد تىماج مشکی ضربى مقوايى

ديوان

از فانی هروی معاصر سلطان حسين ميرزاى بايقرا شامل قصايد : روح القدس (۱۰-۱) وعین الحيات كه شماره بیتهاى آن ۱۰۶ (آب بقا) است (۱۷-۱۰) ومنهاج النجاة (۲۵-۱۷) وقوت القلوب (۲۵-۳۳) ويك نصيده ديگر (۳۳-۳۵ ناقص) وسپس غزلهاست بترتيب تهجى در هزار و اندبیت (۷۶-۳۷) . در آن از ابوالغازى سلطان حسين ياد شده است (ص ۲۳) .

آغاز:

ذهی بخامه قدرت مصور اشیا
هزار نقش عجب هر زمان ز او پیدا

انجام :

فانیا دیده بیاران ربائی مفکن
بایدت یار حقیقی تو بگو یار کجا است

۲۸۶۷

شکسته نستعلیق سده ۱۴، در پایان بندیت بفارسی با عنوان « در اشاره بنفوس فلکیه و مجردات عقلیه » بخط ریز تر
۱۱س و چاپ ۱۴۰۹ ، ۲۰×۱۴/۵۳۸۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

دستورات

دستورها و فرمانها و نشانه‌ها و نامه‌های دربار و دیوان صفوی و نادری است (ادبیات
۴۶۹ و ۴۷۷) نامه ها در نسخه ما عنوان ندارد .
آغاز: جبهذا این بیاض دل آرا که تند و رنگین پر و بالی است .
انجام : بعد از تسویه صفوف صنوف و اعوان ... (خوانده نشده).

۲۸۶۸

نستعلیق مورخ شوال ۲۸۱ درش ۴ و ش ۱ هم بهمین خط است .
۱۵س ۸×۱۴ ، ۲۴×۱۵۴۷۷ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی

مجموعه

۱- دیوان (۲- ۱۹) از سایل فارسی شیرازی (محمد سعید آقا جانی) در گذشته ۱۲۲۵
و تخلص او در پایان هست .

(ذریعه ۴۲۶:۹ - مجلس ۳: ۲۹۴).

آغاز افتاده :

با آنکه خاک راه شدیم از جفای خلق

بر خاطر کسی نه نشسته است گرد ما

انجام افتاده :

غیر خاک او که در کنج لبش بگرفته جا

بر لب کوتر کسی کی دیده جا هندوی را

۲- دیوان (۲۰ - ۱۵۴) از شکسته ستایشگر فتح علی شاه (ذریعه ۹۴: ۵۳۵)

آغاز افتاده:

زمرهم گران زخم داری توبود به

بهر که تیغ زنی سخت زن که کار گر آید

انجام :

زات او باقی خدایش بارودولت پایدار

تا حکایت هر شبی ازمانی وارژنگ کرد

نسخ شاعر دوم ۴۰۰ شوال ۱۲۵۵ ، عنوان و نشان شنغری ، جدول رفتار و شنغری .

۱۴ س ۱۰× ، ۲۱×۱۵۳۶۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى

دوچه بی ۵۵

۱- کعبه الباکین (۲- ۲۳ پ) از محمد مفید شیرازی در چند قطعه بادی باچه ای

بهری و خو. شعرها بفارسی است در ستایش و رنای خاندان پیامبر و بندهایی در آن هست که بروش محتشم سروده است .

۲- حجر اسماعیل (۲۳ پ - ۶۳ پ) از محمد هاشم پسر او بعلربی و فارسی در دوجزو بایندی در چگونگی خواندن شعر عربی بنشر فارسی در پایان جزو یکم و هردو در مدح و رثاء است.

۲۸۷۰

نستعلیق سده ۱۴، عنوان و نشان شنگرف .
سطرها ۳۱ و ۷/۵ ، ۱۵۳۱۰۰/۱۱/۵ × ۴۰/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد غریبی

سنگ

از محمد بن محمد شفیع حسینی متخلص به ذره و شعرهای خود او (۶، ۱۳، ۱۶، ۴۳، ۱۵۰، ۱۹۳، ۲۶، ۵۱، ۵۰) و حاجی سید ابوالحسن خوشمزه (ص ۲۸) و ملا علی یزدی (۱۶۹) و بهایی (۹۷) و جواد (۵۰) و بندهای پراکنده بسیاری به نشر فارسی و عربی در آن هست و رسالدهای از شیخ احمد احسائی در پاسخ پرسش سید مال الله پسر سید محمد خطی درباره «لولاك لما خلقت الافلاك» (فهرست احسائی ۲: ۱۵) مورخ ۱۲۴۰ (۱۶۸ - ۱۷۱).

۲۸۷۱

نستعلیق محمد محسن بن آقامیرزا محمد حسین پسر میرزا عبدالغنی طبیب کرمانی در ۲۶ ذی قعدة ۱۲۴۵ در ش ۴، همه شماره ها بیک خط، ش ۳ ناقص و افتاده در انجام.
۲۰ س ۱۵ × ۱۴۷/۱۴ × ۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی کبود و سفید فرنگی - جلد تیماج مشکی فرسوده.

مجموعه

۱- رساله بقای روح (۲ پ - ۲۵ ر) بفارسی از ملا علی بن جمشید نوری مازندرانی سپاهانی در گذشته رجب ۱۲۴۶ در نجف و پاسخ چندین پرسش است درباره بقای نفس و

رستاخیز و در هاشم، تفسیر سورة الاعلی صدرای شیرازی با کشف الفوائد حلی در ۱۳۰۵
بیچاپ رسیده است .

آغاز: چه می فرمایند علمای امامیه و حکمای الهیه که آیا روح انسانی و سایر
حیوانی مجرد اند یا مادی .

انجام : ویکفیک لبیان اوصافه لقبه بالنوری (چهاردهم شهر جمادی الثانی یوم
الاحد سنه ۱۲۴۷)

۲- اصطلاحات صوفیان و عاشقان (۲۵ پ - ۳۹ ر) در شانزده طارقه :

۱- خرابات و مصطبه ۲- زنار و ناقوس ۳- نام و ناموس ۴- ورد ۵- قلندری

۶- زنار و ترسا بچه ۷- بت و بتخانه ۸- زلف و خال ۹- عارض و جمال ۱۰- نماز و روزه

۱۱- محراب ۱۲- مدرسه و خانقاه و خرابات ۱۳- کعبه و کنشت ۱۴- کفر و اسلام

۱۵- ذوق و شوق ۱۶- رود و سرود .

آغاز: بدانکه ابن رساله ایست در بیان عشق و محبت و اصطلاحات عشاق که
مراد از هر يك چه چه زاست و مشتمل بر چند طارقه است [طارقه اول] خرابات و مصطبه
عبارت از خراباتی اوصاف نفسانی و عادات حیوانی و تخریب قوه غضبی .

انجام : و گفته اند آنچه ذکر پباله و جام و مدام و صفا و مستی و جوش و خروش

تعلق دارد

۳- شرح قصیده میرفندرسکی (۳۹ ر - ۵۷ پ) از محمد صالح خلخالی (حقوق

۱۵۲) .

۴- شرح دیوان انوری (۵۸ پ - ۱۳۷ ر) از ابوالحسن فراهانی نسخه مادی با چه

را ندارد و شرح قصاید است .

شکسته نستعلیق مؤلف .

۱۷س ۹×۱۶ ، ۱۸۳۱۴×۱۹/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد پارچه‌ای

رسالة الوقایع

از عباسقلی منشی و داروغه وزارت امور خارجه است درباره حوادث سیاسی و اجتماعی ایران و جنگ روس و عثمانی مورخ ۱۳ ذی حجه ۱۲۹۴ - ۲۰ ذی حجه ۱۲۹۵ .

آغاز: بسمله . کهتر آفریده آفریدگار و کهتر بنده دربار عدالت آثار ابن لسان الملك مستوفی اول دیوان همایون اعلی عباسقلی منشی مخصوص و داروغه وزارت جلیله خارجه دولت ایران چنین می‌نگارد .

انجام: هر مملکتی که آغازش این انجامش چنین والعلم عندالله . . . فی ۲۰

شهر ذی حجه ۱۲۹۵ .

نسخ سده ۱۲ ، عنوان و نشان شنگرف ، در ۴۰۴ ص .

۱۷س ۸×۱۵ ، ۱۵۳۱۴×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکي ضریب مقوایی

چند وقت خجندی

مثنوی است در ۵۱۰۰ بیت درباره جنگ «جمل وصفین و نهروان» و سرگذشت

علی (ع) از سید ابوطالب حسینی که در آن از شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷ - ۱۱۰۵) می‌ستاید (ص ۲) و از خود بنام «ابوطالب» نام می‌برد (۴۴ ، ۲۸۱ ، ۲۹۲) .

آغاز: جذبه حیدری من قول میرزا ابوطالب . بسمله .
 بنام خدا می کنم حمد او
 چه نام بزرگست نام خدا
 جهان داوری راستایش سزااست
 کش این هفت لشکر بزیر لواست

انجام :

تویی مصدر هر چه دارد وجود
 تویی مظهر هر چه دارد نمود

۲۸۷۴

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شغرف ، از ۷۷ تا ۴۴ پ پاره ایست از رساله رمل فارسی و از
 ۴۵ تا ۵۴ پ نیز پاره ایست از رساله رمل فارسی دیگر
 ۱۴س ۱۵×۱۶، ۲۱/۵×۱۶، کاغذ - جلد تیماج مشکی

وچشمی ۵۹

۱- جهان الرمل (۲ر - ۷ر) از اوحدالدین شاه ملا عبدالله حسینی بلیانی (ف
 ۹۶۸) .

آغاز: انتخاب از کتاب اقلیدی و قواعد و قوانین او مختصر و مربوط تا بر
 طالبان ظاهر باشد و مؤلف عبدالله را بفتح یادآوری نماید .

انجام : یعنی آنها تمام شد انتخاب سخنان اقلیدی من کتاب جهان الرمل
 تصنیف کاتب الحروف عبدالله الحسینی المشهور بشاه ملاء منجم غفر الله ذنوبه و حصل
 معرفة الله تعالى .

۲- رساله رمل (۵۲ پ - ۷۰ پ) .

آغاز: بسمله. حمدله. صلوة. اما بعد مختصری است چند در بیان احکام بیوت
 اثنا عشریه و بودن اشکال در آن بیوت.
 انجام: جمیع احکام در این مختصر مذکور شد من سرخاب (۴) والسلام.

۲۸۷۵

نستعلیق سعدالدین محمد بن حاتم یک تونی در ۵ رمضان ۱۱۱۵ در ۱ ش، ۴ ر او در همین
 ماه رمضان ۱۱۱۵ نوشته است، ۴ نیز مورخ ۵ رمضان همین سال است.
 ۱۴س ۸×۱۴، ۱۹×۱۳/۵۳۷۳، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای

مجموعه ۴۵

۱- رساله فی صلوة الجمعة (۲ پ- ۴۵ پ) بعربی از مولی عبدالله بن محمد بشروی
 تونی خراسانی که در ۱۵ شعبان ۱۰۵۸ ساخته است. اونهاز آدینه را در زمان غیبت
 حرام میدانند (طوس ۴۳۷:۵).

آغاز: بسمله وبه نعتی الحمد لله علی جمیل بالائه وله الشکر علی جزیل نعمائه.
 فهذه رسالة مختصرة فی بیان نفی الوجوب العینی لصلوة الجمعة فی زمن الغیبة.
 انجام: ولیکن هذا آخر ما اورده فی هذه الرسالة والحمد لله رب العالمین و
 صلی الله علی محمد وآله اجمعین و کتب بیده الفانیة مؤلفه... ابن حاجی محمد البشروی
 الخراسانی عبدالله.. فی تاریخ منتصف شهر شعبان... سنة ثمان وخمسين بعد الالف...
 الف من السلام والتحية.

۲- رساله فی صلوة الجمعة (۴۶ پ - ۶۰ پ) بعربی از ملا محمد سراب تنکابنی
 شاگرد محقق سبزواری که در رساله بشروی و در ۱۰۶۱ ساخته است (طوس ۴۳۷:۵) او
 در این رساله نماز آدینه را واجب عینی میدانند. (نخجوانی ۴۵) نسخه ما باید همان باشد
 که در این دو فهرست آمده است.

آغاز: بسمله وبه نستعين والصلوة على نبيه محمد وآله اجمعين فالجواب عن الرواية الاولى لفظ الفرض اظهر فى الدلالات على الوجوب الاصطلاحي.

انجام: ما يوجب العينى فى الكتابين .

۳- رساله فى صلوة الجمعة (۶۱-۷۳پ) رد رساله سراب است از بردزاده تونى
آغاز: بسمله . الحمد لله الذى اخرج عباده من حيرة الضلالة بارسال الرسل الكرام .. و بعد فاني لما رايت الفاظ و عبارات كسراب بقيعة يحسب الظآن ماءً الاية للفاضل المشهور بملا محمد السراب علقها على رسالة شريفة موضوعة لنفى الوجوب العينى لصلوة الجمعة لعمى العالم...مولانا عبدالله الشهير بالتونى اردت ان اكشف قناعها.
انجام: هذا آخر ما خطر ببالي .. فى دفع الايرادات على صاحب الرسالة رحمه الله والحمد لله اولاً و آخراً وظاهراً و باطناً .

۲۸۷۶

نسخ سده ۹۵ ، عنوان و نشان و تصوير شنگرى .

۱۷س ۹×۱۲ ، ۱۶/۵×۱۲۳۳۶ ، كاغذ سمرقندى - جلد تىماج عنايى مقوايى

ترجمه كتاب تجارت

متن از ابوالوفاء محمد بوزجاني در گذشته ۳۸۷ یا ۳۸۸ که برائى ملك منصور بهاءالدوله ساخته است اين رساله درباره شكلاتى هندسى استكه هنرمندان بايد آنها را بشناسند و اين ترجمه بفراسى كهني است و در نسخه ما بخطى كهني هم نوشته شده و لغات فارسى سره اى در آن ديده ميشود (استورى ۲: ۲- طوس ۳: ۱۱- ۳۷) گوياهما نكه محمد باقر يزدى بنام فتوحات غيبية شرح كرده (طوس ۳: ۳۴۴- ۱۴۴) و شايد همان رساله دوازده بابي پارسى (ش ۲۲/۷۷۲ بلوشه) باشد.

آغاز: بسمله وبه نستعين . الحمد لله الموفق على السداد فى الافوال و الرشاد

فی الاعمال و الصلوة علی نبیه المفضل محمد و آله خیر آل این کتاب استاد ابوالوفا محمد بن محمد البوزجانی است در آنچه صنایع و محترفه بآن محتاج باشند از اعمال هندسیه و این کتاب را کتاب تجارت خوانند و آغازش مترجم از زبان تازی اینست : امثال نمودم فرمان ملک منصور بهاء الدوله اطال الله بقاءه در اثبات معالی بحضرت عالی او مذاکرات آن میرفت از اعمال هندسی که صنایع استعمال آن بسیار کنند مجرد گردانیده از علت و برهان هر عملی تا اهل صناعات آن را بآسانی فهم توانند کرد و طریق استعمال هر یابی بریشان آسان باشد و این کتاب بر سیزده باب نهاده ام .

فهرست بابها :

باب الف در معرفت احوال مسطر و پر کار و گونیا (۲-۷) .

باب ب در معرفت اصولی که تقدیم ذکر آن واجبست (۷-۱۹) .

باب ج در عمل اشکال متساوی الاضلاع (۱۹-۲۵) .

باب د در عمل اشکال در دایره ها (۲۵-۳۱) .

باب ه در عمل دایره بر اشکال (۳۱-۳۳) .

باب و در عمل دایره در اشکال (۳۳-۳۴) .

باب ز در عمل اشکال در اشکال و بر اشکال (۳۴-۴۲) .

باب ح در قسمت مثلثات باقسام (۴۲-۴۷) .

باب ط در قسمت مربعات باقسام (۴۷) .

باب ی در عمل مربعی از مربعات بسیار و عکس آن .

باب یا در قسمت اشکال مختلف الاضلاع .

باب یب در احوال دایرهایی که متماس شوند .

باب یج در قسمت سطح کره با اشکال

این عنوانها از باب ۱۰ تا ۱۳ در نسخه مادر متن دیده نمیشود و گویا نیمه دوم آن

آشفته است و یا افتادگی دارد و آنچه از بابها که در متن بوده صفحه شماریه‌ای آنها را گذارده‌ام (اعلام المهندسين تیمور پاشا ۲۷ - چلبی ۲: ۳۰۷). .

انجام : وجهی دیگر چون قطر معلوم بود . اگر خواهیم که کره‌ای بر قطری معلوم ... و آن مخمسات ... دس ك (در عنوان قسمت کره بدوازده مخمس متساوی گویا از باب سیزدهم) .

۲۸۷۷

نستعلیق سده ۱۴ ، عنوان ششگری .
۱۵س ۸×۱۴ ، ۲۱×۱۴۳۵۷ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

دیوان

از صدرالشعرا محمدعلی مفلح منشی‌باشی تهرانی (سده ۱۳) نزديك به ۱۵۰۰ ماده تاریخ دارد مانند ماده تاریخ چشمه علی و حوادث فتح خبوشان و وبای شهرری و درب بقعه خاقان و حمام میرزا علی اصغر و آب انبار حسینعلی خان و قنات میرزا محمد علی خان وزیر و بهاریه و هجو میرزا علی اصغر کرمانبه دار . در آن از منوچهر خان معتمدالدوله و میرمهدی امام جمعه و عباس میرزا و فتح علی شاه و آصف الدوله الله یار خان و آقایی حاجی (میرزا آقاسی) و ظل سلطان و شاهزاده محمود میرزا و خسر و خان و ایلخانی الله قلی میرزا و ابراهیم خان ناظر و محمد شاه غازی ستایش شده است .

درص ۴۹ آمده « این قصیده از من نیست » در آن قطعه‌ها ایست بعنوان « از زبان سیاه و هفت سین و عاشق و معشوق و پنجتومانی »

آغاز: دیوان صدر الشعراء میرزا محمد علی طهرانی منشی قصیده در مدح معتمدالدوله منوچهر خان . بسمله .

شاه کهن شدمقیم کاخ جنا را
گاه کیان شدمقام شاه جوان را

انجام :

شاه جهان قهرمان گرش نه چنین پیر
در گسلد صولتش زمام زمان را

۲۸۷۸

نستعلیق .

۲۴س/۵×۹/۵ ، ۲۴×۱۴/۵۳۸۴ ، کاغذ رنگی - جلد مقوا

جهود گشان

در این رساله وقایع سیاسی زمان محمدشاه و ستمگریهای دربار و دستگاه روحانی
بار شده است و بساخت نمایشنامه ایست و رمان مانند در شانزده فصل چنین است فهرست
فصلهای چنانکه آقای باستانی نوشته است :

فصل اول - حرکت محمدشاه برای بیلاق و برگشتن از میان راه بشهر و گفتگوی

۱ شاطر سلیم بار فیتش ابراهیم و شرح سرگذشت خود

۶ فصل دوم - حمله مردم بمحله یهودیها بتحریرک امام جمعه

فصل سوم - پناهنده شدن منجمباشی به اصطبل و پیرمرد یهودی و دختر جوانش

۱۱ که سیدی اورا دیده و ر بوده و بخانه خود سپرده

فصل چهارم - نهار شاهانه با حضور شاهزادگان و حاج میرزا آقاسی صدراعظم ۱۶

فصل پنجم - مذاکرات حاجی میرزا آقاسی با مشیرالملک پیشکار و راپرت

ملاقات و مذاکرات بهمنمیرزا با مترجم سفیر روس و هدایائی که بصدر اعظم میرسد ۲۷

فصل ششم - احضار صدراعظم بحضور شاه و مسخرگی ملا قاسم حسن الممالک و

اظهارات حاج میرزا آقاسی در خیانت بهمن میرزا بشاه و دادن پنجاه هزار باجاقلو که پیشکار بهمن میرزا برای فرمانفرمایی آذربایجان بصدر اعظم داده . و چوب خوردن بیگلربیگی در حضور شاه و دادن انگشتی خود را بحاج میرزا آقاسی برای نشانه کور کردن بهمن میرزا ۳۵

فصل هفتم - ماه رمضان طهران در آن زمان و تحريك و عاظ مردم را بتاراج محله یهودیها و ملاقات شاطر سلیم با محبوبه و نامزد سابق خود لیلاخانم و وقایع خانه بیگلربیگی و دریافت هدایا و پیشکشها ۴۵

فصل هشتم - منزل بهمن میرزا و میهمانی شاهزاده ها با فطار و خبر آوردن کمینک فرمان محمد شاه را برای کور کردن او و فرار بهمن میرزا بسفارت روس ۵۵

فصل نهم - مأموریت شاطر سلیم و ابراهیم برای مراقبت خانه بهمن میرزا و ورود میرغضیها برای اجراء امر و دستگیری گماشتگان او و وقایع دیگر ۶۳

فصل دهم ورود شاطر سلیم بمحله یهودیها و اجتماع جهودها در کنیسه برای مذاکره در باب خلاصی یستیر و ساق و مذاکره خاحام و غیره ۶۹

فصل یازدهم - حمام رفتن محمد شاه و رفتن حاج میرزا آقاسی باندرن و ملاقات باخواجه باشی و مشاهده جسد سلیم خان که با یکی از زنان حرم موسوم بعایشه خانم رابطه نامشروع داشته و هردو را باسگ و گربه ها در جوال کرده و بمجازات رسانیده بودند و مذاکره اتحاد صدر اعظم باخواجه باشی و وقایع دختر جهود و خانه امام جمعه ۷۶

فصل دوازدهم - ماه رمضان طهران و ملاقات شاطر سلیم با لیلاخانم در مسجد و وعظ امام جمعه علیه بهمن میرزا و انگیزختن سیدمردم را علیه جهودها و قتل عام آنها که زن او را ربوده اند (نامزد یستیر) و بست نشستن جهودان در خانه امام و آگاه شدن سید و مطالبه زن خود را و میل حضرت امام بتصرف آن زن ۸۷

فصل ۱۳ - گرانی و نایابی نان در اثر احتکار مالکین و احجاف خبازان و شکایت

مردم و معزول شدن حاکم و برقراری اکبر میرزا بجای او ۹۳

فصل ۱۴ - هجوم عموم بمحلّه کلیمیان و فرار دادن یاسمن دختر جهود و اوجریان اندرون و آگاهی زن امام جمعه از میل امام و همراهی و دلسوزی بادختر جهود و غیره ۱۰۲

فصل ۱۵ - بالا گرفتن کارنان و غوغای مردم و مجازات نمودن اکبر میرزای حکمران یکنفر از نانوهارا بنده در تنور گذاشتن و امر بغارت انبار یکی از محتکرین و فرار او از آن و آرام نمودن شهر و رفتن نزد بیگلربیگی و استنطاق از محبوسین و مجازات بابی‌ها و مقصرین برای مرعوب کردن مردم و تماشا رفتن اهالی درسز میدان و رأی و فتوای امام جمعه بر بیحقی سید در ادعای زوجیت دختر جهود و کینه گرفتن سید از امام جمعه و تدبیرات شاطر سلیم برای انتقام و غیره ۱۱۷

فصل ۱۶ - طمع امام بهمسری بادختر جهود و آرام شدن او بدستور زن امام جمعه و ورود و پنهان شدن سید بدستگیری شاطر سلیم در خانه امام و کشته شدن امام بدست سید و فرار یستیر و نامزدش و متهم شدن جهود ها بقتل و حمله مردم به محلّه برای جهود کشان و دیگر وقایع و پایان داستان ۱۴۵

آغاز: فصل اول . شاهنشاه عالمیان پناه محمد شاه قاجار طاب الله ثراه هر ساله علی‌الرسم اوایل تابستان عزیمت بیلاقات دماوند فرموده که دفع گرمای سوزان رادر خیام گلرنگ و آغوش خانمهای شوخ و شنگ بگذرانند .

انجام :

پس از مرگ جوانان گل مماناد

پس از گل در چمن بلبل مخواناد

تمت الفصل ۱۶ ، تمام شد کتاب جهود کشان ... بتاریخ شهر جمادی الاول از سال

خجسته فال قوی ئیل ۱۳۲۵

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنغرف ، جدول زرومفکی ولاجورد ، آغاز وانجام ناقص .
 ۱۹س۶×۱۵ ، ۱۷۴×۱۰/۵ ، کاغذ سپاهانی متن وحاشیه - جلد آیماج قهوہ ای ضربی مقوایی

تاریخ مکاتبات علامی

منشآت شیخ ابوالفضل مورخ است (ادبیات، ۸۰) نسخه ما از آغاز دفتر یکم اندکی ندارد و برابر است با ص ۱۳ س ۱ نسخه ۱۱۸ ج کتابخانه دانشکده ادبیات و بیشتر از این نسخه دارد و ۱۲ برگ از دفتر سوم هم در آن هست و در ترتیب نامه‌ها هم با آن نسخه یکی نیست.

تستعلیق مؤلف ، عنوان شنغرف .
 ۲۱س۸×۱۵/۵ ، ۱۱۴×۱۴/۳ ، کاغذ فرنگی - جلد روغنی زرکوب درون سرخ

مہباح النجاة فی الثمانین فی مہر الاستغفار بین السجدةین

بفارسی از شیخ حسین همدانی که در زمان محمد شاه قاجار در ۱۲۵۲ در پنج مقدمه و چند فصل و خاتمه در سپاهان ساخته و بر روش فلسفی و عرفان شیعی است (ص ۱ و ۴ و ۸ و ۹ و ۲۲۲) اورا است کتابی بنام مہکی در روضه خوانی و شعرهایی از ان رادراین کتاب آورده است (ص ۱۳۹) و نمونه‌ای از شعرهای دیگر او هم در آن هست (ص ۵۸ و ۶۰ و ۸۱ و ۹۶ و ۲۲۲ و جاهای دیگر).

آغاز: بسملة . الحمد لله الذی جعل الصلوة عمود الدین و معراج المؤمنین . . .
 فبعد يقول عبد مولاہ الحسین فہذا یا اخوانی سر الاستغفار بین السجدةین بالتماس جمعی از برادران روحانی ... بیان شد .

انجام : پس گفتم السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته قد فرغ من تسویده و تصنیفه مصنفه الفقیر ببلدة اصفهان بشهور [۲] ۱۲۵ و كنت يومئذ تقريباً ابن ثلثین ارحمنى يا ارحم الراحمین .

ای خداوند هفت سیاره

نیست ما را بجز گنه چاره

شکنم توبه گر دمی صدبار

عفو فرماییم دو صد باره

لمجرره الجانی راجی عفوره و کتبت هذه القطعة فی بلدة ری فی ربیع المولود ۱۲۷۴ اسئل الله العاقبة بالسعادة وان ینفع بها الطالبون فی يوم لا ینفع مال ولا بنون ان الله وانا الیه راجعون .

۲۸۸۱

نسخ ۱۲۵۸ (۸) .

۲۱س/۵×۹، ۱۵×۴۹۷، ۲۱×۱۵۳۹۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنا بی ضربی مقوایی

ابخیة الا مصطلة

از سید کاظم رشتی است که در کربلا ساخته و به بیست پرش که از سپاهان رسیده پاسخ داده است (فهرست احسابی ۲: ۱۵۹) ،

آغاز : بسمله . حمدله ... اما بعد فیکول العبد ... کاظم بن قاسم الحسینی الرشتی ان بعض الدیانین ... قد عرض علی مسائل .

انجام : بلاغنا و صلی الله علی محمد و آله الاطهار .

۲۸۸۲

تعلیق مؤلف ، عنوان و متن شنغرف ، جدول شنغرف و لاجورد

۱۵س/۵×۷ ، ۱۵×۴۹۷ ، ۲۱×۱۵۳۹۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنا بی ضربی

فیروزجات طوسییه در شرح خطبه و ضویه

در شرح خطبه امام رضا « اول عبادۀ الله معرفته واصل معرفته الله توحیده ». که نزد مأمون خوانده است بنقل از عیون الاخبار صدوق و امالی طوسی بروش فلسفی شیعی از محمد باقر بن مرتضی طباطبائی یزدی که پس از بازگشت از خراسان و هنگام رفتن بتبریز در تهران بنام ناصر الدین شاه در ۱۲۹۰-۱۲۹۳ ساخته و از شاه خواسته که آنرا دوبار بخواند . او نام شاه را بروش لغزشیخ بهایی در آغاز بر مرز آورده است. نیمه نخستین کتاب شرح عهد اشتر است و متن عنوان اصل و شرح او عنوان شرح دارد .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی احتجب بشعاع نوره عن نواطره مصنوعات . و بعد چنین گوید ... ابن مرتضی الطباطبائی محمد باقر الیزدی ... که در عهد میمون .

انجام : پس در اینجا ختم مینمایم کلام خود را اللهم اجعل خاتمه امور ناخیرا...

الطیبین و قد فرغ من تسویده کاتبه الفقیر الی الله الغنی فی شهر صفر المظفر سنه ۱۲۹۳

۲۸۸۳

استعلیق شفیع بن حاجی میرزا حسین قلی فراهازی در ۱۳۱۳ ، عنوان هشتگرف .

۱۴س ۱۴/۵×۸ ، ۲۳×۱۶/۵۳۲۲۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبزی مقوایی

عمر الیاز

دیوانی است آمیخته با مثنوی مولوی در مناقب حسین ع بایند و اندرز از حسن

علی بن یعقوب انجدانی سلطان آبادی در ۱۳۱۱ - ۱۳۱۳ در صد مجلس با دیباچه های

منثور و در پایان قصیده ای است درباره تیر خوردن ناصر الدین شاه و ستایش میرزا علی

اصغر خان اتابک. نام کتاب و مؤلف و تاریخ و شاه در آغاز و انجام هست.

آغاز:

نیست ممکن را چو جز فقر و فنا
خوش بود گفتن که لا احصى ثنا
در پس هر حمد حمدی مختفی است
دانداین راهر که راجانی صفی است

انجام :

صدر را باشد صدارت مستدام
لطف عامش شامل هر خاص و عام

تستعلیق سده ۱۱۹۱۰ ، عنوان وجدول مشکى وزرین و شنگری .
۱۷×۸س۱۵ ، ۲۴×۱۲/۵س۱۵۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى مقوایی

روضةالاعیان

از میرخواند که بنام امیر علی شیر نوایی در ۸۹۹-۹۰۰ ساخته است (ادبیات
۲۰۳ و ۲۹۹- استوری ۲: ۱۳۴) نسخه‌ما اختتام یا جلد ششم این کتاب و در جغرافیاست
او در وصف خوارزم می‌نویسد « و درین تاریخ که سنه تسعمائه هجری است يك محله از
محلات خوارزم باقی است» در پایان آن از تاریخ قدیم هرات تالیف جامی و از کوی
خدایگان (پادشاهان) یاعید گاه و مصلی خلایق شهر هرات و داستان امام رازی با
محمد بن علی ذکره السلام و فرستادن فدایی برای کشتن او که در جامع التواریخ
بخش اسمعلیان دیده میشود یاد کرده و از امیر علی شیر می‌ستاید . نکات تاریخی
فراوان دارد .

آغاز: برای ارباب خبرت و اصحاب بصیرت پوشیده نماند که بعضی علمای
تاریخ چنین گفته که حضرت باری ... از بعضی اقسام نور محمد ... جوهری بیافرید .

انجام : اورا با صدیقان و ارباب یقین محصور گردان (تمت الکتاب بعون الملك الوهاب).

۲۸۸۵

نسخ ۱۲۶۴ در سپاهان ، عنوان و نشان شمری .
 ۲۵×۱۵/۵ ، ۳۲۲۵×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى

تعبیر نامه

در دیباچه این کتاب نام «شیخ ابو الفضل حسین بن ابراهیم بن محمد النفیسی» آمده و گویا تحریری از نام ابو الفضل حبیبش بن ابراهیم تفلیسی مؤلف کامل التبعیر (مشار ۱۲۴۵) باشد و جای نام کتاب هم در نسخه ما سفید است و از صفحه دوم آن درست مانند تبعیر سلطانی ابرقوهی (ف ۲۰۲) است و در آن از همان خواجه قوام الدین یاد شده و منابع همان کتاب آمده و در دو جا از کامل التبعیر یاد شده است (ص ۳ و ۴) مقدمه ای دارای بیست نکته دارد مانند تعبیر سلطانی ولی از ستایش شاهزادگان: «اویس ، شبلی ، جهانگیر ، زین العابدین» در پایان آن نشانی نیست . گویا کسی دانسته یا ندانسته دو کتاب تفلیسی و ابرقوهی را درهم آمیخته و باین ساخت در آورده است . در دیباچه از شرح مفتاح قطب الدین شیرازی یاد شده است .

آغاز : هذا کتاب تعبیر نامه . بسم الله . سپاس خدایی را که واحد و صمد قادر است .

انجام : خاتمه در بیان تعبیر خوابها اینکه در شبهای ماه دیده شود ... شب سی ام خواب صحیح است والله اعلم بالصواب .

شکسته نستعلیق خوش سده ۱۲، جدول شنگری، از آغاز و انجام و در میان افتادگی دارد.
سطرها ۳ و ناسون ۸ × ۱۴/۵، ۳۶ × ۱۴/۳، کاغذ سپاهانی - جلد مقوایی

جنگ

شعرهای نجات اصفهانی در هاشم (۱-۲۰) و متن و هاشم (۲۱-۳۲) و شعرهای:
رضائی (۴) و صفی قلیخان (۶) و صائب (۹) و سید مبارکخان عرب (۶) و عبدالغنی
غنی تخلص (سلمه الله تعالی) (۱۰) و کمال اسمعیل (۱۰) و قانع (۱۶) و قیمتی (۱۸) و
گنجی (۱۹) و صادق (۲۱) و محمدقلی سلیم (۴۹، ۵۲، ۶۱): خر خریدن مرد ساده دل
و دزدیدن حیلہ گری آن را و شهر آشوب حاتم طایی و قضا قدر) و ساکت (۵۴) و خزین
(۵۶) و نظیری (۵۶) و حکیم رکنا (۵۷) و محتشم کاشی (۷۰) و عبدالله انصاری (۵۵)
و فرمان برای کلبه علی خان زیاد اوغلی قاجار بیگلربیگی قراداغ و حاکم کاخ (۵)
و شیر و شکر شیخ بهایی (۳۳ و ۳۴) و نان و حلوائ او (۳۵-۴۸) و چند نامه دیگر در آن
هست.

آغاز: نقل است که سلطان حسین میرزای بایقرا را چهل خاصه بود.

انجام: سلطان حسین میرزا.

بسنگ رخنه شد از بس گریستم بی تو

ز سنگ سخت ترم من که زیستم بی تو

نستعلیق ابراهیم بن میرزا علی اکبرخان آجودانباشی توپخانه در روز سه شنبه ۱۸ محرم ۱۳۱۴ از
روی چاپ ۱۳۹۹ هند و اوسر گذشت را در شب سه شنبه ۲۵ محرم پیچی نیل ۱۳۱۴ نوشته است.
۱۲ × ۱۶/۵، ۱۰۰ × ۱۴/۵ × ۲۲/۵، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضریب مقوایی

سفرنامه

از ناصر خسرو قبادیانی است (ادبیات ۱۲) سرگذشت او هم در دیباچه نسخه ما آمده است بخانه مولوی خواجه محمد الطاف حسین دهلوی متخلص بحالی (ص ۱- ۵۷) خود سفرنامه از ص ۱ است تا ص ۱۹۸.

نسخ درشت و عنوان و نشان شنغری با حاشیه مؤلف و مورخ روز چهارشنبه ۱۶/۱/۱۰۲۰ نوشته حسین بن شمس الدین حلی با «بلغ فبالا» در ش ۱، ش ۲ بخط نستعلیق و ربرتر گویا از همو، ش ۳ بنسخ ریز بقلم دیگر با نشان شنغری، ش ۴ بنسخ درشت تر بقلم دیگر با عنوان و نشان شنغری، ش ۵ بخط نستعلیق با عنوان و نشان شنغری، ش ۶ بنسخ دیگر با عنوان و نشان شنغری و با حواشی، خط در همه باید از سده ۱۱ باشد، در پایان بندیت از طریق النجاة.

۱۲×۸ س ۱۴، ۴۵۸×۱۴/۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قریاکی ضریبی

مجموعه ۵۹

۱- رسالة فی جواز السجود علی التربة الحسینیه (۱ - ۲۲) از شیخ علی بن عبدالعالی کرکی مورخ ۱۱ ع ۹۳۳.

آغاز: بسم الله. الحمد لله حمدا کثیرا کما هو اهلوه و الصلوة و السلام علی نبیه محمد و آله الطاهرين و بعد فلما شاع و اشتهر ان فی هذا العصر من اظهر القول بمنع السجود فی الصلوة علی التربة المقدسة الحسینیه اذا شویت بالنار و تمادی فی ذلك.

آغاز: والله تعالی اعلم بحقائق احکامه وله الحمد اولاً و آخراً و الصلوة و السلام علی رسولهم محمد و آله الطاهرين فرغ من کتابتها مؤلفها ... علی بن عبدالعالی بالمشهد المقدس الغروی ... فی حادی عشر شهر ربیع الآخر سنة ثلث و ثلثین و تسعمائة احسن الله خاتمتها.

۲- رساله فی تحقیق الخيار بشرط البیع (۵۶-۲۳) از همو (صفحه عنوان).

آغاز: بسمله: الحمد لله والصلوة على محمد وآله اللهم اهدنا لما اختلف فيه من الحق باذنك قد تقرر ان البیع بشرط الخيار على ثلاثة انواع.

انجام: وههنا نجس عنان الیراعة حامدين لله مصلين على رسول الله محمد وآله الطاهرين والحمد لله رب العالمين (تمت الخيارية بحمد الله وحسن توفيقه وصلى الله على محمد وآله بلغ قبلا).

۳- مسألة التیاسر (۵۷) پاسخ محقق حلی است پیرسش خواجۀ طوسی (ف ۸۶۹ زریعہ ۵: ۱۹۱).

۴- خلاصة الایجاز (۵۹-۸۷) در متعه است از همان کرکی و در عنوان آمده « خلاصة الایجاز فی المتعة اختصار رساله المفید ره مع زیادات یسیره للشیخ الاجل علی بن عبدالعالی الکرکی رحمه الله تعالی ».

آغاز: بسمله. اما بعد حمد الله الذي متعنا بانعامه وحبانا بجزله اكرامه ... فهذه الاوراق خلاصة الایجاز فی المتعة لشیخنا الامام ابی عبدالله محمد بن محمد النعمان ... مع زیادات یسیره ... وقد رتبته على ثلاثة ابواب وخاتمة: الاول فی مشروعیته والثانی فی فضیلتها والثالث فی کیفیته واحكامها والخاتمة فی اشياء متفرقة.

انجام: فلا حجة للطاعن و الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد وآله الطاهرين.

۵- رساله فی معرفة الکبار (۸۹ - ۹۴) همان رساله فی العدالة ش ۲۱۴۴/۳۹ (س ۸۲۸).

۶- اصول الدین (۹۱-۱۱۳) اصول مذهبی شیعی اثنا عشری است بادلیل در پنج فصل و سپس مختصری از فروع و تنها طهارت و صلوة را دارد. گویا از کرکی باشد.

آغاز: بسمله و به تقی الحمد لله والصلوة على رسوله محمد و آله الاطهار يجب

علی کل مکلف حروعبد ذکر و انشی ان يعرف الاصول الخمسة التي هي اركان الايمان وهي التوحيد والعدل والنبوة والمعاد بالدليل لا بالتقليد.

انجام : ومن اخل بشيء منه استحق العقاب والحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله .

۲۸۸۹

نستعلیق سلیمان بن عثمان بن عثمان در ۱۰ رمضان ۱۲۵۸ برای خودش در مدرسه تریزوی
۱۷س ۱۴/۵ ، ۱۰۲ ۱۱/۵ × ۱۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مقوایی

تیماج مقوایی

شرحی است بترکی بر پندنامه عطار نیشابوری (مجلس ۳: ۵۸۳) از عمر بن حسین
نوا که در زمان سلطان مرادخان و بنام خواجه زیرك آغا (س ۲ و ۳ و ۴) ساخته است.

آغاز: هذا شرح پندی عطار . بسمله . شکر و سپاس بی قیاس شول قادر و
قیومه .

انجام : اول مک چوق اوقویه .

۲۸۹۰

نستعلیق جهانگیر میرزای قاجار پسر سیف الله میرزا ، جدول زرومشکی و لاجورد ، ش ۱ مورخ
رجب ۱۲۷۴ در دولت آباد ، ش ۴ مورخ ذی قعدة ۱۲۷۴ ، ش ۴ مورخ ۱۲۷۴ .

۱۶س ۱۱ × ۱۶ ، ۵۱ ۱۴/۵ × ۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضری

هجتمی ۵۵

- ۱- کتبخانہ الرموز (۱- ۲۳) از امیر حسینی (مجلس ۳: ۲۵۵ و ۶۲۴ - ادبیات ۳۹۸) .
- ۲- گزیده ای از منطق الطیر عطار (۴۵- ۸۸) .

آغاز: اختیار از شیخ عطار . بسمله .

حمد پاك ان جان پاك پاك را

كو خلافت داد مشتی خاک را

انجام :

آفریدن رایگانم چون رواست

رایگانم گر ببخشی هم سزا است

۳- ترجیع بند قاسم انوار (۹۱-۱۰۰) (سپه ۲: ۶۵۳) .

آغاز: ترجیع بند قاسم انوار ...

بیا ای عاشق عالم سوز بی غم

قدم بر چشم من نه خیرمقدم

انجام :

تویی اصل همه پنهان و پیدا

بافعال و صفات و ذات و اسما

۲۸۹۱

نسخ ابابکر بن علاء الدین در ۹۹۵ ، عنوان و نشان شترغرف ، جدول زر و مشکى ، نام نویسنده در پایان کتاب و تاریخ در پایان مجلد سوم دیده میشود ، حواشی دارد بخط نستعلیق ریز تازه ، مالک محمد جعفر موسوی در ۱۲۶۴ و باخط و مهر مورخ ۱۰۵۴ از محمد علی موسوی
 ۳۴۷۷ ، ۱۴ × ۶/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی زر کوب مقوایی
 درون عناوی

المختار فی الطب یا الجامع

از ابن هبل ابوالحسن مذهب الدین علی بن احمد بن علی بن هبل تبریزی بغدادی
 موصلی (۲۳ ذی قعدة ۵۱۵ - ۱۳ محرم ۶۱۰) که در ۵۶۰ ساخته است در سه کتاب :

نخستین اصول کلی طب و دومی ادویه مفرد و مرکب و سومی که جلد سوم و چهارم است
علاج امراض است از سر تا پا و جلد چهارم از سدن کبد است تا پایان کتاب. او الطب
الجمالی هم دارد که برای جمال الدین جواد محمد وزیر نگاشته است (خزرجی ۱: ۳۰۴)
- چلبی ۲: ۳۹۷ - بروکلن ۱: ۴۹۰ و ذیل ۱: ۸۹۵ - مجلس ۴: ۲۸۹).

آغاز: بسمله و به ثقتی . الحمد لله الواحد القهار الملك الجبار مدبر الفلك الدوار
و مرسل الشعاع من الاجرام ذوات الانوار الى سطح الارض من ذوات القرار.
انجام : فهی دلائل ردیه و ماعدا ذاک فهو بعید .

۲۸۹۲

نسخ سده ۱۴ و یا تصحیح شده از خود ناظم باشد ، عنوان شنغری .
۱۵/۵×۸/۵ ، ۱۵۴/۵×۱۲/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فقهی ای ضری

تخصیصی الهاشمیات والعلویات

ملا عباس زیوری زورایی بغدادی هاشمیات کمیت (ص ۱- ۱۲۴) و سبع
علویات ابن ابی الحدید (۱۲۵- ۲۹۶) : راجع میس کرده است در پایان نسخه (ص ۲۹۶ -
۳۰۲) هائیه زیوری است و تشطیر او شعر کمیت را که او برای امام محمد باقر خوانده
است در ۱۲ محرم ۱۳۰۶ (۳۰۳- ۳۰۷) (ادبیات ۹۱) .

۲۸۹۳

نستعلیق عباسعلی بن مشهدی زین العابدین صدقیانی در روز شنبه ۹ ج ۱۴۴۲/۴ درش ۱، ش ۲ مورخ
روز یکشنبه ۴ شعبان ۱۲۴۲ ، ش ۳ مورخ ۱۴ شعبان ۱۲۴۲ ، عنوان و نشان شنغری ، نام نویسنده نسخه را در
ش ۱ و ۳ یاد کرده اند ، تاریخ روز چهارشنبه ذی قعدة ۱۲۴۲ در میانه رساله ۳ پیش از جدولها دیده میشود ،
تاریخ تولد ۱۲۴۸ در صفحه عنوان هست .

۱۲/۵×۱۴/۵ ، ۱۴۱/۳×۲۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فقهی ای درون آبی

مجموعه

۱- دستورالوزراء (۱-۱۶۹) از اختیار بن غیاث حسینی که یکبار اخلاق همایون بنام سلطان ظهیرالدین محمد بابر (۹۷۳م) نوشته و دوم بار همین را بنام دستورالوزراء بنام میرزا شاه حسین و سلطان سلیم خان یکم ساخته و در ۷ محرم ۹۲۶ آن را بانجام رسانده است (پاریس ۷۶۷ و ۷۶۸). نام مؤلف و کتاب و شعر او در آن آمده است (ص ۱۳ و ۱۹ و ۲۵ و ۳۱ و ۳۲ و ۱۴۵) در آن از قانون السیاسة عبارتتی آمده است (۱۴۵) در آن از منابع این رساله: کتاب الطهارة ابی علی مشکویه و اخلاق ناصری و قانون السیاسة و میزان الحکم و قسطاس و اساس، یاد شده و آمده که این رساله «مشمول است بر قوانین سلطنت و ریاست و تهذیب اخلاق» با سلووی خاص.

در کتاب پس از دیباچه يك فصل است در تعریف خلق و سه قانون: نخستین در تهذیب اخلاق و فرهنگ در دو قاعده، دوم در علم کتخدایی و تدبیر اموال در دو قاعده، سوم در علم مملکت داری و سیاست همدن و تقویم رعایا در دو قاعده.

آغاز: بسمله. طغرای سعادت خسروان عالی شان دارالملک سخن طرازی و منشور کرامت شهسواران میدان بلاغت پردازى جولان دادن سمندخوش خرام خامه نیز کاست در میدان محامد پادشاهی ده عساکر فیروزی مآثر اعیان ممکنات از سرحد اقلیم عدم بشهرستان وجود فرستاد.

انجام: و از اتفاقات حسنه این ایام فرخنده فرجام است که روز و ماه تاریخ اتمام بلسان عدد مفتح است بنشان دادن سال اختتام چنانچه مضمون این ابیات دلپذیر به بیان واضح البرهان مشیر است ...

شد مرتب نسخه ای کاندر جهان معلوم نیست

که اتفاق افتاده باشد هیچکس را زین سیاق

روز و ماه و سال اتمامش ز تاریخ عرب

«سابع شهر محرم» (۹۲۶) شد بحسن اتفاق

۲- خواص آیات و حروف و اعداد (۱۷۱-۲۳۳) از مظفر بن محمد بن رکن الدین جوینی شاگرد مولانا جلال الدین ابوعلی بن مولانا بدرالدین محمد استرآبادی (ص ۱۹۳) و مولانا نظام الدین عودی مؤلف کنوز الجفر (۲۱۷ و ۲۱۸ و ۲۳۱) مقاله یکم آن در دانستن خواص آیات یزدانی چه در باب محبت و چه در باب عداوت و درسه نوع است سوم در باب آیات آسمانی چهارم در باب مر بعات در اسم کسر ششم در باب مثلثات هشتم در مثلث هندی و نهم در مر بعات و دهم در حر وفات است مقاله های دوم و هفتم در نسخه دیده نشده است.

آغاز: بسمله. اما بیشتر از مقالات شرط آن بود که هر چه علمای این فن بمبتدیان گفته باشند وصیت همچنان نقل بنقل هر کس درین علم شروع کند همان وصیت را بدو کند محافظت و مواظبت سخن استادان کرده باشند.

انجام: همان خواص دهد که گفته شد والله اعلم.

۳- رساله بهداشت (۲۳۴-۲۸۳) در حفظ صحت و بهداشت و خواص خوردنیها و نیمه دوم رساله در نسخه ما که خاتمه است و در بیان طبیعت و منفعت و مضرت و دفع مضرت از طعامها و شرابها و بویها و لباسها و آنچه بدان محتاج است در جدول است و بسیار لطیف.

آغاز اقتاده: در موضعی معین حرارت زیاد شود که هوا کند یا مخالف مزاج فصل بود.

انجام: قولنج آرد... بعسل خورند.

۲۸۹۴

رساله کوه و کتل

از محمد بن محمد صالح دماوندی روح افزایی عبرت از کتاب سبع مثانی خود او
بروش عرفان شیعی .

او مؤلف رسائل چهل قلم است (ص ۱) و اسرار الاشرار (۵۱) و اسرار قرآنی (۳۲ و ۵۲)
و مجلد شهریار که دومین از مجلدات پنجگانه اقلیم یکم سبع المثانی او است (۳۱).
شعرهای او هم در این رساله آمده است (۱، ۵۳، ۶۸، ۱۰۰، ۱۱۸، ۱۲۶، ۱۲۹، ۱۴۸،
۱۵۵، ۱۶۱)

در صفحه عنوان و آغاز رساله آمده : لمؤلفه روح الله روحه .

. زبن کوه و کتل کین همه عرفان پیدا است

با این همه آن ره است و عرفان پیدا است

هر کس که قدم زند باین کوه و کتل

اول قدم اوواله و آخرشیدا است

آغاز: رساله کوه و کتل بسمله . الحمد لله الذی خلق الانسان بین و بعث
فیهم رسولاً لاصلاح ذات البین ... و بعد رساله ششم از رسائل چهل قلم از کتاب سبع المثانی
بنده طالع محمد بن محمد صالح دماوندی روح افزایی ... در حل حدیث امر بین امرین
موسوم در اول امر به امریه و در آخر به کوه و کتل راه علم و عمل باید دانست ... شرح و
بیان و تفسیر و تأویل این حدیث بمقدمه و یک باب و خاتمه میشود.

انجام : بسعادت ختم شد رساله ششم از رسائل اربعین والسلام علم محمد خاتم
الرساله فی الاربعین و آله خیر السلاله و آدم بین الماء و الطین چون ختم شد رساله در دولت
کریمه مورد (۹) مؤلف و گفت : «فی دولة کریمه» .

لسخ مؤلف ، نشان شنغرف ، یادداشتی از مؤلف مورخ روز شنبه ۱۸ ذی حجة ۱۴۵۵ در ص ۲
نسخه هست.

۱۹ س ۳۴۵۸۰۱۵×۱۷/۵ ۴۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج عنابی ضربی مقوایی

نویسندگان

از محمد حسن بن علی بن عبدالله بن محمد بن محب الله بن محمد جعفر علی یاری
تبریزی درپند و اندرز و سوگواری در ۴۲ مجلس که در آغاز آنها چند آیتی از قرآن تفسیر
میشود . در دیباچه (۱-۲۷) از استادان او و اجازاتی که باو داده اند و در ص ۲۸ فهرست
بیست و یک اثر او که تا سال ۱۳۵۳ نگاشته است یاد گردید . کتاب عبری و فارسی و مورخ
روز ۲۷ ج ۱/ ۱۳۴۲ است .

آغاز: بسمله و به نستعین الحمد لله الذی انعم علی العباد بالعلوم الکافیة فی السداد
والمحتاج الیهافی الرشاد.

انجام : التحف والتحیة ۱۳۴۲

تستعلیق و جدول زر و مشکى و شنغرف از احمد بن محمد طاهر که در ص ۱۴۶ و ۱۶۵ و ۱۷۷
نامش دیده میشود و در برخی از اینها آمده که او در شهر خوی مجوس بوده است و تاریخ روز
سه شنبه ۱۰ رجب ۱۴۱۴ و روز ۴۹ قلعه گیری ثانی جعفر قلیخان در روز یکشنبه ۱۹ ع ۱۴۱۴/۱ (بایان ابتهال
الاشقین) و روز نوروز تنگوز نیل ۱۴۱۷ در همین شهر و روز یکشنبه ۲ محرم ۱۴۱۸ (بایان ترجمة الصلوة)
و ۱۴۱۸/۱ در همین شهر (بایان ترجمة العقاید) در این جاها دیده میشود نیز، تاریخ روز چهارشنبه «ثانی یوم
جدیده تنگوز نیل» ۱۴۱۷ (۲۷ ذی قعدة) در ص ۱۵۴ (بایان ترجمة خطبة البیان) و روز یکشنبه ۴ ج ۱۴۱۸/۴
در بایان اربعون عاملی و روز آدینه ۴ شوال ۱۴۱۷ در هاشم ص ۴ و ۱۴۱۰/۴ در بایان مرآة المحققین
(ص ۹۶) و ذی حجه ۱۴۱۰ در بایان شرح خطبة البیان و روز یکشنبه ۲۰ ج ۱۴۱۸/۴ در بایان مغلطات بدعی
۳۱ س ۱۶×۸ ، ۳۱۱۷ ، ۲۴×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی

مجموعه

۱- جنگ شعرهای بدیعی (لف و نشر ص ۱) و ولی دشت بیاضی و جامی و رضایی (۱۴۷-۱۵۱) و خواجه انصاری (۱۴۶) و باباطاهر (۷۵) و طالع هراتی (۲۱۱) و ابوتراب بیك (۱۵۱) و نهاریات سعدی و معما بنام علی فلی (۱۵۰) و کسوف نامه درویش حاجی محمد جعفر مفرد و ارادت او بمیر اشرف اختیاری و تبدیل کسوت مفردی بکسوت اختیاری بفارسی (۷۲-۷۳) و قطعه معمای سه لام و سلام و شرح آن از مولانا محمد باقر (۲۱۶) رویهم هفت بیت و حل صیغ مشکله بفارسی (۶۵ - ۶۷) و دوازده امام خواجه طوسی (۲۱۲ متن) نیز پراکنده‌های دیگر از خبر و دعا و ادب فارسی و عربی در سراسر دفتر. نیز دعا ای که شیخ بهایی برای شاه عباس هنگام رفتن بقندهار نوشته است (۸۵).

۲- شرح اسماء الله الحسنى (۳-۳۵ متن و هاشم) درباره نود و نه نام خدا به عربی و آغاز ساله گویا در نسخه مانیت و در ص ۳ و ۴ بند نیست درباره اسم الله بفارسی. در آن از شمس المعارف و از هروی و برسی و طبرسی و صدوق و سید داماد و کفعمی یاد شده است.

آغاز: الامر الثاني في بيان الاسماء الحسنى على ماورد في الروايات فاقول الاسماء الحسنى على ما رواه الصدوق باسناده في التوحيد ... تسع وتسعون اسما.
انجام: في شرح الاسم التاسع والتسعين الذي هو الشافي . . . و تشفيته من غيظي .

۳- روضة العرفاء و دوحه الكبراء (المعلماء) (۴۲-۴۷) در شرح اسماء حسنی است از علاءالدین محمد گلستانه سپاهانی در گذشته ۲۷ شوال ۱۱۱۰ (ذریعه ۱۱ : ۲۹۹) نسخه مابند نیست از آن درباره معانی حروف تهجی.

۴- رساله جفر (متن ۵۷ و ۵۸) درس ۷۱ و ۷۷-۸۶ نیز پاره‌ای از جفر و علم حروف بفارسی هست.

آغاز: بسمله. این مختصریست در بیان وضع جفر بدانکه جفر در لغت پوست بزغاله است و در اصطلاح علمای این فن دانستن استخراج امور احوال عالم و آدم بتدریج زمان و طاقت انسان است و وضع در لغت نهادن بود و در اصطلاح علمای جفر عبارت است از ترتیب ابجد هوز تا آخرش که ۲۸ حرف است و هر حرفی بیست و هشت صفحه است و هر صفحه ۲۸ سطر است و هر سطر بیست و هشت خانه است و هر خانه‌ای چهار حرف بروجهی که چهار ابجد هوز بود از اضلاع و اقطار و مجموع صفحات چون هفتصد و هشتاد و چهار است ۴۸۷ بدانکه ایشان اقلیم را گویند و یک حرف خواهند از حروف ابجد که مجموع بیست و هشت اقلیم باشد و شهر گویند و صفحه خواهند از صفحات و محله گویند و یک سطر طلبند و خانه گویند و یک خانه خواهند از خانه‌های یک سطر و در خانه اولین چهار الف باشد و خانه آخرین چهار غین و در ثبت حروف احتیاط تمام باید کرد که غلط نشود که اگر مقدم یا مؤخر فراموش کند تمامی صفحه غلط شود وفایده مذهب و مقصود حاصل نشود و قاعده حقیر اینست: ۱۱۱، ۱۱۱، ب، ۱۱۱ ج ۱۱۱، د، ۱۱۱، ه، ۱۱۱، و، ۱۱۱، ز، ۱۱۱، ح، ۱۱۱، ط.

باب اول در بیان دانستن احوال و بیرون آوردن مقصود کلی و جزوی از وضع جفر.

باب دوم در دانستن آنچه استخراج احوال را مهم است.

انجام: من الصفحه السادسة عشر من الجزء الثالث فقس علی هذا.

۵- مرآت المحققین (۸۹-۹۶ متن وهامش) از شبستری.

۶- ترجمه چهل سوره تورات (۹۷-۱۰۷ متن وهامش) گویا از احمد بن محمد طاهر

از ترجمه علی ع بدستور محمد بن ازعیرانی.

آغاز: بسمله . بررأی خورشید آرای ... اخوان مؤمنین پوشیده نماند که چهل
سوره از کتاب تورات موسی.

انجام : ورستگاری تمام و کامل ای فرزند آدم .

۷- شرح صرف میر (۱۰۹-۱۳۲ متن وهامش) بفارسی گویا از احمد بن محمد طاهر
باهمان مباحث بهمیوده ای که طلاب قدیم در آغاز تحصیل بدان دچار بوده اند .

آغاز: بسمله . بسم یعنی ابتدا میکنم بنام خدای .

انجام : این فعل مشتبه میشد بامر قاصر العین یایی .

۸- ابتهال العاشقین (۱۳۹-۱۴۶ متن وهامش) از فدایی که در ۱۱۸۳ ساخته و
نام کتاب تاریخ تألیف آنست . در آن تخلص «فدایی» در چند جا دیده میشود.

آغاز:

دل همان سرگرم داغ افروزش

باده در آهنگ عالم سوزش

چرخ در بسته بروی مهر و ماه

یا بمرگ صبح پوشیده سیاه

انجام :

چون پذیرفت انتظامش اختتام

ابتهال العاشقین اش گشت نام

سال نظمش راست تاریخی گزین

ابتهال العاشقین الکاملین

(۱۱۸۳)

ای فدایی خط نومیدی مخوان

هست دریا های رحمت بی کران

از پی عضو گنه بر گریه کوش

قطره‌ای این بحر را آرد بجوش

ای خدای بحر بخشش قطره بین

لا تردن ابتغال العاشقین

۹- شرح خطبة البیان (۱۵۲-۱۵۷ متن وهامش) از این شرح در ذریعه (۱۳: ۲۱۰) یاد شده است. در آن پس از دیباچه ترجمه این خطبه است.

آغاز: بسمله. حمدنا محدود و نامحصور نثار ذات علی عظیمی است که خطبه بیان معانی بدیع حکمت او بر منابر وجود هر موجودی بنهج بلاغت متذکر می‌باشد.
انجام: که بلند است و بزرگ است و صلی الله علی محمد و آله اجمعین و صلوات بر محمد و آل و بر همه ایشان.

۱۰- ترجمة الصلوة (۱۵۸-۱۶۵ متن وهامش) از فیض کاشانی.

۱۱- ترجمة العقائد (۱۶۵-۱۷۷ متن وهامش) از همو.

۱۲- صرف میر (۱۷۹-۱۸۶ متن وهامش).

۱۳- الاربعون حدیثا (۱۸۷-۱۹۰ متن وهامش).

آغاز: در وقتی که حضرت امام رضا ... به نیشابور رسید با استدعای محدثان آن زمان چون امام محمد حریب و موسی بن اشعث و شیخ محمد بن مختار و غیرهم این چهل حدیث را نوشت و صحیفه الرضا نام نهاد. بسمله. روی عن الرضا ... عن النبی ... قال اربعة انا لهم شفیع.

انجام: فمن ولد الجنیه.

۱۴- الاربعون حدیثا (۱۹۰ - ۱۹۶) از عز الدین حسین بن عبدالصمد حارثی

عاملی (ذریعه ۱: ۴۱۴ - طوس ۵: ۱۳).

آغاز: کتاب اربعین بسمله. الحمد لله علی نعمته العزار ... فیکول ... حسین بن عبدالصمد الحارثی.

انجام : من الهول عند فضول القول .

۱۵- زاد السالك (۱۹۷ - ۱۹۹) از فیض کاشانی که میان ۱۰۳۰ و ۱۰۴۰ ساخته و در آن از منازل السائرین (گویا : السالکین) یاد کرده است (محبته ۱۸:۲ و ۳۳ و ۴۲ - ذریعه ۱۲:۲ - مشار ۸۷۳) .

آغاز: بسمله . الحمد لله وسلامه على عباده الذين اصطفى وبعد از کیفیت سلوک راه حق پرسیده بودند بدان ایدک الله بروح منه همچنانکه سفر صوری را مبدأ و منتهای و مسافتی [وسیر] وزادی و راحله ای و رفیقی و رهنمایی میباشد همچنین سفر معنوی را که سفر روحی است بجانب حق تعالی هم هست مبدأ .

انجام :

از غرور این هوس گر جان دهم

به که دل در خانه و دکان نهم

والتوفیق من الله العزيز العليم والحمد لله رب العالمين (تمت رسالة السلوك من افادات ... ملامحسن کاشی در یوم جمعه هفدهم شهر جمادی الثانی سنه ۱۲۱۸) .

۱۶- مثلثات بدیعی (۱۹۹ - ۲۰۲ متن وهامش) (فرهنگنامه ها ۲۰۹) .

۱۷- مقاله در صبر (۲۰۰ - ۲۰۳ هامش) حدیث و خبر است، عربی و فارسی .

آغاز: الصبر نصف الايمان یعنی صبر نیمه ایمانست .

انجام : کرفتار خواهند شد (من تفسیر در یوم الاربعاء خامس شهر صفر

المظفر ۱۳۱۹) .

۱۸- رساله جبر و قدر (۲۰۴ - ۲۰۷ متن وهامش و نیمه کتاب است) از خواجه

طوسی بفارسی در ده فصل .

۱۹- دوازه امام (۲۱۲ - ۲۱۵ متن وهامش) از طوسی بادیباچه ای بفارسی درباره

استناد آن بطوسی که افسانه مانند است .

۲۰- ترجمه دعاء کمیل (۲۲۲ - ۲۲۵ متن وهامش) بامتن آن و با دیباچه ای

عربی درباره سند آن .

۲۸۹۷

نستعلیق سده ۱۱۹۱۰ ، عنوان شنگرف ، جدول زرومشکی ، باسر لوح زرین ، مالک رضی الدین محمد بن محمد باقر طبیب ، در پایان آمده «لمقه العمار فی سنة ۱۰۷» و گویا ساختگی است ، نسخه در تهران بسال ۱۲۸۵ خریده شده است ، یادداشت ۱۱۴۶ در پایان دارد و یادداشت ۱۲۹۶ در صفحه عنوان و در آن آمده که نسخه را عماد حسنی نوشته است ، نسخه پاکیزه ایست .

۱۴س ۸×۱۶ ، ۲۲۰×۱۴۳/۵ ، کاغذ سپاهانی جلد تیماج سرخ ضری مقوایی کنار زرین .

اخلاق ناصری

از خواجۀ طوسی است .

۲۸۹۸

نستعلیق ۲۲ ذی حجه ۹۱۲ (؟) جدول شنگرف و زر و مشکی و لا جورد ، سر لوح زرین .

۱۰س ۸×۱۴/۵ ، ۱۰۸×۱۴۳/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سبز مقوایی

مرصد الاقبال السلطانیة و مقصد الآمال الخافانیة

مزارات هرات است از عبدالله بن عبدالرحمن حسینی اصیل واعظ گویا همان امیر سید اصیل الدین ابوالمفاخر عبدالله بن عبدالرحمن حسینی شیرازی دشتکی مؤلف درج الدرر فی احوال میلاد سید البشر در گذشته ۱۷ع ۸۸۳/۱ یا ۸۸۴ و بنام ابوسعید کورکان در ۸۶۰ و اندی در سه باب و سرگذشت ۲۰۹ تن از عارفان و مشایخ در آن آمده است . (استوری: ۱۸۴ و ۳۵۶ و ۱۲۹۶ - ذریعه ۵۸: ۸ - مشار: ۱۴۳۲) .

۲۸۹۹

تستعلیق ترکی سده ۱۰ و ۱۱ ، عنوان و نشان شنغری .
 ۱۲×۸/۵ ، ۱۸×۱۲/۵۳۹۳ ، کاغذ سمرقندی - جلد مقوا

اشیوة اللغات

شرحی است از جامی بر لغات عراقی مورخ ۸۸۶ (مشار ۱۰۷) .

۲۹۰۰

تستعلیق حسین ابن حاجی محمد مسکنانی در روز دوشنبه ۱۲۵۲/۴ ، عنوان شنغری ، یادداشت ۱۳۵۵
 در پایان هست ، سه صفحه آغاز و صالی شده و پاره ای از نوشته شده است .
 ۱۶×۶ ، ۲۰×۱۴۳۱۴۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیه ای ضری مقوایی

مجلس افروز

در باره زاده شدن پیامبر و زناشویی او با خدیجه از فضل کاشانی نزدیک به ۶۰۰۰ بیت . او چون ده فرزند را در ۸۰ سالگی از دست داده بود بدستور دوستی دانشمند بنام محمد برای دلجویی خویش این مثنوی را سروده و خود او آن را چنین نامیده است :
 « مسمی چه بر مجلس افروز شد » (ص ۷) نامش در آن بدینگونه آمده : « که از فضل ماند سخن یادگار » (۲۸۰) .

آغاز:

بنام خداوند گیتی فروز

که روز آورد شب شب آرد بروز

کنند نیل بر طاق ابروی شب

زند شانه بر عنبرین موی شب

انجام :

الهی برآید ازان دوره دود

که نام محمد برد بی درد

۲۹۰۱

نستعلیق مرد آورنده در یزد روز دوشنبه ۲۵ رجب ۱۲۸۳ ، عنوان شغرف و زنگار
 ۱۴/۵×۷/۵ ، ۱۴/۵×۱۴/۵ ، فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری

جنگ

از محمد حسین بن حاج محمد جعفر کاشانی در ۱۲۸۳ که قصیده‌های فتح‌علی‌خان
 صبای کاشانی (۱-۱۰۴) و انوری (۱۰۵-۱۸۲) را در آن آورده است . او برخی از اشعار
 صبارا مانند دو مثنوی در نصیحت و تنبیه و هجو حاج محمد حسین خان اصفهانی صدر اعظم
 خاقان را که نخستین آنها تحفة العراقین و عبرت نامه خوانده میشود نیز آورده است.
 (۹۸ - ۱۰۴ و ۶۷-۹۸)

۲۹۰۲

نسخ سده ۱۴ و ۱۴ ، عنوان شغرف .
 ۱۴×۸/۵ ، ۲۲×۱۵۳۲۵۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیه ای ضری زر کوب مقوایی

صیغۃ قیاسیه

بنظم فارسی از قاصر کرمانی در پنج مقصد در مقتل و سوگواری بر حسین بن علی
 (ع) مقصد یکم در سرگذشت خود او است و بر فردوسی می‌تازد که چرا شاهنامه سروده و از
 پادشاهان ستوده و از بزرگان دین مایاد ننموده است؟! فهرست مقاصد در آغاز کتاب
 هست بنشر .

آغاز:

بنام خداوند پست و بلند

مفزه ز هر نقص و از چون چند

انجام:

نمایی بر این خلق خود کی پسند

که بینند از کوری خود گزند

۲۹۰۳

تستعلیق سده ۱۴ ، نشان شنغرف ۰ در آن آمده «در سعدآباد شمران قلمی شد» و «محرر مجموعه
در اشعیاق دومعنوی بعد از مفارقت در محل وداع گفته» و در اینجا در آخر بیتها تخلص واله دیده میشود
(ص ۱۸-۱۹) .

سطر ۳۵۸/۵ × ۱۵ ، ۲۱ × ۱۴۳ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد مقوا

تذکره

از آقا میرزا محمد کاظم واله سپاهانی در گذشته ۱۲۲۹ (سپه ۲ : ۶۹۶) که
شعرهایی برگزیده و در آن گنجانده و در برخی جاها هم سرگذشتی از شاعر آورده و
چنین است فهرست شاعران آن آنچه در نسخه ما مانده است : مطرب کاشغری (۱) یوسف
کوسه فرا باغی (۱) میرزا محمد بیک نصیری کرمانی (۱) صهبای قمی محمد تقی (۱)
جلال جعفر فراهانی (۲) قسمی افشار (۳) خضری قزوینی (۳) خواجه مرشد شیرازی
(۳ ، ۳۱) میرزا برقی عجائب المخلوقات (۴ ، ۲۷) هاتف اصفهانی (۹، ۱۰ ، ۱۴)
وحشی کرمانی (۵) رجائی اصفهانی خواجه سیف الدین محمود (۶) سائل طهرانی (۶)
خواجه محمد امین کوسج کاشانی (۷) واهب اصفهانی (۳۸) آگهی اسدابادی همدانی
(۷) اسدی طوسی (۸) حافظ شیرازی (۸) رفیق اصفهانی (۱۵، ۱۰) طبیب (۱۳ ، ۲۶)

میرزا محمد شیرازی (۱۵) ادائی یزدی (۱۵) سوزی اصفهانی (۱۶) قاسمی کازرونی (۱۶) ناطق اصفهانی (۱۶) مخفی رشتی (۱۶ ، ۳۹) مختاری غزنوی (۱۶) آقا محمد صادق پیریشان فروشانی (۱۷ ، ۴۰) واله مؤلف تذکره (۱۸-۱۹) انیسی شاملو یولقلی بیک (۳۹) آذر (۳۶) اوحدی مراغی (۱۹) درویش مقصود شیخ رباعی (۲۰) محتشم کاشی (۲۲) آقا حسین خوانساری (۲۴) سراج الدین حکاک اصفهانی (۲۴) بابا طاهر (۲۷) امیر علی شیر فنائی (۲۹) باقر خورده کاشی (۲۹) کسوتی یزدی (۲۹) سید حسن خجندی (۳۰) اثیر اخسیکتی (۳۰) شاه شجاع (۳۰) صدر کاشی (۳۱) کمال الدین مسعود خجندی (۳۲) سعدی (۳۳) .

۲۹۰۴

نسخ عبدالله بن محمد علی سیجانی در روز پنجشنبه ۴ رجب ۱۰۵۶ و تصحیح و مقابله محمد علی بن محمد رضا در ۱۱ رجب ۱۰۹۶ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول زر و مشکى ، سر لوح زرین .
انجام : ازدعای خیر محرومنی نفرمایند تم ترجمه الکتاب بعون الله الملك الوهاب
۴۱س ۱۱×۴۱/۵ ، ۴۵۴×۱۹۳/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی

ترجمه ذیلک بختیه یا هی فی النبا بدین

ترجمه ایست از مصباح کفعمی از محمود بن میرزا علی برای آقانیک بختا (منزوی ۱ : ۲۳۹) .

۲۹۰۵

نسخه علیق سده ۱۰۹۹ ، عنوان و جدول شنغرف ، نسخه در روز آدینه ۱۸ محرم ۱۰۹۴ در سلطانیه خریداری شده است .
۱۳س ۱۱×۱۱۳/۵ ، ۴۰×۱۸/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی

دیوان

از جمال‌الدین ابواسحق شیرازی (م ۸۱۸) است، در عنوان نسخه ما آمده «هذا دیوان ابواسحق بوالاطعمه شیرازی علیه الرحمة».

(ذریعه ۹ : ۱۳۵ - مشار ۷۱۶).

آغاز: آغازنامه.

بنام روان بخش روزی رسان

که رزق آفریده است پیش از روان

مرتب کن قوت قبل از وجود

پیاپی ده لقمه از خوان بود

انجام :

هر چه بر خان شریعت در کلام پخته است

زان پشیمانم کنون استغفرالله العظیم

(۶۱-۶۱) آنگاه آمده (۶۱-۷۹):

آغاز: رساله جمعیت مباحثه طعامها که از جوانب اتفاق میکنند و بهم میرسند.

بر ضمیر منیر و رای و قاهر بصیر از صغیر و کبیر و غنی و فقیر پوشیده نماند که از زمان آدم تا اقران عالم شعرای نیک نام و امرای فصیح کلام بسیار و بی شمار است.

انجام :

خاله بی بی چو ترا میل طبیعت باشد

عمه خاتون بنهد بهر توطشتی بر بار

این رساله منشور در نه باب است و بسیار لطیف و نام بسیاری از خوراکیها در

آن دیده میشود.

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان درشت ، نشان شنغرف .

۱۶س۹×۱۹ ، ۳۳۷×۱۵۳/۴ ، کاغذ هندی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی

شرفنامه منیری

فرهنگی است از ابراهیم قوام فاروقی که برای ابوالمظفر بارک پادشاه بنگال (۸۳۲-۸۴۹) و بنام شرف‌الدین احمد منیری (۶۶۲-۷۸۲) در ۸۷۸ (؟) ساخته و فرهنگ ابراهیمی نیز خوانده میشود نام کتاب و مؤلف در دیباچه نسخه ماهست . چند فصل در آغاز هست در دستور زبان فارسی (دیباچه برهان قاطع چاپ دکتر معین ص ۷۳- دیباچه ج ۵ فرهنگ نظام ص ی - سپه ۲: ۱۸۹) .

آغاز:

بنام خداوند هستی بهست

سر آغاز نامه‌ای را که هست

خداوند انس و خداوند جان

خداوند جسم و خداوند جان

انجام : ارش مثل يك گز ... يك بدست عاقبت بالی باد الله اعلم .

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، آغاز و انجام افتاده است .

۱۵س۸×۱۷ ، ۱۸۰×۱۴/۵ ، کاغذ هندی - جلد تیماج سرخ ضربی زرکوب مقوایی درون

سرخ بالولا

تاریخ سند یا تاریخ معصومی

از سید نظام الدین محمد معصوم حسینی صفای نامی ترمذی بکری (۹۴۴-۱۰۱۹) که نزدیک ۱۰۰۹ ساخته است . تاریخ پادشاهان سنداست از پیش از اسلام تا زمان سلطان محمود خان پادشاه سند و سرگذشت دانشمندان و قاضیان و مشایخ و شعر اہم دران هست و کتاب در چهار جزء در بمبئی بسال ۱۹۳۸ م بادیباچه ای نرسر گذشت او بچاپ رسیده است (مشار ۳۴) .

۲۹۰۸

نسخ ۱۲ و ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زرو لاجورد .
 ۱۹×۱۷ ، ۲۵×۱۴/۵۳۲۰۱ ، کاغذ سپاهانی متن حاشیه - جلد تیماج قهوه ای مقوایی عطف
 مشکى .

مرآة المرآة

بفارسی و عربی و بروش تاویل صوفیان بر سراسر قرآن باختصار و شعرهای مثنوی در آن آمده است . نام کتاب در دیباچه دیده میشود . چنین است فهرست کتبی که از آنها در این تفسیر یاد شده است :

تفسیر سلمی ۴	عرائس ۴
تفسیر دیلمی ۱۰	عین الحقائق ۶ و ۲۹۵
مثنوی ملای روم ۱۴	در مثنوی ۹
مرصاد العباد ۲۴	لباب التأویل ۱۸
احیاء العلوم ۱۱۱	نفحات الانس جامی ۳۴
دیوان حکیم سنایی ۳۱۱	عوارف ۱۱۵
غوثیه ۵۲	فتوحات مکيه ۳۱۴

تکمله ۵۲ و ۱۶۳	غنیه ۵۶
ملفوظ شریف ۵۶	انوار الاسرار ۵۸
منازل السائرين ۶۰	جامع صغیر ۶۵
چواهر القرآن ۶۹	تفسیر رحمانی ۷۴
معالم التنزیل ۸۴	البدور السافرة ۹۱
مصباح الشریعة ۲۹۵	مکتوب شریف ۳۲۸
غرر الحکم ۳۶۲	حکم ابن عطاء ۱۱۷
فتوح الغیب ۱۳۸	دیوان مولوی ۱۶۴
تفسیر امام غزالی ۱۶۵	مشکوۃ الانوار ۱۷۰
شرح عقائد نسفی ۱۸۸	ملقط ۱۸۸
مرآة العارفين مسعود بیک ۲۱۰	
شرح الصدور ۲۲۴	کشف اللغات ۲۳۹
ده قاعده سید علی همدانی ۲۶۹	فوائد الفوائد ۲۷۰
صواعق محرقة ۲۹۰	اخبار الاختیار ۳۵۸
وصیت بامه ۳۶۵	تفسیر شیخ نظام الدین ۳۸۲
حاشیة عوارف ۳۹۰	سمط المجید ۷۶ ^۱
تذکرة الاولیاء ۷۸	ترجمہ مشکوة ۸۵
کتاب الابناء ۲۷۵	ترجمہ ملفوظ شریف ۲۹۶

قصیدہ محبوب سبحانی عبدالکریم جیلی ۳۳۰

دیوان شیخ ابوسعید ابوالخیر ۳۸۶

این کتابها در بسیاری از صفحات یاد شده و برای نمونه شعاره برخیز از آنها در

اپنجا آمده است .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین والصلوة علی رسوله الامین... قال النبی ص
 طلب العلم فریضه علی کل مسلم ومسلمه حصول علم از سه طریق است.
 انجام: و حدیث دیگر مکرر است ویل للجاهل مرة وللعالَم سبع مرات.

۲۹۰۹

تستعلیق در همه شماره ها و بیک خط و مورخ ۱۲۶۲-۱۲۶۴ ، عنوان و نشان شنغرف، ش ۱ و ۲ از انجام
 افتاده ، ش ۳ مورخ ۱۲۶۲/۴ع ۱۲۶۲ ، ش ۵ مورخ ۱۲۶۲ ، ش ۷ مورخ ۲ رجب ۱۲۶۷ در زمان فرمانروایی علی
 اشرف خان درخمسه ، ش ۹ مورخ شب دوشنبه ۱۷ ذی قعدة ۱۲۶۴ هنگام فرمانروایی نواب اشرف والا
 عبدالله از طرف ناصر الدین شاه درخمسه و در ۲۴ این ماه شاه بتخت نشسته بود ، پراکنده هایی نیز در برخی
 از بر ۳ها هست .

مجموعه

- ۱- جواهر الاسرار (۱-۱۵۷) از شیخ نورالدین علی حمزة بن علی ملک آذری
 اسفراینی (۷۸۴ - ۸۶۶) در چهار باب هر یک چند فصل که در رجب ۸۴۰ ساخته و
 کزیده است از مفتاح الاسرار خود او (ص ۴) .
 (مشار ص ۵۱۳ - ذریعه ۵: ۲۶۰ - مجلس ۲: ۴۷۸) .
- ۲- شرح قصیده میرفندرسکی (۱۵۹ - ۱۸۲) از محمد صالح خلخالی (حقوق
 ۱۵۲) .

۳- تفسیر سورة اعلی (۱۸۳-۱۸۸) از ابن سینا (ف ۲۳۹۶) .

- ۴- شرح دیوان حافظ (۱۸۹-۲۲۴) در آن پاره ای از شعرهای او شرح عرفانی
 شده است .

آغاز: افراد چندی که از غیب املائی قلم لسان الغیب خواجه حافظ شیرازی
 گردیده: دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیرما ... بدانکه می باصطلاح اهل شهود

وفلاح عبارت است از کیفیت و حالت که از تجلی محبوب حقیقی بر سالک راه عشق رخ می نماید .

انجام : ساقی حدیث سرو و گل لاله می رود - این بحث با ثلثه غساله می رود . بدانکه جمعی که دل خود را بمصقله لاله الا الله صیقل می نمایند ... و سبعة یومیه که در وقت معین میخورند .

۵- لمعات (۲۲۵ - ۲۵۱) از عراقی .

۶- رساله سلوک (۲۵۲-۲۶۱) از شاه نعمه الله ولی (ف ۴۴۰) .

۷- آغاز و انجام (۲۶۱-۲۸۶) از خواجه طوسی .

۸- اثبات الاثمه (۲۸۹ - ۲۹۶) استخراج نامهای معصومان است بطریق زبر و بینات از آیات قرآن در باب یکم که در نسخه ماهست درست مانند مضمینی الاعیان خوانساری ش ۱/۱۹۶ (ف ۲۳۵۱) و تا اندازه ای هم مانند رساله عربی محمد بن منصور بن صدر حسنی حسینی (ش ۲/۲۱۴۵ ص ۸۳۷ ج ۹) .

آغاز: بسمله . باب اول در ایراد آیات قرآنی که بقاعده زبر و بینه دلالت بر امامت اثنی عشر ... دارد اولاً قوله تعالی : بسمله . اقول و من بیناته بعد از اسقاط المکرات یستخرج اسم علی .

انجام : الثامن عشر قوله تعالی فی سورة المائدة اليوم اكملت لکم دینکم... اقول روی الخاصة والعامة ان هذه الآية نزلت فی غدیر خم ... ووصی نبی الله علی الحبيب ابن ابی طالب وآله واولاده

۹- شرح حدیث «اعرفوا الله بالله والرسول بالرسالة واولی الامر بالمعروف والعدل والاحسان» (۳۰۳-۳۰۷) از یکی از شاگردان ملا محسن فیض کاشانی در زمان خود او بروش فلسفی شیعی و شاید بخشی از کتاب او باشد و عربی است و در آن آمده «قال استادنا فی العلوم الحقیقیة دام فیضه العالی فی جامعہ الکافی الوافی» .

نسخ حسین بن قاضی محمد در روز پنجشنبه ۸۷۷/۴ع ۸۷۷ در بندر جیوال ، آیات درشت تر ،
 مالك بابا صالح بن بابایه قوب ، نسخه يك سطریش از تفسیر «عم یسألون» است تا پایان قرآن .
 ۱۶س ۱۵×۹ ، ۲۱×۱۴۳۱۵۷ ، کاغذ سمرقندی موربانه خورده - جلد تیماج قهوه ای ضری
 مقوایی .

تفسیری

تفسیری است خبری و ادبی بفارسی از دانشمندی سنی (۹۹/۷ و ۲۷۸/۸) و در
 آن از کافی (ص ۲۷۸) و تاج المصاادر (۲۱) و کشف (۳۸ و ۶۹ و ۱۱۹) و شرح طیبی بر آن
 (۳۸) و مشارق الانوار (۸۹) و صحیح مسلم (۸۹) و صحیحین (۱۲۳) و تفسیر مغنی
 (۷ و ۱۳۶ و ۲۲۹) و تفسیر امام زاهدی (۳۸ و ۹۳ و ۲۲۰ و ۲۳۸ و ۲۵۵) یاد شده است شعر
 سعدی .

« تواضع ز گردن فرازان نخواست

گدا گر تواضع کند خوی او است »

در آن دیده میشود (۴۲) در آن از امام مجاهد (۴) و ابن عباس (۱۱۹ و ۸) و ابن
 کثیر (۸۴) و امام کلینی (۱۹۷) و امام قتاده (۱۱۹ و ۲۱۰) و اخفش نحوی (۸۰ و ۱۳۴) و
 امام حسن و ضحاک و مفسر (۱۱۹ و ۲۰۴) و امام ابو یوسف (۱۱۶) و امام اعظم ابوحنیفه
 (۲۲۶ و ۸۳) و امام عطاء خراسانی (۸۸) و امام شافعی (۱۱۷) و ابوالحسن اشعری (۱۳۰)
 و ابوهریره (۲۳۵) و انس بن مالك (۴۶) و امام حسن بصری (۱۱۴ و ۱۱۹) و کعب الاحبار
 (۱۳۸) و خواجه سنایی (۵۰) و امیر المؤمنین علی (۹۳ و ۵۳) و امیر المؤمنین عمر (۶۰)
 و امام محمد مفسر (۱۱۶) و معاویه (۱۳۸) و علی بن موسی الرضا (۲۰۳) و نظام معتزلی
 (۳۰۰) و معتزله (۱۹۸ و ۲۴۲) و یسر (؟) شاعر (۲۰۱) و ابی بن کعب و مصحف او (۲۶۸) و اهل
 سنت و جماعت (۹۹) یاد شده است .

در آن در برابر «سنیان» بدمذهبان آمده و معتزله و حنابله (۵).

مؤلف در این تفسیر از سال ۴۲۹ یاد میکند (۱۰ و ۲۶۶). چون در این تفسیر شعر سعدی (م ۶۹۱) آمده و از شرح کشاف طیبی (م ۷۴۶) یاد شده و نسخه ما هم در ۸۷۷ نوشته شده است پس مؤلف باید میان سالهای ۷۴۶ و ۸۷۷ زیسته باشد. مشارق الانوار هم که از آن در این تفسیر یاد شد باید از صفائی (م ۶۵۰) باشد و المغنی فی التفسیر از ابوالفرج عبدالرحمن بن الجوزی (م ۵۹۷) است (چلبی).
در فهرست آستان رضوی هم از تفسیر فارسی که در آن شعر سعدی آمده یاد گردید (ش ۴۳) آیا آنهم جزئی از همین است؟

شعرها ای که درین تفسیر آمده است :

فرعون که شده آبی آبش ره آتش شد

پس خالک بسر بادش زین سر لشی و طغیان

(۲۶)

از هیبت آن دو راه خون شد دل من

تا خود بگدام ره بود منزل من

.....

ملك ابدست در میانه

هشداشته نرد عشق میبخت

(۳۲)

خاکساران جهان را بحقارت منگر

توجه دانی که درین گردسواری باشد

(۴۱)

تواضع ز گردن فرازان نکوست

گدا که تواضع خوی اوست

(۴۲) (از سعدی)

کر تن من زبان شود هر موی

يك شكر تو از هزار نتوان گفت

خواجه سنائی میگوید:

هر که ترا زاد رفت وانکه تورا زاد مرد

زان نه بما جز خیال زین نه بما جز خله

(۵۰)

ای منور بتو نجوم جلال

وای مقرب بتو رسوم کمال

(۶۵)

قالوا اقترح شيئاً نجد لك طبخه

قلت اطبخوا لي جبّة وقميصا

(۱۰۷)

گفتند گو چه چیز پزیم از برای تو

گفتم برای بنده یکنی پیرهن پزید

(۱۰۸)

معبود لم یزل متعالی ز ابداست

موجود لایزال منزّه ز انتها است

ذاتش بهیچ وجه تنائی پذیر نیست

ذاتی بری ز صورت و پاك از جهان و جاست

ذاتی که لایح است صفات کمال او

با اینچنین صفات سزاوار کبریا است

(۱۱۰)

حاصل دنیا ز کهن تا بنو

چون گذرنده است نیرزد بجو

(۱۱۸ و ۲۵۳)

مصراع : « عجب حالی عجائب روزگاری »

قطعه :

خانه آتشین قرین دشمن

دیو هم خانه مقری نه

خورش و آب از ضریع و حمیم

تا ابد غیر آن مقری نه

(۱۱۲)

اولین شر در ره آدم

بود نای گلو و طبل و شکم

آب چندین مخور توریک نه ای

تا گلو پر مشو تو دیک نه ای

گر خوری بیش پیل باشی تو

کم خوری جبرئیل باشی تو

(۱۴۴-۱۴۵)

ای که دستت میرسد کاری بکن

بیش از آن کز تو نباید هیچ کار

این دم که دمی داری بکن کاری

این فرصت یکدم را عمر ابدی گردان

(۱۴۷) (از سعدی)

نه ایم آمده از پی خوشدلی

بلی از پی رنج و سختی کشی

(۱۵۲)

چون طینت ز محنت و حسرت سرشته اند

(۱۵۳)

صلاح راه فلاح است و جاه هر دو جهان است

فجور موجب خواری و سیلت خسران است

(۱۶۶)

گر روز نیایش ز غوغای جهان

شب مجرم عاشقانست شهباش طلب

(۱۷۴)

صفی حضرت اگر در وجود سابق بود

حبیب در که حق سبق اصطفا دارند

(ص ۱۹۰ - ۱۹۱ در ۱۹ بیت در ستایش پیامبر) .

بلی غناست چو دریا ز موج از که رهد

که سود در سر سودای آن رجاء دارد

نه هوشیار زند دست بر لب افعی

اگر چه دست بر افسون و بر دوا دارد

تباع را مخالط شود خرد مندی
 اگر چه در تن و بازو بسی قوادارد
 ز فقر دیو مسلمان شود چو دیونبی
 غنی است گرچه ولی مال در بلادارد
 (۱۹۴)

یتیم اربگرید که نازش خرد
 و گر خشم گیرد که بازش خرد
 (۲۰۱) وشاعر گفته :

اذا اشتدت بك العسری ففكر في الم نشرح
 فعسر بين يسرين اذا املتها فافرح
 چوزور آرد بتوعسری الم نشرح ز جان بر خوان
 دویسرافتاده بایک عسر دل بگمارشودان
 (۲۰۱-۲۰۲)

کیست درین دائره 'لاجورد
 دست گهی یافت که پا گم نکرد
 (۲۱۲)

چه آدمی که مطیع است با دواعی نفس
 به از ملك كه به بطبعش ره هدی آرد
 بقدر رنج بود گنج و این بسی رنج است
 كه به با دواعی طغیان دس اتقا آرد
 (۲۳۵)

آن كودك خاكبیز غریبیل بدست
 پیزد بدو دست روی خود راهی خست

می گفت بهایهای کافسوس [و] درین

دانگی بنیاقتم غریبل شکست

(۲۵۸-۲۵۷)

کلید فتح ز اقلیم در خزانه اوست

کسی بقوت بازوی خویش نگشاده است

نظر بقیض فضل تو است و ظفر تو میدهی

هست بهانه دروغایت خطا قدمح حظ (۴)

(۲۸۹)

عداوت میان دو کس آتش است

سخن چین بدبخت هیزم کش است

(۲۹۶) (از سعدی)

در این تفسیر در هر سوره ای ترجمه ایست شیوا از آیتها و گاهی هم با شرح آنها و گاهی با آوردن شرح داستانهای قرآن و در پاره ای جاها نقل سخنان مفسران است و در بسیاری از جاها بروش پرسش و پاسخ مطالب علمی آنها بطرزی روشن دیده میشود. چون نسخه ما بیش از ۱۵۰ برگ دارد و تفسیر يك جزو (۳۰) قران است پس همه این تفسیر بایستی نزدیک ۴۵۰۰ برگ باشد.

در آن کلمات و عبارتها فارسی شیوا بسیار آمده و درباره پیامبران «مہتر» گفته شده مانند: مہتر موسی، مہتر صالح (س ۱۳۹) و مہتر یعقوب (۴۵/۶).

این است نمونه ای از فارسیهای این تفسیر:

«امی پندارد» (س ۱۵۵ س ۷) در برابر «ایحسب» و «وانیافریده ایم» (س ۱۵۶ س ۵)

در برابر «الم نعمل» و «انیافته بود ترا» (۱۸۹ س ۶) در برابر «الم بجدك» و «اگشاده

نگردانیدیم برای تو را» (س ۱۹۶ س ۱۳) در برابر «الم نشرح لك صدرك» نیز

«اگشاده نکرده ایم سینه ترا» (س ۱۹۷ س ۱) و «ادیده ای کسی را که باز دارد»

(ص ۲۱۵ س ۲) در برابر «ارایت» و «امیدانی انسانرا» (ص ۲۱۶ س ۱۱) در برابر «ارایت» و «دانه گردانید» (ص ۲۷۷ س ۲) در برابر «الم یجعل» و «انه دانسته ای ای محمد» (ص ۲۶۶ س ۱۶) در برابر «الم تر» و «ادانسته ای ای محمد» (ص ۲۷۱ س ۳) در برابر «ارایت» با آوردن همزه استفهام در همه اینجها. مانند این همزه در لسان التنزیل و ترجمه احیاء غزالی دیده میشود (راهنمای کتاب س ۳ ش ۲ ص ۱۷۷).

نیز در آن آمده: و در مصحف ابی بن کعب این هردو را يك سورت آورده فصل به بسم الله نکرده (۲۶۸/۸).

همچو دانه کرم خورده یا همچو کشت خابیده و خورده برای الف کیرانیدن (۲۶۸/۱۳).

مدار معیش ایشان است (۲۶۹/۲).

مردارها و استخوانها میخورند (۲۶۹/۱۵).

خلاش (۲۷۶/۶).

کنانیدن (۶/۱۶).

آوندها (۲۷۶/۸).

ازین اثر تصریح بسنیت نهادن دست راست بر دست چپ معلوم شد (۲۷۸/۸).

صدگان کورت میگفت (۲۹۰/۲).

گفت مگری (۲۹۱/۹).

شمانرا (بجای شماها را) (۶۴/۵ و ۱۵۰/۳).

در خانه خدیجه بر ورقه بن نوفل که در زاده او بود انجیل میخواند (۲۰۸/۹).

بیک رطل زربوزن دیار ما دوسیر باشد بها خرید (۱۷۳/۱۴).

چفسیده (۱۵۵/۱۳) چفسانیده (۱۶۰/۱).

تا از بی فرمانی بازمانده و پرهیز کاری اختیار کنند (۱۵۷/۴) بفسق و بی فرمانی

خدای فرومایه و خوار گردانیدن پیش حضرت حق و پیش نظر مان (۱۶۶/۸)

چنانستی که (۱۵۹/۱).

وچه دریا باند ترا یعنی چه دانی (دربرا بر : وماادريك) (۱۵۹/۴) .

فقير مذبون (۱۶۰/۲) .

غلها بخت دهد جامها خشك كند (۱۶۳/۷) .

چون روشن كند تاريخى را يازمين را يادنيا را (۱۶۴/۶) .

بالا ذكر تاريخى وزمين و دنيا نكذشته (۱۶۴/۷) .

اگشاده نگر دانيديم (دربرا بر : الم نشرح) (۱۹۶/۱۳) .

پس هر چون كه باشد چيزى يقيم را بده قهرمكن (۱۹۵/۲) .

پيغامبر را از ميان كود كان ربود ندودستان غلطا نيدند و سينه پيغامبر را شكافتند

(۱۹۷/۱۳) .

روزي پشتواده خاربر گرفت پشتواره غلطيدرسن در گلوى اوافتاده خفه شد جان

داد، ستان افتاد باد امانش بالا كرد (۲۹۵/۱۲) .

استخوانها درين حال كه بوسيده وريزيده باشد (۳/۱) .

پس رنج بين در عبادت (۲۰۲/۳) .

ميوه بهشتى بى خسته است (۲۰۲/۱۶) .

دو رخ (۳۲/۲ و ۳۳/۴ و ۱۰/۱۴۸ و ۱۱/۶۴) .

افسانه پيشينيان است چنانچ بالا گذشته (۵/۴) .

پيغامبر بانك پنج نماز فريضه شده دو كان ركعت ميگزارد (۲۰۹/۴) .

اظهار تقدير سالينه درين شب است (۲۲۳/۴) .

با گاهاند ترا اى محمد (دربرا بر وماادريك) (۲۲۳/۱۱) .

راهها را او را فراخ كردند و نگاه داشت بود (۲۲۵/۱۵) .

پيغامبر فرمود گرد سنب اسب غازى و آتش دوزخ در يك تن جمع نشود

(۲۴۴/۱۵) .

كم دهى كردن و تمام ستدن (بحاى كم فروشى) (۷۰/۴) .

یاقوت وام (بجای یاقوت فام) (۷۷/۱۰) .

سیاه رنگ خشك شده سیاه وام شود (۱۱۴/۵۰) .

فرمود تابرسر کوجها گو بزرگ بکاوند کافتند (۹۳/۵) .

بردشهر گوها کافتند بنفت وهیزم پر کردند (۹۳/۱۴) .

هنگام که ایشان برسر آن گوها یعنی نزدیک آن نشسته می بودند (۹۵/۱۵) .

رهمنونی کرد بسوی آن (۱۱۲/۱۰) .

بالستی (بجای بایستی) (۱۱۱/۱۳) .

اشنا کردن در آب (بجای شنا) (۱۱۲/۱۲) .

زود باشد که بخوانانیم تراقر آن (دربرابر : سنقرئك) (۱۱۴/۹) .

سوار شدن شتر است بنشانند بروی بنشینند پس باز بایستایند (۱۲۴/۱۵) .

چون بنشانند بر زمین بچفسد بآسانی باز کنند بایستایند بابارایستاده شود بلند

گردد (۱۲۵/۱۴) .

وراء مبارك خود فروز آورد وبگسترانید و او را بدان شاند (گسترانید بلاء

آن شاند بیش او گسترانید واورا شاند) (۳۷/۹ و ۲۲/۱۳ و ۲۳/۶) .

چون دست کش نداشت از افتادن می ترسید (بجای عصا) (۴۰/۱) .

چنانچ مال کسی یکان درم بشمارند مال دیگری صد کان بشمارند (۱۳/۸) .

بیش او گسترانید و او را شاند باز آورد کرد (۴۳/۷) .

و چون دانستی که فردا خواهی دانست که چه کرده و چه گفته ای (ماغراک ببرك

الکریم) (۶۰/۵) .

آوردن «است» چندین بار (۶۰/۱) .

فرشته ، فرشتگان (۶۳/۱۴ - ۶۴/۵ و ۱۳۱/۸ - ۱۴۶/۴) .

چنانستی که در حال کاین است (۶۴/۱۲) .

فرمان دار آن روزمر خدا را است و دیگری را امری و فرمایشی نیست
(۶۶/۹).

همچند ذره باشد (۲۴۲/۷).

نستاند - استدن (۷۰/۲ و ۶۸/۱۲).

بیران کنم (۲۶۳/۷).

چون باز گردانیدی پیویه رفتی (۲۶۳/۱۵).

گلگه گلگه مرغ دید ازفراشنگ خورده تروازملخ بزرگتر (۲۶۴/۳).

چنانچ در بخارا سال وبامشهور بود اهل بخارا بدانند که درسنه تسع و اربعین
واربعمائیه يك روز سه چهار هزار جنازه و زیادت از آن همه از شهر بخارا بیرون آمدی این
سال چگونه مشهور نباشد (۲۶۶/۱۰).

اورسن استده در خارستان رفتی خار مغیلان چیدی بشتواره بسته آوردی
(۲۹۵/۸).

قاضی درمسجد برای حکم شسته (۴۵/۹).

نربك پیغامبر ع شست گفت (۳۶/۲).

کاوند کان آن کوهها را اصحاب اخدود گویند (۹۳/۱۰).

تختی نهاد شست بتی عظیم همچند بیللی آوردند (۹۳/۱۶).

برشستن بر کوهها آتشین (۱۲۰/۱۱).

راست شستن میان دوسجده (۲۷۸/۲).

بروی شنید فر شود (۱۲۴/۱۳).

و کوزها بی دسته نهاده شده (واکواب موضوعة) (۱۲۴/۱۵).

شستن او و سوار شدن او باسانی (۱۲۶/۱۵)

و شاید که نظر نکنند بسوی کوهها که چگونه نصب کرده شد بلند با چشمهای
روان و شسته گاههای رفیع همچو تختها و گللهای رنگین همچو ستاره ها و سنگها

هموار همچو بساطها و رسته‌های سنگها همچو رسته‌ها بالشها (۱۲۸/۱) .

و مفتی شسته بیش نهادن پای و بستر آوردن پای دیگر (۱۴۱/۹) .

بر سر بالین او شستی (۱۴۵/۷) .

آن خارتا استخوان شستی (۱۷۲/۲) .

فرود آورد شاند (۲۰۸/۱۵) .

راست شستن (۲۷۸/۲) .

که خارهای او چون ناخان گریه و گریه باشند (۱۲۱/۱۳) .

هفده را تنها من بسنده ام تمام عرب دورا بسنده نخواهد شد (۱۵۴/۱۴) .

ایسیه (بجای آسیه) (۱۳۹/۱۲) .

آغاز نسخه: آن جباری که جهشید کردن کش را بیای مورانداخته و بر کانه
عم یتسالون مکی است یعنی درمکه نازل شده است چهل آیت صدو هفتاد و دو کلمه
هفصدو هفتاد حرف است ربط او با سورت مراسلات از جهت آنست که هر دو سورت مکی اند
و در هر دو توحید خدای عز و جل و ذکر قیامت و وعده راست دادگان و وعید دروغ
بندگان قیامت است .

انجام : سؤال الناس چرا تکرار کرد بضمیر چرا بسنده نکرد؟ جواب در مقام

بیان اظهار مناسب تر است . سؤال ختم قرآن با استعاذه کرد چیست؟ جواب چون نعمت
تمام شود و کمال گیرد جز خوف حسد و کید دشمن نماند محل استعاذه باشد .

۲۹۱۱

تعلیق میرزا عبدالله ابن حاجی آقاخان خوشنویس سپاهانی درج ۱۱۵۹/۴ در متن و هامش، جدول
و هجده سر لوح زین ، عنوان شغرف .

۱۷س ۶×۱۴ ، ۲۷۹۹س ۱۶×۲۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیه ای ضری

کلیات

از سعدی شیرازی است و آثار منشور و منظوم او

۱۷۶۹

۲۹۱۲

شکسته سعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شناسی .
۱۵س ۱۲×۲۰ ، ۹۷/۵×۲۸ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

دیوان

غزلهای میرزا جعفر ساغر کنگاوری قصرشیرینی از شاعران زمان قاجار است
تزدیک به ۲۹۰۰ بیت : غزل بترتیب تهجی (۱-۱۸۸) و رباعی (۱۸۹-۱۹۴) (ذریعه ۹۵: ۱۵)
- مجلس ۳: ۶۸۶ - ادبیات ۹۹-۱۰۲) .
آغاز:

ای نام تو زیب داستانها
رونق ده دفتر بپانها
انجام :

بار ای که در هجرت نو دیوانه شدم
از زلف لبت سلاسل من باز آید

۲۹۱۳

نسخ محمد تقی دررور یکشنبه ۱۳۶۴/۱۷
۲۴س ۱۶×۱۴/۵ ، ۱۸۴/۳×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضرابی مقوایی

دیوان

از امیر معزی محمد بن عبدالملک برهانی نیشابوری است تزدیک ۸۵۰۰ بیت .

۲۹۱۴

نسخ آقامحمد نسرین ساوجبلاغی در ۷ محرم ۱۲۷۴
 آغاز افتاده : ما آخرهمزه او الف وهوا نواع النوع الاول ما اوله همزه اباملة ایکم ابراهیم
 انجام : وقری و سلام علی آل یس ای علی آل محمد صلی الله علیه وسلم
 ۲۴س ۱۱×۲۰ ، ۹۰×۱۶ ۵/۲۵ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

نزهة الخاطر و محتاج المسافر

از فخرالدین طریحی است (منزوی ۱: ۳۳۰).

۲۹۱۵

نستعلیق ۱۲۴۱ ، عنوان درشت تر
 ۱۹س ۲۴×۲۱ ، ۱۹×۱۹ ۳۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی صربی مقوایی حاشیه تریاکی

فرهنگ عربی

۱- فرهنگ عربی بفارسی (۸-۸ پ) .

آغاز: حمد و ثنای مبدع بی مثال و آلت و مخترع بی غرض و علت را . . . این
 لفظ چند نیست از مفردات و مرکبات و از زبانهای متداولیست در زبانها پارسی و تازی ..
 انتقاح و مفاتحت آغاز کردن ختم و اختتام بپایان بردن کار .
 انجام : اشرف الاولاد بزرگ فرزندان اشرف الاخوات .

۲- فرهنگ فارسی بفارسی (۹-۲۲ پ) که برای سنگلاخ میرزا مهدی
 خان استر ابادی (مجلس ۳: ۹۹) ساخته شده است .

آغاز: در بیان لغات فارسی و عربی و کنایات سنگلاخ. الف: آب آتش رنگ
 کنایه است از شراب .

انجام : مسموم زهر ناك و زهر داده شده .

۳- زبدة المعارف (۲۳ پ - ۶۸ پ) در يك مقدمه وسى مطلب و خاتمه و بنام شاه عباس دوم ساخته شده و بفارسی است و در آن از صفات خداند و نبوت و امامت و معاد بروش شیعی گفتگو شده و در آن از علامه حلی و دانشنامه ملامحمد امین استرآبادی یاد شده است .

(ذریعه ۱۲: ۳۲-۳۳) .

آغاز: بسمله و به نستعین . حمد معتكفان فلك اعلا و ساكنان ربع مسكون
غبرا مخصوص ذات مقدسیست كه بوجوب وجود ذاتی مستجمع جمیع كمالست .

انجام : از برای توفیق او و میان آیه اول ولیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی
هذا الكتاب والحمد لله رب العالمین و به نستعین (بتاریخ ۱۲۳۱ تحریر شد).

۴- فرهنگ عربی بفارسی (۶۹ پ ۱۱۹ پ) .

آغاز: انی وانی دریافتن و هنگام شدن و بنهایت رسیدن گرما .

انجام : تمشیت در رفتن در کاری و در آوردن در کاری کسی را و کار گذاری

کردن .

تعلیق سده ۱۴ در متن و هامش، در صفحه عنوان شعرهای از منشی حضور برادر امین الملك
با تخلص عیقری هست ، در ص ۴۰۲ سواد رقعۀ ایست از نصیرای همدانی بدوستی .
۱۶ ص ۴۱۷ ، ۴۴ ، ۴۰ ، ۴۴ ، کاغذ فرنگی آبی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی

دیوان

از فدا که در زمان فتحعلیشاه میزیسته و منشی و مستوفی و آموزگار دربار بوده و
بیشتر در آذربایجان و بویژه خوی بسر میبرد و با سنگلاخ دوستی داشته و تخلص فرهنگ
از او گرفته که در این دیوان دیده نمیشود (ص ۳۵ و ۲۱) قصیده و قطعه ها ایست در ستایش

مذهبی و درباری و نامه های منظم بدرباریان، مانند ستایش دوازده امام و حاجی سید باقر و ملاعلی و شاه و شاهزادگان مانند فتحعلی شاه و بهرام میرزا و ضیاءالدوله محمد رحیم میرزا و سیف الملوك میرزا و شیخ الاسلام عبدالاحد آقا و مظفرالدین میرزای ولی عهد و لله باشی و میرزا سنگلاخ و جعفرقلیخان نصرت الملک و معین الملک و آجودان باشی و بیگلربیگی آذربایجان و حاجی میرزا علی نائب الوزاره و حسین قلی خان خمسه ای و فتح علی خان بیگلربیگی و ابراهیم خلیل خان و مستوفی نظام مشیر و امین لشکر و امیر کبیر اتابک اعظم میرزا تقی خان فراهانی و میرزا حسن وزیر نظام، نیز هجو حاجی لله باشی و نظمی درباره جشن عروسی ناصرالدین شاه و تاریخ مرگ آخوند ملا حسین علی خویی و ملا محمد ممقانی و سیل روستای خا کمران و تولد سرکار بهادر خان و فضلعلی خان نواده سردار و مرگ میرزا علی اشرف خویی. تخلص فدا در ص ۴۷ آمده است. ماده تاریخهایی در این دیوان تا سال ۱۲۸۴ آمده که سودمند است.

آغاز:

بنام خداوند بی مثل و همتا

حکیم جهان آفرین حق و دانا

برارنده آسمان بی اساطین

نگارنده در وی بی نقش زینا

انجام افتاده:

دادم بغضب از او ستانده

خلاق جهان بر روز محشر

دیوان

از شکسته گویا حسنعلی ستایشگر فتحعلیشاه (ذریعه ۱۲: ۵۳۵).
آغاز:

لب آب ومی ناب و درنا بست امشب
بخت بیدار بداندیش بخواب است امشب

.....

ساقیا جام شرابی بشکسته برسان
تشنه سیراب نمودن چه ثواب است امشب

انجام :

غیر آن سلطان نیکویان شکسته
هیچ شاهی ملک بی شکر گرفته

۲۹۱۸

نستعلیق حبیب الله بن علی اکبر حسینی در سده ۱۳ ، آغاز افتاده ، یادداشت ۱۲۹۰ دارد در پایان .
۱۵/۵/۱۰/۱۴ ، ۳۳۹/۱۶/۵۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی

دیدن الیکاه

از محمد صالح برغانی قزوینی (ف ۲۳۵۲) .

۲۹۱۹

نستعلیق گویا از خود مؤلف ، عنوان و نشان شمعرفی و زنگار ، طغرای نام محمود بزرنجی در آغاز
هست (ص ۴) ، فهرست مطالب درص ۴-۱۱ ، فهرست سوره قرآن بنظم محمد سمیع در ۱۳-۱۴ ، کتاب درص ۱۴ تا پایان نسخه
۱۷/۵/۱۱/۱۹ ، ۳۵۹/۱۷/۵۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی عطف قهوه ای

ترشیح البیان فی توضیح آیات القرآن

در کشف آیات قرآن از محمد سمیع بن شیخ اردلانی درهرودی و برادرش عبدالله از خاندان خالد بن ابن الولید است . حافظ محمود افندی مفتی شهر واردارپیش از این کتاب « ترتیب زیبا » بترکی در ذی حجه ۱۱۵۵ نوشته و برای خالد پاشا فرمانروای اردبیل فرستاده ، سپس این محمد سمیع و برادرش عبدالله آن را در ذی قعدة ۱۱۶۵ بفارسی . در ترجمه کردند و بنام سلیمان پاشا فرمانروای کوی و بیان ساختند . محمد سمیع عبری و فارسی شعر میسروده و تخلصی « سمیعا » داشته و بندی درباره نام سوره های قرآن بفارسی سروده و از سلیمان میرمیران در آن یاد کرده است (۱۲-۱۳) فهرست مطلبها در آغاز نسخه ماهست . بترتیب حروف است و در هر حرفی آیات میاید و نشان داده میشود که در آغاز یا میان یا پایان چه سوره ایست با نشان دادن شماره جزو . نام این سه مؤلف و پادشاه و امیر و کتاب و تاریخها در آغاز و انجام هست .

آغاز: کتاب ترشیح البیان فی توضیح آیات القرآن . بسمله . حمد بیحد خالقی را سزا است که مرآت ضمیر منیر انسان را در توشیح و ترشیح حفظ آیات بینات کلام مجید ربانی و توضیح و تصریح کلمات مشکلات معجز نظام قرانی بفروع نور معرفت و پرتو اشاعت مشعل هدایت صیقل و جلاداده .

انجام : یونس یدیدیم ... یهیمون ... اگرز کلشن لطفش وزد نسیم قبول . وانا الداعی ... ابن الشیخ ... الاردلانی درهرودی محمد سمیع غفر الله له ولوالدیه آمین .

۲۹۲۰

نسخ درشت در متن و ستعلیق در ترجمه از محمود بن مرتضی حسینی در آغاز ۸۴۳/۱ در ش ۱ ، نستعلیق و نسخ محمود بن محمد حسینی و عنوان و نشان شنکری در ش ۴۷۲ تا ۴۷۵ و ش ۸۷۱ مورخ ۸۷۱ است و در هرات نوشته شده است ، ش ۱۰ مورخ روز دوشنبه شعبان ۸۷۱ و ش ۴۰ مورخ ۸۹۸ در هرات ۲۱ مورخ

۸۶۸، خط نظام‌الدین عبداللہ بن قوام‌الدین لباسانی در ۹۰۸ در ص ۱۰۶ دیده می‌شود، درص ۱۵۴ آمده : « لکاتبه همام »، درهامش ص ۴۱۹ آمده «هو الظفر این بنده ... مرتضی قلی» سپس سه بیت شعر است . شعرهای جلال‌بن حسن بخط خود او درص ۴۴۳ و ۴۴۴ و ترانه کهن بزبان بومی هرات درهامش ص ۹۵ و ۹۴ است و درص ۱۳۸ نقشه قلعه خیبر، درص ۱ که بحساب نیامده پراکنده های عرفانی و حدیث است بهمان خط کهن، نیز درج‌های دیگر مانند ۱۷۹-۱۸۰ که در آنجا سخنی است از شیخ رکن‌الدین علاءالدوله بفارسی و خبرهای نبوی در ۱۹۱-۱۹۴، بر شماری کهن هم دارد و بحساب آن بسیاری از این مجموعه افتاده است. ۲۳/۱۰/۱۹، ۲۴×۱۶۳۱۶۹، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

مجموعه

۱- الاحادیث القدسیة (۱-۲۶) با ترجمه فارسی آن .

آغاز: بسمله . قال رسول الله ... يقول الله تعالى انا عند ظن عبدي بي فليظن بي ماشاء (که من نزد اعتقاد و گمان بنده خودم پس اعتقاد و گمان کند بمن هر چه میخواهد).

انجام : وانا الى لقائهم اشد شوقا (و من بهلاقات ایشان مشتاق ترم) تمت الاحادیث القدسیة بحمد الله وحسن توفيقه والصلوة والسلام على خير خلقه محمد ... فی اوائل ربيع الاول سنة ثلاث واربعين وثمانمائة الهجرية ... كتبه ... محمود بن المرتضى الحسيني عفی عنه .

۲- جنگ (۲۸-۴۵) عبارات عرفانی و دعا و شعر جامی و دیگران و حدیث و دوائر فلکی :

۳- نسبت سیادت (۱-۴۶) برای سید نعمه الله بنظم و نثر.

۴- نسبت خرقه (۴۷-۴۹) برای سید نعمه الله .

۵- رساله جار و بیه (۴۹-۵۰) از سید نعمه الله کرمانی .

۶- رساله ایجادیه (۵۱-۵۴) از همو .

۷- رساله فقریه (۵۵-۵۶) از همو .

۸- بیان آداب درویشی (۵۶-۵۹) پرسش و پاسخ است گویا از همو .

۹- شرح فصوص (۶۱-۶۰) از همو.

آغاز: بسمه . وبه ثقتی الحمد لله رب العالمین . . . قال شیخ المحققین و امام الموحدین ابو عبدالله محمد بن علی الطائی الاندلسی المشهور بشیخ محیی الدین العربی قدس سره فی اول کتاب فصوص الحکم فس حکمة الہیة فی کلمة آدمیة ، بیت : سخن عارفانه میگوید، یاری از اهل ذوق میجوید . فص عرشی خلاصه وزبده اوست وانگشتری زیب انگشت است و نگین زیب انگشتری ومحل نقش و کتابت اسم مالک که خزانه بدان مهر میکنند .

انجام :

بمنده سید را کجا داند تمام

قدر او حق می شناسد والسلام

تم و الحمد لله و المنة صادف الفراغ من تحريره ضحوة يوم الاربعاء شهر ... ربيع الثاني ... فی ... احدى وسبعین و مائئة ... بدار السلطنة هراة ... کتبه ... محمود بن محمد الحسینی ... العالمین .

این صفحه که بود صاف چون نقره خام

در هشتصد و هفتاد و یکم کشف تمام

۱۰- مکاشفات (۹۱-۱۰۵) از همو .

۱۱- رموزات (۱۰۷-۱۲۷) از همو .

۱۲- معارف (۱۰۷-۱۱۸ هاشم) از همو .

۱۳- رساله عرفانی (۱۱۹-۱۲۸ هاشم بخط تازه تر) گویا از میرزا کاظم ظفر

کرمانی پسر میرزا محمد تقی مظفر علی شاه (ذریعه ۹: ۶۵۵) .

آغاز: هو بدانکه يك حس از حسهای آدمی فدر است .

انجام :

مدد مهدی صاحب دوران

جان اوهم شود زمن شادان (؟)

۱۴- نسبت نامه (۱۲۷-۱۳۰) از سید نعمه الله .

۱۵- معرفت روح (۱۳۰-۱۳۳) از همو.

۱۶- تکثیر اسماء (۱۳۳-۱۳۷) از همو.

۱۷- جام جهان نما (۱۳۹- ۱۵۲) از شیخ محمد شیرین مغربی است (طوس

۵۸:۴ - مجلس ۲: ۲۲۷ و ۳۶۸) .

۱۸- حورائیه (۱۵۳) گویا از سید نعمه الله (ف ۴۳۴ ش ۱۰۱۵ که بنام حورائیه

نوریه خوانده شده است) .

۱۹- راز نامه (۱۵۵-۱۷۸) از عین القضاة همدانی .

آغاز: رساله عین القضاة. بسمله. سلام الله وبرکاته علی المجلس الاسمی المنعمی
الافضوی الرضوی الکفوی الجمالی الشوقی ... قال الله تعالی ان هذه تذکرة لمن شاء
اتخذ الی ربه سبیلا ... واگر نه آنستی که سینۀ آن خلاصۀ عصر ... بتأیید ربانی منشرح
است واستماع مواعظ را منفتح وجواذب همم را بدل قابل و بجان مستقبل ... این تصدیع
ندادی و این راز نامه نگشادی .

انجام : ونعوذ بالله من دعاء لا یسمع وقلب لا یخشع و بطن لا یسبع و علم لا ینفع
والحمد لله رب العالمین آمین رب العالمین (تمت یوم الاحد ۱۸ رمضان) .

۲۰- ده قاعده (۱۸۱-۱۸۹) از سید علی همدانی، در نسخه ماعنوان «ده اصل شیخ

کبیر» دارد (ف ۴۳۷) .

آغاز: کتاب ده اصل شیخ کبیر رحمه الله . بسمله . حمد و ثنای نامتناهی
پروردگاری را که استحكام قواعد اسلام را منجأ طالبان سعادات ملکوتی گردانید...

اما بعد بدان ای عزیز که راههای طالبان حق بجناب بارگاه احدیت بیشتر از آن است که آن را حصر توان کرد.

انجام : واز لذت حلاوت میوه حکمت و ولایت محروم مانده جعلنا الله وایا کم ممن سعد بطاعته وفاز بمحبته انه قریب مجیب .
 ۲۱- نصیحت نامه (۱۹۰) از سید نعمه الله .

۲۲- سؤال و جواب امیر قاسم (۱۹۵ - ۲۰۱) چهارده پرسش و پاسخ و عرفانی است .

آغاز: بسمله . و به نستعین . اول نصیحتی که سلامت دین و گشاد راه و رشد و سلامت از آفت بدان منوط است را ابتدای این مکتوب ثبت شده .

انجام : قال تصاده صفة الجمال وصفة الجلال فقولہ منہما الروح واحد [والله اعلم بالصواب والیہ یرجع المآب .

۲۳- رساله عرفانی (۲۰۱-۲۱۳) گویا از سید نعمه الله دو عنوان «بسمله» دارد و در آن آمده «در تاریخ سنه تسع و سبعین و سبعمائہ که در شهر هرات ... در خانقاه جدیدی در جوار مولانا ظہیر الدین خلوتی ... ساکن بودیم» و می پیوند بر ساله حورائیه و باید همه از کرمانی باشد .

۲۴- حورائیه (۲۱۳-۲۱۶) از همو در شرح رباعی ابوسعید (ف ۴۳۳) .

آغاز: بسمله سپاس بی قیاس حضرت حق را جلت عظمتہ و علت کلمتہ کہ خورشید ازل از مشرق لم یزل بر قلوب قابل و نفوس دوستان خود فایض و لامع گردانید .
انجام : کہ آن قابلیت همه معانی و ترقی و تنزل و کمال و نقصان دارد و رزقنا الله وایا کم حلاوة الذکر والفکر ووقفنا الله و لکم طلب التحقیق انه خیر صاحب و رفیق .
 ۲۵- حورائیه (۲۱۷-۲۱۹) از همو .

آغاز: بسمله و به نستعین و علیہ تتوکل الحمد لله رب العالمین ... حورا بنظره

نگارم صف رد ... حورا عبارت است از ارواح که مستعد شهود جمال حضرت جلال حقند .

انجام : و در مقام خدمت مشغول گردد والله اعلم

۲۶- حورائیه (۲۲۰) از همو بنظم .

آغاز: هذه شرح رباعية الحورائیه من كلام قطب المحققين امير سيدنعمه الله الولی .
حورا بنظاره نگارم صف رد ... چون رسول خدا با مر خدا .

انجام : تابیا بی مراد خود و سلام .

در دنبال این یکی در نسخه شعرها ایست از همو .

۲۷- حق الیقین فی معرفة رب العالمین (۲۵۷-۲۲۱) از شبستری (طوس ۴: ۹۴ -
مشار ۵۶۹) .

۲۸- تفسیر سورة حمد بفارسی (۲۵۸) گویا از سیدنعمه الله .

۲۹- رساله حرف (۲۷۱-۲۵۹) از همو .

۳۰- ده اصل (۲۷۲ - ۲۸۲) که ترجمه مانند یست از الاصول العشرة خیوقی
گویا از همو .

آغاز: بسم الله الحمد لله على صفاته العلی ... قال مظهر الحقایق ... الطريق الى الله
بعدد انفس الخلائق یعنی راه طالبان و سبیل سالکان بحضرت حقیقه الحقائق بعدد
نفوس خلائق است .

انجام : خامشی خوشتر است از آن صدفبار (نعت الرسالة ... فی مدینه هراته سنة
۱۸۹۸) .

۳۱- تفسیر سورة توحید (۲۸۳-۲۸۴) از همو (نوشته ۸۶۸) .

۳۲- رساله حروف (۲۸۵) از همو .

۳۳- المعجم فی معاییر اشعار المعجم (۳۲۵-۲۸۵) از شمس قیس رازی .

آغاز: باب اول در معنی عروض و شرح ارکان آن و ذکر اسامی و القابی که مصطلح اهل این علم است بدانکه عروض میزان کلام منظوم است همچنانکه نحو میزان کلام منشور است (ص ۲۸ چاپ ۱۳۳۸ تهران).

انجام: واو اشمام ضمه اماواو (افتاده ص ۹۷ چاپی).

۳۴- رساله ایمان (۳۲۶-۳۲۹) چهار عنوان «فصل» دارد و در آن از امامیه هم یاد شده ولی رساله از دانشمندی سنی باید باشد و گویا از سید نعمه الله.

آغاز: رساله ایمان. ایها الاخ المؤمن ارشدك الله وایانا الی تحقیق الایمان اعلم ان الایمان واجب علی العاقل البالغ فرض عین یجب علی کل مکلف و الایمان اول واجب بالذات لذاته وبالغیر لغيره ...

تصدیق خدا و مصطفی ایمانست

مؤمن باشد چو اعتقادش آنست

انجام: والمراد لا یكون الامعدوما والسلام (تمت الرسالة والحمد لله وحده).

۳۵- رساله بلوغ (۳۲۹-۳۳۰) از همو.

۳۶- رساله در بیان سجدات قرآنی (۳۳۱-۳۳۳) از همو.

۳۷- مفتاح الفرائض (۳۳۴ - ۳۳۷) از جلال بن محمد بن عبید الله قاینی. نسخه

از میانه افتاده (میان ص ۳۳۵ و ۳۳۶) و دو عنوان فصل ۱ و ۲ در آن دیده میشود. در آن از تبصره شیخ ابوالمعین و امام ابوحنیفه و علمای هرات یاد شده است.

آغاز: رساله مفتاح الفرائض بسمله. وبه نستعین. الحمد لله علی نواله... اما بعد

چنین گوید بنده ضعیف جلال ابن محمد بن عبید الله القاینی که این رساله ایست در بیان آنچه فرض و واجب بر مکلفان و بر سبیل ایجاز در قلم آمده و چون فرض و واجب عین بر مکلفان پنج قسم بود قسمی از قبیل اعتقادات (فصل ۱ در ۸ مسئله) و قسمی از قبیل اعمال (فصل ۲ در سه قسم) و قسمی از قبیل اخلاق و مکارم شریعت و قسمی از مخالفتها

وقسمی علم باینها این رساله بر مقدمه و پنج فصل ترتیب داده شد و مفتاح الفرایض نام نهاده شد .

انجام : و چون سر دهند ویرا میان کوسفندان از همه بلندتر باشد.

۲۹۲۱

نسخ معین بن عبدالله حسینی کبود رآهنگی در سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنغرف .
 ۲۰×۱۴ ، ۱۵۹×۱۴ ، کاغذ قرنگی ، جلد تیماج سبز ضری مقوایی .

سغیات القلوب

شرح قصیده ایست از احمد بن محمد حسن از خود او .

آغاز: بسم الله . الحمد لله سابغ النعم ودافع النقم ومولج الانوار فى الظلم والعالم
 بما تخبیه الصدور من الهمم ... فیقول ... احمد بن محمد محسن ... هذه تعليقات على
 قصیدتی المسماة بحیوة القلوب التی انشدتها فی شأن الائمة المعصومین .
انجام : والاسم الارخة بالضم و بالخير عمت و الحمد لله وحده و صلى الله على
 محمد وآله .

آغاز قصیده :

بك فى البداية بسملو بك فى النهاية حمدلوا

بك فى الكفاية حسبوا و سهود عزك سجلوا

انجام :

و زوى و تطال فبطهره فتطهروا

ولارخها فتذكروا بمدیحهم فتوسلوا و به المقاصد حصلوا

در این قصیده که پر است از لغات دشوار عربی آمده است:

لمعات وجهك ابرقت شرفات حسنك اشرقت

حرفات نورك احرفت حدق القلوب فارعلوا

مانند شعرهای قره‌الین (ص ۳) .

پیداست که مؤلف از دانشمند شیعی اخیر است .

۲۹۲۲

نستعلیق ۳ رویا از خود شاعر ، فهرست قصیده‌ها در آغاز هست (۱-۴۵) دیوان درص ۲۷-۱۶۷ است .
۱۷×۹ س ۱۴۴ ، ۲۱×۱۴/۵۳۱۴۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج حنایی ضربی مقنایی

دیوان

قصیده و قطعه‌ها است از قابل شیرازی شاعر و ذاکر و زمان فتح علی شاه نزدیک به ۴۰۰۰ بیت در ستایش دانشمندان و درباریان آن زمان و دران نام بسیاری از آنها آمده و ماده تاریخیایی دارد و برای تاریخ عصر قاجار سودمند است تاریخ ۱۳۲۳ در آن دیده میشود .

آغاز: در مدح وستایش قبله عالم ... مظفرالدین شاه قاجار :

بعهد پادشاهان معظم چواکنون می‌نشدايران منظم

انجام :

نکرده ترك مداحيت قابل آیا آنکه بود زين کار تارک

۲۹۲۳

نسخ سده ۸ و ۹ عنوان و نشان شنغرف ، نسخه جلد دوم و از عقود است تاودیه ، چهارده بر ۳ دریا یان نولویس سده ۱۴ است ، یادداشت تملك خواجه حاجی شمس الدین محمد ابوعلی در ۸۸۴ و عبدالحسین بن عبدالعزیز رازی در ۸۶۸ و کسی دیگر در ۱۰۴۴ و احمد بن علی خوانساری در ۱۴۴۱ و علی بن محمد باقر موسوی وسید حسن موسوی در صفحه عنوان است ، در ۱۹ نوشته شده بخط کهنی «جلد ثانی

تحریر علامه رحمه الله» و فهرستی دارد در اینجا و از آن برمی آید که نسخه باید تا وصیت را داشته باشد ، در پایان بخط تازه آمده « قد وجدنا الاجزاء القديمة من خط مؤلفه حسن بن مطهر الحلبي رحمه الله واسكنه فراديس الجنان بمحمد وآله » ، حواشی دارد بخط کهن و ریز تر و برخی هم با نشانه «دروس، عد»
 ۲۱س ۱۴×۱۸ ، ۱۶۳۱۶۰×۲۵ ، کاغذ سمرقندی و صالی شده - جلد تیماج مشکي مقوایی

تحریر الاسکام الشریعة علی مذهب الامامية

از علامه حلی است (طوس ۵: ۳۷۴) .

۲۹۲۴

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگرفی ، آغاز و انجام الدکی افتاده است .
 ۱۳س ۵/۵×۱۴/۵ ، ۱۰۷/۵×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری

شرح الاخلاق للفضيلة

شرحی است آمیخته با اخبار و آثار و اشعار بر رساله «سلطان العلماء و عضد الحق والدين ركن الاسلام و عماد المسلمين» ایجی در گذشته ۷۵۶ (ف ۶۴۸) که بنام جلال الدین تورانشاه وزیر پس از مرگ ایجی ساخته شده است . چلبی (اخلاق عضد الدین) از سه شرح : شمس الدین محمد بن یوسف کرمانی در گذشته ۷۸۶ شا کرد ایجی (بقول) گویا همین نسخه ما و طاشکپری زاده ابو الخیر احمد بن مصطفی و احمد بن لطف الله رئیس المنجمین رومی در گذشته ۱۱۱۳ یاد کرده است .

آغاز افتاده: لما فيه من القوى الروحانية و شبهة بالبهيمة لما فيه من القوى الحيوانية (دیباچه) .

انجام : (والعیادات) قال صلعم اذا عاد المسلم اخاه ... ان يضع احدكم يده على

۱۷۸۴

۲۹۲۵

نسخه ملحق خوش سده ۱۴، جدول زرین ولاجورد .
۱۹س ۱۶×۷/۵، ۴۶×۱۶/۳۱۰۰، کاغذ سپاهانی آهارمهره - جلد تیماج تریاکی تیره مقوایی
عطف مشکی.

جنگ

شعرهایست از سرایندگان فارسی بیک قافیه از الف تا یا و نام شاعران در دو طرف
صفحه نسخه ما آمده است و بسیار جنگ سودمند است .
آغاز افتاده :

دودی که از مطبخ جود تو بر آرد
آماده تر از ابر بود زادن نم را
انجام افتاده .

هرگز نرسد از تو دل من بنوازش
یا عادت خوبان نبود بنده نوازی

۲۹۲۶

نسخ محمد بن حسین رضوی در ۱۲۴۴، جدول زر و مشکی ولاجورد، صفحات برآراسته، سر لوح
زرین .
۱۹س ۱۹×۹/۵، ۴۴×۱۴/۵۳۴۰، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی زر کوب مقوایی.

منتاج الاصول

از احمد بن محمد مهدی بن ابی ذر نراقی که در شب پنجشنبه ۱۸/۱۶/۱۲۲۸
ساخته است (ف ۱۷۲۴) در فهرست مجلس (۴: ۱۱۷) از مفاتیح الاصول سید مجاهد یاد

شده است . در پایان این نسخه ما آمده « قدوقع الفراغ من تأليفه ليلة الخميس الثامن عشر من ربيع المولود سنة الف ومائتين وثمانية وعشرون من الهجرة »

۲۹۲۷

نستعلیق سده ۱۴ ، نشان وجدول شنغرف ، حاشیه دارد .
 ۱۸س۷×۱۶×۲۲۵×۴۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج سبز ضربی مقوایی

جنگ

شعرها ایست گرد آورده علی عطار تهرانی در ۱۲۹۷ زایجه ابن سینا هم در این نسخه نوشته شده است (ص ۱۳۴) تاریخ ۱۳۰۶ درص ۱۴۰ دیده میشود .

فهرست نام شعر او شعر آنها

قصیده خاقانی در متن و حاشیه اول

۸ قصیده لوائی

هجو سیدابود از یغمای چندقی ، شعر عباس بن نصیر بیک کرد مافی مؤمن تخلص

۹-۱۰ بخط خود شاعر ، شعر حاجی علی عطار صاحب و کاتب مجموعه

۱۱-۱۰ شعر مشتاق اصفهانی ، نورعلیشاه ، شمس تبریزی

۱۳-۳۷ قصایدی از سلمان ساوجی در متن و حاشیه اول

۳۷-۴۵ قصاید از ظهیر قاریابی در متن و حاشیه اول صفحات

۳۹-۴۰ شعر امیددی سپاهانی هندی معاصر صفویان ، یغمای چندقی

قصاید مولانا امیددی طهرانی در ستایش امیر نجم و جز آن نزدیک ۳۵۰ بیت

۴۵-۵۵ در متن و حاشیه اول

اشعار میرزا عباسخان هزاری جریبی مازندرانی متخلص به نشاطی خان در متن

۵۶-۵۸ و حاشیه اول

- سعر محمد علمیرزای دولت ، سرخعلیشاه ، ابن سینا ، خیام ، فصیحی ،
نورعلیشاه ، ادیب گلپایگانی ، باباطاهر ، پریشان ۶۰-۵۹
- شعر جابر ، فیاض ، شرق هندی ، حزین ، امیر خسرو (درمتن کتاب وحاشیه آن) ،
عبدالصانع نیشابوری سیلی تخلص ، ثابت ، صادق ، فتحعلیشاه قاجار ، حاج سید تقی
قزوینی ، میرزا قوام‌الدین مازندرانی ، صافی ، فردوسی ، برقی ، بابافغانی ، میرزا تفتیخان
کلاه‌دوز اصفهانی متخلص به تشنه ، کفاش اصفهانی ۶۴-۶۲
- مناظره تشنه که هجواهل اصفهان نموده با کفاش که دفاع کرده ۷۱
- شعر سوزنی سمرقندی وفدائی (غزل قصیده) درمتن و حواشی اول صفحات ۷۶-۷۷
- شعر محمدخان دشتی ، دوازده امام شیخ شهید ، دوازده بند در مرثیه از دشتی ۸۵-۷۸
- تخمیس صافی مرثیه مشهور محتشم را ، مرثیه از الفت ۸۶-۹۴
- شعر خاوری ، خیام ، تشنه ، شیخ بهائی ، انوری ، وحشی ۱۰۱-۱۱۲
- شعر سلطان طغرل ، امامقلیخان غارت ، سلطان رکن‌الدین ، ابو عمرو ،
خیام ، یغما ۱۱۴-۱۱۳
- شعر حاجی علی عطار محرر و صاحب مجموعه ۱۱۵
- شعر فتحعلیخان صبای کاشی ۱۱۸
- شعر سید نعمه الله ۳ و هامش ۱۲۷
- هجو حاجی زین‌العابدین ملک التجار رشتی ۱۲۲
- شعر حکیم مصاحب در پاسخ قصیده سوزنی در هامش ۱۲۹
- رباعی سام میرزا در وصف تمثالی که مهدعلیا از علی (ع) ساخته ۱۳۱
- شعر جامی ۱۳۱ موجی ۱۳۲ سنایی و سلمان ساوجی و طریقه و آزاد (مخمس غزل
شمس تبریز) ۱۳۳-۱۳۱
- شعر امیر محمد زرگر ۱۳۴ ، آقامیرزا کوچک وصال شیرازی ۱۳۵ ، سرگذشت

برمکیان ۱۳۶ - ۱۴۰ ، رباعیات صفی ۱۴۳ ، دره‌امش ص ۵۸-۱۲۵ اخبار شیعی است
بفارسی .

۲۹۲۸

نسخ ۱۰۴۳ ، عنوان شنگرف ، يك برگ (ص ۱۰۵ و ۱۰۶) پاره شده و نیمی از عبارات رفته است .
۱۸س ۷×۱۵ ، ۴۰×۱۱۳۵۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی

دیوان

از فوق‌الدین احمد یزدی نزدیک به ۳۰۰ بیت . بندیدست در آن به‌نثر فارسی و نام
« غیاث‌الدین منصور » در آن دیده میشود (ص ۱۰۱-۱۰۴) و يك بند دیگر به‌نثر هم
پس از آن هست
آغاز افتاده : پایۀ این مرتبه بغایت بلند ... که مخزن جواهر سخن است (به‌نثر)
هو العزیز .

لبش ماجین و زلفش چین و ناز و غمزه تر کستان
بدن شهر صفاهان خالشبش رخساره چون ایران
انجام :

فوقی از دل سال مولودش چو جستم در زمان
گفت فرزندم سعادت مند باد و با ادب

۲۹۲۹

نسخ مؤلف ، عنوان و نشان شنگرف ، مهر حاج مصطفی صدقی و خط عبداللّه بن منصور و عبدالفتاح
طباطبایی که در شوال ۱۲۵۸ آن را خریده و لطفعلی دانش‌تبریزی در ۱۴۱۶ و کسی دیگر که در ۱۰۸۰ آن را خریده
است در آغاز دیده میشود ، بهای آن يك لیره نوشته شده است ، نیز مهر محمد نامی مورخ ۱۳۶۷ که آن را
در تبریز در ۲۴ ذی‌حجه ۱۲۹۶ خریده است .

۱۴س ۷×۱۳/۵ ، ۴۰×۱۴۳۲۳۷ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

الابیات الحسان المجردة من وفيات الاعیان

شعرهای دانشمندانی است که در کتاب وفيات الاعیان ابن خلیکان آمده است
(سپه ۲: ۴۵۶) و بنام مصطفی آغا بن قاسم آغا در ۱۶ ج ۲/ ۱۰۷۹ ساخته شده است .
آغاز: بسمله . حمدالمن شرح لمن تحلی بالبلاغة صدرا ومنح اهل الفصاحة عزرا
واعلاهم قدرا ونشر لبراعتهم علی هام السما کین والمجرة فخرآ ... وبعد فقدمر نی من
امرہ مطاع . . حضرة مصطفی آغا ابن ... قاسم آغا . . . ان اجمع ما اورده . . . بن خلیکان
فی تاریخہ المسمى بوفیات الاعیان من الابیات .
انجام :

ما حك جلدك مثل ظفرك فتول انت جميع امرك
و اذا قصدت لحاجة فاقصد لمعترف بقدرك
والله سبحانه وتعالى اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب . تمت الابیات المجردة
من وفيات الاعیان المنسوب تالیفه للقاضی شمس الدین احمد بن خلیکان ... برسم من
ذکر اسمه الکریم فی اوایله ... وذلك فی ۱۶ جمادی جمای الثانی لسنة ۱۰۷۹ .
تم المرام بعون الله ذی المنن فی غفلة قد خلسناها من الزمن
فان يجد احد فی موضع خطأ فلیبدل السیء الممقوت بالحسن

۲۹۳۰

نستعلیق خواجه نجیب عجمی ثروی ابن میرزاخان رستم داری صالحانی در روز پنجشنبه ۱۶/۸/۱۰۵۸ ،
نشان وجدول شتغرف ، لام نویسنده در پایان باحرف آمده وهر یکی جدا ازهم است ، در ۲۷۹ ص .
۱۶س ۵/۵ ، ۱۴۰×۹۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنا بی ضربی بالولا

رمضانیان وفتح التیان

از محمود پسیخانسی کیلانی (در گذشته ۱۳۱) است در عقاید

نقطویان^(۱) در ۶۷ بیان و در آن این عبارتها دیده میشود :

- و بعضی ازیشان اهل کلمه اند مثل فرقه متصوفه قابل خیال و اهل باطن ...
 صاحب شرك و تقلیداند و از جمله حروفی نگشتند
 ص ۱۰۶
 صورت نقطویه
 ۱۴۶
 خط نسخ و رقاع و تعلیق و غبار
 ۷۶
 و آن چشم بدور که بنفس و محمود یافته میشود خود او است
 ۱۴۵
 شهاب الدین در نقطه مائیه است
 ۱۵۸
 تا مقرر گردد تا بخلاف تصور متقدمین ... که تصور کرده اند که دور کاتب وقتی
 که حشر اجساد گردد .. از بن عالم ختم میشود حاش لله
 ۳۱
 هر چه ال است مر کبست ..
 ۳۳
 پس دور کاتب را آغاز و انجام نباشد
 ۳۶
 که عبارت از هیز ترایی تواند بود
 ۵۴
 و خود را بمحمودیت بکلیت نفس خویش بخود نموده ام و این خبر من نداده ام
 که شیخ شهاب مقتول داده است که بسم الله است
 ۶۴
 و آنکه بجز صادق فرمود که خدا را بصوت امر دیدم
 ۷۰
 و آنچه در رمل دانیال و کتب انبیاء نموده شد
 ۱۰۱
 پس فرقه ناحیه از امت احمد و اصحاب او که برانند که محمد هست حروفی
 باشند
 ۱۰۸
 هر چه طلوع محمود است بمرج عقرب است که برج تواند بود
 ۱۳۰
 و آنکه دانیال سی رمل ظاهر کرد
 ۱۳۱

۱- در نقطویان یاسیخانیان دکتر صادق کیا ش ۱۳ ایران کوده ص ۵۰ در لغت نامه

(حروفیان) از این کتاب یاد نشده است .

- دائرة مطلع محمودی برج عقرب باظهار نقطوی ۱۳۹
- ظهور صاحب آخر زمان عبارت از ظهور ... محمود است ۱۴۵
- داستان موسی و فرعون و آتش و خرما ۱۵۵
- مثل جنید که نقطه ترابیه است ۱۵۸
- تاهر گاه که نفس محمد لا اله الا الله گوید نفس محمود لا الله مـ کب مبین
گوید ۲۷۴
- که نفس محمود بی احصاء مکررات .. نفس الله است ۱۷۷
- هر چه فرقت میان طلوع من که عبارت از مدت حیات من است و میان غروب
من که عبارت از بقاء کتاب من است بعد از نوبت شخص من ۲۰۲
- کنایه از فتنه دجال ... هر یکی خود را مجتهدی نام نهاده و هوای نفس خویش
که بهیچوجه کتاب محمد راست نیاید ... ناطق گشته و عالم را پر از فتنه و فساد
و اختلاف کردند ۲۱۳
- تا ازان خبر که صدر صفه در حق مسیح الدجال داد ۲۱۷
- که در عهد محمود که صاحب عهد آخر است ۲۲۲
- اما وقتی که آن دائرة نقطویه که صورت اول و آخر و ظاهر و باطن است ۱۳
- بچندین صور متخلق محمود ظهور کرد ۲۵
- هر که آنچنانکه از سر حساب (حساب) من آمدم و بی تقشیر ... بمقام حرفیت اقامه
کردم و بدو دیده نقطوی ... استخراج کردم بکند ۲۱۴
- بیان هر چه لفظ و نطق و صوت و تکلم است یکی نطق و یکی نطق حیوان دیگر
نطق نبات ۲۵۰

فهرست بیانهها :

بیان ۱ ص ۱ بیان ۲ ص ۱۵ بیان ۳ ص ۲۰ بیان ۴ ص ۲۰ بیان ۵ ص ۲۰ بیان ۶

ص ۲۱ بیان ۷ ص ۲۲ بیان ۸ ص ۲۲ بیان ۹ ص ۲۴ بیان ۱۰ ص ۳۲ بیان ۱۱ ص ۳۳ بیان
 ۱۲ ص ۳۶ بیان ۱۳ ص ۳۶ بیان ۱۴ ص ۳۷ بیان ۱۵ ص ۳۸ بیان ۱۶ ص ۳۹ بیان ۱۷
 ص ۴۵ بیان ۱۸ ص ۵۱ بیان ۱۹ ص ۵۲ بیان ۲۰ ص ۵۲ بیان ۲۱ ص ۶۵ بیان ۲۲ ص ۶۸
 بیان ۲۳ ص ۷۴ بیان ۲۴ ص ۸۵ بیان ۲۵ ص ۸۹ بیان ۲۶ ص ۹۵ بیان ۲۷ ص ۱۰۵ بیان
 ۲۸ ص ۱۰۹ بیان ۲۹ ص ۱۱۲ بیان ۳۰ ص ۱۲۱ بیان ۳۱ ص ۱۳۰ بیان ۳۲ ص ۱۴۲ بیان
 ۳۳ ص ۱۴۹ بیان ۳۴ ص ۱۶۲ بیان ۳۵ ص ۱۶۵ بیان ۳۶ ص ۱۷۰ بیان ۳۷ ص ۱۷۰
 بیان ۳۸ ص ۱۷۱ بیان ۳۹ ص ۱۷۲ بیان ۴۰ ص ۱۷۲ بیان ۴۱ ص ۱۷۵ بیان ۴۲ ص ۱۸۲
 بیان ۴۳ ص ۱۸۳ بیان ۴۴ ص ۱۸۵ بیان ۴۵ ص ۱۸۹ بیان ۴۶ ص ۱۹۱ بیان ۴۷ ص ۱۹۳
 بیان ۴۸ ص ۱۹۶ بیان ۴۹ ص ۱۹۸ بیان ۵۰ ص ۲۰۲ بیان ۵۱ ص ۲۰۳ بیان ۵۲ ص ۲۰۵
 بیان ۵۳ ص ۲۰۵ بیان ۵۴ ص ۲۰۶ بیان ۵۵ ص ۲۰۸ بیان ۵۶ ص ۲۰۸ بیان ۵۷ ص ۲۰۹
 بیان ۵۸ ص ۲۰۹ بیان ۵۹ ص ۲۱۱ بیان ۶۰ ص ۲۲۹ بیان ۶۱ ص ۲۳۷ بیان ۶۲ ص ۲۴۰
 بیان ۶۳ ص ۲۵۰ بیان ۶۴ ص ۲۵۸ بیان ۶۵ ص ۲۶۳ بیان ۶۶ ص ۲۶۸ بیان ۶۷ ص ۲۷۱
 آغاز: بسمله. استعین بنفسک الذی لا اله الا : الحمد لله الذی انزل علی عبده الكتاب:
 لیكون للعالمین بشیرا. وموهبتہ جزایلا. وسراجا منیرا .. اقراء کتابکم .. فی رسخ البیان
 وفتح التبیان عن يد الکاتب المعروف بالپسیخان حکم مطلق. وبرهان موجه: ومراتب
 مکرر: وظهور مکمل: و بیان مفصل.

انجام: بسر وعده خود آمد که ترا ال له م ح و م ح ت د سبحانه عما
 یشر کون تم بتوفیق.

مجموعه ۵۵

۱- جنگ‌های فارسی : وحشی (۱ متن) حسین ثنائی (۶) مجیر بیلقانی (۱۱)
 ظهیر فاریابی (۱۳) قاضی نور اصفهانی (۱۴) ملک قمی (۱۶) نفیس (۱۷) عصمت بخارایی
 (۹) بنایی هروی (۲۰ و ۱۷) شیخ نظامی (۲۲) تموزیه میرزا قلی میلی (۲۳) غیرتی
 شیرازی (۲۴) عرفی و نژادی (۲۵) سلمان ساوجی (۲۷ و ۱۰) عرفی شیرازی (۲۸ و ۱۶) محتشم
 کاشی (۳۱ و ۶) فتحعلیخان صبا (۳۲) سید محمد شعله (۳۳) خرد (۳۴) جامی (۳۵ و ۳)
 میرزا رضی دانش (۳۶) شیخ بهایی (۳۶ و ۵) خادم (۳۷) سرصفحه (۳۸) هاتف (۳۹) کمال (۷)
 مجمر (۱۴) بابا فغانی شیرازی (۱۷ و ۴۷) لسانی (۱۷ و ۴۷) مسیح کاشی (۱۷ و ۴۷)
 شهید (۱۷ و ۴۷) قاضی احمد فکری (۴۸) امیر خسرو (۱۹) عنصری (۲۰) شهری
 نیشابوری (۲۱) ابن سینا (۲۸) مغربی عربی و فارسی (۳۲) مشتاق (۴۳) کل سیستانی
 (۴۸) شکیمی (۴۸) رضی همدانی (۴۸) ادهم (۴۹ و ۵۶) امیر معصوم (۴۹) میر محسن
 سیستانی (۴۹) اوجی نظری (۴۹) آقا رضی اصفهانی (۵۰ و ۵۶) بهشتی هراتی (۵۰)
 میر برهان ابرقویی (۵۰) رونقی همدانی (۵۶) اسمعیل بیگ انسی (۵۶) مجوی اردبیلی
 (۵۷) لطیفای اردبیلی (۵۷) اوحدی اصفهانی (۵۷) کلیم (۵۸) نصرت (۵۸ و ۶۱) ابوالفرج
 (۶۰) کمال خجندی (۶۰) مشفق بخاری (۶۱) شریف تبریز (۶۲) خان احمد گیلانی
 (۶۴) سلطان حسین میرزا (۶۴) نکش خان (۶۴) مجدالدین ابوسنجر (۶۵) فخرالدین
 (۶۵) ظهیرالدین اصفهانی و شیخ ابوسعید ابوالخیر (۶۵) حافظ مجیب علی در باره
 عشق باقی‌خان اوزبک، احمد جامی (۶۶) مسعود سعد (۶۷) فتحعلیخان صبا در پاسخ
 لغزی بنام خرزیه (۶۹۱) خیام (۱۲۷ - ۱۲۸) شعرهای دیگر هم در آن هست، نیز
 سه‌بند به نثر.

- ۱- رقم سرخای خان لکزی (۳۷) از دربار عثمانی مورخ صفر ۱۲۲۱ بهربی .
 - ۲- رقم محمد علی پاشا والی مصر بهربی (۳۷) .
 - ۳- نامه ظریفی گویا همین محمود بن ابی القاسم خویی بمحمد علی پاشا (۳۸) .
 - ۲- تفسیر آیه النور (۷۰-۹۴) از صدرای شیرازی .
 - ۳- تفسیر سورة الواقعة (۹۴-۱۱۶) از همو .
 - ۴- تفسیر سورة والضحی (۱۱۷-۱۱۹) از محمد دهمدار بفارسی .
- آغاز: حمد و سپاس و ستایش بی قیاس حضرت خداوندی راست که از نقطه حب ذاتی جوهر انسان را بیافرید . . . اما بعد چنین گوید . . . محمد بن محمد الملقب بدهدار .

انجام : و این طرز ابلغ است با سیاق وحی و دعوت والله اعلم بحقائق الامور .

۵- تفسیر سورة الم نشرح (۱۱۹-۱۲۵) از همو . در خود رساله نامی از او نیست ولی در عنوان رساله پیش آمده « تفسیر والضحی و الم نشرح من مؤلفات ملا محمد دهمدار غفر الله له » .

آغاز: بسمله ابتدا درده میشود کتاب و مجهول و سور نیکبات در دبستان انشا و ابداع باسم اعظم الهی .

انجام : وعین قدرت تو . وصل اللهم علی نورک الطاهر بک محمد و آله و صحبه اجمعین .

۲۹۳۲

تعلیق گویا تصحیح شده بدست خود شاعر (۱۳۰۰۹۴، ۲۶۴، ۴۵۰۰۲۶۷، ۶۴۷) چنانکه کسی در هاشم ص ۲۴۷ گواهی داده است ، عنوان شگرف ، جدول زر و مشک ، بادوسر اوج زر و سبز و گلی و سرخ و سفید آب و مشک ، نسخه بسیار پاکیزه ایست ، در ۶۵۶ ص ، یادداشت ۴۲ صفر ۱۱۴۴ و ۱۸ طفره ۱۰۸ و ۱۲۵۲ در صفحه عنوان هست ، نیز تاریخ تملک ۱۳۲۵ ، در روی برگ یکم آمده « دیوان صائب اصفهانی در دار السلطنة اصفهان سنه ۱۱۷ » ، بهای نسخه و هزینه کاغذ و جدول سازی و جلد در ۳ رخت .

۱۷ ص ۷/۵ × ۱۶/۵ ، ۳۲۰ × ۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد نیماج تریاکی زرکوب مقوایی

هرآت الجمال

دیوان شعر محمد علی صائب سپاهانی تبریزی (۱۰۸۱-۱۰۱۶) است و نزدیک
۱۱۱۵۲ بیت با فهرست بر حسب لغاتی که در هر بیت غزلها مکرر آمده در آغاز دفتر
(مجلس ۳: ۳۲۶ - سپه ۲: ۶۲۲ - ذریعه ۹: ۵۶۹) .

آغاز:

خرد دانست آنکه جرم خویش را بیچاره شد (۹) .
آدم از جنت برای گندمی آواره شد

انجام :

ترا از حرف لب بستن چنان است
که یوسف را بزندان آورده باشی

۱۱۱۵۲

نستعلیق سده ۱۱۱۰ ، عنوان زر و شمرغ ، جدول زر و مشک و لاجورد ، آغار و انجام هر دو
شماره افتاده است .

۱۵۱۹، ۱۵۱۶، ۱۵۱۷، ۱۴/۵۳۲۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد نهم از تریاک و مقوایی بالولا

مجموعه ۵۹

۱- مهر و مشتری (۹۷-۱) از غفار تبریزی محمد بن احمد ده در ۵۱۲۱ بیت
است و در ۷۷۸ سروده است

آغاز در شش بیت پیش از «سبب نظم کتاب» :

چو محرم شد محمد بی محمد در آن خلوت سرای فضل سرمد

انجام :

رسید این نامه نامی با تمام
کشید آغازین دفتر با انجام
بروز و او دال از ماه شوال
ز هجرت رفته حاو عین با ذال
(مجلس ۶۹۱:۳ - ذریعه ۷۲۴:۹).

۲- جمشید و خورشید بنام سلطان اویس در ۷۶۳ (۹۸-۱۵۷ پ) از سلمان ساوجی
(ذریعه ۱۳۳:۵ و ۶۲۲:۹ - مجلس ۱۶۸:۳ و ۱۹۱)

آغاز:

بعونش ربع بسکون را امان ده
سکون قتنه آخر زمان ده
در مناجات

بنام آنکه این دریای دایر
زعین عقل اول کرد ظاهر
انجام : غزل

آفتابی از شکاف ابر ایما میکند

عاشقان را در هوا چون ذره شیدا میکند

.....

چو بشنید از شکر زینسان خطابی

بهار افروز دادش خوش جهابی

غزل بهار افروز

۲۹۲۴

تستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف . درص ۷۰ و ۴۰۵ شعرها خط خورده است و از جاهای دیگر هم پیدا است که خود شاعر این نسخه را دیده و تصحیح کرده است ، در ص ۱۴۸ یادداشت مورخ آدینه ع ۱۱۲/۴ (۱۰۱۳) هست ، در ص ۲۹۴ یادداشت ۱۱۶۲ دارد و در ص ۱۱۵ شعرهایی با تاریخ ۴۵ صفر ۱۱۶۱ ، در ص ۴۳۶ هاشم زیر سه بیت شعر رقم محمد مهدی دامغانی مورخ ۱۱۶۴ دیده میشود ، در هاشم ص ۴۵۷ شعرهایی آمده با رقم «ابن الفلعلی ابراهیم رضا - شهر ربیع الاول سنه ۱۱۶۱» ، در هاشم ص ۴۸۵ دوبیتی

است با تاریخ « ۵ شهریور سال آخر مرقوم گردید ۱۱۶۱ » بهمان خط ، افتادگیهای نسخه در میان صفحات ۳۷۲ و ۳۷۱ ، ۳۶۲ و ۳۶۱ ، ۲۹۸ و ۲۹۷ ، ۲۹۱ و ۲۹۰ ، ۲۰۶ و ۲۰۵ ، ۱۵۴ و ۱۵۳ ، ۱۲۴ و ۱۲۳ ، ۱۱۶ و ۱۱۵ ، ۹۰ و ۸۹ ، ۴۰۴ و ۴۰۳ است ، درص ۱۱۹ شعر آمده که درص ۹۹ مانند آن هست و در برابر آن نوشته: « مکرر شده - عوض » و یک شعر دیگر زیر این عنوان در هاشم (ص ۹۸) هست ، در صفحه عنوان شعرهای آصفی و حضوری و هما دیده میشود و تاریخ ۱۲۴۶ و ۱۲۵۹ .
 ۱۹/۵ × ۱۹ ، ۲۷ × ۱۶ ، ۳۲۰۴ ، کاغذ سپاهانی موریانه خورده - جلد تِمَاج درون و بیرون مشکى مقوایى حاشیه سرخ .

دیوان

اسماعیل کاشف سپاهانی فرزند حیدر معمار شاعر غزلسرا و هجو گوی آزاده که داستان عشق بازیهای خود را بی پرده در این دیوان آورده (ص ۳۷۴) و از محفل شعرا و قهوه خانه ها و ربودن شاه عباس دوم معشوقه او را از دستش (۳۷۵) یاد کرده و چندان ستایشگر و چاپلوس نبوده است . او در این داستان از میر محمد مقیم یزدی و الحاد او و رساله محمود (پسیخانی) یاد نموده است (۳۸۰) . او در ۱۰۴۵ در سفر بوده است .

پدر او در ۱۰۲۶ مرده و او در ۱۰۸۰ هشتاد و یک ساله بوده پس باید در ۹۹۹ زاده شده باشد (ص ۳۲۰) .

او در ۱۰۴۵ از نجف بسپاهان و در ۱۰۷۷ بهماز ندران رفته بود . تحفه الافالیم را او در ۱۰۷۰ به پایان رسانده است . ماده تاریخها ای که او در این دیوان می آورد از سال ۱۰۵۷ است تا ۱۰۸۲ و در این دیوان او از پیری خود یاد میکند .

چنین است فهرست این دیوان

- ۱- قصائد و مقطعات و ماده تاریخها در متن و هامش ۱-۱۰۰
- ۲- مثنوی و ساقی نامه ۱۰۱-۱۱۵
- ۳- دیباچه مثنوی تحفه الافالیم و خود تحفه الافالیم ۱۱۶-۲۰۴
- ۴- غزلیها بترتیب تهجی ۲۰۶-۲۹۱

۳۷۱-۲۹۹

۵- رباعیات

عنوانها در آن «وله» است و در چهارجا عنوان «از زبان مخدوم زاده نواب صدر گفته شد» (۳۵۹) و «در بیان بی‌طمعی این دوزبائی گفته شد» (ص ۳۶۱ که افتادگی دارد) و «تعریف خط مرجان» و «تعریف خط خواجه مرجان» (۳۷۱) دیده می‌شود.

فهرست عنوانها :

- ۱- در مدح السلطان الاعظم ابوالمظفر شاه عباس الثانی خلد الله ملكه (ص ۱ متن).
- ۲- منه در حمایت میرزا شیخ حسن گفته (ص ۱-۶ هامش).
- ۳- در بیان حیاى معشوق ایضا فی مدحه خلد الله ملكه وسلطانه (۴).
- ۴- ... (بریده شده) و تاریخ تولد نورچشمی آ میرزا رحیم (۷-۱۷ هامش).
- ۵- تاریخ حوض آب جلال ایضا (۸).
- ۶- فی مدح عالی حضرت وزارت و اقبال پناه محمدبیک اعتمادالدوله (۹).
- ۷- در تعریف و تاریخ عمارت نواب اسلام واسلامیان ملاذصدارت پناه سلمه الله تعالی (۱۳).
- ۸- در مدح محمدقلی خان بیگلربیگی ایروان گفته شد (۱۵).
- ۹- در میرابی محمدخان مذکور گفته شد (۱۸).
- ۱۰- در گلد از معشوق (۱۸-۲۱ هامش).
- ۱۱- در مفارقت همانامی گفته شد (۲۰- در آن در همه بیتها دو کلمه «هما و استخوان» آمده است).

۱۲- منه [در مدح میرزا الکسندر] (۲۲-۲۴ هامش) در پایان آمده :

رواکناد خدا همچو سال تاریخش

همیشه کلام دل میرزا الکسندر

۱۰۷۸

۱۳- تاریخ فوت میرزا سیدعلی مخدوم زاده نواب (۲۵-۲۶ هاشم).

۱۴- [قصیده ایست در حماسه و خویشتن ستایی از او] (۲۵-۲۷).

۱۵- منه [در گلداز بار و نکوهش رفتاروی] (۷-۳۰ هاشم).

۱۶- درالتماس معالجه چشم عزیزى که قابل بود گفته شد (۲۸).

۱۷- منه [قصیده نونیه ایست] (۳۱-۳۴ هاشم).

۱۸- در تاریخ عمارت حسب الالتماس عزیزى گفته شد (۳۱).

۱۹- درالتماس دشنام در مدح شکر فروش قنادى گفته شد (۳۳).

۲۰- ایضا [قصیده یائیه ایست] (۳۵-۳۶ هاشم).

۲۱- حسب الالتماس نور چشمی محمد رضی حکاک گفته شد (۳۵).

۲۲- تاریخ تولد محمد باقر ابن افادت پناه مولانا عبدالحی حسب الالتماس گفته

شد (۳۶).

۲۳- تاریخ تولد مبرزانیر ابن میرزا شاه صالح [حسب] الالتماس گفته

شد (۳۸).

۲۴- در تعریف زمانای ناطق بنا بر مصلحتها گفته شد (۴۰).

۲۵- منه بشرح ایضا (۴۲).

۲۶- حسب الالتماس حیدرقلی بیك افشار گفته شد (۴۵).

۲۷- در طلب سر مه بحکیمی نوشته شد (۴۷).

۲۸- در تعریف اسماعیل مقری گفته شد (۴۸) در اینجا نام نواها و آهنگها

آمده است.

- ۲۹- در کله معشوق ستمکاری گفته شد (۵۰) .
- ۳۰- حسب التضرع بابایی یورقچی گفته شد (۵۴) .
- ۳۱- وله بشرح ایضا (۵۶) .
- ۳۲- در بیان آنکه ... (پاك شده) در مدت عمر ممنون مهربانی هیچ فردی از انسان نبوده ام (۵۹) .
- ۳۳- تاریخ فوت مرحمت پناه ابوی ام [در ۱۰۲۶] (۶۱ هاشم) .
- ۳۴- [تاریخ وزارت میرزا جعفر در ۱۰۷۸ با عبارت : کردید وزارت صفهان] (۶۱) .
- ۳۵- [ماده تاریخ عروسی در ۱۰۸۰] (۶۱) .
- ۳۶- [ماده تاریخ دیگر در ۱۰۸۰] (۶۱) .
- ۳۷- [در مرگ میرزای خاصه مستوفی و وزیر اصفهان و دادن منصبش به پسر او در ۱۰۷۹] .
- ۳۸- تاریخ وزارت آقائی آقا زمان [در ۱۰۷۸] (۶۳ هاشم) .
- ۳۹- مرثیه سیادت و نجابت پناه میرزا جلال شهرستانی (۶۷) .
- ۴۰- تاریخ تولد روح الامین (۶۹ هاشم) .
- ۴۱- [ماده تاریخ عمارت در ۱۰۷۱] (۷۰) .
- ۴۲- تاریخ بیع غلام میرزا حسین [در ۱۰۷۱] (۷۰) .
- ۴۳- تاریخ پسر سعیدا [در ۱۰۷۶] (۷۱-۷۲ هاشم) .
- ۴۴- در تعریف حوضی که حسب الامر اعلی [شاه عباس] گل بر روی آب نقشبندی شده بود (۷۱) .
- ۴۵- تاریخ فوت نصیرای قنادی [در ۱۰۷۱] (۷۱) .
- ۴۶- تاریخ فوت میرزا شفیع [در ۱۰۷۱] (۷۲) .
- ۴۷- [ماده تاریخی در ۱۰۸۲] (۷۲ هاشم) .

- ۴۸- [ماده تاریخی در ۱۰۲۵] (۷۳ هاشم).
- ۴۹- [ماده تاریخ فرستاد این سیزده سوید دوستی برای اودر ۱۰۷۰] (۷۳).
- ۵۰- [ماده تاریخ ۱۰۶۷] (۷۴).
- ۵۱- بیا قاسم نقیب نوشته شده (۷۴) [با آوردن الفاظ: علامت، کشتی، جریده، معرفت، برگ، کوچکان، شاخ نفیر، رنگ، خدنگ، چله نشین، خلوتسرا، قنبدیل، پنبه].
- ۵۲- [وصف کارشفیعا] (۷۵ هاشم).
- ۵۳- [مرثیه وماده تاریخ مرگ حاتم بیک در ۱۰۶۳] (۷۵).
- ۵۴- تاریخ نزول داراشکوه [در ۱۰۶۷] (۷۵).
- ۵۵- [روان شد آب در راه دشت کربلا در ۱۰۶۹] (۷۶).
- ۵۶- در مدح محمد بیک اعتمادالدوله بجهت التماس میرزا صالح منشی (۷۶).
- ۵۷- در معذرت به گفته (۷۶-۷۷ هاشم).
- ۵۸- [برگشت زمان از کعبه در ۱۰۶۵] (۷۸).
- ۵۹- تاریخ فوت صبه میرزا محمد شفیع [در ۱۰۷۵] و تولد پسرش [در ۱۰۷۶].
- گفته (۷۸-۸۱ هاشم).
- ۶۰- [تاریخ دیباچه دیوان خاقانی در ۱۰۶۲] (۷۹).
- ۶۱- [تاریخ حدیقه امینا در ۱۰۶۲] (۷۹).
- ۶۲- در طلب گل شیراز گفته شد (۸۱).
- ۶۳- [تاریخ مرگ حسن معمارباشی و تولد پسر او در ۱۰۷۷] (۸۱ هاشم).
- ۶۴- در پیشیمانی از طلب گل شیراز (۸۲).
- ۶۵- تاریخ [مرگ] حاجی غدیرا [در ۱۰۷۶] (۸۲ هاشم).
- ۶۶- ایضا از زبان مخدوم زاده صدر گفته شد [در طلب شاعنامه] (۸۳ هاشم).
- ۶۷- تاریخ میرزا ماندگار [در ۱۰۶۴] (۸۳).

- ۶۸- تاریخ تولد پسر میرزا سعید [در ۱۰۶۷] (۸۳) .
- ۶۹- [تاریخ تولد دیگر در ۱۰۶۶] (۷۴) .
- ۷۰- [تاریخ تولد زین العابدین پسر میرزا صادق در ۱۰۷۳] (۸۴) .
- ۷۱- [تاریخ تولد پسر بلقیس در ۱۰۷۰] (۸۴ هاشم) .
- ۷۲- تاریخ تولد [در ۱۰۷۶] (۸۵ هاشم) .
- ۷۳- در بیان شرطی که فیما بین صباغان کرده شده گفته شد [قانون حاجی بدیعا در ۱۰۷۲] (۸۵) .
- ۷۴- [تاریخ تولدی در ۱۰۷۳] (۸۵) .
- ۷۵- تاریخ حبس جان عمری محمد قاسم [در ۱۰۷۵] (۸۶ هاشم) .
- ۷۶- تاریخ بر که حاجی محمد حسین [در ۱۰۷۲] (۸۶) .
- ۷۷- تاریخ مخدوم زاده میرزا سعید [در ۱۰۷۳] (۸۷) .
- ۷۸- تاریخ تولد میر محمد حسین پسر میر علی نقی [در ۱۰۷۳] (۸۷) .
- ۷۹- تعریف سكاك (۸۷-۸۸ هاشم) .
- ۸۰- وله ایضافی الترجیع (۹۳) .
- ۸۱- ساقی نامه (۱۰۱) .
- ۸۲- [دیباچه بر مثنوی تحفة الافالیم به نشر [۱۱۶ - ۱۲۳] در آن آمده :
- « سخنوری که امروز در میدان نکته سنجی گوی سبقت از همگنان ربوده در منصفه وصال دست خیالش زیور برودش شاهد سخنست معنی پناه الفاظ دستگاه زبده المتقدمین واسوه المتأخرین صاف میکند ایتلاف مر کز دایره انصاف کاشف رموز سخنوری واقف اسرار بیان گستری مورد عواطف السبحانی حضرت مجد الانامیست که از تباشیر طفولیت تا حال که غره ماه کهولت ایشانست همچو سروی که از چمن خلد برین سر کشد آهی ناموزون از دل نکشیده اند و در هر فنی از فنون نظم و نثر سر آمد آفاق گردیده در قصیده و قطعه و مثنوی و غزل و رباعی و سایر فنون سخن گزاری بین الامثال علم امتیاز و افتخار

افراشته‌اند ... عنفوان جوانی و عهد شباب را که خلاصهٔ عمر عبارت از آنست در نجف اشرف شاه ولایت پناه ... بخدمت گزاری تعمیر روضهٔ مقدسه منوره ... صرف نموده قصاید غرای متعدده متظافره در مدح آن ممدوح خدا و رسول و منقبت آل خجسته احوالش انشا نموده اند . آوازهٔ سخنوریش در عراق عرب چون عراق عجم آویزهٔ گوش هوش بزرگ و کوچک گردیده ساغر شط از خط بغداد زنار بسته رشك اشعار آبدار اوست بعد از فراغ آن شغل شریف تاحال که شاهد عمر ایشان سیار سرو آستان عشر ششم است در دار السلطنه اصفهان رویت جرماده بعباب الاحسان که موطن اصلی و مسکن مالوف ایشانست توطن دارند و از نهایت نجابت فطرت و علوهمت کام اندیشه را مرارت آلود مدح ملوک نفرموده دامن پاک همت را از لوث طمع و دنس توقع ازین گروه ندامت پژوه مزکی داشته‌اند ... کمتر با اهل روزگار محشور می‌باشند ... با آنکه کهنه قبالة اصفهانست بعزلت قسم که قدم از گوشهٔ انزوا بیرون نگذاشته ... آری اگر گاهی قطعه‌ای در مدح ملوک فرموده‌اند حسب التکلیف عزیزی بوده ... در هرفنی از فنون ... داد لفظ و معنی داده‌اند سیما در قصیده سرایی ... از جمله قصیده لازم هما و استخوان (ش ۱۱) و دیگر قصاید غامضهٔ ایشان مثل قصیدهٔ قلب و تصحیف و امثال آن ... شاید تاحال هفتاد هزار کوهر بکر معنی سوای آنچه بحضرات بی تکلف تکلف شده بمثقت اندیشه بسط تدوین کشیده باشند از شور قصاید مدحش نهایت محبتش بآل ظاهر است ... از شیوهٔ غزل سرایش که بوستان مکتب خانهٔ عشق و عاشقی است میتوان یافت که مدّة العمر از شور عشق نوجوانان که نمک مایهٔ زندگیت خالی نبود داغ دل‌رایبوسته چون چاک سینّه صبح از مهر خورشید لقای ناسور داشته‌اند ... از تاب میان موری بیتاب تر از شاهین دل‌ربای نگاه شوخ چشمان مور میان گردیده ... بمؤدای کلام الولد سرایبه نشاء آدمیتش راغب بحسن جوانان گندم گونست . چون هر سخنوری رانصیبی از بلاد هند می‌باشد ایشان بهرهٔ خود را از آن نصیب بحسن سبز جوانان ایرانی که من تشبه بقوم فهو منهم صلح نموده‌اند .

باز در آن آمده : « حالی شیرازه بند مجموعه پریشان حالی در [د]مند لاابالی
 عبدالعالی که پریشان نویسیش زیاده بر پریشان گوییست آشفته فقره ای چند بدستکاری
 قلم شکسته رقم انشانموده برسم دیباچه زلف پریشان عارض این شاهد خجسته لقا که
 موسوم است به تحفة الاقالیم نماید .

این دیباچه « عبدالعالی » که گویا نویسنده نسخه ما است افسوس که از پایان
 افتاده است . ازان برمیاید که کاشف هنگام نوشتن این دیباچه در دهه ششم عمر خود
 بسر میبرده و در سپاهان گوشه گزیده بود .

۸۳- مثنوی موسوم به تحفة الاقالیم (۱۲۵-۲۰۴) که در آن توحید خداوند است
 وستایش پیامبر در چندین بیت که حروف آغاز بیتها بسرخی جدا گانه در پهلوی آنها
 نوشته شده و رویهم میشود :

« تا ز دیوان وصال مطلع تشدان تخاب مطلع خورشید پناه نماند در کرد
 حجاب . » (۱)

سپس ستایش علی ، صفت دو پسر پیر ، عشق ، عاشق شدن پسر بزرگ ، ترتیب
 اسباب عروسی ، رفتن مردم داماد بجانب خلوت دختر ، مناجات با خدا ، رفتن داماد
 بحجله گاه عروس ، تعریف و غیش و نشاط ، تعریف سرایای معشوق (مانند سرایای
 مهری عرب) تعریف فناءت ، مذمت خست و شرح احوال رئیس ، صفت سخا ، نامه رسانیدن
 قاصد بیار ، مذمت صبح ، مذمت زر و نکوهش زردوست ، تعریف آفتاب ، تعریف خاک
 نجف و برگشت از آنجا ، بیان شدت فصل زمستان ، مذمت هم صحبت نادان ، مذمت
 تصدیق بلا تصور ، تعریف عصمت ، شرح بی طمعی ، توبه از هجو ، مدح امام زاده هارون
 ولایت ، مذمت نامی و غمازی ، مذمت ریا و شیادان متشرع ، ستایش از شعر از فردوسی
 تارشدی ، ستایش مولانا رشدی رستم داری شیعی ، التماس از میرزا مهدیخان ، خاتمه
 درستایش اعتماد الدوله . در آن آمده :

مفتاح قلم کشايد ابواب	درختم کتاب و مدح نواب
چون شاخ کشيد سرزبك بينخ	ماننده فرقدان دو تاريخ
ذوالقرنين است چون سکندر	بيخى که ز داین دوشاخ ازوسر
طالع گرديد صبح عشرت	اول ز افق سرای دولت
تاريخ دويم بعشرت افزود	توام چوشدند هر دو موجود
(۱۰۷۰)	

۸۴- غزلیات با تخلص کاشف یا کاشف اسمعیل (۲۹۱-۲۰۶) بترتیب تهجی از الف تا میم و از آغاز و انجام افتاده است .

۸۵- دیباچه ای که بدستور خود شاعر «مجددا اسماعیلا» نوشته شده و شاید از همان عبدالعالی باشد و نیمه نخستین دیباچه تحفة الاقالیم که چون نسخه ما آشفته است در اینجا گذارده شده است (۲۹۷-۲۹۳) .

۸۶- رباعیات (۳۷۱-۲۹۹) و درس ۳۲۰ هاشم رباعی تر کی است .

۸۷- سرگذشت کاشف بخامه شیوای خود اوبه نشر (۳۷۳ - ۳۷۶) و مینویسد که در ده سالگی بمکتب خانه رفت و شیفته نوجوانی از سادات اصفهان شد و نزدیک به سه سال بآن گرفتار بود . در همان هنگام دربی سرودن شعر بوده و مطلع نخستین غزلی که سروده است اینست :

از دیده ام باین دل مسکین چه ها رسید

هر جور کو رسید بما هم ز ما رسید

در اینجا او از اقطاعی که باو داده شده و از شاه عباس (نوالله مرقدہ) یاد میکند و میگوید که او معشوق مرا بر بود و این دردمند را با سایر عشاق بینوا کرد و سه سالی آزار کشیدم تا در سالی که این شاه در گذشت (۱۰۷۷) من بمارندران رفته بودم . در این جا از میر محمد امین معمار و جنتی قمی یاد کرده است .

۸۸- فصلی در عاشقی قهوه خانه (۳۷۶-۳۸۵) در اینجا از مسافرت کاشف از نجف که در آنجا شیفتهٔ عرب بچه‌ای شده بود و از آنجا در ۱۰۴۵ بسپاهان آمده و از چندن از دوستان خود او یاد شده مانند میر محمد مقیم تبریزی که دربارهٔ او میگوید.

یوسف که ز جهل منکر معبود است

نمرود صفت بشرع دین مردود است

بتوان ز خط زرد بنا کوشش خواند

هر رمز که در رسالهٔ محمود است

نیز: محمد شفیع بزاز مهبادی، میرزا امین صراف، محمد تقی بزاسپاهانی، پیر خرابات حاجی باقر بسمه چی، رئیس ابوالحسن دولت آبادی، حاجی محمد شریف، محمد صادق، مسعود صوفی سمسار تبریزی عاشق تنباکو فروش معرکهٔ یاربابا، مولا جمال اعرج.

کاشف از همه اینها بهزل و تمسخر وصف میکند.

۸۹- دیباچهٔ رمل سالیانه که بالتماس محمد قاسم بجهت ناظر بیوتات مسوده شد (۳۸۵-۳۹۰) در تعریف علم رمل و لغز نام صفی قلی بیگ از محمد قاسم کاشانی.

۹۰- لغز فارسی مانند لغز بهایی (۳۹۲-۳۹۳) مورخ ۲۴ محرم ۱۰۵۹.

۹۱- مسودهٔ کتابتی که از زبان استاد علی اکبر معمار بیکی از خویشانش نوشته شد (۳۹۳-۳۹۶) در آن از بنگ و بوزه و نوازش نامه و مسجد و مدرسه و خانقاه و حمام و کتابخانه و کتابهای علمی و ادبی ضمن عبارات یاد شده است.

۹۲- سواد رقعهای که بسیادت پناه میر علی نقی نوشته شده (۳۹۶-۳۹۷).

۹۳- سواد کتابتی که بمیرزا احمد بیگ و میرزا اشرف نوشته و رعایت سفید و سیاهی کرده (۳۹۷-۳۹۸).

۹۴- در سفارش عزیزی بنورا محمدا نوشته شده (۳۹۸).

۹۵- در نصیحت بیکی از مصاحبان قلمی شده (۳۹۹-۳۹۸) در آن از جعفریه و میخانه یاد شده است .

۹۶- سواد کتابتی ده بمیرزا صالح نوشته شده (۴۰۱-۳۹۹) در آن یاد شده از صحبت قهوه خانه و از میرزا محمد مجلس آرا و احمد بیک و میرزا نظام و میرزا محمد مهدی .
۹۷- از زبان شاعری بزرگی نوشته شده (۴۰۱-۴۰۲) .

۹۸- کتابتی که بمیرزا محمد اشرف قلمی شده (۴۰۳-۴۰۲) در آن از شمس میرزا محمد علیا و احمد بیک یاد شده است .

۹۹- در طلب کلید حجره بمیرزا بهاء الدین مشهدی مسوده شد (۴۰۳) .

۱۰۰- در جواب رقعۀ میرزا کمال در طلب گنجفۀ نوشته شد (۴۰۴-۴۰۵) .

۱۰۱- بملا قدسی عرب در نجف اشرف قلمی شد (۴۰۵) .

همۀ اینها از ش ۸۸ تا ش ۱۰۱ به نثر است و شعرهایی نیز در میان آنها است .
پاره‌ای از شعرهای کاشف :

شد از پرتو نور فیض خدا ز عباس نانی جهان با صفا

چو عباس نانی برو شد رقم نبست از تبسم لب خویش را

(ص ۶)

.....

نشد کاشف بعمم خویش مایل بزن جز شکل آن شیرین شمایل

اگر خواهی شوی زین قصه واقف بگو در پرده اش معشوق کاشف

(ص ۱۴۲)

این تخته را سزد اگر امروز در جهان

با سطح آسمان کندش عقل اشتباه

.....

از بوستان دولت و جاهش بریده‌اند
 زانرو کشیده‌اند درو طرح بزم شاه
 عباس ثانی آن گهر بحر معدلات
 شاه فلک‌جناب فلک قدر دین پناه
 از فور تخته بر سر خورشید میزند
 گر بگذرد خیال وی اندر ضمیر آه
 هر خانه اش که حجله بکر هنر بود
 از بهر حسن سعی حسن شد گریز گاه
 (۷۸)

مرا طبع صائب گرامت کن از لطف
 ممکن دزد معنیم چون طبع صائب
 (ص ۲۲۸)

تا پیراهن آن گل گلزار امید
 تاریخ تولدش درین فصل بهار
 در باغ وجود [پرده] از چهره کشید
 نوباوه بستان سیادت گردید
 ۱۰۵۸ (ص ۳۴۷)

صایب که ز قبلة رضا پاک آمد
 چون مسند تاریخ مزین گردید
 سیمرغ سخن بسته بفتراک آمد
 تاج سرائل طبع و ادراک آمد
 ۱۰۵۷ (ص ۳۴۷)

میرزا صفی آنکه مهر ازوی ضویافت
 تا آب ز چشمه سار تاریخش برد
 خورشید ز موج بر که اش یافت
 دریاچه ساوه آبرو از نو یافت
 ۱۰۵۹ (ص ۳۴۸)

زاهد دل ما آینه صنع خدا است
 روشن بود از آینه تاریخش
 این آینه را هر دو جهان روی نماست
 آینه مهر عکس آینه ما است
 ۱۰۴۸ (ص ۳۴۸)

افکنند چو از عدم برین منزل ظل گردید از و محفل دل عالم کل
تاریخ نزول آفتاب قدمش صبح صادق دیدم از مشرق دل

(۱۰۷۵) (۲۹۹)

تاریخ تولد من بی مقدار بعد از هشتاد سال از بعد هزار
نده شد اندر برار باب شعور با آنکه گریه گرفتست قرار

(ص ۳۲۰ هاشم که روی هر یکی از آنها خط کشیده شده است).

تاریخ تولدم بچندین آزار شد در سینه هزار و هشتاد...

نه ده گردید گرچه ... یکبار دگر همان ...

(ص ۳۲۰ هاشم که کلماتی پاک شده است).

زر باف فلک ز اطلس زرکش تست

دلها همه وقف طره سر دشت تست

این سینه کاشف است کز تیر نگاه

در کیش وفا بجمعه ترکش تست

(۳۲۰ هاشم)

در آتش دل شرار پیری گشتم بر چهره دل غبار پیری گشتم
از بسکه غم جوانیم کرد ضعیف در راه فنا سوار پیری گشتم

(۳۵۳)

میخواست چو او شوند درین هشت بهشت

سر داد دو تار یخ درین هشت بهشت

چون گشت بنا خلوت دل کردش نام

در سال دگر مقام فیض بنوشت

(خلوت دل ، مقام فیض = ۱۰۷۵) (۳۶۹).

تاریخ سعید .

آن روز که کرد لطف حق موجودت شد سال تولد ز ره مقصودت

گفتم که هزار شکر کا هر روز بود اقبال سعيد و مقدم مسعودت
۱۰۴۸ (۳۶۹ هـ م ش).

این رباعی با خلاق المعانی توار د شده .

در باغ جنون اگر بهار است منم در ساغر عیش اگر خمار است منم
اندر دل من اگر قرار است تویی در خاطر تو اگر غبار است منم
(۳۷۰)

« پوشیده نماند که در آن اوقات از اقسام فکر شعر منتخب خیال رباعی بوز رباعی

اول فقیر در صفت او اینست ، رباعی :

ای از نفست مسیح را خون در دل موسایی و کشته طور حسن منزل
از رنگ تو داغ بردی یوسف مصر از لحن خوش تو کشته داود خجل
(ص ۳۷۵)

بنگرید به : نصر آبادی ص ۳۶۰ - صبح گلشن ص ۲۳۶ - تذکره حسینی ص ۲۸۱ -

ذریعه درد دیوان در حرف کاف

آغاز : بسمله . در مدح السلطان الاعظم ابوالمظفر شاه عباس الثاني خلد الله ملكه .

افتاده است عکس جمالت بر آینه یا گشته آفتاب ترا خاور آینه
آیات حسن جمله بر و می کند نزول روی تو هست مصحف و پیغمبر آینه
از عکس ناو ک مژه جان شکار تو از بیخودی بسینه زند خنجر آینه
یابد ز پر تو رخ چون آفتاب تو هر دم حیات تازه چونیلو فر آینه

انجام : بملا اقدسی عرب در نجف اشرف قلمی شد خلف سلسله زنجیر و چراغ

دودمان مخزن (۴) مولانا اقدسی را مشتاقیم مخفی مباد که بعد از تر خنده های شاعرانه
و تمسخر های ستم پز یقانه مزخرفات ایشان مسموع شد نمیدانم بآب و رنگی کدام لفظ
و معنی تحسین معنی و لفظ او کنم حقا که شیرینی الفاظ طعم خنطل بذایقه سخن سنجان
بزم استعداد چشانیده و عرایس معانیش چون فراقش (۴) خبر مرگ بمستمعان
مجلس کمال رسانیده (افتاده) .

۲۹۳۵

نستعلیق سده ۱۱ ، جدول زر لاجورد ، چهارمجلس تصویر زیبا دارد درص ۴۹ و ۵۰ و ۴۲۶ و ۴۳۸ ،
در ۴۵۴ ص.
۱۴ س ۷ × ۱۶ ، ۱۷۸ × ۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیهوای ضربی مقوایی

دیوان

از محمد رضای مشتاق کشمیری در سنایش پیامبر و دوازده امام (۱-۴۸) با
غزلها بترتیب تهجی با تخلص مشتاق (۵۱-۳۲۶) و رباعیها (۳۲۷-۳۳۸) و مثنوی
(۳۳۹-۳۵۴) رویهم نزدیک ۵۳۰ بیت ، سرگذشت اودر صبح گلشن هست .

آغاز:

خنده صبح بهار چمن تر گک جفا که کرم تو بوی گل پیغام وفا
من کز دایره کردش چشم توفرب جنبش گوشه ابروی توایمای بلا

انجام :

بصد حسرت بسوی آشیان تا: نه چنگال بر کردار شهپاز

۲۹۳۶

نستعلیق سلطان محمودین علی طوسی نویسنده نسخه ای ارجلاصه الافوال حلی در ۱/۱۰۵۶ ،
ش ۴۰۴ را درج ۱۰۸۰/۴ در سپاهان نوشته است ، ش ۸ مورخ ۱۴ زی قعده ۱۰۸۱ است ، فهرست کهنی از
رسالات مجموعه در صفحه عنوان و فهرستی تازه ای بحامه باستانی در آغاز نسخه هست ، در آن آمده « ۲۷
جرو جلد بیاض » و « قیمت پنج تومان و هراردینار » .
۱۵ س ۸ × ۱۵ ، ۱۸۵ × ۱۴ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج فیهوای حاشیه دار مقوایی

مجموعه

۱- جنگ که در آن بندهایی از المزار (۱) و مهج الدعوات ابن طاوس (۲-۱۰)

والمصباح الكبير (۱۱-۱۲) و خطبة نكاح ودعا وملل ونحل (۱۴-۴۱) وبندهایی از المحاسن برقی (۴۲-۶۲) و تفسیر قرآن بروایات سنی و شیعی و اثبات امامت علی با آوردن عباراتی از نویسندگان سنت و جماعت (۶۳-۹۰) و بندی از الاختصاص از کتاب سعید بن جناح و شرح لغوی آن (۹۱-۹۵) و از جواهر القرآن غزالی (۲۰۷) و از شرح ابن ابی الحديد از سخنان نقیب علوی بصری (۲۰۷) و شعر فارسی (۲۱۱) نیز سخن همین نقیب از همین شرح (۲۱۲-۲۲۷) در لعن بر صحابه .

۲- الاعتقادات (۱ - ۲) از خواجه طوسی که در پایان آن قواعد العقائد او یاد شده است .

۳- دیوان علی (۹۶-۱۴۹) با عنوانهای فارسی .

۴- الفوز الاصح (۱۵۰-۱۹۶) از مشکوٰۃ رازی .

۵- پاسخ ابن سینا بمیهنی درباره تعلق نفس ببدن (۱۹۶-۲۰۱).

۶- پاسخ ابن سینا بمیهنی درباره قیاس (۲۰۲-۲۰۴) .

۷- اقسام النفوس (۲۰۵-۲۰۶) بنیست فلسفی و شاید از یکی از قدما باشد.

آغاز: هذا الفصل نقل من كتاب تاريخ النصراني المشهور في الدهور بالعلم والعمل . النفس الانسانية كالمادة المجردة عن الصور ولها كمال ونقصان وكمالها علمي و عملي .

انجام : القول في الادراكات اعني المعارف العلوية الانسانية (تمت اقسام النفوس المذكورة والحمد لله اولوا آخرا) .

۸- عقد الجمان في حوادث الزمان (۲۳۰-۲۶۴) از مفلح بن حسین صیمری گرفته از تاریخ یافعی در وقایع و وفیات سال ۱-۶۵۶ (این نسخه کتیبده ایست از آن) چلبی (۲: ۱۲۳) از عقد الجمان فی تاریخ اهل الزمان از بدرالدین محمود بن احمد عینی (م ۸۵۵) در ۱۹ جلد یاد کرده است .

آغاز: منتخب عقد الجمان . بسمله . حمدله . فيقول ... مفلح بن حسين الصيمري
 انى نظرت تاريخ الياهمى الموسوم بمرآة الجنان و عبرة اليقظان فى معرفة حوادث
 الزمان ... فاحببت ان اثبت الفوائد واحذف الزوائد وهو مرتب على سنين الهجرة ... و
 سميت كتابى هذا عقد الجمان فى حوادث الزمان .
انجام : و كان مقامهم بمصر (هذا آخر ما اردنا انتخابه من كتاب عقد الجمان فى
 خبر الزمان) .

۹- خطبة البيان (۲۶۶-۲۹۶)

۱۰- رساله فى المناظرة والشبهات (۲۹۷-۳۰۲) رساله لطيفى است بعرى و در حل
 پاره اى از مغالطات منطقى است و نيمى از مغالطه ۸ را دارد تا ۱۸ و چنين است انجام
 آن : « الثامن عشرة الطلاق موقوف على النكاح والنكاح على رضاء الطرفين ... وهو
 غير لازم فتأمل جدا ولنختم الكلام مستعينا بالمفيعض العلام .

۱۱- خطبة الاقاليم (۳۰۴-۳۲۷)

۱۲- خطبة البيان (۳۲۷-۳۳۰) بروايت ديگر از مالك اشتر كه على در روز
 چهارشنبه ۵ صفر ۳۳ در نيمه روز در بصره خوانده است .

۱۳- اجوبة على المسائل (۳۳۱-۳۳۳) پاسخهاى شگفتى است.

۱۴- وصية النبى لعلى بن ابى طالب (۳۳۳-۳۳۸) بروايت على بن احمد مشهدى
 غروى معبر بن قاشانى از ابوالفضل محمد بن شيخ قطب الدين راوندى با اجازه قرائت
 باو در مدرسه شهرى در كوى باب المصالح در ۵۹۰ از پدرش در ۵۴۲ از ابو عبدالله جعفر بن
 محمد بن احمد بن العباس دورستى در مسجدش بغزنه در ۴۳۳ (گويا ۵۳۳) از استادش
 جعفر بن على موسى قمى از مشايخ اوزانس بن مالك و ابوسعيد خدرى .

۱۵- تقسيم العلوم و احوال مصنفها (۳۴۱ - ۳۶۰) نخست اقسام علوم و سپس
 طبقات مؤلفان با تاريخ مرگ آنها و بسيار سودمند است و سال ۸۳۸ مرگ شاه نعمه الله
 در آن ياد شده است.

آغاز: بسمله الحمد لمن جعل ارواحنا الواح المعارف ... هذه رسالة بهيمة ومقالة
 شهيه فيها ما اشتهر من العلوم والعلماء .

انجام: وعلاءالدین علی بن ابی الحزم القرشی الدمشقی الطیب بمصر توفی سنة سبع وثمانین وستمائه ولنختم بالخير والحمد لله رب العالمین والصلوة علی محمد وعترته واهل بیته اجمعین آمین .

۱۶ - گفتاری در خمس بفارسی (۳۶۲) .

۱۷ - گفتاری درزکوة غلات بفارسی (۳۶۴ - ۳۶۵) .

۱۸ - الاعتقادات (۳۶۶ - ۳۶۷) مانند ش ۲۰۸۹/۲ (ف ۵۳۶) .

۲۹۳۷

نستعلیق ۱۳۳۶ ، جدول شنغرف .

۱۲ س ۹×۱۴، ۷۳ ص ۱۲ س ۵/۲۰، کاغذ فرنگی - جلد مقوا

کلیات

از ملتجی ابراهیم بن میرزا عبدالکریم خان فارسی بویراحمدی نویسنده منشی ایلخان قشقائی زنده نزدیک ۱۳۲۶ و دوستار محصد علی شاه و دستگاه پادشاهی ، غزل است وترکیب بند و رباعی نزدیک ۱۷۰۰ بیت .

آغاز: در شرح حال اهل فارس

برجای عدل ظلم گرانمایه باب شد

در پارس تا که مجلس شرط انتخاب شد .

اول ازین شد انکه درین ملک رونهاد

وان را عدو بقتنه گری در غیاب شد

خرسی بره گذشت و فقیهی بدورسید

برخرس و خرسبان چه گزان بی کتاب شد

۱۸۱۴

.....۰۰۹

بر ملتجی نگر که ز مسکینی او بدهر
با مال عنکبوت جفا چون ذباب شد

انجام :

تا ملتجی از میدان قاسم بجلال آمد
بر دیده عروس ملال آمد
چون صبح شب هجرش بیرون زهالال آمد
حافظ شب هجران شد کو صبح وصال آمد
شادیت مبارک باد ای عاشق شیدایی.

۲۹۳۸

تستعلیق خود شاعر و تصحیح شده و افزوده‌ها دارد در هاشم.

۱۱/۵×۱۴ ، ۲۴۹/۵×۱۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ضری عنایی مقوایی

دیوان

از محمد رضای وصالی ساروی از ندرانی طبری حکیم‌باشی سفارت‌نیری و
حافظ‌الصحه که سرگذشت خود را تا سال ۱۳۰۹ نوشته است (ص ۱-۲۰) از گفته‌طاهر
منشی سپاهانی در کنج شایگان. این دیباچه نیز برای تاریخ‌قاجار سودمند است. از این
دیوان برمی‌آید که او افیونی بوده (۳۸۴) و در مدرسه دارالفنون درس خوانده و نشان‌مس‌وزر
همایونی گرفته (۶) و در هیئت سفارت ایران در عثمانی عضو بوده (۷) و در باره فتح
خوارزم بدست حسام‌السلطنه در وقعه سالار اشارتی کرده (۶۰) و نکات تاریخی فراوانی
از آن بدست می‌آید.

آغاز سرگذشت: بسمله. عزت و عظمت مرعزیزی... را سزد که ستایشش
موجب آسایش و نیایشش مورث آرامش است.

آغاز دیوان : قافیه حرف الف از قصائد وله ایضا.

نوبت رسید مو کب نیسان را حشمت شکست دولت آبان را
اردی بهشت ماه فراز آمد آراست چون بهشت گلستان را

انجام :

ماشب گله از پر طاوسی تو کردیم خورشید و مه از پر توفانوسی تو کردیم
از کعبه و بیتخانه و در دیر و کلیسا تکمیل زیارات پیاپوسی تو کردیم

۲۹۳۹

تستعلیق سده ۱۱ ، نشان شنغری ، جدول شنغری وزر و مشکى ولا جور ، از آغاز و انجام افتاده است ، نزدیک هزار و اندیست .
۱۴س ۷×۱۴ ، ۴۸/۵۳۱۴/۵۸ ، کاغذ سپاهای متن آبی حاشیه نحودی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی .

دیران

گویا از ولی دشت بیاضی گشته شده ۱۰۱۵ ، نسخه ما غزلها است نه بترتیب تهجی و رباعی و مثنوی هم در میانه دارد . از شعرها پیداست که سراینده آن شیعی است در آن آمده :

چه شد سرشته بمهر آب و خاک ولی روا بود که رساند با و ضرر آتش
(س ۵)

نیز :

از روستای بودن زند حسودم طعن مرا چه جرم کداز روستا است مولد من
(۴۹)

(سپه ۲: ۷۰۲)

آغاز:

گرد سر راه و صالت را پیاپی شوق از ان عرش دارد صد شرف از خاک پاک جبریل

ای دل و جان درد و غمت را وطن هر دو فدای تو چه جان و چه تن
انجام :

فلک مرا بتو همراه و آشنا نگذاشت
فتاد طرح جدایی ولی جدا نگذاشت
خیال مهر و وفا بسود در دلم دایم
ولی چسود که ایام بی وفا نگذاشت

۲۹۴۰

استعلیق حاجی علی عطارتهرانی در روز سه شنبه ۲۸ صفر ۱۲۹۷ توشقان نیل بخواجه حاجی محمد
حسن معمار (ص ۴۶)، در ۶۹ ص
۱۸ ص ۱۶ × ۲۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز صری مقوایی

نیز از:

از اسماعیل مقبل مدهوش تهرانی شاعر آزاده امی بی سوان بلور فروش علاقه بند
بوریا باف زردوز بترتیب تهجی نزدیک ۲۲۰۰ بیت . شعرهای او بسیار شیوا و بلند است.
شاعر گویا در سده ۱۳ میزیسته است .

فهرست مطالبها

دباجه درس گذشت مدهوش از نویسنده نسخه	۱ متن و هاشم
حرف الف در ۱۰۳ بیت	ص ۲-۵
حرف با در ۵۱ بیت	ص ۶-۷
حرف تا در ۲۵۷ بیت	ص ۸-۱۶
حرف ثا و جیم و حا و خا در ۲۸ بیت	ص ۱۶-۱۷

ص ۱۷-۲۶	حرف دال در ۲۷۰ بیت
ص ۲۷-۳۰	حرف ذال و را و زا و سین در ۱۰۲ بیت
ص ۳۰-۲۳	حرف شین و صاد و ضاد و طاء در ۲۸۰ بیت
ص ۳۴-۳۶	حرف عین و غین و فا و قاف در ۷۳ بیت
ص ۳۶-۴۹	حرف کاف و لام و میم و نون در ۳۷۰ بیت
ص ۵۰-۵۷	حرف واو و هاء و یا در ۱۹۰ بیت
ص ۵۸-۶۹	قصاید و مطائبات پراکنده و هزلیات و ترجیع بند در ۴۰۰ بیت
آغاز دیباچه: بسمله . مدحوش صهبای فنا و پیمانۀ نوش خمخانۀ بقارهی عارف امی که زبان بیانش کلید خزینۀ علوم لدنی ... در دست پرازبادۀ کهن جام بلور است . آغاز دیوان : قافیۀ حرف الف .	

اگر سر برود عشق تو از سرما را مختصر می نرود و برود سر مارا
در خرابات نهادم بدر می کده سر تا بخوانند مگر خادم آندر مارا

.....

دست نرا دعطای تو گشادار ندهد هاند این مهره چو مدهوش بشد در مارا

انجام :

یک حرف ز نکته ای بست مدهوش این نکته بگو باهل اسرار
پیدا نبود کسی بجز دوست بر هر چه نظر کنم نه جز اوست

۲۹۴۱

نستعلیق دهۀ سوم رجب ۱۲۵۸ ، عنوان و نشان شنغرف ،
۱۶ س ۸/۵ × ۱۷ ، ۴۴۵ × ۲۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیهوای ضری مقوایی

پیمار مقاله

از نظامی عروضی است .

۲۹۴۲

تعلیق روز سه‌شنبه ۴ شوال ۱۲۹۴ ، جدول شنگرف وزر ولاجورد و مشکی.
 ۱۳۰۵×۱۹ ، ۴۹ ۵/۱۵×۲۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ مقوایی درون‌مشکی

دیوان

از محمد حسین خان بن محمد باقر خان بن عیسی خان قاجار بیگلر بیگی شعاعی
 تهرانی در پایان سده ۱۳ و قصیده و غزل است و نزدیک ۱۸۹ بیت .

آغاز:

ای که افکندی بگردن از دوزلف خود دوماز
 آن دوماز از جان من جانا بر آوردی دمار
 من کناره از جهان گیرم چو تو آبی بزم
 باز می بینم جهان آمد مرا اندر کنار
 (قصیده‌ایست در ستایش از وزیر مؤتمن الملک صاحب اختیار)

.....

مختصر عریض شعاعی را جوابی باز گو
 کافات از ذره پروردن ندارد عیب و عار

انجام :

تیمغ ابرو تیز و مژگان تیز و تیر عمزه تیز
 خون عاشق دی روا باشد بر بزی با ستیز

.....

پند نگرفتی شعاعی تا که افتادی ببند
 بسته شد راه فرار و خسته شد پای گریز

۲۹۴۳

نستعلیق سده ۱۴ و ۱۳ ، نشان شغری ، در ۲۶ ص.
 سطر چلیپا ۲۰×۱۴ ، ۴۱۴ ۴۸/۵×۱۸ ، کاغذ فرگی - جلد تیماج قهوه ای ضری مقوایی

خلد برین

از وحشی بافقی کرمانی و بوزن مخزن الاسرار نظامی و نزدیک ۵۳۰ بیت
 (مجلس ۳: ۶۱۰ - سپه ۲: ۶۹۷ - مشار ۶۱۶ - ذریعه ۷: ۲۴۰).

۲۹۴۴

نستعلیق سده ۱۱، جدول لاجورد درص ۶۷۵ ص.
 ۱۶س/۱۷۷۷ ، ۴۳۲۸ ۴۴×۴۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز مقوایی کنار و عطف تر یاکی .

گلایک

دیوان و منشآت جلالای طباطبائی زواره ای اردستانی (جلال الدین محمد شاعر
 شاه جهان پادشاه دوم) است (ذریعه ۱۱ : ۱۹۸) نام او در ص ۶۵ «محمد ملقب به
 جلال الدین طباطبائی زواری اردستانی» آمده است . سرگذشت حکیم شرف الدین حسن
 شفائی پسر حکیم خواجه ملا در دیباچه میرزا جلالا بردیوان او (۵۶-۷۹) آمده و در
 آن از شاه صفی و سال ۱۰۳۹ و شیخ محمد حسن (ص ۶۲ و ۶۳ و ۶۶) و پدر شفائی شا کرد
 شاه تقی الدین محمد نسابه شیرازی یاد شده و دارد که شفائی در ۷۰ سالگی در پنجم
 رمضان ۱۰۳۷ در گذشت و جسدش را بکربلا برده اند ، جلالا شعری درماده تاریخ
 مرگ او می آورد (ص ۷۴ و ۷۵) در اینجا دارد که سروده های او بیش از سی هزار بیت
 است و مثنویات او بنام «خاقان سعید و صاحب قران مرحوم عرش آستان پادشاه
 والاجاه . . شاه عباس» است .

چنین است فهرست این جنگ

- (۱) ۱- نامه‌ای در بارهٔ بیماری
- (۷) ۲- نامهٔ دوستانه
- (۸) ۳- در مرثیهٔ کبوتران
- ۴- در پاسخ نامهٔ دوستی که از کسی درخواست ازدواج داشته نسب
(۱۰) او را پرسیده است
- (۱۲) ۵- در پاسخ کسی دربارهٔ تهمت غصب زمینی
- (۱۲) ۶- در شکایت درد دوری
- (۱۴) ۷- در خواهش مر کب از دوستی
- (۱۴) ۸- در اظهار اشتیاق و شرح بیماری و رسیدن انار و شفا یافتن
- (۱۷) ۹- نامه‌ای در قبول پارچه بیک هندی
- (۱۸) ۱۰- پاسخ انتقادی که از انشای او کرده شد
- (۲۴) ۱۱- دیباچهٔ ساقی نامهٔ ظهوری از جلالا
- (۳۱) ۱۲- دیباچهٔ دیوان محمد مؤمن حسینی ادائی
- (۳۵) ۱۳- دیباچهٔ مثنوی قدسی و کلیم در تعریف کشمیر
- (۴۷) ۱۴- دیباچهٔ مثنوی حاجی محمدخان قدسی از میرزا جلالای طباطبای
- (۵۶) ۱۵- دیباچهٔ دیوان حکیم شفائی و سر گذشت او
- (۷۹) ۱۶- درخواست کولی فتوح وستایش افیون
- (۸۱) ۱۷- پاسخ نامهٔ حکیمی در بارهٔ افطار ماه رمضان
- (۸۳) ۱۸- نامه در تنبیه کسی که در نامه های خود ادب بکار نبرده است
- (۸۵) ۱۹- در اظهار انتظار نامه
- (۸۸) ۲۰- در شکوهٔ ستم ظریفان اسلامخان

- ۲۱- در سپاسگزاری از رسیدن نامهٔ میرزا بوسعید ۸۹
- ۲۲- تذکرهٔ جلالا طباطبا (۹۲-۱۲۲) در سرگذشت دانشمندان زمان خود :
- ۱- سید محمد بخاری رضوی (۹۸۹-۱۰۲۵) (۹۲)
 - ۲- سید جلال رضا جوی زاده ۱۰۰۳ (۹۵)
 - ۳- شیخ میر محمد شهیر به میان میرپسر قاضی در گذشتهٔ ۱۰۴۰ (۹۸)
 - ۴- بلادل قادری در گذشتهٔ ۱۰۴۶ (۱۰۲)
 - ۵- ملا محب علی پسر صدرالدین محمد پسر میرزا علی بیك (۱۰۳)
 - ۶- ملا شاه بدخش، (۱۰۸)
 - ۷- شیخ ناظر (۱۱۳)
 - ۸- میر حسام الدین (۱۱۷)
 - ۹- شیخ حبیب (۱۱۸)
 - ۱۰- ملا خواجه بهاری (۱۱۹)
 - ۱۱- شیخ محمد صادق برهانپوری (۱۲۰)
 - ۱۲- شیخ پیر (۱۲۰)
 - ۱۳- خواجه خاوند جمود (۱۲۱)
 - ۲۳- دیباچهٔ شاهجهان نامهٔ از میرزا جلالا (۱۲۲)
 - ۲۴- نخستین گفتار در سبب انشای این کتاب از جلالا (۱۶۲)
 - ۲۵- دیباچهٔ بردیوان ظفر خان از جلالا (۱۶۹)
 - ۲۶- کتابت سلطان المشایخ بامیر خسرو دهلوی (۱۷۹)
 - ۲۷- نامه های عاشقانه (۱۷۹)
 - ۲۸- نامهٔ ملا صالح بجعفر خان (۱۸۶)
 - (شعر صالح در ۱۸۸ و ۱۸۹ و ۱۹۱ هـ است) .
 - ۲۹- نامه بمخلص خان از همو (۱۹۳)

- ۳۰- نامه بجعفرخان ازهمو (۱۹۸)
- ۳۱- دیباچه میرزا معز بر بیاض خود (۲۰۳)
- ۳۲- نامه شاه عباس بشاهجهان (۲۰۶)
- ۳۳- نامه شیخ عبدالصمد بیکى ازباران (۲۰۸)
- (شعرهای او درس ۲۰۹ و ۲۱۰ هست).
- ۳۴- داوری منیر میان دو قصیده قدسی و شیدا بنظم (۲۲۴-۲۱۰)
- ۳۵- نامه منیر برادر خود فیض (۲۲۴)
- ۳۶- نامه بنواب سعدالله خان (۲۲۸)
- ۳۷- بندی از تاریخ معجم (۲۳۱)
- ۳۸- رقعات حکیم ابوالفتح گیلانی (۲۴۰)
- ۳۹- دیباچه ملافرج الله شوشتری بر دیوان ملای روم و سرگذشت ملا (شعرش در ۲۴۵ هست)
- (۲۴۱)
- ۴۰- داستانی از خواجه نظام الملک درباره جمال الدین جندی (۲۵۵)
- ۴۱- کتاب فی بیان اهل التصوف (۲۵۷-۲۶۲) از نجم الدین عمر نسفی در آن از گروههای: حبیبه و اولیائیه و شمرخیه و اباحتیه و حلولیه و حوریه و واقفیه و متجاهلیه و متکاسله و الهامیه یاد شده است (حقوق ۲۰۱)
- آغاز: بسمله . هذا کتاب فی بیان اهل التصوف من تصنیف الشیخ الامام الاجل نجم الملة والدين عمر نسفی رحمه الله علیه بیايد دانستن که تصوف چیست و اهل تصوف کیست و ایشان چند گروه اند .
- انجام : تا بوعده صاحب شریعت برسی که فرموده است من اهان صاحب بدعة آمنه الله تعالى يوم القيامة من الفرع الاکبر وفقنا الله تعالى و صلی الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین اجمعین .
- ۴۲- رقعہ میرزا فصیحی باصفهان (۲۶۱)

۴۳- منشآت وداستانی از محمد سلیم تونی ودر آن از «ادب نامه»

- (۲۶۴) میرزا جلالایادشده است
- ۴۴- نامه شیدا بجلالا
- (۲۶۵)
- ۴۵- نامه جلالا بشیخ حسین درباره پیشکشی اسب
- (۲۶۶)
- ۴۶- نامه ای بیرادر خود ملک حسین
- (۲۶۸)
- ۴۷- انشائی از ماهرا میرزا محمد کاظم منشی عالم گیرنامه
- (۲۷۲)
- ۴۸- منشآت ابومسلم عثمانی متخلص بجوانی بنام «رقعات جوانی به پیرای»
- (۲۷۳) که ماده تاریخ «۱۰۷۰» هم هست
- ۴۹- نامه حضرت امیر شیخ محمد بن سلطان خان
- (۳۰۶)
- ۵۰- نامه به عبدالحق جوانی
- (۳۱۶)
- ۵۱- نامه جلالا بمیرزاغازی
- (۳۲۲)
- ۵۲- نامه بملازمان سلطنت شعاری
- (۳۲۳)
- ۵۳- نامه بشاهجهان
- (۳۲۴)
- ۵۴- از کتاب وصاف الحضرة ومکاتیب قطب محیی
- (۳۲۵)
- ۵۵- سروده های : فانی وطالب آملی (۳۲۸) وفدسی (۳۲۹) ونصیرا (۳۳۰) وباقرخان (۳۳۱) و سپاهی وخاقانی (۳۳۲) وسحابی وصائب (۳۴۶و۳۳۳) وغنی وخواجه عبدالله انصاری ۳۳۴و۳۳۵ وضمیر وکلیم (۳۳۶و۳۶۲) وظهوری (۳۳۷) وعنايت خان (۳۳۹) وبهرام سقا (۳۴۱) و ملک قمی (۳۴۲) وملاضیاء جونپوری (۳۴۳و۳۶۳) ومیرزا محمود سنزواری وبهلولد یوانه (۳۴۴) ویزمی (۳۴۵) وقاضی حسین میدی وحافظ (۳۵۷-۳۵۹) ومؤمن حسین یزدی وسید محمد گیسودراز و ابراهیم ادهم (۳۵۸) وجامی (۳۶۰) ومیرزا محمد تقی فانی
- (۳۶۱)

۵۶- از سراج الملوك وشرح قانونچه (۳۶۴) وربیع الابرار (۳۶۵ و ۳۶۶) وتاریخ ابن

- خلکان و شرح مشکوة قاری (۳۶۹) و کتاب قیصری و سروده های علی و علی بن الحسین ع
(۳۷۳) زهرة الریاض
- ۵۷- نامه داراشکوه بشیخ محب الله و شانزده پرسش او (۳۷۶)
- ۵۸- پاسخ او باین شانزده پرسش (۳۷۷)
- ۵۹- نامه دیگر داراشکوه بشیخ (۳۸۰)
- ۶۰- از رساله شطحیات محمد داراشکوه که در آن از سکینه الاولیاء
اویاد شده است (۳۸۱)
- ۶۱- ستایش ملا منیر از خان پاك اعتقاد اعتقاد خان (۳۸۲)
- ۶۲- سرگذشت شیدا بخانه منیر و لطایف او و در آن آمده که شیدان نوشته های
ناصر خسرو با بافضل را دیده و از نیروی ملحدش خوانده اند و از مثنوی
دولت بیدار او یاد شده و بندی در هجواز او مورخ ۱۰۴۷ در آن دیده می شود (۳۹۷)
- ۶۳- منشآت جلال در باره نشاء و مناظره ای میان مکلفات (مخدرات) از او (۳۹۷)
- ۶۴- نامه حکیم حاذق بجعفر خان (۴۰۳)
- ۶۵- پاسخ نامه سلطان بمیرزا رستم قندهاری ساخته جلال (۴۰۵)
- ۶۶- بشیخ عبدالعزیز جونپوری (۴۰۸)
- ۶۷- باخوند ملا محمد یوسف قراباغی (۴۰۹)
- ۶۸- نامه بقاسم خان (۴۱۰)
- ۶۹- نامه باسلام خان (۴۱۱)
- ۷۰- نامه بخواجه حسن جویباری (۴۱۵)
- ۷۱- نامه بعبدالرخان خان خانان (۴۲۲ و ۴۱۶)
- ۷۲- نامه بملا عبداللطیف (۴۱۸)
- ۷۳- نامه بحکیم ابوالفتح (۴۲۱)

- ۷۴- نامه حکیم حاذق بمیر الهی ومیرزا روشن ضمیر ومیرزا عبدالرحمن (۴۲۴)
- ۷۵- نامه ای از جلالا (۴۲۴)
- ۷۶- خاتمه دیوان حکیم حاذق (۴۲۶)
- ۷۷- خطبه مرقع از جلالا (۴۲۷)
- ۷۸- دیباچه جلالا بر بیاض خودش (۴۳۰)
- ۷۹- نامه بنواب افضلخان (۴۳۷)
- ۸۰- در سپاسگزاری نوروز بهمو (۴۴۲)
- ۸۱- پاسخ نامه همو (۴۴۵)
- ۸۲- پاسخ بشیخ محمد (۴۵۵)
- ۸۳- نامه بمیرزا محمد حسین (۴۶۲ و ۴۵۸)
- ۸۴- نامه بضیاء الاسلام (۴۵۹)
- ۸۵- نامه بشاه طالب کلیم (۴۶۱)
- ۸۶- نامه بمیرزا محمد حسین (۴۶۲)
- ۸۷- نامه بمیرزا بنده رضا (۴۶۳)
- ۸۸- نامه بمحمد حسین کرمانی (۴۶۵)
- ۸۹- نامه بمیرزا محمد حسین (۴۶۶ و ۴۷۹)
- ۹۰- درخواست دستک (۴۶۶)
- ۹۱- نامه بمیرزا عبدالله نجم ثانی (۴۶۸)
- ۹۲- نامه بضیاء الدین پسر ملاجانی تبریزی (۴۶۹)
- ۹۳- نامه جلال بمیرزا امینا (۴۷۹)
- ۹۴- نامه میرزا سعید بجلال و پاسخ او (۴۷۶)
- ۹۵- حال نامه میر محمد باقر شیرازی (۴۸۴)
- ۹۶- پاسخ میر محمد باقر بجلالا (۴۸۸)

- ۹۷- در نکوهش از «خراب درونان برون آرای» (۴۹۱)
- ۹۸- نامه شاه عباس بعبده الله خان چنگیزی (۴۹۴)
- ۹۹- درخواست عینک از حسینخان کرمانی (۴۹۷)
- ۱۰۰- نامه بمیر ادایی (۴۹۹)
- ۱۰۱- نامه جلایا بشاه عبدالله (۵۰۲)
- ۱۰۲- وصف چشمه سار ویرناك كشمير (۵۰۳)
- ۱۰۳- منشآت دیگر (۵۰۶)
- ۱۰۴- دیباچه میرزا جلایا بر دیوان ملامنیر (۵۱۱)
- ۱۰۵- وصف نوروز و تخت مبارك (۵۱۴)
- ۱۰۶- در پند و اندرز (۵۲۰)
- ۱۰۷- وصف جلوس و تخت نشینی شاهجهان (۵۲۳)
- ۱۰۸- طغیان سر کرده «سورجمل» پسر «راجد یاسوء» و شکست او (۵۲۸)
- ۱۰۹- نامه های جلایا بمولانا محمد نصیر لاهوری (۵۳۶)
- ۱۱۰- نامه بمولانا صالح بجعفرخان درباره شیدا (۵۳۸)
- ۱۱۱- گفتگوی شیخ فیروز باشیدا و در آن از چند شاعر مانند انور لاهوری و عطای جونپوری و ملامخترع و طفلی فتحپوری یاد شده است (۵۴۰)
- ۱۱۲- نوشته ظهوری بشیخ فیض (۵۴۳)
- ۱۱۳- نوشته مولانا عرفی بکسی (۵۴۸)
- ۱۱۴- سرگذشت نواب سعدالله خان از میرزا نورالله (۵۵۰)
- ۱۱۵- نامه میرزا کاظم پسر امینا بشیخ عنایت با چند شعری از کاظم (۶۶۶ و ۵۵۶)
- ۱۱۶- دیباچه مجموعه ای که محمد کاظم بن محمد امین (کاظم) برای پسر خود میرزا عبدالله نوشته است (۵۵۶)

- ۱۱۷- دیباچهٔ مجموعهٔ خودش و شعر او (۵۶۶)
- ۱۱۸- دیباچهٔ جنگی از کاظم (۵۷۱)
- ۱۱۹- نامهٔ ملاطفر ا بجالای اردستانی (۵۷۵)
- ۱۲۰- سواد نامهٔ بقاضی قندهار (۵۷۷)
- ۱۲۱- نامهٔ ایکه بدوستی نوشته (۵۷۷)
- ۱۲۲- نامهٔ داراشکوه بشیخ محسن فانی (۵۷۸)
- ۱۲۳- پاسخ شیخ محسن باو (۵۷۹)
- ۱۲۴- نامهٔ میر باقر علوی بصایبا و درخواست حب (۵۸۰)
- ۱۲۵- نامهٔ ملك الکلام شاه طالبای کلیم بظفر خان (۵۸۱)
- ۱۲۶- نامهٔ ظفر خان به حیاتی گیلانی (۵۸۳)
- ۱۲۷- نوشتهٔ حکیم همام در مرگ حکیم ابوالفتح (۵۸۳)
- ۱۲۸- نامهٔ همام بشیخ فیضی از توران زمین (۵۸۴)
- ۱۲۹- نامهٔ جعفر خان بحضرت میان شیخ (۵۸۴)
- ۱۳۰- دیباچهٔ کلیات اولی از منیر (۶۰۱-۵۸۵) در آن سرگذشت او آمده بخامهٔ خود او که پدرش مظفر نامیده میشده و خود او در ۱۰۴۵ از لاهور با کبر آباد رفته بود. و یاد شده در آن از میر رفیعی لاهوری و جلالی دهلوی و میرزا خلیل الله و از خواجه محمد صادق هروی و محمد حکیم مفتی .
- فهرست این کلیات در سه دائره درس ۶۰۰ دیده میشود .
- ۱۳۱- دیباچهٔ مجموعهٔ مثنویات (۶۰۱ - ۶۱۷) منیر که در آن چهار شاعر قدسی و کلیم والهی و شیدا راطراز اول میداند (۶۰۳) و یاد کرده از جوهری زرگر و میرزا جلالی اردستانی و صالحای شیرازی و سند مؤلف رسالهٔ توحید و بهار سخن.
- ۱۳۲- دیباچهٔ «سهنسرس» از منیر و سرگذشت «نایک» نوازنده و ختمیا گر هندی و «تان سین ابهرن بانی یلاس» «ولعل خان» شاگرد او (۶۱۷-۶۳۱) .

- ۱۳۳- دیباچهٔ مرفع داراشکوه (۶۳۲-۶۲۹)
- ۱۳۴- دیباچهٔ گلشن عنایت میان عنایت الله که ملامنیر نوشته (۶۳۲)
- ۱۳۵- دیباچهٔ بهار سخن محمد صالح از منیر (۶۴۵)
- ۱۳۶- دیباچهٔ منیر بر اشعار ضمیر در ۱۰۵۲ (۶۴۷)
- ۱۳۷- دیباچهٔ رسالهٔ توحید سند در ریاضی (۶۴۹)
- ۱۳۸- دیباچهٔ نشات حالی از منیر (۶۵۳)
- ۱۳۹- دیباچهٔ کلدسته از منیر (۶۵۴)
- ۱۴۰- دیباچهٔ دستنبو (۶۵۶)
- ۱۴۱- خطبهٔ نوباوه (۶۵۸)
- ۱۴۲- دیباچهٔ هفت اختر (۶۵۹)
- ۱۴۳- دیباچهٔ اتمام (۶۶۰)
- ۱۴۴- دیباچهٔ هزلیات (۶۶۲)
- ۱۴۵- دیباچهٔ مجموعهٔ اشعار (۶۶۳)
- ۱۴۶- خاتمه و کارنامه (۶۶۴)
- ۱۴۷- شکوه از کاتب غلط نویس (۶۶۷)
- ۱۴۸- درنکوهش یکی از ارباب دعوی درنکوهش یکی از ارباب معنی (۶۷۱-۶۶۹)
- درس ۶۷۱ آمده : «تمام شد منشئات مولانا منیر لاهوری»
- ۱۴۹- ستایش منیر از جلالا (۶۷۵-۶۷۲)

آغاز: [عنوان مطلب بشنگرف و پاک شده]

ابدا تحن الیکم الارواح ووصالکم ریحاننا والراح
وقلوب اهل وداد کم تشتاقکم والی لذین لفائکم تراتح

بحیرتم که بچه عنوان ابلاغ مبلغ اشتیاق نمایم.

انجام :

او کز دل و از دماغ دارد
در جیب و عمامه کان و دریا

بادست تپی حقش بدستست
گر سر نارد فرو بدنیا

۲۹۴۵

نسخ حاجی محمد بن احمد شریف سپاهانی در ش ۱ و مورخ روز پنجشنبه ۶ شوال ۹۹۴ در نجف و
مقابلہ شده با نسخه‌های درستی مانند نسخه مقابلہ شده با نسخه علی بن منصور خازن و شهید که در تاریخ
۱۵ رمضان ۹۵۴ مقابلہ کرده بود ، ش ۴ را علی بن شاه محمد طبسی نجفی در ۹۹۴ نوشته و در نیمه‌های
ع ۹۹۴/۴ مقابلہ نمود ، ش ۴ را همان اصفهانی در ۲۶ شعبان ۹۹۴ نوشته و با نسخه مقابلہ شده با نسخه
شهید که در ۹۵۴ مقابلہ کرده بود در ۹۹۴/۴ مقابلہ نمود ، ش ۴ در روز آدینه ۸ رمضان ۹۹۴ در نجف نوشته
شده و یا از همین اصفهانی .

س ۲۴ × ۱۰/۵ ، ۱۸۴ × ۱۶/۳ ، ۴۴/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی کنار مشک.

مجموعه

- ۱- الفهرست (۱-۹۰) از شیخ طوسی .
- ۲- الابواب (۹۳-۲۱۰) رجال اوست .
- ۳- الرجال (۲۱۲-۳۳۰) از ابن داود که در نجف در ذی حجه ۷۰۷ ساخته است
(پایان) .
- ۴- ایضاح الاشتباه فی اسماء الرواة (۳۳۱-۳۶۷) از علامه حلی مورخ روز ۱۹
ذی قعدة ۷۰۷ (پایان) .

۲۹۴۶

نسخ ابن شاه مولانا نورالدین در روز پنجشنبه ۱۷/۴ ۱۰۷۰ ، عنوان و نشان شنغرف .
س ۲۴ × ۱۹/۵ ، ۳۸۰ × ۱۴/۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای مقوایی

هین الیقین فی اصول الدین یا الانوار و الاسرار

از فیض کاشانی است .

نستعلیق سده ۱۱، عنوان شنگرف، هفت برگ آغاز نو نویس است.
 ۱۹×۹، ۲۸×۱۴/۵۳۲۹۴، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

اسکندر نامه

سرگذشت اسکندر بنام پسر داراب پسر اردشیر و برادر پوراندخت دختر دارا است از ابوطاهر طرطوسی که در نسخه ما چندین جا از او یاد شده است. در این دفتر اسکندر پادشاهی دانسته شده نه پیامبر. دران از «خاورنامه ابن حسام» (۱۷ر) و عنصری و سراج بلخی یاد شده است. کتاب باید ساخته سده ۱۰ و ۱۱ باشد نه مانند اسکندرنامه نسخه کهن نفیسی که از سده ۵ و ۶ است و دراز آن از محمود غزنوی یاد شده است (در داستان سی نام خدا که ابوسعید خراسانی آنها نسخت کرد بدستور او و هزار دینار زر مغربی از او گرفت و محمود آنها را زر گرفت و بر «بارق» بست - گ ۷۹ پ - همانکه در آغاز نسخه ش ۲/۲۸۴۸ مایه بینیم).

اسکندرنامه دیگری تازه تر از نسخه ما گویا از سده ۱۱ و ۱۲ در کتابخانه دانشکده معقول (ش ۱۵ ب) هست و عنوانهای مطالب دارد اما نامی از طرطوسی در آن ندیده ام.

نسخه ای عبری از اسکندر نامه بنام «سیره اسکندر» در کتابخانه آستان قدس (۲: ۹۰ ش ۵۴ تاریخ مورخ ۱۹ شوال ۹۹۳) هست که اسکندر در آن نیمه پیامبر پنداشته شده است نیز بنگرید به: هزاره فردوسی س ۲۰ - دیباچه بر مختارالحکم ابن فاتک ص ۱۲ - فرهنگ ایران زمین دوره ۷ گفتار نگارنده درباره فهرست تواریخ حکما - حماسه سرایی در ایران فهرست نامها - گفتار محبوب درباره داستانهای عامیانه در مجله سخن.

باری این نسخه اسکندرنامه ما بسیار تازه تر از نسخه نفیسی است ولی تا اندازه ای

با آن پیوستگی دارد. این نسخه از داستان تولد اسکندر از مادری ناهید نام و پدری بنام داراب اردشیر و واینکه فیروز شاه میخواست او را بآب بیاندازد ولی او ازین آسیب رهید و سرانجام فیروز شاه را بکیفر رساند» آغاز میشود و میرسد بداستان رفتن اسکندر به بیت المقدس. در بسیاری از جاها دارد «اما مؤلف اخبار (و گذارنده اسرار) ابوطاهر طرسوسی چنین روایت میکند» و در آن جزاین عنوان دیگری نیست برخلاف نسخه نفیسی که عنوانهای مطالب را در جای خود دارد.

آغاز افتاده: و هر کجا که میرسیدند منادی میکردند که هر که ظلم میکرده باشد در زیر پای پیل اندازند.

انجام افتاده: و در کار من نگرید که تمام تمام از من بوده و خزاین و عساکر را قیاس نبود.

۲۹۴۸

نسخ محسن متولی بدستور امیر سید محمد! در روز آدینه ۷ رجب ۱۰۷۰ (میان نسخه و پایان آن)، نشان شنغرف، در ۱۲۲۰ نسخه از آن فتحعلی بن محمد کریمخان زند بوده است و خط مورخ شب شنبه ۱۰ رمضان ۱۲۴۷ هم در صفحه عنوان هست.

۲۴س ۸×۱۷، ۳۴۴۳ ۱۴×۲۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی متوایی.

گمال الدینی و تمام النبیة فی اثبات النبیة و کشف العیرة

از ابن بابویه است (ف ۱۵۰۷).

۲۹۴۹

نسخه ملحق محمد طاهر بن محمد صالح حسینی مازندرانی در ۱۲۵۲ در سمنان در ش ۱۹ و ۲۵ و ۶۰، نشان و عنوان شنغرف، ش ۱ مورخ پنجشنبه ذی قعدة، ش ۴ روز آدینه ذی قعدة، ش ۴ در بنافث هزار جریب در ۴ ج، ش ۴ از آغاز و انجام افتاده، ش ۶ در روز سه شنبه ۱۴ محرم همه اینها در همان سال.

۴۰س ۱۰×۲۰، ۱۴۳ ۱۶×۲۸، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی.

۱- اصول دین (۱۱ - ۱) در آن از مقدس اردبیلی یاد شده .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . بر ضمائر ارباب عقول و بصائر مخفی نماند که هیچ فردی از افراد بنی نوع انسان ... بخودی خود موجود نشده ... بالتماس جماعتی از برادران ایمانی و اخلاقی روحانی چند کلمه‌ای در باب اصول دین و اصول مذهب بادلۀ اجمالیۀ آنها بحسب فهم عوام و طاقت ایشان نوشته میشود ... و این رساله مشتمل است بر يك مقدمه و پنج باب .

انجام : وقول بعماد روحانی که منسوب است بحکمای یونان چون مخالف ضروری دین است کفر است و الحمد لله لاولنا و آخرنا و صلی الله علی نبینا . . . و وصیه خیر الوصیین .

۲- آداب نماز (۱۲-۳۰ پ) بفارسی گویا از مؤلف رسالۀ پیش .

آغاز: بسمله به نستعین . اما بعد از اصول دین عمده مقاصد در میان سائر واجبات نماز است ... رساله‌ای درین یاد شد و مرتب شد بر يك مقدمه و چهار باب و يك خاتمه .

انجام : و نماز کردن بردو جنازه با هم .

۳- قاطعة اللجاج فی تحقیق حل الخراج (۳۱-۳۸ پ) از محقق کرکی .

۴- الزام النواصب (۳۹-۴۲ پ) (ف ۵۳۸) .

۵- الحقائق (۴۳-۱۰۸ ر) از فیض کاشانی درشش مقاله .

۶- منهاج النجاة (۱۰۸ پ - ۱۳۲ ر) از همو .

۴۶۷ میابد و نسخه پس ازین آشفته و پس و پیش است در شماره صفحات و جاهای دیگر افتادگی هم دارد .
سطر سونافون ۱۱×۲۲، ۲۷۴، ۵/۵×۱۵/۵، ۲۶/۵ کاغذ سپاهالی - جلد تیماج خانای ضریبی مقوایی درون آبی .

سخننگ

از صدرالدین محمد گنابادی (جنابذی) است و خط محمد مؤمن و دیگران و تاریخهایی از ۱۰۴۹ تا ۱۱۳۶ در آن آمده چنانکه اینک می بینیم .
فهرست مطالبها

۱- دیباچه ای از حاجی عنایت الله قلعه ای غزنوی در ۱۱۳۶ که میگوید از معمای مولانا میر حسین و مولانا جامی در حاشیه این بیاض نوشتم همچنین چند معما از محمد نصر الله و جز او آوردم (ص ۱-۲) .

۲- تعبیر خواب همان دوازده فصل فن چهارم نفایس الفنون آملی و دیباچه ای بر آن هست و در آن از خط ملا احمد اردبیلی نقلی شده است . در پایان فصل ۷ آن از خوابی که آملی در ۷۳۷ دیده است یاد شده (ص ۱۵) که در چاپ ۱۳۱۶ نیامده است (ص ۳-۲۸) .

۳- استخراج شاه نعمه الله بنظم همان پیش گوئیهای دروغ که در آن از سالهای ۱۰۹۰ و ۱۱۵۰ و ۱۱۵۶ یاد شده بخط معین الدین علی بن شمس الدین علی حسینی در نیمه شوال ۱۱۳۶ (۲۹) .

۴- نسخه خواجه نصیر (۳۰) یازده بیت است بفارسی در پیشگوی

۵- استخراج شاه نعمه الله از جعفر بنظم فارسی که در آن از سال ۹۰۹ یاد شده است (ص ۳۰) .

۶- شعرهایی از میرزا جلالا و میرزا حسن واهب و دو دانه از قصیده مصنوع اهلی شیرازی مورخ ۱۱۳۶ (ص ۳۳) در اینجا خط «صدرالدین محمد الجنابذی» مورخ ۲۱ شوال ۱۰۶۴ هست .

۷- دیباچه همین سینه یا مجموعه بفارسی و در بالای صفحه‌ها شعر محمود تونی و عبارتی به نثر و نظم در باره تولد فرزند بنام علی رضا مورخ ۱۱۱۹ و شعر میرزا محمد قاسم تونی هست (۳۵-۳۶).

۸- مقامات العشاق (۳۷-۴۲) به نثر و نظم و بسیار شیوا با عنوانهای «من منظومات، ایضاله، زیدالخیل، ومنه سلمه الله، اویس، ایضامنه، ایضا من مثنویات، رباعی منه، ایضا مثنوی، من مثنویات، رباعی، منه، بر تافتن عاشق روی دلرا از حصه معشوق بجانب سلطان عشق، ومنه سلمه الله ایمانهم، آمدن معشوق بر سر عاشق، من غزلیات، تشبیه کردن عشق را با آتش و تاثیر آن، وله ایضا، سوختن عاشق خرمن هستی خود را در طلب نسبت عشق و رسیدن معشوق بر سر وقت او و در آن حالت خود را پروانه آن شمع محفل عشق کردن و بوصول ابدی رسیدن، وله مثنویات» (همه اینها بشنگرف).

آغاز: من تألیفات حسان العجم مولانا کو کبی سلمه الله المسمی بمقامات العشاق حکایت اویس طائی و عاشق شدن او بر سلمی بنت عبدالله بن خلف خزاعی و انجام او به عشق محبوب حقیقی (بشنگرف نوشته شده) یکی از دوستان حکایت کرد که در ایام قدیم در قبیله طی اویس نامی جوانی بود که بقدیم توکل صحرای هستی را طی کرده بود و بد تیغ آتش فشان عشق مطایای هوی و هوس را پی کرده.

انجام: رباعی له:

آنانکه غم تو بر گزیدند همه در کوی شهادت آرمیدند همه
در مرع که دو کون فتح از عشقست (۴) با آنکه سپاه او شهیدند همه

و كان ذلك في شهر سنة خمس واربعين وستمائة ٦٤٥ تاريخ به صحت پیوسته که برهان الدین بعد از قتل شمس الدین چهل روز زنده بود و از رفقای او تا مدت یکسال يك تن نماند (بتاریخ پنجشنبه ۹ شهر جمعی الاول سنه ۱۰۴۹ تمت تحریر یافت).

۹- افسانه درخت سقونیاه (هامش ۴۲).

۱۰- صورت کتابت که سادات بیادشاهان نویسند (۴۳).

۱۱- افسانۀ عقل (پادشاه یونان) و فرزندش بنام «دل» و عشق (۴۴-۵۱) شعرهای

میرزا قلی و میرزا جانی و دیگران در بالای صفحات هست.

آغاز رساله : بسمله . مخترع این حکایت و مبتدع این روایت میکند که در شهر یونان پادشاهی بود عقل نام و تمام دیار مغرب مسخر احکام او .

انجام : و دل رانصیحتی چند کرد بعد از آن با خلاق شعار نیکو و ورزیده نام نیکو در عرصه گیتی پادشاه گار گذاشت و این داستان از ویادگار ماند والله اعلم بالصواب.

۱۲- رقعۀ خان خانان در پریش بیماری (۵۲ - ۵۳) نیز شعر شیخ علی نقی در بالای صفحه .

۱۳- صحت و مرض فضولی بغدادی (۶۳-۵۵) مورخ ۲ ذی حجه ۱۰۷۶) با شعر میرزا رستم.

۱۴- سرآپای میرزا سید علی مهری رحمه الله (۶۴-۶۶) با شعر سبحانی نیز شعر شعاعی درص ۶۷ .

۱۵- صورت رمل استخراجی که بتاریخ غره شهر ربیع الثانی ۱۱۴۱ مطابق پیچی نیل مستخرج شده است (۶۸-۶۹) با شعر اوجی و فتحی یزدی و عبدالحسین و خسرو و «خوابی که حاجی محمد صالح شیرازی جهت نواب اشرف دیده» بایک بیت شعر.

۱۶- هزلیات عبید (۷۱) بنشر با شعر شاه عباس و پاسخ آن .

۱۷- قصیده شیخ نظامی (۷۲) .

۱۸- ترجمۀ الشوق عرفی شیرازی (۷۳-۷۵) .

۱۹- معراج الخیال میرزا نظام استرآبادی (۷۶-۷۸) .

۲۰- شعر ظهوری ترشیزی (۷۹-۸۰) .

۲۱- قصیده ملک قمی (۸۱-۸۲) .

۲۲- قصیده مجیبی (۸۳) .

۲۳- قصیده خلاق المعانی (۸۴-۸۶) با شعر سجایی و در پایان آمده: «این چند قصیده حسب الفرموده... سعی گوهر فیاض در ساحت دشت بیاض نوشته شد بتاریخ شهر ربیع الاول ۱۰۵۴ نبشته محمد مؤمن».

۲۴- نامه ای منشور بفارسی خطاب به «فرزند ارجمند محمد محسن» که محمد اسماعیل حسینی کاشی درشوال ۱۱۳۶ بخواش محمد رضایک نوشته است (۸۷).

۲۵- رساله عرفانی (۸۸-۹۴) گویا از سید قاسم انوار و دران آمده: «در تاریخ سنه تسع و سبعین و سبعمائنه بود که در شهر هرات... در خانقاه جدیدی در جوار مولانا ظهیرالدین خلوتی... ساکن بودیم».

آغاز: بسمله. سبحانک لاعلم لنا الا ما علمتنا انک انت العلیم الحکیم اصل اول در اسباب وصول بناء این اصل بر محبت و مناسبت است و مناسبت بر چهار نوع است: مناسبتی ذاتی که رابطه اتحاد جوهریست.

انجام: آنچه میان عموم مثل است که خدا خلعت بارزانی دهد یعنی لمعات انوار قدس بقا بلان دهد متعه الله تعالی بها و با مثالها نصیحت درویشان آنکه غنیمت دانند فرصت را که سالها باید بستان طریقت نهالی بدین سرسبزی و بهجت و استعدادی بدین قابلیت و لطافت پیدا شود و وظیفه دعا آنکه جهانت بکام و فلک یار باد جهان آفرینت بکام تو بادا همه خداوند گیتی (تمة الکلام) شعر تقی و چند شعر دیگر هم در هاشم و بالای صفحات هست.

۲۶- رساله عرفانی (۹۴) شاید از همو (در ۱۱ سطر نیمه صفحه).

آغاز: بسمله. فتح باب جود و جراسباب وجود بر خلاف ماضی در حال و استقبال وقتی ظاهر گردد که اعلام نصرت و خیام دولت از خلوت خانه عزت... بفضای صحرای فاحشیت ان اعراف مرفوع و منصوب... گردد.

انجام: صورت و معنی از ممکن فرض بمعرض عرض وارد شد (تمت الکتاب بعون الملك الوهاب).

پس ازین «نسبت سیادت حضرت سیدالاحرار قاسم الانوار قدس الله سره العزیز» و «سند خرقه آن حضرت نورالله مرقده» هست (در ۷ سطر نیمه صفحه).

۲۷- جنگ شعرهای میرعل همدانی و زلالی خانساری و لطف الله نیشابوری (۹۵).

۲۸- ساقی نامه ظهوری (۹۶-۱۰۵) با سه بیت شعر امیرشاهی.

۲۹- قصیده فردی (۱۰۶-۱۰۸) در ستایش محمدتقی و دران از قهستان یاد شده است و تخلص او «فردی» است و در عنوان آمده «مولانا فردی اوقهی ستیانی» با شعرهای جامی و فیضی هندی و ابن یمین و فلسکی شیروانی (۱۰۹).

۳۰- قصیده مولانا محمد صوفی (۱۰۹-۱۱۰) با شعرهای آصفی و کمال اسماعیل.

۳۱- کزیده پنج گنج نظامی (۱۱۱-۱۳۵) نوشته در سرخه سمنان در نیمه های ع ۱۰۵۸/۲) بادباجه ای به نثر از صوفی شیرازی که می نویسد که سی چهل سالست از شعرهای خوب بر میگزینم و اینک از خمسۀ شیخ نظامی ۱۴۰۰ بیت برگزیدم با شعرهای وقوعی و حاجی وقیصر و زمانی و نوروزعلی بیگ و شیدا و زمانا و ذوقی و محمد قاسم نقاش و کمال اسماعیل و ظهوری و عرفی و شیخ علی نقی و هاتقی.

۳۲- شعرهای امیر خسرو (۱۳۶-۱۳۷) نوشته صدر الدین الجنابادی در ۱۲ رجب (۲۷۶).

۳۳- شعرهای مقبل (۱۳۸) با شعررکنا (۱۳۹) و سبجانی و طالب آملی (۱۴۰) و ناجی اصفهانی و طالب و سلیمای طهرانی و حکیم رکنا (۱۴۱) و وحشی (۱۴۲) و طالب آملی (۱۴۲-۱۴۳) و سبجانی (۱۴۴) و صایبا (۱۴۵).

۳۴- قصیده طالب آملی در ستایش دیانت خان (۱۴۶-۱۴۷).

۳۵- مثنوی میرزا ملک مشرفی (۱۴۸-۱۵۳) مورخ (۱۰۷۶) با شعرهای رکنا (۱۴۸) و حمزه خان (۱۴۹) و فتحی یزدی (۱۵۰) و میرزا جلالا (۱۵۱) و شیدای لاهوری (۱۵۲) و ملک قمی و آقاشاپور و صایب (۱۵۳) و واهبا و کمال اسماعیل و نواب

میرزا جلالا (سلمه الله تعالى) و سید سبحانی و یاسخ صایب با ووشیخ مغربی و نافلاءهراتی (۱۵۴ مورخ ۲۳ شوال ۱۰۷۴) و صایب و محمدقلی و سلیمان و عرفی شیرازی و طغرای مشهدی (سلمه الله تعالى) و جلالا و محب علی میبدی و میررضی و سبحانی (۱۵۵ مورخ شوال ۱۰۶۴).

شعر سلیمای طهرانی و شیدای لاهوری و ظهوری در صفت اسب و فیل و مولوی و حمیدبیک علوی و میرزا جلالا و میررضی و سلطان علی بیگ و طالب (۱۵۶ مورخ شوال نوشته همو).

۳۶- مجلس داشتن اسکندر با کیهوی چین از امیر خسرو دهلوی (۱۵۷-۱۶۰) با شعر عرفی (۱۶۱) و محمدقلی سلیم در تعریف کوه و میرزا معز (۱۶۲) و میرزا جلالا (۱۶۳) و محمدقلی سلیم (۱۶۴) و مولانا محمد تقی (۱۶۷).

۳۷- قصیده شیخ فیضی هندی (۱۷۲-۱۷۴).

۳۸- رباعیهای سحابی نجفی (۱۷۵-۱۷۶).

۳۹- قصیده آقا شاپور (۱۷۷-۱۷۹).

۴۰- قصیده سلمان ساوجی (۱۸۰-۱۸۱).

۴۱- قصیده میرزا نظام دست غیب (۱۸۲) در بادن آمده : «نمقه میرک حسین

جنابدی».

۴۲- غزل شیخ بهایی و شعر میرزا ابراهیم (۱۸۳) و سلیم و صایب (۱۸۴) و حکیم قطران که گویا از او نباشد و شعر میرزا محراب (۱۸۵) و میرزا ملک (۱۸۶) و قدسی و دستور (۱۸۷) و ثنائی تکلو و داعی (۱۸۸) و محمد باقر مهجور و کمال اسماعیل (۱۸۹) و انیسی شاملو (۱۹۰) و قدسی (۱۹۱) و ترکیب قدسی (۱۹۲) و شعر میرزا محمد مؤمن حیدرآبادی گلکنده‌ای (۱۹۳) و میرزا محمد معصوم کاشی (۱۹۴).

۴۳- قصیده میرزا نظام دست غیب (۱۹۴-۱۹۵ مورخ ۲۱ ذی قعدة ۱۰۶۴) با

شعر آشوب (۱۹۵) و انیس شاملو (۱۹۶).

- ۴۴- قصیدهٔ ادیب صابر (۱۹۸-۱۹۹) و شعر نوروز عیسی بیک و فیضی .
- ۴۵- ترجمهٔ بند نعمت الله (۲۰۰-۲۰۱) با معما بنام عباس میرزا .
- ۴۶- شعرهای طالب کلیم (۲۰۲ - ۲۰۴ مورخ ۱۰ ذی قعدة ۱۰۶۴) با شعر مولانا انیسی (۲۰۴) .
- ۴۷- شعرهای طالب آملی (۱۰۶) .
- ۴۸- محمود و ایاز انیسی شاملو (۲۰۸-۲۰۹) .
- ۴۹- مثنوی سالک نیشابوری (۲۱۰-۲۱۶) با شعر ابوتراب بیک و واله و طالب و صایب و سنجر و میرزا طاهر واقعه نویس و ظهوری .
- ۵۰- ساقی نامهٔ فضولی (۲۱۸-۲۲۲ مورخ ذی قعدة ۱۰۶۴) .
- ۵۱- مشهد انوار مولانا عراقی (۲۲۳-۲۲۶) با شعر وحشی نیزغزالی (۲۲۷) و طبعی و طالب آملی و صایب و حکیم شفائی (۲۲۸) و انوری و رضی و حشمتی (۲۲۹) و کاتبی (۲۳۰) و میرزا رضی اریتمانی و طغرای مشهدی و شیدای هندی و ناظمای هراتی (۲۳۱) و واهب همدانی و مؤمن حسین یزدی و میر سبحانی نجفی و میر مغیث مجوی (۲۳۲) مورخ پایان ج ۲/ ۱۰۵۵ نوشتهٔ درویش سنجر برای نواب سیادت و اقبال پناه عالی جاهی صاحبی قبله گاهی شهر یاری .
- ۵۲- مثنوی حاجی محمدخان در تعریف کشمیر (۲۶۷-۲۳۷) .
- ۵۳- مخمس شفایی (۲۳۹) با شعر و اصف و چند معما و شعر جامی (۲۴۲) .
- ۵۴- قصیدهٔ شاه طاهر دکنی (۲۴۵ - ۲۴۹) با دو بیت « مرتضی برادر امام فخر رازی » (۲۴۵) .
- ۵۵- قصیدهٔ شانی تنکلو (۲۴۸-۲۵۱) .
- ۵۶- قصیدهٔ شاه اکبر (س ۲۵۲) با شعر شیخ بهایی (۲۵۳) .
- ۵۷- هفت بند حسن کاشی (۲۵۴-۲۵۶) .
- ۵۸- هفت بند قدسی (۲۵۷-۲۵۹) با شعر جامی (۲۶۰) .

- ۵۹- فرهاد و شیرین عرفی (۶-۷ / دادداشت ۲۳ع ۱۱۰۶/۲ ابوالقاسم
نامی زیر يك بيت مجید اصفهانی و پهلوی بیتی دیگر هست و او اینها را نوشته است
(۲۶۷) نیز شعر جامی (۲۷۲) و محمد قلی سلیم و صایب و طالب و این بیت (۲۷۳) :
نی قلیان مرا از بوسه اوداد خر سندی به نی شکر کسی کم دیده شفتالوی پیوندی .
۶۰- قضا و قدر محمد قلی سلیم (۲۸۴-۲۸۲) با رباعی شوکت (۲۷۴).
۶۱- نان و حلوا ی بهایی (۲۸۲-۲۸۸) و شعرهای پراکنده او (۲۸۹- ۲۹۲
نوشته صدرالدین محمد ۱ محرم ۱۰۷۶) با شعر میرزا نظام دست غیب و فتحی و عرفی
و امیرفروزی (۲۹۳) و پند رضا (ع) بمامون بفارسی (۲۹۴) و شعرقاری و نظری (۲۹۵)
و نامه ای در طلب نهال به «دستوری نظاما میرزا احمد» (۲۹۶) و شعر احسن و جامی و
نظام و نامه شاه طاهر دکنی (۲۹۹) و میرزا فصیحی (۳۰۰) .
۶۲- قصیده ظهیرفاریابی (۲۹۷- ۲۹۸) با شعر سجابی و سواد کتابت میرزا
محمود « (۲۹۸) و بندی به نثر فارسی (۳۰۱) و شعر میرزا ملک مشرقی و پاسخ میرزا
فصیحی (۳۰۲-۳۰۳) و « کتابت میراسیری که میرزا بیک نوشته » (۳۰۳).
۶۳- بحر طویل شاهدا (۳۰۴-۳۰۶) .
۶۴- قصیده میرزا رضی و شعرهای او (۳۰۸-۳۱۴) .
۶۵- نل و دمن شیخ فیضی (۳۱۵-۳۲۱) .
۶۶- شعر غزالی و پاسخ زنگنه شکوه (۳۲۲ و ۳۱۷) با شعر صائب (۳۱۸) و شاه
قاسم انوار و قدسی و عرفی شیرازی و صایب (۳۱۹) و بهاری (۳۲۳) و مرتضی قلی سلطان
(۳۲۴) نوشته محمد حسین بخواهش میرزا صدرا در خوی در ۱ ذی قعدة ۱۰۵۹) نیز
شعر جامی (۳۲۵) .
۶۷- قصیده سیف اسفرنگ (۳۲۶-۳۳۲) .
۶۸- قصیده رشید و طواط (۳۳۳-۳۳۷) .
۶۹- شعرهای حاج سراجا میرزا قاسما و مؤمن برای یکدیگر (۳۳۸-۳۳۹).

۷۰- قصیده سلمان ساوجی (۳۲۸) نیز شعرهایی که در آن از شاه شجاع یاد شده (۳۴۵ - ۳۵۸) .

۷۱- مثنوی مولانا عبدی گنابادی (۳۵۹-۳۶۰) با يك مخمس (۳۴۰) .

۷۲- «شهر اشوب شفیع من بینات مجموعه کمالات میرزا محمد» به نثر (۳۴۰-۳۸۰

۳۸۰ متن وهامش) با شعرهای نزاری و شریفا و شانی تکللو در بالای صفحات هست .

در این رساله از شاهزاده هندوستان که در سایه کنگره قصر دولت آمده بود و از شیخ پشم الدین در کزبنی و ملا قزوینی و شاه سلطان حسین و اعتماد الدوله و میرزا محمد صالح رضوی و رستم خان سپه سالار و از زربافت و قبا و کمر زرین و مندیل و شمشیر و خنجر و نافه و شتر و حلقه کمان و چارچوب دست و سردان و بسته های تنباکوی جانکی و مومیاپی و جوارش و سفوف و شالهای کار کشمیر و لنگ و آینه و قلمدانهای کار بهرام و مانای و کاغذهای خطایی و کشمیری و عنبر (با وصف اینها) و از آقا سجنجل عطار کوی نوقان و واعظ قزوینی یاد شده و نکات تاریخی و مذهبی لطیفی دارد .

آغاز: هو شهر اشوب من بینات مجموعه کمالات میرزا محمد شفیع . عرضه داشت ملازمان پادشاهزاده هندوستان بموقف عرض علمای اعلام دین مبین و فضلالی دارالاسلام ایران زمین که بر فرس فراست و توسن فهم و کیاست سوار شده علم افتخار اعتقاد ائمه اطهار و لوای تشیع اولاد سیدالمرسلین در میدان شرایع ارشاد و معرفه جوامع اجتهاد برافراخته ... می رسانند .

انجام: ولعن این گمراهان مخذول که بمذلول آیه الالعنة الله علی الظالمین ظلم ایشان از کفر ابلیس مشهورتر است اوراد خمس خود نموده نیستی و نکونساری ایشان را از درگاه ارحم الراحمین مسئلت نموده و مینماییم امید که به هدف اجابت مقرون باد بمحمد و آلہ الامجاد بمقتضای المأمور معذور بتضییع اوراق مبادرت نمود (حرر العبد الاقل محمد امین بن محمد مؤمن تونی ۱۱۴۷) .

۷۳- شعرهای وحشی و خضری و سعدی و امیر خسرو دهلوی و مولانا رومی و شاپور

وقدسی مشهدی و شکر طبسی (درستایش شاه عباس) و ثنائی و انوری و میر ملک و میر مغیث محوی و ناجی (۳۸۲-۳۹۴) و جدول اختیارات برای سفر (۳۹۵) و شعر های صایب و محمدقلی سلیم و عرفی و میرزا ابراهیم ارتیمانی و طلسم برای پیدا کردن دزد (۴۰۰) و عبارتی هزلی و بسیار شیرین مورخ ۱۱۳۶ (۴۰۱) و عریضه محمدشفیع لوطی بیرجندی بمیرزا رضی قاینی (۴۰۲) و جدول المؤامرة فی الاختیارات علی کون القمر فی البروج الاثنی عشر (۴۰۶-۴۱۰) و جدول اختیارات بودن خالی السیر و ساعات بست و سیر رجال الغیب درجات و سیر سکن یلدوز و اختیارات ساعات ایام و لیالی و رویت اهل و سهم الحوادث و اختیارات اتصال قمر بکواکب و چندین جدول نجومی دیگر (۴۳۱).

۷۴- رساله در تقویم (۴۳۲-۴۳۹) از اسحق بن یوسف گیلانی .

آغاز: بسمله. حمد بی حد و درود بی عد واحدی را سزد که صفایح افلاک را بخامه نقش انازینا السماء الدنيا بزینة الکواکب از ثوابت و سیار زیب و زینت داده ... اما بعد این رساله ایست در دانستن تقویم مرتب بر مقدمه و سه باب و خاتمه فقیر ... اسحق منجم ابن یوسف الطیب گیلانی بنا بخاطر عزیزى در قلم آورد .

انجام : از نحس منصرف بود هیچ کاری نشاید کردن (تمت) .

۷۵- اختیارات (۴۴۰-۴۳۹) .

آغاز: بسمله . بدانکه این روزنامه ایست بتقویم نزدیک از تحویل ماه و سال چیزی نقصان پذیرد و منسوخ گردد و یانه پرسیدن چیزها حاجت نباشد چکار را شاید و چکار را نباید از اول روز تا آخر روز از سه هفته تا سه هفته روزنامه است .

انجام : زهره وقت نماز عطارده (تمت الرسالة ... بتاريخ يوم الخميس من رجب

المرجب سنة ۱۱۳۶) .

۷۶- اختیارات (۴۴۱-۴۴۴) درباره اختیارات سفر و درآمدن بشهر و تعلیم و تعلم و

عقد و نکاح و خریدن و فروختن و جامه نوبریدن و پوشیدن و مانند اینها .
آغاز: بسمله . فایده در اختیارات خواص کلی و احوال که بطریق اشارت گفته شد .

انجام : خداوند طالع را همه کار نیک بود والله اعلم (تمت) .

۷۷- اختیارات (۴۴۴-۴۴۶) از ابوالقاسم بن حکیم یزدی .

آغاز: بسمله . چنین گوید ابوالقاسم بن حکیم یزدی ... که خدای تعالی مرا دویست و پنجاه سال عمر داده بود و در این مدت تجربه بسیار حاصل کردم از علم نجوم و غیره .

انجام : و اگر در آن سال خریزه وارزن و جاورس بکارند نیک باشد و خوب شود والله اعلم .

۷۸- فصل دوم در نکته چند از اعمال نجوم از کتاب سفینه تألیف الحکیم الکامل الشریف نصیر الدین محمد الطوسی (۴۴۶-۴۴۷) :

۷۹- رساله در تشخیص اوزان (۴۴۸-۴۵۰) .

آغاز: بسمله . تشخیص اوزان و آن مشتمل است بر سه فصل .

فصل اول در اوزان صغار .

فصل دوم در اوزان کبار .

فصل سوم در تحویل بعضی از اوزان ببعضی دیگر .

انجام : و آن چهار دانگ و نیم و درهم است (تم بعون الله تعالی)

۸۰- اختیارات (۴۵۱-۴۶۰) نوشته میرعلی بقایی از مجلسی دوم در سه فصل و

یک خاتمه (سپه ۳: ۷۷) .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد چنین گوید ... محمد باقر بن محمد تقی ... که رساله است در بیان آنچه از احادیث معتبره اهل بیت رسالت ... معلوم میشود از سعادت و نحوست ایام هفته و ماه بجهت ارتکاب اشغال و اعمال .

انجام : و مرد فاسقی دعوای پادشاهی کند .

۸۱- در طریق استخاره و وهم و دم و فال نامه و جدول ارسال قاصد و نامه و دایره فال که امام رضا برای مأمون ساخته و علی احمد بسری (؟) آن را از عربی بفارسی برگرداند (۴۷۶) .

۸۲- پرسش و پاسخ بفارسی درباره ۲۴ منزل ماه (۴۷۷-۴۸۱) برای هر منزلی پنج سطر درده بند که بند یکم سطر یکم «سؤال کردی ... بشمار» است و آغاز دیگر بندها « نیست کردی » .
آغاز: شرطین .

سؤال کردی از برآمدن کار بدان عدد صفحات و سطور بشمار نیست کردی از جای بجای نقل کردن بشارت باد که مبارکست .

انجام : نیست کردی از بهر شرکت عاقبت خیر و خوبی یابی .

۸۳- « جدول اسماء چهارده معصوم و کنیت و لقب و باقی حالات ایشان » بفارسی (۴۸۲-۴۸۳) و فالنامه پیامبر (۴۸۴ - ۴۸۵) و جدول شکایات نماز بفارسی که شیخ علی بن عبدالعالی نوشته (۴۸۶) و احکام اختلاج بفارسی (۴۸۲) و علم فراست (گویا از نفایس الفنون) (۴۸۳-۴۹۲) .

۸۴- مضماریانش (۴۹۳-۵۳۴) از نظام الدین احمد که بنام شاه عباس دوم ساخته است نام شاه و مؤلف و کتاب درد بیچاره هست . يك مقدمه دارد در ذکر آغاز آفرینش اسب و باعث رام شدن او و سه مرحله « که بمنزله قلب و جناحین و خاتمه باشد » نخستین و دومی هر دو در سه باب و سومی در سه باب و چندین فصل و سپس يك خاتمه دارد که در آن اسمها و ایلخپهای سرکار خاصه شریفه موافق عرش یونان و قیصر ارباب تجا و بل و نوشته مشرف اصطبل در رجب ۱۰۶۷ (تخافوی ئیل ترکی ۱۶۱ شاهی صفوی) بر شمرده شده است (ش / ۱ / ۳۰۶۵ - مجلس ۳۷۹ : ۲ ش / ۶۲۱ / ۲۰) .

آغاز: هوفرس نامه. بسمله. حمد و ستایش مرخدا را که ابلق لیل و نهار چندان که خیابان ازل و ابد را در نور داز ساحت عزتش نشان نیابد و پیر خمیده پشت درین سال سپهر هر چند گردا گرد عالم بر آید در ادای معرفتش چون کره نو آموز سر اسیمه حیرت باشد.

انجام اقتاده: و بما عوز به شمعون الصفا فرسه الصماح و بما.

۸۵- اللغز (۵۳۸-۵۳۹) از امیر شمس الدین سید محمد حسینی خاتون آبادی مالا باشی که بدرخواست دوستی ساخته است.

آغاز: بسمله. من نتایج افکار عالی جناب ... شمس الملة والدین امیر سید محمد الحسینی الخاتون آبادی مالا باشی دام اقباله لما کان بعض السلف من اهل الفضل والشرف من المهرة فی هذا الفن شغلوا احیاناً بذلك النوع من العمل.

انجام: رزقنا الله وایاکم افرادا کامله منه فی الاخرة والاولی والسلام

۸۶- اللغز (۵۳۹-۵۴۲) از همو. ایندو بر بی است.

آغاز: ایضاً من نتایج افکار عالی جناب معزی الیه دام عزه و افاداته بسمله. و به نستعین. الحمد لله مالک الملك مجرى الفلك مسخر الرياح. . ایها المتاملون فی الالفاظ الرقيقة.

انجام: کی یشر بوا من رحیقها والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهر او باطنا.

۸۷- نامه عبدالؤمن خان بشاه عباس (۵۴۳-۵۴۴).

۸۸- یاسخ این نامه (۵۴۴-۵۴۶ اقتاده از پایان).

خلاصه لطائف الخيال

از صدر الممالك ميرزا محمد صالح رضوی ناظر بیوتات پسر میرزا محسن نواب
 وزنده در ۱۰۸۶ (ص ۲۷-۳۳۶) یاد بیایچه ای از محمد نصیر بن محمد جعفر بصری متخلص
 به نصرت (ص ۱-۲۶) و بنام تذکره نصرت هم خوانده میشود نزدیک بده هزار بیت .
 (مجلس ۳ : ۶۳۴ - سپه ۴۷۹:۲ - ذریعه ۲۳۲:۷ - استوری ۱: ۸۱۷) اصل
 لطائف الخيال از شیخ مفید شاه محمد بن محمد شیرازی دارابی شاگرد شیخ بهایی است
 و در ۱۰۷۶ ساخته و نزدیک به ۲۶۰۰ بیت است و مؤلف خلاصه سرگذشت شاعران را از
 آن برداشت (صفحه عنوان و پایان نسخه ما) .
 آغاز: بسمله . لمؤلفه .

ای از تو بلند تارک و تاج سخن کوهر ز تو یافت بحر مواج سخن
 ... بلند خیالان محفل دانش و آگاه دلان فسخه کده بینش .
 انجام :

غنچه را لعل لب منقار بلبل میکند
 سرواگر بیند ترا از خرمی گل میکند

۲۹۵۲

نسخ درشت و نستعلیق ریزه ۱۴ و ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، جدول زر و مشکى ولاجورد
 و شنغرف ، دو برگ آغاز بریده و وصالی شده و بسیاری از عبارتها رفته است ، مالک عبدالباقی قاجار در
 ۱۲۷۴ ، مهر حاجی نجم الدوله و خط و مهر محمد جعفر بن حسین دارد ، بایادداشت مورخ ۱۲۸۴/۱ ج ۲۸ درص
 ۴۲۵ که کسی شعرهایی از تنوخی بهری آورده و می نویسد که در خانه مقرب الخاقان حاجی مصطفی قلیخان
 هستم و سخت پریشانم ، در ۵۴۴ ص .

۱۵×۲۱/۵ ، ۲۹×۱۶۳۳ ، کاغذ سپاهانی - جلد آیماج حنایی ضربی مقوایی

مجموعه ۹۵

۱- گزیده حیات الحیوان (۱-۳۲۴) از د. میری (۷۴۲-۸۰۸) که اصل آن در ۷۷۳
بنگارش در آمده و در ۸۰۵ پا کنویس شده است .

آغاز: بسمله . [رب تمم] بالخیر و یسر اختتامه بالیسر و صلی الله ... و آله و ...
الاسد من السباع معروف وله اسماء كثيرة قال ابن خالویه .
انجام : و ابتدی بملك الوحش الذی منه الشجاعة تقمفی و حسبنا الله تعالی
و کفی .

۲- المنتخب من المنتخب من ربيع الابرار (۳۲۷-۳۸۳) در آغاز و انجام درست
مانند نسخه کتابخانه دانشکده حقوق و در پایان دارد تمت اختیارات نکات المنتخب
من منتخب ربيع الابرار و در آن (س ۳۷۲) عنوان « الباب الرابع والتسعون فی الوحوش
من السباع وغیرها » دیده میشود (حقوق ۲۴۲ - ادبیات ۱۶۳ و ۲۹۷).

۳- نزهة القلوب (۳۸۷-۴۱۹) از حمدالله مستوفی در گذشته ۷۵۰ در ۷۴۰ در
بارۀ تواریخ اسلامی عربی و اسکندری سریانی و ایغوری ترکی و جلالی ملکی و فارسی
یزدگردی و جاهلی عربی و خطایی و خارزمی و رومی و سعدی و قبطی بخت نصری و
معتضدی و هندی و یهودی بنی اسرائیل . در تاریخ اسلامی حوادث آن از سال یکم تا ۷۴۰
آمده است . تا پنج تاریخ بر شمرده شده و دیگر تاریخها بعنوان بابت دوم تواریخی که در ایران
بر آن عملی نیست آمده است . او در آن (نسخه ما) میگوید « و در کتاب گزیده مشروح
کرده ام » (۳۸۹/۶) و از وضع زمان مینالد (۴۰۷) در آغاز آمده : « و اکنون شمار سالهاش
گفته شد که در هفتصد و چهل است » نیز : « و امسال که سنۀ اربعین و سبعمائه است »
(۴۰۷) در آن از « کتاب المحدودات » موسی بن میمون یاد گردید (۴۱۸) نیز : « در سنۀ
عشرین و اربعمائه شیخ رئیس ابوعلی سینا صورت عقد حساب نهاد و محاسبان را از

مهره شماری و دیگری منصوبها چون تخته فرنگی و امثال آن خلاص داد، (۴۰۲) نسخه
 ما برابر است با ص ۳۲-۵۲ چاپ ۱۳۱۱ بمبئی (ادبیات ۵۰۹)

آغاز: هو تواریخ که در ایران بدان عمل میکنند و آن شش تاریخ است الاسلامیه
 العربیه ماه و سال اسلامی عربی قمر است و گردان بگردشی تیز .
انجام : و تاهبوط آدم ۶۶۸۵ سال .

۴- عیون الفصوص (۴۲۷-۴۲۱) گزیده ایست از کتاب محیی الدین اندلسی از
 خود او چنانکه در پایان آن آمده است .

آغاز: رساله عیون الفصوص شیخ الکامل المحقق محیی الدین عربی قدس سره .
 بسمله . فس حکمة الهیة فی کلمة آدمیة اعلم ان الاسماء الالهیة الحسنی يطلب بذواتها
 وجود العالم .

انجام : فهو صاحب هدی و بیان فی اثبات الحیرة (تمت الرسالة الموسومة بعیون
 الفصوص انتخبها منشیء الفصوص منها لنفسه وهو الشیخ الکامل المکمل محیی الدین
 العربی قدس سره) .

۵- جنگ (۴۲۷-۴۴۸) شامل مطالب فلسفی و کلامی بفارسی ازفتس یونسی
 محیی الدین و معالم التنزیل و شرح گلشن راز و از امام غزالی و اخبار نبوی و از فتوحات
 مکیه .

۶- نفایس الفنون (۴۴۹ - ۵۱۱) بندها ایست از علم خط (۴۴۹-۴۵۱) و علم لغت
 (۴۵۱-۴۵۷) و استیفا (۴۵۷-۴۶۹) و تفسیر (۴۶۹-۴۷۲) و دعوات (۴۷۲ - ۴۷۸) و
 اشتقاق (۴۷۸-۴۸۰) و نحو (۴۸۰-۴۸۲) و علوم سیمیا و احکام نجوم و بیطره و اکتاف
 و اختلاجات و دم و وهم و شطرنج و نرد و استخراج ضمایر (۴۸۲-۵۱۱) .

۷- جنگ (۵۱۳-۵۲۴) که پراکنده های ادبی و تاریخی و خبر است و از آنهاست
 سرگذشت سلطان محمد نور شاگرد مولانا اظهر شاگرد مولانا جعفر شاگرد مولانا

غلامعلی غلام خواجه میر علی تبریزی استاد خط تعلیق و شطرنج که در زمان تیمور کورکان بامولانا سعد الدین تفتازانی شطرنج باخته و بر او چیره شده (نقل از خط مولانا قاسم).

۲۹۵۳

تسعلیق مورخ ۴ محرم ۱۰۳۶/۱۱ع ۱۰۳۶، جدول شنگری ولاجورد وزنگاروزر ومشکی، با پنج سر لوح آراسته وزرین، کنار و میان دو صفحه آغاز هر گنجی حاشیه سازی و آراسته بزراست، چندین مجلس و تصویر زیبا دارد.

۲۴×۱۳، ۴۰×۱۸/۵۳۲۴۵، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی آراسته با گل و بوته رنگارنگ وزرین درون و بیرون.

پنج گنج

از نظامی گنججوی است (ادبیات ۵۲).

۲۹۵۴

تسعلیق سده ۹۰۸، عنوان و نشان شنگری، نسخه از آن رستم بن احمد بن محمود شیر والی و میرزا احمد زلقی علی آبادی بوده (آغاز) یادداشت ۴ شعبان ۱۰۱۱ و تملك حمزة بن ابراهيم ایلچی و چند بیعی در پایان هست، نسخه تا باب چهارم اندر داروهای طلا که اندر مجری (۹) وردادی بکار آید و علاج آن.

الأفراض الطبیة والمباحث العلاقیة

از سید اسماعیل گرگانی است (ش ۱۳۴۶ - ره آورد ۳۱).

۲۹۵۵

تسعلیق شهریار بن الهداد فراهانی در ۱ صفر ۱۰۷۷، نشان شنگری، در ۴۵۴ ص، نسخه رامحمد بن عبدالکریم کردستانی توسط ملا عبدالصمد محلاتی کتاب فروش بیکتومان در سپاهان خریده است با مهر مورخ ۱۲۹۴ (آغاز)

۲۵×۱۸، ۳۶×۱۷۳۲۷۷، کاغذ سپاهانی - جلد تاج تریاکی مقوایی با برگردان

اساس الاقتباس

از خواجه طوسی است .

۲۹۵۶

تعلیق همان نویسنده شماره ۴ در ۱۲۵۴ در ش ۱ در سمنان ، عنوان و نشان شنغری ، ش ۴ نیمه دوم کتاب است و مورخ ۱۲۵۴ از سید حسن هزارجریبی سمنانی ، ش ۴ نوشته سید محمد طاهر بن محمد صالح حسینی مورخ روز چهارشنبه ۱ شعبان ۱۲۵۴ در سمنان ، در ۱۳۶ پ - ۱۴۶ ر بندیت بفارسی با عنوان « فی بیان القصص » در تفسیر پاره‌ای از آیات قرآن و در پایان دارد « کذا وجدت فی تفسیر ابولیس » در ۱۴۷ ر - ۱۵۴ پ نیز چنین بندی هست .
 ۲۹ س ۱۰ × ۴۰ / ۵ ، ۱۹۵ × ۲۷ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

مجموعه

۱- مصباح الانوار (۱- ۱۳۶ ر) عنوانها در آن فصل است و پنجاه و سه فصل دارد و در پند و اندرز مذهبی است .

آغاز: بسمله و به نستعین . نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له ... فصل اول
 روی عن النبی ص قال خمس من کن فیه اسکن اسکنة الله الجنة ... مناجات خداوند
 ضمیر ما را از رب و شبهه خالی گردان مر کز دل ما را از فجور و طغیان صافی دار .

انجام: پس بقلیس مسلمان شد و گفت بار خدایا من مسلمان شدم با سلیمان و احکام مسلمانی بگردن نهاده‌یم و بعضی گفته‌اند که این معامله را آصف بن برخیا کرده بود و خدا را بدین نام میخواند که یاحی یا قیوم از برکت این دو اسم که خواند تخت بقلیس حاضر شد (تمام شد کتاب مصابیح القلوب بتاریخ سنه هزار و دوست و پنجاه و دو در شهر سمنان در ماه ذی قعدة الحرام اللهم اغفر لکاتبه و ناظره بحق محمد وآله ... المظلومین) .

۲- جواهر الاسرار یا اخلاق محسنی (۱۵۵ ر - ۱۸۱ پ) از کاشفی (ف ۵۶۸) .

۳- التفسیر (۱۸۱ پ - ۲۰۳ پ) از محمد بن ابراهیم نعمانی که در بحار (۹۵:۱۹) - ۱۱۹ (باب ۱۲۸) آمده است و نسخۀ ما دیباجۀ تفسیر نعمانی را ندارد و پس از پایان تفسیر که درست همان است که در بحار (ص ۱۱۹) می بینیم روایتی از تفسیر محمد بن عباس سلمی از ابی عبدالله و از بصائر الدرجات و از طب الاثمة با چند روایتی دیگر افزوده دارد .

(معالم ش ۷۵۹ - نجاشی ص ۲۷۱ - خلاصۀ ۷۹ - منهج المقال ۲۷۳ - ف ۱۲۳۰) کشف الحجب ۱۳۰ - ذریعہ ۴: ۳۱۸) .

آغاز: بسمله . وبه نستعین روی ابو عبدالله محمد بن ابراهیم بن جعفر النعمانی فی کتابه بعد الحمد و الثناء و ذکر شی فی القرآن قال قال ابو عبدالله محمد بن ابراهیم بن جعفر النعمانی رضی الله عنه فی کتابه فی تفسیر القرآن احمد بن محمد بن سعید بن عقده قال حدثنا احمد بن یوسف بن یعقوب الجعفی عن اسمعیل بن مهران عن الحسن بن علی ابی حمزة عن ابیه عن اسمعیل بن جابر قال سمعت ابا عبدالله جعفر بن محمد الصادق ع يقول ان الله تبارک و تعالی بعث محمداً فختتم الانبیاء فلا نبی بعده وانزل علیه کتاباً فختتم به الکتب فلا کتاب بعده .

انجام: وعده اسحق بن یوسف الملکی قال حدثنا فضالة عن ابان بن عثمان عن زرارة بن اعین قال سالت ابا جعفر الباقر ع عن المریض هل تعلق علیه تعویذ او شیء من القرآن فقال نعم لا بأس به ان قوارع القرآن ینفع فاستعملوها .

۲۹۵۷

نسخ اسمعیل در ساعت ۷ روز چهارشنبه دهۀ سوم ماه یکم ۱۰۹۸ برای مولانا عبدالفتاح بن مولانا محمد فاضل مصعبی ، عنوان و نشان شنغرف ، یادداشت تولد فرزند در ۱۳/۱/۱۴۰۰ در صلحۀ عنوان دارد ، نسخۀ جلدیکم است .

۱۹/۵/۱۷۷ ، ۳۱۷۷ ، ۴۵×۱۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکي ضریبی مقوایی

ابواب الجنان

از محمد رفیع واعظ قزوینی است .

۲۹۵۸

تستعلیق سده ۱۰ از ش ۱ تا ش ۱۱ ، ش ۲ النجم افتاده ، ش ۴ مورخ شوال ۹۹۷ در احمد نگر ، ش ۵ هم در احمد نگر نوشته شده ، ش ۱۴ بخط رهدار باید باشد ، عنوان و نشان شنگری ، ش ۱۱ (لمعات) مورخ پایان ذی قعدة ۹۹۷ ، در ص ۲۴۸ بندیت درباره استعداد و استحقاق از ایقاعات سید داماد بهمان خط ش ۱۲ ، در ص ۲۱۵ پایان رساله ایست به عربی بخط «ابن محمد محمود دهدار» ، ش ۱۲ هم بخط اوست ، فهرست رساله های نسخه از شرح رباعیات تا شرح گلشن راز (خلاصه) در ص ۱۰۱ هست ، مالک محمد علی و جمال بن عیسی تبریزی در ۱۲۹۹ (ص ۱۰۰) ، یادداشت مورخ دلو ۴۱۵ در ص ۱۰۰ هست .
 ۲۱ س ۱۸×۹/۵ ، ۱۴×۱۷۳ ، ۴۵×۱۷۳ ، کاغذ - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی درون سرخ

در مجموع ۱۵

۱- ایجاز مفاتیح الاعجاز (۱-۱۰۰) از دهدار عیانی شیرازی در شرح گلشن راز (مجلس ۲ : ۴۲۳ - دانشمندان آذربایجان ص ۳۳۴) .

آغاز: بسمله . الحمد لمن له الحمد فی الاولى والاخرة والصلوة علی شمس فلك الرسالة بنوره القاهرة محمد وآله ... اما بعد چنین گوید .. محمد بن محمود الملقب بدهدار که چون تعطش و تشوق بزلال فیض ارباب حقایق و معارف غالب بود و سخنان این طایفه علیه را ... بجان طالب و از جمله نفایس کتب که درین فن مشهور است کتاب مفاتیح الاعجاز فی شرح گلشن راز بود تألیف .. محمد بن بحیی اللاهیجی النور بخشی ... و این عاطل را ... مجال است کتاب مجموع آن نه لهذا رای قاصر بدان قرار داد که انتقادی از آن دیوان حقایق و سفینه دقایق بنماید که حل ابیات گلشن را کافی و از تکرار صافی باشد و الزام نمود که عبارت شریف شارح را بعینه مذکور سازد بی شایبه تصرفی مگر بطریق ندور استعجال باعث اندک تقدیم و تاخیری شده باشد ... این منتقد

را که مسمی است به « ایجاز مفاتیح الاعجاز » شرحی علیحده نشمارند و منسوب بغیر از شارح ... ندارد .

انجام : چبستر موضعی است در هشت فرسنگی شهر تبریز و مولد و مدفن ایشان ... همانجا است و الحمد لله الذی وفقنا لایجاز مفاتیح الاعجاز فی شرح گلشن راز حمدا یوافی نعمه و یکافی کر مه بر حمتک یارب .

۲- شرح رباعیات (۱۰۱-۱۱۶) از جلال الدین محمد دوانی بر رباعیهای خود او (ف ۴۶۴) .

۳- شرح رباعیات (۱۱۸-۱۵۴) از جامی بر رباعیهای خود و او گفتاری از سعدالدین کاشغری در پایان گذارده است (ش ۳۰۸۸/۲-جامی حکمت ص ۱۵۲ و ۱۶۱ و ۲۰۴)

آغاز:

حمدا لاله هو بالحمد حقیق در بحر نوالش همه ذرات غریق
نا کرده فضل محض توفیق رفیق نسپرده طریق شکر او هیچ غریق
با کا یگانه ای که کثرت ثنویت صفت و موصوف را گرد سر آورده عزت و وحدتش
راه نیست ... اما بعد نموده میشود که پیش از انشای این نامه نامی و افشای این صحیفه
گرامی رباعی چند در اثبات وحدت وجود و بیان تنزلاتش [به] مراتب شهود با تنبیه
بر کیفیت یافتن آن علی سبیل الکشف و العرفان و رسیدن بآن بطریق الذوق والوجدان
سمت اتمام گرفته بود و صورت انتظام پذیرفته اما چون ترجمان زبان را بواسطه رعایت
قافیه میدان عبارت تنگ بود و ره نورد بیان را بجهت محافظت بر وزن پای اشارت
لنگ ... لاجرم در ذیل آن رباعیات ... کلمه ای چند منشور از سخنان کبرای دین و
عرفای اهل یقین مرقوم و مسطور میگردد .

انجام : و حضرت مخدومی ... در ذیل ... این دو بیت مشنوی که موافق حال و مطابق قال کمینه است نوشته اند :

حرف درویشان بدزد مرد دون تا بخواند بر سلیمی آن فسون
کار مردان روشنی و گرمی است کار دونان حمله و بی شرمی است
رباعی :

جامی که نه مرد خانقا هست و نه دیر
نی باخبر از وقفه نه آگاه ز سیر
هم فاتحه هم خاتمه اش جمله نوشت

فا فتح بالخیر رب و ا ختم بالخیر
(صورت اتمام رساله در ایام ابتلای خراسانیان در احمد نگر صورت ترقیم یافت
در شهر شوال ۹۹۷ و الله اعلم بالصواب) .

۴- رساله بلوغ و حریت (۱۵۵-۱۵۸) از عزیز نسفی .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد چنین گوید ... عزیز محمد نسفی که جماعت
درویشان ... ازین بیچاره درخواست کردند که می باید در بلوغ و حریت رساله ای
جمع کنی که بلوغ و حریت چیست .

انجام : و ما نیز در جایهای دیگر ذکر کرده ایم تکرار نکردیم تا بتطویل
[نیانجامد] والحمد لله رب العالمین .

۵- رساله در بیان عالم کبیر و عالم صغیر (۱۵۹-۱۶۴) از همو .

آغاز: بسمله . حمدله .. اما بعد چنین گوید ... عزیز محمد نسفی که جماعت
درویشان ... ازین بیچاره درخواست کردند که می باید که رساله ای جمع کنید که عالم
صغیر نمودار عالم کبیر است چونست .

انجام : چنانکه خیام مشکین که من دین صحرای کافوری زده ام ای درویش
(این رساله را در شهر احمد نگر نوشته شد والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و
آله اجمعین) .

۶- رساله ملك وملكوت وجبروت (۱۶۵-۱۷۰) از همو.

آغاز: بسمله . حمدله . . . چنین گوید . . . عزیز بن محمد نسفی که جماعت درویشان . . . ازین ضعیف درخواست کردند که در بیان ملك و ملكوت و جبروت رساله ای جمع باید کرد .

انجام : زنهار که این سخن را تجربه کن والله اعلم والحمدلله رب العالمین .

۷- رساله ملك وملكوت وجبروت (۱۷۰-۱۷۴) از همو.

آغاز: بسمله . حمدله ... ای درویش باشد که درین رساله بحث ملك وملكوت وجبروت تمام شود چنانکه مراد درویشانست و بشرح نوشته اند فصل بدانکه ملك عالم شهادتست وملكوت عالم غیب است وجبروت عالم غیب الغیب .

انجام : واگر دولت داری اعتماد بران مکن که معلوم نیست که ساعتی دیگر چون باشد واگر محنت داری همچنین (والحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد وآله اجمعین) .

۸- در ملك وملكوت وجبروت (۱۷۴-۱۷۶) از همو.

آغاز: بسمله . حمدله ... ای درویش باشد که درین رساله بحث ملك وملكوت وجبروت تمام شود بدانکه ملك عالم اضداد است وملكوت عالم ترتب وجبروت عالم وحدت .

انجام : که واجب شد طبیعت را مکافات (والحمدلله رب العالمین والسلام علی محمد وآله واصحابه اجمعین) .

۹- نی نامه (۱۷۷-۱۸۲) از جامی (ف ۱۵۴) .

۱۰- ده قاعده (۱۸۳-۱۸۷) از میرسید علی همدانی (ف ۴۳۶) .

۱۱- لمعات (۱۸۸-۲۱۴) از شیخ عراقی (ف ۴۸۵) .

۱۲- التحصین فی صفات العارفین (۲۱۶-۲۲۷) از ابن فهد حلّی (ف ۶۵۵) .

۲۹۵۹

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغرف ، خط عبدالعلی مورخ ۱۱۷۸ و تاریخ ۲۶ رجب ۱۱۷۸ درص ۴۴۶ دیده میشود ، مالک محمدعلی بن محمد هاری طبیب قزوینی (ص ۱۰)، با یادداشت « ۱۰۰ دوا زده هزار است به هزده محمودی در تاریخ بیست و ششم شهرزی القعهده خریده شده قیمت هزار و صد و بیستار » درص ۹ ، درص ۴۴۶ ص ، آغاز افتاده .

سطر جلیبا ۲۱×۱۲ ، ۴۵/۵×۱۷۳۱۶۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج عنابی ضربی

مجموعه العجائب

شعرها و بندهای منشور بر گزیده ایست از سرایندگان و نویسندگان ایرانی و در ص ۱۲ بدین گونه نامیده شده و دیباچه ای دارد که در آغاز نسخه در ص ۱۰ دیده میشود و این نسخه در ۵ رجب ۱۰۴۴ در احمد آباد هند نوشته شده است (ص ۱۹۰) .

فهرستی کهن در ص ۱۰-۱۲ هست و در آن این جنگ «مجموعه العجائب» نامیده شده و از آن بر می آید که در این جنگ نخست ترجیع بندها و سپس ترکیب بندها و قصاید و شعر و دیوان و باز قصاید و رباعیات و مثنوی و نثریات و مرثی و مقطعات و هجویات و نسخه جلاب و کیفیات هم باید باشد و نام شعر اهم در این فهرست هست ولی همه محتویات آن اکنون در آن دیده نمیشود و آقای باستانی فهرست تازه ای بخط خود برای آن نوشته که نگارنده بار جوع بخود نسخه تا اندازه ای آن را کامل ساختم و اینک آنرا می بینم:

فهرست نام شاعران

۱- محمد سلیم نقیب سبزواری

۲- محمد حسین ۱

۳- عبدالواسع بن جمال الدین سهروردی ۲

۴- علی بیگ تبریزی ۳ ۵- نباتی ۳

- ۶- باباطالب ۳
۷- کاهی ۵
- ۸- عربی ۵
۹- میررکن الدین ۵
- ۱۰- میرزامحمود ۵
۱۱- فغانی ۶
- ۱۲- کاتبی ۶
۱۳- سلطانحسین میرزا ۷
- ۱۴- خواجه افضل تر که ۷
۱۵- شکیبی ۷
- ۱۶- نواب کامیاب ۸
۱۷- نصیرای همدانی ۱۴
- ۱۸- میرزای عالمیان ۱۴
۱۹- دیباچه نصیرای همدانی ۱۵
- ۲۰- دیباچه میرزای عالمیان برای میرزا شفیع ۱۶
- ۲۱- قطعه میرزا قاضی زاده در پاسخ نواب بدیع الزمان ۱۷
- ۲۲- رقعۀ میر صدرالدین محمد بیگی ازارباب نغمه ۱۷
- ۲۳- رقعۀ میرعلیشیر در اجازه سفر مکه ۱۸
- ۲۴- میرداماد در شرح شعر سیف اسفرنک ۱۹
- ۲۵- قضا و قدر سفره چی شاعر که در سنه ۱۰۴۱ نوشته ۲۱ و تتمه آن در ۸۵
- ۲۶- قدسی ۲۳
۲۷- محمدقلی سلیم ۳۱۹ و ۲۳۷
- ۲۸- سید مازندرانی ۲۹
۲۹- ملهم قزوینی ۲۹
- ۳۰- وحشی (فرهاد و شیرین) ۳۱
۳۱- رشیدای تبریزی ۹۷
- ۳۲- حسن کلو سوز ۸۳ و ۹۷
۳۳- مثنوی عبید ۸۵
- ۳۴- ترذیب بندعلینقی کمره ای ۸۷
۳۵- صائب ۸۸ و ۹۶
- ۳۶- بستان خیال بتاریخ «گل نظم» ۸۹
- ۳۷- منظومه فضولی ۹۷
- ۳۸- جالای شیرازی مثنوی ۹۸
۳۹- میروالهی ۹۹

- ۴۰- ضمیری اصفهانی ۱۰۱ ۴۱- قانع قزوینی ۱۰۳ و ۱۱۴
 ۴۲- فرهاد و شیرین ۱۰۴- همدانی ۱۰۵
 ۴۳- داعی ۱۰۶ ۴۴- آقارضا اصفهانی ۱۰۷
 ۴۵- میرزا رضی صدر ۱۰۷ ۴۶- ملا محمد وجدی شیرازی ۱۰۶
 ۴۷- ظهیری اصفهانی ۱۰۷ ۴۸- کلیم ۱۰۷ و ۱۱۶
 ۴۹- ندائی ۱۰۸ ۵۰- زمانای مشهور تخلص ۱۰۹
 ۵۱- شاهد نیشابوری ۱۱۰ ۵۲- صیرفی قمی ۱۱۲
 ۵۳- غیاثای حلوانی ۱۱۲ ۵۴- قانع (مقطعات) ۱۱۴
 ۵۵- مؤمنان ۱۱۵ ۵۶- ملک قمی ۲۸۹ و ۱۱۶
 ۵۷- طرزی لاهیجی ۱۱۶ ۵۸- وحدت ۱۱۶
 ۵۹- ملا غزوری ۱۱۷ ۶۰- حیدر ۱۱۷
 ۶۱- شهرتی شیرازی ۱۱۷ ۶۲- نیکی ۱۱۸
 ۶۳- احمد (سده ۱۱) ۱۲۴ ۶۴- نوعی اصفهانی ۱۱۹
 ۶۵- اوجی نطنزی ۱۱۸ ۶۶- خضری خضرانام ۱۱۹ و ۱۱۴
 ۶۷- میرزا فصیحی ۱۲۲ ۶۸- میرزا ملک مشرقی ۱۲۴
 ۶۹- ولی دشت بیاضی ۲۱۷ و ۱۲۵ ۷۰- حکیم رکنا ۲۱۵ و ۲۰۰ و ۱۲۷
 ۷۱- نظام دست غیب ۱۲۸
 ۷۲- امیر والهی قمی در هجو مرتضی مستوفی نطنزی ۱۲۸
 ۷۳- شیخ شاه نظر قمشاهی ۳۱۵ و ۱۲۹
 ۷۴- ملک فطرت قمی ۱۳۲ ۷۵- سنجر کاشی ۱۳۳
 ۷۶- سعیدا ۱۳۵ ۷۷- شیخ ابوالقاسم کازرونی ۱۳۸
 ۷۸- فغفور گیلانی ۱۳۹ ۷۹- دانا ملا ابوالحسن ۱۳۹

- ۸۰- رافع (تقرین نامه) ۱۴۱ ۸۱- اثر ۱۴۲
- ۸۲- امیر خسرو دهلوی ۱۴۴ ۸۳- واعظ قزوینی ۱۴۴
- ۸۴- میرزا خصمی ۱۴۶ ۸۵- میر سعید ۱۴۶
- ۸۶- میر مشتاق ۱۴۶ ۸۷- ابن یمین فریومدی ۱۴۷
- ۸۸- شاه شجاع ۱۵۱ ۸۹- حکیم حازق ۱۵۱
- ۹۰- سالکای طبیب ۱۵۱ ۹۱- شاه سنجان ۱۵۱
- ۹۲- صبوری تبریزی ۱۵۱ ۹۳- واصلا (شعر مورخ ۱۰۲۰) ۱۵۲
- ۹۴- تفکر ۱۵۲ ۹۵- شانی تکلو ۱۵۳ و ۳۲۳
- ۹۶- نوعی خوبشانی ۱۶۳ ۹۷- ملا محمد صوفی ۱۷۷
- ۹۸- عارف ۲۰۰ ۹۹- امانی دهلوی ۲۰۲
- ۱۰۰- محمد زمان راغب ۲۰۲ ۱۰۱- شکر ۲۰۳
- ۱۰۲- افجنکی ۲۰۴ ۱۰۳- صایب ۲۰۶ و ۲۳۹
- ۱۰۴- آقاشاپور طهرانی ۲۰۸ ۱۰۵- مجذوب تبریزی ۲۱۹
- ۱۰۶- قانع (خسرو شیرین) ۲۴۰ و ۱۵۷
- ۱۰۷- عبدالواسع جبلی ۲۴۲ ۱۰۸- قیدی ۲۴۲
- ۱۰۹- امینی ۲۴۲ ۱۱۰- انوری ۲۴۲
- ۱۱۱- ملای رومی ۲۴۳ ۱۱۲- خواجوی کرمانی ۲۴۸
- ۱۱۳- ناصر بخاری ۲۵۱ ۱۱۴- سخا ۲۵۳
- ۱۱۵- حافظ ۲۵۴ ۱۱۶- عبیدزاکانی ۲۵۸
- ۱۱۷- قصاب گیلانی ۲۵۸ ۱۱۸- محمود بیگک سالم ۲۶۰
- ۱۱۹- سعدی ۲۶۲ ۱۲۰- خیام ۲۶۷
- ۱۲۱- زکی همدانی ۲۶۹ ۱۲۲- ممتاز ۲۷۱
- ۱۲۳- شیخ فخرالدین عراقی ۲۷۸ ۱۲۴- انیسی ۲۷۲

- ۱۲۶- مسرور ۲۸۸
 ۱۲۸- وحشی ۲۹۴
 ۱۲۹- سنائی ۲۹۵
 ۱۳۰- ملاطبعی ۳۱۰
 ۱۳۱- فیضی دکنی ۳۱۱
 ۱۳۲- مجیبی ۳۱۲
 ۱۳۳- میرزارضا ارتیمانی ۳۱۲
 ۱۳۴- شفائی ۳۱۸
 ۱۳۵- محمدقلی سلیم ۳۱۹
 ۱۳۶- شانی تکلوی ۳۲۳
 ۱۳۷- کاتبی نیشابوری ۳۳۱
 ۱۳۸- لسانی ۳۳۱-۳۳۴
 ۱۳۹- قلندر ۳۳۵

شعر برخی از شعر امانند محمد سلیم ملقب به سبز واری متخلص به نقیب (ص ۹ و ۱۱) و امانی دهلوی (۲۰۲) و عبدالواسع بن جمال الدین سهرودی ص ۲ و ... ص ۲۸۱ و ممتاز (۲۷۱) و تفکر شاعر (۱۵۲) و محمد یوسف نفیسی (۱۲۷) بخط خود آنها در این نسخه هست.

آغاز نشر : بسمله.

سُزْدَ حَمْدِ وَثْنَا أَوْ رَاكَةَ مِشْتِ خَاكِ رَابِخْشَدِ

گزیند دین و اسلام و دهد تشریف نطق ارزان

حمد و ثنا قیومی را که واردات او از شائبه اعراض مصفاست ... (میان ص ۱۰ و ۱۱ افتاده و دیباچه شامل نیست) رقعه‌ای که خدام افاضت دستگاه نصیرای همدانی در طلب آب یاسمن زار بوزارت پناه میرمعین وزیر اصفهان نوشته (آغاز ص ۱۱).

نستعلیق مورخ شب دوشنبه ۱۲۶۴/۴ع ۱۲۶۴ و عنوان و نشان شنگری در شماره ۱ ، نستعلیق و نسخ
 معرب با عنوان شنگری در شماره ۲ و هر دو باید از یک نویسنده باشد ، درص ۲۰۷ و ۲۰۸ خط مورخ ۱۲۶۴ با
 مهر مورخ ۱۲۵۸ محمد باقر هست و بهر روی نمی نویسد که من این را برای خودم نوشتم .
 ۱۲×۱۲ ، ۱۲۹×۱۱۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیساج قریاکی ضربی مقوایی

مجموعه

- ۱- سرالادب فی مجاری کلام العرب (۶-۲۰۵) از تعالی است (مجلس ۲: ۲۷۴).
- ۲- المقالات (۲۰۷ - ۲۵۷) در ۹۸ مقاله است و نزدیک باطواق الذهب و اطباق الذهب و درپند و اندرز است .
- آغاز: بسمله : اللهم انی احمدک علی ما ازللت الی من نعمتک و علی ما ازلت من نعمتک علی ربی لم اکن اهلا للاولی و کنت بالثانیة اولی ... وان تفیض علی هذ المقالات من البرکة و القبول .
- انجام : فکیف رضیت لدینک بالقذی، المؤمن لایرضی بذال. الحمد لله رب العالمین...
- کثیرا کثرا .

تعلیق شارح در دهه سوم صفر ۱۱۱۱ ، عنوان و نشان شغرف، خط خورده می‌باشد .
 ۳۰×۱۴ ، ۱۳۱۳×۱۸/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیسماج قهوه ای

کشف الخلاصة

شرحی است بقاری و ترجمه مانند و بی استدلال از ابوالبرکات بن اسماعیل خادم مشهدی بر خلاصة الحساب شیخ بهایی نام شارح و کتاب در دیماچه هست و سبک فارسی نویسی آن چندان خوب نیست .

آغاز: سپاس افزون از حساب و عداد و ستایش بیرون از شماره و تعداد احدی الذاتی را من است که هندسه قدرت کامله اش ارقام سموات تسعه و اجرام سیارات سبعة را بقلم قضا مرقوم .

انجام : تاحق تعالی نگاهداری تو نماید تاریخ تمام شرح تألیف شیخ بیست و یکم شهر رجب ... سال هزار و صد و نه واقع شد فراغ از تسوید این کتاب بردست شارح ابوالبرکات در عشر آخر شهر صفر از شهر هزار و صد و یازده .

نستعلیق سده ۱۱، جدول زرومشکی و شنغرف و لاجورد، سر لوح زرین و دو صفحه نخستین در کنار و میان سطرها زرافشان و حاشیه سازی شده .
 ۱۵×۶×۱۳، ۸۴×۵۳×۱۰/۵، ۱۷/۵، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی با ۴ لوبونه زمینه زرد درون سبز

منبع الفیوض

شرحی است بر حدیث « اهللیجه » از عبدالله بن حکیم اسماعیل لاهیجی مورخ ۱۰۸۹ هـ = منبع الفیوض در دیباچه از مولانا حسن علی یاد شده که میگوید در حدیثی آمده که در سفرها باید حدیث اهللیجه و مفضل را همراه داشت . این رساله را او پس از شرح عربی که بر همین حدیث بنام « منبع الفیض » (= ۱۰۸۳) نوشته است بدرخواست دوستان بفارسی شیرینی ساخته است او میگوید که حدیث اهللیجه چون منکر توحید را برآه راست میکشاند بهترست از توحید مفضل که مخاطب آن مفضل موحد است (دیباچه) در پایان هم از منبع الفیض یاد شده است .

آغاز: بسمله . و به نستعلیق سپاس و ستایش بی قیاس محمود بالاستحقاق و موجود علی الاطلاق را سزا است که هر جزئی از اجزاء حقیقه رشقه خوش عنوان عالم امکان بتمنهایی شاهدیست بر یکتایی گوهر والای عظیم الالای او که از کمال اعتماد و وثوق زیاده بر هزار شاهد عادل معادل تواند بود .

انجام : و این مطلب عظیمی بود که حضرت استاد مولانا عبدالرزاق لاهیجی فیاض که افتخار زمین و زمان بوجود شریف عدم البدل او بود و در زمان وجود عاقبت محمود که رابرای آن بود (افتاده) .

نسخ محمد بن فالون از لوی اکردی در شهر صاروین در ۷۸۰ هـ ، نشان شنغرف ، با حواشی با نفاذ « ه ، اصباح » ، مالک حسن بن عبدالکریم بحرانی کرزگانی در شعبان ۱۰۴۲ .
 ۱۱×۷ ، ۱۵۴×۱۳×۱۷/۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج قهوه ای

الضی

شرح مصباح مطرزی است از اسفراینی (ف ۲۵۹۳ - حقوق ۳۹۹) در صفحه عنوان نسخه مادر یکجا آمده که این کتاب از مولانا رضی الدین است و از کتاب الاقلید در شرح مفصل زمخشری گرفته است.

آغاز: بسمله. ان احق ما یتوضح بذکره صدور الکتب و الدفاتر و یتوفر علی نشره السنة البادی والحاضر حمد الله سبحانه وتعالی علی زواہر ایدیه.

انجام: و هذا باب الاطناب فيه مجال لكنه يفضی الى الاملال فاقتصرت علی هذا القدر فليس الری عن التشاف والله اعلم بالصواب.

۲۹۶۴

نسخ ۱۲۵۹، نشان شمری.

۱۶س ۷/۵ × ۱۲، ۸۱ × ۱۸، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیهوای ضربی.

تجملی

۱- رساله سعد و نحس (۱- ۲۱ر) از محمد باقر سبزواری که برای شاه سلیمان صفوی ساخته است. در آن یاد شده از ابوریحان بیرونی و عقد جواهر الالفاظ باخبار مدینه الفسطاط و ابو الفرج زنجانی و « بعضی رسایل که بعضی افاضل اطبا در زمان نواب رضوان آشیان طهما [سب] الحسینی الصفوی در احوال نوروز نوشته »

آغاز: بسمله. حمد بی حد و قیاس و ثنای رفیع تر از اندازه و خراس سزاوار مبدعی است که چهره ماه و مهر و بنای رفیع بنیان سپهر افروخته و افراخته مهر و عنایت او است... اما بعد چون خاطر قدسی... شاهنشاه ظل الله... شاه سلیمان الحسینی الموسوی... بنیل حقایق و ادرک الدقایق... مصروف و معطوف است امر اعلی عز صدور و شرف ورود یافت که

کمترین دعا گوین محمد باقر سبزواری رساله [ای در] تحقیق ایام و روزهای مبارک و مسعود و منحوس از ایام و شهر و اسلامی [که] از احادیث شریفه ظاهر میشود و از روایات منقوله از اصحاب عصمت و طهارت مفهوم و مستفاد میگردد مرتب دارند لاجرم امثال الامرء الاعلی درین باب شروع نموده امور مذکوره بر سبیل ایجاز و اختصار ایراد می نمایند ... و این رساله مرتب بر مقدمه و دو باب و خاتمه [است] مقدمه در بیان روز و شب و ماه و سال و اختلاف تواریخ امم ... باب اول در بیان تاریخ هجری و شهر قمری و ایام معینه که در شهر عربیه بحسب خوبی و بدی امتیاز دارند و ذکر بعضی از آنچه در باب ایام هفته وارد شده و در این باب چند فصل است ... (دو فصل دارد و میان بر گهای ۸ و ۹ افتاده و باب دوم در نسخه نیست) مطلب سیوم در تسمیه روز و نوروز ... و در این دو مقاله است مقاله اولی در سبب تسمیه روز و نوروز ... مقاله ثانیه در احکام وقوع روز و نوروز در ایام هفته .. خاتمه در بعضی احکام که از احادیث مستفاد میشود .

انجام : چون پرتوی از اشعه انفات خاطر شاهنشاهی ظل اللهی متوجه ترتیب این رساله شد امید آنست که به نحوی باشد که در نظر اعلی . . مستحسن نماید و در نظر جمهور انام مقبول افتد امیدواری . . چنانست که سایه معدلت پیرایه پادشاه . . . بر مفارق ایام مخلص و مستدام بوده همیشه آفتاب سپهر دانش بر اطراف شرق و غرب این جهان تافته بر اوج بروج عظمت طالع و لامع باد بمحمد و آلہ الامجاد حسبی الله و کفی بالله شهیدا (سنه ۱۲۵۹) .

۲- اختیارات (۲۱ - ۷۳ پ) از مجلسی دوم در ۲۶ فصل .

آغاز : بسمله . حمدله . . . اما بعد چنین گوید . . . محمد باقر بن محمد تقی المجلسی ... که این رساله ایست در بیان آنچه از احادیث اهل البیت ... ظاهر میشود از بعضی امور و آنچه از کتب معتبره علمای سلف استخراج میشود در باب بعضی ضروریات و بجهت ارتکاب اشغال ... تا آنکه جمعی از خواص شیعیان ... [به] این رساله رجوع

نموده باختیار ساعات نجومیه که بحسب شرع مذموم است محتاج نباشند.

انجام : روز جمعه اگر بعد ازظهر بانك كند دولت است و رفع نكبت وپیش ازظهر اندك نقصانی دارد (فصل بیست و ششم در بانك کردن مرغ خانگی).
۳- کامل التعبير (۷۴ ر - ۸۱ ر).

آغاز: بسمله . حمدله . . . بدانکه چهارده استاد که در علم تعبیر نادرالعصر بوده اند هر کدام بنوعی کتابی در این فن پرداخته اند و اختلاف در آنها واقع میشود و چون این کتاب اختلاف ندارد و اثر آن از خیر و شر بظهور میآید لهذا به «کامل التعبير» مسمی گردید ... شش نفر ازین استادان فرید دهر بوده اند اول دانیال دوم امام جعفر صادق سیم محمد بن سیرین چهارم جابر مغربی پنجم ابراهیم کرمانی ششم اسمعیل ابی شعب ... و این کتاب به پنج [ه] باب مرتب گردانده شد .
انجام : اگر کسی در خواب کرگک بیند امیران (افتاده) .

۲۹۶۵

نستعلیق ترکی سده ۱۱، عنوان و نشان شناسی، در صحنه عنوان شهری بزرگی با تاریخ ۱۰۴۱ دارد
و شهر حسروهر روی .

۱۹ س ۱۷ × ۱۱/۵۳ ۱۴۸ × ۴۰ ، کاغذ فرنگی -- جلد تیماج حنایی ضربی

مجموعه ۴۵

۱- دیوان (۲ پ- ۳۵ پ) از یحیی ترک شاعر عثمانی و همزمان سلطان عثمان خان
در غزل و قصیده بترکی .

آغاز:

بنام خداوند افلاک و خاک برازنده کوی چوگان تانک
نگارنده قبه آبگون حباب آور ساغر سرنگون

جلایبخش آینه جان و دل لطافت ده طینت آب و گل

ازین پس ترکی است، پس ازین تا ۳۸ پ شعرهای ترکی عطایی و جلایی است و يك بیت از گل صدبرك نوعی افندی بترکی (۳۹ر). پس ازین بنديست به نثر ترکی و شعرهای ترکی یحیی و ساقی نامه قسمی بفارسی و شعر ترکی فهیم و نفعی تا ۷۲ پ. ۲- اخلاق (۷۳ ر - ۱۴۷ پ) بترکی گویا اخلاق علایی تألیف ابن الحنائی در گذشته ۹۷۹ درشام در ۹۷۲ (وین ۱۸۷۹- نشر به ۱۳: ۲) از آغاز و انجام افتاده و در آن از خواجه طوسی و سلطان سلیمان و خواجه احرار عبد الله سمرقندی و مولوی و امیر معین الدین پروانه یاد شده و سه مقام و یک خاتمه و نه باب در آن (نسخه ما) آمده و شعرهای فارسی دارد. چنین است فهرست بابها:

باب اول خلقك اقسامنه تقسیمى بیاننده .

باب ثانى اجناس فضایل .

باب ثالث اقسام فضایلك اضدادى اولان اقسام رذایل .

باب رابع فضایله مشتبّه رذائلك .

باب خامس فضیلت عدالت بیاننده در .

باب سادس اقسام فضیلتك بیاننده در .

باب سابح تحصیل فضایل و اكتساب سعادت ایتمه نك طریق موصلى .

باب ثامن حفظ الصحة نفس

باب تاسع امر ارض نفسانیه نك فردا و دعا و عمل نك بیاننده در .

۲۹۶۶

نستعلیق سید هاشم بن سید محمد علی موسوی یردی در صفر سال ۱۲۵۵ در ۱۷ و نسخ ۱۲۵۴ در ۳ و نسخ ریز ترا ابراهیم بن محمد موسوی در فولی در دارالعرفان دز فول در پین روز پنجشنبه ۶ رجب ۱۲۵۴ در ۳، عنوان و نشان شگرفی .

۱۷/۵/۱۴/۵ ، ۱۶۱/۵ ، ۲۱/۵ × ۱۵/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد نیماج مشکی

مجموعه

- ۱- السامی فی الاسامی (۲ پ - ۹۵ پ) از میدانی نیشابوری در گذشته ۵۱۸
 که در ۱۴ رمضان ۴۹۷ ساخته است (فرهنگامه ها ص ۳۱) .
- ۲- الرعاية فی دراية الحديث (۹۶ پ - ۱۴۸ ر) شرحی است از شهید ثانی بر رساله
 خودش (ف ۱۶۶۰) .
- ۳- لب اللباب (۱۴۹ پ - ۱۶۱ ر) از هجند جعفر استرآبادی (۱۷۱۸) انجام
 مانند ش ۴/۹۹۴ .

۲۹۶۷

نسخ زین العابدین حسنی حسینی کاشانی در روز دوشنبه ۱۰۸۹/۴/۲۴ (پایان) در صفحه عنوان آمده
 که من علی بن محمد بن علی محمد بن علی اصغر لوری آنرا نوشته ام و درست نمی نماید .
 ۱۳/۶/۵۱۳ ، ۱۹/۵×۱۴۳۱۰۷ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج حنایی مقوایی

مجموعه الامم و الاريا السیاسة فی تدبیر الیاسیة

بهری همان کتابی که بدروغ از ارسطو دانسته اند و ترجمه بحیی بن بطریق است
 از یونانی در نسخه ما و دیباچه ای دارد در وصف کتاب از دانشمندی (حقوق ۵۲) .
 آغاز: بسم الله . الحمد لله الذی حرك السماء علی الامهات الاضداد .
 انجام : کمل حساب النیم بعون الله ومنه .

۲۹۶۸

نستعلیق ۱۶ ج ۲/۱۲۹۰ (پیچی نیل) برای آقامیر خلیل .
 ۱۶ س ۷/۱۶×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی

مرآة الجمال

ازادریس بدلیسی در ادب و بفارسی که بنام سلطان با یزیدبن سلطان محمدبن سلطان مرادخان عثمانی ساخته است (ص ۱۷-۲۱ و ۲۳) در آن آمده: سیاق این رساله تمثیلی است از داستان خلافت آن سلطان خلفاء آفاق و انشاء این مقاله وسیله تخیلی است در مناقب آن امام سلطان دین بحق واستحقاق (۱۳).

آغاز:

صبحا العشق اشرق من جمیل بدامن وجهه نورالجمال
... این چه وجه جمیل است مرآت جمال بر کمال چه حسن بی عدیل است مطلق
مهری زوال.

انجام: ولاف فرمانروائی میزد.

لشکر کشم ز اشک و برآرم علم ز

گیرم تمام روی زمین را بدین سپاه

والسلام

۲۹۶۹

تستعلیق مؤلف، خط خورده و اصلاح شده، عنوان شنگری، جدول زرومشکی، سرلوح زرین و آراسته، انجام افتاده، در ۵۵۵ ص
۱۲ س ۱۱/۵ × ۲۷۹/۱۸ × ۲۸، کاغذ فرنگی - جلد تیماج ترکی باکی ضربی مقوایی

هدایح حسینییه یا امینییه یا تذکره دُبان

سرگذشت و شعرهای هفتاد و اند شاعرست از باقی سپاهانی مورخ ۱۲۲۲ که بنام فتحعلی شاه و امین الدولة السلطانی حاجی محمد حسین خان (۵) در دو باب: نخستین در تاریخ روضات عرش درجات و امینیة متبر که در دو فصل، دوم در قصاید و قطعات و مثنویات

شعراى ايرانى در ستايش امين الدوله درد و فصل . نام كتاب و تاريخ در ديپاچه هست
(ص ۱۰ و ۹) و تخلص باقى درس ۱ و ۱۳۸ و ۱۴۶ و ۱۵۱ آمده و شعرهاى خود او درس ۱۳۱ و
۱۵۱ ديده ميشود.

فهرست نامهاى شاعران

آتش سيد محمد فريدنى ۱۶۴ اختر احمد بيگك ۳۸
اخگر ميرزا ابراهيم اصفهاني ۱۸۸ اكبر على اكبر اصفهاني ۴۱
الف محمد قلى اصفهاني ۱۷۸ انور على اكبر ۱۹۱

حرف دا

باقى مؤلف تذكرة ۱۳۱

حرف تا

تسليم ۲۰۳

حرف پ

پروانه صادق تفرشى ۵۱ - ۱۹۴ پريشان صادق اصفهاني ۱۹۵
پيمان على اكبر هاريني ۲۰۰

حرف حا

حريف ابوالحسن زواره‌اى ۲۱۴ حسرت محمد على بروجردى

حرف خا

خاورى حاج ميرزا معصوم ۲۳۸ خرم سيد محمد هاشم ۲۲۲

۱۸۲۰

حرف دال

دانش محمد علی اصفهانی ۵۳ - ۲۸۶

حرف را

رشحه محمد باقر ۵۴۸

رهی محمد ابراهیم اصفهانی ۶۷ - ۲۹۰

رضوان شیرازی ۳۲۶ رفیع خراسانی ۳۲۴

رفیقی محمد علی اصفهانی ۷۷-۳۲۷

حرف سین

سائل آقاچانی شیرازی ۳۳۴ سحاب میرزا سید محمد ۲۴

سرحدی ملاحیدر علی ۳۲۹

حرف شین

شائق علی عسکر شیرازی ۳۳۸ شائق هادی بیگ ۳۶۱

شاکر درویش زمان اصفهانی ۳۶۵ شفیق محمد کوزه کنانی ۳۴۲

حرف صاد

صافی میرزا محمد جعفر ۱۴ صبا فتحعلیخان کاشی ۱۰

حرف طا

طرب نایینی میرزا جعفر ۱۶۱ - ۳۷۶

طرب شیرازی محمد رفیع ۳۶۸ طلعت آقا محمد اصفهانی ۸۱

حرف عین

- عارض آقا بابا ۳۸۴ عارف ملا محمد تقی ۳۹۰
 عالی محمد کریم اصفهانی ۸۳
 عامی محمد باقر ۸۶ عندلیب ابوطالب کاشی

حرف غین

- غمگین خراسانی میرزا ابوالقاسم ۳۹۴
 غمگین شیرازی کلاهدوز ۳۹۶

حرف فا

- فدامیرزا میرزا سعیداردستانی ۳۹۷ فدائی محمد باقر کاشانی ۴۰۰
 فرخ حسنعلی بیگ زنگنه ۴۱۰ فطرت محمد امین بیگ ۴۰۶
 فکاری ملا عبدالله ترک ۴۰۲

حرف کاف

- کدامی آقا اسمعیل همدانی ۹۰ گلشن میرزا محمدعلی شیرازی ۴۱۲

حرف میم

- مایل شیخ رحیم اصفهانی ۲۹۷-۴۳ مجید لنجانی ۴۷۷
 محمدعلی عرب ۱۵۴ مخلص محمدنبی ۱۱۰-۴۴۵
 مطبوع ملاجعفر شیرازی ۴۷۰ موزون شیرازی ۴۷۲
 موسوی شیرازی ۴۷۶ منتخب ملاحسنعلی یزدی ۱۱۲-۴۵۲

حرف نون

ناطق محمدصادق شیرازی ۱۲۱ ناظم ملاعبدالله شیرازی ۵۰۸
 نجومی میرزا محمد اصفهانی ۴۸۸ نشاطی محمد باقر بیگلر ۴۸۲
 نشوی محمد ابراهیم ۵۰۴ نویدی اصفهانی ۵۰۰
 نیاز میرسید حسین ۴۹۸

حرف واو

وافی پسر غیرت ۵۳۲ وامق محمد صالح کاشی ۱۲۴-۵۲۸
 وصال میرزا محمد شفیع شیرازی ۵۱۰ وصالی میرزا محمد شیرازی ۵۱۷
 وفا زواره‌ای ۵۲۳

حرف ها

هادی سید هادی اصفهانی ۱۲۹ هاشمی میرزا محمد علی اصفهانی ۵۴۰
 هما میرزا محمد صادق ۳۱ همایون شیخ عبدالعال ۵۳۴
 آغاز: بسمله . و به نستعین . حمد بی حد و ثنای بی عد فرمانروایی رارواست که
 نظم عالم امکان و نظام کون و مکان بید قدرت اوست.
 انجام :

ترا از فیض الطاف الهی سعادت یار باد اقبال یاور

۲۹۷۰

نسخ سده ۹ و ۸ ، عنوان و نشان شنغرف ، این نسخه با مکتب منیری (ش ۲۶۱۷) در یک جلد بوده و
 گویا آقای باستانی آندو را از هم جدا کرده است و هر دو نسخه باید نوشته یک نویسنده باشد و یک
 خط است.

۱۶×۷/۵ ، ۳۲۵۶ ، ۲۶×۱۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکي متوایی

معین المعانی

رساله ایست عرفانی در دو جلد از شرف الدین احمد بن یحیی منیری (سده ۸) گرد آورده شاگردش زین بن بدرغزنی گرد آورنده مکاتیب همین منیری (ش ۲۶۱۷ - ذریعه ۹ : ۵۱۶ - اسماء المؤلفین ۱ : ۶۲۰ - سپه ۲ : ۱۹۰) از عنوان «بندگی مخدوم» برمیآید که شاگرد او سخنانش را در این کتاب گرد آورده است . در صفحه عنوان آمده : «معین المعانی شیخ شرف» و در دیباچه جلد دوم آمده : «تمام جلد اول هم از ملفوظ بندگی مخدوم که نامش معین المعانی شده است از پانزدهم ماه شعبان سنه تسع و اربعین و سبعمائه تا آخر ماه شوال سنه احدی و خمسين و سبعمائه در سمع قاصر و فهم کامل رسید» .

کتاب در دو جلد است و در دومی آن آمده که کتاب از ۷۴۹ تا ۷۵۱ در دوسال ساخته شده (ص ۴۰۰ س ۶) و مصرعی در آنجا آمده بدینگونه «زین مسکین را بسست گر ریزه ای بخشد از آن» فهرست جلد یکم در ص ۱-۳ و خود آن که ۶۳ باب دارد در ص ۴-۳۹۸ و جلد دوم که ۴۶ مجلس دارد در ص ۴۰۰-۵۱۰ است .

آغاز: باب ۱ در ذکر اثبات وجود حق تعالی و وحدانیت او ... باب شست و سیوم (فهرست) در ذکر وعد و وعید و لعنت بر شیطان . باب اول در ذکر اثبات وجود حق تعالی و وحدانیت او جل جلاله و عم نواله . ذکر در وجود و هستی حق افتاد بندگی مخدوم ... فرمود که هر ذره ای از ذرات عالم گواهی میدهد بر چهار چیز .

انجام : فرمود که اول باری برین عبارت از کسی نقل نیست و اگر باشد (تم) (از مجلس ۴۶) .

فهرست مجلد اول از کتاب معین المعانی

باب ۱ در ذکر اثبات وجود حق تعالی و وحدانیت او

- باب ۲ در ذکر ایمان و شرك و كفر ۱۰
- باب ۳ در معرفت ذات و صفات باری تعالی ۱۷
- باب ۴ در ذکر متشابهات که مضاف بحق تعالی است ۲۱
- باب ۵ در ذکر علم شریعت و طریقت و آنچه مناسب آنست ۲۴
- باب ۶ در ذکر تفسیر قرآن و حفظ آن ۳۵
- باب ۷ در ذکر احادیث رسول (ص) و بیان بعضی ازان بر طریق
محققان و تأویل بعضی کلمات مشایخ ۵۰
- باب ۸ در ذکر موت و ذکر رسول علیه السلام و معراج او و هجرت
و زیارت مبارک او و شمه ای در فضل صحابه بر جمیع مؤمنان و فضل
این امت بر جمیع امم ۶۰
- باب ۹ در ذکر هجرت رسول صلی الله علیه و اعمام و اصحاب صفة ۶۸
- باب ۱۰ در ذکر فضل صحابه بر جمیع مؤمنان رضی الله عنهم و فضل
این امت بر جمیع امم و ذکرى در مناقب ام المؤمنین عایشه
و عمارت روضه مبارک ۷۳
- باب ۱۱ در طهارت ۸۱
- باب ۱۲ در ذکر فضیلت صلوة ۸۷
- باب ۱۳ در ذکر صوم ۱۰۵
- باب ۱۴ در ذکر حج و جهاد ۱۱۱
- باب ۱۵ در ذکر اوراد و ادعیه و صلوات ۱۱۷
- باب ۱۶ در ذکر خدای تعالی ۱۲۷
- باب ۱۷ در ذکر پیری و مریدی و آنچه مناسب آنست ۱۳۳
- باب ۱۸ در راست کردن مرید ۱۳۶
- باب ۱۹ در ذکر خلق و قصر و فرق و ارسال و آنچه مناسب آنست ۱۴۲

- باب ۲۰ در ذکر اولیاء حق ۱۵۰
- باب ۲۱ در ذکر نظر باطن بزرگان ۱۶۱
- باب ۲۲ در ذکر شجره پیران و شفیع آوردن ایشان در حاجات خود ۱۶۸
- باب ۲۳ در ذکر مجاهدت و ریاضت ۱۶۹
- باب ۲۴ در بیزاری نمودن از نفس و تلبیات وی و ذکر در حجاب ۱۷۷
- باب ۲۵ در ذکر بریدن از خلق و از خود آنچه مناسب آنست ۱۸۸
- باب ۲۶ در زهد و تقوی ۱۹۴
- باب ۲۷ در خوف ورجا ۱۹۹
- باب ۲۸ در مراقبت و تفکر ۲۰۳
- باب ۲۹ در ذکر بنده بودن و بندگی کردن و آداب آن ۲۱۰
- باب ۳۰ در ذکر حریت ۲۱۳
- باب ۳۱ در ذکر یقین ۲۹۱
- باب ۳۲ در ذکر محبت ۲۲۳
- باب ۳۳ در عشق و غیرت و حال و مقام و وقت ۲۲۷
- باب ۳۴ در ذکر رؤیت و مشاهدت و تجلیات ۲۴۴
- باب ۳۵ در ذکر شطحیات و طامات و تعریض صادره از صوفیان ۲۴۹
- باب ۳۶ در ذکر حقیقت انسانیت و روح دل و نفس و تکریم بشر ۲۵۵
- باب ۳۷ در ذکر قضا و قدر ۲۶۵
- باب ۳۸ در ذکر سعادت و شقاوت و علت و سبب آن ۲۷۰
- باب ۳۹ در ذکر فناء ۲۷۷
- باب ۴۰ در ذکر معصیت و جنایت بشر ۲۸۳
- باب ۴۱ در ذکر امراض و طبیبان ظاهر و باطن ۲۸۹
- باب ۴۲ در ذکر حیلت و حرام و مباح آن ۲۹۵

- باب ۴۳ در رزق و آنچه مناسب آنست ۳۰۰
- باب ۴۴ در سؤال قاضی معین الدین حاکم بهار در باب رد سؤال و خلاف آیه مبارکه و نص «اما السائل فلا تنهر» و جواب آن ۳۰۵
- باب ۴۵ در ذکر تواضع و آداب آن ۳۱۰
- باب ۴۶ در ذکر رسوم خلق و مزاج و طبیعت ۳۱۹
- باب ۴۷ در ذکر نقص لباس ۳۲۲
- باب ۴۸ در ذکر صحبت ۳۲۵
- باب ۴۹ در ذکر تذکیر و وعظ ۳۲۹
- باب ۵۰ در ذکر امر بمعروف و نهی از منکر ۳۳۶
- باب ۵۱ در ذکر خواب و تعبیر خواب ۳۴۱
- باب ۵۲ در ذکر بخل و سخاوت ۳۵۱
- باب ۵۳ در ذکر مناسبت بین ائین و استعمال اشیاء مخصوصه اشخاص ۳۵۵
- باب ۵۴ در ذکر مسافرت و فوائد و منافع آن ۳۵۹
- باب ۵۵ در ذکر زیارت قبور و آداب آن ۳۶۲
- باب ۵۶ در ذکر حیات و ممات ۳۶۵
- باب ۵۷ در ذکر سوء خاتمت و عقبات مرگ و تمنای آن که مباح یا مکروه است ۳۶۷
- باب ۵۸ در ذکر عمارت کعبه معظمه و بانی آن ۳۷۱
- باب ۵۹ در ذکر ولادت مولود و آداب و سنن آن ۳۷۱
- باب ۶۰ در سماع صوفیان ۳۷۲
- باب ۶۱ در بیان معنی و جمل ابیات یار و زلف و خال و جز آن ۳۸۰
- باب ۶۲ در ذکر آداب و حق مشایخ و تعظیم ایشان ۳۹۰
- باب ۶۳ در ذکر وعده و وعید و لعن بر شیطان ۳۹۴

فهرست مندرجات مجلد دوم از کتاب معدن المعانی للشيخ شرف الدین

منیری مشتمل بر چهل و شش مجلس

- مجلس ۱- درذ کر چگونگی تب و کسانیکه پیش از قیامت در تهمت میباشند ۴۰۰
- مجلس ۲- درذ کر عطسه و عبارتیکه معمولاً گفته میشود ۴۰۴
- مجلس ۳- درذ کر نماز معکوسه حضرت رسالت و بعضی سنن و بدعت ۴۰۵
- مجلس ۴- درذ کر حرمت خورد و خواب در مسجد و جلوس در آن ۴۰۹
- مجلس ۵- درذ کر کلام درویشی که در حال طواف خانه کعبه
هفتاد قرآن ختم کرده ۴۰۶
- مجلس ۶- در مصالاً گستردن در مسجد ۴۰۹
- مجلس ۷- در باب وحی و کلمات دیگر حضرت رسالت ۴۴۱
- مجلس ۸- درذ کر آنکه دولت از قابل نگذرد و بنا مستعد نرسد ۴۱۹
- مجلس ۹- در معنی حدیث «من زنی امرأة ثم نکحها فها زانیان ابداء» ۴۲۳
- مجلس ۱۰- در تبرک کردن مزارها و اطعام ۴۲۵
- مجلس ۱۱- در ایثار کردن ابا بکر اموال و اسباب خود را ۴۲۶
- مجلس ۱۲- در ربط روح و بدن در حیات و پس از مردن ۴۲۹
- مجلس ۱۳- در تحقیق و جواب سئوالی که این زمان که من تن کار میکند
بفرمان روح است و جز آن ۴۲۹
- مجلس ۱۴- در خواب و تعبیر خواب کسی ۴۳۲
- مجلس ۱۵- درذ کر آنکه نکیر و منکر در گور چه میپرسند ۴۳۳
- مجلس ۱۶- در سبب فضل تفکر بر عبادت دیگر ۴۳۶
- مجلس ۱۷- در اشتراك حیوانات با انسان در بعضی چیزها ۴۳۸

- مجلس ۱۸ و ۱۹ - در ذکر آنکه شبهای جمعه درهای بهشت گشوده
 ۴۴۳ است و عذاب و راحت قبر
- مجلس ۲۰ و ۲۱ - در نزول قرآن و آنکه قضاء القاضی بنفسه
 ۴۵۱ و ۵۲ ظاهر ا و باطنا
- مجلس ۲۲ - در گناه کبیره برادران یوسف و توبت آنان
 ۴۵۳
- مجلس ۲۳ و ۲۴ - در تفسیر حدیث «اگر مومنان اولادی» و در مشیت و اراده
 ۴۵۴ و ۵۷
- مجلس ۲۵ - در تکلیف عملی که شرایط قبول در آن موجود نیست
 ۴۵۹
- مجلس ۲۶ - در فضیلت پیغمبر ما بر سایر انبیاء و تفسیر «اللهم صل علی
 محمد کما صلیت علی ابراهیم»
 ۴۶۱
- مجلس ۲۷ و ۲۸ - در کسانی که چون اهل بیت علمی حاصل کردند
 خود نیک کنند - و در ولایت اولیا
 ۴۶۳
- مجلس ۲۹ - در آنکه اگر کسی معتکف شود و حرمتی دارد مشغول
 شغل برای ترتیب معاش مباح است یا نه
 ۴۶۷
- مجلس ۳۰ و ۳۱ - در فضل تفکر بر سایر عبادات - و اینکه چون
 نام حضرت رسول شنیده میشود بعضی دست بردیده نهند
 ۴۶۹
- مجلس ۳۲ و ۳۳ - در آنکه رجوع از هبه میان زوجین جایز است یا نه
 - و در رحمت و ماهیت عذاب
 ۴۷۰
- مجلس ۳۴ - دختران بکر که فردا نقل میکنند قیامت
 تکلیفشان چیست
 ۴۷۱
- مجلس ۳۵ - در آنکه یکی کار بر قول مجتهدی میکند و مجتهد
 دیگر را قول بر خلاف اوست و علت تسمیت روز استفتاح
 ۴۷۳
- مجلس ۳۶ - در معنی این کلمه که در رویش میگویند من ترا بخدا رساندم
 ۴۷۷
- مجلس ۳۷ - در تبرک و کلاه دادن مولانا با اولادان قاضی منهاج
 ۴۸۲

- مجلس ۳۸ و ۳۹ - حاضری ایستاده یاد میگرد و نظر اولیا - و خلق عالم
 بمدت شش روز و تفسیر امامزاهد
 ۴۸۶/۴۸۲
- مجلس ۴۰ و ۴۱ - در تفسیر «حرکت زیادت دنیا نقصان آخرت است»
 و آنکه بیعت در غیبت جایز است یانه
 ۴۹۷ و ۴۹۱
- مجلس ۴۲ - در چگونگی طیرانی که جوکیانرا حاصل
 میشود و از جای بیجایی نقل میکنند
 ۵۰۱
- مجلس ۴۳ - آنکه رمضان که اگر ماه در ۲۹ به بینند عید
 در پنجشنبه افتد و اگر در سی به بینند عید در جمعه افتد
 ۵۰۳
- مجلس ۴۴ - در جواب تعبیر خواب قاضی اشرف الدین
 مجلس ۴۵ - در جواب سؤال مولانا لطیف الدین که در ریاحین آورده
 که روز عید بر در خانه هر مؤمنی دوفریشته میباشد
 ۵۰۶
- مجلس ۴۶ - در اینکلام که اگر کسی گوید من بهشت نخواهم
 و دیدار تو خواهم آیا کافر میشود
 ۵۰۹

۲۹۷۱

نستعلیق ۱۶ ج ۲/۱۲۴۸، جدول مشکى و شنگرى، در ۵۶۷ ص .
 ۱۴×۱۸ ، ۲۸۴×۱۹۵۳ ، کاغذ فرنگى - جلد تیماج فیهوای ضربی مقوالی

دیوان

از مونس میرزا محمد رضا پسر میرزا بابای مازندری بارفروشی منشی است. تخلص
 او: «مونس» و تاریخ ۱۲۹۴ در ص ۵۳۹ و ۵۴۲ دیده میشود و او در ص ۵۳۹ از تاریخ
 مرگ پدر خود یاد میکند. این دیوان نزدیک ۸۰۰۰ بیت دارد از قصیده و مثنوی و قطعه و
 رباعی و ترکیب و جز آن. او بر ریاضی آشنا بوده (ص ۴۲۴ و ۵۳۹) و پدران او دارندۀ

فضیلت بوده‌اند (۵۴۰ و ۵۳۸) و او بیشتر در ساری بوده و شاهزاده محمدقلی میرزای والی و دیگر درباریان قاجار را می‌ستوده است .

آغاز:

سبحان صانعی که نخستین ز کبریا ذاتش بصنع جوهر کل کرد اقتضا
تا نبودش دویی متصور ز نفس کل داد این دورا ظهور زیک مایه ابتدا

انجام:

من چا کر آنم که چو ارباب یقین اندر بدعشمان و عمر شک نکنند
(بتاریخ ۱۶ شهر جمادی الثانیه ۱۲۳۸ از تحریر این کتاب فراغت حاصل شد -
این دیوان از غفران مآب آقا میرزا یونس شاطر طاب الله ثراه است) .

۲۹۷۲

تستعلیق ۱۰۷۷ ، عنوان و نشان شنغرف ، در ۴۷۴ ص ، در سه صفحه آخر بندها ایست بهربی درباره
نماز استسقا از ملاشمس الدین محمد و آخوند ملا فخر الدین و شرح مختصره لا ابوالمکارم .
۲۰ ص ۱۶/۵ ، ۲۷ ص ۱۶/۵ ، کاغذ سیاهانی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی کنار سرخ .

گزشتہ البیان فی شرح الأوراد

شرحی است بقول و بفارسی ارعلی بن احمد غوری کزہ ای برادر ادسپہرودی و از
کتابهای فتوی و واقعات گرفته است (چلبی) در آن عبارتهای فارسی تفسیر زاهدی و
ترجمه احیاء و مرصاد و جزاینها آمده و از کتابهای بسیاری در آن یاد شده است .
آغاز: بسمله . اعظم المحامد لله العظیم و اکرم الصلوات علی رسولہ الکریم اما
بعد فان هذا شرح اوراد الشیخ الاجل . . . حجة الحق علی الخلق بهاء الحق و الشرع
والدین ... الفه ... علی بن احمد الغوری الساکن بخطة کزہ ... من الکتب المعتمدة و
الافاویل المعتمدة فی بیان معان اللغات و الاحکام الی هی من الواقعات و شیء من وجوه

الاعراب ... وسميته بكنز العباد في شرح الاوراد .

انجام : في كفاية السعي ثم الصلوات ليس تاخذ المرتبة بالامان .. واشرف المقامات في الاخلاص واحضار القلب .

۲۹۷۳

تستعليق روز چهارشنبه ۴۴۲۵ (سده ۱۱) ، نشان شنغری ، مالك محمدان محمد صالح ناتلی
در ۶ج ۱۳۱۵/۴ و محمد حسن بیرجندی در ۱۳۴۱
۱۷س ۱۰×۱۹/۵ ، ۴۴۲۷×۱۵/۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی عطف مشکی

فرهنگ رشیدی

از عبدالرشید بن عبدالغفور تتوی است (ادبیات ۳۶۸).

۲۹۷۴

تستعليق محمد خوشنویس خواساری در شعبان ۱۲۶۵ برای حمین علی خان گروسی ، جدول زرو
مشکی ولاجورد ، نسخه در شب چهارشنبه ۲۵ زی فعهده بسرکار صاحب اجتیار عباسقلیخان پیشکش شد .
۱۵س ۸×۲۰ ، ۱۶۲×۱۷۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

نیزان

از حکیم قطران تبریزی است (حقوق ۱۱۲ - مشار ۷۵۱ - مجلس ۳ : ۳۸۴ -
سپه ۲ : ۶۵۷) .

۲۹۷۵

تستعليق سده ۱۳۱۱ ، آیات شنغری ، جدول مشکی ولاجورد ، برسم یکم بریده و وصال شده
و عبارات بسیاری رفته است .
۱۴س ۱۰×۱۷/۵ ، ۲۱۴×۱۵/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکی ضربی

کشف الارواح

از پیر جمال اردستانی جمال الدین محمد در گذشته ۸۷۹ در تفسیر سوره یوسف
بنظم ونثر و «یوسف نامه» هم خوانده میشود. (ذریعه ۹ : ۱۶۱ - مجلس ۳ : ۵۴۱-۵۴۸)
آغاز افتاده :

... اندران دشت و بیابان پلنگانند و خوکانند و گرگان
... ددانت می بدرند که از جوع آن ددان کورند و کردند

انجام :

همه کامست جای باده در جام نگنجد بس کلام اینجا و پیغام
(... الكتاب المسمى بكشف الارواح ..)

۲۹۷۶

نسخ سده ۱۲ ، نشان شنگرف ، جدول زر و مشکى ولاجورد ، دو صفحه بحسین زرافشان ، آفای
باسعانی گویا چون دیده که در ص ۵۴۳ از پایین آمده « این کتاب را تحفه مجلس بهشت آیین آن شاه دانش
پناه سازد » در صفحه عنوان آن را « تحفه بهشت آیین » نامیده است .
۲۴/۵ × ۱۴/۲۴۲۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد نیم عاج سرخ مقوایی

کاشف الحق

از معز الدین اردستانی در اثبات امامت که در ۱۰۵۸ ساخته است (ف ۶۰۰) .

۲۹۷۷

نستعلیق مؤلف ، خط خوردگی هم دارد ، عنوان و نشان شنگرف ، جدول زر و مشکى و لاجورد و
شنگرف ، در ۲۱۷ ص .
۱۲/۹ × ۱۵ ، ۲۲/۱۴/۵۳۱۰۹ ، کاغذ فرنگی - جلد نیم عاج تریاکی ضربی مقوایی

نخاستان

از علی اکبر بن علی بن ابوالقاسم بن عیسی بن حسن حسینی فراهانی گویامؤلف دستورالاعقاب (ش ۲۶۱۲ - حقوق ۱۰۶) بنام ناصرالدین شاه مظفرالدین ولیعهد در چهارفصل (فضایل پادشاهان - فضایل درویشان - محامد اخلاق وعوائد حکمت - لوازم صحبت ولوازم تربیت) که در ۷ ج ۱۳۰۰ آغاز و در پایان ج ۲/۱۳۰۵ بانجام رسانده است و آن مانند گلستان سعدی است و نظم و نثر آن همه از خود اوست (س ۵ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۶ و ۲۱۶ و ۲۱۷). نسخه ش ۲۵۲۴ ما از همین کتاب مانا بنام «بهارستان» خواندمیشود (ص ۱۲) و ده سطر ی افتاده است و مسوده نخستین کتاب میباشد.

آغاز افتاده: بمزیدامعان و شرط تأنق نظری باید که حق سبحانه و تعالی بحسن صنع و یمن قدرت بساط افلاک بر آورد (دیباچه).

انجام: که برقتیم ماچه آن گفتیم. والحمدلله اولاً و آخراً ... کتبه مصنفه ...

علی اکبر الحسینی الفراهانی ... بیمناه ... فی آخر یوم جمادی الآخر سنة ۳۰۵ تمت بالخیر.

۲۹۷۸

نستعلیق و نسخ سده ۱۱ در متن و هامش، عنوان و نشان شنترقی، جدول زرومشکی، یادداشت ۱۲ رجب ۱۲۴۹ درس ۱۶۹ و ۲۷ رجب ۱۲۴۹ و ۲۰ ع ۱۲۴۸/۲۸ محرم ۱۲۵۵ (مورخ ۱۲۶۵) درس ۱۷۴ هست.

۱۸ س ۷/۵: ۱۵/۵، ۱۰۶: ۲۴/۵، کاغذ فرنگی ... جلد تیماج قهوه ای مقوایی

بجنگ

از رفیع حسینی که خود او دیباچه ای بر آن نوشته (۲-۶) و درباره آن گفته: «پس بنا برین رفیقی بی غش و شفیقی دلکش، که انیس دل حزین و جلیس خاطر غمین بوده باشد چنین مجموعه ایست که هر ورقش از ائمه احوال انائق نکته سنجان تفت رنگینی است و هر فردش از چیدن گلهای الوان گلزار افکار خورده گیران دامن کلچینی ...»

باید که چنین بحری و رکنی وثیق و یاری صادق و رفیقی موافق و گنجی شایگان را
 که در ظاهر ورقی چند است مفت و رایگان از دست نگذارند و در همه اوقات در آغوش چون
 عمر عزیز بدارند و در مجالس مجالس خویش دانند و اگر توانند بر مستمعان بخوانند ...
 چه کتاب و سخن را در هر انجمن قدر بسیار و قیمت بیشمار است.

رفیقی که هر گز نورزد نفاق	کتاب است در زیر این نه رواق
زهر نظم آید بگوش این خطاب	که باشد در گنج معنی کتاب
گرت کس نباشد مکن اضطراب	غم بیکسی شوید از دل کتاب
نگوید سخن با همه قال و قیل	خموشی بود بر کمالتش دلیل
نمای طرب مینزد الفتش	کدورت ز دل میبرد صحبتش
سخن چیست پیرایه نفع و ضرر	که هم محض خیر است و هم محض شر
که بخشد بجز خالق جان و تن	سخن را زبان و زبان را سخن
سخن بهر جسم زبانت جان	سخن بس گرامی ترست از زبان
سخن کرد احیای جان در بدن	که گوید ز جان گر نباشد سخن
سخن را همین بس بود اعتبار	که ناشی شد اول ز پروردگار

ملتمس از اخوان صفا و خلان وفا آنکه درین رقیمه خطا شیمه بنظر اصلاح
 نگرند و اگر بر عشره ای مطلع شوند از جرایم مسودش رفیع الحسینی در گذرند
 چنین است آغاز این دیباچه : بسمله

ای نام خوست مطلع دیوان سخن

حمد تو کتابه ای بر ایوان سخن

افروخت ز نور تو چو قنور دل ما

غم نیست کز گه پخته شدن سخن

لطایف کلماتی که دیباچه اوراق کتاب حسن قبول افعال ما بر باد افتادگان افراد

روز و شب دفتر زندگانی تواند بود ... حمد صانعی است.

چنین است فهرست مطالبهای آن

- ۱- دیباچهٔ نصیرای همدانی (ص ۱ شماره نشده)
- ۲- دیباچه‌ای که او بر اشعار خود نوشته (ص ۱-۲ شماره نشده)
- ۳- شعر جامع اصفهانی و صائب (ص ۱)
- ۴- دیباچهٔ رفیع حسینی بر همین جنگ
- ۵- دیباچهٔ میرزا معزالدین محمد بن محمد محسن اصفهانی بر تقویم گویا
استاد نگارندهٔ التسهیل (ش ۱۷۸۱) و همانکه فیض در شهاب ثاقب از او نام
برده است (مجموعه ۲: ۳۱)
- ۶- شعر آقارضی (۱۱)
- ۷- عرض لشکر شاه سلیمان صفوی از میرزا محمد محسن (۱۲-۲۹)
- ۸- شعر واعظ (۲۹ و ۳۲)
- ۹- نامهٔ صایبا بیک از حکام به نشر (۳۰-۳۲)
- ۱۰- شعر سنج (۳۵-۳۶) و همایون (۳۶) و یک رقعہ و شعر جامی (۳۷ و ۳۸)
- و «عجایبات» بفارسی از گزیده و تاریخ ابن جوزی و از امیر علی شیر (۳۸)
- ۱۱- رسالهٔ دلگشای عبیدزاکانی (ادبیات ۳۹۶) (۴۰-۴۹)
- ۱۲- شعر عبدی نیشابوری (۴۹) و چند بندی بنثر فارسی
از گزیده و جز آن و شعر غازی (۴۹-۵۵)
- ۱۳- رقعۀ نواب جلال الدین عبدالمؤمن خان اوزبک بنو ابی طالب شاه عباس
حسینی بهادر خان (۵۵-۵۶) و شعر شعیب (۵۶)
- ۱۴- نامهٔ شاه عباس بعبدالمؤمن (۵۷-۶۰)
- ۱۵- گفتار حکما و از مصابیح الملوك بفارسی و شعر فضولی (۶۱)
- ۱۶- رقعۀ مفارقت و شعر فریبی و بندی بنثر فارسی (۶۱-۶۵)
- ۱۷- مناقب ائمه از بهشتی (۶۵-۱۰۵)

آغاز: حدیث و حکایات از کتاب معتبر در شان حضرات ائمه معصومین بجهت
محبان خاندان انتخاب و نوشته شد. بسمله. روایت است از سید رسل و نسیم روضه
سبل.

انجام: بهشتی نصرت آل پیمبر بدین معنی نه از اهل بهشتی
(تم الکتاب بعون الملك الوهاب).

۱۷- اختیارات بفارسی (۱۰۹-۱۰۶)

۱۸- تحفة الملوك در چهل باب هر يك چهار نصیحت بفارسی (۱۱۲-۱۱۰)

۱۹- موعظه (۱۱۴-۱۱۳) و مثنوی ملاوحشی (۱۱۶-۱۱۵)

۲۰- رسائل و خطب مولانا واعظ قزوینی (۱۵۴-۱۱۷)

و شعرهای واعظ (۱۶۰-۱۵۵)

۲۱- شعر کمال غیاث (۱۶۴-۱۶۴) و بدیع شیرازی و فرصت

تویدی و محسن و حکیم قطبا و قاسم بیک حالتی و عرفی و نظری (۱۶۸-۱۶۴)

۲۲- مجمع الحکایات اخی سهیم القانونی بفارسی (۱۶۹-۱۶۸)

۲۳- شعرهای سروری و میرزا معصوم و سید شفیع حسینی

و میرزا ابراهیم (۱۷۱-۱۷۰)

۲۴- قصه حاتم بشعر فارسی از فتونی (۱۷۹-۱۷۳)

۲۵- شعرشانی تکللو (۱۸۹-۱۸۰)

۲۶- قصیده امیدی و بو[ا]سحق و حاجی ابراهیم صبور برای

ملك محمد (۱۹۳-۱۹۰)

۲۷- مناجات (۲۰۰-۱۹۴) از خواجه عبدالله انصاری

آغاز: ای حکیمی که بخشنده عطایی و خالق که پوشنده خطایی.

انجام: و سردرس کار مرافقت کرده روزگار عمرش سپری شود والله اعلم

بالصواب.

۲۸- حکم کدخدایی خروس (۲۰۰) بساخت فرمان و نشان درباری بشوخی و
هزل و بسیار شیرین و نام جانوران و پرندگان با القاب احترام انسانی در
آن برده شده است .

آغاز: جناب سنقارخان و قرچقای خان و بهری سلطان و اوتلکوبیک و قرقو
میرزا و بیقوردش و طرمطای آق و فصاحت شعاری طوطی میرزا و بلاغت آثار خواجه
بلبل عشقبار .

انجام: و ایشان جملگی از کرسنگی هلاک شوند تحریرا فی قرقوسنه
سرنوا کوس و کرنا.

۲۹- شعرهای محمدرضا با نشانه «لمحرره» و سیدعلی مهری و پراکنده های
دیگر (۲۰۱-۲۰۴)

۳۰- بحر طویل خالصا بهزل (۲۰۵)

۳۱- محمود و ایا زانیسی شاملو (۲۰۶-۲۱۰)

۳۲- انشائی بهزل با تخلص هزلی و واصل (۲۱۱)

نام سرایندگانی که در هامش نسخه شعرهای آنها دیده میشود

صائب ۱-۶ و ۶۶ و ۷۵ و ۱۱۷-۱۴۸ صفی قلی بیک پسر قزاقخان ۷-۲۸ و ۱۰۵-۱۰۶

میرزا مهدی همدانی ۲۹-۳۰ میرزا داود ۳۱ و ۱۵۴

میرنجات ۳۱ نوعی ۳۲ و ۱۵۳

نظامی ۳۲ سابق ۳۲ و ۶۲ و ۶۹ و ۱۴۹-۱۵۰

سالک قزوینی ۳۳-۴۶ و ۶۲-۶۴ طبعی ۴۷-۱۱۲ و ۱۱۴

طالب ۴۷-۵۰ عزتی ۵۱

مجوی ۵۹-۶۱ و ۶۶-۶۷ غضنفر ۵۲

عطار (الهی نامه) ۵۳-۵۵ مشربی ۵۶ و ۱۱۱

ملک قمی ۵۷-۵۸	شجاع ۵۶
ابوسعید ابوالخیر ۶۵	ابوتراب بیک ۵۹-۶۱
میرزا ذبیح طباطبائی بخط خود اودر ۷۰ و ۷۷-۷۹ و مثنوی صدر گ عشاق او ۷۹-۸۰	
اوحدی ۷۱	عرفی ۷۱ و ۱۱۱
میرزا محمد سعید حکیم ۷۱	خلاق المعانی ۷۱
جامی ۷۳ و ۱۰۶	خواجہ حسین نیشابوری ۷۲
شیخ بهائی ۷۴	شعری با نشانۀ «لراقمه» ۷۳
نظام استرآبادی ۸۱-۸۵	کمال اسماعیل ۷۶
انیسی (محمود وایاز) ۱۱۵-۱۱۶	ظہیر فاریابی ۱۰۹-۱۱۱
مرشد پروجردی (ساقی نامه) ۱۱۶	میلی ۱۶۱
مرتضی قلی خان قورچی باشی ۱۵۳	مقیمای مقصود مشہدی ۱۵۲
مجد ۱۵۳	ملک مشرقی ۱۵۲-۱۵۳
حفظی (حکایتی بنظم فارسی) ۱۵۵-۱۶۱	فکری ۱۵۳

۲۹۷۹

سنعلیق سده ۹۰۸ ، عنوان نسخ درشت ، جدول زرین ، پس ار نام جامی « طول الله عمره » و « دام بقائه » دارد (ص ۱۱۴ و ۴۴) .
 ۱۲ س ۷/۵ × ۱۱/۵ ، ۱۶۷ × ۱۷/۵ ، کاغذ - جلد نیماج سبز زرینی زرکوب مقوایی

چنگ

شعرهای نزدیک هفتاد سر آینده فارسی است و چنین است فهرستی که آقای باستانی برای آنها نوشته است :

حرف الف ۶ نفر

ابن یمن ۱-۹-۱۰-۸۱-۱۳۲-۱۷۱-۱۸۹-۲۰۷-۲۱۳-۲۲۱-۲۲۵-۲۲۹-۲۵۵-۲۶۷-	
۳۰۳/۲۸۷	
اختیار (اختیارالدین سمرقندی)	۳۳۱-۳۳-۱۷۳۰-۱۶۳-۱۶۲-۱۱۳-۸۰
شیخ آذری	۳۱۷-۲۷۹-۲۶۲-۲۵۶-۲۲۷-۲۱۷-۲۰۶-۲۰۰-۱۱۵
اشرف	۲۶۲-۲۶۱-۱۱۹-۱۱۸-۱۱۷
امیر کرمانی	۲۲۱-۱۶۱-۹۲-۵۴
امین الدین داد	۱۵۷

حرف با يك نفر

بساطی سمرقندی	۲۲۹-۱۶۷
---------------	---------

حرف جیم پنج نفر

جامی	۱۸۱-۱۸۰-۱۷۹-۱۴۱-۱۱۳-۱۱۲-۱۰۶-۹۵-۶۷-۶۵-۴۴-۴۱-۱۷
جلال‌عزض ۳-۴۳-۴۷-۲۰۹-۲۳۷	
جلال‌الدین رومی	۱۹ تا ۲۸ تا ۷۲ تا ۸۰ تا ۱۲۱ تا ۱۲۸ تا ۱۵۵ تا ۲۶۳ تا ۲۶۶
جنید شیرازی	۱۰۶
جهان (جهان ملک خاتون)	۱۵۳

حرف حا ۵ نفر

حافظ ۱۱-۱۳۶-۱۴۲-۲۰۴-۲۴۱-۲۴۹-۲۵۲-۲۸۲-۲۸۸-۲۹۵-۳۰۳-۳۱۸-۳۱۹-۳۲۰	
---	--

حافظ سعد خراسانی ۲۹-۳۸-۶۰-۱۰۸-۱۸۹-۱۹۶-۲۱۲-۲۱۹-۲۴۱-۲۸۸-۲۹۱-

۳۰۷-۳۰۶-۳۰۵-۳۰۱-۳۰۰

حسن دهلوی ۶۱-۶۷-۸۵-۸۹-۲۴۷-۲۶۸-۳۰۹-۳۱۰

حسینی (حسین اردستانی) ۱۱۴

حیرانی ۱۰۵

حرف خا ۳ نفر

خسرو دهلوی ۱۲-۳۳-۴۱-۵۷-۶۸-۷۰-۷۷-۱۰۲-۱۰۳-۱۳۵-۱۴۹-۲۰۴-۲۸۱-۲۸۹-

خواجوی کرمانی ۳-۱۴-۴۷-۶۵-۱۱۱-۱۴۴-۲۳۱-۲۳۶-۲۵۷-۲۵۸-۲۶۹-۲۷۵-

خیالی ۱۱۹-۱۲۰-۱۲۹-۲۳۷-۳۰۷-۳۰۶-

حرف را يك نفر

روحی ۲۹-۱۰۸

حرف سین ۴ نفر

ساجدی ۹۳

سعدی ۸-۱۶

سلمان ساوجی ۳-۵۰-۱۰۵-۱۱۶-۱۳۶-۱۵۸-۱۶۰-۲۱۶-۲۳۵-۲۳۶-۲۹۱-۲۹۸-

۳۳۲-۳۲۱

سیف الدین سیفی ۲۶۰-۲۵۹

حرف شین ۵ نفر

امیرشاهی ۳۴-۳۰۸

شرف الدین علی یزدی ۳۵-۴۷-۲۵۹-۲۶۰

۳۰۸-۲۲۸-۲۱۰-۱۹۲-۵۱

شهاب‌الدین آملی

۴۵

شهاب‌الدین حویزه

۲۴۹-۱۴۷

شیدائی

حرف طا ۱ نفر

۲۴۹

طالب شیرازی

حرف ظا ۱ نفر

۵۶

ظریفی

حرف عین ۱۲ نفر

۱۷۵

عارف

۳۰۴-۲۸۰-۶

عبید زاکانی

۳۱۲-۲۵۳-۲۵۰-۲۰۷-۲۰۳-۲۰۲-۱۹۵-۱۹۴-۱۹۳-۱۸۳-۹۰-۸۹

عراقی

۳۲۹-۲۸۴-۲۸۳-۲۶۷-۲۴۷-۲۴۶-۲۴۲-۱۲۱-۱۲۰-۴۶

عصمت بخارایی

۲۳۳-۲۳۲-۵۲

عصار تبریزی

۲۳۴-۱۲۰

عقیقی

۹۳-۵۳

علی کاغذی

۱۸۹-۱۷۴-۱۰۰-۹۹-۹۸

علاءالدوله سمنانی

۳۱۲-۲۹۹-۲۷۱-۲۷۰-۲۲۰-۲۱۵-۲۱۴-۱۱۱-۱۰۷-۹۷-۴۹

عماد ققیه

۳۱۱-۱۳۰

علائی (امیر سید علی همدانی)

۳۶

عیانی (سعدالله)

۱۱۴

عوض کرمانی

حرف فا ۳ نفر

۸۹

فتاحی

فتح الله مستوفی فتح تخلص
درویش فرهاد کنگر

۹۱

۲۳۱-۱۷

حرف قاف ۳ نفر

۱۸-۳۱-۳۸ و ۱۷ صفحه دیگر

۵۱-۳۴

۱۱۶-۴۲-۴۰

قاسم انوار

قبایی (محمد)

قدیمی

حرف کاف ۶ نفر

۶-۱۲-۱۰۷-۱۰۹ و ده صفحه دیگر

۶۶-۱۴۷-۱۶۷-۱۷۳-۱۹۵-۲۱۴-۲۵۳-۲۷۱-۳۰۷

۱۱۵

۳۰۳-۳۰۴-۳۰۵

۱۷۵-۱۷۶-۱۷۷

۱۰-۱۷-۳۰-۳۲-۳۳ و سه صفحه دیگر

کاتبی (محمد)

کافی

کریم الدین

کمال اسمعیل

کمال غیاث

کمال خجند

حرف میم ۲ نفر

۳۹-۵۲-۱۱۶-۱۵۳-۱۵۴

۱۱۵

مغربی (محمد شیر بن)

محبی هراتی

حرف نون ۶ نفر

۱۳-۵۸-۱۳۷-۱۳۸-۲۲۳-۲۹۵-۳۲۲

۱۵۶

۷۱-۱۱۰

ناصر بخاری

ندیمی (میر تاج الدین حسن بن محمود شاه)

حکیم نزاری

۷-۱۵-۳۰-۳۷-۱۳۹-۱۴۰-۲۰۵-۲۲۶-۲۷۲-۲۹۰- نسیمی (امیر سید عمار الدین)

۳۱۴

۱۵۹

نصوح (محمود)

۱۴۸-۱۴۶-۱۳۱-۱۰۰

شاه نعمه الله ولی

حرف واو ۲ نفر

۲۴۰-۱۵۹-۱۱۸-۱۱۱

وحید تبریزی

۱۵۶

وصالی (فخرالدین گیوشاه)

حرف ها ۲ نفر

۱۱۷

هاشم (سید کمال)

۲۸۶-۱۸۳-۱۷۸-۱۷۰-۱۶۳

همام تبریزی

آغاز افتاده : من کلام ابن یمین علیه الرحمة والغفران .

بر وصالی یک نفس کرد دست رس باشد مرا

حاصل عمر عزیزم آن یک نفس باشد مرا

انجام : من کلام مولانا همام الدین تبریزی نورقبره .

منتظر باشند شبها عاشقان نا کرده خواب

تا برآید بامداد از شرق کویت آفتاب

.....

زانتظار وعده حسنت بجان آمد همام

هم نگفتی این سخن گر عمر نتمودی شتاب

۲۹۸۰

تستعلیق ، عنوان و نشان شنترقی ، حواشی دارد با نشان «منه ، هومن» ، مالك محمدنعمیم عرفی

طالبانی ، انجام نوشته مانده .

۳۰س/۷/۲۲ ، ۱۳۳۱/۴/۵/۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فیهوای ضربی مقوایی

عاشیه المطول

از چلبی است بر شرح مطول تفتازانی بر تلخیص مفتاح خطیب قزوینی (سپه
۲: ۴۰۲).

۲۹۸۱

نستعلیق سیدحسین شیرازی درروز شنبه ۱۴۴۳/۱۲۰۰ ، عنوان و نشان شتغری ، در ۳۷۶ ص، آغاز
افتاده : « محمدعلی بن محمد باقراصفهانی مشهور به بهبهانی » انجام : قامت بدخواه تومانند دال
۲۸ ص ۱۴ × ۴۰/۵ ، ۱۸۹ × ۳۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضری مقوایی

نخستین آئینه

بفارسی و در خرده گیری از تصوف است از آقامحمدعلی کرمانشاهی در گذشته
۱۲۱۶ و دشمن صوفیان که در ۱۲۱۱ (= خیرات) - ۱۲۱۴ ساخته است و نکات
تاریخی فراوان دارد . (ذریعه ۶: ۲۸۶ - دبایچه نسخه ما) .

۲۹۸۲

نسخ ۱۴۸۰/۱۲۱۴ در ۱ ش ، نسخ مؤلف در ۴ ش ، ۷ ش نستعلیق ، همه از یک نویسنده است .
۳۰ ص ۱۷/۵ × ۳۵ ، ۳۴۸ × ۴۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضری مقوایی

در چشم

۱- منبع الکرامه (۱- ۵۲۲ متن) تفسیر سوره یوسف است از ابوالحسن علی بن
میرزا محمد حسن بن عبدالر سول حسینی خویی زنوزی فانی که پس از مرگ فرزندان
خود میرزا حسن ساخته است .

آغاز: بسمله . خداوندی را ستایش میکنم که داننده نهان است و دارنده جهان
گل از گل آورد و مهر از دل بی سزا بخشد و سزا هم او بخشد.

انجام : سمیت هذا الكتاب ... بمنبع الكرامة ... وبالإجابة جدير .

۲- سرگذشت مظفر علی شاه میرزا محمد تقی (۵۲۲ - ۵۲۴) از حبیب الدین محمد بن علی اصغر گلپایگانی (جربادقانی) که در ۱۲۶۵ بدستور آقامیرزا سید علی پسر همان زنوری ساخته است .

آغاز: بسمله . در شهر ربیع الاول سنه ۱۲۶۵ در بلدة گلپایگان شرف صحبت .

انجام : بجوار عزت خرامیدان الله ... راجعون کتبہ ... المترجم فی شهر ربیع الثاني

سنه ۱۲۶۵ .

۳- شان نزول قرآن (۵۲۵-۵۴۱) از همان زنوری که در سپاهان بخواهش یکی

از شاهزادگان ساخته است .

آغاز: بسم الله وبحمده . . چنین گوید علی .. الزنوری .

انجام : والله ذو الفضل العظيم .

۴- تحفه جهان (۵۴۲-۶۲۷) از همو در تفسیر سورة فاتحه است بخواهش یکی

از شاهزادگان و نام کتاب ومؤلف در دیباچه هست .

آغاز : بسمله الحمد لله العزيز العليم ... بنده جانی ... علی ... الزنوری ...

حسب الاشارة یکنی از نتایج سلاطین .

انجام : فان العلم نقطة کثرها الجاهلون .

۵- رساله حکمیة (۶۲۷ - ۶۳۴) در بیان علت موجد و علت مبعیه از همو بر بی .

آغاز: بسمله حمد له ... فیقول علی ... الزنوی ان الحكماء اختلفوا فی ان الممكن حادث

انجام : وامثاله واعراضه المتجددة فلا فایهم وفاق الله .

۶- لمعة نورانیة وبرقة رحمانیة (۶۳۴ - ۶۴۵) از همو در فلسفه الهی بر بی و

فارسی هم دارد

آغاز: بسمله . الحمد لله علی افضاله والسلام علی محمد وآله فیقول علی ... الخوئی هذه

قطرة من بحر الحکمة سمیتها لمعة نورانیة وبرقة رحمانیة ،

انجام : وفي الباب احادیث كثيرة طويلة .

۷- رساله درباره دین (۶۴۶-۶۵۶) از همو و سرگذشت او هم در آغاز آن هست

و میگوید که دین را نیازی بفرسافه نیست و در آن باید بقاعده تسلیم تمسك کرد.

آغاز: بسمله . خداوندی را ستایش که ما را بتکالیف واقعیه امتحان و آزمایش فرمود ... و بعد چنین گوید علی ... الخوئی از عهد طفولیت و خردسالی .

انجام : فهو الامر ... فی العالم البشري .

۸- بلا وابتلا (۱-۲۳۹ هـ) از همان زنوزی درباره واقعه کربلا و حکمت آن .

آغاز: بسمله . الحمد لله و سلام علی عباده ... چنین گوید علی ... الخوئی مختصری است در معرفت بلا [و] فواید بلا و بیان محل بلا و شرح احوال زمین کربلا و اهل بلا و ذکر درجات ایشان .

انجام : والله یهدی الی الصراط المستقیم .

۲۹۸۲

نستعلیق روز ۱۰ رجب ۱۲۹۹ ، جدول زر و مشکى و لاجورد ، سر لوح زرین و آراسته ، در ۵۶۴ ص ۲۱×۲۴ ، ۲۴×۱۸/۵۳۴۸۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی

تاریخ مسعودی

از ابوالفضل محمد بن حسین بیهقی سبز واری در گذشته ۴۷۰ ده تاریخ ناصری هم خوانده میشده است (یادداشت های قزوینی ۲: ۲۳ - مجلس ۲: ۱۲۷ - مشار ۳۰۶) نسخه ما سرگذشت مسعودی است از ۲۱ تا ۴۳۲ .

۲۹۸۳

نستعلیق سده ۱۴ ، جدول شنگرف . ۱۴ ص ۱۹×۱۸/۵۳۱۰۹ ، ۲۸×۱۸۳۱۰۹ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی

مجموعه

۱- در کیه (۲ پ - ۷۰ پ) که هزلیات و مطایبات و کیل لشکر است به نشر.

پس از این قصاید و قطعات و ترجیعات کبکیه و پشمیه آنگاه نشر است باز هزل و گفتگوی خانم و شیخ و کربلایی ننه بنظم و دو صفحه جفر و یک صفحه سیاق.

آغاز: در شهر استرabad در هنگامی که از کجروی آسمان کج نهادلی مرده داشتم و حالتی افسرده نامه رسان قاصدی در آمدم .

۲- داستان گفتگوی جناب شیخ و میرزا خلیل (۷۱ پ - ۱۰۹ پ) بساخت نمایشنامه و انتقاد اجتماعی خوبی است .

آغاز: میرزا خلیل: مولانا عرضی است که بیان آن فرض است ... شیخ: شما در هر باب و مورد ماذون و مختارید .

انجام : میرزا خلیل ترتیب سانی که بیان فرمودید بسیار صحیح و خوش آیند و یصح السکوت .. شیخ: بسیار خوب ... فلنشرع فی المقصود .

۲۹۸۵

نسخ درشت وریز سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنغری و لاچورد .

۱۷/۱۱/۱۹ ، ۲۹×۲۲/۵۳۶۴ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی و مشکى ضربی

در پیچیده ۵۵

۱- نصاب صبیان (۱ - ۸۳ متن) از ابونصر فراهی است .

۲- شرح نصاب صبیان (۲ - ۸۳ هامش) .

۳- کنز اللغات (هامش نیمه پایین ص ۲ - ۸۳ و متن و هامش ص ۸۴ - ۱۲۶) از

محمد بن عبد الخالق بن معروف .

استعلاقی سده ۱۴ و ۱۳، عنوان و نشان شناسی، جدول زنگار و شناسی و مشکى.
 ۲۵/۵ × ۱۱/۵، ۴۴ × ۲۱، کاغذ فرنگى - جلد تىماج قهوه‌ای فرسوده

یادۀ بی‌خمار

از محمود میرزای قاجار پسر فتحعلیشاه. در فهرست مجلس (۳: ۱۵۰) از این کتاب یاد نگردید. او اینکتاب را در ۱۲۴۷ ساخته و در پایان آن جدولی گذارده و مقامات میخوارگی را نشان داده است با فرهنگی از نامهای گوناگون شراب (در پنج صفحه).

تقریظاتی که شعرای مشهور دربار درباره اینکتاب سروده‌اند در آغاز دیده میشود:

قصیده میرزا محمد تقی منشی الممالک علی آبادی ۳ تا ۱ ص

قصیده میرزا محمد تقی نوائی پسر میرزا رضاقلی منشی الممالک ۵ تا ۴ ص

دو قصیده محمود خان دنبلی خاور تخلص ۷ تا ۵ ص

ترکیب بند عنعلیپ کاشی ۷ تا ۹ ص

قطعه میرزا فضل الله خاوری شیرازی ۱۰ تا ۹ ص

قطعه میرزا محمد علی طهرانی ۱۰ ص

قصیده قافانی ۱۰ تا ۱۲ ص

قطعه سپهر کاشانی ۱۲ تا ۱۴ ص

قصیده سلطان حسین طالش نصرت تخلص ۱۴ تا ۱۵ ص

قطعه میر سید علی طهرانی شهابنگ تخلص ۱۵ تا ۱۶ ص

قصیده میرزا محمد تقی ادب تخلص کرمانشاهانی ۱۷ تا ۱۸ ص

آغاز نسخه: نظری بخوانی قائل و فرمایش شهریار باذل جناب ستوده خصال...

میرزا محمد تقی منشی الممالک علی آبادی در تعریف کتاب باده بی خمار و حضرت صاحبقران روحی فداه قصیده را گفته :

اختر مسعود اگر خواهی به بزم شهریار

جام محمودی طلب کت باده بخشد بی خمار

آغاز کتاب :

ببزم غیر دانه باده خوردی شب نمیدانم

که بیرون رفتی از آن بزم یارفتی بخواب آنجا

انجام :

از آمده و رفته دگر یاد مکن خوش باش که از وجود مقصود آنست

(پس ازین پنج صفحه است به نشر در باره تاریخ کتاب که در ج ۲/ ۱۲۴۷ بیان رسیده

و فهرست عنوانهای کتاب با جدول مقامات میخوار کی و فرهنگ لغات عربی و فارسی آن و فهرست شاعران درباری).

نسخ و نستعلیق و سیاق سده ۱۴ و ۱۳ ، حواشی بخط نسخ ریز و نستعلیق .

۲۱×۲۱×۳۴۴ ، ۳۱×۲۱×۳۴۴ ، کاغذ رنگی موریانه خورده از پایین - جلد تیماج حنایی

مقوایی.

و تفتاده های آستان قدس رضوی

سواد و رونوشتی است از وقفنامه ها و قباله ها و اسناد املای آستان رضوی در مشهد

طوس که از روی طومارها و فردها و دفترهای دیوانی نوشته شده و کهن ترین این اسناد

تاریخ ۹۳۱ (ش ۱۰) و ۹۵۷ (ش ۳) و ۹۹۷ (ش ۲۰ و ۷۵) دارد و تازه تر آنها مورخ ۱۲۸۵

(ش ۱۵ و ۲۴ و ۵۶ و ۵۷ و ۵۸) است . در بسیاری از جا ها در نسخه ما سفید گذارده

شده و میخواستند از نواز روی طومارها و فردها و بنچاقها بنویسند یا اینکه اصل این

اسناد نافص بوده است. این کتاب از رهگذر تاریخی و جغرافیایی و شهر شناسی و کشاورزی و شناختن جامعه ایرانی آنروزها بسیار سودمند و اصطلاحات اداری مذهبی آستان قدس رضوی در آن بسیار آمده است.

کتابی بنام آثار الرضویه من منتخبات الصدیقیه در ۱۳۱۷ ق در ۳۷۲ ص بچاپ سنگی رسیده (مشار ۱۳) و در آن گزیده و خلاصه ۱۷۰ وقف نامه و قبالة آمده است. تدوین این کتاب بدینگونه بود که صدیق الدوله میرزا محمد رضا که در ۱۷ شوال ۱۳۱۶ متولی آستان قدس رضوی شده بود در صفر ۱۳۱۷ به معتمد السلطان میرزا اسماعیل خان بن حاجی میرزا حبیب الله همدانی مستوفی دیوان خاصه دستور داده بود که از روی طومار های کتابخانه آستان قدس گزین کند و گزیده ای از وقف نامه ها و قبالة های موقوفات آستان قدس را بچاپ برساند. او در ۱۳۱۷/۱ع (تنگوژئیل) گردآوری آنها را آغاز و با همراهی آقامیرزا عبدالعلی مصحح کتابخانه بپایان رسانده است نسخه ای از آن را با فهرست، میرزا طاهر طبیب مشهدی خادم کشیک ثالث آستانه در دهه نخستین ذی حجه ۱۳۱۷ نوشته است اگرچه در پایان فهرست « سنة سبع عشر و مائتین بعد الالف » دارد. در دیباچه کتاب از مظفر الدین شاه و میرزا علی اصغر خان امین السلطان صدراعظم و در پایان آن از رکن الدوله فرمانفرمای خراسان و سیستان و منتخب الدوله پسر صدیق الدوله یاد شده است. در چاپ کتاب بهاء التولیه داود حسینی مدرس هم کمک نموده و کار چاپ با شیخ محمد بن محمد رضای طهرانی بوده است.

در این چاپ نخست طومار علی شاه مورخ رمضان ۱۱۶۰ هست (س ۷-۶۷) و سپس طومار جمع موقوفات عضد الملک (ش ۱ و ۲) و این دو مجموعه خطی و چاپی مکمل یکدیگرند و اگر چاپ دیگری بخواهند باید بکنند بهر دو بنگرند.

در فهرست مجلس (۲: ۴۸۷ ش ۷۷۷) از « کتابچه موقوفات » آستان قدس رضوی که در زمان تولیت مجد الملک بسال ۱۲۸۵ نگارش یافته است یاد گردید.

نیز بنگرید به: حقوق ۱۶۷ - مطلع الشمس ۲: ۴۶۹ - ۵۰۰ - فردوس التواریخ
بسطامی - ص ۲۷ نخستین دیباچه ف).

چنین است گزیده‌ای از این اسناد وقف:

- ۱- وقف نامه شاه عباس درباره عمارات آستانه مقدسه در تاریخ ۱۰۱۱ (۸-۴).
- ۲- وقف نامه شاه عباس درباره چشمه گل و زمین دنیاتبه مشهد باتولیت سید میرزا الغ مشهدی بی تاریخ (۹-۱۰).
- ۳- وقف نامه با تولیت شاه تهماسب مورخ ۹۵۷/۲ع (۱۲-۳۱).
- ۴- وقفنامه نادرقلی خان والی خراسان و فرمانروای ایران مورخ ۱۱۴۵ محرم (۳۳ - ۴۴) در ص ۳۵ - ۳۷ سفید گذارده شده و در هامش نوشته شده: «تفصیل از روی وقف نامه باید نوشته شود» درس ۱۵۹-۱۶۲ چاپی ش ۲۴ «نادرعلی خان» آمده است.
- ۵- وقف شاهرخ شاه املاکی را برای مزارشاه طهماسب (۴۴-۴۶).
- ۶- وقفنامه مورخ ذی قعدة ۱۱۶۱ برای موقوفات قدیمی صفوی و جدیدی علیشاهی و نه زوج کشتزار دنجان (۴۷-۴۹).
- ۷- سواد طومارعلیشاهی ۱۱۶۰ (۴۹-۱۰۰) حاشیه ای در ص ۴۹ مورخ رمضان ۱۱۶۰ هست (ص ۷-۶۷ چاپی ش ۱).
- ۸- وقف شاه عباس دوعشر کلات را برای يك نفر طالب علم و خرج شمعخانه مورخ رجب ۱۰۲۴ (۱۰۱-۱۰۳).
- ۹- فرمان شاه طهماسب برای میرزا علی نقی نصیری خادم آستانه در باره وقف نیای او خواجه عتیق علی منشی الممالك چهارده رقبه واقع در مشهد را باتولیت خود و فرزندان خود (۱۰۳-۱۰۶ هامش).
- ۱۰- وقفنامه عتیق علی منشی بن احمد بن ملك اسمعیل نصیری طوسی اردوبادی مورخ ج ۲/ ۹۳۱ (۱۰۳-۱۰۷).

۱۱- وقف نامه امیرالامرا کلبعلیخان سر بیگلر بیگی مشهد و قورچی باشی در

زمان شاه تهماسب مورخ ۱۰۹۷/۲ برای کاروانسرا و گرمابه (۱۰۸-۱۱۱)

۱۲- وقف نامه قمر نساء خانم دختر میرزا بدیع فندرسکی بامشورت میرزا محمد

ابوصالحا پسر میرزا ابوطالب برای روستای سورمن فندرسک در ۱۱۱۲/۱۱۲ (۱۱۷).

۱۳- «وقفنامه چیه مدرسه فاضلخان» از شمس میرزا محمد کاظمای کرمانی مشهیدی

املاکی را برو کلاء نواب فرنگیس بیگم دختر نواب خلیفه سلطان و ساکنان مدرسه فاضلخان در خیابان علیای مشهد در پایان ج/ ۱۰۸۴ (۱۱۸-۱۲۳).

۱۴- وقفنامه محمدعلی حسینی برای کشتزار سیسا باد بلوک تباد کان مورخ ذی

حجه ۱۲۲۴ (۱۱۹ هاشم)

۱۵- حکم حاجی میرزا حسن رضوی بوقف بودن شوراب تباد کان برای مدرسه

فاضلخان باداعای حاجی محمد تقی پیش نماز پسر ملامحمد قاینی متولی آن مدرسه مورخ

ع ۱۲۸۵/۱۲۳ (۱۲۶-۱۲۳) در هاشم ص ۱۲۳ آمده که ملامحمد تقی متولی نبوده و دروقف نامه صحیح آستانه نام شوراب نیست و شاید این بتدلیس گذشته است.

۱۶- سواد وقفنامه کشتزار سه گوشه مشهور به محمدآباد بلوک تباد کان دارای

حرمسرا و مهمانخانه و یخدان و گرمابه و داشخانه و کشتزار کوشک درخت همین

بلوک که خواجه ملامیر عبدالله تونی بمیرعلاءالدین محمد حسینی داشانی بهیای هزار

تومان عراقی در ۵ شوال ۱۰۸۲ فروخته و اووقف مدرسه فاضلخان نموده و تولیت را

بکاشف الدوله محمد داده است در محرم ۱۱۰۰ با چهار سند دیگر مربوط بهمین وقف

مورخ ۱۰۹۹ و ۱۱۰۸ در هاشم (۱۲۷-۱۳۰).

۱۷- سواد وقفنامه میرزا ابوالحسن صاحب نسق پسر حاجی محمد باقر صاحب

نسق برای کشتزار علیا باد مشهور بفیض آباد در مشهد در ۴ رجب ۱۱۲۹ (۱۳۲-۱۳۹).

۱۸- وقف آقا بشارت غلام سرکار خاصه شش دانگ سعادت آباد از بلوک کنار

شهر ولایت ترشیز و کشتزارهای دهنوك (نجف آباد) و ابوسعیدی (بافر آباد) و فیروز و باغ شفیع آباد را بتولیت آقا امام قلی ریش سفید حرم محترم و نظارت میرزا عبدالحسین ایشیک آقاسی باشی حرم محترم مورخ رمضان ۱۱۲۶ (۱۳۹-۱۵۲) .

۱۹- وقف صفی قلیخان غلام دودمان صفوی پسر رستم خان سپهسالار ایران شش دانگ کشتزار کوچکی تباد کان با آبی زار و دیمچه زار و اولنگک و مرغزار و دهکده و قنات قرا بجوق و باغ و طاحونه و هفده درد کان و یک قهوه خانه و دو در خانه جلو چهار باغ شهره را در پایان دهه دوم ماه یکم سال ۱۰۸۶ (۱۵۳-۱۵۵) .

۲۰- وقف بیک آغا خانم دختر ارشدی بیک ذوالقدر سلیمان آبادفران قزوین را در ۹۹۷/۱ (۱۵۶-۱۷۲ نیز ۲۹۴-۳۱۲ ش ۷۶) .

۲۱- وقفنامه گنجعلیخان زنگ فرمانروای کرمان برای پاره ای از اموال شهر کرمان در چهار فصل در زمان شاه عباس مورخ رجب ۱۰۲۴ (۱۷۳-۱۸۱) در آثار الرضویه (ص ۲۵۷) از وقف مورخ ۱۰۰۸ یاد شده است . در باره این موقوفات اختلافی رخ داده و حکمی در این زمینه حجة الاسلام حاجی سید محمد باقر شفتی داده است و سپس درباره حکم او پرسشها از فقیهان کرده و پاسخ گرفته اند و بهمین سبب چندین سند و سجل نوشته شده است که در شماره های ۲۱-۳۸ نسخه ما اشاراتی باین نکات شده و در شماره های دیگر هم می بینیم .

۲۲- درباره تعمیر وقف گنجعلیخان مورخ ۱۲۷۵ (۱۸۲) .

۲۳- درباره وقف گنجعلیخان مورخ ۱۲۵۸ (۱۸۲-۱۸۳) .

۲۴- درباره همین اموال وقفی کرمان مورخ ۱۲۸۵ (۱۸۳-۱۸۴) .

۲۵- درباره وقف گنجعلیخان و حکم حاجی سید محمد باقر مورخ رجب ۱۲۷۷

(۱۸۵-۱۸۶) .

۲۶- نیز درباره همین وقف و حکم همو مورخ ۱۲۷۸ (۱۸۶-۱۸۷) .

۲۷- نیز درباره همین وقف مورخ ۱۲۵۸-۱۲۵۹ (۱۸۷-۱۹۱) .

- ۲۸- پرسشی در باره حکم همان سید محمد باقر (۱۹۱).
- ۲۹- دو حکم در همین باره مورخ ذی حجه ۱۲۶۸ و ۱۲۵۹ بامهر آخند ملا علی (۱۹۲-۱۹۴).
- ۳۰- پرسشی در همین باره بی تاریخ (۱۹۴).
- ۳۱- حکم شیخ محمد رحیم در پاسخ آن مورخ ۱۲۶۷ (۱۹۴-۱۹۵).
- ۳۲- سند دیگر مورخ ذی قعدة ۱۲۷۳ (۱۹۵-۱۹۸).
- ۳۳- صورت تعمير حمام و نکاحین مورخ ذی حجه ۱۲۷۳ (۱۹۹).
- ۳۴- فرمان شاهزاده مؤیدالدوله در اجرای حکم حجة الاسلام و صورت جمع و خرج آقا میرزا یوسف مباشر موقوفات مورخ ۸ محرم ۱۲۷۳ (۱۹۹-۲۰۲).
- ۳۵- فرمان شاهانه خطاب به محمد اسمعیل خان وزیر کرمان در باره استرداد موقوفات از وراثت گنجعلیخان مورخ ج ۱/ ۱۲۸۱ (۲۰۳-۲۰۴).
- ۳۶- شکایت میرزا یوسف از جناب عضدالملک متولی باشی بدیوان عدلیه در باب املاک گنجعلیخان مورخ روز دوشنبه رمضان پیمچی ۱۲۷۶ (۲۰۳-۲۰۶).
- ۳۷- پرسشی در باره اینکه بیست تومان تبریزی زمان شاه عباس (۲۶۰ سال پیش) به پول این زمان که قرار در ۲۶ نخود است چند میشود مورخ ج ۲/ ۱۲۸۰ (۲۰۶-۲۰۷).
- ۳۸- تسلیم محمد حسین شریف یکنه انگ و نیم حسین آباد وقف آستانه را بمیرزا یوسف و آقا محمد صادق مورخ ج ۱/ ۱۲۶۹ (۲۰۸).
- ۳۹- درخواست حاجی ملا حسین مامور آستانه در مورد موقوفات کرمان بخشودگی مالیات کشت زار دره گز در کهپایه ماهان را و حکم این بخشودگی مورخ شوال ۱۲۷۳ (۲۰۸-۲۰۹).
- ۴۰- فرمان شاهانه در باره بخشودگی مالیات طایفه اعراب خراسانی مشهور بامیرشاهی بدرخواست میرزا یوسف کرمانی و دستور به محمد اسمعیل خان بیشکار

کرمان که سالانه همان سی تومان را بآستان قدس بپردازند مورخ شوال ۱۲۷۷ (۲۰۹-۲۱۱).

۴۱- تعهد ریش سفیدان طایفه امیر شاهی و اعراب بیچاره که سی تومان بمیرزا یوسف و آقا محمد صادق و کماشته گان متولی آستانه بپردازند مورخ ۲۷ شعبان ۱۲۶۹ (۲۱۱-۲۱۲).

۴۲- تعهد فرج الله امیر شاهی بپرداخت سی تومان مورخ رجب ۱۲۷۰ (۲۱۲- ۲۱۳).

۴۳- دستور وصول مالیات طایفه خراسانی و اعراب ملقب به بیچاره (۲۱۳- ۲۱۴).

۴۴- دستور پرداخت پنج تومان تبریزی بنام سیورغال بابت موقوفه جویبار کرمان بمتولیان آستانه مورخ ۱۲۶۹/ج ۱ (۲۱۴-۲۱۵).

۴۵- وقف کشتزار حسین انصاری و حسین آقای باقری در ۲۰ شعبان ۱۲۶۹ (۲۱۶-۲۱۷).

۴۶- وقفنامه نورجهان خانم دختر زین العابدین خان کرمانی وزن حسنعلی بیك پسر شاهرخ خان افشار کرمانی درباره کشت زار شاه آباد کرمان برای روشنائی نجف و مشهد مورخ ۲۱ شعبان ۱۲۱۸ در تهران و ۱۲ رجب ۱۲۲۲ در مشهد (۲۱۷-۲۲۰).

۴۷- تعلیقه بنیچه دره گز ماهان کرمان و درخواست بخشودگی مالیات کشتزار دره گز وقف امیر تومان فرمانروای کرمان برای آستان قدس مورخ ذی حجه ۱۲۸۴ با حکم اجرای آن (۲۲۰-۲۲۱).

۴۸- فرمان بخشودگی هزار و دویست دینار بنیچه دره گز ماهان کرمان وقف آستان قدس مورخ ۱۲۸۴ (۲۲۱-۲۲۲).

۴۹- تعلیقه در باب باغ ناصریه بعالیجهام کلانتر مورخ رجب ۱۲۸۱ (۲۲۲- ۲۲۳).

- ۵۰- تعلیقه درباب باغ ناصریه بعالیجاه فراشباهی مورخ رجب ۱۲۸۱ (۲۲۳).
- ۵۱- سیاهه املای که سرکار محمد اسمعیل خان و کیل الملک در عهده میرزا حسنعلی بیک گذارده مورخ ج ۱/ ۱۲۸۴ (۲۲۳-۲۲۵).
- ۵۲- طومار ابواب جمعی کربلایی محمدعلی فرانس آستانه در کرمان از موقوفات (۲۲۵-۲۲۸).
- ۵۳- سواد موقوفات گنجعلی خان بشرح آخر مفصلا حساب هفت ساله در طی کتابچه مفصل مهور بمهر میرزا عبدالرحیم و میرزا حسین متولیان و مهر آقا میرزا یوسف مباشر و میرزا بزرگ مستوفی کرمان و خادم آستانه و آقا محمد صادق فرانس آستانه که آقا میرزا حسین متولی این موقوفات تمکین اجرای حکم حجة الاسلام کرده است مورخ ۲۳ ذی حجة ۱۲۶۸ (۲۲۸-۲۳۰).
- ۵۴- دستور پرداخت مخارج آقا میر حسین متولی موقوفات گنجعلی خان در ۱۲۶۸ (۲۳۰-۲۳۲).
- ۵۵- در باب بستانکاری آقامیرزا حسین در ذی حجة ۱۲۶۸ (۲۳۲).
- ۵۶- رسید ۱۲۵ تومان با و مورخ صفر ۱۲۶۹ (۲۳۲-۲۳۳).
- ۵۷- رفتن حاجی سید ابوالحسن خان امین دل آستانه برای نظم موقوفات گنجعلی خان بکرمان و اجرای حکم حجة الاسلام حاج سید محمد باقر مورخ ۱۹ ع ۱/ ۱۲۸۵ (۲۳۳-۲۳۵).
- ۵۸- و کالت آقامیرزا حسین و میرزا حسن و میرزا تقی آقا و میرزا عبدالرؤف در اجرای صیغه در این باب در همان تاریخ (۲۳۵-۲۳۶).
- ۵۹- دستور بمیرزا یوسف خادم آستانه در لوی ٹیل ۱۲۸۵ در اجرای حکم قراردادنامه آقای حاجی سید محمد جواد مجتهد مهور بمهر علمای کرمان در باره موقوفات گنجعلی خان مورخ ع ۲/ ۱۲۸۵ (۲۳۶-۲۳۹).

۶۰- وقف نامه میرزا فضل الله وزیر نظام دولت ایران مورخ ۱۰ ذی حجه ۱۲۸۶ (۲۴۶-۲۳۹) .

۶۱- وقف نامه دیگر همو مورخ رجب ۱۲۷۱ (۲۴۷-۲۵۲) .

در آثار رضویه چهار فقره در این باره آمده است (ص ۱۳۶-۱۳۹) .

۶۲- وقف نامه مهدی قلی بیگ میر آخور باشی درباره کشت زار جاغر تباد کان مورخ ۱۵/۲/۱۰۱۱ (۲۵۳-۲۵۶) .

۶۳- وقف نامه سید عضد الملک درباره کاریز چهارطاق و کشت زار حسین آباد مورخ ج ۱/۲۷۶ (۲۵۶-۲۶۰) .

۶۴- قبالة فروش خواجه محمدا کبر پسر خواجه مظفر حسین نیشابوری کشت زار بیرام آباد بلوک درب حاجی (قاضی) نیشابور را بهای ۱۵۰ تومان بمیرزا شاه تقی الدین محمد رضوی متولی آستانه در ع ۲/۱۰۹۲ (۲۵۳-۲۶۳) .

۶۵- وقف همین بیرام آباد در ع ۲/۱۲۷۰ (۲۶۳) .

۶۶- قبالة فروش گوهرشاد بیگم همسر آقامیرزا عبدالوهاب خادمباشی کشیک رابع و آغ بیگم همسر عبدالعلی کشیک نویس آستانه دو دختر میرزا محمد تقی متولی آستانه یکدرد کان را بهای نود تومان بمادرشاهزاده جلال الدوله فرمانروای خراسان در ۱۲/۱۶/۱۲۸۴ (۲۶۳-۲۶۵) .

۶۷- وقف آقامیرزا محمد کاظم خان لله باشی شاهزاده و آقامیرزا یوسف بو کالت از مادر همان شاهزاده جلال الدوله همان د کان را در ۱۸/۱۶/۱۲۸۴ (۲۶۵) .

۶۸- اعتراف بانو آهو خان مادر حاجی میرزا ادهم حسینی شیرنگی بوقفیت آب روستای عمید آباد سبزوار باهشت جریب زمین به خرید و حیات کوشک و بی حق بودن او در املاک میرزا محمد سمیع قاضی حسینی شیرنگی در ع ۱/۱۰۹۳ (۲۶۶-۲۶۷) (ص ۲۲۷ ش ۷۱ چاپی) .

۶۹- وقف محمد آقايك جوله اين مسكي (۴) كشت زار خرق بلوك درزاب رادر
ع ۱۲۷۶/۱ (۲۶۷-۲۶۸) در چاپي (ص ۲۸۱ ش ۱۲۱) آمده « محمد بيك حوله مي انيكي »
(بي نقطه).

۷۰- وقف نامه چة حاجي عبدالله در باره كشت زار يسكن تبا تكان ومهر آباد بلوك شهر و
بهوس سر جام و باغ نكاج بلوك شهر و تيمچه قيصر يه با نيابت توليت حاج مير
فيض الله موسوي فراشباشي سر كار فيض آثار پسر ميرزا سنجر مورخ ج ۱/ ۲۶۸ (۲۶۹-
۲۷۳)

۷۱- وقف نامه مهديقلي بيك امير آخور باشي خاصه شريفه براي روستاي پس پشته
بلوك درزاب و روستاي گازر گاه تباد كان و گرمابه سر سنگ و باغ كرج ساوج بلاغ در
رجب ۱۰۲۷ (۲۷۳-۲۷۹).

۷۲- وقف نامه محمد علي بيك پسر حاجي صفي خان قرقلوبراي كشت زار سران
بلوك طوس در شوال ۱۲۱۸ (۲۷۹-۲۸۲).

۷۳- وقف نامه حاجي سيد ميرزاي صراف پسر آقا سيد علي و حاجي كلبعلي
تحويلدار شماع خانه پسر كربلايي رضا در نبار باشي سر كار فيض آثار مورخ ۱۲
ع ۱۲۷۸/۱ (۲۸۲-۲۹۱).

۷۴- وقف نامه حاجي سيد ميرزاي صراف بي تاريخ (۲۹۱).

۷۵- وقف نامه محمد حسن خان سالار براي يكدب گرمابه نوساز خود در كوچه
كنار خيابان بالاي مشهد بازمينه اي بار انداز در همان كوچه با توليت ميرزا محمد رحيم
مستوفي سر كار فيض آثار و نظارت مادر يزدان بخش ميرزا فرزند خود مورخ شعبان
۱۲۶۳ (۲۹۲-۲۹۴).

۷۶- وقف نامه بيك آغا خانم دختر ارشدي بيك ذوالقدر در باره سليمان آباد
قزان قزوین در ع ۹۹۷/۱ (۲۹۴ - ۳۱۲ نیز ۱۵۶-۱۷۲ ش ۲۰).

۷۷- وقف وزیر خراسان مورخ ۱۲ع ۱۰۹۳/۲ (۳۱۳-۳۲۳).

۷۸- وقف میرزا علی حسن پسر کر بلائی محمد شریف باغ و کشتزار روستای عنبران را در ۱۱۹۶/۱ع ۱۱۹۶ (۳۲۳-۳۲۴).

۷۹- وقف میرزا محمد مهدی پسر امیر سید رضای حسینی علوی مشهدی یکدرخانه کوچۀ عسلگاه و یکدرخانه پهلوی مسجد جامع مشهد و کشتزار مهرآباد بلوک فرهادچۀ خراسان و کشتزار پشت رود فرهادچۀ را مورخ روز چهارشنبه ۱۱ رجب ۱۰۸۰ (۳۲۴-۳۳۲).

۸۰- وقف نامۀ حاج معتمدالدوله محمود بیگ ناظر بیوتات سرکار خاصۀ شریفۀ شاه سلطان حسین در بارۀ خیر اباد محرابخانی بلوک تبادکان بنام محمود آباد و کاریز درویش بیگ بیرون دروازه نوغان و کشتزار بیرون همین دروازه باتولیت همین شاه مورخ شب ۲۳ رمضان ۱۱۱۲ (۳۳۲-۳۴۱) در چاپی (س ۱۸۸-۱۹۰ ش ۴۰) تاریخ ۲۰ رمضان ۱۱۲۰ دارد.

۸۱- وقف نامۀ جعفر خان بیگ پسر محمد باقر بیگ مختاری بیات برای دو کشتزار ادک مشهور به با باقطارای و چنگرک باتولیت محمد باقر خان پسر بزرگتر خود و نظارت میرزا محمد رضی کلیدری ناظر مسجد جامع بزرگ مشهد در روز چهارشنبه ۱۱ع ۱۱۷۲ (۳۴۱-۳۴۴) (س ۲۲۹-۲۳۰ ش ۷۴ چاپی).

۸۲- وقف نامۀ میرزا علاءالدین محمد پسر میرزا جلال الدین محمد کشمیری مشهدی در باۀ رطاحو نه نهر طر قزیرر باطاشاهی باتولیت آقامحمد حسین خطیب سرکار فیض آثار نرد ملا محمد محسن مجتهد در رمضان ۱۰۱۳ (۳۴۴-۳۴۷) (س ۱۸۴-۱۸۵ ش ۳۶ چاپی).

۸۳- وقف نامۀ حاجیه شهر بانو بیگم دختر میرزا محمد اسماعیل برای دوزوجده مظفر باتولیت مصطفی میرزا در رمضان ۱۲۲۹ (۳۴۷-۳۴۸) (س ۱۰۱-۱۹۲ چاپی ش ۴۲).

۸۴- وقف نامۀ حاج خادم آستانه برای کشتزار کورتیان بلوک اردمۀ مشهد مورخ

۲۷ع/۱۰۲۵ نوشته محمد مهدی حسینی (۳۵۹-۳۴۸).

۸۵- وقف نامه باغهای روستای درود بلوک زیر خان نیشابور مورخ ج/۱۱۱۲ (۳۶۷-۳۵۹).

۸۶- وقف نامه حاجی علی اکبر پسر حاجی ملک محمد اصفهانی مشهدی برای چندین کشتزار بلوک طوس و رادکان و شاندیز مشهد در ۱۰ ذی قعدة ۱۰۱۴ (۳۶۷-۳۷۷).
 ۸۷- وقف کشتزار سمنجان جرجرام و حسن آباد پهلوی آن در ۲۰ شعبان ۱۰۸۸ نام واقف نیامده و همان اوصاف او یاد شده و همین اندازه پیداست که هاشمی است (۴۷۷-۳۸۱).

۸۸- وقف میرزا سید حسینا پسر میرزا ابوالقاسم جامی يك درب حوالی محله سراب مشهد در كوچه باغ عنبر دارای مهمانخانه و حرمسرا را با چند کتاب با تولیت میرزا نورالدین محمد جبلعاملی در ۴ ذی قعدة ۱۰۱۷ (۳۸۱-۳۸۵).
 ۸۹- فروش میران پسر میرزا یحیی موسوی مشهدی و میرزا فضل الله پسر میرزا شکرالله باستان قدس رضوی کشتزار موسی آباد بلوک میا نولایت مشهد را بدو تومان عراقی در ۲۲ شوال ۱۰۷۵ بارسیدبها بفروشدگان (۳۸۵-۳۸۹).
 ۹۰- وقف نامه محمد اشرف بیک برای خرق تبادگان در ۱۰ع/۱۱۷۶ (۳۸۹-۳۹۰).

۹۱- وقف عبدالمجیدخان هفت جوبه میم انگورستان فیض آباد و آب ریوند شامات نیشابور را با تولیت حاجی ملامحمد کتابدار سرکار فیض آثار در ۲۲ محرم ۱۲۱۲ (۳۹۲-۳۹۱).

۹۲- وقف حاجی غلام محمد اصدیقی یکدرب تیمچه محتسب مشهد و کلیکاب خانه کوی گود حسام الدین مشهد را با تولیت میرزا شاه تقی الدین محمد رضویا در ۱۰۸۷/۲/۷ (۳۹۲-۳۹۸).

۹۳- وقف نامه کلبعلیخان پسر گوهر شاد بیگم خانم دختر یوسف علی خان جلایر

بسفارش مادرش درباره آب و زمین کشتزار سیس آباد در ۱۲ رمضان ۱۲۱۰ (۳۹۸-۴۰۲).

۹۴- وقف نامه آمیرزا شاه تقی الدین محمدای رضوی پسر میرزا محمد باقرای رضوی متولی درباره تیمچه عید گاه پهلوی تیمچه چیت گران در مشهد در ۲۳ صفر ۱۰۸۸ و سه دکان دیگر در شعبان ۱۰۸۸ (۴۰۲-۴۰۴).

۹۵- وقف حواجم ویردی آقا و علم ویردی آقا و محمدقلی و علیقلی و دیگران مورخ ۱۰ ذی قعدة ۱۰۹۶ (۴۰۵-۴۰۸).

۹۶- وقف میرزا ابوالقاسم بن میرزا عزیزالله حسینی گنابادی و میرزا ابوطالب بن میرزا محمد مؤمن حسینی گنابادی کارینر دولا ب گناباد را با تولیت میرزا ابوطالب در ۱ شوال ۱۰۹۲ (۴۰۸-۴۱۰).

۹۷- وقف آقارجمعلی و عباسقلی بك پسران جعفرقلی بك شاطر سرکار شاهنشاه نادرشاه زمین سراب رادر ۱ رمضان ۱۰۶۱ (۴۱۰-۴۱۱).

۹۸- وقف میرزا محمد زمانا پسر امیر بهاءالدین حسینی آل براق مبارک آباد (حبیب آباد) تبادکان را در ۹ شوال ۱۰۸۳ (۴۱۱-۴۱۳).

۹۹- وقف حاجی مرتضی قلی بیك یازده در دکان بازارچه راه میدان پیوسته بخیمابان پایین پای رادر ۱۷ ع ۱۰۸۲ (۴۱۴-۴۱۷).

۱۰۰- سند وقفیت سبزیدار آقا جمالی قزوین در زمان محمد شاه قاجار مورخ ۱۴ صفر ۱۲۵۶ (۴۱۷-۴۲۱).

۱۰۱- وقف معصومه خانم همسر محمد بوشکی کوهسرخ و خاتون ائمه دختر او آب کشتزار عباس آباد رینوش را با تولیت ملاعلی اصغر نورچکی در ۲۲ شوال ۱۲۵۲ (۴۲۲-۴۲۴) (س ۲۸۴ ش ۱۲۷ چاپی).

۱۰۲- وقف محمد حسین بیكا پسر امیرخان بيك فرقلو کشتزار شریف آباد جنابد کاو کش رادر ۱۰ ع ۱۱۸۷ (۴۲۲-۴۲۴).

۱۰۳- فروش محمدعلی بيك پسر لاجین بيك پسر زمان بيك املاك ارنی خود را

بآستان قدس رضوی به ۱۲۰ تومان در دهه سوم رمضان ۱۰۹۵ (۴۲۷-۴۲۴).

۱۰۴- وقف میرزا محمد اسمعیل پسر میرزا محمد ابراهیم خوشانسی کارین روستای ازال سروایت چناران را در ۱/۱۲۰ (۴۲۷-۴۳۰).

۱۰۵- وقف محمد بیگ دیوان بیگی کشتزار ابست در بلوک مایوان خوشان و آب آن را در شعبان ۱۰۹۲، همانکه در چاپی (ص ۲۸۷ ش ۱۳۰) دیده می شود (۴۳۰-۴۳۱).

۱۰۶- فروش استاد بیگ محمد جاهدجوباشی سر کار فیض آثار پسر استاد شاه حسن کشتزار چهار دیوارک بلوک تبادکان رابه ۶۰ تومان در ذی قعدة ۱۰۹۲ (۴۳۲-۴۳۳).

۱۰۷- وقف علیخان آقا پسر الله یار خان قلیجی دوشبانه روز آب کارین از احمد آباد جوین میان محمد آباد و بحر اباد را باز مینه های آن در شعبان ۱۲۱۲ (۴۳۳-۴۳۶).

۱۰۸- وقف میرزا محمد حسین پسر میرزا جعفر جوینی کروزدهی یکروز آب رودبار شواج پایین را در ۱۲ شوال ۱۲۲۹ (۴۳۶-۴۳۸).

۱۰۹- وقف آقا محمد اسماعیل پسر نادر بختیاری طاحونه میان لاهون و خرمنه درس بشک باغهای کاهون را در ۲۳ شوال ۱۲۲۴ (۴۳۸-۴۳۹).

۱۱۰- وقف محمد سعید پسر خواجه افضل خافی آب رودخانه سنجال خواب را در محرم ۱۱۷۶ (۴۳۹-۴۴۰).

۱۱۱- وقف حاجی میرزا علی رضا پسر حاجی ابراهیم وزیر شیرازی روستای حصار اولیا رادرورامین طهران در رمضان ۱۲۵۷ و عریضه او (۴۴۰-۴۴۳).

۱۱۲- وقف محمد محسن بن عباس علی آقای سرخسی قرایی کشتزار تاتوی بالا نرخ نیشابور در شعبان ۱۲۲۴ (۴۴۳-۴۴۴).

۱۱۳- وقف عباسقلی بیگ مورخ ۲۵ صفر ۱۱۱۸ (۴۴۵ آغازش نیست).

۱۱۴- وقف نامه مکرمت خان محمد صالح بن خواجه حسین گرمانی درباره پاره ای از کشتزار کنوجرد تبادکان مورخ ج ۲/ ۱۰۹۶ (۴۴۶-۴۴۷).

۱۱۵- وقف امام قلی پسر شمس بیک قرقلو پاره ای دیگر از کشت زار کنوجرد
تباد کان را (۴۴۷-۴۴۸) .

۱۱۶- فرمان ناصر الدین شاه درباره طومار سید عضد الملک قزوینی مورخ ع/۱
۱۲۷۵ (۴۵۰) (ص ۶۸ چاپی ش ۲) سجل علماء و مجتهدان و اولیای آستان و صاحب -
منصبان که در ص ۶۹-۷۴ چاپی می بینم در اینجا نیامده است .

۱۱۷- طومار موقوفات که بدستور سید عضد الملک میرزا محمد حسین بن فضل الله
حسینی قزوینی که بحکم ناصر الدین شاه متولی آستان قدس شده بود گردآوری
شده و در کتابخانه آستانه گذارده شده است مورخ رجب ۱۲۷۳ ثیلان ثیل (۴۵۱-۴۹۶)
همانکه در چاپی (ص ۷۵-۱۳۱ ش ۲) دیده میشود و چند کلمه ای کم دارد . این دومین
طومار است و طومار نخستین که از عادل شاه است مورخ ۱۱۶۰ (ص یا فهرست طوس ج ۴)
در چاپی آمده (ص ۷-۶۷ ش ۱) و در اینجا نیست . این قزوینی در ۱۲۷۲ - ۱۲۷۷ و ۱۲۸۲
۱۲۸۵ متولی آنجا بوده است .

۲۹۸۸

تستعلیق خود شاعر در متن و هامش مورخ رمضان ۱۲۴۸ در بابان با اینکه در ص ۲۷۰ می نویسد
۴۵ در روز آدینه ۱۲۴۸/۴ع شرح دیوان حافظ نوشته ام .
۳۰ ص ۱۸× ، ۱۸۸×۱۵/۵۳ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی .

کلیات

از شوقی تبریزی عبدالحسین بن خداویردی بن عبدالرسول وزیر دنبلی تبریزی
مستوفی زمان فتح علی شاه و محمد شاه قاجار مؤلف واعظ العرفاء و شرح غزل حافظ
مورخ ۱۲۴۸ (ص ۲۷۰ و ۲۷۱ و ۳۱۸) مثنوی است (۱-۱۴) و غزل بترتیب تهجی (۱۵-
۸۸) و رباعی (۸۹-۹۲) و مضحکات به نشر (۹۲-۱۱۱) و منشآت به نظم و نشر و

حکایات و مطالب اخلاقی و عرفانی (۳۷۶-۱۱۳) و عبرة العاشقین اوهم در این کلیات هست (ص ۳۰۶-۳۱۸) و آن در هفت باب است . نزهة الارواح امیر حسنی هم در آن هست (۳۱۸-۳۸۷) در پایان رقعه میرزا عبدالوهاب است .

آغاز: کلیات :

شبی خفته بودم در آغوش بار سراسوده از زحمت روزگار

انجام : امت را در آن قیام نمایند هی حتی مطلع الفجر .

آغاز: عبرة العاشقین : چنین گوید ... عبدالحسین ابن مرحوم خداویری ابن

عبدالرسول بنابر کثرت مشقت .

انجام : قطع بیابان می نموده .

۲۹/۸۹

تعلیق سده ۱۱ ، مهر لطفعلی دارد در پایان و او باید همان لطفعلی جهانشاهی باشد که خط او مورخ ۱۲۲۴ در ص ۱۸۸ دیده میشود ، یادداشت ۱۱۵۱ و ۱۱۵۴ و ۱۱۵۶ و ۱۱۵۸ و ۱۱۶۱ و ۱۱۶۳ و ۱۱۶۵ در پایان هست .

سطر گوناگون ۱۰/۵ × ۱۹/۵ - ۱۱۰ × ۱۵/۵ × ۲۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی فرسوده

بجنگ

در این جنگ شعرهای این سراینندگان است :

۱- دیوان سحاب (۵۹-۱۳) بادیباچه ای به نشر بنام عروه الوثقی در چهار فصل

(۱ - ۱۳)

(۶۰-۶۱ و ۱۳۹-۱۴۱)

۲- صائب

(۶۲-۶۹)

۳- شوکت

(۷۰-۱۱۵)

۴- ابوطالب کلیم

(۱۱۵-۱۱۹)

۵- نظیری

- ۶- عرفی (۱۲۰-۱۳۹، ۱۵۶-۱۷۰)
 ۷- اثر (۱۴۲-۱۵۵)
 ۸- میر صیدی (۱۷۱-۱۸۲)
 ۹- میر نجات (۱۸۳-۱۸۷)
 ۱۰- حاجی محمد متخلص بهاجی (۱۸۹-۲۰۰)
 ۱۱- مخلصای کاشی (۲۰۱-۲۱۸)

۲۹۹۰

نستعلیق علی رضای شریفه و سوی خویی در سده ۱۳ و ۱۴ ، نشان شنغرفی ، نسخه رامیرزا فضل الله علوی فاطمی قزوینی باتولیت ملا محمد علی مراغی وقف نموده که از نجف بیرون نبرند (بامهر یحیی) .
 ۲۴س ۱۴×۲۱ ، ۳۲۱۶×۴۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی منوالی

مجموعه

۱- زلال العیون (۲ پ - ۶۱ ر) شرحی است بفارسی برعیون اخبار الرضا از محمد شفیع بن بهاء الدین محمد بن میرزا محمد شفیع شیخ الاسلام حسینی که در زمان کریمخان و کیل از پادشاهان خاندان زند میزیسته و آن را در ۱۱۷۲ بپایان رسانده است . او شاعر بود و شعرهایش در این کتاب دیده میشود و در آن از مثنوی گهر بار خود که درباره داستان سلامان و ابسال بوعلی سروده است یاد میکنند (۵ رو ۶ و ۱۸ ر) .
 اودران از ستمهای نادر و چگونگی پاره ای از شهرها مانند سپاهان و قزوین یاد می نماید (۶۰ ر و پ) و در پایان از مرآت الحقائق و مجلی الدقائق میرغیاث الدین منصور و در دیباچه (۵ ر) از جلال العیون و بحار و عین الحیوة مجلسی و کتابهای دیگر نام می برد . نسخه ماتا شرح گفته گوی امام رضا باهر بنذا کبر را دارد و او در پایان (۶۰ پ) میگوید که میر سید حسین نگذارد است که اسرار این حدیث شریف (داستان هر بد) را بفارسی بنویسم و بهمین اندازه بس کردم .

آغاز: بسمله . وبه نستعین . زلال سرچشمه سار ستایش بی منتها که از عین دل جوشیده از آبشار زبان فروریزد و سلال جویبار زیبایش ... که از عین منبع قلب جاری گردد از فواره لسان بآب و تاب خیزد ریاض جلال و حدایق کمال حضرت فیاض لایزال را سزاوار است که طرح گلستان امکان را بمحض حکمت کامله و مشیت شامله باشجار موجودات و ازهار مکونات لاهوتی ریخته و صرح نگارستان وجود انسان را بنقش و نگار انا خلقنا کم فی احسن تقویم زینت افروز نفس ناطقه مجرد نژاد را با بدن مادی نهاد **انجام :** بشرط حیات لوای وضوحش افراخت والحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله ... الطاهرین .

۲- شمعۀ ذوالفقار (۶۳-۲۱۶ پ) درباره جنگهای علی (ع) است از همو . در دیباچه از کریمخان وکیل ستایش شده است . در دیباچه و پایان از نام کتاب و مؤلف یاد شده و شعرهای او در این کتاب نیز هست .

آغاز: غزوات امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب بسمله . شمعۀ افزای میدان پرچولان مقال و لامعه پیرای بیابان بی پایان اقوال پرتو افروز مضمار وسعت اثر نامۀ ذوالفقار دوسرخامه با آنکه آراستگی لشکرسخن اوست گوشه ای از صفوف محامد ایزد سبحان را نمی تواند گشود .

انجام : و از این دو نام نیک بر اعدا مظفرم والسلام علی محمد و علی آلہ الطاهرین .

۲۹۹۱

نستعلیق احمد بن خطبة الدین بن عمر بن محمد بن خطبة الدین شلمینی در روستای دوکالی در روز دوشنبه ذی قعدة ۹۷۵ ، عنوان درشت تره .
 ۴۲ س ۱۶/۵ ، ۲۴ ، ۳۰ × ۱۹ ، ۳۵۲۲ ، کاغذ — جلد تیماج سبز تیره ضربی مقوایی

تربعة الانوار لامع الابرار

از فتح الله بن ابی یزید است بر متن کتاب جمال الدین یوسف اردبیلی شافعی (ف ۱۸۲۵)

که در شب چهارشنبه ۴ج ۸۸۳/۲ پایان رسانده است.

آغاز: حمد و سپاس بی قیاس نوری را که کشف انوار شرعش بر ازار دروخته قلوب
صغیر و کبیر محرر و شرح لباب حاوی کرمش .
انجام : لیلة الاربعاء الرابع من جمادى الاخرة سنة ثلث و ثمانین و ثمانائة .

۲۹۹۲

نسخ مجید که شرح خطب را در شعبان ۱۲۷۹ نوشته است در ش ۱ ، ش ۴ تاریخ ندارد ، عنوان
درشت و نشان شنغری در هر دو که یک خط است .
۳۰س ۱۱×۲۲ ، ۲۲×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبزرنگی مقوایی

مجموعه

۱- تنبیه الغافلین و تذکرة العارفين (۱ پ - ۳۵۸ ر) ترجمه و شرح نهج البلاغه
است از فتح الله کاشانی (سپه ۲ : ۱۶ و ۱۳۰ - مشار ۴۴۹) در نسخه ماحواشی است از علی بن
عبد الوهاب مورخ ۱۲۹۵ که بدستور احمدخان نوشته است (پایان کتب) .
۲- صحیفه الرضا (۳۵۸ پ - ۳۶۴ پ) .

۲۹۹۳

نستعلیق سده ۱۴ و ۱۳
۱۶س ۱۲×۲۰ ، ۲۲×۲۱ ۲۹/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی ضربی مقوایی

دیوان

از شهاب ترشیزی بفارسی، قصیده و غزل دارد و هجویات بسیار و شعرهای لطیف و
مدح و ماده تاریخ و نزدیک به نه هزار و سیصد بیت است و تخلص «شهاب» در آن دیده
میشود . او از آشنایان خود بنقاشی و ستاره شناسی و خط و شعر یاد میکند (ص ۵۰ و ۲۵۱)

و ۳۷۶) واز نوشته‌های خود : بهرام‌نامه ، یوسف وزلیخا ، خسرو شیرین در بحر هفت
 پیکر نظامی، عقد گهر در نجوم ، تاریخ زند ، تذکره شعر ا پیروی از آتشکده آذر ، داستان
 حاجی رحیم ، ملحد نامه . درص ۱۷ ۴ اواز ترشیز یاد نموده است .

آغاز:

ای بسته بزنجیر فلک پای جهان را وز پرده تقدیر بر آورد زمان را

انجام :

تیر اردزد دزد به تصحیف چون از پی قلب شیر دزد

۲۹۹۴

نستعلیق خوش سده ۱۱ و مقابله شده نزدیک بهمان خط ش ۲۹۹۵ ، عنوان و نشان شنغرف ،
 جدول زر و لاجورد ، با هفت سر لوح زرین ، نسخه هفت کتاب است از صافی قزوینی از اطعمه تاقعق و
 تدبیر و مکاتبه ، بسیار نسخه با مزه ایست .
 ۲۹ س ۱۱ × ۲۴ ، ۳۲۲۷ ۳ × ۱۸ × ۴۰ ، کاغذ سپاهالی زرد - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی

۲۹۹۵

معن نسخ و شرح نستعلیق خوش قفین حسن مذهب قزوینی در روز یکشنبه ۱۰۹۱/۴ ج ۳ ، عنوان
 و نشان شنغرف ، جدول و رر لاجورد ، با چند سر لوح زرین ، نسخه ۳۲ کتاب باید باشد از عقل تاقضایا و
 احکام (فهرست کهن صفحه عنوان) ولی از آغاز هست تا پایان جز و دوم و پس از آن باید کتاب ایمان و
 کفر بیاید ، تاریخ مقابله روز یکشنبه ۱۰۹۱/۴ ج ۱۳ .
 ۲۳ س ۱۱ × ۳۱/۵ ، ۳۱۷۲ ۳ × ۱۸/۵ × ۴۰ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی درون
 قهوه‌ای .

صافی

شرح فارسی خلیل قزوینی است بر کافی کلینی .

۲۹۹۶

نسخ سده ۱۱، عنوان و نشان شنگری، در ۱۴۴۵ ص، نام سوره ها و شماره صفحات را سید محمدباقر موسوی بدستور میرزا احمدخان شیبانی نوشته است، وقف ۱۲۷۸، مهر محمدحسن طباطبایی دارد و او بخط خود مورخ ج ۱۳۴۸/۴ می نویسد که این تفسیر ملافتح الله را بهمان شیبانی داده ام و او نمی داند که این تفسیر از جرجانی است با اینکه در پایان آمده «تمت جلد الفانی من تفسیر کلام ملك علام الشهير بالغازر»، نسخه از آغاز اندکی افتاده و از میانه تفسیر استعازه است و برابر است با ۸ ص ۱۸ ج ۱ چاپ محدث نایبان ربع یا، جلد دوم در پایان سوره کهن، چند برگ آغاز نسخه وصال شده است.

۱۹ ص ۱۴ × ۲۰، ۵۷۳ ص ۲۲ × ۴۱، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضری مقوایی درون سرخ.

بجلاء الازنهان و بجلاء الاعزان فی تفسیر القرآن

از ابی المحاسن حسین بن حسن کرگانی گازراست (حقوق ۷۱).

۲۹۹۷

نسخ و نستعلیق محمدحسن مواج بابل کناری که سرگذشت را در روز آدینه ۱۸ ذی حجه ۱۲۴۴ نوشته است، از پایان افتاده و صفحه آخر دیوان عجیب هم از پایین بریده شده، و آخرین عنوان آن «وله ایضا فی الرباعیات فی رثاء خامس اصحاب الکساء حضرت ابی عبدالله ارواحنا فداء» است، در دو صفحه آخر شعرها است از عطایی و دیگری.

۱۳ ص ۱۴/۵ × ۲۴/۵، ۱۳۷ ص ۱۸ × ۲۹، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضری مقوایی

دیوان

از عجیب میرزا محمد خلیل بن محمد حسین بار فروشی مازندرانی همزمان با محمدشاه قاجار و ناصرالدین شاه و در گذشته پیش از ۱۳۲۴ با دیباچه ای در سر گذشت او بخامه محمد حسن مواج پسر ملا آقارضای بابل کناری بارفروشی که دیوان او را گرد آورده است. غزلها است بترتیب تهجی و قصاید و رباعیات و ترجیع و ترکیب و ستایشها و مرثیه های امامان نزدیک بشش هزار بیت. او در آن از ملا فضل الله

سالک بارفروشی پسر خاله خود (۶۱) یاد کرده و از حاجی ملا محمد اشرفی (۶۲) و از آنها ستوده است و از آقای حاجی میرزا باقر امام جمعه تبریزی (۸۱ و ۸۵ و ۱۲۷ و ۱۴۹) .
 دران از عوام (ص ۱۵) و قندران (۱۸) و زاهدان خشک (۲۲۷) نکوهش شده و
 دران یاد شده از حاجی مصطفی خان سورتیج و عین الملک وزیر و ناصر الدین شاه و
 ملک آرا سلطان حسین میرزا و امین الملک و مشتاق علی شاه و مظفر الدین شاه
 و میرزا مهدی خان مستوفی و محمد شاه و الله قلی خان ارباب و معتمد الدوله منوچهر خان
 و محمد قاسم میرزا و اردشیر میرزا فرمانروای آذربایجان و عباس قلی خان فرمانروای
 مازندران و محمد قلی میرزای حسام الدوله و میرزا آقاخان صدراعظم و ظل سلطان و
 آقا میرزا محمد صادق رئیس دیوان

سر گذشت او از این دیوان هم بر می آید و پاره ای از حوادث مازندران و ایران نیز
 در آن اشارتی شده است. (ذریعه ۹ : ۷۰۸)

آغاز دیباچه: بسمله . الحمد لله الذی جعل قلوب العارفين معادن اسرار الزاهرة
 الاحدية ... اما بعد از حمد و ثنای حضرت کبریا .. چنین گوید ... محمد حسن المتخلص
 بمواج .

آغاز دیوان: بسمله . وبه نستعين . فی المناجات .

یا صاحب المن الجسیم علی الوری اشک والیک الضر فی البلوا

.....

یارب تورحمت آری بحال تباه ما بر عفو بر کرم بنما تکیه گاه ما

۲۹۹۸

نستعلیق صده ۱۲ ، عنوان شنغری ، جدول شنغری و زر و لاجورد ، سر لوح زرین و آراسته
 رنگارنگ ، دو صفحه نخستین حاشیه سازی و آراسته است ، در ۲۴۴ ص .

۱۱×۱۵ ، ۱۴/۵×۲۰/۵ ، کاغذ فرنگی نخوری - جلد روغنی باطل و بونته بسیار زیبا

درون سرخ .

بنی هشتانی

از سعدی شیرازی است .

۲۹۹۹

نسخ علی میرزا پسر علی جان فتح آبادی در ۱۲۴۸ در ش ۴ و همه شماره ها بیک خط است و ش ۶ مورخ ۱۲۴۸/۱ است ، عنوان و نشان شنگرف ، خط مؤلف مورخ ج ۱۲۴۸/۲ که فهرست رساله های مجموعه را داده است در صفحه عنوان دیده میشود .
 ۱۷/۵×۱۴/۵ ، ۲۰/۵×۳۴۸۰ ، ۴۹/۵×۲۰۳۴۸۰ ، کاغذ فرنگی -- جلد تیماج مشکى درون نخودى .

مجموعه

۱- تذکره دلگشا (۱ - ۳۶۱) از حاج میرزا علی اکبر نواب منجم شیرازی
 متخلص به بسمل پسر آقا علی بن محمد اسماعیل بن محمد مهدی (۱۱۸۷ - ۱۲۶۳)
 از سر گذشت سعدی تا خود او و در آن از مرگ فرزندان (ص ۳۵۶) و از زلزله ۱۲۳۹
 کازرون (ص ۳۵۳) یاد شده است . او کتاب را برای حسین علی میرزا در ۱۲۳۷ در
 یک گلزار و دو بوستان و یک خاتمه آغاز کرده است . (ذریعه : ۱۰۵ و ۹۱ : ۱۳۷ و ۳۲ : ۴ -
 استوری ۱ : ۸۸۸) .

فهرست مطالب کتاب در فهرست برلین (۶۶۷) و ملی (۲ : ۲۸) آمده اینک فهرست
 نامه ها یکه آقای باستانی نوشته و در نسخه گذارده است می بینیم :

شاعران خاندان قاجار

خاقان فتحعلیشاه قاجار ۱۲۱	فرمانفرما حسینعلی میرزا ۱۲۶
خسروی محمدقلی میرزا ۱۲۷	دولت محمد علیمیرزا ۱۲۸
شوکت محمد تقی میرزا ۱۳۱	ظل السلطان علیشاه ۱۳۲
شاپور شیخ علیمیرزا ۱۳۲	دارا عبدالله میرزا ۱۳۳

امام وردی میرزا ۱۳۵	محمود میرزا ۱۳۶
افسر محمد رضامیرزا ۱۳۸	خاور حیدر قلیمیرزا ۱۳۹
حشمت همایون میرزا ۱۳۹	طغرل ابراهیم خان ۱۴۰
شوکت محمد قاسمخان ۱۴۰	عزت سلیمانخان ۱۴۱
حاجب اللہ یارخان ۱۴۲	

حرف الف

بینوا میرزا داود اصفهانی ۱۴۲	شیدا میرزا ابوالحسن یزدی ۱۴۳
شیدا آقا محمد علی ۱۴۳	صبا فتحعلیخان ۱۴۴
فدا میرزا سید اردستانی ۱۵۳	صفا آقا محمد اصفهانی ۱۵۳
نوا ۱۵۳	نوا منت علی بیگ ۱۵۳
وفا میرزا محمد حسین فراهانی ۱۵۴	وفا میرزا محمد علی زواره ای ۱۵۴
هما میرزا صادق مروی ۱۵۵	یغما میرزا ابوالحسن جندقی ۱۵۸

حرف با

سحاب میرزا سید محمد ۱۵۸	شهاب میرزا عبدالله ترشیزی ۱۷۱
صاحب میرزا محمد تقی علی آبادی ۱۷۳	طرب محمد رفیع خان ۱۷۴
عندلیب محمد حسینخان ۱۷۵	کوکب میرزا عبدالعلی یزدی ۱۷۹
کوکب آقا محمد صادق شیرازی ۱۸۱	محجوب میرزا مرتضی ۱۸۲

حرف تا

الفت میرزا محمد قلی ۱۸۴	الفت محمود خان ۱۸۵
حسرت ملا محمد تقی ۱۸۶	حسرت علیخان بیگ ۱۸۶
صحبیت ملا محمد باقر لاری ۱۸۷	طلعت آقا محمد اصفهانی ۱۸۸
عفت بانوی شاعر ۱۸۹	عشرت ازبانوان شیراز ۱۹۰

فطرت محمد امین بیگ ۱۹۰	فطرت چراغعلیخان نوائی ۱۹۱
فکرت سیدنعمه الله مازندری ۱۹۲	نصرت عباسعلیخان دکنی ۱۹۲
نصرت سلطان بیگ طالشی ۱۹۱	نصرت میرزا حسین شیرازی ۱۹۴
هدایت رضاقلیخان ۱۹۴	فرخ محمد حسینخان ۱۹۶

حرف دال

آزاد میر غضنفر علی کشمیری ۱۹۷	احمد نراقی صفائی تخلص ۱۹۷
امید میرزا محمدخان اصفهانی ۱۹۷	امید میرزا ابوالحسن نهاوندی ۱۹۷
جواد میرزا جواد ۱۹۸	عابد میرزا عابد اصفهانی ۱۹۸
احمد میرزا احمد احمدآبادی ۱۹۹	محمد آقا محمد شیرازی ۱۹۹

حرف را

اختر احمد بیگ گرجی ۲۰۰	اکبر میرزا علی اکبر نطنزی ۲۰۲
انور ابراهیمخان ۲۰۲	بهار میرزا محمد علی دارا بجردی ۲۰۳
بیمار آقا حسین شیرازی ۲۰۴	خاور محمود آذربایجانی ۲۰۴
ساغر حاج شیخ محمد شیرازی ۲۰۶	سفیر محمد نبی خان ۲۰۷
شرربن آذر حسینعلی بیگ ۲۰۸	صابر میرزا علینقی ۲۰۹
صبور میرزا احمد کاشی ۲۰۹	صابر حسنعلیخان شیرازی ۲۱۱
فگار آقا لطفعلی برادر مؤلف ۲۱۴	مجمهر سید حسین ۲۱۵
منصور میرزا رضا ۲۲۲	منظور آقا محمد ابراهیم ۲۲۳
مظهر میرزا محمد ۲۲۳	نظیر امان الله زنگنه ۲۲۳

حرف ز

نیاز میرزا سیدعلی ۲۲۴ نیاز سیدحسین ۲۲۵

حرف سین

انیس میرزا یوسف نهاوندی ۲۲۵ انیس آقا محمدصادق ۲۲۵
فردوس میرزا ابوالحسن ۲۲۵ هونس میرزا محمد اصفهانی ۲۲۷

حرف شین

دانش میرزا عبدالرحیم دشتکی ۲۲۸ دانش محمدعلی اصفهانی ۲۲۷
درویش درویشعلی قائنی ۲۲۹

حرف صاد

مخلص میرزا محمدنبی ۲۲۹

حرف ضاد

عارض آقا بابا ۲۳۰

حرف ط

نشاط میرزا عبدالوهاب ۲۳۱ محیط میرزا معصوم ۲۳۰

حرف عین

قانع شیخ محمد شیرازی ۲۴۱ مطبوع آقا محمد جعفر ۲۴۱
فروغ آقا محمد جعفر ۲۴۳

حرف فا

حریف میرزا ابوالحسن ۲۴۳	ظریف میرزا حسن ۲۴۴
عارف شیخ عابد کازرونی ۲۴۴	عارف آقا محمد تقی اصفهانی ۲۴۵
واقف شاهجهان آبادی ۲۴۶	

حرف قاف

صادق شیرازی ۲۴۷ هاشم	شائق هادی بیگ ۲۴۶
شائق آقا علی عسکر ۲۴۷	مشفق پیر مراد بیگ ۲۴۸
ناطق میرزا صادق اصفهانی ۲۵۰	وامق ملا محمد علی یزدی ۲۵۱
وامق آقا محمد صالح اصفهانی ۲۵۱	

حرف لام

بیدل ملا محمد رحیم جهرمی ۲۵۱	بیدل محمد امین خان نیشابوری ۲۵۲
سایل آقا جانی معروف به محمد سعید ۲۵۲	مایل میرزا محمد علی آشتیانی ۲۵۴
مایل آقا محمد برادر مؤلف ۲۵۵	مایل شیخ رحیم ۲۵۵
وصال میرزا کوچک ۲۵۵	

حرف میم

قائم مقام میرزا ابوالقاسم فراهانی ۲۶۵	
میرزا ابوالقاسم انجوی شیرازی ۲۷۱	
خرم میرزا نجفعلی ۲۷۲	خرم میرزا هاشم اصفهانی ۲۷۲
خرم حسین اصفهانی ۲۷۳	قائم مقام میرزا بزرگ فراهانی ۲۷۴
محروم آقا حسینعلی افشار ۲۷۵	منعم شیرازی ۲۷۶

حرف نون

- پريشان مرتضى قلى بيگ ديات ۲۷۸
 برهان عليخان لکناهوري ۲۷۸
 ملاحسين مازندري ۲۷۹
 حيران ملامحمد علي يزدي ۲۷۹
 گلشن ميرزا محمد علي ۲۸۰
 مفتون عبدالرزاق بيگ دنبلي ۲۸۳
 همايون شيخ عبدالعال فريديني ۲۸۴
- ملاحسن نهاوندي ۲۷۸
 مير محمد حسين لکناهوري ۲۷۹
 روشن ميرزا احمد ۲۸۰
 معجون ميرزا محمد حسين ۲۸۳
 مفتون ميرزا رفيع قمي ۲۸۴

حرف واو

چماقلو مازندري ۲۸۵

حرف ها

- آگد علي اشرف برادر مؤلف ۲۸۵
 بنده ميرزا رضى ۲۸۷
 شجنه محمد مهدي خان ادبي ۲۹۰
 کشته ميرزا احمد ۲۹۲
 والہ ميرزا محمد کاظم ۲۹۳
- آشفته دلہ حسين بيگ ايرواني ۲۸۶
 ذره ميرزا عبدالغنى تفرشى ۲۸۹
 قطره ميرزا عبدالوهاب ۲۹۱
 نصرت الله خان قراکوزلو ۲۹۳

حرف يا

- خاوري فضل الله ۲۹۷
 تسلى رجب علي شيرازي ۲۹۵
- باقى ميرزا عبدالباقي ۲۹۵

میرزاجانی میرزا محمد حسین شیرازی ۲۹۶

حسینی میرزا محمد حسین یزدی ۲۹۶	خاوری میرزا معصوم ۳۰۰
ذوقی آقا بزرگ ۳۰۲	رای فاضلخان گروس ۳۰۳
رفیعی میرزا محمد علی تفرشی ۳۰۴	رهی آقامحمد ابراهیم اصفهانی ۳۰۴
سلطانی میرزا رضاقلی نوایی ۳۰۵	میرزا صفی صفی ۳۰۶
صفائی آقامحمد کرمانی ۳۰۶	صفائی محمد علی یزدی ۳۰۶
فردی صفر بیگ زند ۳۰۶	عالی میرزا محمد حسین شیرازی ۳۰۷
آقا علی شیرازی ۳۱۵	عامی حاج حسین ۳۱۵
فدوی آقامحمد جعفر شیرازی ۳۱۶	فکاری میرزا محمد ۳۱۷
قاآنی میرزا حبیب شیرازی ۳۱۸	قضائی عبدالرحیم یزدی ۳۲۰
میرزا مهدی شیرازی ۳۲۱	مهدی بیگ شقای ۳۲۰
نادری میرزا ابراهیم ۳۲۲	نشاطی محمد باقر بیگ ۳۲۳
نشاطی میرزا عباس ۳۲۴	نقی میرزا علیخان ۳۲۵
نورعلی نورعلیشاه ۳۲۵	نیری میرزا طاهر ۳۲۷
یاری میرزا محمد حسین ۳۲۷	نحفقلی میرزا ۱۱۶
- بسمعلی اکبر نواب شیرازی مؤلف تذکره ۳۲۷
- آغاز: بسمله .

این روضه دلگشا است باغی زجنان

از فضل خدای اکبر ایمن ز خزان

هر صفحه اوست غیرت عارض حور

هر سطری از اوست رشک زلف غلمان

دلگشا حمدی که شمیمش دلهای مرده را زندگی دهد و جانفرا شکری که

نسیمش جانهای پژمرده را تازگی بخشد حمد محمودیست . . . که ذکرش دوی دل دردمندان است .

انجام : واخترطالع ساکنانش بانواع خطوط ذاتی و عرضی محفوظ بوده .

۲- شرح سی فصل خواجه طوسی (۳۶۳ - ۴۳۶) از همو که در ۱۲۳۰ و بنام فتحعلی شاه قاجار آن را ساخته است . چندین حاشیه دارد با نشانه « منه غفرله » .
(مدرس ۲۲۸) .

آغاز: بسمله . حمد خداوند را سزااست که چشم نجوم در مطالعه مطالع عظمت وجلالش متحیر ... وبعد چنین گوید ... علی اکبر شیرازی .
انجام : و گویند این درجه صورت حشرات دارد والله يعلم .

۳- ذخیره النجاة فی میراث الاموات (۴۳۷-۴۸۷) از همو بفارسی در ۱۱ رجب ۱۲۴۷ و بنام حسین علی میرزای قاجار و در یک مقدمه در پنج قول و ده مقاله و خاتمه در ده فصل و بسیار رساله خوبی است .

آغاز: بسمله . حمد بیحد مرخالی اکبر را رواست جل جلاله که ابواب قواعد مدارک مسائل را که وسائل مسالک راه نجاتست بر روی ما بندگان تبه روزگار گشاد...
چنین گوید ... علی اکبر شیرازی .

انجام : این بود آنچه ممکن شد ایراد آن در این رساله موزنه و تفصیل را مقام دیگر است امید که در تحریر آن مثاب باشد نه معاقب الحمد لله علی اوله و آخره .
۴- نور الهدایة فی اثبات الرسالة (۴۸۸ - ۵۰۷) از همو بدرخواست یکی از دانشمندان مسیحی در یک مقدمه در سه باب و یک مقاله در یک مقدمه و سه مطلب و یک خاتمه .

آغاز: بسمله . تحفه حمد سزاوار در گاه بی نیاز نیست که گم گشتگان وادی ضلالت را بدلات پیش روان راه هدایت بسر منزل مقصود رسانید ... بعد چنین گوید ..
علی اکبر شیرازی .

انجام : واجزاعما بالاحسان احسانا و بالسیئات غفرانا .

۵- اندرزنامه (۵۰۸-۵۲۳) از همو که برای ابوطالب نواب ومیرزا علی صدر دوپسر خود ساخته است (ذریعه ۲: ۲۶۶).

آغاز: بسمله . بعد از حمد خالق اکبر و درود حضرت سید خیر البشر . . .
چنین گوید . . . علی اکبر شیرازی که این کلمه ایست چند که بر سبیل پند بجهت
فرزندان ارجمند و نورچشمان دلبنده ابوطالب ومیرزا علی ... نوشته میشود .

... الا ای نورچشم من که عمرت باد جاویدان
نصیحت گویمت بشنو بگوش سر نه گوش جان

.....

خدا را بندگی کن گره ای سروری داری

که شاهانند کمتر بنده خلاق انس و جان

انجام : بآرزوهای نفس خود مایل شده اند والله اعلم بالصواب .

۶- تحفة السفر لنور البصر (۵۲۴-۵۵۹) از همو در معانی و بیان و بدیع که بنام
فرزند خود ساخته است (ذریعه ۳: ۴۱) در يك مقدمه در آنچه پیش از شروع دانستنی
است و سه باب (استعارات - کنایات - صنایع بدیعی) و خاتمه در تشبیهات . او آنرا
در بندر بوشهر هنگامی که حسین علی میرزای قاجار فرمانفرمای فارس در آنجا بوده
در ۷ رجب ۱۲۴۴ پمپایان رسانده است .

آغاز: بسمله . مسافران دیار بندگی را در درگاه حضرت اله چه راه آوردی
خوشر از حمد وثنا است ... بعد چنین گوید ... علی اکبر شیرازی .

انجام : باتمام رسید پید مؤلف .. این علی بن محمد اسمعیل [بن] محمد مهدی

علی اکبر غفر له .

۱۹۳۰

۲۰۰۰

نسخ سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنگری ، نسخه ۲۱۰۴/۱۹۴۳۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی درون زرد و نشانه بلاغ دارد ، یادداشت فرهاد میرزا مورخ شب ۱۲۸۴/۴۳۵ و حاشیه ای از حاجی ملا علی کنی تهرانی دارد که بخواهی فرهاد میرزا نوشته و مورخ ۱۹۴۳/۱۲۸۴ است (ص ۳۶) ، نسخه در ۲۲ محرم ۱۳۳۶ از آن ریحان الله بن جعفر موسوی و در ۱۱۷۹ از آن محمد باقر بن محمد اسماعیل حسینی (با خط و مهر مورخ ۱۱۶۴) و در ۱۳۴۲ از آن محمد اسماعیل بن محمد باقر حسینی (با خط و مهر مورخ ۱۳۳۳) بوده است .

۳۰س۱۲×۲۲/۵ ، ۳۱×۱۹۴۳۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ مقوایی درون زرد

صافی

از مولی خلیل قزوینی است .

۲۰۰۱

استعلیق سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنگری ، جدول شنگری و لاجورد .
۱۵س۱۱×۱۸/۵ ، ۲۸×۱۸۳۴۱۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی مقوایی

دیرازی

از ملاحسن معلم نهاوندی در گذشته ۱۸/۲۴۴۲ با دیباچه از محمود میرزای قاجار شاگرد او در سرگذشت او (س ۱-۵) و غزل است بترتیب تهجی و رباعی و قطعه و ماده تاریخ و نزدیک ۶۲۰۰ بیت (۲-۲۲) و تخلص او در شعرها «حسن» است مدح محمود میرزا در آن بسیار است و ستایش عبدالله میرزا هم در آن هست (ذریعه ۹: ۲۴۵) آغاز دیباچه : بسمله . مستحسن طبع حسن حمد پروردگار هست ... که افلاک و خاک آفرید .

آغاز دیوان : کتاب قصاید . این قصیده را در عروسی ... محمود میرزا گوید
صبیه حسن خان والی در خرم آباد کردستان .

منت وافر خدایرا که همه جا بهر من اسباب عیش کرده مهیا
بودم روزی بشهر بند نهاوند شسته بخانه همی جریده و تفها
انجام : وله ایضا .

ای تیر غمت نشسته بر جان حسن در کوی تو عشق خار دامن حسن
دائم که بقردا نکشد زندگیش امشب سگ کوی تست مهران حسن

۳۰۵۲

تستعلیق محمد رحیم بن میرزا محمد در سپاهان در روز دوشنبه ۱۰/۴/۱۲۱۹ بنواهی آقا
ابوالقاسم پسر آقامحمدعلی ، عنوان شنغری ، جدول زر و مشکى و لاجورد .
۲۱/۵×۲۱/۵ ، ۲۸۹×۴۰/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ ضری مفوایی

روزدالانوار عباسی

از محمد باقر سبزواری در گذشته ۱۰۹۰ در يك مقدمه و دو قسم كه برای
شاه عباس دوم در رجب ۱۰۷۳ (در چند ماهی) ساخته است . (سپه ش ۸۱۵۳ - طوس
۳۳۹:۲ - ذریعه ۱۱ : ۲۸۹) .

۳۰۵۳

تستعلیق خوش گویا از علی قلی در ۱۳۹ (۸) ، جدول زر و مشکى و لاجورد و شنغری و زنگار ، میان
سطرها با کلبه ری طلا اندازی شده ، در پایان آمده كه نسخه برای کتابخانه شاهزاده ای كه نامش پاک شده
است نوشته شده ، نسخه از آن محمد شعیب و محمد تقی میرزا و خانلرخان نصرالله میرزا پسر محمد شاه
قاجار بوده است ، عالم گیر میرزا آن را تعارف نموده و همین خانلر آن را بمریم سلطان بخشیده
بود ، نواب عالیه آن را بعلی قلی داده كه خط او مورخ ۲۹ محرم ۱۲۹۴ در آغاز هست .
۱۵×۲۱ ، ۲۸۹×۴۰/۵ ، کاغذ متن وحاشیه - جلد تیماج سرخ ضری مفوایی

۱۹۳۲

مضامین

از ظهوری نورالدین محمد تربتی ترشیزی (کشته شده در ۱۰۳۴ در دکن)
است و در این نسخه که در میانه افتادگی دارد دیباچه نوز (۱-۳۶) و دیباچه کلزار
ابراهیم (۳۶-۵۵) هست (ش ۱۳-۱۲/۱۹۹۷ - ذریعه ۹: ۶۵۶ و ۸: ۲۸۹ - سپه ۲: ۶۳۱)
مجلس ۲: ۲۴۶).

۲۰۵۴

نسخ یحیی بن ابی النصر بن حامد در روز پنجشنبه ۱۹/۴/۱۰۴۵، عنوان و نشان شغری، نسخه
از آن شیخ خضر و محمد بن عیسی بن ابراهیم کورانی حسینی و حسن اصفهانی بوده است، تاریخهای تملک
۱۶ صفر ۱۲۶۴ و ۱۲۵۵ و ۱۱۷۰ و ۱۰۴۲ دارد.
۴۱ س ۱۲/۵ × ۲۰، ۱۹۷ ۳ × ۲۹، کاغذ سمرقندی جلد تیماج مشکی ضربی زر کوب مقوایی.

بنیة الیهة فی طبقات اللغویین و النحاة

از جلال الدین عبدالرحمن سیوطی که در رمضان ۸۷۱ ساخته است.

۲۰۵۵

نسخ گویا از خود مؤلف بگواهی پاره‌ای از عنوانهای مطالب که در هاشم دیده میشود، عنوان
و نشان شغری، خط حیدرفلی فاجارنهاوندی در هاشم ص ۴۹ دیده میشود.
۲۰ س ۷/۵ × ۱۵/۵، ۴۲ ۳ × ۱۸/۵، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سرخ ضربی مقوایی

فتیحات جامعیه

از محمد نصیر بن قاضی بن کاشف الدین محمد یزدی مؤلف «تحفه سلیمانیة»
عباسیه در شرح رساله رضویه ذهبیه» (ش ۱/۸۳ و ۳/۲۷۰۳) که در آغاز فتح یکم سند

روایت او از پدرش از شیخ بهایی از پدرش از شهید ثانی تا بامام صادق هست . کتاب در سه فتح است :

فتح اول در بیان حدیث آداب صلوٰۃ یومیه و افضل عبادات بدنیه (ص ۱-۱۵) .

فتح دوم در بیان تشریح مجموع سر (ص ۱۶-۵۶) در اینجا در میان ص ۱۵ و ۱۶ در نسخه افتادگی دارد و آغاز این فتح نیست .

بابهای ۱-۷ و نیمه نخستین باب ۱۸ این فتح را ندارد و از باب ۹ تا ۲۰ آن هست بدینگونه :

باب نهم در بیان دوبرده دماغ ام غلیظه وام رقیقه ص ۲۴ .

باب دهم در بیان مغز دماغ و جزو مقدم ومؤخر و یمین و یسار و تزیدات دماغ

ص ۲۸

باب یازدهم در بیان سه بطن مغز دماغ مقدم ووسط ومؤخر ص ۳۴ .

باب دوازدهم در بیان دوده والیتین ص ۳۷ .

باب سیزدهم در بیان معصره که آن را بر که گویند ص ۴۱ .

باب چهاردهم در بیان غده صنوبریه و منافع آن ص ۴۵ .

باب پانزدهم در بیان مستنقع که او را قمع نیز گویند ص ۴۸

باب شانزدهم در بیان غده تر مسیه ص ۵۰

باب هفدهم در بیان شبکه دماغ ص ۵۰

باب هیجدهم در بیان عرقهای وریدی سر ص ۵۳

باب نوزدهم در بیان شریانهای سر ص ۵۴ .

باب بیستم در بیان پیمپها که از مغز رسته اند ص ۵۴ .

فتح سیوم در بیان شبهه مشهوره طفره و جواب آن از دوانی و پدر مؤلف

عنوانهایی در هامش نسخه دیده میشود مانند « اعتراض پدر عالی مقدارم بر قرشی » (ص ۳۵ و ۳۶) و « بحث پدرم بر جالینوس » (ص ۲۴) و « تحقیق جواب شبهه طفره که از پدر عالی مقدارم دعاگوی دولت قاهره شنیده‌ام » (ص ۵۹) و اینها میرساند که نسخه ما اصل و نوشته خود مؤلف باید باشد چه این عنوانها در متن کتاب نیامده تا نویسندۀ نسخه آنها را در هامش بنویسد و پیداست که خود او این عنوانها و مانند آنها را مناسب با مطالب یافته و در برابر آن در هامش نوشته است او در متن کتاب هم در چند جای دیگر از پدر خود بعنوان « استاد و پدر عالی مقدارم » و « استاد عالی مقدارم » و « پدر ارجمندم » یاد کرده است (ص ۵۹ و ۶۰ و ۵۹).

آغاز: بسمله .

ای از توحید معرفت را تبیین وی ترجمه وصف تو تنزیل مبین
گر شکر تو آرایش عنوان نبود تبلیغ رسالت نکند روح امین
حمد و سپاس بی قیاس حکیمی را که پادشاه نفس ناطقه را در سواد سویداء قلب
صنوبری صاحب قرآن ساخته ... اما بعد چون در عنفوان طفولیت و جوانی ... محمد
نصیر ابن قاضی بن کاشف الدین محمد ... از برکات رافت ... شاه عباس الصفوی الموسوی
الحسینی بهادر خان بتلثیم عتبه ... ابوالحسن علی بن موسی الرضا ... سرافراز گشته ...
این رساله موسومه به فتوحات عباسیه را ... تألیف .. نموده هدیه مجلس بهشت اساس ..
ساخت .

انجام افتاده : و تفصیل این جواب و تفصیل تقریر (فتح سیوم) .

{ ۵۵۵ }

دیوان

از شرف الدین میرزا محمد بن محمد رضای مجذوب تبریزی زنده در ۱۰۶۳ و ۱۰۸۸
(مجلس ۳ : ۶۳۸ و ۶۶۴) .

۱- خزائن الفوائد (۱ - ۴۸۶ متن) .

آغاز:

بحریست لباب از فراید	شد نام خزائن الفوائد
هم جل جلاله ازانت	هم عم نواله در شانت
لا احصى افضل الرسل بس	در باب نوع و عن خواهر کس
گفتند همه چنانکه شاید	افدستای تو آراید

انجام :

روزی که قلم گرفت معبود
لوحش کف مرتضی علی بود
۲- شاه راه نجات ساخته ۱۰۶۸ (۴۸۷-۵۴۵ متن) .

آغاز:

این کتاب از توجه حضرات
شد مسمی بشاه راه نجات
بسمله .

یار آینه خانه ای میخواست
التفاتش بهانه ای میخواست
چون ثباتی نداشت خانه کل
دوستی برد پی بخانه دل

انجام : شکر شکر شاه راه نجات ...

راه این منزل این نامه تمام
گفتمت والسلام والا کرام
۳- قصائد در مدح امامان (۵۴۵-۵۵۳ متن) .

آغاز: بسمله . نمونه ایست از مدح امیر کل امیر .

زور بازوی ترا الله اکبر شاهد است
گردل خصم تو منکر گشت خیبر شاهد است

انجام :

جمع یکجاده شمنات را مگو دوزخ کند
حیرت مجذوب در مدح هم از شما است
عکس رخسار تو در آئینه جان داده اند
لطفها بسیار در دولت تو شاهان دیده اند
۴- مسلک النجاة (۴۷۷- ۴۸۹ هاشم) .

آغاز:

صاحب نشوی گرتوزمین را و زمان را شیرازه که بندد بهم اجزای جهان را
انجام :

رو بآن روضه بهشت آیین سر بآن آستان فیض آثار
۵- منهاج الحقایق (۴۹۰ - ۵۰۴ هاشم) .

آغاز:

ای شده محبوس دام آرزو نیست چیزی کز گره در دام او
این همه موج سرب آب نیست تا نبینی بد نگو بنگر نکو
انجام :

بسان شهی کز سجود درش فزون از ملائک بود عسکرش
۶- ترجیع و رباعی (۵۰۵ - ۵۳۱ هاشم) .

آغاز:

بخاک ره آن شه نشاه دین که بروی شود ختم فتح بین
انجام : در ازل این سجده را آموختند .

افزوده شده است گویا از همان سلمان است نانیمه سرگذشت هلالی ، صحیفه هفتم پیش از صحیفه پنجم آمده و نسخه آشفته و پس و پیش است ، آغاز و انجام آن هم افتاده است ، نسخه خوب و باغیزه ایست .
 ۱۷س×۱۶ ، ۴۴×۱۵/۵۳۴۵ ، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج مشکى زرکوب مقوای

تحریریه صامی

از ابوالنصر سام میرزا است (حقوق ۴۲ - ادبیات ۸۵ - استواری ۱ : ۷۹۷ و ۱۳۳۵) .

۲۰۵۸

شکسته نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان شغرف ، در ص ۱۳۶ آمده « درروز پانزده ماه شوال سنه اربع و الف » سپس دویستی است بفارسی ، نیز در ص ۱۶۶ آمده « درشب سه شنبه چهارم جمادی الآخر سنه اربع و الف » پس ازین يك بیت فارسی است .
 ۱۹س×۱۵ ، ۱۹×۱۱/۵۳۱۰۶ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز ضربی مقوای

بزرگ

شعرهای چندین شاعر در آن آمده بدین گونه :

- ۱- گزیده ای از حدیقه سنایی (۶۰-۱) .
- ۲- گزیده ای از پنج گنج نظامی (۷۱-۶۱) .
- ۳- گزیده ای از جام جم اوحدی (۷۳-۸۱) .
- ۴- گزیده ای از مثنوی مولوی (۸۳-۱۱۳) .

نیز شعرهای : عطار و خسرو و عماد شهبازی و سعد کل و بسطامی و امیرمعزی و نظیری و حافظ و ناصر خسرو و از روشنائی نامه او و شاه داعی و محمد غزالی (به ربی ص ۱۱۶) و جلال جعفری و شاه کبود جامه و سید محمد جامه باف و همدی جهرمی و خواجهی کرمانی و امامی هروی و شیخ آذری و سنایی و سلمان ساوجی و کامی لاهیجی و اوحالدین کرمانی و سعدالدین حموی و ظهیرفاریابی و نجم الدین زرکوب

و خواجۀ انصاری و ذواللسانین و ملای روم و امام احمد غزالی بفارسی (۱۳۱) و
 امرء القیس و ابوطاهر بن یحیی و نظامی و عبدالواسع پورحسینی متخلص بواسع بخط
 خود او (ص ۱۸۷) و رشید و طواط و محیی الدین اعرابی و میرحسینی سادات و امیر
 خسرو و پرتوی و ابوسعید و نجم الدین کبری و از فوایح الجمال ابوفارسی (ص ۱۵۰)
 و مجیر بیلقانی و شاه نعمت الله و عراقی و میر عبدالغنی (بلغه الله الی متمناه) (ص ۱۵۷)
 و نظام استرآبادی و سجابی و شرف شفروه و ملا مؤمن حسین یزدی (ادام الله بر کاته)
 (۱۶۶) و سید حسینی و فردوسی و مجد همگر و شیخ ابوسعید بزغش شیرازی و کمال
 اسماعیل و ادیب صابر و اوحدی سپاهانی و مسعود سعد و شیخ روز بهان و ابو شرف
 کرمانی و پهلوان احمد گوهران و عایشه سمرقندی و عایشه مصری هردو بفارسی
 (ص ۲۰۶) و آصف و علامه دوانی و فغانی و اهلی و انوری و عصمت بخارایی و رودکی
 و ابوسعید رستمی . از « ده نامه شیخ » هم شعری آمده (ص ۸۱) و از مکاتیب قطبید
 (ص ۱۳۸) و از ویس و رامین (۱۷۳) .

۲۰۵۹

تستعلیق ۱۲۲۱ ، عنوان و نشان شنگرف . جدول زنگار . در ص ۷۱-۷۶ شرح بیته است از عرفی
 بفارسی و نسیمی بفارسی و صافی بترکی و دوشعر فارسی دیگر و شرح در همه بترکی است و از مستقیم
 زاده سعدالدین است ، یادداشت ۱۲۲۶ و ۱۲۲۹ و ۱۲۳۱ و ۱۲۳۲ در ص ۷۷ هست بترکی و شعرهای فارسی و
 ترکی در ص ۷۸ و ۷۹ ، در ص ۸۰-۸۴ شرحی است بفارسی بر شعرهای انوری و ظهیر فاریابی و سلمان و از
 مرآة صفا و کشف اسرار خواجہ جمال الدین و شعر حافظ و حسام دیوانه و معزی و از کشف ایات شاه
 طاهر و باید بخشی از کتابی باشد .

۲۳×۱۷/۵ ، ۴۴×۱۴۳۴۸ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضری مقوایی

شهری و گلی

از میرک محمد نقشبندی نواده براق خان (ص ۱۴) بترکی که در شرح شعرهای

دشوار فارسی و در شهر سکتوار در ۱۰۲۲/۱۰۲۲ (پایان) ساخته است ، نکته های ادبی و تاریخی دارد . نام مؤلف و کتاب در دیباچه هست . او در خاتمه از ساقی نامه مسلسل و نوادر الامثال خود یاد میکند و این خاتمه بفارسی است (ص ۷۱-۷۲ نسخه) .

آغاز: بسمله . بنام پاك خداى هشت ده هزار عالم جل ذ كره كه روح پرفتوح خلاصه موجودات در قبضه قدرت او است ... اجمعين بو كمينه تاشكندى اعنى ميرك محمد نقشبندى كه سگ گردن بسته سلسله نقشبندى در فضاي متقدمين و شعرای متأخرين ابياتنى تتبع ايدروم .

انجام: بى منت مخلوق مىسر گردان (نوشته شد بقلم قیالر امامى زاده ابراهيم ... فى ۲۵ م سنه ۱۲۲۱) .

آقای باستانی ترجمه دیباچه ابن رساله را بیارسی بخط خود نوشته است

و اینک می بینیم:

بنام پاك خداى هجده هزار عالم جل ذ كره كه روح پرفتوح موجودات در قبضه قدرت اوست صلى الله عليه وسلم و در و نامعدود بر چهار یار باصفا و آل و اصحاب رضوان الله عليهم اجمعين .

اما بعد این كمينه تاشكندى اعنى ميرك محمد نقبندى كه سگ گردن بسته سلسله نقشبندى است ابيات شعرای متقدمين و متأخرين را تتبع می کردم و بادوستان مذاکره می کردم در بین قصاید و رباعیات و مثنویات و مقاطعات بعضی ابيات مشكله بنظر رسیده قصد کردم على قدر الامكان بمثقب طبع الماس گون در ناسفته معانی را شكافتنى و ابكار حجله مضمون را دست کشیده و رخ بگشایم بیت لمؤلفه: «من نه چون قافیه سنجان قدیم لبكن - تافته بر همه كس پر تو انوار قدم» اینك از خوش طبعان روزگار كه بر فواید این فراید آگاه میگردند التماس دارم كه از دعاء خیر فراموشم نفرمایند . این كتاب مستطاب كه نورسته باغ جنانست و مقبول خاطر عارفان جهان گشته

وما نند دستۀ کلی دست بدست گشته شایسته است اگر بنام «شهری و کلی» بنامم . بیت
لمؤلفه :

اولدی ای جان گلشنی نك بلبلی
بو کتابك نامی شهری و کلی
(ترجمه: گشته است اینگلشن جانرا بلبلی
این کتاب را نام شهری و کلی)
بیت کاتبی :

در خسوفی کاش بودی بسته دست امهات

تا ندیدی داغهای سرخ بر رخسار گل
مقصود اینست که کاش دست مادر روزگار هنگام خسوف ماه بسته بود تا بر رخ
گل داغهای سرخ نبود . در میان ایرانیان رسم است که معتقدند هنگام گرفتن ماه
اگر زن آبستن در حال تعجب و یا ترس دست بهر يك از اعضاء و بدن خود بگذارد
بعینه اثر در همان موضع كودك مینماید و باقی میماند .
ایضاً :

چو در نظر که دیوار یار چیده نهم

بهانه چشم پریدن کنم بدیده نهم

این يك هم باز خبر از يك عقیده معمول در میان ایرانیان میدهد که چون جایی
از بدن یا رخسار آدمی پیرد یا بجهد برای رفع اختلاج يك پر کاه از کاه گل دیوار
کنده و بران موضع می نهند تا آرام گیرد .
شاعر میگوید :

از فرط محبت کاه گل دیوار یار را به بهانه چشم پریدن بدیده مینهم

چنین است ترجمه فارسی چند بندی از این رساله که آقای

باستانی نوشته است:

فرهنگ نویسان برای لغت رود معانی رودخانه ورود و دره را نوشته اند ولی بمعنی
پسرم آمده رود کی استاد الشعرا را برای آن رود کی گویند که در هنگام کودکی
اشعار میسرود - کاف رود کی علامت تصغیر است چنانکه کاتبی در مـرثیه حضرت
حسین بن علی در جایی که پسر علی باید بگوید رود علی گفته :
رود علی است بسته و ما را برای او

دریاست چشم و هر مژه بر ترز چشمه هاست

این بیت مولانا دارای صنعت و همچون سحر حلال که هفت لفظ آشنا در آن جمع
کرده -

بین ایرانیان مشهور است که نهال بقم بغایت ضعیف و بیحال است . چنانچه
از این بیت مولانا نوری که شریان دشمن ممدوح خود را به بقم تشبیه کرده معلوم میشود :
سبابه بقرط قضا يك حرکت یافت شریان عدوی تو و شریان بقم را
فاعل یافت سبابه بقرط است و مفعولش شریان عدوست - یعنی شریان عدوی تو و شریان
بقم را سبابه دست قضا دارای يك حرکت از ضعف و ناتوانی باقیست .

بیت شیخ عطار :

هست دریائی ز جوهر موج زن گردانی این سخن شش پنج زن

مفهوم این شعر : او و بحروف ابجد ۶ و هاء است که «هو» میشود - منظور حضرت

شیخ از این بیت تقرب به خدا بوسیله تکثیر ذکر است

. اجد و تته هر دو نام شهری است در هندوستان . پته نام پارچه ابریشمین است ،
گفته یعنی بزرگ و گنده باشد ، خنک بارد و ثقیل ، تاسمه تسمه تکه چرم ، فنجوقه
خود لغت ترکی است و نام یکی از اشیائی است که در زین اسب بکار میرود . لغات

مذکورۀ بالا از این بیت شیخ هندوستان امیر خسرو دهلوی مبین و روشن میشود

نظم در وصف محبوب :

سر وی چو تود را چه و در ته نباشد	گل مثل رخ آل تو الیه نباشد
از پشت رخ تو کشم تاسمه ای چند	تا فنجوقه اسب تو از پته نباشد
دوزند قبا بهر قدت از گل سوری	تا خلعت زیبای تو از لته نباشد
چون موی شد از فکر میانت تن خسرو	تا هم چو رقیب خنک گته نباشد

ایرانیان میگفتند که شب چراغ گوهریست دریایی که حق تعالی در دل گاو بحری قرار داده و آن حیوان را براو مو کل کرده از او آبی غفلت نمی نماید و شبها از دریا برآمده در روشنی او چرا می نماید چنانچه شیخ عطار در مراجع حضرت رسالت این مضمون را آورده :

بهر زمین گاو شد او گوهرش	برده فلک از پی تاج سرش
گوهر شب را شبی گوهرین	گاو فلک برده ز گاو زمین

مقصود از گاو فلک برج ثور است.

۱۰۵ د

شکستۀ تعلیق سده ۱۱ ، عنوان و نشان سنگری .
سطر جلیپا ۱۰/۵ × ۱۷/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضری .

هفت آت

نامه ها و فرمانها و نشانهای زمان صفوی است بدینگونه:

۱- انشای میرزا قاسم پسر عبدالقادر تونی (تذکرۀ نصر آبادی)

در تعریف درۀ انجیری

- ۲- انشای همو در سر گذشت خود و کله از روزگار ۴
- ۳- رقعه طیبیت آمیز که بکلانتر قاین نوشته است ۹
- ۴- رقعه طیبیت آمیز که در وصف سلطان محمد نایبی نوشته است ۱۳
- ۵- رقعه طیبیت آمیز به ملاجان جنابدی ۲۰
- ۶- نامه میرزا عبدالقادر کلانتر و وزیر تون بوزیر مشهد مقدس و وصف ۲۳
- حال شمس خان بیک داروغه تون ۲۳
- ۷- دو نامه دیگر از میرزا عبدالقادر ۲۸ و ۲۶
- ۸- نامه شاهنواز خان بیگلر بیگی قندهار بکاظم خان ۹
- بیگلر بیگی استرآباد ۹
- ۹- منشآت میرزا محمد مؤمن . آزاد نامه (۳۱ و ۳۹) و توبه نامه ۳۹-۳۴
- (۳۱) و دو دیباچه ملک خریدن (۳۳ و ۳۴) و مهر نامه و مصالحه نامه ۳۹-۳۴
- ۱۰- انشای الغ منشی بنام صفی قلی خان در شمارش و وصف ۴۲-۳۹
- ۶۵ گونه انگور هرات در تنگوزئیل ۱۰۹۴
- ۱۱- نامه تاریخی امیر علی شیر به یعقوب بیک قراکوز لودر باره ۴۲
- زر ناسره ۴۲
- ۱۲- نامه میرزا محمد رضی مستوفی خاصه به بیگلر بیگی استرآباد ۴۶
- و فرستادن دیوان اشعار خود ۴۶
- ۱۳- پاسخ بیگلر بیگی استرآباد ۴۸
- ۱۴- نامه بمستوفی الممالک با چند نامه دیگر گویا از همان ۵۰
- میرزا محمد رضی ۵۰
- ۱۵- نامه با عتقاد السلطنة ۶۰
- ۱۶- نامه بایشیک آفاسی باشی ۶۰

- ۱۷- نامهٔ بمیرزا عبدالقادر ۶۱
- ۱۸- نامهٔ بمیرزا طاهر گویا وحید و درخواست کلیات دیوان ۶۲
- ۱۹- نامهٔ بواقعہ نویس ۶۳
- ۲۰- نامهٔ بحکیم باشی ۶۳
- ۲۱- نامهٔ بمتولی ۶۴
- ۲۲- نامهٔ بدرویشان ۶۴
- ۲۳- نامهٔ باطبا ۶۴
- ۲۴- نامهٔ بارباب قلم ۷۷
- ۲۵- نامهٔ بفضلا ۸۱
- ۲۶- نامهٔ بوزیر موقوفات ۹۰
- ۲۷- پاسخ بکسی که بازواسب فرستاده ۱۰۹
- ۲۸- در تعزیت ۱۱۰
- ۲۹- درخواست پیوند درخت ۱۱۹
- ۳۰- نامهٔ بزنان ۱۲۲
- ۳۱- نامهٔ ابدال خان باقا حسیمنای خوانساری ۱۲۳
- ۳۲- انشای عبدالواسع غوریانی باشعرا و در آن از سلیمان خان بن
خان گرای وصفی قلی خان بن تلش خان یاد شده است ۱۲۶
- ۳۳- نامهٔ دیگر از همو ۱۳۰
- ۳۴- نامهٔ تاریخی بخواجه تمیم اندجانی که بدژ « باروچاق »
فرستاده شده تا از آنجا بهرات و از آنجا بمشهد برود
چهار بساط نیرنگ و تزویر گسترده بود ۱۳۵
- ۳۵- در تعریف غلیان ۱۳۹
- ۳۶- درخواست شراب ۱۴۳

۳۷- نامه حسینخان شاملو بهحافظ مجبعلی برای خواندن و نواختن

۱۴۳ ودر آن افزارهای موسیقی یاد شده است

۳۸- وقف نامهچۀ خراب آباد از رضی الدین محمد

۱۴۴ وقف نامه املاک رضی

۱۵۲ ۴۰- منشورشاطرا

۴۱- روایح الانشاء (۱۶۶-۱۸۱) از علی نقی ترشیزی که بدستور فتحعلی خان

امیرشکارباشی دیوان اعلی و بیگلربیگی مشهد مقدس معلی در دژ سرخس و زور آباد خدمت میکرده است در آن مقاله در صورت ارقام طبقه ملا زمان و عنوانهای فرقه اول ارباب منصب که سرانجام امور ممالک بیهمن کفایت ایشان منوط است ، نشان : نیابت و و کالت و وزارت و قورچی باشیگری و قوللر آفاسیگری و تفنگچی آفاسیگری و توپچی باشیگری و دیوان بیگی کری و میرشکار باشی گری و فرقه دوم اصحاب قلم که بنای دخل و خرج دیوان بکلك درر سلك ایشان منتظم است ، نشان : استیفا و استیفای خاصگی و لشکر نویسی و صاحب توجیهی و آوارجه نویسی و احضار نویسی و اشراف و رونق افزایی دفتر خانه باز نشستگی در هفتاد سالگی دیده میشود .

آغاز: رساله منشآت مرحمت پناه میرزا علی نقی ترشیزی قوردی . بسمله .

حمد و سپاس شدید الاساس که عروج مرغ نشان بر شرفات ایوان بیانش عین خیال و محض محال است نثار بارگاه پادشاه بی مثل و بدل که پیش طاق درگاه جلالتش ازل تنق سر پرده عظمت و کمالش لم یزل است ... اما بعد مقصود از تحریک مشاطۀ کلك غالبه فام . . . آنست که این رساله ایست مسمی به روایح الانشاء مرتب بر مقدمه و مقاله و خاتمه.

انجام افتاده : از حصول خواهش و مقصود او .

۴۲- در تعلیم خط نستعلیق (۱۸۲) بنظم فارسی بدینگونه : در تعلیم خط

[نسق تعلیق].

از واضع خط نسق تعلیق
 [از بهر] الف سه نقطه باید
 از وی حرکات همزه پیدا
 زانگونه که کر شود نگونساز
 يك نقطه بسست گردن با
 حرف تی و ئی به بامثالست
 جیم ار خواهی پی نکویی
 باید بن جیم را چنان ساخت
 يك نقطه اگر کتی برو وصل
 باید تن دال را چنان ساخت
 را نیز دو نقطه گفت بینا
 دندانۀ سین اول سرسین
 دندانۀ دو بمش بیاید
 اما بن شین بشکل نوشت
 شین را چون کشش دهی بقانون
 گر شین چپی برو فزاید
 باید سر صاد را چنان ساخت
 نزدیک خرد و ران استاد
 اما الفش دو نقطه بیاید
 دندان وی از قلم بینداز
 ای تازه نهال باغ کونین
 باید سر عین را چنان ساخت
 در حلقۀ عین و حلقۀ جیم

بشنو سخنی ز روی تحقیق
 اما بهمان قلم که آید
 اما بطریق رمز و ایما
 گردد بهمان صفت نمودار
 شش نقطه درازیش هنر بنما
 حکم همه را يك احتمالت
 پیوند بنون کن از نکویی
 کش هیئت بیضه ای توان یافت
 فونست بنزد واضع اصل
 کن دال دو حرف با توان یافت
 يك نقطه سر است و دیگری پا
 یک نقطه نموده اند تعیین

در قول کسی که ذوفنون است
 تشبیه دیگر شنو ز مجنون
 بر شکل گلاب زن نماید
 کز وی صادی نگون توان یافت
 طایک الف است و يك سر صاد
 وز صاد گشاده تر نماید
 یک نقطه اش از الف جدا ساز
 چون مردم دیده قرۀ العین
 کز وی سر طاء هم توان ساخت
 یک نوع نموده اند تعلیم

هرجا که نموده اند فائى
 قافست بقول ذوفنوسى
 کافست بحرف نيکرايى
 سرکش بچه ما ندای يگانه
 طولش ز چهار نقطه کم نيست
 لامست الف برو مرکب
 استاد هنر ور افسر ميم
 مقدار دو نقطه گردن او
 نونشش نقط است بشنو از من
 در پاش اگر نهی سر جيم
 هر واو گرفت نيک رايى
 ها نقطه بنه در او ز آغاز
 زانگونه ببار ها گشايد
 لارا الف بنه در آغاز
 وانگه الفى بکشی برابر
 کانههم الفى دگر نمايد
 گويند مورخان عالم
 بايد سر يا سه نقطه کردن
 کردن بطريقه اى نمايد

يك نقطه مدور است و بائى
 يك نقطه مستدير و نونى
 پيوند الف بحرف بايى
 تيرى زده بر سر نشانه
 ور پنج كشدن نیز غم نيست
 گرديده بدین صفت مرتب
 يك نقطه نموده است تعليم
 رعنا الفست دامن او
 دو گردن و دوتن و دودامن
 آيد بظهور پيكر جيم
 يكمنقطه مدور است ورايى
 از نوك قدم موربش ساز
 كاندازه نقطه اى نمايد
 يكمنقطه سوى يساركش باز
 بر دامن او بنه سراسر
 زانگونه بيانش نو نمايد
 لارا سه الف برابر هم
 يك نقطه ديگر پياي گردن
 كانداز [ه] دودال حاصل آيد

۴۳- گلشن خيال (۱۸۳ - ۱۸۹) از حاجى ميرزا محمد طاهر نصرابادى (ش

. (۲۴۶۵/۱۲)

- ۴۶- هجوى از شفيها مورخ شب ۱۴ محرم ۱۱۳۳
 ۱۹۲-۱۹۳
 ۴۷- منشآت واعظ قزوینی
 ۱۹۴
 ۴۸- وقف نامه
 ۲۰۰
 ۴۹- مهر نامه
 ۲۰۵
 ۵۰- نامه مير محمد باقر داماد به ملا عبدالله
 ۲۰۸
 ۵۱- تهنييت جلوس شاه سليم
 ۲۰۹

۳۰۱۱

تسعليق سده ۱۱ ، نشان شنغری ، باستانی آن را در نسخه « بهرستان » نامیده است .
 ۱۸س/۶/۵ ، ۱۲/۵×۱۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضربی مقوایی

دیوان

از مولی ادهم عزلتی خلخالی واعظ (س ۹ ص ۲۳۴) بروش بوستان سعدی درپند
 و اندرز گرچه میگوید که « پس از وی گلستان نوشتن خریست » (س ۳۴) در ده باب
 هریک در چند فصل با داستانهای مناسب و خود او در دیباچه با عنوان « ترتیب ابواب »
 فهرست آنها را میآورد (س ۳۵) نام او در آن (س ۱۰ و ۱۶۹) آمده است .
 چنین است فهرست بابها : شهوات ، حرص و طول امل ، شکر ، قناعت ، سخا ،
 یقین ، علم ، علاج صفات بد ، اخلاص و صدق و رضا ، تقوی و خوف ورجا .
 نیز میگوید :

نوشتم بسی نسخه های نکو همه هادی و ره نمای نکو
 پیاپی معانی بیان ساختیم بالفاظ پرهم نپسرداختیم
 ولیکن به بحری که بستان دروست
 مر آن بحر چون طبع سعدی نکوست

دلم بود بسیار مایل بدان که ننوشته بودم کتابی در آن

.....

پس از وی گلستان نوشتن خریست

ببستان مقابل شدن ابتريست

.....

چه حاجت پس از آن دو عالی کتاب نوشتن کتب گر چه باشد صواب

ولسی طبع و تقلید مردان راه که شد «من تشبه» بحسنش گواه

(ذریعه ۹ : ۷۱۷ - مجلس ۲ : ۱۹۶ - دانشمندان آذربایجان ۲۷۳ - مشرق

التوحید اودرسپه ش ۵۸۳۸/۱۰) .

آغاز:

بنام خدایی که بخشنده اوست بهر سختی یاور بنده اوست

حکیمی که جان جهان آفرید بقدرت نهان عیان آفرید

انجام افتاده :

خرده مند گفتمش که باشد محال که بی آن کنم بر تو آنرا حلال

بفکرت (حکایت یکم باب دهم) .

۳۰۱۲

نسخ موسی بن کر بلائی میرزا عبدالجواد چهکندولی در ۲۴ ج ۱۳۳۱/۱ ، عنوان شنغرف ، نسخه
دومی است که انوشته است .

۲۰س ۸/۵×۱۴/۵ ، ۵۱×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

بهارستان

تذکره شعرای قاین است از ضیاء الدین محمد حسین بن محمد ضیاء آیتی بیرجندی

خوراسانی (سده ۱۴) که شعر هاسی و هفت شاعر قاینی را در آن آورده است . این کتاب بنام

بهارستان چاپ شده ولی در این نسخه از این نام نشانی نیست. (استوری ۱: ۹۲۳ -
مشار ۲۳۸).

چنین است فهرست نامهای شاعرانی که در این رساله سرگذشت و شعر آنها
آمده است:

بوذرجمهر قاینی (۳) ابوبکر قهپایی (۴) کوشککی قاینی (۴) حکیم ابونصر
محمد قاینی (۵) هلال قاینی (۶) نزاری قهستانی (۶) حکیم شیونی (۱۸) جلال الدین
یوسف (۱۸) ولی دشت بیاضی (۱۹) سیدعلی واعظ قاینی (۲۵) نورالله اسفراینی (۲۷)
سید محمد نوربخش (۲۸) سید جعفر قاینی (۳۳) ابن حسام (۳۴) شاه اسحق ولی (۴۷)
خواجه آصفی (۴۸) ملابلال شاخنی (۵۰) عبداللطیف بیرجندی (۵۱) منشی بمرودی
(۵۲) زرین قلم بمرودی (۵۲) صبوحنی بیرجندی (۵۳) اشراق بیرجندی (۵۵) دانش
بمرودی (۵۸) درویش قاینی (۵۸) فروغ بیرجندی (۵۹) طوفان بیرجندی (۵۹) شهاب
سیمستانی (۵۹) سید ابوتراب (۶۵) شیخ محمد هادی (۶۷) سید اسماعیل سید دانی
قاینی (۷۱) وحشی بیرجندی (۷۴) شیخ عبدالحسین واعظ (۷۶) رانغ بیرجندی
(۸۱) خیام بیرجندی (۸۳) مؤلف (۸۶) میرزا حبیب الله خراسانی (۹۴) محمد باقر پدر
مؤلف (۹۶) (۱).

۱- آقای باستانی راد بادداشتی در باره چند شاعر قاضی که در این تذکره نام
آنها برده نشده نوشته و منابع را هم یاد کرده و در لای نسخه گذارده که اکنون گزیده ای
از آنها را در اینجا می آوریم،

۱- میرزا حسن اسیر جنبادی (مجموعه صدورالدین محمد جنبادی مورخ ۱۶۰۴
- ش ۲۹۵۰)

۲- میربدیعی تونسی (تذکره کنوزالشعراء صدرالدین محمد بهبهانی از سده ۱۱
- ش ۲۴۲۸)

آغاز: لناسخ الفسخة .

دنباله صفحه پیش

- ۳- عبدی گون آبادی (مجموعه صدرالدین محمد جنابدی)
- ۴- عبدالقادر تونی (نصر آبادی ص ۱۰۴)
- ۵- شکری طبسی (همان مجموعه جنابدی)
- ۶- مهدی قاینی (مضامین الشعرا از سده ۱۱ - ش ۲۵۰۴)
- ۷- میرا بوطالب ترشیزی (همان مضامین الشعراء)
- ۸- حیاتی طبسی (مجموعه شماره ۹۹ باستانی)
- ۹- سعدی قاینی حاجی ملامحمد (یشت دیوان حسرت نراقی سده ۱۲ بخط او)
- ۱۰- میرزا کوچک ساغر قاینی (دیوان حسرت)
- ۱۱- محمد شفیع بیرجندی از لوطیان زمان خود که نامه ای به عالی حضرت میرزا حسین قاینی نوشته بود و شعرا و در آن هست (همان مجموعه جنابدی)
- ۱۲- محمد حسین بن بدیع الزمان منجم حسینی جنابدی مؤلف زایچه و طالع عباس میرزای نایب السلطنه که شعرا و رساله پدرش در زایچه طالع نصرالله میرزا فرزند نادرشاه افشار بخواهدش میرزا ابوالقاسم وزیر در آن هست (از همین زایچه) .
- ۱۳- حیدرعلی بن نعمة الله منشی طبسی مؤلف صحایف الاعمال که یک بیت و یک رباعی ماده تاریخ این کتاب در آن هست (صحایف الاعمال تألیف ۲ شوال ۱۰۰۶ نسخه مورخ ۱۰۹۱ درم - ش ۳۰۲۴) .
- ۱۴- حیات میرزا محمد مهدی پسر میرزا محمد اسمعیل قاینی (منتخب تذکرة مدایح المعتمدیه از میرزا محمد علی بهار مذهب اصفهانی) (ادبیات ۱۰۰ - مجلس ۳: ۶۸۲)
- ۱۵- محمود تونی (همان مجموعه جنابدی ص ۳۴)
- ۱۶- خرم جنابدی که قطعه ای در ماده تاریخ تولد فرزند دوستی بسال ۱۱۱۹ دارد (همین مجموعه جنابدی) ،
- ۱۷- غزالی بیرجندی در هجوشهر بیرجند دارد :
دارم ز بیرجند ای دل گله ها آن به که سفر کنیم زو مرحله ها
امید که دروی شود از زلزله ها صد بار دیگر عالیها سافلها
(یشت نسخه رساله جوهر فرد تألیف نیازی بخاری مورخ ۱۹۹۶) .
- ۱۸- مؤمنای قاینی دشت بیاضی (همان مجموعه جنابدی) .
- ۱۹- حاج سراجا میرزا قاسم ای قاینی (همین مجموعه) .

ز آب زر هر چند استیفا کنی حق وصفش کی تو استقصا دنی
 زنگ قاین را نموده بر طرف منبع فیض است و کانی از شرف
 للشیخ عبدالحسین دام مجده .

این تذکره مجموعه فضل و هنر است
 کنجی است که پر زدر و لعل و گهر است
 ابنای وطن سزد بدو فخر کنند

اما صد حیف موجز و مختصر است

رب یسر ولا تعسر . تذکره شعرای فائزات درخشنده تردری که از صدف بلاغت
 سفته ... گردد سپاس حکیمی است . . . که خرد و عقل را در ممالک وجود بسلطنت و
 جهاننداری بر گماشته :

انجام : قامتش خم بمثل چون پر کار آمد (لقد صار هذا آخر ما آورد و افاد
 جناب المستطاب المؤلف ... و زلل از خویش دلریش مدفوع نکرده ... والسلام).

۱۱۴۰ هـ

تستعلیق ، عنوان شغری و لاجورد و رنگار ، جدول رد و لاجورد ، سراج و زرین ، دو صفحه
 آغاز بر حاشیه سازی شده ، در ۱۵۴ ص .
 ۱۴س ۷/۵ × ۱۳/۵ ، ۴۷۸ × ۱۳/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج مشکی مقوایی درون سرح زر کوب

تاریخ تواری

از حاجی اسدالله خان درویش بن حاجی ابراهیم قوام ثلاثر شیرازی که در
 زمان نابینایی در ذی حجه ۱۲۳۹ تا ۱۲۶۳ بنام فتحعلی شاه ساخته و داوود میرزا
 کوچک وصال آن را نوشته است (س ۳۷-۳۸ و ۱۰۶) سرگذشت خانواده قوام شیرازی است و
 پاداش رفتاری که او با مخدوم و مخدوم زاده خود لطفعلیخان زند کرده و از دست
 فتحعلیشاه آن را گرفته در آن پادشاه است . مؤلف « بزم غریب » دارد در شرح سفر مکه که

بنام حاجی محمد علی در ۱۲۲۱ نوشته است (ص ۱۴۹) او را در ۱۹ سالگی در شب آدینه مباحله ۱۲۱۵ شاه کور کرد و بستگان او را هم یا کور کرد یا زبان برید یا زهر داد و یا با کلوله از پای در آورد و یا خواجه کرد (ص ۲۳-۲۴) سر گذشت او از ۱۲۴۰ تا ۱۲۶۳ در آن هست . کتاب در چهارده باب است :

۱- کیفیت نسب .

۲- از زمان ولادت الی اوان مغضوب شدن از سلطان جهانیان .

۳- در انحراف مزاج مبارك سلطانی .

۴- تفصیل احوال بعد از سیاست و یاسا و اعطاف زیاده از حد

یکدور تاریخ ایران هم در آن هست (ص ۴۵-۹۹) نام کتاب از باستانی است .

آغاز: بسمله . حمدله ... اما بعد چون چندی بود که بخاطر فائز .. این بنده ..

چنین می آمد که مجملی از ... کیفیت احوال خود ... مرقوم قلم شکسته رقم ... دارد .

انجام : و چشم از بهانه گویی و عیب جوئی پوشند . مصرع : قلم اینجا رسید

سر بشکست والسلام علی اشرف الانبیاء وسائر ائمة الهدی ورحمة الله وبرکاته .

(در پایان قصیده ایست از داوری دررثای مؤلف) .

۳۰۱۴

نسخ مؤلف سده ۱۲ و ۱۱ ، عنوان شغرف ، جدول زر و لاجورد .

۱۵/۶×۱۴ ، ۱۴۴/۵۳×۱۷ ، کاغذ سیاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

خلاصه الاذکار و اطمینان القلوب

از فیض کاشانی که در ۱۰۳۳ ساخته است (منزوی ۱ : ۱۰۵ - ذریعه ۲۷۱ : ۲۱۱)

سپه ۱ : ۲۴ - مجله ۲ : ۱۵ و ۳۰ و ۴۰) .

نستعلیق سده ۱۱ ، جدول شغری ، یادداشت‌های تولد ۱۲۴۳ و ۱۲۴۸ درص ۷۵ هست .
 ۱۸س/۷/۵ ، ۱۹۰۳/۵۳/۱۰×۴۱ ، کاغذ سپاهالی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوايى

سجنگ

نثر و نظم و ادب و تاریخ و خبر شیعی و فلسفه است و بیشتر آنها گردآوری میرابوالحسن تاج حسینی وزیر قبانات سپاهان زنده در سده ۱۱ و ۱۲ است . در آن از ماده تاریخهای ۱۱۲۰ و ۱۱۱۲ آمده و یاد شده از منع محمد سلیمان خان ایشیک آقاسی باشی باشا شاه استعمال تنباکو و غلیان طلا و نقره را در ۱۱۲۱ (ص ۲۰) درص ۱۷ و ۶۰ نام « ابوالحسن الحسینی » و در ص ۵۳ در شعرها یکی سرگذشت او در آن آمده نام « تاج » دیده میشود : در دیوان قاسم خادم اصفهانی آمده :

چون میر ابوالحسن ازین غم آباد جهان

شد عازم باغ خلد با خاطر شاد

گفت از پی تاریخ وفاتش خادم

از تارك ارباب سخن تاج افتاد (۱۱۳۳)

نیمه دوم آن (ص ۱۶۰ - ۲۰۳) نباید از تاج باشد . در این جنگ شعر شعرای دیگر هم هست . چنین است فهرست پاره از مطالب آن :

- ۱- راقم از جانب بزرگ زاده بعالیجاه بیگلربیگی گوه کیلویه نوشته (۱)
- ۲- راقم بجا کم قبانات در هنگامی که باعث غرل و تغییر وزارت محرر حرف گردیده و بعد از اندک مدتی خود هم معزول شده نوشته (۶)
- ۳- راقم بیکی از دوستان نوشته (۱۲)
- ۴- از منشآت ظهوری از خوان خلیل او (۱۳)

- ۵- تعزیت نامه (۱۵)
- ۶- فردی چند از محررات (۲۹ و ۳۰ و ۳۵ و ۴۶ و ۵۱ و ۵۲ و ۵۶)
- ۷- تاریخ خلف اسحق بیک (بنظم مورخ ۱۱۲۹) (۳۲)
- ۸- قصیده سوزنی نزدیک بشعر راقم نسخه (۴۷)
- ۹- شعر بوالعجبی جورجانی (۵۰)
- ۱۰- نامه های کوتاهی از راقم نسخه (۶۰-۷۴)
- ۱۱- نیمه دوم رساله ای در تعبیر خواب بفارسی دارای عنوانها «فصل پنجم مشتمل بر علم جنبش تامه تصنیف بزرگی» و «فصل ششم مشتمل بر تعبیر خواب تصنیف بزرگی متضمن است بر دوازده باب» و «فصل هفتم پوشیدن پوشاک» به نثر و نظم (۶۷-۱۸۸)
- ۱۲- «بیست و هشت باب» در اسب شناسی و فرسنامه (۲۹۰-۲۰۲)
- آغاز: بسمله . حمدله . این نسخه ایست از گفتار ارستطالیس حکیم که جمع کرده است در وصف اسبان نیک و بد و هنرها و الوان و علامات هر یک و دردها و بیماریها و درمانهای ایشان این نسخه را تألیف کرده از برای ذوالقرنین که اسکندر رومی خوانند و از دست یکی از نزدیکان پادشاه بدست من افتاد . . . و این موسومست به «بیست و هشت باب» .
- انجام : و بسیار رنجها حاصل شود والله اعلم .
- ۱۳- طریقه عقد کردن اهل کردستان (۲۰۳) صیغه نکاح و طلاق آنها است بزبان کردی .

۳۰۱۶

نسعیق اسماعیل داروغه القرا در ذی قعدة ۱۳۰۵ هجری همان سال تألیف .

۱۶×۱۶ ، ۳۵۶×۴۰ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ .

تنبیهیه مهدیویه شخصیه

بفارسی در تصوف ذهبی از آفاسید آقای ارومی که در ۱۳۲۰ ساخته است . در پایان نسخه نامه ایست از جلال الدین مجد الاشراف شیرازی بمؤلف در ستایش این رساله . آغاز: ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء رساله تنبيهيه مهديويه شخصيه . بسملة . الحمد لله الفياض المطلق الازلي الابدی ... وبعد بدان ای طالب رحيق تحقيق . انجام :

سائلم از قارئین و سامعین رحمتی آرند بهر این حزین

۳۰۱۷

نسخ سده ۱۰ و ۹ ، عنوان شغری یا مشکى درشت ؛ لفان شغری ، ش ۱ از پایان افتاده ، در ص ۱۱۵ پ شعر یست بفارسی بخط پیرام يك :
خفته بودم بر سرم آمد نگارم گفتمی آفتاب آمد برویت بر نمی خیزی هنوز
ش ۱ حواشی دارد بانفان « رومی ، بردعی ، عبدالرحیم ، محیی الدین » ، ش ۲ حواشی دارد با لفان « صلاح الدین ، میر حسین » ، شعرهای فارسی در ص ۹۲ هست .
۱۷س ۱۵/۵ × ۷/۵ ، ۱۴۰ ، ۱۴/۵ × ۲۲/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی مقوایی

مجموعه

- ۱- شرح الهدایة (۲ پ - ۹۱ پ) از میبدی بر هدایة اثیریه ساخته شوال ۸۸۰ (حقوق ۳۹۱ - طوس ۴ : ۱۹۶) .
- ۲- شرح الهدایة (۹۲ پ - ۱۳۰ پ) از میرك شمس الدین محمد بن مبارکشاه بخاری جنگی (حقوق ص ۳۹۲ مورخ ۸۸۵ - طوس ۴ : ۱۹۵۰ مورخ ۸۵۰ - دیباچه ایضاح المقاصد ص ۲۳) میرك در شرح حکمة العین از علامه حلی (م ۷۲۶) یاد کرده و سید شریف (م ۸۱۶) بر شرح او حاشیه نوشته است ، پس او در میان ۷۲۶ و ۸۱۶ میزیسته است .

۱۹۵۸

در پایان نسخه تاریخ تألیفی آمده که در تصویر می بینیم و این تاریخ برای تعیین عصر مبرك اهمیت دارد و در فهرستها نیامده است .

۳۰۱۸

نستعلیق ج ۵/۴ ، ۱۴۰۵ ، مهر کلب علی دارد .
۱۹ س ۱۰/۵ × ۱۷ ، ۲۴ × ۱۷۳۲۷۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوا .

مخزن القصائد

قصیده های عربی و فارسی این سرایندگان است :

فهرست اسامی

حرف الف

ابن حسام ۱۵۸	آثم (محمود) ۱۳۶
اسدالله مراغه ۱۴۱	اسیر ۱۲۵
انوری ۴۹	

حرف ب

بهجت کرمانی ۱۳۷	بهائی ۳۲۱
-----------------	-----------

حرف پ

پرغم تبریزی ۲۸

حرف ت

تشنه ۱۶۷

تراب ۴۷۷

۱۹۵۹

حرف ث

نریا ۱۵۲

حرف ج

جامی ۵۰	جاوید ۵۱۳
جرس ۱۷۸	جوهری ۴۸۶

حرف ح

حافظ ۳۰-۶۰	میرحاج ۴۶۹
حجت ۵۰۰	حسن کاشی ۱۷۳
حقیقی ۴۵۰	حمیری ۱

حرف خ

خاور ۱۰۰	خاوری ۹۰
خاور دنبلی ۱۰۶	خادم (صادق) ۸۲
خاکی ۲۱۷	خواجه ۲۲۶
خسته ۴۵۶	

حرف د

درویش ۲۷

حرف ذ

ذکری تبریزی ۳۱

۱۹۶۰

حرف ر

راجیه ۳۲۱	راجی ۲۱۱-۲۱۵
رشید افشار ۲۴۹	راز شیرازی ۵۲۳
	ریان ۳۲۳

حرف ز

زکی باغبان قمی ۴۲۲

حرف سین

ساقی ۴۱۹	ساغر ۴۷۱
سرباز ۶۸-۹	سالک ۲۳۹
سنائی ۳۷	سعدی ۸
	سید ۴۸۰

حرف شین

شبهانگ ۵۰۷	شاهد ۱۱۲-۱۲۸
شمس تبریزی ۳۳-۹۲	شکوهی تبریزی ۲۵۵
شهباز ۴۹۴	شوری ۴۰۰

حرف صاد

صحبت ۱۰۲	صادق ۱۶
صهبا ۵۱۴	صبا ۵۱۲

۱۹۶۱

حرف ضاد

ضرغام ۵۲۱-۴۳۰ ضیاء ۴۳۰
ضغم ۴۸۴

حرف ط

طالب ۴۲۳ طراز ۱۶۸
طغرائی ۶۲ طوطی ۳۸۱
طوفان ۱۳۰

حرف ظ

ظفر (مظفر علیشاه) ۱۷۰

حرف عین

عاصی ۸۵-۵۳ عراقی ۵۲۲
عرب ۴۷۹ عرفی ۸۵-۵۳
عسگر فخار ۴۷۶

حرف غین

غمگین ۲۸۲

حرف ف

فتحی ۱۴۸ فوزوق ۴
فقیر ۱۲۰

۱۹۶۲

حرف ق

قاآنی ۲۳۱-۷۲-۳۹ قانع ۴۴۴
قمری ۲۰۶

حرف ک

کشوری ۶۶ کفاش ۴۷۰
گلشن ۱۳۰ کمال فارسی ۴۲۸
کیوان ۳۳۲ کواهی ۳۸۲

حرف لام

لعلی ۱۹۲-۱۰

حرف میم

مداح شوشتری مدهوش ۸۱-۱۹
مخلاتس ۲۷۳ مستکین ۱۹۳
مشتاقی ۱۰۸ مشعوف ۲۰۷
مقرون ۴۲۹ مقیما ۴۹۲
منت ۱۲۶ ملامهر علی ۶

حرف نون

نادم ۴۱۰ ناصر خسرو ۱۷۱
ناصرالدینشاه ۳۶۴ نباتی ۱۴
ندیمی ۲۲۷ نظام ۲۳-۲۲۵-۵۴۲

۱۹۶۳

نورعلی شاه ۳۲۰-۱۷۳

حرف واو

وحدت ۲۳۵

وامق ۱۵۶

حرف ها

هاتف ۱۱۴

هائب ۶۴

هوبدا ۴۶۲

هجران ۱۷۵

حرف ی

یغما ۵۱

یوسف ۳۴۰

۳۰۱۹

نسخ سده ۱۰ و ۱۱ ، امان شنغری ، آغاز و انجام افتاده ، در ۲۴۹ ص و ۴۹۸ بیت .
۳۰ ۸ × ۱۷ ، ۱۲۵ ۱۳ × ۲۴/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

تفسیر مقرر فی تفسیر

بفارسی از مظفر حسین فتوحی کوبنایی کرمانی که در دیباچه (ص ۳) و پایان کتاب (ص ۲۲۲) از خود نام میبرد . شعرهای آن همه از خود او است (ص ۴) در آن یاد شده از معالم (۲۲۸) و کشاف و اهل حشو (۷۹) و آمده : « حضرت امام بحق ناطق جعفر بن محمد الصادق ع فرموده » (ص ۷۹) .

آغاز: و حکم آن لایح و باهر در اعجاز عرب و تبکیت ایشان از عداوت فطری که در امر سفارت و تبلیغ رسالت تودارند ... و بعد چون تذکار معانی آیات بینات قرآنی مهیج روح و راحت روحانیت ... بخاطر ... مظفر حسین الکوئبانی الکرمانی رسید که بجل الفاظ و بیان معانی بعضی از قرآن مجید ... جسارت نموده .

انجام : بواسطه غلبه اهالی طرف یمین دران جانب مدفون (درتفسیر : توفنی مسلما و الحقنی بالصالحین) .

۳۰۲۰

شکسته نستعلیق علی محمد بن محمد حسن گرمودی آذربایجانی گردآورنده دیوان در سده ۱۳۰۱
۱۲/۵×۸/۵ ، ۱۶۳۴۵×۲۱ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی .

دیوان

از محمد حسین گرمودی آذربایجانی تبریزی که در تبریز و تهران و سپاهان میزیسته و در زمان محمد شاه و وزارت حاحی میرزا آقاسی بدربار راه یافته و سپس بکربلا فرستاده شده و در زمان ناصرالدین شاه بتبریز برگشته است . سرگذشت او در آغاز نسخه ما که گردآورده علی محمد بن محمد حسن گرمودی آذربایجانی است بخامه آقای باستانی راد هست . پس از این دیباچه همین گرمودی است بعربی (۱-۱۰) در سرگذشت او و چگونگی گردآوردن این دیوان . خود دیوان که بیشتر آن بعربی است مگر شش قصیده آخر که بفارسی است در ص ۱۰-۶۹ است .

در آن ستایش امام پنجم و میرزا محمد باقر تبریزی و ساعدالملک و معزالدوله و میرزا محمد صادق خان قائم مقام والی آذربایجان و اردشیر میرزا و الی همانجا و ناصرالدین شاه و میرزا آقاسی و سردار کل و عباسقلی میرزا هست . گردآورنده دیوان یکی دوبندی در میانه آن هم به نشر دارد . از دیباچه برمیآید که او نخست شعرها را گردآورده تا بچاپ برسد و میخواست آنها را سپس شرح کند .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی اکرمنا بحسن الآداب . . . و بعد فبقول علی محمد بن محمد حسن گرمودی الآذربایجانی ان العالم الفاضل ... میرزا محمد حسین کان من اهل گرمود .

آغاز دیوان:

فديتك يا بن المصطفى بعدك العفا
على العيش ان العيش بعدك ماصفا

انجام :

چون او بارباب هنی رحمت کند بی منتها
بفرایندش فرو بها باری خدای ذوالمنن
(تمام شد)

۳۰۲۱

تستعلیق عبد الغفار (ص ۲۱۴).

۲۰/۱۱/۱۶ ، ۱۳۵۳/۱۶/۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

و جمع ۵۹

- ۱- جنگک (۱-۴۴/۱۰۷-۲۵۳ و ۲۶۰-۲۶۲) پراکنده های لغت و شعر و حدیث و آداب و فلسفه و تاریخ است عربی و یکی دوجا بفارسی.
- ۲- فروق اللغات (۴۵ - ۱۰۱) از سید نورالدین بن نعمه الله شوشتری که به چاپ سنگی رسیده است (فرهنگنامه ها ۳۴ و ۲۴۰).
- ۳- المؤلفات السماعیة (۱۰۲-۱۰۳) از ابن حاجب .
- ۴- الاضداد (۱۰۳-۱۰۶) از ابوالحسن صغانی .
- ۵- الاسماء التي لا تدخل علیها ال التعریف (۲۵۶-۲۵۹) .
- ۶- سر القدر (۲۶۲-۲۶۶) از ابن سینا در تفسیر « من عرف سر القدر فقد الحد » .

۳۰۲۲

تستعلیق سده ۱۴ .

۱۲/۱۰/۱۶ ، ۱۳۴۲/۱۶/۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوایی .

دیوان

از دوشاعر گویا برادر و خواهر یکی والی (۲۴-۱) نزدیک به ۲۸۰ بیت دیگری
والیه (۸۲-۲۶) نزدیک به ششصد و پنجاه بیت و هر دو غزل است بسیار شیرین و شیوا بتر تیب
تهجی و تخلص «والی» و «والیه» در دنبال برخی از غزلها هست.

آغاز ۱:

در شهر رسم دلبری امروز کار تست دلها عنان نشان بکف اختیار تست
دل گمشده بسینه و از وی سراغ نیست تهمت بکس میند که امن کار کار تست

انجام ۱:

ز خط بنای نکویان خراب میکردم بمهر والی اگر میرسید طغرای

آغاز ۲:

ای دبدبه دامت پروازده دلها وی زمزمه نامت آواز جلالها
ای مست می نابت بیدار بهر راهی وی غرقه گر دابت بیزار ز ساحلها

انجام ۲:

یک نظر بنما جمال یوسفی عالمی از شوق حیرانت کنم

۳۰۲۳

تستعلیق سده ۱۴ در متن و هامش و پاره ای از دیوان غز نویست.
۱۷/۵×۷/۵ ، ۱۴/۵×۱۴/۴۱ ، کاغذ - جلد تیماج مشکى مقوایى.

دیوان

از مختاری غزنوی است (ادبیات ۲۷۰ - حقوق ۱۱۳).

۳۰۲۴

تستعلیق پیر محمد عرب ساکن دالان سرای هوشیار خان قم در روز پنجشنبه ۱۹ صفر ۱۰۹۱، عنوان و نشان
شنغرفی .

۱۵/۵×۷/۵ ، ۲۴×۱۴/۴۱ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج تریاکى ضربى مقوایى .

صحایف الایمال

از حیدر علی بن نعمه الله منشی طبسی که در ۲ شوال ۱۰۰۶ ساخته است نام مؤلف و کتاب در آغاز هست (منزوی ۱: ۱۵۱- طوس ۲: ۲۸۲- نخجوانی ۱۵).

۳۰۲۵

نستعلیق ۴ شوال ۱۱۳۴ سال ۵ جلوس، در ۱۷۳ ص و ۴۲۰۰ واندی بت .
۱۹س ۱۶×۷/۵ ، ۸۷×۱۲×۲۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای درون آبی.

اسرار الشهور فی معرفة الحق المعبود

مثنوی عرفانی شیخ محمد نور بخشی اسیری لاهیجی که در آغاز آن از سید محمد نور بخش ستوده است (مجلس ۳: ۶۷۲ - سپه ۲: ۵۵۹).

آغاز:

هست بسم الله الرحمن الرحيم مصحف آیات اسرار قدیم
نام حق سر دفتر هر دفتر است آنچه بی نام خداست ابتر است

انجام:

چون بیزم وصل او کردم مقام وا گذارم گفت و گور او السلام

۳۰۲۶

نستعلیق سده ۱۴ ، یادداشت ۱۳۳۱/۱۶ دارد درص ۱ ، در هامنص ص ۴۰۴ یادداشتی است درباره نصرت علی شاه میرزا نصر الله صدر الممالک .
۱۴س ۱۶×۱۰ ، ۳۹×۱۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

دیوان

در عنوان آغاز آن آمده که از محمد هادی قدرت علی شاه پسر صدر الممالک ناصر

(نصرت) علی شاه اردبیلی است و ابن پدر در ۶ محرم ۱۲۷۱ در گذشته است. غزل است (ص ۱-۶۳) و مثنوی (۶۴-۷۶) و در غزل نخستین تخلص «قدرت علی» و در جاهای دیگر «شاه نصرت الدین» یا «نصرت» و «نصرت الدین» آمده است.

آغاز:

هر بی سرپا راه ندارد ببر ما باز است اگر چه بهمه خلق در ما

انجام:

باسکندر شاه میگردی یقین این بود ایجان من راه یقین
در ص ۷۷ نه بیت از مثنوی دیگر است و ناقص گویا دنباله همین دیوان باشد

۳۰۶۷

تستعلیق نور علی شاه بن حاجی ملا اسماعیل حکمی الهی سبزواری در روز چهارشنبه ۱۸ ذی قعدة ۱۳۱۴، عنوان و نشان شغرف .

۱۰۸×۱۴ ، ۲۸۱×۱۴۳ ، کاغذ فرنگی کبود - جلد تیماج مشکی صریب مقوایی

سلسله الذریب

از جامی است (مجلس ۳: ۴۷۱).

۳۰۶۸

تستعلیق سده ۱۳، عنوان و جدول شغرف.

۱۳×۱۴ ، ۱۹۸×۱۴/۵ ، کاغذ سپاهی - جلد روغنی زرکوب مقوایی

دیوان

از آقا بابا محمد قاسم گرامی پسر سلیمان بیك تسلی سپاهانی از خاندان اسکندربیک منشی. سرگذشت او در آغاز نسخه ما بخامه خود او هست و آقای باستانی راد گزیده ای از آن را بخط خود نوشته و در آن گذارده است. او در هفتاد سالگی در ۱۲۱۰

این دیوان را گرد آورده است . سرگذشت کوتاهی از او در نگارستان سخن و صبح گلشن هست . دیباچه خود شاعر از آغاز افتاده و در ص ۲-۱۷ است و دیوان در ص ۱۹ - ۳۴۸ . در ص ۳۵۰ - ۳۵۵ نثریست از او سپس نامه نادرشاه انشاء میرزا مهدیخان (۳۷۱-۳۵۵) و « نقل نامه سلطان الاعظم نادر صاحب قران انشاء محمد قاسم اصفهانی عرف آقا بابا گرامی تخلص » (ص ۳۷۱ - ۳۹۵ ناقص) که تقلیدیست از نامه میرزا مهدی خان . در دیوان قصیده و غزل است بترتیب تهجی و ماده تاریخ و رباعی .

آغاز دیوان:

شب که در محفل گشود از عارض چون مه نقاب

در دل شب گشت پنداری طلوع آفتاب

و چه عارض آنکه هم چون ذره از وی ماه و مهر

این نماید اقتباس و وان نماید اکتساب

انجام :

در هجر تو شوم سیم غیب چکنم تلخست مذاقم ای شکر لب چکنم

گیرم که شب فراق من روز شود چون روز غمت نمیشود شب چکنم

۳۰۲۹

نستعلیق میرعلی در ۱۵ محرم ۹۶۵، نشان شنغری ، میان ابرهای ۱ و ۲ افتاده و دنباله دیباچه و مجلس ۱-۲ و آغاز مجلس ۴ در نسخه نیست ، در ص ۲۴ عنوان « تور تونجی مجلس عصر فضلاسی... » و در ص ۵۶ « بشینجی مجلس خراسان نینگ... » و در ص ۶۵ « آلتینجی مجلس خراسان دین اوز کامالک فضلاسی و فضلا و شعر اسی... » و در ص ۸۸ « یقینجی مجلس سلاطین عظام و اولاد... لار » دیده میشود و جای مجلس ۸ سفید است ، نسخه از سرگذشت سید قطب (ش ۱۴۶) لطائف نامه و ش ۱۴۴ ترجمه قزوینی) آغاز میشود و سیزده شاعر مجلس سوم را هم ندارد، یادداشت تملک ۱۳۶۶ دارد .

۱۴ ص ۷×۱۴ ، ۲۲×۱۴۳۴۹ ، کاغذ سمرقندی-جلد تیماج تریاک، قوایی حاشیه دار

مجالس النهایس

تذکره ایست از امیر علی شیر نوایی وزیر (۸۴۴ - ۹۰۶) بترکی جغتایی درباره

شاعران فارسی و ترکی زبان و در ۸۹۶ در ترکستان در هشت مجلس ساخته است و آن چهار بار بفارسی درآمده و متن در تاشکند بسال ۱۳۲۶ چاپ شده است (استوری ۱: ۷۸۹ و ۱۳۳۴ - طوس ۳: ۱۰۳ - مشار ۱۳۷۸ - ش ۲/ ۱۰۰ و ۲۷۲۹ سپه).

چنین است فهرست هشت مجلس

- ۱- شعرائی که در عصر مؤلف در گذشته اند و مؤلف آنها را ندیده است.
- ۲- شعرائی که پیش از ۸۹۶ در گذشته اند و مؤلف آنها را دیده است.
- ۳- شعرائی که مؤلف آنها را می شناخته است.
- ۴- دانشمندانی که گاهی شعر میسروده اند.
- ۵- بزرگان خراسان که گاهی شعر میسروده اند.
- ۶- شعرائی جز خراسان.
- ۷- پادشاهان و شاهزادگان خاندان تیمور.
- ۸- سلطان نحسین.

فخری سلطان محمد بن امیری هراتی گویا مؤلف هفت کشور (ادبیات ۵۲۲) در ۹۲۸ در هرات بنام لطائف نامه و حکیم شاه محمد بن مبارک فروین (م ۹۶۶) در اسلامبول در ۹۲۷-۹۲۹ آنرا بفارسی برگردانده اند همان دو ترجمه ای که بکوشش علی اصغر حکمت در تهران بسال ۱۳۲۳ خ چاپ شده است. شاه علی بن عبدالعالی در زمان سلطان دین محمد بن جانی بیگ فرمانروای خراسان (۹۹۱- نزدیک ۱۰۰۶) و عبدالباقی شریف رضوی گویا در ۱۲۴۲ بدرخواست غلام غوث خان نواب کرتیک (Carnatic) نیز آن را بفارسی ترجمه کردند. دو مترجم نخستین در اصل کتاب تصرفاتی کرده اند و سومی هم هفت مجلس دارد.

آغاز:

یوز حمدانکا کیم یساب جهان بستانی

آیلا ب یوز و زلف دین گل و ریحانی

قيلدى يا ساغاج بوباغ روح افزايى
 نظم اهلىن اينك بلبل خوش الحانى
 و درود نامعدود اول خلاصه معدوموجود فه كيم .

انجام :

كو كب عرصه سى بز مگاه اولسون يارب
 كون شمسه سى چتر جاهى اولسون يارب
 كو كب عددى سپاهى اولسون يارب
 پير ايشيدا حق پناهى اولسون يارب

د ۳۰۳

نسخ حاجى اشرف در ۲۹ رمضان ۹۹۴ ، نشان شنغرف ، نام نويسنده و تاريخ در يابان نسخه ۴۵
 گويابايان مقدمه كتاب است ويده ويشور .
 ۱۵×۱۴ ، ۱۴۹×۱۲۳×۲۱/۵ ، كاغذ سمرقندى - جلد تىماج قهوه اى ضربى مقوايى

دستور العمل

از سلطان على گونا بادي كه در ۹۳۳ ساخته است (ف ۷۵۳ - ريو ۴۷۳:۲ - ره آورد
 ۲۰۰ - مجلس ۲: ۲۹۴ - زربعه ۸: ۱۶۲) نسخه ما مقدمه اين كتاب است و در آن ياد شده
 از ابوسعيد خان بهادر خان (پسر كوچكو نچى ۹۳۶-۹۳۹) كه مؤلف بيست سال با او
 بوده است (ديباچه) خود كتاب در دو مقاله است و اين مقدمه در بيان حفظ صحت و حد
 طب و نبض و بحران در ۱۶ باب هريك چند فصل و مقاله يكدم در امراض مختص بعضو
 معين در بيست و پنج باب باحميات و هربابى چند فصل و هرفصلى چند نوع و مقاله دوم
 در امراض غير معين در هشت باب هربابى چند فصل و هرفصلى چند نوع . از ديباچه
 نسخه ما برمي آيد كه كتاب جدا گانه ايست و بايد پس از مقدمه آندو مقاله هم با آن

باشد و گویا تحریر دوم همان دستورالعالج باید باشد اگرچه در دیباچه نسخه ما نامی بآن داده نشده است .

آغاز افتاده : آن قبه چتر آسمان رفعت او است ... سلطان ابوسعید بهادرخان ..
انجام : بی طاقتی و عجز طبیعت (از فصل ۸ در علامتهای بحران از باب ۱۶ در بحران از مقدمه) .

۳۰۳۱

نسخ روز سه شنبه ۲۴ شعبان ۱۰۸۱ ، عنوان و نشان شنغری .
۱۷س ۱۴×۷ ، ۲۴×۱۴ ۳۲۰۸ ، کاغذ سیاهانی - جلد روغنی مقوایی .

عمدة الطالب فی انساب آل ابی طالب

از ابن عنبه و نسخه جلالی آنست (منزوی ۲ : ۶۳۵) .

۳۰۳۲

نسخ اسدالله موسوی خوانساری در ۱۴۴۵ در چهاربربرم پایان نسخه و يك برسم آغاز آن و چند برسم درمیان، دیگربربرمها کهنه است شاید از سده ۱۱ ، عنوان و نشان شنغری ، جدول زر و مشکو و شنغری ولاجورد .
۲۴س ۱۷×۷ ، ۲۴×۱۴ ۳۱۴۸ ، کاغذ سیاهانی و فرنگی نخودی - جلد تیماج قهوه ای
ضربی .

مکاتیب

از قطب الدین ابویزید عبدالله محمد بن محیی بن محمود انصاری خزرچی سعدی
کوشکناری جهرمی زنده در ۸۸۱ - ۹۱۰ و گویا مفاتیح الغیب خوانده میشده است
(ادبیات ۴۳۹ - هفت اقلیم - طرائق الحقائق ۳ : ۶۶ - یادداشت های قزوینی ۳ : ۲۵۳) .

۳۰۳۳

استعلیق ، جدول زر و مشکى و لاجورد ، سرلوح زرین ، دو صفحه آغاز حاشیه سازى شده
 بز و شنغرف و لاجورد و آراسته با گل و بوته ، در ۵۴۴ ص .
 ۱۹س ۷/۵×۱۷ ، ۳۶۷×۱۴/۵ ، کاغذ سپاهانى - جلد تیماج سوخت مشکى ضرای مقوایى
 درون قهوه‌ای زرکوب ضری .

دیوان

از عرفى شیرازى در چهارده هزار بیت (ص ۱۲۵س) با دیباچه‌ای به نشر (۱-۱۴)
 در سرگذشت او از عبدالباقى نهاوندی (ص ۹س۸) که این دیوان را از روی خط عرفى
 در کتابخانه خان خانان یافته و نوشته است . قطعه‌ای در باب ترتیب و تاریخ کلیات
 اثر طبع سراجا گرد آورنده آن در این دیباچه هست . این نسخه را برای همان کتابخانه
 پرداخته‌اند (ذریعه ۹ : ۷۱۲ - مشار ۷۴۴) .

۳۰۳۴

استعلیق ۲۰ ذی قعدة ۱۲۷۶ پیچى لیل درز نجان درش ۹۱ در پایان نثر اللالی تاریخ ۱۲۷۵ و درص
 ۲۲۹ تاریخ ذی حجة ۱۲۷۶ دیده میشود و درص ۱۰۵ آمده که در تهران در پایان محرم ۱۲۷۵ نوشته شده
 است ، عنوان و نشان شنغرف .
 ۱۶س ۷/۵×۱۵ ، ۱۴۲×۱۷/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سبز تیره زرکوب گرد و درون
 عنایى .

مجموعه

- ۱- انیس العشاق (۱ - ۳۸) از رامى .
- ۲- تعریف اصفهان (۳۹-۵۲) از ملاعطاء اعجاز هراتى (ذریعه ۹ : ۸۱) بسیار
 رساله شیوائى است و در هر عنوان شعرىست از خود او و این رساله از رهگذر شناخت
 شهر سپاهان و مردم آن در آن زمان بسیار سودمند بلکه بى مانند است .

مقدمه‌ای دارد و عنوانهای: «تمهید بساط عیش، تعریف بهار، مشتمل بر اسامی مقامات، دیباچه، اسامی حمامات، جوش و خروش مردم در دشت و جوباره، اظهارخانه شعار عوام الناس، بزازان، خیاطان، صفت: زر گر ها، گمانگر، شمشیر گر، ازدحام، اسامی قهوه‌خانه، اسامی خواتین که پتیاره آمده‌اند، اسامی محلات شهر صفاهان، تهیه ساز و برک خاص و عام، فروش مجلس انبساط، کیفیت بزم، شعرای محفل، حکمای بزم، صحبت کتاب، علمای طریقت، اطعمه و اشربه، فراغ کو دب آتش بازی، هنگام رسن بازی، ماحصل کلام».

آغاز: هو الله تعالی مولانا اعجاز هراتی در تعریف اصفهان نوشته، بسمله. در دشت نامه بقطرات جویبار خامه تحریر گلکاری حمد بهار آفرین نمودن از چمن پیرایی اندیشه محال است و در گلکشت باغ اظهار نعت حضرت سید المرسلین را بمفتاح تقریر گشودن محض تصور و خیال... گمینه در گاه بی نیاز اعجاز غریب نیست که از آشیان فردوس آیات هرات .. بعرضه اصفهان ... رسیده

انجام: و عود از تاب آتش افسرد گیهای خام عیشان بجز مضراب دود از کسی گرمی دلنوازی ندیده. لمؤلفه:

در گلشن زمانه ز فیض عدالتش اوراد نغمه بر لب بلبل دعا شود.

۳- آرزو و خیال (۷۷-۷۹) رساله‌بست خیالی و در آن آرزو خیال و وعده و شوق و توفیق و انتظار و عواطف و احساسات دیگر رسیده همراه اینها است در عبارات منشور شیوایی یاد شده است.

آغاز: دروادی توهم روزی شحنه آرزو دمی خیالی را بدست پیچیده کام دل می‌جست تصور خیال شخص آرزو را بوادی توهم در آورده متوجه شهر وعده ساخت.

انجام: چون بخدمت آن بزرگ رسید نوشته مرا بآنجناب رسانید که شمارا بی توقف بسر حد حقیقت رساند

۴- کنز الرموز (۸۰-۸۲) خواص اخلاقی و طبیی برخی از امور در آن آمده است.

آغاز: بسمله . الحمد لله على فضاله ... اما بعد این رساله ایست مشتمل خلاصه اقوال علما و نقاوه اعمال حکما منطوی برده فصل و هر فصلی را خاصیتی منسوب است و مسمی بکنز الرموز است .

انجام : و سر بآب خطمی شستن .

۵- تحفة الملوك (۸۲ - ۸۵) همان رساله فارسی چهل بابی که در هر بابش چهار نصیحت است .

۶- داستان بهرام و بهروز (۸۹-۹۸) از حسن قاری و داستان دو برادر بهرام کهتر پرهیز کار و بهروز مهتر تبهکار .

آغاز: من تألیفات مولانا حسن قاری سلمه الله مخفی نیست که مشرب مسرت دنیا از شوائب مضرت صافی نیست .

انجام : وعاقبة الامر همان نهج صورت بست والسلام على من اتبع الهدى والتحية على خير البرايا .

۷- بحر طویل (۹۸-۹۹) از ساعی سیروانی که بهند رفته و در آنجا بخواری دچار گشت در شنوه و گله از روزگار (ذریعه ۹ : ۴۱۵) .

آغاز: ابتدا میکنم این نامه پردرد بنام ملك قادر قیوم خداوند کریمی که همه حور و طیور و دددیو و سمک و بیرو پلنگ و همه از منعم و درویش از ویافته سرچشمه ادراک فیوضات کمالات .. ولی آدم بی درد نداند ره توفیق و هدارا .

انجام : از ره مقصود و ندانم ره توفیق و هدارا والسلام .

۸- دیباچه نوری (۱۱۸-۱۲۶) از ظهوری .

۹- نشر اللالی (۱۲۶-۱۳۶) یا سخنان کوتاه علی (ع) .

۱۰- غرایب الاسرار (۱۳۷-۱۳۵) از خواندمیر بلخی (ذریعه ۹ : ۳۰۷) که در

آن هنگامی که از میهن خود هرات بقندهار و دربار پادشاه رفته بود بنام معین السلطنه ابوالنصر سلطان بدیع الزمان میرزا ساخته و «غرایب بلاد و بحار و انهار و جزایر و جبال

وعمیون و آبار و عجایب اشکال و اطوار بعضی از آدمیان و وحوش و طیور جهان، رادر آن آورده و باین نام نامیده است نامش در دیباچه یاد شده است. و این جز اختتام حبیب السیر است (ادبیات ۲۰۲ - استوری ۲ : ۱۳۵).

آغاز: غریب اسرار عالم آمال و امانی ... شمه‌ای از آثار قدرت آفرید گاریست.
انجام : جبل البیان گویند در آن کوه اشجار میوه دار است ... و آن تخت را ملك خویش شمرند و چون این (نموشته گذاشته شده).

۱۱- انشائی از ظهوری (۲۰۶ - ۲۰۷) دران از همه حروف تهجی و بنحوی از بی‌رونی آنها یاد شده است.

آغاز: مولانا ظهوری در شکوه بیرونی سخن نوشته، روز گاریست که کلك و دفتر سخن سنجان معنی پرور در ماتم گریان سخا گستر پلاس سو گواری در گردن.
انجام : یاب زبان حال در وادی مقال بزبان آمده که یا کریم ادر کنی والحمد لله
اولا و آخر ا.

۲- جنك (سر اسر دفتر) در آن مطالب پراکنده است مانند نامه‌ای بزین بعنوان «خانم جانم» (ک ۱ پ) و شعر فارسی در ۲ و پندهایی بفارسی از بزرگمهر و افلاطون و انوشیروان و دیگران و اخبار و تاریخ و داستانها و نامه‌های نظیری هنگام رفتن به حجاز و میرزا عزیز باورنگ زیب و همایون پادشاه هنگام رفتن بعراق بشاه تهماسب و شیخ ابوالفضل اگره بعزیز کوکه (۱۰۰) و انشاء میرزا جعفر قزوینی در پاسخ حکیم ابوالفتح (۱۰۱) و پندهای بوعلی ثقفی (۱۰۵) و نامه میرزا ناظما بمیرزا الهی (۱۷۴) و مقرب الخاقانی میرزا محمد و نامه اشتیاق و بسادات و تهنیت و طلب آب تمیز و پاسخ آن و نامه میرزا تیمور بخواجه محمد طاهر در پاسخ درخواست نخود آب (۱۸۸) و نامه میرزا فصیحی بطالب آملی (۱۹۴) و حسنخان بمنوچهر خان و میرزا هاشما (۱۹۸) و شاهزاده مراد بخش در زندان بشاه شجاع (۲۰۰) و حکیم همام بحکیم ابوالفتح و شیخ ابوالفضل بخان خانان (۲۰۳) و نامه فایم مقام از جانب خاقان مغفور بنایب السلطنة (۲۱۹) و انشایی

از میرزا محمدعارف طالقانی که فتح الله حسینی از او شنیده و در ۱۲۹۰ در این نسخه نوشته است و خط همو پیش ازین هم هست مورخ ۱۲۸۶ (۲۳۲-۲۳۷) و در آغاز نسخه و جاهای دیگر .

۳۰۳۵

نسخ عبدالله بن حاجی تقی بروجردی در ۱۳۵۶ ، نشان شنغرف ، ش ۴ از آغاز افتاده است .
 ۱۷س/۵×۱۴/۵ ، ۱۰۸×۱۴/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج تریاکی ضربی مقوایی

مجموعه

- ۱- مصباح الشریعة ومفتاح الحقیقة (۲ پ - ۴۳ ر) منسوب باهام صادق .
- ۲- فتوح الابرار (۴۴ پ - ۸۵ ر) دران حکم وسخنان کوتاه علی (ع) بترتیب تهجی آمده است .

آغاز: بسمله . الحمد لله الذی دلنا علی ذاته بذاته . . و بعد قال الفقیر ... هذه الرسالة ... موسومة بفتوح الابرار فی ماورد من حکم امیر المؤمنین علی ... علی ترتیب حروف التهجی ... بحذف الاسناد والراوی .

انجام : وما لکها مملوک وتراثها متروک .

- ۳- الاعتقادات (۸۶ ر - ۱۰۸ پ) از ابن بابویه رازی .

۳۰۳۶

نستعلیق سده ۱۱ ، عنوان شنغرف . بر شماری اصلی نسخه از ۱۳۸ است تا ۷۳۶ ، صفحه شماری آقای باستانی از ۱۰۰۶ تا ۱۰۰۷ ، یادداشت روز چهارشنبه ۲۸ ج ۱۳۶۵/۱ بنام امیر نظام در تبریز و روز آدینه ۲۸ ج ۱۳۴۷/۱ از محمد بن میرزا محمد مستوفی وظایف آذربایجان در ص ۴۷۵ هست .
 سطر چلیپا ۱۳/۵×۲۴ ، ۷۲۲×۱۶۳/۵×۲۸ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج دهشکی ضربی مقوایی

تذکره خلائی

جنگی است از شعرهای سرایندگان فارسی زبان با سرگذشتی کوتاه از آنها .

نسخه از رود کی آغاز باسی و اندبیتی از او و بسر گذشت خواجه شهاب الدین عبدالله مروارید دانشمند و خوشنویس و نوازندهٔ قانون پسر خواجه شمس الدین مروارید دستور وزیر پادشاهان کرمان انجام می‌یابد و در پایان تاریخ مرگ تیمور و بالغ بیک و شاه رخ و غازان و جهان‌شاه حسن بیک و رفتن همایون پادشاه عراق (۹۶۱) و تولد سام میرزا و رستم میرزا بشعر و شعرای ده بارهٔ علی‌قلی خان امیرغازی شیرازی و خان‌زمان و بهادرخان هست .

درس ۱۰۰۲ درس گذشت خواجه عبدالله مروارید آمده : و او را در جواب این مطلع حضرت مولانا عبدالرحمن جامی :

نوبهاران دید شاخ گلی از گل من غنچه‌هایش بود آغشته بخون دل من

این مطلع زادهٔ طبع شریف آن حضرت است . مطلع :

آه کز هر که وفا بود امید دل من غیر نومیدی از او هیچ نشد حاصل من

بنابر حکم این بزرگ‌زاده فاضل این غزل تتبع نموده شد لمؤلفه :

دیگری را مکش از غمزه بر غم دل من

هر زمان قصد هلاکم مکن ای قاتل من

مکشی خنجر و خون میخورم از حسرت آن

گر شود رخنه دم تیغ تو از بسمل من

قابل دولت غمهای تو آیا دل کیست

نیست مقبول تو باری دل نا قابل من

سر بنه بر سر آن کوی علایی زان روی

تادم حشر در اینجا است چو سرمه منزل من

پس میتوان گفت که گردآورنده این تذکره علایی نامی است و این تذکره

را تذکرهٔ علایی نامید .

در این جنگ این خطوط و این تاریخها دیده میشود : خط محمد باقی (ص ۹۶)

خط حسن دهلوی بفرموده « صاحب کتاب » خواجه آقاییک در ...
 ۱۰۰۵ در بندرسورت (ص ۶۶۶)، خط مورخ ۱۰۰۷ (ص ۵۳۴)، تاریخ ۲۲ محرم
 ۱۰۰۷ در سورت (ص ۶۲۶)، خط یحیی بن هاشم موسوی قمی برای (صاحب بیاض) در
 ۶ رجب ۱۰۰۴ (ص ۶۷۱)، خط ابوالحسن حسینی بفرموده [صاحب بیاض] در « جهاز
 مبارک صمدی » (ص ۹۵۳)، خط ملا دوستی حصارى ساکن مکه هنگامی که از آنجا
 بهند میرفته در برابر « دیو » (دیب) بفرموده « صاحب بیاض » در ۱۰۰۱ (ص ۹۶۰)، خط
 عبدالحی قریشی در بندرسورت (۶۳۳) نیز از همو در سورت در روز دوشنبه ۱۱ محرم ۱۰۰۶
 بفرموده همو (ص ۹۷۱)، از همو در ۲۴ رمضان ۱۰۰۷ برای خواجه آقاییک (ص ۴۹۳)،
 خط ابو محمد تته‌ای (۲۸۹).

فهرست اسامی شعراء

حرف الف

ابن یمین فریومدی ۸۷۹	ابوالفرج سجزی ۱۸
ابوالعلاء گنجه‌ای ۶۰	ابوالمعالی ۴۶۷
ابوسعید ابوالخیر ۷۵۷	ابواسحق شیرازی ۹۴۰
اثیر اخسیکشی ۳۴۶	اثیر اومانی ۴۱۱
احمد جام ۶۲۶	شیخ آذری ۹۴۶
حکیم ازرقی ۳۴	حکیم اشهری ۶۴۵
اسدی طوسی ۶	سید اشرف سمرقندی ۱۴۰
ادیب صابر ۱۳۳	حکیم افتخار ۵۱۱
امیر معزی ۷۷۸	امامی هروی ۵۰۰
خواجه عبدالله انصاری ۱۸۰	اوحدی سبزواری ۷۱۸
اوحدی مراغه ۸۲۸	انوری ۲۳۸

۱۹۸۰

حرف با

بدر جاجرمی ۸۲۶

حرف جیم

جامی ۹۸۲

جهان خاتون ۸۸۵

جلال عضد ۹۱۱

جمال الدین عبدالرزاق ۴۱۸

جمال الدین منشی ۷۶۱

جوهری زرگر ۴۸۰

حرف حا

حافظ شیرازی ۹۳۸

سید حسن غزنوی ۱۲۰

میر حسین معنائی ۹۹۵

حسن دهلوی ۷۰۱

حسن کاشی ۹۰۴

حرف خا

خاقانی شیروانی ۱۹۰

امیر خسرو دهلوی ۶۶۸

خواجو کرمانی ۴۷۱

خیام ۷۲۴

حرف را

رودکی ۴

رشید وطواط ۲۸۸

رکن صاین ۴۷۲

رضی نیشابوری ۸۱۰

رفیع لنبانی ۴۵۴

حرف زا

زین الدین سنجری ۶۴۶

حرف سین

سراج قمری ۴۶۸	سعدی شیرازی ۶۴۹
سعیدی ۵۸۸	سید ذوالفقار شیروانی ۳۷
سلمان ساوجی ۸۴۴	سنائی ۱۴۲
سوزنی سمرقندی ۳۰۰	سیف اسفرنگ ۱۱۰
سیفی هروی ۴۷۳	

حرف شین

امیرشاهی سبزواری ۹۶۲	شبستری شیخ محمود ۳۷۱
شرف شفروه ۴۵۰	شمس طبسی ۴۶۰
شمس تبریزی ۷۱۲	

حرف طا و ظا

طیان بمی کرمانی ۵۸۸	ظہیر فاریابی ۲۶۸
---------------------	------------------

حرف عین

عبدالواسع جبلی ۲۸۲	میر عادل شیرازی ۱۰۰۶
عبد زاکانی ۸۸۴	خواجہ عبداللہ مروارید ۱۰۰۲
عثمان مختاری ۳۱۴	عراقی ۶۰۸
عصمت بخارائی ۹۲۰	عطاری نیشابوری ۵۱۳
عسجدی ۹	عماد غزنوی ۶۰۶
عمادی شہریاری ۹۰۷	عمیق ۵۴

- عماد فقیه ۸۶۸ میر سید علی همدانی علانی تخلص ۴۴۲
 علیشیر نوایی ۹۷۵ عنصری ۱۲
 عین القضاة همدانی ۸۷۶

حرف غین

غضائری رازی ۲

حرف فا

- فخر گور کانی ۷۱۰ فخرالدین اوحید مستوفی ۹۸۰
 فردوسی ۷۵ فرخی ۱۴
 فلکی شیروانی ۳۰۶

حرف قاف

- قطران تبریزی ۷۰ قاسم انوار تبریزی ۹۲۸

حرف کاف

- کاتبی ترشیزی ۹۵۶ کمال اسمعیل ۴۳۲
 کمال خجند ۸۸۷

حرف لام

لطف الله نیشابوری ۸۷۴

حرف میم

- مولوی روحی ۸۷۸ منوچهری دامغانی ۳۲

مسعود سعد سلمان ۶۲	مجیر بیلقانی ۳۲۶
مغربی ۶۹۸	مجد همگر ۴۸۴
معروف کرخی ۸۷۶	محمد بن حسام ۹۷۳
معینی جویی ۹۲۵	مختاری ۳۱۴
میرغازی شیرازی ۱۰۰۶	

حرف نون

ناصر خسرو و علوی ۲۳	ناصر بخاری ۸۳۴
نجیب الدین جربادقانی ۷۶۲	نزاری قهستانی ۴۳۴
سید نسیمی ۷۱۶	نصر العیاضی سرخسی ۴۸۲
نظامی گنجوی ۲۷۴	سید نعمه الله ۹۱۵

۳۰۳۷

تستعلیق سده ۱۴ .

۱۹س۱۴×۱۹/۵ ، ۱۷/۵×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی

جنگ

کرد آورده علمی رضابن داود وقایع نگار و در آن تاریخ ۳ محرم ۱۳۰۴ آمده
و نظم و نثر خود او است با مطالب پراکنده دیگر عربی و فارسی .

۳۰۳۸

تستعلیق ۱۰۴۵ ، عنوان و لسان شنگری ، در پایان تاریخ تولد شاه اسماعیل در سه شنبه ۲۵
رجب ۸۹۲ و شاه تهماسب در ۹۱۹ و جلوس اسماعیل در ۹۰۵ و مرگ او در ۹۴۰ و صدارت غیاث الدین
منصور شیرازی در عهد شاه تهماسب در ۹۴۵ و مرگ علی عبدالعال در ۹۴۰ و تولد شاه عباس در ۹۷۸ و
مرگ تهماسب در ۹۸۴ با ماده تاریخ پاره از آنها بنظم هست .
۱۹س۱۴×۱۴/۵ ، ۲۲/۵×۲۱/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد روغنی باطل و بوته .

کشکول

از قاضی نورالله شوشتری و سید شریف پدر او و درست مانند کشکول بهایی
مطلبهای پراکنده و سودمندی دارد و برخی جاها هم فارسی است در پایان آمده «نقلت
هذه الفوائد كلها من المجموعة التي نقلها السيد العالم ضياء الدين مير نور الله الحسيني
المرعشي الشوشتری ووالده السيد الشريف بخطهما... وقد وقع الفراغ في يوم الخميس
الرابع و العشر [ون] من شهر رجب المرجب... سنة ١٠٣٥ خمس و ثلاثين بعد الالف
و از اتفاقات عجيبه آنکه سال تاريخ اين کتاب که هزار و سی و پنج سال است از کاتب
کمترین عباد الله عبدالصمد انجامید - بلغت المقابلة بالاصل خمس و عشرين من...
(پاره شده).

در آن از کتابهای بسیاری یاد شده از آنها است تلخیص مجمع الاداب فی معجم
الالقب از عبدالرزاق فوطی (٣٠٦ و ٣٠٧-٣٠٨).

آغاز: بسمله . و به ثقتی . قال الله تعالى و ذکر اسم ربّه فصلی ذکر فخر الدين
الرازی فی تفسیر سورة سمح اسم المسئلة الثانية الفقهاء احتجوا بهذه الاية على وجوب
تكبيرة الافتتاح.

۳۰۳۹

نستعلیق خود شاعر ، عنوان و نشان شنغرف ، یتیمی از میرزای ساوجی در بالای ص ۷۱ هست .
۱۳×۱۵ ، ۳۹۴×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج زرد ضربی مقوایی .

دیوان

از اسدالله بن محمد حسینی طغرای تفرشی مستوفی دربار ناصری که در زمان
نوشتن این دیوان در ۱۲۹۶ پنجاه سالی در دیوان و دربار گذرانده بود و بخارج هم
رفته است . دیباچه ای ازو به نشر در آغاز هست در سر گذشت او (۱ - ۷) در دیوان غزل

و قصیده و رباعی است (۱۱-۱۷۸) درص ۷-۹ نثریست بی نقطه از خود او . او در غزلها که بترتیب تهجی است در بیشتر آنها شعر یکی از استادان آورده و بهمان وزن و قافیه آن را دنبال کرده است (ص ۱۱-۹۶) قطعه‌های هجو و شوخی و درخواست و مطالب دیگران هم بترتیب تهجی است (۹۹-۱۴۹) مسمطات در ص ۱۵۱-۱۵۴ و رباعیات درص ۱۵۷-۱۷۴ و مثنوی هجوی و جز آن درص ۱۷۷-۱۷۸ و مفردات درص ۱۸۵-۱۸۸ است . در ص ۱۸۱-۱۸۳ که دو برگگی است باندازه کوچکتر نثر است و تاریخ ۱۳۰۹ دارد . نثر او را بالاتر از نثر قائم مقام و فاضل خان دانسته اند .

در دیباچه از ناصرالدین یاد شده است .

بیشتر غزلهای او تتبع سعدی و حافظ است و هم از قافیه‌های و معشوق ترکستانی و حکیم انوری و فروغ و ذوالفقار شیروانی و مظفر هروی .

در آن یاد شده از امین‌الملک و شاهی مهوش تخلص و ظل سلطان و خود شاه و صادق نامی نوری و احمد ظلی پسر موسی خان و احمد نامی و ابوالقاسم و عیسی خان و پسر موسی خان و بیان‌الملک و سنگ‌لاخ و کاظم خان میر آخور و عبدالعظیم (شاهزاده) و کتاب مجمع‌العشاق و دانش در ستایش و نکوهشها که کرده است .

شعراثیر اخسیکتی و پاسخ او از کمال اسماعیل و پاسخ او از سلطان ساوجی در آن هست (ص ۶۷) .

آغاز: بسمله . حمد الله المتعال که جمال دولت و اقبال کمال خلود وجود مسعود شاهنشاهی زینت کمال یافته . . . حرره اسدالله ولد محمد در اول ماه صوم سال ۱۲۹۶ (ص ۹) شیخ سعدی راست :

این روی بین که حسن پوشیده مارا وان دام زلف و دانه خال سیاه را

فی الجواب

ای جلوه ها زسروقدت خاک راه را بر چهره داغ از غم روی تو ماه را
نرگس بباغ عشوه چشم تو گردنید آموخت از که شیوه چشم سیاه را

انجام :

لیسند و زنند اینان ته سوخته و ته کاسه
زین روی همی باشند پیوسته بتلواسه

۳۰۴۰

نستعلیق شاهمیر بن محمد امین حسینی استرآبادی در محرم ۱۰۵۴
۱۸×۱۷ ، ۵۳۶/۱۴×۲۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربى مقوایى .

و خطبته ناله یا هشتوی مهر و خطبته

از حکیم شفائی ملاشرف الدین حسن بن حکیم مالای اصفهانی که در ۹۶۰ (= نسخه
مهر) سروده است (ذریعه ۹ : ۵۲۹ - نصرآبادی ۲۱۳) .
آغاز افتاده :

پرستاران خود را کرد آواز که جمع آیند در لشکر که ناز
که چون فرمان رسد از دلفریبی شکست آرند بر قلب شکیمی

.....

ز خورشید سپهر آشنایی فروغی ریز در چشم شفایی
(ص ۱۱)

.....

صبحا عهد دولت شاه عباس بهار خلد فطرت شاه عباس
(ص ۱۴)

انجام :

سخن را میگشودم پرده از چهر که ناگه رو نمود این نسخه مهر
نهال فکر باطل گندم از بیخ که هم این نسخه مهرست تاریخ

الهی این گل باغ محبت که بویی دارد از داغ محبت
 مبدا هرگز از خاطر فراموش بود آرایش دست و برو دوش
 نشان تا باشد از گلزار یاری زندهش بر سر دستار یاری
 کند هر کس در این گلشن صباپی گل تحسین فشانند بر شفای

۳۰۴۱

تستعلیق سده ۹۱، عنوان و نشان ششگری، آغاز و انجام افتاده ، میان صفحه ۳۵۱ و ۳۵۹ افتاده
 و منظومه قاضی محمد زمان که برای خان احمد گیلانی فرستاده و از او خواسته که بدر بارشاه عباس بیاید
 و گفته که شاه سوگند خورده است و سر انجام خان احمد خان بروم میگریزد و باید بنوشته آقای باستانی
 در آغاز نسخه در دوجا در ص ۲۵۴-۲۵۷ باشد اکنون در نسخه در اینجانیست ، برخی از صفحات پس و پیش
 شده است .

۱۵/۵×۹/۵ ، ۳۱۴۲ ، ۲۴/۵×۱۵ ، کاغذ سپاهانی جلد تیماج تریاکی قهوه‌ای.

بخش‌نگ

قصاید چندین شاعر است بدینگونه :

خاقانی شروانی (۱) رشید وطواط (۳) ابن حسام ملا محمد (۶، ۷۸، ۹۷) اهلی
 خراسانی (۳۱، ۱۳) میر حاج (۲۰۳، ۲۹) حسام (۵۵) افجنگی (۶۰) شوریده در نظم
 مورخ ۸۸۴ (۶۳) علی نقد حجازی (۱۲۸، ۷۰) حسن کاشی (۷۴، ۱۷۷، ۲۲۱، ۲۲۴)
 جامی (۷۷) میر (۸۳) محمود محمودی (۱۱۶، ۸۵) سلیمی (۸۶) کمال غیاث (۱۲۲، ۸۸)
 شیخ ابوالقاسم متخلص به ابوالقاسم (۱۰۹) نظام استرآبادی (۱۱۹) رازی (۱۲۴)
 مسلمی (۱۳۰) خاکی (۱۳۲) سید علی (۱۳۳) بیدلی (۱۵۹) آذری (۱۷۵) شمس تبریزی
 (۱۸۹) سلمان ساوجی (۲۰۴، ۱۹۰) سالم (۱۹۴) زلالی (۱۹۶) وحشی (۲۰۱، ۲۱۵)
 طالب آملی (۲۰۵) غزالی مشهدی (۲۱۲) ظهیر فاریابی (۲۱۶) ابن یمین (۲۱۷) ولی
 دشت بیاضی (۲۱۸) شیخ فیضی (۲۱۹) ناصر (۲۲۱) خواجوی کرمانی (۲۲۴) شیخ
 آذری (۲۲۶) ناصر خسرو (۲۲۸) قدسی (۲۲۹) امری در قصیده مورخ ۹۹۰ بنام

محیط المعانی (۲۳۵) میرزاقلی میلی (۲۴۰) نظام (۱۱۹، ۱۳۷، ۱۶۵، ۱۷۹، ۲۴۵)
امیدی (۲۵۱) انوری (۲۶۰).

۳۰۴۲

نستعلیق روز سه شنبه ۱۷ ع ۱۰۶۷/۲، عنوان و نشان شنغری، جدول زر و لاجورد، سرلوح

زرین *

۱۲س ۱۵×۱۴، ۲۴×۱۳/۵۳۲۷۸، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه‌ای ضریب مقوایی

تمیمة النجاة

از حاج میرزا علی رضای تجلی پسر کمال الدین حسین اردکانی شیرازی در
مبدء و معاد و نبوت و امامت در سه مقام و يك خاتمه كه در هندی در جوانی و در در اهل سنت
ساخته است (ذریعه ۹: ۱۶۷ - طوس ۴: ۱۶۲).

آغاز: بسم الله . الحمد لله فاطر السموات والارض ... اما بعد چنین گوید ... ابن
کمال الدین حسین علی رضای منسوب بارد کان شیراز .

انجام: چرا مستبعد باشد انما امره اذا اراد ... والیه ترجعون الحمد لله الذی
وفقنا لتمام هذا التالیف و یسر لنا الفراغ من الانتماء فی يوم الثلاثاء سابع عشر شهر ربیع الثانی
سنة سبع وستین من الهجرة النبویة .

۳۰۴۳

نستعلیق شمس الدین حسین بن محمد شیرازی در حجاز در ۱۰۴۹، عنوان شنغری، حواشی دارد

با نشان «منه» و تاریخ تألیف در نسخه نیست.

در پایان نسخه طبقات روات شیعی است و وفیات دانشمندان و برخی از فوائد ادبی و بسیار
سودمند است، یادداشت‌های ۱۰۴۹ تا ۱۰۵۳ دارد، در آغاز هم فوایدی است، نسخه از آن بهاء الدین محمد
اصفهانی بوده و خط و مهر مورخ ۱۰۷۸ اوست.

۱۹س ۱۷×۱۴، ۲۴×۱۳/۵۳۲۷۴، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج زرد ضریب مقوایی بالولا.

تلخیص المقال فی تحقیق احوال الرجال

از میرزا محمد استرآبادی است (حقوق ۳۰۴).

۳۰۴۴

نسخ ۱۱۵۶ ، جدول شنغرف ، «بلغ مقابلة بعون الله» دارد ، حواشی دانشانه «مبهم ، منه ایضاح ، ایضاح» ، بر شمار دارد با شماره جزو در گوشه های راست صفحه ها ، مهر «محمد باقر المعلوم ۱۱۶۰» در آغاز و انجام نسخه هست .

۲۰ جدول جای سطر ها ۲۴ × ۲۳۱ ، ۲۹/۵ × ۱۹/۵ ، کاغذ فرنگی موریانه خورده - جلد تیماج تریاکی مقوایی .

جامع اجزاء اسماء روات یا ایضاح الرجال

بفارسی و در باره رجال و روات شیعی است در جداول بر حسب طبقات از اصحاب پیامبر تا حسن عسکری با نشانه های اختصاری: «ل ، ی ، ن ، س ، ین ، قر ، ق ، ظم ، ضا ، ج ، دی ، ری ، قائم» هر یکی در چند فصل و بترتیب تهجی بانسان دادن نام و پدر و کنیه و لقب و نسبت و شهر سپس اصطلاحات وافی است و جدولهایی در باره خلفا و چهار مذهب و قراء و شماره اصحاب پیامبر و دوازده امام . این کتاب در ۱۱۵۲ و ۱۱۵۳ ساخته شده است .

در این دفتر برای پیامبر و هر یک از امامان پس از جدولی برای خود آنها از اصحاب آنها در چندین باب هر یک چند فصل یاد میشود . نخستین باب در هر یک از آنها در باره راویان آنها است از نزدیکان و خویشان آنها و دوم در باره موالی آنها است و سومی در باره راویان آنها که از نزدیکان نباشند و این راویان در همه بابها بترتیب تهجی در جدولها یاد میشوند آنها در چهار طبقه صحیح و حسن و لاعلم و لانیعلم و در هر فصلی نیز شماره آنها از پیش یاد میشود .

این دفتر از شاهکارهای دانشمندان اخیر شیعی است و شایسته است که با دقتی
بچاپ برسد .

آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین ... و بعد مخفی نماناد که این ذلیل حقیر
بیمقدار جامع اجزاء اسماء روات از سید ابرار و ائمه اطهار ... را بخاطر قاصر رسید
که هر گاه یکنفر از این نوع که آن را انسان گویند ... و تألیف این نسخه که مسمی
است به « جامع اجزاء اسماء روات » دزسنه هزار و صد و پنجاه و دو اتفاق افتاد و بنا برین
بخاطر این غریق بحر عصیان رسید که ... ضعیف را به « لا اعلم » و « مجهول » را به « لا نعلم »
مصطلح گردانم .

انجام : قد تمت « کتاب ایضاح الرجال فی اسامی اصحاب ائمه اطهار » صلوات الله
علیهیم اجمعین فی محرم ۱۱۵۳ ، تمت الکتاب بعون الوهاب فی ۱۱۵۶ ... (پس از اینجا
اصطلاحات الوافی است و جدولهای خلفا و قراء و شماره اصحاب) جدول اعداد اصحاب ...
عدد مجموع اصحاب همه علیهم السلام شش هزار [و] پانصد [و] نود [و] پنج ۶۵۹۵ .

۳۰۴۵

نسخ سده ۱۱ ، عنوان شنگری ، نسخه از حری حاء « و از تخمش يك مقال و بدل خفشاش گاهو
است دراکثر هاد . خفشاش منشور قسمی از خفشاش بری است برش شبیه به برش تره نیز که و دراز با
خشون و مایل بسفیدی » تا حری دال و در خشب صنوبر کرم درخت کاج است قریب الطبع بذرا ریج ۰۰۰
وزخم کردن اعضا عجیب الفعل است و در خل کرمی که از سر که و شراب » .

۱۷/۱۰/۲۰ ، ۲۰/۱۶/۲۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج فهوه ای

تعریفه المؤلفین

از حکیم نجیب امیر محمد مؤمن بن میر محمد زمان حسینی تنکا بنی دیلمی که
در زمان شاه سلیمان صفوی ساخته است (ذریعه ۴۰۲:۳ - ره آورد ۱۱۹) .

نسخ روز دوشنبه ۱۹ رجب ۱۰۹۲ ، عنوان درمغن وهامش و نشان شنغری ، حواشی لغوی دارد ، تاریخ روز یکشنبه ۲۶ محرم ۱۰۸۴ در پایان جزو دوم هست ، یادداشت تاریخ تملك محمد باقر بن حاجی نجفعلی ادرالی در ۱۴۰۷/۱ و دیگری در ۱۲۴۴ در صفحه عنوان هست .
 ۲۳س ۱۱× ۱۸ ، ۱۸۵×۱۹۳ ۲۵/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج سبز ضربی مقوایی

ترویج الارواح فی تهذیب الصحاح

از محمود بن احمد زنجانی و گزیده نخستین او است از صحاح جوهری و جز ترویج الارواح حکیم الدین محمود تبریزی که در پزشکی است . گزیده دوم او تنقیح الصحاح است . نام کتاب در دیباچه هست (ذریعه ۳: ۱۷۰ - چلبی ۱: ۲۸۲ و ۲: ۷۶ - سپه ۲: ۱۶۶) .

آغاز: بِسْمِ اللَّهِ وَبِهِ ثِقَتِي . الْحَمْدُ لِلَّهِ مَانِحِ الْأَعْلَاقِ وَفَاتِحِ الْأَغْلَاقِ . . . اما بعد فما يخفى عليك ان اللغة العربية من اجل العلوم قدرا واعلاها شرفا .
 انجام : لانها والسین سا کنتان وهذا آخر الكتاب والله الموفق للصواب .

نسخ ابوالحسن بن میریحی کسکری در مدرسه در کوشک در روز چهارشنبه ۲۶ع ۱۱۰۴/۴ ، عنوان و نشان شنغری ، حواشی نستعلیق و باره ای از آنها با نشانه « منه » ، مالک مرتضی بن احمد حسینی رشتی (با مهر ۱۲۴۰) و محمد رضا نواده آغامحمد باقر و ملا مهدی رشتی ، در صفحه عنوان آمده « سفینه النجاة میرزا محمد تنکابونی » .

۲۳س ۷/۵× ۱۶ ، ۱۲۳×۱۵۳ ۲۲ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی درون نریاکی .

سفینه النجاة

از محمد بن عبدالفتاح تنکابنی که در چاشت روز پنجشنبه ۱۴ع ۱۱۰۲/۲ به ربی

ساخته است . در چهار مقصد است (صانع - نبوت - امامت - معاد جسمانی) سومین مقصد آن بیشتر کتاب است و آن سه مقصد دیگر رویهم نه برگ نسخه ما میشود . نام کتاب در آغاز و نام مؤلف و تاریخ در پایان آمده است .

آغاز: بسمله و به نستعین . الحمد لله رب العالمین ... اعلم انه لا بد لكل من كان قادرا على الاكتساب ان يعلم ما يتعلق باصول الدين بالبرهان ... فاحببت ان اشير اشارة خفيفة الى بعض ما يتعلق بها في مقاصد ... و بعد ما تشرفت ... باتمام الكتاب سميته . بسفينة النجاة .

انجام : بچوده و کرمه و بحقهم آمین رب العالمین .

۳۰۴۸

نستعلیق در متن و ریتر در هامش از سده ۱۳ . عنوان و نشان شنغرف .
 ۲۱×۱۵ ، ۳۸۸×۱۵/۵ ، ۲۱/۵ کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای ضربی مقوایی .

مجموعه

- ۱- القانون (درمتن) از ابن سینا است (کتاب چهارم) .
 - ۲- دلائل النبض (۱۱-۱۶ پ هامش ناقص) از یوسفی هروی (ره آورده ۲۰۴) .
 - ۳- معرفت نبض (۱۶ پ - ۱۸ ر هامش) از معزالدین محمد موسوی طبیب .
- آغاز: بسمله ... اما بعد برارباب دانش مخفی نماید که چون دانستن احوال نبض بسیار مشکل است لهذا ... محمد طاهر ابن معز الدین محمد طبیب این رساله را از کتب عربی و فارسی تألیف نمود .
- انجام : وذوالفتره آنست که فتوری در قرعه نبض بهم رسد (تمت فی دشت ترکمان) .

۲- درمان مطبقة (۹۹ پ - ۵۰ ر هامش) .

آغاز: دستورالعمل مطبوعه . نسخه منضج که در مطبوعه داده میشود .
انجام : اضمده واطلیه و غیره ۱۲ (بخط کمترین شفیع در سنه ۱۲۹۵)

۳۰۴۹

نسخ روز چهارشنبه ۱۴ج ۱۱۸۱/۱ ، جدول شنغری ولاجورد وزرد ، عنوان شنغری در متن و
هامش .
۲۳س ۱۰×۱۷/۵ ، ۲۴×۱۵/۵ ۴۶۴ ، کاغذ سپاهانی نخودی - جلد تیماج قهوه ای ضربی درون
سرخ مقوایی .

اظهار ماعندی بمنسك الفاضل الهندی

حاشیه ایست استدلالی بر مناسك الحج بهاء الدین فاضل هندی از محمد بن علی بن
حیدر موسوی مؤلف الحسام المطبوع من المعقول و المسموع (ص ۳) در زمان خود
مؤلف چون « قوله سلمه الله » دارد . در آن از المعمیات قطب الدین نهروانی حنفی یاد
شده است (۳) .

آغاز: بسمله . بعد حمد الله المتین القوی . . . فیه قول محمد بن علی بن حیدر
الموسوی هذه حواش خدمت بها الواجب الکفائی فی الدین علی ما کتبه فی مناسك الحج
فاضل العصر المولی بهاء الدین ... وسميتها اظهار ماعندی بمنسك الفاضل الهندی .

انجام : من الاحتیاط ما هو اضعف من ذلك هذا ما وجدنا من خط الشارح
السید الجلیل من عبارة المتن و کذا ما کتب علی شرحه و قد تم و ختم الكتاب و المقابلة
فی مجالس شتی آخریوم الاربعاء رابع عشر شهر جمادی الاولى سنة احدى وثمانین و مائة
و الف ... کتبه ... فی ۱۱۸۱ (نام نویسنده پاک شده است) .

۳۰۵۰

نسخ در ش ۱ و نستعلیق در ش ۴ و نسخ عرب درشت تر نوشته دنو بابیکی احمد بن علی مکی در ش ۴
و نستعلیق ریز تر در ش ۴ و نسخ در ش ۵ ، عنوان و نشان شنغری ، همه باید از سده ۱۴ و ۱۳ باشد ، ش ۵

از آغاز و انجام افتاده و برابر است با ص ۷۰ س ۴ تا ص ۱۹۹ س ۱۷ چاپ ۱۳۰۴ ایران .
 ۱۱ س ۹×۱۶/۵ ، ۸۶×۱۴۳/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج سرخ .

مجموعه

- ۱- صلوة العید (۹-۱) وصف این نماز است بعربی .
 آغاز: فصل فی صفة صلوة العید اذا اراد ان یصلی فلیقم .
 انجام : انک حمید مجید :
- ۲- هزارویکنام خدا (۱۱-۱۶) نامها است با شماره برخی از آنها (عربی).
 ۳- صلوة الخمیس (۱۷-۴۸) خطبه‌ها ایست بعربی .
 آغاز: بسمله . الحمد لله رب العالمین حمدایوافی نعمه و ینکافی مزیده .
 انجام : والحمد لله رب العالمین (تمت الصلوة الخمیس ... علی ید ... دنوبایمکی
 احمد بن علی المکی غفر الله له ... والمومنات) .
- ۴- شرح زیارة الاربعین (۵۰-۵۴) وصف این زیارت است یروش شیعی .
 آغاز: شرح زیارة الاربعین اخبرنا جماعة عن ابی محمد هرون بن موسی
 التلعکبری ... عن صفوان بن مهران الجمال گفت مولای من صادق ... در زیارت اربعین
 گفت زیارت کن روز اربعین وقت چاشتگاه فراخ .
 انجام : وباز گردد انشا الله عزوجل .
- ۵- انوار الربيع فی انواع البدیع (۵۶-۱۷۱) از سید علیخان مدنی .

استعین مؤلف در سده ۱۴ ، برخی از رفعها شنغرفی ، نسخه در پیچی نیل ۱۴۸۹ در زنجان در کتابخانه

رکن الدوله بوده است .

۱۸ س ۱۴×۲۱ ، ۱۱۰×۱۷/۵×۲۵ ، کاغذ - جلد تیماج مشکی ضربی .

رساله در علم وفق اعداد و طلسمات

از یعقوب بن محمد بن علی طائوسی یزدی بنوشته آقای باستانی در صفحه عنوان.
آغاز: اول کتاب این است. دو عدد اول و آخر یکی از آن دورا از وفق مربع
بباید کاست.

انجام: طلسم این است باشمعلونی.

۳۰۵۲

نسخ یوسف در روز یکشنبه رمضان ۹۹۹، جلد دوم در روز آدینه ج ۹۹۹/۱ نوشته شده است،
عنوان و نشان شنغری، نسخه درشام در شوال ۱۲۵۱ خرید شده است، نیز در ۱۲۸۹ نزد ملازمان خرید شده است،
نسخه شرح دفتر دوم و سوم است.
۲۶س ۱۶/۵ × ۲۷۴ ۱۳/۵ × ۴۰، کاغذ سمرقندی - جلد مقوای در و عطف تیماج تریاکی ضربی.

جواهر الاسرار و زواهر الانوار

شرحی است از کمال الدین حسین بن حسن خوارزمی بر مثنوی مولوی رومی
(مجلس ۳: ۵۰۱ - نخجوانی ۲۵۸ - طوس ۴: ۶۳ - منزوی ۲: ۱۴۶ - مشار ۵۱۳).

۳۰۵۳

تستعلیق سده ۱۰، عنوان و نشان ورقم و جدول شنغری، حواشی با نشان «شرح، شرح زیج،
زیج ایلخانی، تفهیم مولانا مظهر، شرح علامه بیرجندی، معینیه خواجه نصیر».
۲۰س ۱۶/۵ × ۲۸۶ ۱۷/۵ × ۴۴، کاغذ سمرقندی - جلد تیماج تریاکی.

زیج خاقانی در تکمیل زیج ایلخانی

از الغ بیک است (حقوق ۱۳۳).

نسخ سده ۱۴ ، عنوان و نشان شنگری ، جدول زر و لاجورد و شنگری ، حواشی نستعلیق ریرو با
نشان «منه دام ظلّه» .
۱۷س ۱۴/۵×۷/۵ ، ۱۷۱۴×۲۲ ، کاغذ فرنگی - جلد تیماج قهوه ای .

المنابع

در قضا و شهادة است و در آن از مفاتیح و ریاض یاد شده است . نام کتاب در صفحه
عنوان دیده میشود .

آغاز: المنبع الثانی و یجری منه ثلثة انهار النهر الاول فی القضاء و یسیر منه
اربعة جداول لصفات القاضی و آدابہ و کیفیة الحکم و احکام الدعاوی الجدول الاول
فی صفات القاضی و ما یلحق بها .

انجام : ترشیح فی صیغة الحکم و توابعه ... اذا قضی له زوجة غیره حرمت الزوجة
علی زوجها بغير طلاق منه او ادعت .

نسخ علی بن نقی بن محمد (سده ۱۱۰۱۰) برای شریف علاء الدین (۹) (صفحه عنوان) ، مقابله و
عرض شده بالسغة صحیحی، عنوان و نشان شنگری ، جدول زر و شنگری و لاجورد ، مهر محمد حسین مورخ
۱۰۴۵ در صفحه عنوان هست ، گویا در ۱۲۷۵ وقف شده بود و از وقف نامه و مهر آن کمی مانده و بریدند و
بآن کاغذ چسباندند .

۲۲س ۱۰×۱۷ ، ۱۵۶×۲۵/۵ ، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج قهوه ای ضربی ترنجی مقوایی .

مبانی الاخبار

از ابن بابویه است (طوس ۵: ۱۷۲) .

نستعلیق ریز سده ۱۱۵ ، ش ۱ اندکی از نیمه نخستین کتاب است ، ش ۴ نیز از نیمه نخستین کتاب و آغاز آن هم افتاده است .
 ۱۸/۵×۹س۲۸ ، ۴۴/۵×۱۴س۲۸ ، کاغذ سپاهالی - جلد تیماج قهوه‌ای ضریبی مقوایی حاشیه‌دار .

مجموعی ۵۵

- ۱- التكملة فی شرح التذکره (۲ پ - ۱۶ پ) از محقق خفری است .
- ۲- منیة اللیب فی شرح التہذیب (۱۷ ر - ۲۸ پ) .

نستعلیق مؤلف ش ۴ در ش ۴ و ش ۱ هم باید بهمین خط باشد ، عنوان و نشان شنگرفی .
 ۱۶×۹/۵س۲۴ ، ۴۴×۱۴س۱۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد مقوای .

مجموعی ۵۵

- ۱- مصباح المنجمین (۱ - ۱۳۱) در « طالع ولادت » شاه زاده از دودمان نادر از محمد رضای حسینی مشهدی در یک مقدمه و دو مقاله : نخستین در پنج باب هر یک چند فصل (مقاله دوم در نسخه نیست) بنام شاه زاده‌ای که نامش در نسخه ما پاک شده است .
 زایچه شاه زاده که از دودمان نادر است و متولد در ۲۱ع ۱۱۶۵ در مشهد در فصل ۱ باب ۱ مقاله ۱ هست .

آغاز: بسمله . و به نستعین . حمد و ثنای از خدا افزون و شکر و سپاس اخلاص مقرون جهان آفرینی را سزا است که بی ذکر نامش هر سخنی خام و بی شکر و ثنائش هر کاری ناتمام .

انجام : باب پنجم در باقی اعمال متعلقه بمیلادات . . . فصل اول در انتهایات

برج ... تا در وقت احکام معد باشد حسبنا الله ونعم الوکیل (تم تم تم) (پس از این ۱۸ صفحه جدول نجومی است).

۲- مفتاح المنجمین (۱۳۳ - ۲۳۰) از محمد اسماعیل حسینی مشهدی بنام محمد علی میرزا در یک مقدمه و دو مفتاح: نخستین درسه اصل، دومی درسه نوع و خاتمه در ادوار و قرانات و احکام آنها. عنوانهای فائده و فرع و نکته دارد.

آغاز: بسمله. اجناس حمد از تعریف بیرون خالق را سزا است که بی ذکر اسمش هر کلمه ای خام و انواع شکر از توصیف افزون قادری را رواست که بی یادش نایش هر فقره ای ناتمام.

انجام: هذا ما خطر ببالی ... محمد المدعو باسمعيل الحسينی فی سنة ۱۲۳۱

هجری.

۲۰۵۸

نسخ مورخ ۱۰۷۰ هجری دست خورده مینماید، عنوان و نشان شنغری، تصحیح شده است،

باحواشی میرداماد بانثانه «م ح ق ره، ق د، م ح ق» و با اجازه اوبه «احمد احسنیا» گویا

بخط خود او مورخ ۱۵ ج ۱۰۱۷/۱ در زمانیکه سفاراندش میخوانده است در ص ۲۴۰ - ۲۴۹ (ذریعه

۱: ۱۵۹)، نیز با حواشی آقا حسین خوانساری بانثانه «آقاره» در ص ۴۰ و ملا شمس (ش م س) و ملا صدرا

(صدرا، ص رحمه الله، صدراره) و محمد باقر میلانی (ملا محمد باقر الجیلانی دام ظلّه) (ص ۲۴) و قاضی زاده

وامیر محمد مؤمن، در آغاز شعرها ایست بخط محمد صادق دماوندی برای آخوند ملا عبدالوهاب و معنیات

و پراکنده های دیگر، مالک عبدالوهاب بن محمد مؤمن خادم مشهدی با خط و دو مهر او در پایان (ص ۲۴۹)

۱۷ ص ۱۴ × ۱۶، ۱۱۶ ص ۱۴/۵ × ۲۴، کاغذ سپاهانی - جلد تیماج مشکى ضربی تریجی گرد تریاکی.

المنها

از این سینا است والهی آن با فهرست در آغاز نسخه.

۱۹۹۹

۳۰۵۹

تستعلیق ریز سده ۱۳ ، عنوان شنگرف ، جدول سرخ و مشکى و زروزنگار و لاجورد ، شش سرلوح
 زرین و آراسته از جعفر قزلباش که بدرخواست باستانی راد سرلوحها را ساخته است و خط او مورخ
 ۱۸/۱۱/۳۷ در پایان دفتر دوم هست ، نسخه از آن علی اکبرخان بوده و فرد جعفر قلی بن عباسلی مستخدم
 درع ۱۳۰۶/۴ ، نسخه هرشش دفتر است .

۱۹س ۱۰×۱۶/۵×۴۶۱۰۳۴۱/۵ ، کاغذ فرنگی - جلد روغنی با گل و بوته رنگ ییرون و درون
 زمینه تریاکى .

دشتى

از مولوى رومى است .

۳۰۶۰

تستعلیق زى قعدة ۱۰۵۰ ، عنوان و نشان شنگرف ، از آن محمد صادق بن محمد تقى منجم و پسرش
 محمد اشرف و محمد اسمعیل بن محمد اشرف منجم با خط و مهر اینها در صفحه عنوان .

آغاز مانند نسخه ۵۰۰ و چنین است انجام آن : امارانسن لون اسپان از کواکب کولى و از
 دلیل و اتصال یکدیگر و از مواضع والله اعلم بالصواب (فصل نهم البرج الثانى عشر) .
 ۲۵س ۷×۱۶/۵×۱۹۰۰۳۴۱/۵×۴۴ ، کاغذ سپاهانى - جلد تیماج مشکى ضربى زر کوب مقوايى .

برهان الکفایه

از علی بن محمد شریف بکرى موصلى است (ف ۸۳۸ - حقوق ۲۲) .

۳۰۶۱

نسخ سده ۱۴ در دستون و صوبا نسخه اصل است ، عنوان در بالای بیشتر صفحات هست .
 ۱۹س ۱۰×۱۹ ، کاغذ فرنگى نخودی - جلد تیماج عنابى مقوايى زر کوب .

تاریخ گرد

دران سلسله های کرد از بر مکيان و اخشيديان و دنبلیمان و پرویان و امیران

وپیر بدان آمده تا میرسد به غیاث بک زنده در ۱۰۶۲ و ارقام دردنبال سر گذشت هر امیری بسیاق است در آن از شهنشه نامه صبا یاد شده است (ص ۵۲) .

آغاز: خلاصه تاریخ پادشاهان عجم و ذکر پادشاهانی که بعد از ظهور اسلام سلطنت کرده اند از ابتداء خلفا الی دولت قاجاریه . طبقه برامکه . وقایع برامکه و دولت اخشید .

انجام : حال سر کار محمود خان مالک میباشند سلسله عظیمی شده اند و السلام از هجرت عام ۱۲۰۰ (بسیاق) .

۳۰۶۲

نسخ سده ۱۲ ، عنوان و نشان و جدولها شگرف ، در ص ۱۶۶ و ۱۶۷ پراکنده ها است ، ص ۱۶۸-۱۶۹ بریده شده .

۲۱ ص ۱۶ × ۱۶ ، ۴۱۰۴ × ۱۶ ، کاغذ فرنگی - جلد تیا ج تریاکی .

مجموعه

۱- شمس المعارف و لطائف العوارف (۱-۱۶۵) از محیی الدین ابوالعباس احمد بن ابی الحسن علی بن یوسف قرشی تونی (مجلس ۲: ۴۶۰) .

آغاز: بسمله شهادت ازل و صلی الله علی النبی محمد و آله و سلم قال الشیخ... محیی الدین ابوالعباس احمد... البوننی رضی الله عنه الحمد لله الذی اطلع شمس المعرفة من غیب الغیب .

انجام : وتعلقه الی جهة المطلوب وهذا آخر ما انتهى من کلامه... ونعم الوکیل .

۲- علم الحروف (۱۲۰-۲۰۶) در اسرار فاتحه و فواتح سور قرآن و دران از ابوالحسن شاذلی یاد شده است (۱۹۵) .

آغاز: بسمله . فان من بسم يتعدى الكون وياكل ويشرب وتأمل سورة الفاتحة تجدها من ضرب الستة فى تسعة عشر يكون الخارج ستون واربعة وخمسون .

انجام : هذه صورتها على التمام والكمال على ما هي عليه فى الاصل ان شاء الله تعالى

وهو هذا وهذا الخاتم الرفيعة بصفتها وهي هذا (دائرة ایست گرد آن آیه الدرسی و درون آن دعا ایست بحر بی) .

